

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Πρωτό

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955—1956

- Πρόγραμμα τῶν Ἔργασιῶν τοῦ ἔτους 1955 — 1956
Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Κέντρου
Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως
Ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων καὶ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ὑπουργοῦ
τῆς Βιομηχανίας κ. Β. Βασιλικοῦ
Τὸ Α' ἐτήσιον Δεῖπνον (15ον κατὰ σειρὰν) τῆς Σχολῆς
Αἱ τέσσαρες πρῶται διαλέξεις τῆς Σχολῆς

ΕΤΟΣ

Γ'

ΤΕΥΧΟΣ

13

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ἌΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑ

- Πρόεδρος Σταῦρος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Ὑπουργὸς καὶ τ. Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.
- Α' Ἀντιπρόεδρος Μιχαὴλ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, τ. Βουλευτὴς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν.
- Β' Ἀντιπρόεδρος Χρῆστος ΠΑΝΑΓΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, Σύμβουλος καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.
- Γενικὸς Γραμματεὺς Παναγῆς ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπορος Ταμίας τῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως, ἀντιπρόσωπος αὐτῆς.
- Ταμίαις Γεώργιος ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Βιοτέχνης, Πρόεδρος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, κοινὸς Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Σύμβουλοι

- Γεώργιος ΑΓΚΛΑΣ, Ἀντιπρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, κοινὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς
- Νικόλαος ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Διευθυντὴς τῆς Α.Τ.Ε., ἀντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος.
- Δημοσθένης ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.
- Δημήτριος ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Νικόλαος ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Ἀχιλλεὺς ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Κωνσταντῖνος ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Ἀντώνιος ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Στῤατος Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.
- Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Μιχαὴλ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Γ' 1955/6

Δραχμὴ 1

Τεύχος 13

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955 - 56

Ὅπως κατ' ἔτος, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐνέγκρινε, κατόπιν μακροῦς εἰσηγήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ μετὰ συνεννόησιν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς καὶ τῆς Γραμματείας, τὸ κάτωθι «Πρόγραμμα Ἔργασιων» 1955—56. Εἰς μίαν ἐποχὴν ποῦ ὁ προγραμματισμὸς γίνεται βάσει τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Σχολὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργάζεται, ὄχι μοιραίως καὶ τυχαίως, ἀλλὰ βάσει προγράμματος καθοριζομένου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Τοῦτο εἶναι πολὺ περισσότερον ἀπαραίτητον δι' ἓν Ἴδρυμα διδάσκον καὶ προπαγανδίζον τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀποδόσεως. Οὕτω παρέχομεν πολύτιμον παράδειγμα διὰ τῆς προγραμματιζομένης προσπάθειάς μας νὰ μορφώσωμεν τοὺς νέους μας, νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ πνεῦμα των καὶ νὰ κερδίσωμεν τὴν ψυχὴν των εἰς ἓν ἔργον, τοῦ ὁποίου μοναδικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς καλύτερας Ἑλληνικῆς Νεολαίας.

Σεπτέμβριος 1955

- 1 Πέμπτη.— Ἐναρξίς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἔτους.
- 2 Παρασκευή.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος τμηματικῶν ἐξετάσεων (3' περιόδου).
- 3 Σάββατον.— Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (B' περιόδου).
- 8 Πέμπτη.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (A' Περιόδου).
- 9 Παρασκευή.— Α' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 12 Δευτέρα.— Α' Συνεδρία τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Ἐκλογὴ Δ) τοῦ τῆς Σχολῆς.
- 13 Τρίτη.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.
- 14 Τετάρτη.— Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις. (B' Περιόδου).

- 18 Κυριακή.— Ἐναρξίς Τμηματικῶν Ἐξετάσεων Α' περιόδου.
 20 Τρίτη.— Β' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
 27 Τρίτη.— Γ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

Ὀκτώβριος 1955

- 1 Σάββατον.— Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.
 6 Πέμπτη.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Α' περίοδος).
 7 Παρασκευή.— Λήξις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.
 9 Κυριακή.— Εἰσιτήριοι ἐξετάσεις.
 12 Τετάρτη.— Λήξις Τμηματικῶν Ἐξετάσεων (Β' νέας περιόδου).
 12 Τετάρτη.— Ἐναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις (Α' Περίοδος).
 .— Ἐναρξίς μαθημάτων.
 15 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.
 17 Δευτέρα.— Β' Συνεδρία Ὀλομελείας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
 18 Τρίτη.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις (Α' Περίοδος).
 22 Σάββατον.— Δ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
 23 Κυριακή.— Πεδίον Ἄρεως — Μνημεῖον Ἱερολοχιτῶν — Ἡρώες τοῦ 21 — Ἐκκλησιασμός εἰς Ἱ. Ν. Ταξιαρχῶν — Γήπεδον Πανελληνίου Γυμν. Συλλόγου — Προπόνησις ομάδος παρελάσεως.
 23 Κυριακή.— Ἐναρξίς τῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Α' Περίοδος).
 26 Τετάρτη.— Ἀργία λόγῳ ἐθνικῆς ἑορτῆς.
 25 Τρίτη.— Ἐναρξίς ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Προαγωγικὰς Ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
 27 Πέμπτη.— Παρέλασις ομάδος τῆς Σχολῆς πρὸ τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μετὰ τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ε. Μαργαρίτη.
 28 Παρασκευή.— Ἀργία λόγῳ Ἐθνικῆς Ἐορτῆς.
 30 Κυριακή.— Προσκύνημα Ἀκροπόλεως—Προπύλαια, Ν. Ἀπτέρου Νέκης—Πινακοθήκη—Ἐρεχθεῖον—Παρθενῶν—Πανόραμα Ἀθηνῶν—Προσανατολισμός. Ξεναγὸς ἢ κ. Μαρίκα Βελουδίου (ξεναγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος).

Νοέμβριος 1955

- 1 Τρίτη.— Ἐναρξίς ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
 2 Τετάρτη.— Θέατρον Διονύσου—Ἀσκληπιεῖον—Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ—Μνημεῖον Φιλοπάππου—Λόφος Πνυκός. Ξεναγὸς ἢ κ. Μαρίκα Βελουδίου.

- 3 Πέμπτη.— Λήξις ύποβολήσ δηλώσεωσ συμμετοχήσ εις τὰς Προαγωγικὰς Ἐξετάσεισ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 4 Παρασκευή.— Προαγωγικὰ Ἐξετάσεισ τῶν Σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτουσ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 4 Παρασκευή.— Α' Συνεδρίασισ Διδακτικῆσ Ἐπιτροπήσ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 6 Κυριακή.— Κεραμεικόσ—Δίπυλον—Μουσεῖον. Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 7 Δευτέρα.— Ἐναρξισ μαθημάτων τοῦ Κ.Σ.Ε. τοῦ Β' ἔτουσ.
- 9 Τετάρτη.— Ἀρχαία Ἀγορά—Μουσεῖον—Στοά Ἀττάλου—Ν. Ἡφαίστου (Θησειον). Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 12 Σάββατον.— Λήξις ύποβολήσ δηλώσεωσ συμμετοχήσ εις τὰς Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεισ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 13 Κυριακή.— Εἰσαγωγικὰ ἔξετάσεισ τῶν ύποψηφίων διὰ τὸ Α' ἔτοσ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 13 Κυριακή.— Παληὰ Ἀθήνα (Πλάκα)—Μνημεῖον Λυσικράτουσ—Οἰκία Μακρή, Κόρησ Ἀθηνῶν—Α' Πανεπιστήμιον—Μετόχιον Παναγίου Τάφου—Σπήλαιον Ἀγραύλου. Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 14 Δευτέρα.— Ἐναρξισ μαθημάτων τοῦ Α' ἔτουσ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 14 Δευτέρα.— Λήξισ Πτυχιακῶν Ἐξετάσεωσ (Α' Περιόδου).
- 16 Τετάρτη.— Ὁρολόγιον Κυρρήστου — Ρωμαϊκή Ἀγορά—Μουσεῖον Διακοσμητικῶν Τεχνῶν — Οἰκία Κασ Χατζημιχάλη. Ξεναγόσ κ. Μαρ. Βελουδίου τοῦ Ἐθν. Ἰδρύματοσ.
- 18 Παρασκευή.— Β' Συνεδρίασισ Διδακτικῆσ Ἐπιτροπήσ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 19 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσισ ἀποτελεσμάτων τῶν τμηματικῶν ἔξετάσεωσ.
- 20 Κυριακή.— Στάδιον—Ν. Ὀλυμπίου Δίοσ—Καλλιρρόη—Κυνόσαργεσ. Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 21 Τετάρτη.— Α' Ὁμιλία κ. Μαρ. Βελουδίου εις Αἴθουσαν Ἐθν. Ἰδρύματοσ (Φιλελλήνων 4) περὶ Δελφῶν (διὰ τοὺσ Σπουδαστὰσ τοῦ Α' ἔτουσ).
- 23 Τετάρτη.— Ἱερὰ ὁδοσ—Ἐλαία Πλάτωνοσ—Ν. Δαφνίου (ψηφιδωτὰ) Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 26 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσισ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἔξετάσεωσ.
- 27 Κυριακή.— Κολωνόσ—Ἀκαδημία Πλάτωνοσ. Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 29 Τρίτη.— Φιλικὸν γεῦμα τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῶν διδασκόντων καὶ τῶν ύπαλλήλων τῆσ Σχολῆσ.
- 30 Τετάρτη.— Λήξισ προθεσμίασ ἔγγραφῆσ νεοεισαχθέντων σπουδαστῶν.

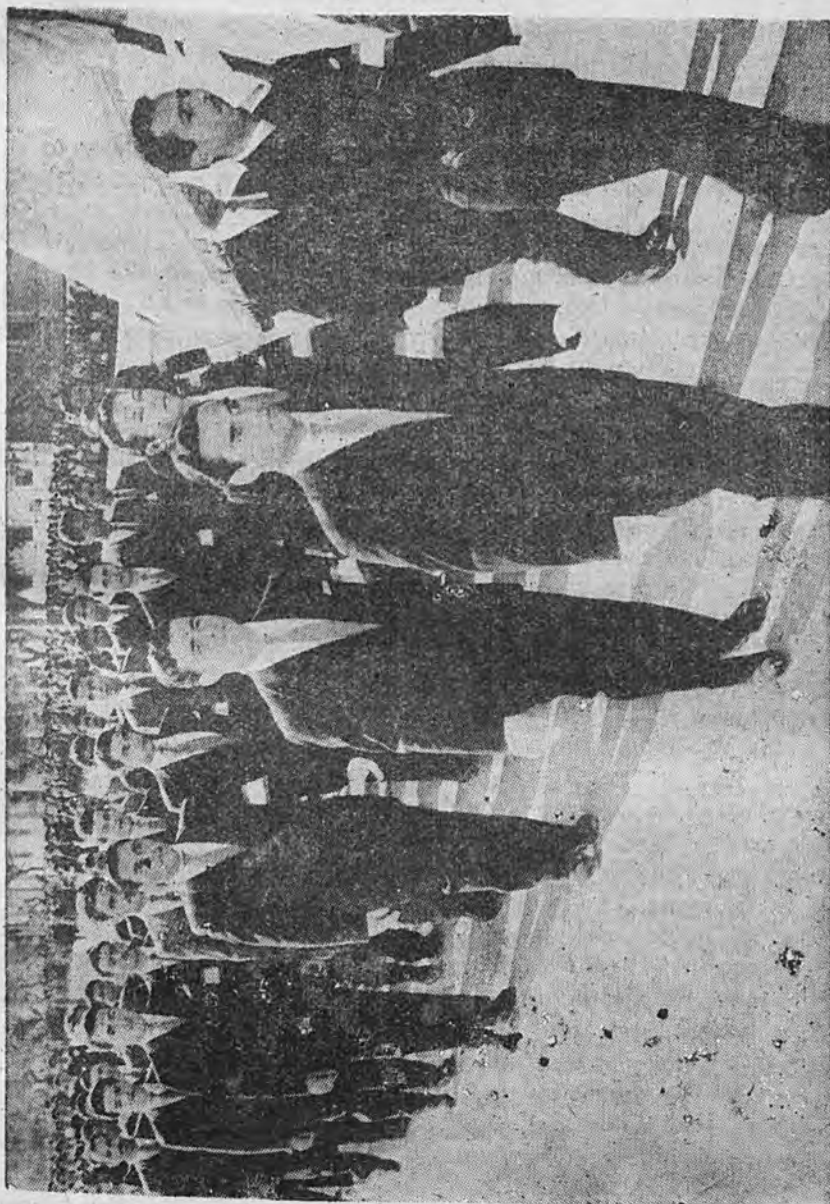
Δεκέμβριος 1955

- 2 Παρασκευή.— Γ' Συνεδρίασισ Διδακτικῆσ Ἐπιτροπήσ τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 4 Κυριακή.— Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν. Ξεναγόσ ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 5 Δευτέρα.— Ἐπιτόπιον μάθημα εις τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν

- Συγκεντρώσεως Φορολογικῶν στοιχείων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα.
- 6 Τρίτη.— Ἐκκλησιασμός εἰς ναὸν Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πολιούχου τῆς πόλεως. Ἀργία.
- 7 Τετάρτη.— Α' Ἐπίδειξις ἐγχρώμου κινηματογραφικῆς ταινίας Ἀρχαιοτήτων Ἑλλάδος. Αἴθουσα Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν. (Διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' Ἔτους).
- 8 Πέμπτη.— Α' Διάλεξις ὑπὸ τοῦ Δ)τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου με θέμα : «Νέα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδανικά».
- 10 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 11 Κυριακὴ.— Μπενάκειον Μουσεῖον. Ξεναγὸς ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 12 Δευτέρα.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).
- 14 Τετάρτη.— Β' Ἐπίδειξις ἐγχρώμου κινηματογραφικῆς ταινίας Νέας Ἑλλάδος (διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' Ἔτους).
- 14 Τετάρτη.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 16 Παρασκευή.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις δ' ὁμάδος).
- 18 Κυριακὴ.— Βυζαντινὸν Μουσεῖον—Ἀνάκτορον Δουκίσσης Πλακεντίας. Ξεναγὸς ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 20 Τρίτη.— Ε' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 20 Τρίτη.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 22 Πέμπτη.— Διακοπὴ μαθημάτων λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Φώτων.
- 23 Παρασκευή.— Δ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 30 Παρασκευή.— Λήξις προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν σπουδαστῶν καὶ καταβολῆς τῆς Α' δόσεως τῶν διδάκτρων.

Ἰανουάριος 1956

- 2 Δευτέρα.— Ἐναρξις εἰς τῆριων ἐξετάσεων Ἀξιωματικῶν ΣΕΜ.
- 2-6 Δευτέρα—Παρασκευή.— Λεβάδεια—Δίστομον—Μ. Ὄσιου Λουκά (ψηφιδωτὰ)—Ἀράχωβα—Δελφοί (Μουσεῖον—Θέατρον—Στάδιον—Κασταλία Πηγῆ—Ν. Ἀπόλλωνος)—Ἰτέα—Μεσολόγγιον—Πά-

Παρέλασις ομάδος σπουδαστών επί τη Έθνική έορτή

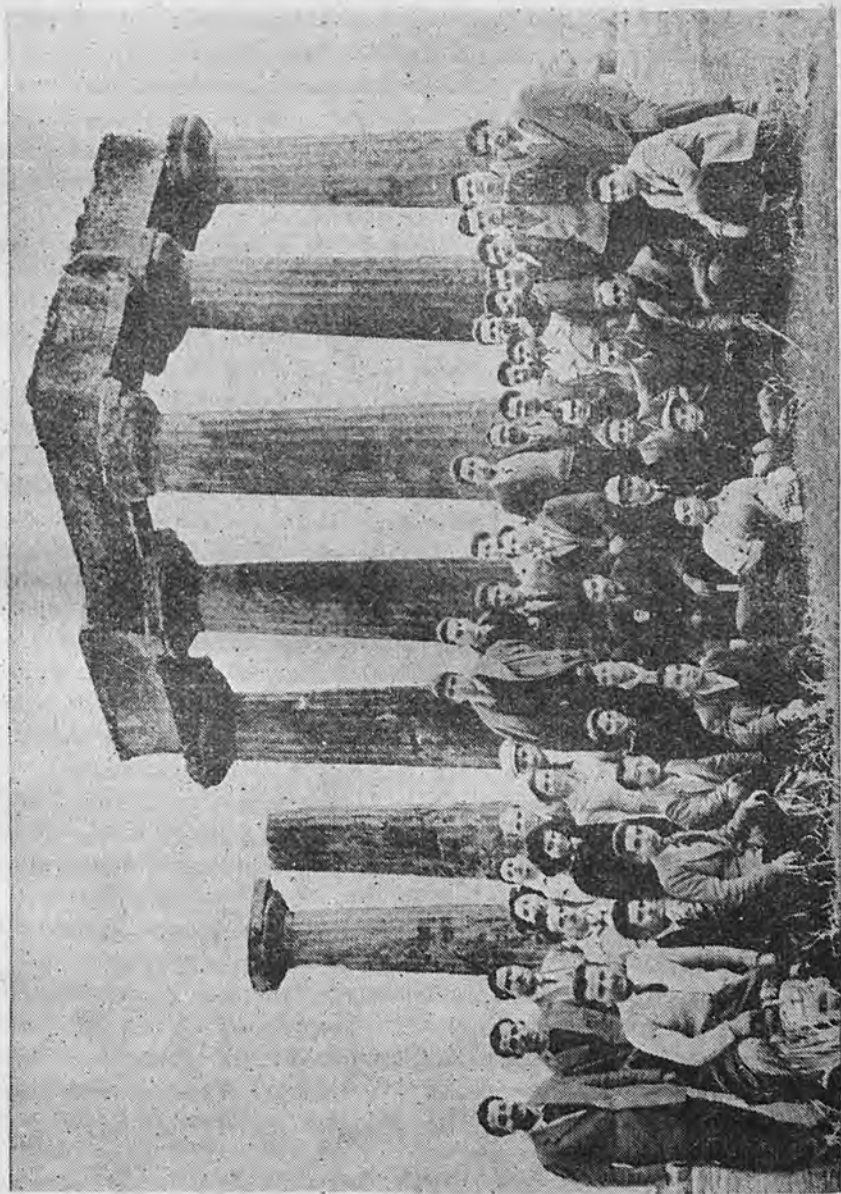

- τραί—Πύργος—'Όλυμπία. Πενθήμερος έκδρομή δι' αὐτοκινήτου.
- 3 Τρίτη.—'Εναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις.
- 5 Πέμπτη.—Λήξις τῆς προθεσμίας διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις.
- 6 Παρασκευή.—Λήξις εἰσιτηρίων ἐξετάσεων Ἀξιωματικῶν ΣΕΜ.
- 7 Σάββατον.—Φιλικὸν γεῦμα Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 8 Κυριακή.—'Εναρξίς συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 8 Κυριακή.—Β' Ἐπίσκεψις Ἀκροπόλεως. Ξεναγὸς ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 9 Δευτέρα.—Ἐπανάληψις μαθημάτων.
- 10 Τρίτη.—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Πανελλήνιον Συνομοσπονδίαν Γεωργ. Συνεταιρισμῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Λεοντίδη.
- 11 Τετάρτη.—Β' ὁμιλία κ. Μ. Βελουδίου εἰς αἴθουσαν Ἐθν. Ἰδρύματος (Φιλελλήνων 4) περὶ Ἀργολίδος, Ἀρχ. Κορίνθου, Μυκηνῶν, Ἀργου.
- 11 Τετάρτη.—Α' Συγκέντρωσις Ὁμίλου Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης. Ὁμιλητὴς ὁ Καθηγητὴς κ. Ι. Φράγκος μὲ θέμα «Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τελωνεῖακὴ Ἔνωσις».
- 12 Πέμπτη.—Ἐορτασμὸς τῆς «Πρωτοχρονιάς». Κόψιμο τῆς πίττας—Ἐορτὴ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἰ. Συνοδινοῦ.
- 12 Πέμπτη.—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 14 Σάββατον.—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).
- 15 Κυριακή.—Λήξις συμπληρωματικῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 15 Κυριακή.—Καισαριανὴ—Καλοπούλα (Πηγὴ)—Ἀστέρι—Ἅγιος Ἰωάννης Κυνηγὸς (Σχολὴ Φιλοσόφων)—Ἀγ. Παρασκευή. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου.
- 16 Δευτέρα.—Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ. (Β' Περίοδος).
- 17 Τρίτη.—Στ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 17 Τρίτη.—Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου.
- 18 Τετάρτη.—Γ' ὁμιλία κ. Εὐελπίδη καὶ ἐπίδειξις ἐγχρώμου κινηματογραφικῆς ταινίας «Τὰ νησιὰ τῆς Ἑλλάδος». Αἴθουσα Ἐθν. Ἰδρύματος, Φιλελλήνων 4.
- 18 Τετάρτη.—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 18 Τετάρτη.—Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου

- εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 20 Παρασκευή.— Ε' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 20 Παρασκευή.— Β' Διάλεξις ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Π. Κουβέλη, Γεν. Διοικ. τοῦ Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, με θέμα : «Συντήρησις Φυσικῶν Πόρων».
- 21 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις δ' ὁμάδος).
- 22 Κυριακή.— Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον Πειραιῶς—Ἐθν. Ναυτ. Μουσεῖον. Ξεναγὸς ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 23 Δευτέρα.— Ἀνακοινώσεις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 24 Τρίτη.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Συνεταιριστικὴν Ἐνωσιν Καπνοπαραγωγῶν Ἑλλάδος (ΣΕΚΕ) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 25 Τετάρτη.— Γ' Τακτικὴ Συνεδρία τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 25 Τετάρτη.— Γ' ὁμιλία κ. Μαρ. Βελουδίου εἰς αἴθουσαν Ἐθν. Ἰδρύματος (Φιλελλήνων 4) περὶ Ὀλυμπίας.
- 25 Τετάρτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 28 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).
- 29 Κυριακή.— Ἐθνικὴ Πινακοθήκη εἰς μέγαρον Ζαπτείου. Ἔργα Γκούζη, Λύτρα, Θεοτοκοπούλου (Γκρέκο). Ὁμιλητὴς ὁ κ. Καλλιγᾶς, Διοικ. τῆς Ἐθν. Πινακοθήκης.
- 30 Δευτέρα.— Ἐπὶ τῆ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἀργία καὶ ὁμιλία τοῦ Καθ. κ. Γ. Ξυνοπούλου με θέμα : «Ἡ οἰκονομία καὶ ἡ ἰδιοκτησία ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ».
- 30 Δευτέρα.— Λήξις τῆς προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν παλαιῶν σπουδαστῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὰς συμπληρωματικὰς ἐξετάσεις.
- 31 Τρίτη.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Α.Ε. ζυθοποιίας «Κάρολος Φιξ» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.

Φεβρουάριος 1956

- 1 Τετάρτη.— Β' Συγκέντρωσις Ὁμίλου Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Κώστας Στρ. Παπαϊωάννου με θέμα «Ἡ Εὐρώπη στὴν ὥρα τῆς πλανητικῆς ἱστορίας».
- 1 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 1 Τετάρτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα, (Ἐπίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 1 Τετάρτη.— Κινηματογραφικὴ προβολὴ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου. (Διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' ἔτους).
- 4 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Αὐτόνομον Ὄργανισμὸν Ἑλληνικοῦ Καπνοῦ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 4 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα, (Ἐπίσκεψις δ' ὁμάδος).
- 4 Σάββατον.— Λῆξις τοῦ Α' Ἀκαδημαϊκοῦ ἑξαμήνου.
- 5 Κυριακὴ.— Ἀρχαιότητες Ἐλευσίνος—Ν. Δήμητρας—Μουσεῖον—Ξεναγὰς ἡ Κα Μαρ. Βελουδίου. Ἐπίσκεψις Ἀποθηκῶν Ἐλαιουργικῆς.
- 6 Δευτέρα.— Ἐναρξις τοῦ Β' Διδακτικοῦ ἑξαμήνου.
- 7 Τρίτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὸν Οἶκον Ὄργανώσεως «Π. Σολομὸς καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα, (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 8 Τετάρτη.— Κινηματογραφικὴ προβολὴ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου (Διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' ἔτους).
- 11 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς ἐταιρείαν «Χαρίλαος καὶ Καυελλόπουλος» εἰς Ἐλευσίνα, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Παπαδημητρίου.
- 11 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὸν Οἶκον Ὄργανώσεως «Π. Σολομὸς καὶ Σία» πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ. ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα, (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).

Ἐκδρομή σπουδαστῶν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀφείας

- 12 Κυριακή.— Γεννάδιος Βιβλιοθήκη—Μ. Πετράκη—'Αποστολική Διακονία. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 13 Δευτέρα.— 'Ανακοίνωσις τοῦ προγράμματος Πτυχιακῶν 'Εξετάσεων (Β' Περίοδου).
- 14 Τρίτη.— 'Επιτόπιον μάθημα εἰς τὸν Οἶκον 'Οργανώσεως «Π. Σολομός καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. 'Ιω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (*'Επίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 14 Τρίτη.— "Εναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς Πτυχιακὰς 'Εξετάσεις (Β' Περίοδου).
- 15 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ 'Ελληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 17 Παρασκευή.— Δ' Διάλεξις ὑπὸ Α. Τριανταφύλλη, Γεν. Δ)τοῦ 'Υπουργ. Ἐμπορίου, μὲ θέμα «Τὸ Νέον Σύστημα τῶν Διεθνῶν Πληρωμῶν».
- 18 Σάββατον.— 'Επιτόπιον μάθημα εἰς Κ.Σ.Ο.Σ. ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Λεοντίδη.
- 18 Σάββατον.— 'Επιτόπιον μάθημα εἰς τὸν Οἶκον 'Οργανώσεως «Π. Σολομός καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. 'Ιω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (*'Επίσκεψις δ' ὁμάδος).
- 19 Κυριακή.— Σταυρός—Λιόπεσι—Μαρκόπουλον — Λαύριον — Σούνιον (Ν. 'Αθηνᾶς, Ποσειδῶνος). Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 21 Τρίτη.— 'Επιτόπιον μάθημα εἰς Ἵφαντήρια «Λαναρά» Α.Ε. ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 22 Τετάρτη.— Κινηματογραφικὴ προβολὴ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου. (Διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' ἔτους).
- 22 Τετάρτη.— Καλλιτεχνικὴ βραδυὰ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Συνοδινοῦ.
- 23 Πέμπτη.— Λήξις προθεσμίας δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις (Β' Περίοδου).
- 24 Παρασκευή.— ΣΤ' Συνεδριάσις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 25 Σάββατον.— 'Επίσκεψις εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς Ἐταιρείας παραγωγῆς μετάξης «Χρυσάλλις» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 26 Κυριακή.— Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 28 Τρίτη.— Λήξις τῆς προθεσμίας καταβολῆς τῆς Β' δόσεως τῶν διδάκτρων.
- 28 Τρίτη.— "Εναρξίς Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Β' περίοδου).
- 29 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλλην.Κέντρου Παραγωγικότητος.

Μάρτιος 1956

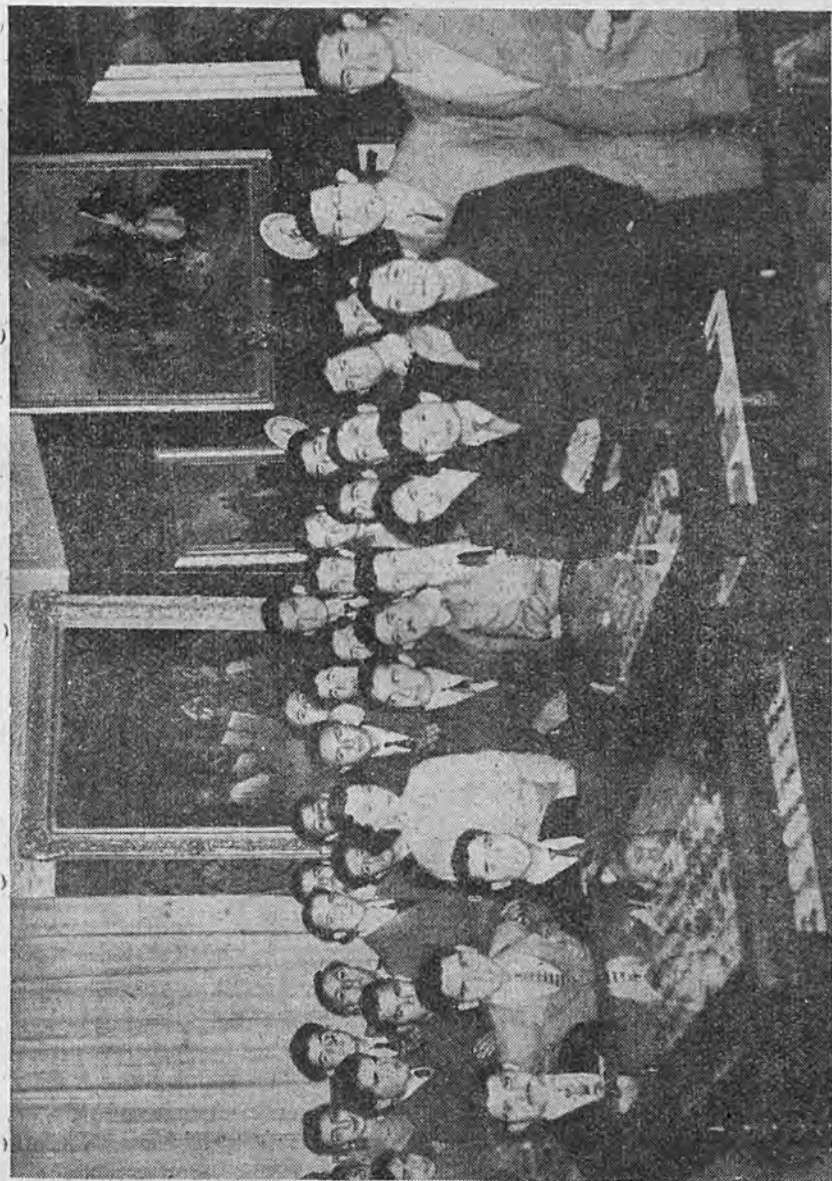
- 1 Πέμπτη.— Ἀνακοίνωσις τοῦ προγράμματος τῶν ἐξετάσεων τῶν ἀποτυχόντων εἰς ἓν μάθημα.
- 2 Παρασκευή.— Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐξετάσεις.
- 2 Παρασκευή.— Εἴ Διάλειξις ὑπὸ Γ. Πεσμαζόγλου, τ. Ὑπουργοῦ, με θέμα «Ἡ Πανευρώπη καὶ τὰ Μέτρα ὑπὲρ τῆς Οἰκονομίας τῶν Ὑπανεπτυγμένων χωρῶν».
- 4 Κυριακή.— Λίμνη Μαραθῶνος—Μπογιάτι—Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς. Ὁμιλητὴς ὁ Καθ. κ. Γιαννόπουλος.
- 6 Τρίτη.—Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Διεύθυνσιν Τελωνείων Πειραιῶς, τὰς αἰθούσας ἀποσκευῶν τοῦ Εἴ Τελωνείου Πειραιῶς, τὸ Α' Τελωνεῖον Εἰσαγωγῆς καὶ τὸ 8ον Τελωνεῖον Διοικήσεως Τελωνοφυλακῆς καὶ Ἐπισκέψεως Πλοίων, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ἰ.Φράγκου.
- 7 Τετάρτη.— Λήξις προθεσμίας δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς ἐξετάσεις ἐνώπιον τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν τῶν ἀποτυχόντων εἰς ἓν μάθημα.
- 7 Τετάρτη.— Ἐπίσημος χορὸς τῶν Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων τῆς Σχολῆς εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ξενοδοχείου «Ἀκροπόλι».
- 9 Παρασκευή.— Ἐπίσκεψις εἰς Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Καθ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 11 Κυριακή.— Ἐναρξίς τῶν συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν διὰ τοὺς ἀποτυχόντας εἰς ἓν μάθημα.
- 11 Κυριακή.— Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος εἰς Πατήσια, Διυλιστήριον Οὔλεν, Ὁμορφὴ Ἐκκλησία, Γαλάτσι. Ὁμιλητὴς ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐταιρείας Οὔλεν.
- 13 Τρίτη.— Ζ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 13 Τρίτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ ἀποθήκας Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σ. Σταυροπούλου.
- 14 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 16 Παρασκευή.— Ζ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 16 Παρασκευή.— ΣΤ' Διάλειξις ὑπὸ Π. Τζανετάκη.
- 17 Σάββατον.— Ἀργία (Ψυχασάββατον).
- 18 Κυριακή.— Ἀρχαία Κόρινθος (Ν. Ἀπόλλωνος—Ἀγορὰ—Βῆμα Ἀποστόλου Παύλου—Μουσεῖον)— Ἀκροκόρινθος—Ν. Κόρινθος—Λουτράκι. Ὁμιλητὴς ὁ Ἐφορος Ἀρχαιοτήτων Κορίνθου κ. Πάλλας.
- 18 Κυριακή.— Λήξις τῶν ἐξετάσεων ἑνὸς μαθήματος.
- 19 Δευτέρα.— Καθαρὰ (ἀργία).
- 20 Τρίτη.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων δι' ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν διδάκτρων.
- 20 Τρίτη.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνε-

ταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.) καὶ ἀκολούθως εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ ἐγκαταστάσεις, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.

- 21 Τετάρτη.— Συγκέντρωσις εἰς τὸ Πανεπιστημιακὸν Γυμναστήριον. Προετοιμασία παρελάσεως. Ἐπιλογή καὶ προπὸνησις ὁμάδος παρελάσεως.
- 22 Πέμπτη.— Λήξις τῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Β' περιόδου).
- 23 Παρασκευή.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Α.Ε. Ζυθοποιίας «Κ. ΦΙΞ» ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Συνοδινοῦ.
- 24 Σάββατον.— Πανηγυρική ὁμιλία ἐπὶ τῇ ἐπετειῷ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ὑπὸ τοῦ Καθ. κ. Σ. Ἀγαπητίδη, μὲ θέμα «Τὰ νέα Ἐθνικὰ Ἰδανικά».
- 24 Σάββατον. - Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων τῶν Ἐξετάσεων ἑνὸς μαθήματος.
- 24 Σάββατον.— Παρέλασις τῶν σπουδαστῶν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν πρὸ τοῦ μνημεῖου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ.
- 27 Τρίτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Ἑταιρείαν «Ἀλέξανδρος Δεσύλλας» (καννάβεως, λούτης, σιζάλ) ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 28 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 29 Πέμπτη.— Ἐπίσκεψις εἰς Κέντρον Παραγωγικότητος.
- 30 Παρασκευή.— Ἡ Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 31 Σάββατον.— Λήξις τῆς προθεσμίας καταβολῆς Γ' δόσεως τῶν διδάκτρων.
- 31 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Β' Περιόδου).

Ἀπρίλιος 1956

- 7 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Ἑταιρείαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 7—8 Σάββατον—Κυριακή.— Κάλαμος—Ἀμφιάρειον—Ἀγ. Ἀπόστολοι—Ἀλιβέριον (Ἐπίσκεψις Θερμοηλεκτρικῶν Ἐργοστασίων Δ.Ε.Η. καὶ Λιγνιτωρυχείων, Ὁμιλητῆς Διευθυντῆς Δ.Ε.Η.).—Ἐρέτρια, Ὁμιλητῆς ὁ ἔφορος Ἀρχαιοτήτων κ. Θερεψιάδης—Χαλκίς, Θῆβαι, Συνοδεία τῶν Καθ. κ. κ. Λέτσα, Γιαννοπούλου, Σταυροπούλου.
- 8 Κυριακή.—Πάρνηθα—Σανστόριον—Ἀγ. Τριάδα—Καταφύγιον Ε.Ο.Σ.—Καραμπόλα.
- 13 Παρασκευή.— Ἡ Διάλεξις ὑπὸ Α. Κομινοῦ, τ. Γεν. Δ)ντοῦ Ὑπουργ. Συντονισμοῦ.
- 14 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 14 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ

Συγκέντρωσις εἰς τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν

- τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 15 Κυριακή.— Ὁρειβατικὴ ἐκδρομὴ εἰς Ἐθνικὸν Σκοπευτήριον Ὑμηττοῦ. Ἀνάληψις— Ζωοδόχου Πηγῆς— Κακόρεμα (Ὑμηττοῦ).
- 16 Δευτέρα.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ (Γ' Περίοδου).
- 18 Τετάρτη.— Θ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 21 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Α. Ε. «Χαλυβδοφύλλων» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Φ. Λέτσα.
- 22 Κυριακή.— Βάρη — Βάρκιζα — Βουλιαγμένη — Λουτρά (νέος δρόμος Σουνίου).
- 24 Τρίτη.— Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 27 Παρασκευή.— Θ' Διάλεξις ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ τ. Ὑπουργοῦ κ. Σ. Κωστοπούλου.
- 20 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς τὸν ἐν Πάτραις Αὐτόνομον Σταφιδικὸν Ὀργανισμόν, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 28 Σάββατον.— Διακοπὴ μαθημάτων λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.
- 29 Κυριακή.— Ἐκκλησιασμός εἰς Καπνικαρέαν.

Μάϊος 1956

- 7—13 Δευτέρα—Κυριακή.— Διακοπαὶ Πάσχα. Ὀκταήμερος ἐκδρομὴ εἰς Ἡράκλειον—Κνωσσὸν—Φαιστόν—Χανιά.
- 9 Τετάρτη.— Ἀνακοίνωσις Προγράμματος Πτυχιακῶν Ἐξετάσεων. (Γ' Περίοδου).
- 10 Πέμπτη.— Α' Συνεδρία Ὀλομελείας Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 10 Πέμπτη.— Ἐναρξις προθεσμίας δηλώσεων διὰ συμμετοχὴν εἰς Πτυχιακὰς Ἐξετάσεις (Γ' Περίοδου).
- 14 Δευτέρα.— Ἐπανάληψις μαθημάτων.
- 14 Δευτέρα.— Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 16 Τετάρτη.— Ι' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 17 Πέμπτη.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς Πτυχιακὰς Ἐξετάσεις (Γ' Περίοδου).
- 18 Παρασκευή.— Ι' Διάλεξις ὑπὸ Λ. Μακκᾶ, τ. Ὑπουργοῦ.
- 19 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Μηχανουργεῖον τῆς Α.Ε. Γενικῶν καὶ Τεχνικῶν Ἐπιχειρήσεων «Τεχνικά Σ. Μαλκότση», ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Φ. Λέτσα.
- 19 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Μηχανουργεῖον τῆς Α.Ε. Γενικῶν καὶ Τεχνικῶν Ἐπιχειρήσεων «Τεχνικά Σ. Μαλκότση», ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Φ. Λέτσα.
- 19 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος τμηματικῶν ἐξετάσεων. (Α' Περίοδου).
- 19 Σάββατον.— Καλλιτεχνικὸν ἀπόγευμα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Συνοδινοῦ.

- 19 Σάββατον.— Λήξις Μαθημάτων Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1955—56.
 20—21 Κυριακή - Δευτέρα.— Ἀρχαία Κόρινθος—Μυκῆναι—Ναύπλιον—
 Ἐπίδαυρος—Τολόν.
 22 Τρίτη.— Ἐναρξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς συμμετοχὴν
 εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (Α' Περίοδου).
 22 Τρίτη.— Ἐναρξις πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Γ' Περίοδου).

Ἰούνιος 1956

- 2 Σάββατον.— Λήξις τῶν μαθημάτων τοῦ Κ.Σ.Ε.
 2 Σάββατον.— Λήξις τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς
 τμηματικὰς ἐξετάσεις (Α' Περίοδου).
 5 Τρίτη.— Θ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
 8 Παρασκευή.— ΙΑ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
 9 Σάββατον.— Ἐναρξις τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων (Α' Περίοδου).
 10 Κυριακή.— Λήξις τῶν Πτυχιακῶν Ἐξετάσεων (Γ' Περίοδου).
 10 Κυριακή.— «Σπουδαστικὸ Γλέντι» εἰς τὸν κήπον τῆς Σχολῆς.
 11 Δευτέρα.— Ἐναρξις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐξε-
 τάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
 15 Παρασκευή.— Λήξις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐξε-
 τάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
 17 Κυριακή.— Ἐξετάσεις τῶν σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτους τοῦ Κ.Σ.Ε.
 18 Δευτέρα.— Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων Πτυχιακῶν ἐξετάσεων
 (Γ' περιόδου).
 24 Κυριακή.— Λήξις τμηματικῶν ἐξετάσεων (Α' Περίοδου).
 24 Κυριακή.— Ἐξετάσεις τῶν σπουδαστῶν τοῦ Β' ἔτους τοῦ Κ.Σ.Ε.
 28 Πέμπτη.— Ἐπίσημον Δείπνον τῆς Σχολῆς.

Ἰούλιος 1956

- 3 Τρίτη.— Ι' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
 5 Πέμπτη.— Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων ἐξετάσεων τοῦ Κ.Σ.Ε.
 6 Παρασκευή.— ΙΒ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
 14 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων τμηματικῶν ἐξετάσεων.
 (Α' Περίοδου).
 31 Παρασκευή.— Λήξις τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Οί συνεργάται του Γραφείου Έρευνών

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ — ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ

1. Χρῖστος ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, τέως Γενικός Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.
ὁδὸς Πιπίνου 10, τηλ. 873-823.
(Κοιν. Πολιτικὴ καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον)
2. Σωτήριος ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου
ὁδὸς Ραβινὲ 6, τηλ. 72-876. (Πολιτικὴ Οἰκονομία)
3. Σοφία ΓΕΔΕΩΝ, Ἐκπαιδευτικὴ Σύμβουλος.
ὁδὸς Κ. Σταυροπούλου 3α.
(Ψυχοτεχνικὴ καὶ Φυσιολογία τῆς Ἐργασίας)
4. Γιάννης ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιμηχανικὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας.
ὁδὸς 28 Ὀκτωβρίου 11 (Ν. Ψυχικὸ), τηλ. 611-550.
(Ἡλεκτροτεχνία)
5. Νικόλαος ΔΕΛΟΥΚΑΣ, Δικηγόρος, Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.
ὁδὸς Ἀκαδημίας 37, τηλ. 35-930. (Ἐμπορικὸν Δίκαιον)
6. Παναγιώτης ΔΕΡΤΙΛΗΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου.
ὁδὸς Λουκιανοῦ 28, τηλ. 72-659. (Δημοσία Οἰκονομία)
7. Δημήτριος ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ, Δικηγόρος
ὁδὸς Ζωοδόχου Πηγῆς 57, τηλ. 610-465 (Ἰδιωτικὸν Δίκαιον)
8. Νικόλαος ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Γυμνασιάρχης.
ὁδὸς Ψυχάρη 3, τηλ. 881-736. (Φυσικὴ)
9. Ἀριστοτέλης ΚΑΛΛΙΑΒΑΣ, Καθηγητὴς τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.
ὁδὸς Πάρνηθος 57 (Ψυχικὸ), τηλ. 778-986.
(Οἰκονομικὴ Γεωγραφία)
10. Δημήτριος ΚΑΜΒΥΣΙΔΗΣ, Ὑποδιευθυντὴς τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.
ὁδὸς Τήνου 3, τηλ. 870-848 (Λογιστικαὶ Ἀσκήσεις)
11. Χρῖστος ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Διευθυντὴς τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.
ὁδὸς Λέρου 9, τηλ. 876-633. (Μεταφοραὶ)
12. Χρῖστος ΚΑΡΑΒΑΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου.
ὁδὸς Χειμάρρας 10, τηλ. 872-704. (Γαλλικὰ)

13. Δημήτριος ΚΟΛΙΑΣ, Διευθυντής Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.
ὁδὸς Ἀγ. Λαύρας 105, τηλ. 27 263. (Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ)
14. Πέτρος ΚΟΥΒΕΛΗΣ, Γεν. Διευθυντής Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας,
τ. Γεν. Γραμματεὺς Ὑπουργείου Βιομηχανίας.
ὁδὸς Μεσογείων 137, τηλ. 663-648
(Βιομηχανικὴ καὶ Ἐνεργειακὴ Πολιτικὴ)
15. Ἰωάννης ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ, Δικηγόρος, Διευθυντής
τῆς Ἐνώσεως Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν.
ὁδὸς Ὑψηλάντου 5, τηλ. 70-107. (Ἀσφαλιστικά)
16. Ἀνδρέας ΚΥΡΚΙΛΙΤΣΗΣ, Διευθυντής τῆς Τραπεζῆς
Ἑλλάδος, τ. Γεν. Γραμματεὺς Ὑπουργείου Ἐθν.
Οἰκονομίας.
ὁδὸς Ἐθνικῆς Στέγης 16, Ν. Σμύρνη, τηλ. 95-732.
(Ἐμπορικὴ Πολιτικὴ)
17. Φρίξος ΛΕΤΣΑΣ, Μηχανικὸς
ὁδὸς Φερρῶν 6, τηλ. 615-894. (Ὀργάνωσις τῶν Ἐργοστασίων)
18. Εὐστάθιος ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ, Διευθυντής τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς
Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους.
ὁδὸς Σκύρου 55, τηλ. 876-301. (Οἰκονομικὰ Μαθηματικά)
19. Ἐμμανουὴλ ΜΕΛΕΤΗΣ
ὁδὸς Αἰόλου 72α, τηλ. 20 986. (Στενογραφία)
20. Γεώργιος ΞΥΝΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Βουλευτῆς καὶ Γεν. Διευθυντής τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.
ὁδὸς Νάξου 131, τηλ. 880-275. (Μεταλλευτικὸν Δίκαιον)
21. Δημήτριος ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Διευθυντής Ἄνω. Ἐταιρειῶν.
ὁδὸς Ἐσπέρου 14 (Παλ. Φάληρον), τηλ. 99-980.
(Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ)
22. Στράτος Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ, τ. Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τ. Καθηγητῆς παρὰ τῇ Ἀνωτάτῃ Γεωπονικῇ Σχολῇ.
ὁδὸς Μαυρομιχάλη 71, τηλ. 610-190.
(Λογιστικὴ καὶ Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου)
23. Γεώργιος ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ, Κοσμητῶρ τῆς Ὑγειονομικῆς Σχολῆς.
ὁδὸς Φυλῆς 134, τηλ. 871-709. (Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ)
24. Γεώργιος ΠΑΥΛΙΔΗΣ, Καθηγητῆς τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης.
ὁδὸς Σκιάθου 63, τηλ. 872-314. (Ἀγγλικά)

25. Παναγιώτης ΠΕΡΔΙΚΑΣ, Καθηγητής τῆς Παντείου
Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.
ὁδὸς Ὀμήρου 24, τηλ. 24-289. (Ἐμπορικὸν Δίκαιον)
26. Κωνσταντῖνος ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ, Δικηγόρος, τ. Γενικός
Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.
ὁδὸς Πατριάρχου Ἰωακείμ 57τηλ. 72-379. (Ἰδιωτικὸν Δίκαιον)
27. Σταῦρος Ν. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Μηχανικός.
ὁδὸς Πινδάρου 13 (Πειραιεύς), τηλ. 40-345 (Μηχανογνωσία)
28. Ἐλευθέριος ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Γενι-
κοῦ Χημείου τοῦ Κράτους.
ὁδὸς Φραντζῆ 9α, τηλ. 30-204. (Χημεία—Ἐμπορευματολογία)
29. Ἰωάννης ΦΡΑΓΚΟΣ, Διευθυντὴς Τελωνειακῆς Ὑπηρεσίας
Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.
ὁδὸς Ἀγγέλου Γέροντα 11, τηλ. 31-175.
(Τελωνειακὴ καὶ Δασμολογικὴ Νομοθεσία καὶ Πολιτικὴ)
30. ⁵ Γεώργιος ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ, Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.
ὁδὸς Χατζηγεώργιου 9 (Μακρυγιάννη), τηλ. 91-578.
31. Ἰωάννης ΧΡΥΣΟΧΟΥ, Ἐντεταλμένος Σύμβουλος Τραπε-
ζικῆς Ἐμπορικῆς Πίστεως, Ὄργανωτικὸς Σύμβουλος.
ὁδὸς Κ. Λομβάρδου 78, τηλ. 27-345 (Ὄργανώσεις τῶν Ἐπιχειρήσεων).

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

ὁδὸς Ἰώνων 4 — Τηλ. 593.878

Ἐπιμεληταὶ

Λογιστικῆς: Χρ. ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ

ὁδὸς Ἱεροσολύμων 14—Τηλ. 77.491

Ἐμπορικῆς Ἀλληλογραφίας: Θ. ΜΟΥΤΡΙΧΑΣ

ὁδὸς Ἀνδρομέδας 23 (Παγκράτι) — Τηλ. 73.163

ΣΥΝΟΨΙΣ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αϋξ. Αρ.	Μ α θ ή μ α τ α	Ώραι			Έν δλω	
		Α	Β	Γ	Ωρ.	%ο
	Α' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ					25,39
1	Πολιτική Οικονομία και Οικονομική Ίστορία	4	4	2	10	
2	Οικονομική Πολιτική (Βιομηχανική, Ένεργειακή, Γεωργική, Έμπο- ρική, Νομισματική, Μεταλτική)	—	—	12	12	
3	Ίδιωτική Οικονομική	—	6	—	6	
4	Δημοσία Οικονομία και Δημοσιονο- μική Νομοθεσία και Πολιτική	—	4	7	11	
5	Οικονομική Γεωγραφία	4	—	—	4	
6	Μαθημ. και Οικονομ. Στατιστική	—	6	—	6	
	Β' ΕΜΠΟΡΙΚΑ					24,87
7	Τεχνική του Οικονομικού βίου (Έμπό- ριον, Τράπεζαι, Ασφάλειαι, Με- ταφοραι)	4	6	—	10	
8	Λογιστική και Έλεγκτική	9	8	13	30	
9	Μαθηματικά (Οικονομικά και Γενικά)	8	—	—	8	
	Γ' ΝΟΜΙΚΑ					11,40
10	Δημόσιον και Ίδιωτικόν Δίκαιον	8	4	—	12	
11	Έμπορικόν, Βιομηχανικόν και Μεταλ- λευτικόν Δίκαιον	—	4	6	10	
	Δ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΟΣ					17,60
12	Όργάνωσις (των Έπιχειρήσεων και των Έργοστασίων)	4	4	10	18	
13	Κοινωνική Πολιτική και Έργατικόν Δίκαιον	—	—	6	6	
14	Ψυχοτεχνική και Φυσιολογία της Έργασίας	—	—	4	4	
15	Βιομηχανική Ύγιεινή	—	—	4	4	
	Ε' ΤΕΧΝΙΚΑ					12,44
16	Φυσική, Μηχανογνωσία και Ήλεκτρο- τεχνία	4	8	—	12	
17	Χημεία και Έμπορευματολογία	4	4	4	12	
	Τό όλον	49	58	68	175	
	ΣΤ' ΓΛΩΣΣΙΚΑ					8,30
18	Γαλλικά ή Άγγλικά	8	8	—	16	
	Γενικόν Σύνολον	57	66	68	191	100

Εις τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἀναγράφονται αἱ ὥραι διδασκαλίας τοῦ ἀθροί-
σματος μιᾶς ἐβδομάδος χειμερινοῦ καὶ μιᾶς ἐαρινοῦ ἐξαμήνου, ὡς καὶ
ἡ ἑκατοστιαία ἀναλογία ἐκάστου κύκλου μαθημάτων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν
ὥρων διδασκαλίας. Ὁ σπουδαστὴς ὑποχρεωτικῶς παρακολουθεῖ μόνον
μίαν ξένην γλῶσσαν λογιζομένην ὡς κύριον μάθημα. Ἐπίσης ὁ σπου-
δαστὴς δύναται νὰ παρακολουθήσῃ προαιρετικῶς μαθήματα Στενο-
γραφίας καὶ Ἐμπορικῆς Ἀλληλογραφίας.

Τό κοινό διαλέξεως έν άναμονή του δημηλητού

Πρόγραμμα Α' "Έτος Σπουδών (Α' άκαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 1956)

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Πολιτική Οικονομία Σ. Αγαπητίδης	Στενογραφία Ε. Μελετής	'Εκπαιδευτικοί	Γαλλικά Χ. Καραβάς	'Αγγλικά Γ. Παυλίδης	'Αγγλικά Γ. Παυλίδης
Β'	Πολιτική Οικονομία Σ. Αγαπητίδης	Χημεία Ε. Συνοδινός	περίπατοι	Χημεία Ε. Συνοδινός	Γαλλικά Χ. Καραβάς	'Ιδιωτικόν Δίκαιον Δ. Δημητρακάκης
Γ'	Τεχνική 'Εμπορίου Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	'Εκδρομαί έκπαιδευτικάί,	Τεχνική 'Εμπορίου Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	'Ιδιωτικόν Δίκαιον Δ. Δημητρακάκης
Δ'	Λογιστικά 'Ασκήσεις Δ. Καμβυσίδης	Φυσική Ν. Θεοδώρου	ψυχαγωγικάί	Λογιστικά 'Ασκήσεις Δ. Καμβυσίδης	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων Ι. Χρυσοχού
Ε'	Φυσική Ν. Θεοδώρου	'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων Ι. Χρυσοχού	Διαλέξεις Κινηματογραφικάί	Οικονομική Γεωγραφία Α. Καλλιαντάς	Δημόσιον Δίκαιον Κ. Σημαντήρας	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης
ς'	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης	Προβολαί	Οικονομική Γεωγραφία Α. Καλλιαντάς	Στενογραφία Ε. Μελετής	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης

Πρόγραμμα Β' Έτους Σπουδών (Α' ακαδημαϊκόν εξάμηνον 1955-1956)

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Γαλλικά Χ. Καραβάζ	Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	Λογιστικά 'Ασκήσεις	'Αγγλικά Γ. Παυλίδης	Γαλλικά Χ. Καραβάζ	Βιομηχανική Τεχνολογία Γ. Γιαννόπουλος
Β'	Μεταφορά Χ. Κανελλό- πουλος	'Ασφαλιστικά Ι. Κουτσογιάννης	Λογιστικά 'Ασκήσεις	'Εφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβυσίδης	'Ασφαλιστικά Ι. Κουτσογιάννης	Βιομηχανική Τεχνολογία Γ. Γιαννόπουλος
Γ'	'Εφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβυσίδης	'Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	'Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	'Ιδιωτική Οικονομική Δ. Κόλιας	Μεταφορά Χ. Κανελλό- πουλος
Δ'	'Εμπορικόν Δίκαιον Ν. Δελούκας	'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων Ι. Χρυσόχοϋ	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	'Ιδιωτική Οικονομική Δ. Κόλιας	Στατιστική Ε. Μαργαρίτης
Ε'	'Εμπορικόν Δίκαιον Ν. Δελούκας	Δημόσιον καί 'Ιδιωτικόν Δίκαιον Κ. Σημαντήρας	'Αγγλικά Γ. Παυλίδης	Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιάπουλος	Βιομηχανική Τεχνολογία Σ. Σταυρόπουλος	Δημοσία Οικονομία Π. Δερτιλῆς
Σ'	Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιάπουλος	Δημόσιον καί 'Ιδιωτικόν Δίκαιον Κ. Σημαντήρας		'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων Ι. Χρυσόχοϋ	Βιομηχανική Τεχνολογία Σ. Σταυρόπουλος	Δημοσία Οικονομία Π. Δερτιλῆς

Πρόγραμμα Γ' Έτους Σπουδών (Α' ακαδημαϊκόν εξάμηνον 1955 - 1956)

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Βιομηχανική Λογιστική Δ. Παπαδημητρ.	Έμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Τελωνειακά Ι. Φράγκος	Έμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Έμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Λογιστικά Άσκήσεις
Β'	Βιομηχανική Λογιστική Δ. Παπαδημητρ.	Βιομηχανική Λογιστική Δ. Παπαδημητρ.	Τελωνειακά Ι. Φράγκος	Βιομηχανική Υγιεινή Γ. Παπακώστας	Έφφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβυσίδης	Λογιστικά Άσκήσεις
Γ'	Βιομηχανική Υγιεινή Γ. Παπακώστας	Ψυχοτεχνική Σοφία Γεδεών	Έργατικόν Δίκαιον Χ. Αγαλλόπουλος	Όργανωσις Έπιχειρήσεων Ι. Χρυσόχοϋ	Έργατικόν Δίκαιον Χ. Αγαλλόπουλος	Γεωργική Πολιτική Κ. Λεοντίδης
Δ'	Βιομηχανική Υγιεινή Γ. Παπακώστας	Μεταλλευτικόν Δίκαιον Γ. Ξυνόπουλος	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Έμπορικόν Δίκαιον Π. Πέρδικας	Έργατικόν Δίκαιον Χ. Αγαλλόπουλος	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης
Ε'	Έφφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβυσίδης	Έμπορική Πολιτική Α. Κυρκιλίτσας	Διαλέξεις	Έμπορικόν Δίκαιον Π. Πέρδικας	Μεταλλευτικόν Δίκαιον Γ. Ξυνόπουλος	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης
Σ'	Φορολογικόν Δίκαιον Δ. Κόλλιας	Έμπορική Πολιτική Α. Κυρκιλίτσας		Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιάδης	Μεταλλευτικόν Δίκαιον Γ. Ξυνόπουλος	Όργανωσις Έπιχειρήσεων Ι. Χρυσόχοϋ

Πρόγραμμα Α' Έτους Σπουδών (Β' ακαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 56)

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Πολιτική Οικονομικά Σ. Αγαπητίδης	Στενογραφία Ε. Μελετιής	Έμπορική Άλληλογραφία και Οικονομικά Έκθέσεις	Γαλλικά Χ. Καραβάς	Άγγλικά Γ. Παυλίδης	Άγγλικά Γ. Παυλίδης
Β'	Πολιτική Οικονομικά Σ. Αγαπητίδης	Χημεία Ε. Συνοδινός	Οικονομικά Έκθέσεις	Χημεία Ε. Συνοδινός	Γαλλικά Χ. Καραβάς	Ίδιωτικόν Δίκαιον Δ. Δημητρακάκης
Γ'	Τεχνική Έμπορίου Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστικά	Τεχνική Έμπορίου Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Ίδιωτικόν Δίκαιον Δ. Δημητρακάκης
Δ'	Φυσική Ν. Θεοδώρου	Φυσική Ν. Θεοδώρου	Άσκήσεις	Λογιστικά Άσκήσεις Δ. Καμβυσίδης	Άλληλογραφία Οικονομικά Έκθέσεις	Όργάνωσις Έπιχειρήσεων Ι. Χρυσόχοῦ
Ε'	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης	Όργάνωσις Έπιχειρήσεων Ι. Χρυσόχοῦ	Έκπαιδευτικοί Περίπατοι και	Οικονομική Γεωγραφία Α. Καλλιανβάς	Δημόσιον Δίκαιον Κ. Σημαντήρας	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης
Σ'	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης	Λογιστική Δ. Καμβυσίδης	Κινηματογραφικά Προβολαί	Οικονομική Γεωγραφία Α. Καλλιανβάς	Στενογραφία Ε. Μελετιής	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης

Πρόγραμμα Β' Έτους Σπουδών (Β' Ακαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 56)

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Γαλλικά Χ. Καραβάς	Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	Λογιστικά 'Ασκήσεις	'Αγγλικά Γ. Παυλίδης	Γαλλικά Χ. Καραβάς	Βιομηχανική Τεχνολογία Γ. Γιαννόπουλος
Β'	'Εφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβουσίδης	Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	Λογιστικά 'Ασκήσεις	'Εφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβουσίδης	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Βιομηχανική Τεχνολογία Γ. Γιαννόπουλος
Γ'	'Αποτιμητική Μ. Γεωργιάδης	'Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Ναυτ. Μεταφορά Ε. Γεωργαν- τόπουλος	'Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	'Ιδιωτική Οικονομική Δ. Κόλλιας	'Αποτιμητική Μ. Γεωργιάδης
Δ'	'Εμπορικόν Δίκαιον Ν. Δελούκας	'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων Ι. Χρυσοχοῦ	Ναυτ. Μεταφορά Ε. Γεωργαν- τόπουλος	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	'Ιδιωτική Οικονομική Δ. Κόλλιας	Στατιστική Ε. Μαργαρίτης
Ε'	'Εμπορικόν Δίκαιον Ν. Δελούκας	Δημόσιον καί 'Ιδιωτικόν Δίκαιον Κ. Σημαντήρας	'Αγγλικά Γ. Παυλίδης	Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιοπούλος	Βιομηχανική Τεχνολογία Σ. Σταυρόπουλος	Δημοσία Οικονομία Π. Δερτιλιῆς
Ζ'	Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιοπούλος	Δημόσιον καί 'Ιδιωτικόν Δίκαιον Κ. Σημαντήρας		'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων Ι. Χρυσοχοῦ	Βιομηχανική Τεχνολογία Σ. Σταυρόπουλος	Δημοσία Οικονομία Π. Δερτιλιῆς

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ
μετά τῶν κ. κ. Καθηγητῶν

Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καθωρίσθησαν αἱ κάτωθι ὥραι συνεντεύξεως μετὰ τῶν σπουδαστῶν, τελειοφοιτῶν καὶ πτυχιούχων τῆς Σχολῆς. Συνιστᾶται θερμῶς εἰς τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐπωφεληθῶσι τῶν τοιούτων συνεντεύξεων, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσουν μετὰ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν καὶ νὰ ἀναπτύξουν τὰ ἐπιστημονικὰ τῶν ἐνδιαφέροντα καὶ νὰ ἐπιλύσουν διαφόρους ἀπορίας τῶν.

Χ. Ἀναλλόπουλος	Τετάρτη	4-5
Σ. Ἀγαπητίδης	Δευτέρα	5-6
Μ. Γεωργιάδης	Σάββατον	6-7
Γ. Γιαννόπουλος	Σάββατον	5-6
Δ. Δημητρακάκης	Σάββατον	6-7
Ν. Δελούκας	Δευτέρα	6-7
Π. Δερτιλῆς	Σάββατον	6-7
Ν. Θεοδώρου	Τρίτη	8-9
Α. Καλλιαβᾶς	Πέμπτη	6-7
Δ. Καμβυσίδης	Πέμπτη	5-6
Χ. Καραβᾶς	Τρίτη	4-5
Δ. Κόλιας	Τρίτη	7-8
Ἰ. Κουτσογιάννης	Παρασκευὴ	4-5
Α. Κυρκιλίτσης	Τρίτη	6-7
Π. Κουβέλης	Τετάρτη	5-6
Κ. Λεοντίδης	Τετάρτη	5-6
Φ. Λένσας	Δευτέρα	6-7
Ε. Μαργαρίτης	Τετάρτη	8-9
Ε. Μελετής	Δευτέρα	7-8
Κ. Μπανταλούκας	Τρίτη	5-6
Γ. Ξυνόπουλος	Τετάρτη	5-6
Σ. Παπαϊωάννου	Δευτέρα	8-9
Δ. Παπαδημητρίου	Σάββατον	6-7
Γ. Παπακώστας	Πέμπτη	5-6
Γ. Πανλίδης	Τετάρτη	7-8
Π. Πέρδικας	Πέμπτη	8-9
Κ. Σημαντήρας	Παρασκευὴ	8-9
Σ. Σταυρόπουλος	Παρασκευὴ	6-7
Ε. Συναδινός	Πέμπτη	3-4
Ι. Φράγκος	Τρίτη	6-7
Ι. Χαλκιόπουλος	Πέμπτη	7-8
Ι. Χρυσόχοῦ	Τρίτη	5-9

Οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ δέχονται ὡσαύτως εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας, ὀριζόμενας ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ὑποψηφίους ἐπὶ πτυχίῳ διὰ τὴν περιπτώσιν τῆς συζητήσεως, ἐπεξεργασίας καὶ κριτικῆς τῶν κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν ὑποχρεωτικῶν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ὑπὸ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν θὰ ὀρισθοῦν βραδύτερον αἱ ὥραι τῶν Φροντιστηριακῶν καὶ Πρακτικῶν Ἀσκήσεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνωνται ἢ κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας ἢ καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῶν τακτικῶν μαθημάτων. Ἡ συμμετοχὴ τῶν σπουδαστῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ἢ εἰς αὐτὰς ἐπίδοσις ἐπηρεάζει σημαντικῶς τὴν βαθμολογίαν. Ἐπίσης ὑποχρεωτικὴ εἶναι ἢ ἐπίλυσις τῶν ἀσκήσεων, τῶν διδομένων εἰς τοὺς σπουδαστάς, ὅπως μὲ αὐτὰς ἀπασχοληθῶσι κατ' οἶκον.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Λογιστικῆς κ. Χρίστου Κουβοπούλου θὰ γίνωνται λογιστικαὶ ἐφαρμογαὶ καὶ θὰ ἐπιλύωνται λογιστικὰ προβλήματα κατὰ τὰς κάτωθι ὥρας :

Διὰ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Α' ἔτους, ἐκάστην Τετάρτην καὶ Σάββατον 11—12 ὥρ καὶ Τετάρτην 5—7.

Διὰ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Β' ἔτους καὶ τοὺς τελειοφοίτους ἐκάστην Τρίτην 9—11.

Διὰ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Γ' ἔτους Παρασκευὴν 5—6, καὶ Σάββατον 3—5.

ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

Ἡ Σχολή, ἐπιθυμοῦσα νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν καλύτεραν καὶ ταχύτεραν ἐκμάθησιν τῶν ξένων γλωσσῶν, συνέστησεν ἀπὸ τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους προαιρετικὰ Φροντιστήρια γαλλικῆς καὶ ἀγγλικῆς γλώσσης ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως τῶν σπουδαστῶν καὶ καθώρισε τὰς κάτωθι ὥρας ἐργασίας :

Δευτέρα καὶ Πέμπτη : Γαλλικὰ 8 ὥ. καὶ 30—10 ὥ.

Τετάρτη, Παρασκευὴ καὶ Σάββατον : Ἀγγλικὰ 9 ὥ. — 11 ὥ.

Ἰδιαιτέρα μέριμνα καταβάλλεται πρὸς ἄσκησιν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ τὴν σύνταξιν ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν.

Ἡ Σχολὴ ἀσκεῖ τοὺς σπουδαστάς εἰς τὴν ὀρθὴν προφορὰν καὶ διὰ τοῦ συστήματος Linguarhone.

ἘΜΠΟΡΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καθ' ἐκάστην Τετάρτην 3—5 μ.μ. καὶ Παρασκευὴν 5—6 μ.μ. θ' ἀσκοῦνται ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Μούτριχα οἱ σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους, εἰς τὴν σύνταξιν ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐκθέσεων εἰς ἐφαρμογὴν τῶν διδασκομένων εἰς τὴν Τεχνικὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου καὶ τὰ λοιπὰ ἐμπορικὰ καὶ οἰκονομικὰ μαθήματα.

Ἐπίσης ὁ κ. Μούτριχας θ' ἀσκῇ τοὺς ἐπιθυμοῦντας ἐκ τῶν σπουδαστῶν ἐκάστην Τρίτην καὶ Παρασκευὴν 11—12 ὥ.

ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

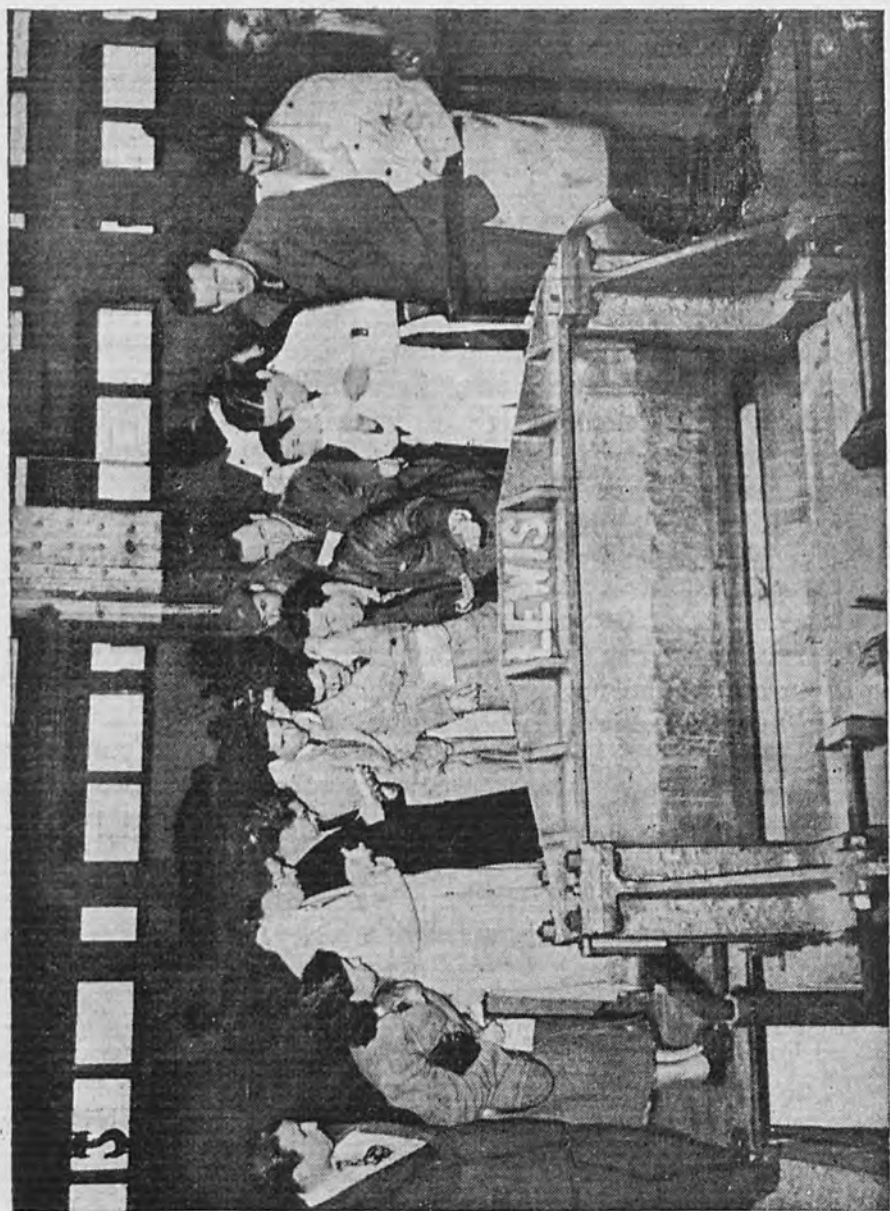
Ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ τῆς Σχολῆς καθώρισεν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, τὰ κάτωθι ἐπιτόπια μαθήματα δι' ἐπισκέψεων εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους σπουδῶν τῆς Σχολῆς.

I. Ἐπισκέψεις Γραφείων

- 1) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν Συγκεντρώσεως Φορολογικῶν Στοιχείων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, τὴν 5 Δεκεμβρίου 1955.
- 2) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνά ομάδας ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου 1955 (10, 12, 14 καὶ 16).
- 3) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνά ομάδας ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου 1956 (12, 14, 18 καὶ 21).
- 4) Εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἡμερησίου, τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνά ομάδας, τὴν 25 καὶ 28 Ἰανουαρίου καὶ τὴν 1 καὶ 4 Φεβρουαρίου 1956.
- 5) Εἰς τὸν Οἶκον Ὁργανώσεως «Π. Σολομὸς καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτύπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου 1956 (7, 11, 14 καὶ 18).

II. Ἐπισκέψεις Ὁργανισμῶν καὶ Ἐργοστασίων

- 6) Τὴν 10 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὴν Πανελλήνιον Συνομοσπονδίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.
- 7) Τὴν 17 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς.
- 8) Τὴν 24 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὴν Συνεταιριστικὴν Ἐνωσιν Καπνοπαραγωγῶν Ἑλλάδος (ΣΕΚΕ).
- 9) Τὴν 31 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὴν ἀνώνυμον ἐταιρίαν ζυθοποιίας καὶ παγοποιίας «Κάρολος Φίξ».
- 10) Τὴν 4 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὸν Αὐτόνομον Ὁργανισμὸν Ἑλληνικοῦ Καπνοῦ.
- 11) Τὴν 11 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὸ ἐν Ἐλευσίνῃ Σαπώνοποιεῖον καὶ Ἐλαιουργεῖον τῆς Α.Ε. «Χαρίλαος καὶ Κανελλόπουλος».
- 12) Τὴν 18 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Συνεταιρικῶν Ὁργανώσεων Σουλτανίνας (Κ.Σ.Ο.Σ.).

Ἐπιτόπιον μόνημα εἰς Ἐργοστάσιον

- 13) Τὴν 25 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐταιρίας παραγωγῆς μετάξης «Χρυσάλις».
- 14) Τὴν 6 Μαρτίου 1956, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Τελωνείων Πειραιῶς, τὰς αἰθούσας ἀποσκευῶν τοῦ Ε΄ Τελωνείου Πειραιῶς, τὸ Α΄ Τελωνεῖον Εἰσαγωγῆς καὶ τὸ 8ον Τελωνεῖον Διοικήσεως Τελωνοφυλακῆς καὶ Ἐπισκέψεως Πλοίων.
- 15) Τὴν 13 Μαρτίου 1956, εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ ἀποθήκας τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.).
- 16) Τὴν 20 Μαρτίου 1956, εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.) καὶ ἀκολουθῶς εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ ἐγκαταστάσεις τῆς.
- 17) Τὴν 27 Μαρτίου 1956, εἰς τὴν βιομηχανίαν καννάβεως, λούτης καὶ σιζᾶλ τῆς Α.Ε. «Ἀλέξανδρος Σ. Δεσύλλας».
- 18) Τὴν 7 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὴν Ἑταιρείαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.
- 19) Τὴν 14 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν.
- 20) Τὴν 21 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὴν ἐταιρίαν Χαλυβδοφύλλων.
- 21) Τὴν 28 Ἀπριλίου 1955, εἰς τὸν ἐν Πάτραις Αὐτόνομον Σταφιδικὸν Ὄργανισμόν.
- 22) Τὴν 14 Μαΐου 1956, εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς.
- 23) Τὴν 19 Μαΐου 1956, εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ μηχανουργεῖον τῆς Α.Ε. Γεωρικῶν καὶ Τεχνικῶν Ἐπιχειρήσεων «Τεχνικά Σ. Μαλκότση».

Αἱ ὡς ἄνω ἡμερομηνίαὶ ἐπισκέψεων ὑπόκεινται εἰς μεταβολήν. Αἱ ὀριστικαὶ χρονολογίαι θὰ ἀνακοινῶνται ἐκάστοτε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ τρίτου ἔτους σπουδῶν ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος κ. Καθηγητοῦ μίαν ἐβδομάδα προηγουμένως.

Ἐκαστος τριτοετῆς σπουδαστῆς ὑποχρεοῦται ὅπως ἐπισκεφθῆ τουλάχιστον ἀνὰ τρία τῶν γραφείων τῶν ὀργανισμῶν ἢ τῶν ἐργοστασίων καὶ ὑποβάλλῃ τρεῖς ἐργασίας ἐπισκέψεων (μιᾶς γραφείων καὶ ἀνὰ μιᾶς ὀργανισμῶν καὶ ἐργοστασίων) εἰς τοὺς ἐπόπτας κ.κ. Καθηγητάς. Αἱ ἐργασίαι αὗται, μετὰ τὴν βαθμολογίαν των, θὰ σταλῶσιν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν.

Επιτόμιον μύθημα εις έργουστάσιον

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ Σωματικῆς Ἀγωγῆς καὶ Ψυχαγωγίας τῶν Σπουδαστῶν, ὑπὸ τὸν κ. Μ. Ρινόπουλον, ὡς Πρόεδρον, κατήρτισε τὸ κάτωθι πρόγραμμα, ὅπερ ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

Εἰς τὰς ἐκδρομὰς μετέχουν σπουδασταὶ ὄλων τῶν ἐτῶν, τελειόφοιτοι καὶ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, εἰς δὲ τοὺς περιπάτους καὶ τὰς ἐπισκέψεις εἰς τὰ Μουσεῖα μόνον σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους.

Ἡ Σχολὴ προεκήρυξε τὰ κάτωθι σχετικῶς βραβεῖα :

α) μέχρι δραχ. 300 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλύτερον ἡμερολόγιον ἐκδρομῶν τῶν ἐτῶν 1954)5 καὶ 1955)6.

β) μέχρι δραχ. 300 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλύτερον λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν ὡς ἄνω τριῶν ἐτῶν.

γ) μέχρι δραχ. 100 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλύτερον ἡμερολόγιον ἐκδρομῶν τοῦ ἔτους 1955)6.

δ) μέχρι δραχ. 100 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλύτερον λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν ἐκδρομῶν τοῦ ἔτους 1955)6 καὶ

ε) μέχρι δραχ. 200 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ συντάξῃ τὴν καλύτεραν ἔκθεσιν ἀπὸ ἀπόψεως ὕφους καὶ περιεχομένου σχετικῶς μὲ οἰανδήποτε ἐκδρομὴν τοῦ ἔτους 1955)6.

Ἡμέραι ἐκδρομῶν καὶ περιπάτων

<i>Ἄπριλος</i>	<i>Μαΐος</i>	<i>Ἰουνίος</i>	<i>Ἰουλίου</i>
23 Κυριακὴ	2 Τετάρτη	4 Κυριακὴ	2 Δευτέρα
30 Κυριακὴ	6 Κυριακὴ	7 Τετάρτη	3 Τρίτη
	13 Κυριακὴ	11 Κυριακὴ	4 Τετάρτη
	16 Τετάρτη	14 Τετάρτη	5 Πέμπτη
	20 Κυριακὴ	18 Κυριακὴ	6 Παρασκευὴ
	23 Τετάρτη		8 Κυριακὴ
	27 Κυριακὴ		11 Τετάρτη
			15 Κυριακὴ
			18 Τετάρτη
			22 Κυριακὴ
			25 Τετάρτη
			29 Κυριακὴ
<i>Ἰανουάριος</i>	<i>Φεβρουάριος</i>	<i>Μάρτιος</i>	<i>Ἀπρίλιος</i>
	1 Τετάρτη	4 Κυριακὴ	8 Κυριακὴ
	5 Κυριακὴ	11 Κυριακὴ	15 Κυριακὴ
	8 Τετάρτη	14 Τετάρτη	22 Κυριακὴ
	12 Κυριακὴ	18 Κυριακὴ	
	15 Τετάρτη	21 Τετάρτη	
	19 Κυριακὴ	24 Σάββατον	
	22 Τετάρτη	28 Τετάρτη	
	26 Κυριακὴ		
	29 Τετάρτη		
			7 Δευτέρα
			8 Τρίτη
			9 Τετάρτη
			10 Πέμπτη
			11 Παρασκευὴ
			12 Σάββατον
			13 Κυριακὴ
			20 Κυριακὴ
			21 Δευτέρα

Ἐπισκεπτικὸν εἰς τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ

Ἐκάστην Τετάρτην 4—6 μ.μ. (διὰ τοὺς σπουδαστὰς τοῦ Α* ἔτους) καὶ ἑκάστην Τρίτην καὶ Σάββατον 9-11 π.μ. (διὰ τοὺς λοιποὺς σπουδαστὰς, τελειοφοίτους καὶ πτυχιούχους τῆς Σχολῆς) ὁ Γυμναστής κ. Γ. Κατσιπῆς θὰ εὐρίσκειται εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου πρὸς ἄσκησιν των εἰς τὰ ἀθλητικὰ καὶ τὰς παιδικὰς. Ἐπίσης οἱ Σπουδασταὶ δύνανται ν' ἄσκῶνται εἰς τὸ παρὰ τὸν Ἁγίον Κοσμάν κολυμβητήριον τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ Σχολὴ θέλει διενεργῆσαι καὶ κατὰ τὸ νέον ἔτος ἀθλητικοὺς ἀγῶνας μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ θέλει συμμετάσχει εἰς ὀργανωμένους ἀγῶνας μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ἀπονέμουσα μετάλλια καὶ βραβεῖα εἰς τοὺς πρωτεύοντας εἰς αὐτούς.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν σύνταξιν μελετῶν, μετὰ τὸν σκοπὸν ν' ἀναπτυχθῆ τὸ ἐνδιαφέρον των καὶ ἐκτὸς τῶν ἀναγκαστικῶν περιωρισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδασκαλίας καὶ νὰ ἐθισθοῦν εἰς τὴν καλὴν καὶ συστηματικὴν ἔκθεσιν τῶν ἰδεῶν των :

Εἴτε μετὰ τὴν περιγραφὴν (οἰκονομικὴν, κοινωνικὴν, πολιτιστικὴν) μιᾶς Κοινότητος, εἴτε μετὰ τὸ εἰσαγωγικὸν ἢ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἐνὸς σημαντικοῦ προϊόντος, εἴτε μετὰ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ Γενικοῦ Ἰσολογισμοῦ καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων μιᾶς ἐπιχειρήσεως (ἰδίᾳ βιομηχανικῆς), εἴτε μετὰ τὴν περιγραφὴν ἐνὸς βιομηχανικοῦ κέντρου, εἴτε μετὰ τὴν περιγραφὴν τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας (τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς) μιᾶς ἐπιχειρήσεως, εἴτε μετὰ τὴν περιγραφὴν ἐνὸς αὐτοδιοικουμένου ὀργανισμοῦ σχετιζομένου διὰ τῆς δράσεώς του μετὰ τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα θέματα.

Αἱ μελέται αὗται παραδίδονται διὰ τοῦ «Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν» εἰς τὸν οἰκεῖον Καθηγητὴν, βαθμολογοῦνται καὶ ἐπηρεάζουν τὴν γενικωτέραν ἐκτίμησιν τῆς Σχολῆς περὶ τοῦ σπουδαστοῦ.

Ἡ Σχολὴ ἔχει ὀρίσει βραβεῖον μέχρι δρχ. 500 διὰ τὴν καλυτέραν μελέτην ἐξ ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω ἐπὶ κατηγοριῶν θεμάτων.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ἐχορηγήθησαν αἱ κάτωθι ὑποτροφίαι καὶ βραβεῖα διὰ τὸ ἀρξάμνον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1955)56 :

1. Παρὰ τοῦ ΙΚΥ

α) Ὑποτροφία εἰς τὸν πρωτεύσαντα κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Α' ἔτους σπουδαστὴν Μωραΐτην Γρηγόριον.

β) Ὑποτροφία εἰς τὴν πρωτεύσασαν σπουδάστριαν τοῦ Β' ἔτους Μουμουλίδου Χρ.

γ) Ὑποτροφία ἑνὸς ἔτους εἰς τὸν παλαιὸν ὑπότροφον Παππᾶν Νικόλαον καὶ Ἰωσήφ Ξενοφῶντα.

2. Παρὰ τοῦ Ροταριανοῦ Ὁμίλου

Εἰς τὴν τελειόφοιτον Ἑλένην Παπαμαρκάκη ἑνὸς ἔτους ὅπως συμπληρώσῃ τὰς σπουδὰς τῆς σχετικῶς μὲ τὰ προβλήματα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων εἰς τὸ ἑν Ἀμερικῆ Πανεπιστήμιον.

3. Παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως

Εἰς τὴν πτυχιούχον τῆς Σχολῆς μας Φανὴν Βακαλοπούλου ὅπως συμπληρώσῃ τὰς σπουδὰς τῆς σχετικῶς μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ἑν Παρισίοις Σχολὴν Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἑργασίας.

4. Παρὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου

Προεκηρύχθησαν τὰ κάτωθι βραβεῖα :

1) Δρχ. 1000 εἰς τὸν πρωτεύσαντα κατὰ τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις τοῦ ἔτους 1955)56.

2) Δρχ. 500 εἰς τὸν πρωτεύσαντα σπουδαστὴν τοῦ Α' ἔτους.

3) Δρχ. 500 εἰς τὸν πρωτεύσαντα σπουδαστὴν τοῦ Β' ἔτους

4) Δρχ. 500 εἰς τὸν πρωτεύσαντα σπουδαστὴν τοῦ Γ' ἔτους.

5) Δρχ. 500 εἰς τὸν συντάκτην τῆς καλυτέρας μελέτης σχετικῶς τὴν ὀργάνωσιν ἐργοστασίου.

6) Δρχ. 500 εἰς τὸν συντάκτην τῆς καλυτέρας μελέτης σχετικῶς μὲ τὴν περιγραφὴν μιᾶς Κοινότητος.

7) Δρχ. 1500 εἰς τὸν συντάκτην τῆς καλυτέρας πτυχιακῆς ἐργασίας

8) Δρχ. 500 εἰς τὸν συντάκτην τῆς καλυτέρας μελέτης σχετικῶς τὰ τουριστικὰ προβλήματα τῆς Χώρας.

9) Δρχ. 500 εἰς ὄντινα ἐπιτύχῃ τὴν μεγαλυτέραν ἐπίδοσιν εἰς Λογιστικά.

10) Δρχ. 500 εἰς ὄντινα ἐπιτύχῃ τὴν μεγαλυτέραν ἐπίδοσιν εἰς Ὁργάνωσιν.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

*Από τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως θὰ λειτουργήσῃ ὡς ἐπίσημος Στατιστικὴ Σχολὴ τοῦ Κράτους, συμφώνως πρὸς τὸ Β.Δ. τῆς 3 Σ)βρίου (Φ.Ε.Κ. 251) ἐκδοθὲν βάσει τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ν.Δ. 2516)1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας».

Ἡ Διδακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κ.Σ.Ε. ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. :

- 1) *Στρ. Κ. Παπαϊωάννου*, Διευθυντοῦ τῆς ΑΣΒΣ, ὡς Προέδρου.
- 2) *Τρ. Κεραμιδᾶ*, Καθηγητοῦ τῆς ΑΣΟ καὶ ΕΕ.
- 3) *Ἰω. Λαμπρούκου*, Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Συντομοῦ.
- 4) *Κ. Παπαπάνου*, Διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.
- 5) *Ε. Μαργαρίτη*, Καθηγητοῦ τῆς Στατιστικῆς τῆς ΑΣΒΣ, ὡς Διευθυντοῦ Σπουδῶν.

Ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἐξέλεξε τοὺς κάτωθι ὡς Καθηγητὰς τοῦ ΚΣΕ :

- 1) *Ἀλέξ. Παππᾶν*, Καθηγητὴν τοῦ Πολυτεχνείου (ὁδὸς Πινδάρου 4 Τηλ. 611—746)
- 2) *Ἀναστ. Παπασπύρου*, Καθηγητὴν τοῦ Πολυτεχνείου (ὁδὸς Παστέρ 14 Τηλ. 664—290)
- 3) *Σ. Ἀγαπητίδην*, Καθηγητὴν τῆς ΑΣΒΣ. (ὁδὸς Ραβινὲ 6 Τηλ. 72—876, 54—077)
- 4) *Κ. Ἀθανασιάδην*, Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς Ν. Δοκίμων (ὁδὸς Θόλου Τηλ. 35—423)
- 5) *Α. Κυρκιλίτσην*, Καθηγητὴν τῆς ΑΣΒΣ (ὁδὸς Ἐθν. Στέγης 16 Ν. Σμύρνη 96—732, 34—010)
- 6) *Ε. Μαργαρίτην*, Καθηγητὴν τῆς ΑΣΒΣ (ὁδὸς Σκύρου 55 Τηλ. 611—790)
- 7) *Ἀν. Σαουνᾶτσον*, Καθηγητὴν τῆς ΑΣΒΣ (ὁδὸς Σπενσίπου 12 Τηλ. 70—588)
- 8) *Γ. Χαλκιάσπουλον*, Καθηγητὴν τῆς ΑΣΒΣ (ὁδὸς Χατζηχριστοῦ 9 Τηλ. 91—578)
- 9) *Ι. Χρυσσοχοῦ*, Καθηγητὴν τῆς ΑΣΒΣ (ὁδὸς Λομβάρδου 78 Τηλ. 27—345)

Ἐπίσης ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἔδωκεν ἐντολὴν διδασκαλίας εἰς τοὺς κάτωθι :

- 1) *Νικ. Σβορώνου*, Διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας (ὁδὸς Μαντζάρου 10 Τηλ. 612—168)

- 2) *Στ. Γεωργιανάκη*, Διευθ. 'Υπηρεσίας 'Εθνικῶν Λογισμῶν
(ὁδὸς Διστόμου 68 - Πειραιεὺς Τηλ. 30—931)
- 3) *Γ. Θεοδωράκη*, Στατιστικὸν Τραπεζῆς 'Ελλάδος
(ὁδὸς Νεύτωνος 80 - 'Ηλιούπολις Τηλ. 30—551)
- 4) *Μ. Γεωργιάδην*, Τμηματάρχην 'Υπουργείου 'Εμπορίου
(ὁδὸς Σίνα 10 Τηλ. 21—580)
- 5) *Δημ. Κονιδάρον*, Τμηματάρχην τῆς Στατιστικῆς 'Υπηρεσίας
(ὁδὸς 'Εργοτίμου 16 Παγκράτι Τηλ. 74—720)

Διῶρισεν ἐπίσης ὡς 'Επιμελητὴν τὸν κ. Γ. 'Αθανασόπουλον, πρῶτον
διοικητικὸν τῆς 'Ανωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

'Ανέλαβον ὡσαύτως νὰ δώσουν σειρὰν μαθημάτων οἱ κ.κ. :

- 1) *Ι. Χ. Ἐυελπίδης*, Καθηγητὴς τῆς 'Ανωτάτης Γεωπονικῆς
Σχολῆς.
- 2) *Δ. Καλλιτσουνάκης*, Καθηγητὴς τῆς ΑΣΒΣ.
- 3) *Β. Χριστίδης*, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- 4) *Στρ. Παπαϊωάννου*, Διευθυντὴς ΑΣΒΣ.

Τὸ Κ.Σ.Ε. ἐλπίζει ὅτι καὶ κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος θὰ ἐπι-
θεθῆ σειρὰ στατιστικῶν διαλέξεων παρὰ ξένων καὶ ἐλλήνων ἐπιστημόνων.

Γραμματεὺς τοῦ Κ.Σ.Ε. ὤρισθη ἡ Κα *Ἐφη Χατζήμπεη

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόγραμμα Α' Έτους Σπουδών (Α' ακαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 1956)

Ω Ρ Α Ι	Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α	Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η	Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η
Α' 5 — 6	Δημογραφική Στατιστική Ν. Σφορώνος	Στοιχεία Λογισμού Πιθανοτήτων 'Αλ. Παππός	Πολιτική Οικονομία Σ. 'Αγαπητίδης
Β' 6 — 7	Στατιστική Μεθοδολογία Κ. 'Αθανασιάδης	Γενικά Μαθηματικά 'Αν. Παπασπύρου	Πολιτική Οικονομία Σ. 'Αγαπητίδης
Γ' 7 — 8	Στατιστική Μεθοδολογία Κ. 'Αθανασιάδης	Γενικά Μαθηματικά 'Αν. Παπασπύρου	'Οργάνωσις 'Ι. Χρυσοχού
Δ' 8 — 9	Στατιστική Οικονομικών Φαινομένων Α. Σαουδάτσος	Μαθηματική Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	Μαθηματική Στατιστική Ε. Μαργαρίτης

Φροντιστηριακαί άσκήσεις καθ' έκάστην Πέμπτην 5 - 7

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόγραμμα Β' Έτους Σπουδών (Α' άκαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 1956)

Ω Ρ Α Ι	Τ Ρ Ι Τ Η	Π Ε Μ Π Τ Η	Σ Α Β Β Α Τ Ο Ν
Α' 5 — 6	Έθνικοί Λογαριασμοί Στ. Γερωνυμάκης	Οικονομική 'Ανάλυσις Γ. Χαλκιάπουλος	Μαθηματική Στατιστική Γ. Θεοδωράκης
Β' 6 — 7	Δημογραφική Στατιστική Δ. Κονιδάρης	Στατιστική 'Ανάλυσις Κ. 'Αθανασιάδης	Οικονομετρία Κ. 'Αθανασιάδης
Γ' 7 — 8	Στατιστική 'Επιχειρήσεων 'Αλ. Παππός	Στατιστική 'Ανάλυσις Κ. 'Αθανασιάδης	Δημογραφική Στατιστική Δ. Κονιδάρης
Δ' 8 — 9	Στατιστική 'Επιχειρήσεων 'Αλ. Παππός	Μαθηματική Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόγραμμα Α' Έτους (Β' ακαδημαϊκόν εξάμηνον 1955 - 1956)

Ω Ρ Α Ι	Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α	Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η	Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η
Α' 5 — 6	Δημογραφική Στατιστική Ν. Σβορώνος	Στοιχεία Λογισμού Πιθανοτήτων 'Αλ. Παππός	Φροντιστηριακά 'Ασκήσεις
Β' 6 — 7	Στατιστική Μεθοδολογία Κ. 'Αθανασιάδης	Γενικά Μαθηματικά 'Αν. Παπασπύρου	Φροντιστηριακά 'Ασκήσεις
Γ' 7 — 8	Στατιστική Μεθοδολογία Κ. 'Αθανασιάδης	Γενικά Μαθηματικά 'Αν. Παπασπύρου	Ειδικά Μαθήματα Χρ. Εύελπιδης Δημ. Καλιτσουνάκης Στρ. Παπαϊωάννου
Δ' 8 — 9	Στοιχεία Μαθημ. Στατιστικής Φροντιστηριακά 'Ασκήσεις Θεοδωράκης	Μαθηματική Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	'Ιδιωτική Οικονομική Μ. Γεωργιάδης

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόγραμμα Β' Έτους (Β' ακαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 1956)

ΩΡΑΙ	ΤΡΙΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α' 5 — 6	'Εθνικοί Λογαριασμοί Στ. Γερωνυμάκης	Δημογραφική Στατιστική Δ. Κονιδάρης	Μαθηματική Στατιστική Γ. Θεοδωράκης
Β' 6 — 7	Δημογραφική Στατιστική Δ. Κονιδάρης	Στατιστική 'Ανάλυσις Κ. 'Αθανασιάδης	Οικονομετρία Κ. 'Αθανασιάδης
Γ' 7 — 8	Στατιστική 'Επιχειρήσεων 'Αλ. Παππός	Στατιστική 'Ανάλυσις Κ. 'Αθανασιάδης	Νομοθεσία Δημ.σ. 'Υπηρεσιών Γ. Παπαχατζής
Δ' 8 — 9	Στατιστική 'Επιχειρήσεων 'Αλ. Παππός	Μαθηματική Στατιστική Ε. Μαργαρίτης	Δ ι α λ έ ξ ει ς έπι Στατιστικών Θεμάτων

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ίδρύσεως Σχολῆς Στατιστικῆς

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὸ ἄρθρον 14 παρ. 4 τοῦ Νομοθετικοῦ διατάγματος 2516)53 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος», 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 310)2-6-55 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, 3) τὴν ὑπ' ἀρ. Ε.Π. 69 ἀπὸ 18-3-55 εἰσήγησιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε., 4) τὴν ὑπ' ἀριθ. 390)22 6 55 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, 5) τὴν ὑπ' ἀριθ. 7062)225)21-1-54 πρότασιν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐργασιαστικῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσασμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1. Τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως (Κ.Σ.Ε.) τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν (Α.Σ.Β.Σ.), καθίσταται Σχολὴ Στατιστικῆς.

2. Σκοπὸς τοῦ Κ.Σ.Ε. εἶναι ἡ παροχὴ ἐιδικῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς στατιστικῆς μορφώσεως. Αὕτη παρέχεται εἰς δύο ἐνιαυσίους κύκλους σπουδῶν.

3. Τὸ διδακτικὸν ἔτος ἄρχεται τὴν 1ην Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὴν 15ην Ἰουνίου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 15 Ἰουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου οἱ σπουδασταὶ ἀσχοῦνται πρακτικῶς ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Κ.Σ.Ε.

4. Εἰς τοὺς παρακολουθήσαντας τοὺς δύο κύκλους σπουδῶν, τὸ Κ.Σ.Ε. ἀπονέμει μετὰ ἐπιτυχῆ γραπτὴν καὶ προφορικὴν ἐξέτασιν κατὰ τὸ β' δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου «Δίπλωμα Στατιστικῶν Σπουδῶν». Οἱ ἀποπερατώσαντες τὸν πρῶτον κύκλον σπουδῶν δύνανται, μετὰ ἐπιτυχῆ γραπτὴν καὶ προφορικὴν ἐξέτασιν κατὰ τὸ β' δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, νὰ λάβουν «πιστοποιητικὸν παρακολουθήσεως στατιστικῶν σπουδῶν».

Ἄρθρον 2

1. Σπουδασταὶ διὰ τὸν πρῶτον κύκλον σπουδῶν ἐγγράφονται, κατόπιν ἐξετάσεως εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Ἰδεῶν, τὰ Μαθηματικά (ἀριθμητικὴν ἀλγεβραν καὶ τὴν Οἰκονομικὴν Γεωγραφίαν, οἱ ἔχοντες τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ ἰσοτίμου σχολῆς τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς. Ἡ ἐξέταστέρα βλῆ καθορίζεται ἐιδικώτερον ὑπὸ τῆς Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.

2. Σπουδασταὶ διὰ τὸν δεύτερον κύκλον σπουδῶν ἐγγράφονται, μόνον οἱ κεκτημένοι πιστοποιητικοῦ παρακολουθήσεως στατιστικῶν σπουδῶν.

Ἄρθρον 3

1. Τὸ Κ.Σ.Ε. διοικεῖται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Α.Σ.Β.Σ., παρὰ Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς Α.Σ.Β.Σ. ὡς Πρόεδρον, τὸν Διευθυντὴν Σπουδῶν τοῦ Κ.Σ.Ε. ὡς Ἀντιπρόεδρον, ἕνα Ἀνώτατον Ὑπάλληλον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ἐταιρείας καὶ ἕνα ἀντιπρόσωπον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐπὶ βαθμῶ τοὐλάχιστον Διευθυντοῦ.

2. Ὁ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Στατιστικῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ. εἶναι αὐτοδικαίως Διευθυντὴς Σπουδῶν τοῦ Κ.Σ.Ε.

3. Οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Κ.Σ.Ε. ἀποτελοῦσι τὸν Σύλλογον Καθηγητῶν τοῦ Κ.Σ.Ε. τοῦ ὁποίου προεδρεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Β.Σ.

*Αρθρον 4

Τὰ Διδασκόμενα μαθήματα εἰς τὸ Κ.Σ.Ε. διακρίνονται εἰς ὑποχρεωτικά καὶ προαιρετικά.

1. Ὑποχρεωτικά εἶναι :

- 1) Γενικά Μαθηματικά.
- 2) Στοιχεῖα Λογισμοῦ πιθανοτήτων καὶ Μαθηματικῆς Στατιστικῆς
- 3) Στατιστικὴ Μεθοδολογία καὶ Στατιστικὴ Ἀνάλυσις.
- 4) Δημογραφικὴ Στατιστικὴ.
- 5) Στατιστικὴ Οἰκονομικῶν φαινομένων.
- 6) Στατιστικὴ Κοινωνικῶν φαινομένων.
- 7) Στατιστικὴ ἐπιχειρήσεων.

2. Προαιρετικά εἶναι :

- 1) Πολιτικὴ Οἰκονομία.
  - 2) Οἰκονομετρία.
  - 3) Ἐθνικοὶ Λογαριασμοί.
  - 4) Ὁργάνωσις.
  - 5) Στοιχεῖα Λογιστικῆς καὶ Ἀνάλυσις Ἴσολογισμῶν.
  - 6) Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ.
  - 7) Νομοθεσία Δημοσίων Ὑπαλλήλων.
3. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προαιρετικῶν μαθημάτων τὸ ἐν κατ' ἐλευθέρῳ ἐκλογὴν εἶναι ὑποχρεωτικόν. Διὰ τοὺς φοιτῶντας δημοσίους ὑπαλλήλους ὑποχρεωτικόν εἶναι τὸ μάθημα «Νομοθεσία Δημοσίων Ὑπαλλήλων».

4. Τὸ Κ.Σ.Ε. δύναται νὰ ὀργανώῃ σειρὰν ἐλευθέρων μαθημάτων καὶ διαλέξεων ὡς καὶ πρακτικῶν ἀσκήσεων συμφώνως πρὸς πρόγραμμα ἐγκριθένον ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς.

*Αρθρον 5

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων τοῦ Κ.Σ.Ε., ἀνατίθεται εἰς ἐντεταλμένους Καθηγητὰς ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 15 καὶ ἐπομένων τοῦ ἀπὸ 15)26 Ἀπριλίου 1948 Β. Διατάγματος περὶ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ συγκροτουμένου κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος δι' ἀποφάσεως τοῦ Συλλόγου τῶν τακτικῶν Καθηγητῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

*Αρθρον 6

Οἱ ἀποφοιτήσαντες ἐκ τοῦ Κ.Σ.Ε. πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δύνανται μετὰ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις διενεργησαμένας κατὰ χρόνον ὀριζόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ λάβουν «πιστοποιητικὸν παρὰ κολουθήσεως στατιστικῶν σπουδῶν».

*Αρθρον 7

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Κ.Σ.Ε., τὰς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις τῶν σπουδαστῶν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ Κ.Σ.Ε., ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1955

ΠΑΥΛΟΣ Β.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Παν. Παπαληγοῦρας

Λάμπρος Εὐταξίας

Ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κ.λ.π.

Α. Γεροκωστόπουλος

ΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα Ἔργασιων διενεργήθησαν τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1955 αἱ εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις τῶν ὑποψηφίων τοῦ Α' ἔτους σπουδῶν μετὰ παραδειγματικῆς τάξεως.

Ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελέσθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς ἐκ τῶν κάτωθι καθηγητῶν: Χ. Ἀγαλλοπούλου, Σ. Ἀγαπητίδης, Σ. Γεδεών, Γ. Γιαννοπούλου, Ν. Δελούκα, Ν. Θεοδώρου, Α. Καλλιαβᾶ, Χ. Κανελλοπούλου, Χ. Καραβᾶ, Δ. Κόλια, Ι. Κουτσογιάννη, Α. Κυρκιλίτση, Ε. Μαργαρίτη, Γ. Συνοπούλου. Π. Πέрдика, Κ. Σημαντήρα, Σ. Σταυροπούλου, Ε. Συνοδινοῦ. Ι. Φράγκου, Γ. Χαλμιοπούλου καὶ Ι. Χρυσόχου.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου κ. Στ. Κωστόπουλος ἐξέφρασε τὴν ἄκραν εὐαρέσκειάν του διὰ τὴν λαμπρὰν ὀργάνωσιν τῶν ἐξετάσεων καὶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν δθηγιῶν περὶ τοῦ τρόπου διεξαγωγῆς τῶν ἐξετάσεων.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὰ δοθέντα θέματα καὶ τονίζομεν ὅτι τὸ θέμα τῆς Ἐκθέσεως Ἰδεῶν θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐξαγωγήν χρησίμων πορισμάτων περὶ τῆς σπουδαζούσης νεολαίας παρὰ τοῦ ἀριστυστάτου «Κέντρου Κοινωνικῶν Σπουδῶν τῆς Σχολῆς μας».

Τὰ δοθέντα θέματα

I. Ἐκθέσεις Ἰδεῶν

Ποῖα προβλήματα ἀντιμετωπίζει καὶ ποίας δυσκολίας συναντᾷ σήμερον ὁ νέος διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν του.

II. Γεωγραφία

1) Φυσικὴ διαμόρφωσις τοῦ ἐδάφους καὶ οἰκονομικὴ Γεωγραφία ὁλοκλήρου τῆς Θράκης ἐν γένει.

2) Διμενές τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἐνδοχώρα, ἦν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἐξυπηρετεῖ.

3) Δ λεπτομερῆς περιγραφὴ ταξιδίου ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἰωάννινα.

III. Ἀριθμητικὴ

1) Κεφαλαίου τινὸς ἐκ δρχ. 800.000 ἐν μέρος ἐτοκίσθη πρὸς 5 ο)ο καὶ ἕτερον πρὸς 8 ο)ο. Ποῖα εἶναι τὰ μέρη ταῦτα τοῦ κεφαλαίου, ἐάν οἱ ἐτήσιοι συνολικοὶ τόκοι αὐτοῦ εἶναι δρχ. 41.800 ;

2) Δύο γραμμάτια συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 60.000 προεξωφλήθησαν μὲ ἐπιτόκιον 12 ο)ο καὶ ἔδωσαν καθαρὰν ἀξίαν 57.225 δρχ. Τὸ πρῶτον ἔληγε μετὰ 3 μῆνας, τὸ δὲ δεύτερον μετὰ 165 ἡμέρας. Νά εὐρεθοῦν αἱ ὀνομαστικαὶ ἀξίαι αὐτῶν (ὑφαίρεσις ἐξωτερικῆ).

1) Τρία κεφάλαια ἔχοντα λόγον ὡς οἱ ἀριθμοὶ 7, 9 καὶ 17 ἐτοκίσθησαν ἀντιστοίχως πρὸς 5 ο)ο, 8 ο)ο καὶ 10 ο)ο καὶ ἔδωσαν συνολικοὺς τόκους δι' ἑξ μῆνας δρχ. 46.400. Ποῖα τὰ κεφάλαια ;

2) Προεξωφλήθησαν δύο γραμμάτια συνολικοῦ ποσοῦ δρχ. 800.000 διὰ 3 μῆνας, τὸ πρῶτον πρὸς 5 ο)ο καὶ τὸ δεύτερον πρὸς 8 ο)ο. οἱ τόκοι

τοῦ πρώτου πρὸς τοὺς τόκους τοῦ δευτέρου ἔχουν σχέσιν οἷαν οἱ ἀριθμοὶ 21 πρὸς 7. Ζητοῦνται αἱ ὀνομαστικαὶ ἀξίαι τῶν γραμματίων.

*Α λ γ ε β ρ α

1) Ποδηλάτης ἐκ μιᾶς πόλεως Α κατευθύνεται εἰς ἄλλην Β ἀπέχουσαν τῆς πρώτης 60 χλμ. Ἐπανερχόμενος δὲ ἐκ τῆς Β πρὸς τὴν Α μετὰ τὴν αὐτὴν ταχύτητα ὑποχρεοῦται νὰ σταματήσῃ ἐπὶ 20' μετὰ διαδρομὴν μιᾶς ὥρας. Συνεχίζων μετὰ ταῦτα τὴν πρὸς Α πορείαν του ἀυξάνει τὴν ταχύτητα του κατὰ 4 χλμ. τὴν ὥραν. Ποία ἦτο ἡ ἀρχικὴ ταχύτης του, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι ἐχρειάσθη τὸν αὐτὸν χρόνον διὰ τὴν μετάβασιν ἀπὸ τῆς πόλεως Α πρὸς τὴν πόλιν Β ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀπὸ Β πρὸς Α ;

2) Νὰ λυθῇ καὶ ἐπαληθευθῇ ἡ ἐξίσωσις :

$$\sqrt{x} + \sqrt{x+2} = \frac{4}{\sqrt{x+2}}$$

1) Δύο ἀμαξοστοιχίαι ἀναχωροῦν ταυτοχρόνως ἐκ δύο πόλεων Α καὶ Β κατευθυνόμεναι ἢ μία πρὸς τὴν ἄλλην. Ἡ ταχύτης τῆς ἐκ τῆς πόλεως Α ἀναχωρούσης εἶναι κατὰ 10 χλμ. μεγαλυτέρα τῆς ταχύτητος τῆς ἄλλης. Τὸ σημεῖον διασταυρώσεως τῶν δύο ἀμαξοστοιχιῶν εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 28 χλμ. ἀπὸ τοῦ μέσου Μ τῆς ἀποστάσεως ΑΒ τῶν δύο πόλεων. Ἐξ ἄλλου ἂν ἡ ἀμαξοστοιχία ἐκ τῆς πόλεως Α ἀνεχώρει 45' μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἐκ τῆς πόλεως Β, ἡ διασταύρωσις αὐτῶν θὰ ἐγίνετο εἰς τὸ μέσον τῆς ΑΒ. Νὰ εὐρεθῇ ἡ ἀπόστασις ΑΒ καὶ αἱ ταχύτητες τῶν δύο ἀμαξοστοιχιῶν.

2) Νὰ λυθῇ ἡ ἐξίσωσις : $\sqrt{x} + \sqrt{x - \sqrt{1-x}} = 1$

Ἄλφαβητικὸς πίναξ τῶν ἐπιτυχόντων

Ἄγγελουσόπουλος Δ., Ἀντωνάρας Κ., Ἀντωνόπουλος Π., Αἰβαλιώτης Κ., Ἀσίκης Α., Ἀκύλλας Β., Ἀνδρουλάκης Γ., Ἀνδρεόπουλος Ν., Αλειφτήρας Χ., Ἀδρακτᾶς Π., Ἀθανασιάδης Χ., Ἀργυράτος Δ., Ἀνδρουτσόπουλος Ν., Αἰλαμάκης Γ., Ἀθανασόπουλος Μ., Ἀντωνόπουλος Γ., Ἀγνανταῖος Σ., Ἀρώνης Δ., Ἀναγνώστου Κ., Ἀνανιάδης Σ., Ἀνδρουτσοῦ Δ., Ἀρναούτογλου Π., Ἀργυράκης Ι., Ἀργυρός Δ., Ἀγγελόπουλος Κ., Ἀθανασιαῖος Α., Ἀσημακόπουλος Α., Ἀλλυσανδράτος Χ., Ἀκριβιάδης Γαβ., Ἀστρινός Ε., Ἀναγνωστόπουλος Θ., Ἀβραμίδης Ε., Ἀναστασόπουλος Γαβ., Ἀναστασόπουλος Χρ., Ἀντζουλάτος Ν., Ἀρβανίτης Δημ.

Βασιλόπουλος Π., Βαλαμὴ Ἀρ., Βελέντζας Ἰ., Βλαχόπουλος Σπ., Βλασσόπουλος Δ., Βοσβολίδης Π., Βλασιάδης Ε., Βεργωτῆς Παν., Βελάνας Ἰ., Βασιλειάδης Ε., Βλάσης Χ., Βλάχος Δ., Βίλλας Γ., Βελιζέλος Γ., Βέννης Κ.

Γραμμένος Σ., Γεννάδιος Δ., Γεριτσιδῆς Δ., Γκολέμης Μ., Γκέκας Ν., Γραμμιτιζόπουλος Σ., Γκούρα Α., Γιαννίκος Π., Γεωργοπούλου Δ., Γκάρας Χ., Γλύκος Γ., Γιαγνίσης Κ., Γαλανόπουλος Φ., Γιδαράκος Σ., Γκούβελος Θ., Γκάγκας Ν., Γιαννακός Ν., Γαβαλάς Ε., Γιαννούκου Παν., Γεωργιάδης Γ., Γράφας Ἰ., Γρέκας Θ., Γιαμπάνης Μ.

Δρακάτος Π., Δημητρίου Ἰ., Δημαρχόπουλος Ν., Δήμου Ν., Δαμια-

νίδης Δ., Δημόπουλος Ί., Δρακάκης Ί., Δαμηλάτης Δ., Δεδούση Ν., Διαμαντόπουλος Γ., Δουράλα Έ., Δενδραμής Χ., Δερμιτζάκης Γ., Διαλετιής Στ., Δαμιανάκος Γ., Δαβάκης Παν.

Εύθυμίου Ά., Έρτσου Εύφρ.

Ζερβουδάκης Ί., Ζαχαρίου Κ., Ζήρος Γ., Ζορμπάς Ε., Ζαννή Ά., Ζάβαλος Κ., Ζόμπολα Δ., Ζουλιανίτης ή Σιουράκος Ά., Ζουμάς Ά., Ζάχαρης Ε., Ζάβος Ά., Ζερβού Ί., Ζωγραφοπούλου Μαργ.

Θωμάς Σ., Θεοδωρόπουλος Ί.

Ίωάννου Κ.

Κουρής Γ., Κουτίνας Ν., Κολιός Γ., Καπνιάς Κ., Κωνσταντοπούλου Α., Καλυβάκης Κ., Κωτούλας Ε., Καπνίση Ό., Κουτρούμπας Ά., Καρατζαφέρης Γ., Καρβέλης Ά., Κουράκου ή Μαυρομιχάλη Ά., Κεχαγιās Ε., Καρβούνης Χ., Κατσούδας Θ., Καλογεράκη Μ., Καταζās Ί., Κυριακάκος Ά., Κολοκοτρώνης Σ., Καραπατάκης Κ., Κατρακούλης Ά., Καραδήμος Ί., Κηπεριτίδης Χ., Κατσουράνης Ε., Κόκκας Α., Κουρμούλης Ν., Κοντογιώργης Δ., Κούσπαρας Ί., Καπότας Κ., Καπάτος Ά., Καπνιάς Σ., Κεφαλής Β., Κονομόδης Δ., Κούβαρη Ά., Καντιάνης Μ., Κουτσομιχάλης Β., Καπόγιαννης Π., Κατραούρας Θ., Κατσαβός Β., Κωστακόπουλος Μ., Καπιτάλας Μ., Κουνάνης Ά., Κουδούνης Χ., Κατσιάκη Β., Κωστόπουλος Ί., Καμπάνης Ά., Καλογερόπουλος Ά., Κορφιάτης Ά., Κρίκης Ά., Καραμέτος Χ., Κατσακιώρης Σ., Κοντός Π., Κυδωνάκης Γ., Κωσταντόπουλος Κ., Κιτσοπούλου Κ., Κανούσης Π., Κωνσταντογιάννης Θ., Καμηλάρης Κ., Καρούτας Ά., Κορίμπας Π., Κίτσος Ά., Κοντοθανάσης Γ., Κατινά Μ., Κούκη Σ. Κούρτης Γ., Κουτσαγγέλης Εύαγ., Κωνσταντάτος Χ., Κοντός Χ., Κοτταρόπουλος Γ., Κωστούρος Γ., Κανάκης Γ., Καλογεΐτων Π., Καψούρης Κ., Κυριαζής Εύαγ.

Δεφαντζής Δ., Λουγιάκης Χ., Λαζάρου Γ., Λαΐνας Κ., Λάντιος Δ., Λιτσάρδος Δ., Λαγάνης Ί., Λαπιδάκης Ί., Λιούρδης Ά., Λιαλιάτσης Ά., Λίγκας Π., Λάμπου Τ., Λορέντζος Σ., Λακίος Π., Λαμπρόπουλος Γ., Λογαράκη Ε., Λιανός Ά., Λαμπροβασίλης Ί., Λιβās Μ., Λάμπρου Β., Λιζάρδου Αϊκ., Λουκόπουλος Α.

Μανδουραράκης Μ., Μόσχοβος Ά., Μωραΐτης Ί., Μπακαράκος Σ., Μάρκας Α., Μεϊντάνη Α., Μπανταβάνος Ά., Μεργατάς Ι., Μπογδάνος Ί., Μπερβανάκης Ν., Μαχαΐρας Ά., Μητροπούλου Γ., Μηλιώνης Π., Μενοῦνος Π., Μασούρας Ν., Μακρυγιάννης Π., Μητράκος Δ., Μπαμπαλέτσος Κ., Μπιλανάκης Δ., Μούργκας Θ., Μπαρκιάς Η., Μπάκης Σ., Μιχαήλ Α., Μωραΐτης Γ., Μεταζās Ε., Μπαμπαλέσος Β., Μάνος Π., Μποδέλης Ν., Μπαντιής Ά., Μέξης Μ., Μητρογιαννόπουλος Τ., Μακρυσόπουλος Π., Μισσός Κ., Μακρυγιάννης Κ., Μαυροδημητράκης Α., Μαραζάρη Χ., Μαρίνου Ε., Μαραζιώτης Δ., Μεταλληνός Σ., Μπιτούνης Κ., Μπαβέλλας Μ., Μπίκου Ά., Μπαρλιά Ά., Μπέλιμπας Ν., Μποτωνάκη Άντ., Μπρίκος Παναγ., Μπάρδας Δ., Μαδιās Μ., Μανωλόπουλος Κ., Μανωλόπουλος Ηλ., Μασούνη Άγγ., Μωραΐτης Βασ., Μακρής Έπ., Μουστακόπουλος Γ.

Νικολάου Δ., Νικολάου Ί., Νίκου Κ., Ντάβαρη Ά., Νταής Ί., Ντάφος Ν., Νίτερος Κ., Ντακάκης Μύρων.

Ξενάκης Π., Ξεφτέρης Σ., Ξανθόπουλος Σ., Ξυνάριος Ε.

Οικονομίδης Κ., Οικονομοπούλου Χρ.

Παναγόπουλος Σ., Παπαδάκης Μ., Πράττος Κ., Πέτρου Θ., Παχουλάκης Ν., Παπαδόπουλος Ν., Πετρόχειλος Γ., Παντελής Γ., Παξαρηλής Γ., Περογιαννάκης Ν., Παπαδάτος Α., Πριτσιβέλης Σ., Παπανδρέου Γ., Παπαϊωάννου Μ., Παπανδρέου Γ., Πανώριος Σ., Πούσιος Β., Πετάσης Ν., Πετρακάκης Β., Πασιώτης Δ., Παυλάκος Ε., Παυλάκος Ηλ., Ποποτονόσιος Ί., Παλαμιώτης Ν., Παπανικολάου Χ., Παπαϊωάννου Ί., Παπαδομαρκάκης Ε., Παντελής Κ., Παπαϊωάννου Ίωάννα, Παρίσσοσ Κ., Παπανικολάου Θ., Παγωνόπουλος Π., Παναγιωτακόπουλος Θ., Ποντίκης Π., Παπαδάκης Π., Ποθουλάκης Π., Παππās Β., Παππās Α. Πετρόχειλος Δ., Πομώνης Π., Παναγιωτόπουλος Χ., Παχυνάκης Γ., Πούλος Σ., Παταριάς Α., Πατσαούρας Ί., Παπαθεοδώρου Κ., Παταλορέντζου Γ., Παπαζαφειροπούλου Βασ., Παπαγεωργίου Γεώργ., Πασσιάς Γεώρ., Πλασσάρας Δημ., Πολύζος Γ., Πετρίδης Αν., Παππās Θ. Παπακωνσταντίνου Χαρ.

Ροντογιάννης Σ., Ρωμανάκης Ε., Ρομποτής Μ., Ρήγας Γ., Ράπτου Φ., Ρισβάνης Δ., Ρομπογιαννάκης Ν.

Σαπουνηζόγλου Χ., Σκόνδρας Ηλ., Σπαθής Γ., Σφαέλλος Χ., Σκανδάμης Χ., Σαββάκη Κ., Σελλής Ί., Σκούρης Γ., Σκούρας Γ., Σταυρόπουλος Γ., Σωτηρόπουλος Κ., Σιόζος Α., Σπηλιωτοπούλου Ε., Σβώλος Ηλ., Σιδέρης Α., Συκᾶ Β., Σκυλάκος Σ., Σουλτούκης Α. Σταυράκης Δ., Συρράκος Ν., Σπυριδάκου Ε., Σπυροπούλου Π., Σωτηρόπουλος Π., Σιαφάκας Ε., Σταυροπούλου Β., Σέγκου Β., Σωτηροπούλου Δ., Σαμίου ἠ Λουκᾶ Ε., Σκερπανιάς Γ., Σαχινίδης Λαζ., Στυπιδης Ν., Σταμάτης Σταμ., Σταθάς Ευσ., Σιβίτου Καλλιόπη, Σγόντζος Ν., Σπυριδωνος Παν.

Τζέλλος Σ., Τζούμης Α., Τσέτος Ί., Τζιτζιλώνης Γ., Τερζόπουλος Κ., Τζουμαλάκης Θ., Ταβουλτζίδης Κ., Ταυρίδης Ν., Τσέρτος Α., Τόμπος Ηλ., Τσεβᾶς Α., Τσεσμαντζόγλου Δ., Τσεπέτη Σ., Τραπάτσας Ί., Τσάγκος Δ., Τσαμάτος Σ., Ταμιωλάκης Ν., Τζήλιος Σ., Τζανετόπουλος Χ., Τερζοπούλου Ο., Τσιλέμος Ε., Ταγκαλάκης Π., Τσούνης Α., Τσούκας Γ., Τζομάλης Χ., Τζάννης Σπ., Τζούβαλης Δημ.

Υετίων Α.

Φούντας Ί., Φωτόπουλος Α., Φουντουλάκης Κ., Φιορεντίνος Δ., Φίλιπας Κ., Φωτεινός Ε., Φερφουρη Ν., Φιλίππου Ί., Φράγκος Μ., Φραγκάκης Στ., Φούρας Ί.

Χατζηδάκης Σ., Χανιωτάκης Χ., Χατζηδάκης Ν., Χαραλαμπής Π., Χλαπουτάκης Ν., Χανιώτης Ν., Χατζηπάντος Κ., Χαντζηϊωαννίδου Α., Χασιώτης Ε., Χρονόπουλος Γ., Χριστοδούλου Π., Χατζής Ί., Χατζίδης Δ., Χριστομόγλου Χ., Χαρλάμωφ Έλ., Χατζηστεφάνου Ί., Χαραλαμπίδης Μιχ. Ψαρράς Κ., Ψιλογιαννόπουλος Φ.

Ωρολογᾶς Κ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπιτυχόντων ἐνεγράφησαν μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 348. Ἐκ τῶν ἐγγραφέντων ἐπρώτευσαν κατὰ τὰς εἰσιτηρίου ἐξετάσεις οἱ κάτωθι :

Μωραΐτης Γρηγόριος, Γεννάδιος Δημήτριος, Χρονόπουλος Γεώργιος, Κωτούλιας Εὐάγγελος.

οἵτινες καὶ ἀπηλλάγησαν τῆς καταβολῆς τοῦ ἡμίσεος τῶν διδάκτρων.

ΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ.Σ.Ε.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸν πίνακα τῶν εἰσαχθέντων εἰς τὸ Α΄ ἔτος Σπουδῶν τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσως, μὲ μνείαν τῶν Ὑπηρεσιῶν αἱ ὁποῖαι εὐηρεσηθήσαν νὰ δώσουν σχετικὰς ὑποτροφίας καλυπτούσας τὰ διδάκτρα.

Ἀγγελοπούλου Ἄννα, Ἀλευρομάγειρας Γεώργ. (Ὑπότροφος Ε.Σ.Υ.Ε.), Ἀληθινοῦ Μαρία (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Ἀναγνωστόπουλος Νικόλ., Ἀριαβάνης Ἰάκωβ.

Βάρδης Νικόλ., Βασιλάκου Παναγ., (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Βασιλάκος Λεων. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Βερῆ Στέλλα (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Βρακατσέλης Βασίλ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.).

Γεωργιάννης Γεώργ., Γεωργιάδης Δημήτρ., Γεωργικόπουλος Σπυρ., Γεωργόπουλος Παναγ., Γεωργόπουλος Ἄντων., Γιαννάκου Τριαν., Γιαννησόπουλος Ἄντων. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Γιαρμενίτης Δημητρ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Γκεβέτσος Μιχαήλ (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.).

Δελλῆς Κωνστ., Δούβρης Εὐάγγελ., Δρούτσας Παναγ. Ζαχαράκης Γεωργ. (τοῦ Ὑπ. Οἰκονομικῶν), Ζήκος Σπυρ., Ζησιμπούλου Ἀθηνᾶ (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.).

Καβάσιλας Ἰωάν., Κομπαλοῦρης Ἰωάν., Κελέσης Κων., Καραβᾶς Κωνστ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Καραδήμας Παναγ. (τοῦ Ε.Ι.Ρ.), Κανέλλος Γεώργ., Καριώτης Πέτρος (τοῦ Βιοτ. Ἐπιμελ.), Κάρτσωνας Θεόδ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Κατσιλιέρης Γεώργ., Κατσουλάκης Χρηστ., Κούκη Χριστίν., Κασσαπάκη Ἀλίκη, Κοζώνης Νικόλ., Κυριακόπουλος Σωτηρ., Κηπιώτης Ἀθαν. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Κουτσοποδιώτης Σωτ., Κυρίμης Κωνστ., Κωτσέλη Μαρία (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Κωστάκης Ἰπποκρ.

Λεωτσάκης Δημήτρ., Λουμάνης Σπυρ., Μακρῆ Παρασχ., Μανιάς Παναγ., Μανωλαράκης Γεώργ., Μαντούβαλος Ἡλίας, Μαντούβαλος Παναγ., Μαντούβαλος Μ., Μαρκάκης Γεώργ., Μαστοράκης Ἡλίας, Μεθενίτης Γεώργ., Μελεβίτης Χρ., Μπασιάς Χαράλ., Μπίρης Ἀπόστ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Μιχαλόπουλος Νικόλ., Μωϊσιαδοῦ Ἀντωνία, Νικολάου Ἰωάν., Νικολαΐδης Παῦλος.

Εἰφερᾶ Σταυρ., Ὀρφανός Σταυρος, Παναγόπουλος Δημήτρ., Παναγάκης Γεώργ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Παπανασταάτος Ἄναστ., Παπακωνσταντίνου Ν., Παπακωνσταντίνου Κ., Παπαλεξάνδρου Χριστ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Παπατζανάκης Ἄντων., Παπουτζίης Παναγ., Παππᾶς Στ., (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.) Πελεκανάκης Δημ., Πολυμενάκος Πέτρ., Πιστώνης Σωτ., Πίκουλος Γεώργ., Προκάκης Ἰωάν.

Ρίμπας Ἰωάν. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Ρούπα Σταυρ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Σιδεραῖτος Ἰωάν., Σκουλούδη Εἰρήνη, Σπετσιοῦλη Βιργ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Σπανός Χρ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Σοφιανός Νικόλ. (Ε.Σ.Υ.Ε.), Σπηλιόπουλος Γεώργ., Σπυρόπουλος Κων., Σταθόπουλος Δημ., Στεργίου Βασίλ., Σταματίου Ἄνδρ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.).

Τζανετόπουλος Χρ., Τζανιτουλάκος Σπ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Τριανταφύλλου Κωνστ., Τριανταφύλλου Γεώργ., Τριανταφύλλη Σοφία, Τσιάτας Χρ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Τσιπούρας Ἄργυρ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Τσιρώνης Εὐθυμ., Ταυρίδης Νικόλ., Ταχλάκης Μιχ.

Φεγγάρα Δέσποινα, Φλαμπούρη Ζαφ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Φιλιππόπουλος Δημ. (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.).

Χανιώτης Νικόλ., Χατζηγούλας Βικ., Χατζηωαννίδου Ἀθηνᾶ, Χατζηπαναγιώτου Μαρία, Χατζηιωάννου Φανή, Χαρτοκόλη Μαρία, Χαριτωνίδης Χαράλ., Χρησιτίδου Ἀλίκη (τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.), Χρονόπουλος Γεώργ.).
Ψαρᾶ Γλυκερία.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ κ. Β. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Βιομηχανίας κ. Γ. Βασιλικὸς ἐπισκέφθη τὴν Σχολὴν μας τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1955 συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ τμηματάρχου τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως κ. Μ. Σπετσιέρη καὶ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κ. Β. Βογιατζῆ. Τὸν κ. Ὑπουργὸν ὑπεδέχθησαν μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς. Ἡ ἐμφάνις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἔτυχε τῶν πλέον θερμῶν χειροκροτημάτων ἐκ μέρους τῶν σπουδαστῶν, οἱ ὅποιοι ἐπευφήμησαν τὸν κ. Ὑπουργὸν κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του, διαδηλώσαντες οὕτω τὴν χαρὰν τῶν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην των διὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀρμοδίου ἀντιπροσώπου τῆς Πολιτείας εἰς τὴν Σχολὴν.

Κατὰ τὴν γενομένην συγκέντρωσιν ὁμιλήσεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, εἰς τοῦτον δὲ ἀπήντησεν ὁ κ. Ὑπουργός. Τὴν τελετὴν ταύτην ἔκλεισεν ἡ δμιλία τοῦ Προέδρου τῶν Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς κ. Ἀρ. Ζαχαρή.

Κατωτέρω δημοιεύομεν τοὺς ἠχογραφεθέντας λόγους.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ἡ σημερινὴ σας ἐπίσκεψις, Κύριε Ὑπουργέ, κλείνει μὲ τὸν καλλίτερον τρόπον τὴν ἐφιαλτικὴν περίοδον τὴν ὁποίαν ἐπὶ διετίαν ὑπέστη ἡ Σχολή. Παρήλθε ἡ ἐφιαλτικὴ νύξ πρωτοφανοῦς κακότητος καὶ πρωτοφανοῦς ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ της ἔργου, κατὰ τῆς μορφωτικῆς της ἐργασίας, κατὰ τῆς προσπάθειας της νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Παρήλθεν ἡ νύξ καὶ ἤδη ροδίζει ἡ αὐγὴ μιᾶς ἐλπιδοφόρου περιόδου, γονίμου καὶ δημιουργικῆς ὑπὲρ τῶν νέων, διὰ τὴν νὰ καταστοῦν οὔτοι καλλίτεροι ἀπὸ ἡμᾶς, διὰ τὴν νὰ καταστοῦν ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ὑπερηφάνεια τοῦ Ἔθνους.

Οἱ νέοι αὐτοὶ οἱ ὅποιοι μὲ τόσην χαρὰν καὶ μὲ τόσην ὑπερηφάνειαν Σᾶς περιβάλλουν, ἔχουν χρέος νὰ καταστοῦν καλλίτεροι ἀπὸ ἡμᾶς οἱ ὅποιοι, νομίζω, ὅτι ἐξετελέσαμεν τὸ χρέος μας ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους. Φιλοδοξοῦν, κ. Ὑπουργέ, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμά μας, τὸ παράδειγμα ὄσων πράγματι ἠγάπησαν τὸν τόπον αὐτόν, φιλοδοξοῦν νὰ πραγματοποιήσουν τὸ τρίπτυχον αἴτημα τῆς Σχολῆς μας, δηλονότι νὰ καταστοῦν καλοὶ ἐπαγγελματίαι, χρήσιμα μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς χώρας καὶ νὰ ἀναδειχθοῦν καλοὶ Ἕλληνες, πιστισμένοι μὲ ἀγάπην καὶ ὑπερηφάνειαν διὰ τὸν τόπον καὶ νὰ ἐξαρθοῦν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ νέοι αὐτοὶ δὲν ζητοῦν παρὰ τὴν στοργὴν καὶ τὴν κατανόησιν τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας. Πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ὅλησ ἀυτῆς τῆς ἐφιαλτικῆς διετοῦς περιόδου τοῦτο εἶναι τὸ χα

ρακτηριστικώτερον σημεῖον καὶ γνώρισμά της : ὁ πόνος καὶ ἡ πικρία τῶν νέων, τὸ παράπονον καὶ ἡ ἀπορία των διὰ τὴν ἀνεξήγητον καὶ ἀδικαιολόγητον ἔναντί των τῆς Πολιτείας στάσιν. Ἡμεῖς οἱ διδάσκοντες καὶ διευθύνοντες γνωρίζομεν πόσον βαθύτατα ἔχει πληγῆ ἡ νεανικὴ τῶν ψυχῆ καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐκπλησσομεθα ἀπὸ τὰ τόσοον ζωηρά, θερμά καὶ παρατεταμένα ὑπὲρ ὕμῶν χειροκροτήματά των, διότι ζητοῦν—καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ζητήσουν—τὴν συμπαράστασιν τῶν ἰθυόντων διὰ νὰ ὀλοκληρωθῆ ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθοπλαστικὴ προσπάθεια τῆς Σχολῆς. Ἡ συμπαράστασις αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία καὶ δι' αὐτὸ εἶναι εὐλογος ἡ συγκίνησις τοῦ ὀμιλοῦντος, χαιρετίζοντος ἐν τῷ προσώπῳ σας τὸν φίλον ἀντιπρόσωπον φιλικῆς πλέον πολιτείας.

Ἐπιτρέψατέ μου ὁμως, κ. Ὑπουργέ, νὰ διαλαλήσω ἐπίσης τὴν συγκίνησιν τὴν ὁποῖαν αἰσθάνομαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν διότι παρίστασθε ἐνταῦθα ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Β. Ἑλλάδος μαζὺ μετὸν ἀγαπητὸν συνάδελφον κ. Βογιατζῆν. Ἐθεωρήσαμεν χρέος κ. Ὑπουργέ, κατὰ τὸ 1948 κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Ν. 800 νὰ ζητήσωμεν τὴν ἴδρυσιν παρομοίας Σχολῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, πρῶτον διότι εἴμεθα κατὰ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μονοπωλίου, διότι πιστεύομεν εἰς τὴν ἀνάγκην ἰδρύσεως ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων πνευματικῶν Κέντρων, ἀλλὰ πρὸ παντὸς διότι πιστεύομεν ὅτι ἡ προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὄλων πρέπει νὰ στρέφεται πρὸς τὴν Β. Ἑλλάδα, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ζήσῃ τὸ τόσοον ἔνδοξον ἀλλὰ καὶ τόσοον δυστυχισμένον Ἔθνος μας.

Ἐπιτρέψατέ μου, κ. Ὑπουργέ, νὰ ἐπαναλάβω μίαν φράσιν τὴν ὁποῖαν εἰς τὸ Πανθρακικὸν Συνέδριον τοῦ 1936 εἶπον πρὸς τοὺς Συνέδρους : «Ὁ ἀρχαῖος γεωγράφος καὶ ἱστορικὸς Στράβων λέγει ὅτι καὶ ἡ Μακεδονία εἶναι Ἑλλάς. Ἐγὼ τολμῶ νὰ τροποποιήσω τὴν φράσιν τοῦ Στράβωνος καὶ νὰ διαλαλήσω ὅτι «ἡ Ἑλλάς εἶναι πρὸ παντὸς ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη».

Τὴν ψυχὴν αὐτῶν τῶν νέων, ποὺ ἔρχονται ἀπ' ὄλα τὰ σημεῖα τῆς παλαιᾶς μικρᾶς Ἑλλάδος, θέλομεν νὰ ἐμποτίσωμεν μετὴν πίστιν ὅτι δὲν δύναται ἡ Ἑλλάς νὰ ἀναπτυχθῆ καὶ νὰ εὐημερήσῃ χωρὶς τὸ τμήμα αὐτὸ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, τὸ ὁποῖον ἔχουν καθαγιασθεῖ αἱ θυσίαι καὶ τὸ αἷμα τόσοων Ἑλλήνων.

Δὲν θέλω νὰ Σᾶς ἀπασχολήσω, κ. Ὑπουργέ, διότι γνωρίζω πόσον πολῦτιμος εἶναι ὁ χρόνος σας. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ εἰς τὴν ὁποῖαν ἐκάνατε τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ ἐπισκεφθῆτε, προέκυψεν ἀπὸ μίαν ἀναντίρρητον κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάγκην, πιστεύω ἀπὸ μίαν ἀναντίρρητον μορφωτικὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου. Τὰ ἀνώτερα Σχολεῖα πρέπει νὰ ἐκπηγάξουν ἀπὸ πραγματικῆς ἀνάγκας καὶ νὰ εἶναι ἀνάλογα μετὰς πραγματικῆς συνθήκας ἐνὸς τόπου, ἄλλως εἶναι ἐξωκοινωνικά, διὰ νὰ μὴ εἴπω ἀντικοινωνικά, ἰδρύματα προωρισμένα νὰ κλείσουν. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ ἐξεπήδησεν καὶ ἀνέκυψεν ἀπὸ μίαν συναίσθησιν τοῦ παρα-

γωγικοῦ κόσμου, ὅτι ὡς κορωνίς τῆς ἐπαγγελματικῆς οικονομικοδιοικητικῆς μορφώσεως πρέπει νὰ ὑπάρχη ἓν Ἴδρυμα ἀπολύτως συγχρονισμένον, φιλοδοξοῦν νὰ δημιουργήσῃ πραγματικά γόνιμα διοικητικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Μετὰ τὸν πόλεμον νέαι ἀνάγκαι προέκυψαν, νέαι συνθήκαι παρουσιάσθησαν, νέαι ἰδανικὰ ἐξεπήδησαν, νέαι αἰτήματα τῆς κοινωνίας ἐνεφανίσθησαν. Εἰς ὅλα αὐτὰ ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ νὰ δώσῃ μίαν ἀπάντησιν μὲ πλήρη συναίσθησιν τῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς καὶ εἶναι ὑπερήφανος ὅτι παρὰ τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν τὴν ὁποῖαν δίδουν ἢ ἰσχυρίζονται ὅτι δίδουν ἄλλα ἰσότιμα ἱδρύματα ὑπάρχει καὶ δρᾷ ὡς Ἴδρυμα ἀνωτάτης ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, μὲ ἰδανικὸν τὸν παραγωγικὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν κ. Ὑπουργέ, ὅλοι ὀμιλοῦν περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀλλὰ καὶ ὅλοι δυστυχῶς θεωροῦν τὰς ἐπαγγελματικὰς Σχολὰς ὡς ἱδρύματα δευτέρας ποιότητος, ἡμεῖς ὅμως μὲ θάρρος, ἐπιμονὴν καὶ ὑπερηφάνειαν διακηρύσσομεν ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι καὶ θὰ μείνῃ Ἴδρυμα Ἀνωτάτης Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως, ὑψίστης ἐθνικῆς ἀποστολῆς.

Εἰς ἓν σημείωμα τὸ ὁποῖον εἶχον τὴν τιμὴν νὰ σὰς ὑποβάλω κ. Ὑπουργέ, ἐξέθεσα συντομώτατα τὴν ὀργάνωσιν, τὴν δρᾶσιν καὶ τὰ ἐπιτεύγματα αὐτῆς τῆς Σχολῆς. Ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον ἠκολουθήσαμεν ὑπῆρξε πράγματι δρόμος πολλῶν ἐμποδίων. Πολλὰ παρεξηγήσεις καὶ πολλὰ παρανοήσεις τοῦ ἔργου μας, πολλὰ κακοπιστία καὶ ἀκόμη μεγαλύτερα ἀντίδρασις. Οὔτε ἀποροῦμεν οὔτε ἐκπλησώμεθα, θλιβόμεθα μόνον διὰ τοῦτο καὶ ὡς Ἕλληνες καὶ ὡς ἀσήμαντοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ ἡ ἀντίδρασις καὶ ἡ κακοπιστία ἀπέδειξαν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον καὶ ἐχαλύβδωσαν τὴν προσπάθειάν μας καὶ ἴσως ἀνέδειξαν τὸ ἔργον μας. Σήμερον οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν τὸ ἔργον αὐτὸ καὶ ὅλοι οἱ πράγματι ἀγαπῶντες τὸν τόπον εἶναι ὑπερήφανοι διὰ τὸ πρωτοπόρον αὐτὸ πνευματικὸν κέντρον. Πράγματι ἡ ὑπερηφάνεια πλημμυρίζει τὰ στήθη μας, ὑπερηφάνεια, τὴν ὁποῖαν ἔχει πᾶς τις συναισθανόμενος ὅτι ἐξετέλεσε τὸ χρέος του.

Οἱ νέοι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι μὲ δυσκολίας πολλὰς σπουδάζουν, οἱ ὁποῖοι μὲ ἀγωνίαν πολλὴν προσβλέπουν εἰς τὸ μέλλον, δὲν ζητοῦν παρὰ τὴν συμπαράστασιν τῆς Πολιτείας, δὲν ζητοῦν παρὰ κατανόησιν καὶ στοργὴν διότι αἰσθάνονται κόπωσιν ἀπὸ τὴν κακότητα, τὴν ἀδιαφορίαν ἢ τὴν ἀντίδρασιν τὴν ὁποῖαν συνήνησαν ἐπὶ ἔτη καὶ ἀπὸ πολλοῦς. Δὲν ζητοῦν κ. Ὑπουργέ, εἰμὴ τὴν ὀρθὴν ὀνομασίαν αὐτῆς τῆς Σχολῆς εἰς Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολὴν, διὰ νὰ λείψουν αἱ παρεξηγήσεις, διὰ νὰ μὴ δίδῃ ὁ ἀτυχῆς τίτλος «Ἀνωτέρα» εὐκαιρίαν παρανοήσεων εἰς τοὺς κακοπίστους, διὰ νὰ λείψῃ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῶν νέων μας αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀδικίας, ἢ ὁποῖα τοὺς προσγίνεται ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, αἶσθημα τὸ ὁποῖον δημιουργεῖται

Ὁ Ὑπουργὸς κ. Βασιλικὸς ἐν μέσῳ Καθηγητῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸ Διδακτήριον τῆς Σχολῆς

ἀγανάκτησιν ἀλλὰ καὶ συνάμα παρεμποδίζει τὸ μορφωτικὸν μας ἔργον.

Κύριε Ὑπουργέ, ἀφοῦ μᾶς παρεχωρήσατε με τὴν εὐλικρίνειαν τὴν στοργὴν σας καὶ τὴν ἀγάπην σας, ἡ Σχολὴ αὐτὴ δὲν ζητεῖ τίποτα ἄλλο παρὰ τὴν μετονομασίαν τῆς εἰς Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολὴν διὰ νὰ καταλάβῃ καὶ διὰ τοῦ τίτλου τῆς τὴν ἐξέχουσαν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέλαβε μόνῃ τῆς, παλαιούσα ἀβοήθητος ἐναντίον τῶν ἀντιδράσεων μέσῃ εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ τόπου, διότι οὐδεὶς πλέον τῆς ἀρνεῖται ὅτι με τὴν ἐργασίαν τῆς, με τὴν δρᾶσιν τῆς, με τὸ πρόγραμμά τῆς, με τὰς μεθόδους τῆς, τὰς διαλέξεις τῆς, τὰς ἐκδόσεις τῆς καὶ τὰς τόσας ἄλλας πνευματικὰς καὶ κοινωνικὰς ἐκδηλώσεις τῆς, με τὴν τὴν τὴν πρωτοπόρον καὶ δημιουργικὴν δραστηριότητά τῆς πράγματι κατέστη ἓνα ἀνώτατον καὶ ἄξιον τοῦ τίτλου του, ἐλεύθερον, ἀκτινοβολοῦν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν πνευματικὸν κέντρον, ἔν δημιουργικὸν καὶ πράγματι Ἐθνικὸν Ἰδρυμα.

Ἐξ ὀνόματος τῶν νέων μας, τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, Σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὴν συμπαράστασίν σας, διότι μᾶς ἐτιμήσατε με τὴν παρουσίαν Σας. Ροδίζει πράγματι, χάρις εἰς τὸ πολῦτιμον ἐνδιαφέρον Σας, χάρις εἰς τὴν ἀγάπην Σας, ἡ αὐγὴ κ. Ὑπουργέ. Ἡ ἐφιαλτικὴ νύξ παρήλθε. Ἡ ἐρχομένη ἡμέρα προοιωνίζεται λαμπρά. Σᾶς εὐχαριστῶ ἀκόμη μίαν φορὰν.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Θεομύτατα εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμητικὴν δι' ἐμὲ προσκλησίαν σας, ὅπως παρασιῶ εἰς τὴν σημερινὴν ἑναρξιν τῶν μαθημάτων τῆς Α.Σ.Β.Σ. καὶ εὐλικρινῶς σᾶς συγχαίρω διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐκτελούμενον ἔργον, ἔργον ἀξιόλογον, ἀποβλέπον εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομοτεχνικὴν μόρφωσιν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι με πλήρη τὰ ἐφόδια θὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἐπὶ ὑγιῶν οἰκονομικῶν καὶ διοικητικῶν βάσεων ἀνάπτυξιν καὶ προαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ τὴν ἐν γένει ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας.

Κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἐπραγματοποίησε, με ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν ὀφείλω ἀπὸ τῆς θέσεω: αὐτῆς νὰ τὸ τονίσω, ἀλματώδη πρόοδον καὶ ἀνθρον τιμῶσα τοὺς πρωτοπόρους καὶ συνεχιστὰς ἐνὸς ὥραίου, γονίμου καὶ δημιουργικοῦ ἔργου. Καὶ τῆς βιομηχανικῆς αὐτῆς προόδου γέννημα εἶναι ἀσφαλῶς καὶ ἡ ἕδρα τῆς Σχολῆς ταύτης, τὴν μεγάλην ἀποστολὴν τῆς ὁποίας ὀφείλομεν πάντες νὰ κατανοήσωμεν. Τὰ προβλήματα τῶν μεγάλων κλάδων τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς ἀπετέλεσαν ἐν ἀπὸ

τὰ πρῶτα ἀντικείμενα μελέτης τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως. Εἶναι εἰς ὅλους ὑμᾶς γνωστὴ ὅχι μόνον ἡ ἐπιθυμία τῶν ὑπουργείων διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν προώθησιν τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν ἐθνικὴν μας παραγωγὴν ζητημάτων ἀλλὰ καὶ ἡ θέλησις διὰ τὴν ἄμεσον ἐξεύρεσιν λύσεων ἀνταξίων τῶν προσπαθειῶν τῆς τόσον ἐπαινετῆς ἐμφανίσεως τῶν προϊόντων τοῦ μόχθου τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανίας μας.

Ἡ παροῦσα κυβέρνησις ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῆς ἄνδρα νέον, με ἐντεινομένην τὴν φλόγα τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐργασθῆ διὰ τὸ καλὸν τοῦ τό-

Ὁ Ὑπουργὸς κ. Β. Βασιλικὸς ὁμιλῶν

που, ἀπευθυνομένη δι' ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς τοὺς νέους σκαπανεῖς, τῆς νέας, τῆς ἐπὶ ὑγιῶν βάσεων, ἀνεξίξεως τῆς βιομηχανίας τῆς πατρίδος μας, ὑπόσχεται νὰ πράξῃ πᾶν τὸ δυνατόν διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐλπίδων σας. Ἄξιοι ὁμως ἀπὸ ὑμᾶς ὅλους προσήλωσιν εἰς τὰ ἐν τῇ Σχολῇ καθήκοντά σας, καὶ εἰς τὰ γενικὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη, ὥστε σὺν τῷ χρόνῳ ὅταν ἐξέλθετε τῆς Σχολῆς ταύτης πλήρεις ἠθικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων νὰ δυνηθῆτε νὰ φανῆτε χρήσιμοι εἰς τὸν τόπον καὶ τὸν ἑαυτὸν σας.

Πέραν τούτων ἐπιθυμῶ νὰ εἶπω ὅτι εἰς τὸ ἔργον σας θὰ με εὐρετε πάντοτε πρόθυμον συμπαραστάτην καὶ συνεργάτην σας. Ὅσα τῶν

αιτημάτων σας αναφέρονται εις την αρμοδιότητα του Ὑπουργείου Βιομηχανίας, του οποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προΐσταμαι, μὲ πλήρη κατανόησιν καὶ στοργὴν θὰ περιβάλω καὶ τὰς ἐπιβαλλομένας πρακτικὰς λύσεις ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπαρχουσῶν δυνατοτήτων θὰ δίδω.

Ἀπευθυνόμενος καὶ πάλιν πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς καὶ συμπαθεῖς δι' ἐμὲ σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς, ὑπόσχομαι ὅτι μὲ πατρικὴν στοργὴν θὰ περιβάλω καὶ αὐτῶν τὰ αἰτήματα καὶ ζωηρὸν θὰ ἐκδηλοῦται πάντοτε διὰ τὴν προκοπὴν των τὸ ἐνδιαφέρον μου. Ἐμπνεόμενοι οἱ φίλοι σπουδασταὶ ἀπὸ τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ὑψηλὰ διδάγματα τῶν καθηγητῶν των, πάντοτε δραματιζόμενοι τὴν Ἑλλάδα εὐήμερουσαν, εἶμαι βίαιος ὅτι μετὰ ζήλου θὰ ἀφοσιωθοῦν εἰς τὰ ἔργα των, φιλοδοξοῦντες ἀποτελέσουν αὐριον τὰ ἄξια καὶ ἱκανὰ ἐκεῖνα στελέχη τὰ ὁποῖα θὰ συμβάλουν ὄχι μόνον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας μας.

Καταλήγων, εὐχομαι εἰς ὅλους σας, ὅπως ὁ Θεὸς σᾶς χαρίζη δύναμιν, εἰς τὴν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἐπιχειρήσιν τῆς τόσῃ σημαντικῆς ἀποστολῆς σας.

Ο ΛΟΓΟΣ τοῦ κ. Α. ΖΑΡΑΛΗ

Σεβαστέ μου κ. Ὑπουργέ,

Εἶμεθα πολὺν ὑπερήφανοι καὶ πολὺν εὐτυχεῖς διότι ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς τιμᾷ διὰ τῆς παρουσίας του τὴν ἐναρξίν των μαθημάτων τῆς Α.Σ.Β.Σ. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη θὰ εἶναι ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς δημιουργικῆς συνεργασίας μεταξύ τοῦ Σ|τοῦ Ὑπουργ. Βιομηχανίας, τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν Πτυχιούχων, πρὸς ἐπίτευξιν τῶν δικαίων πόθων 3.500 πτυχιούχων σπουδιστῶν.

Πιστεύομεν ὅτι ἡ Σχολὴ μας πληροῖ ἐν βαθύτατον ἐκπαιδευτικὸν κενὸν εἰς τὴν χώραν μας. Διότι ἡ μεταπολεμικὴ διάρθρωσις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία προσανατολίζεται πρὸς τὴν ἐκβιομηχανίαν τοῦ τόπου μας ἔχει ἀνάγκην καταλλήλου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην καλύπτει ἀπόλυτα ἡ ἡμετέρα Σχολὴ καταρτίζουσα ἐπιστήμονας πρὸς ἐπ'ἀνδρωσιν ἰδίως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ συγχρόνως ἀνανεώνουσα τὸ ἔμψυχον ὑλικὸν τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν δημιουργοῦσα εἰδικευμένα διοικητικὰ στελέχη, ἐφωδιασμένα μὲ μὲν πλήρη καὶ συγχρονησμένην μόρφωσιν.

Σεβαστέ μου, κ. Ὑπουργέ, ὑποβάλλω ὡς θερμοτάτην παράκλησιν τὴν ἀπονομὴν τοῦ ὀρθοῦ τίτλου εἰς τὴν Σχολὴν μας, διότι ὁ μέχρι τοῦ ἐπιπέδου ὑπῆρξεν ἀληθῶς ἀτυχῆς καὶ μόνον παρεξηγήσεις ἐπέφερε καὶ στοργὴν εἰς τοὺς κακοπίστους ἐπιχειρητὰς τῆς παρέσχε. Ἡ Σχολὴ μας καλεῖται εἰς τὸ ἀνώτερον ἐπίπεδον τῆς ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐνῶ ἀντιθέτως εἶναι τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐπιπέδον

Ο Υπουργός της Βιομηχανίας κ. Β. Βασιλικός, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Β. Βογιατζής και ο Τμηματάρχης της Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως κ. Μ. Σπετσιέρης έν μέσω σπουδαστών της Σχολής

μονικόν κόσμον καὶ δι' αὐτοῦ εἰς δλόκληρον σχεδὸν τὴν κοινὴν γνώμην. ἔπεβλήθη διὰ τῆς πλουσίας καὶ γονίμου δράσεώς του, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἕδρυσιν τοῦ Κέντρου Σττιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν, τοῦ Γραφείου Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐρευνῶν, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπιστημονικὰς ἐκδόσεις του. Πάντα ταῦτα ὀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἐπετεύχθησαν χάρις εἰς τὰς

Ὁ Πρόεδρος τῶν Σπουδαστῶν κ. Α. Ζαραλῆς ὀμιλῶν

ἀόκνους προσπάθειας καὶ τὴν λαμπρὰν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τοῦ σεβαστοῦ Δ/νοῦ μας καὶ τῶν ἐπιλέκτων συνεργατῶν του. Διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τίτλου θὰ συντελέσετε ὥστε νὰ δικαιωθῆ καὶ ἰκανοποιηθῆ ὁ ἐξαιρέτος ζῆλος καὶ ἡ ἐντατικὴ προσπάθεια ὄλων τῶν νέων αὐτῶν, οἵτινες ἀπέκτησαν καὶ ἀποκτοῦν ἀρίστην καὶ πλήρη ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν, ἀποβαίοντες ἀντάξιον τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Σχολῆς. εἶναι δὲ ἔτοιμοι νὰ ἀνταγωνισθῶσι λίαν ἐπιτυχῶς μὲ τοὺς πτυχιούχους ὄλων τῶν ἀνωτάτων Σχολῶν, ὡς μέχρι τοῦδε ἀπεδείχθη. Εἴμεθα βέβαιοι, κ. Ὑπουργέ, ὅτι θὰ θελήσετε νὰ συν'έσετε τὸ ὄνομά σας μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Σχολῆς ὡς ἀρίστου ἰδεῶμαιος ἐπιγυμναστικῆς ἐκπαιδεύσεως.

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ*

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν συνεστήθη ὡς κοινωφελὴς ἐκπαιδευτικὸς ὄργανισμὸς ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν μὲ σκοπὸν νὰ δημιουργηθῶσιν ἀνώτερα εἰδικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν Βιομηχανίαν καὶ διὰ τὰς συναφεῖς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ τοὺς Δημοσίους Ὄργανισμούς.

Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἔλαβε τὸν σημερινόν της χαρακτήρα ὡς ἀνωτάτου ἰδρύματος ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως διὰ τοῦ Α.Ν. 800)1948 κυρωθέντος διὰ τοῦ Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 1245/1949 «περὶ ἀνωτάτης βιομηχανικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Εκπαιδεύσεως ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ Σχολαὶ (ΑΣΟ & ΕΕ καὶ Πάντειος), μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἶναι ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως, ἀναζητοῦσα καὶ διδάσκουσα τὴν χρήσιμον σύγχρονον ἐπιστημονικὴν σκέψιν καὶ πρόδοον ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐπαγγελματικοῦ καταρτισμοῦ διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν στελεχῶν.

Ἡ Α.Σ.Β.Σ. δέχεται κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων πτυχιούχους τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ σχολικὴ φοίτησις εἶναι τριετής, ἐπὶ πλέον δὲ ἀπαιτεῖται ἐξάμηνος πρακτικὴ ἄσκησις εἰς ἐπιχειρήσεις, δημοσίους ὀργανισμούς ἢ δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἡ διδασκαλία ἀπὸ καθέδρας εἶναι ἐπιστημονικὴ, ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Σχολάς. Λόγῳ τῶν σκοπῶν καὶ κατευθύνσεών της χρησιμοποιεῖ καὶ νέας μεθόδους διδασκαλίας, ἐπιτόπια μαθήματα κλπ.

Δεδομένου ὅτι ἡ βιομηχανία εἶναι σύνθετον τεχνικὸ - οἰκονομικὸν φαινόμενον, εἰς δ παρατηροῦνται ἰδιάζοντα διοικητικὰ φαινόμενα, τὰ μαθήματα διαιροῦνται εἰς 5 κύκλους :

Οἰκονομικὰ (Πολιτικὴ, Δημοσία, Ἰδιωτικὴ Οἰκονομία, Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ, Στατιστικὴ, Γεωγραφικὴ Οἰκονομία).

Ἐμπορικὰ (Ἐμπόριον, Τράπεζαι, Ἀσφάλεια, Μεταφοραί, Λογιστικά, Οἰκονομικὰ Μαθηματικά).

Νομικὰ (Δημόσιον καὶ Ἰδιωτικὸν Δίκαιον, Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικόν, Μεταλλευτικὴ Νομοθεσία).

Ἀνθρωπίνου Παράγοντος (Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον, Ψυχοτεχνικὴ καὶ Φυσιολογία τῆς Ἐργασίας).

Τεχνικὰ (Χημεῖα καὶ Ἐμπορευματολογία, Βιομηχανικὴ Τεχνολογία, Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων).

Οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται τμηματικὰς ἐξετάσεις εἰς τὸ τέ-

* Τὸ ἐν λόγῳ Σημεῖωμα ὑπεβλήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8966/20.10.55 ἀναφορᾶς πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Βιομηχανίας κ. Β. Βασιλικόν.

λος έκάστου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους καὶ εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέταση κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος.

Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ τακτικούς Καθηγητὰς ἐκλεγομένους κατὰ τὴν λεγομένην ἀκαδημαϊκὴν διαδικασίαν (διδασκαλία, ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι, ἐκλογή ἀπὸ τοὺς Καθηγητὰς ὡς καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα) καὶ ἀπὸ Ἐντεταλμένους Ἐπιμελητὰς καὶ Βοηθοῦς.

Οἱ Καθηγηταὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ ἀμείβονται ἀναλόγως τῶν πραγματοποιουμένων ὥρων διδασκαλίας.

2. Ἡ Σχολή, ὡς ἐλέχθη ἤδη, εἶναι Ἰδρυμα ἀπολύτως συγχρονησμένον, πρωτοποριακὸν καὶ ὑποδειγματικόν.

α) Συνέλαβε καὶ ἐφήρμοσε τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν Ἰδανικὸν τοῦ παραγωγοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ ἀπόψεως αὐτῆς ἠκολούθησε τὰς νέας τάσεις τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ (Νέα Σχολαί).

β) Κατέστη ὑποδειγματικὴ Σχολὴ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ ἀπόψεως ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας της (πρβ. Ὁδηγὸν Σπουδῶν).

γ) Τὸ πρόγραμμά της ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως συγχρονισμοῦ της εἰς ἔμφυχον ὕλικόν.

δ) Ἐδίδαξε τὰ νέα μαθήματα πρώτη αὐτὴ ἐν Ἑλλάδι, (Ὀργάνωσις, Στατιστικὴ, Κοινωνικὴ Πολιτικὴ, Ψυχοτεχνικὴ, Ὑγιεινὴ τῆς Ἔργασίας κλπ.) τοῦθ' ὅπερ ὄχι ὀλίγας ἀντιδράσεις ἐγέννησε. Σημειωτέον ὅτι πάντες ἀναγνωρίζουν ὅτι ὀρθῶς ἔπραξε.

ε) Ἀπέδωκε τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα, δι' ὃ καὶ τὰ σχετικὰ μαθήματα, τὸ πρῶτον διδασθέντα ἐν Ἑλλάδι ἀποτελοῦν τὴν πρωτοτυπίαν της καὶ τὴν εἰσφορὰν της εἰς τὴν πνευματικὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

στ) Κατέδειξεν, ὅτι καὶ αἱ ἀνώταται Σχολαὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς πηγαὶ γνώσεως, ἀλλὰ παιδαγωγοῦντα Ἰδρύματα (πρβ. Ὁδηγὸς πρὸς σπουδαστάς).

3) Ἡ Α.Σ.Β.Σ. προσομοιάζει πρὸς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, διότι ἀμφότεραι καταρτίζουν ἀνώτερα διοικητικὰ στελέχη τῆς οἰκονομίας. Ἀλλὰ διαφέρει

α) διότι ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἔχει ἐπαγγελματικὴν κατεύθυνσιν, ἐνῶ ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. διατείνεται ὅτι εἶναι θεωρητικὴ Σχολή.

β) διότι ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀπὸ ἀπόψεως νομικῆς μορφώσεως παρέχει ἀπλῆν ἐνημέρωσιν, ἐνῶ ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. παρασκευάζει τοὺς ἀποφοίτους της ἱκανοὺς νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν.

γ) διότι ἀποδίδει ἐξέχουσαν σημασίαν εἰς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος, ἐνῶ ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. δὲν διδάσκει ταῦτα.

δ) διότι ἐνημερώνει διὰ τῶν «τεχνικῶν μαθημάτων» εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐνῶ ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. ἐνδιαφέρεται κυρίως διὰ τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις.

4. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. εἶναι ὑπερήφανος, διότι παρὰ πάντων ἀναγνωρίζεται καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ τῆς δραστηριότητος καὶ ἡ γενικωτέρα τῆς συμβολὴ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. καυχᾶται δικαίως, ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, ἐὰν δὲν κατέχη τὴν πρώτην θέσιν.

Ἡ Πολιτεία ἐξ ἄλλου ἀνεγνώρισε τὸ πτυχίον τῆς : Οὕτω οἱ πτυχιούχοι τῆς δυνάμει διαφόρων Νόμων διορίζονται εἰς θέσεις Α' κατηγορίας τῶν Ὑπουργείων Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Ἐμπορίου, Βιομηχανίας, Ἐργασίας, Δημοσίων Ἔργων, Ἐθνικῆς Ἀμύνης κλπ.

Ἐπίσης διορίζονται εἰς θέσεις Α' κατηγορίας τοῦ ΙΚΑ, τοῦ ΟΛΠ, τοῦ ΕΙΡ, τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος, Κτηματικῆς, Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν, Ἐπιμελητηρίων κλπ.

Ἐπίσης ὀνομάζονται Ὀρκωτοὶ Λογισταὶ κλπ.

Εἰς πάντα συντασσόμενον νέον Ὄργανισμὸν Ὑπουργείων ἢ Ἰδρυμάτων ἢ Πολιτεία περιλαμβάνει τὸ πτυχίον τῆς, διότι ἀντιλαμβάνεται ὡς συμφέρον τῆς νὰ ἐπανδρώσῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς με νέους ἔχοντας τὴν ἀρτίαν μόρφωσιν τῆς Σχολῆς.

Εἰς τὴν Σχολὴν μετεκπαιδεύονται ἀξιωματικοὶ τῶν Σωμάτων Ὑλικοῦ Πολέμου, Μεταφορῶν καὶ Ἐφοδιασμοῦ, δυνάμει εἰδικῶν Νόμων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἐπίσης δυνάμει εἰδικοῦ Νόμου εἰς τὴν Σχολὴν μετεκπαιδεύονται ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Τὸ πτυχίον τῆς ἔχει ἀναγνωρισθῆ ἀπὸ Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

5. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἐκτὸς τῆς σχολικῆς τῆς δραστηριότητος ἀνεπτυξεν ὡς ἀνώτατον πνευματικὸν Ἰδρυμα ποικίλην δρᾶσιν.

α) Ἰδρυσε τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», τὸ ὁποῖον ἀνεγνώρισθη δυνάμει Νόμου ὡς ἡ μόνη ἐπίσημος Στατιστικὴ Σχολή.

β) Ἰδρυσε τὸ «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν», τοῦ ὁποῖου ἡ σημασία ἐξήρθη ἀπὸ τὸν Ὄργανισμὸν Τουρισμοῦ.

γ) Ἰδρυσε τὸ «Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν», τοῦ ὁποῖου ἡ ποικίλη δρᾶσις παρακολουθεῖται μετὰ θαυμασμοῦ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων.

δ) Ὄργάνωσε τέσσαρα «Δεκαήμερα» διὰ τὰ καπνικὰ ζητήματα, διὰ τὸ Marketing, διὰ τὴν Κοινωνικὴν Πολιτικὴν καὶ διὰ τὴν Τουριστικὴν Βιομηχανίαν.

ε) Ἐδωκε ἀπὸ τοῦ 1947 σειρὰν διαλέξεων, αἱ ὁποῖαι μετὰ τόσου ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦνται καθ' ἐκάστην Τετάρτην ὑπὸ τοῦ κοινοῦ.

στ) Ἐξέδωκε 5 τόμους (ἤδη ἐτοιμάζεται τὸ Α' τεύχος τοῦ ΣΤ' τόμου) τοῦ ἐπιστημονικοῦ τῆς ὄργανου «ΣΠΟΥΔΑΙ»

η) Ἐξέδωκε τὸ διαφωτιστικὸν τῆς Δελτίου «ΝΕΑ τῆς ΑΣΒΣ»,

τεύχη τοῦ ὁποίου διετέθησαν διὰ τὸν Τουρισμὸν, τὴν Στατιστικὴν τὴν Ὀργάνωσιν κλπ.

θ) Ἐξέδωκε σειρὰν ἐπιστημονικῶν καὶ διαφωτιστικῶν μελετῶν, ἰδίᾳ ὀργανωτικῆς καὶ λογιστικῆς μορφῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγονται τὰ «Λογιστικὰ Πλάνα Αὐστραλίας καὶ Γαλλίας».

ι) Συμμετέχει ἐνεργῶς εἰς τὰς ἐργασίας εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν (Ὀργανώσεως, Λογιστικῆς κλπ.).

ια) Εὐρίσκειται εἰς ἐπαφὴν μετὰ πολλῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων τῆς ἀλλοδαπῆς, μετὰ τῶν ὁποίων ἀνταλλάσσει ἀπόψεις ἐπὶ ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων.

5. Ταῦτα πάντα ἐπετέλεσεν ἡ Σχολὴ μὲ τὴν μικροτέραν δυνατὴν δαπάνην. Ἀπέδειξε περιτράνως, ὅτι μὲ ἐλάχιστα οικονομικά μέσα ἐπραγματοποίησε ποικίλην μορφωτικὴν δρᾶσιν.

Πρὸς ἀπόδειξιν ἀρκεῖ ἡ παραβολὴ τοῦ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (Σχολῆς, Κέντρων Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Τουριστικῶν Μελετῶν, Γραφείου Ἐρευνῶν, Ἐκδόσεων κλπ.) ἐκ δρ. 1.138.191.—
 ἔναντι δαπανῶν τῆς ΑΣΟ & ΕΕ ΜΟΝΟΝ διὰ τὸ δι- 1.504.850.—
 δακτικὸν καὶ Διοικητικὸν τῆς Προσωπικῶν ἐκ δρ. 1.363.008.—
 καὶ τῆς Παντείου ἐκ δρ. . . . .

Τὰ αἰτήματα τῆς Σχολῆς

1. Μετονομασία τῆς εἰς «ΑΝΩΤΑΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΝ ΣΧΟΛΗΝ», διότι ὁ ὑπάρχων τίτλος ἀπεδείχθη ἀτυχῆς καὶ δίδει βάσιν εἰς παρεξηγήσεις, δεδομένου ὅτι αἱ ἄλλαι Σχολαὶ τῆς αὐτῆς κατ' οὐσίαν ἐκπαιδευτικῆς βαθμίδος λέγονται «Ἀνώταται», καλῶς ἢ κακῶς.

2. Παραχώρησις τοῦ κτιρίου τῆς ἄλλοτε Γερμανικῆς Σχολῆς καὶ, ἐν ἀδυναμίᾳ, ἐνίσχυσις τῆς οικονομικῆς, ὥστε νὰ ἀγορασθῇ οἰκόπεδον πρὸς ἀνέγερσιν κτιρίου.

3. Τροποποίησις τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἴδρυσις «Τμημάτων εἰδικεύσεως», ὡς ἐγένετο ἐσχάτως διὰ τὴν ΑΣΟ & ΕΕ.

ΤΟ ΕΤΗΣΙΟΝ ΔΕΙΠΝΟΝ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Τὴν ἑσπέραν τῆς 29ης Νοεμβρίου ἐδόθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἀθηναῖον Μέλαθρον» τὸ ἐτήσιον δεῖπνον τὸ προσφερόμενον ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ἐκ τῶν ἐπισημῶν παρεκάθησαν εἰς αὐτὸ οἱ ὑπουργοὶ τῆς Βιομηχανίας κ. Βασιλικὸς καὶ τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Τριανταφύλλης καὶ οἱ ὑφυπουργοὶ Οἰκονομικῶν κ. Δερτιλῆς καὶ Ἐμπορίου κ. Ἀλιμπράντης. Ἐπίσης μετέσχον τοῦ δείπνου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν κ. Ντ. Κωνσταντίνου, μετὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Ἀγγ. Βαρβαγιάννη, ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς κ. Σπ. Μπρούσκαρης, ὁ πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀθ. Ρουσόπουλος, ὁ πρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Ἀ. Πουλόπουλος, ὁ πρόεδρος τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. κ. Σπ. Καλογερόπουλος, πολλοὶ ἐκπρόσωποι τοῦ οἰκονομικοῦ κόσμου τῆς πρωτεύουσας, τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Α.Σ.Β.Σ. με ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πρόεδρον αὐτοῦ κ. Στ. Κωστόπουλον, ὁ διευθυντὴς αὐτῆς κ. Στρ. Παπαϊωάννου, οἱ καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς, ἐκπρόσωποι τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, καθὼς καὶ ἀνώτατοι κρατικοὶ λειτουργοί. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὠμίλησε πρὸς τοὺς συνδαιτημόνας ὁ πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Σταῦρος Κωστόπουλος, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

«Οἱ διοικούντες καὶ οἱ διδάσκοντες εἰς τὴν Σχολὴν εἶναι ἰδιαίτερος εὐτυχεῖς, διότι τὴν σημερινὴν συναδελφικὴν των συγκέντρωσιν τιμοῦν διὰ τῆς παρουσίας των ἐπιλεκτοῦ ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως καὶ διακεκριμένοι ἐκπρόσωποι τῶν παραγωγικῶν τάξεων τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων μου, μεῖ ἰδιαίτεραν χαρὰν ἀπευθύνω τὸ ὡς εὖ παρήσθητε εἰς τοὺς ξένους μας, οἱ ὅποιοι τιμοῦν καὶ κοσμοῦν τὸ 15ον δεῖπνον μας.

Ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ ἀποτελεῖ ἔθιμον διὰ τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, τὸ ἴδρυμα τοῦτο, ὅπερ πρὸ 16 ἐτῶν ἰδὼν τὸ φῶς, χάρις εἰς τὴν διαισθητικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν, ὑπὸ τὴν μορφήν ἐπιμορφωτικοῦ σχολείου, ἠνδρώθη μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐντὸς ὀκταετίας καὶ ἀπετέλεσεν ἐν πρωτοποριακὸν ἐλεύθερον πνευματικὸν ἴδρυμα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, διότι ὁ σπόρος τὸν ὅποιον ἔσπειραν

τά δύο ιδρυτικά τῆς Σχολῆς Σωματεῖα ὑπῆρξε καλὸς καὶ ἡ ἑλληνικὴ γῆ ἀπεδείχθη γόνιμος.

Τοῦτο ἀποδεικνύει ἡ πράγματι σύντομος ἀλλὰ καὶ πράγματι πλουσία εἰς δρᾶσιν ἱστορία τῆς Σχολῆς μας, ἡ ὁποία δὲν ἐγεννήθη ἐκ τῶν ἄνω αὐθαιρέτως, ἀλλὰ προέκυψε ὑπὸ τὴν σημερινὴν τῆς μορφήν ἐκ τῶν κάτω. Ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν νέων ἀναγκῶν τῆς μεταπολεμικῆς ζωῆς.

Εἶναι ἀλήθεια ἀναντίρρητον, ὅτι μίᾳ Σχολῇ ὀφείλει νὰ στηρίζεται εἰς τὴν πραγματικότητα, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν ἑνὸς τόπου, τὰ φυλετικὰ του γνωρίσματα, αἱ γεωπολιτικαὶ καὶ γεωοικονομικαὶ του συνθήκαι, αἱ βλέψεις του διὰ τὴν μελλοντικὴν του ἐξέλιξιν

Οἱ Ὑπουργοὶ κ.κ. Βασιλικός, Τριανταφύλλης καὶ Δερτιλῆς
μετὰ τῶν κ. κ. Κωστοπούλου καὶ Παπαϊωάννου

μέσα εἰς τὸ διεθνὲς περιβάλλον. Ὅφειλε νὰ ἔχη ὡς προορισμὸν νὰ ἱκανοποιῇ τὰς ζωτικὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας, νὰ ἀναβιβάσῃ τὸ πολιτιστικὸν ἐπίπεδον μιᾶς χώρας, νὰ φιλοδοξῇ νὰ καταρτίσῃ χρησίμους ἀνθρώπους, μέλη ἱκανὰ καὶ ἀποδοτικὰ τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ.

Σήμερον, ὅποτε ἡ κατανόησις τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς εἶναι, νομίζομεν, γενικὴ, σήμερον ὅποτε ἀναγνωρίζεται ἡ ἔθνικὴ ἀποστολὴ τῆς καὶ πανθομολογεῖται ἡ συμβολὴ τῆς εἰς τὴν κοινὴν τοῦ Ἔθνους προσπάθειαν, πρέπει καὶ ἡμεῖς ν' ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι δικαίως ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἦσαν ἐπιφυλακτικαὶ καὶ ἀνήμερον τοὺς καρποὺς τῆς δραστηριότητος ἑνὸς νέου πνευματικοῦ ἰδρύματος διὰ νὰ τὸ κρίνουν, πρέπει, καὶ ἡμεῖς τώρα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, ἡ ὄχι ἄνευ πικρίας διαπιστωθεῖσα κατὰ καιροὺς ἀνεργάστια καὶ κακοποιὸς ἀντίδρασις ἐπηύξησε τὴν δραστηριότητά μας, ἐνίσχυσε τὴν πρωτοβουλίαν μας, ἐφάντισε διδάσκοντας καὶ διδασκομένους, ἐχαλύβδωσε τὴν ἀπόφασίν μας νὰ δημιουργήσωμεν...

Νὰ δημιουργήσωμεν — σύμβουλοι καὶ καθηγηταὶ — ἕν νέον πρωτόπυρον ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, ἀκτινοβολοῦν καὶ ἐντὸς τοῦ διακτηρίου πρὸς τοὺς σπουδαστὰς καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ πρὸς τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον

ρον, διότι πιστεύομεν ὅτι καὶ ἡ μικροτέρα κοινωνικὴ μονάς—πολὺ περισσότερο ἔν Ἰδρυμα Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως — δέον ν' ἀνήκη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἔθνους, τοῦ συνόλου, ἢ εὐημερία καὶ ἄνοδος τοῦ ὁποίου ἐξασφαλίζει τὸ ἐλευθέρως ἐντὸς αὐτοῦ κινούμενον ἄτομον.

Προσεφέραμεν εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἐκπαιδεύσεως Ἰδρυμα μὲ ἰδιάζουσαν ὀργάνωσιν, ἢ ὅποια ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων τόσον λυσιτελής, μὲ νέα μαθήματα τῶν ὁποίων οἱ πάντες πλέον ἀναγνωρίζουν τὴν σημασίαν, μὲ νέαν κατεύθυνσιν συντονισμένην μὲ τὰς διεθνεῖς νέας ἐκπαιδευτικὰς ἐπιδιώξεις, μὲ μεθόδους διδασκαλίας, συμ- πληρούσας τὴν ἀκαδημαϊκὴν ἀπὸ ἔδρας τοιαύτην, μὲ δημιουργικὴν γονιμότητα, μὲ συγκινοῦντα ἐνθουσιασμόν τοῦ πρωτοπόρου καὶ μὲ πίστιν ἀποστόλου, εἰς μίαν ἐποχὴν ἀνησύχων ἀναζητήσεων, ἀλλὰ καὶ βαθειῶν ἀμφιβολιῶν.

Προσεφέραμεν εἰς τὸ Ἔθνος νέα συνθήματα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, ἀγνοημένα ἢ περιφρονημένα, παρεξηγημένα ἢ δυσφημισμένα. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας, ἢ παραγωγικότητος, ἢ μελέτη τῆς ἀγορᾶς, τὸ marketing, αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις, αἱ σχέσεις μὲ τὸ κοινόν, ἢ στατιστικὴ, ἢ δειγματοληψία, ἢ οἰκονομετρία, ἢ λογιστικὴ τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν, ἢ ἀποτιμητικὴ, ἢ ἐνεργειακὴ οἰκονομία καὶ πολιτικὴ, ἢ μεταλλευτικὴ οἰκονομία καὶ δίκαιον, ἢ ψυχοτεχνικὴ, ἢ φυσιολογία καὶ ἢ ὑγιεινὴ τῆς ἐργασίας, ἢ κοινωνικὴ πολιτικὴ, ὑπῆρξαν μαθήματα τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἔδρας τῆς Σχολῆς διδασχθέντα κατὰ σύστημα.

Παραλλήλως εἰς τὴν Σχολὴν καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς διεμορφώθησαν γραφεῖα ἐρεύνης καὶ τμήματα εἰδικεύσεως. Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, ἀπόρροια φυσικὴ τῆς ἔδρας τοῦ νέου μαθήματος τῆς Ὄργανώσεως, μὲ συμμετοχὴν καθηγητῶν ὡς καὶ φίλων συνεργατῶν, ὑπῆρξε σύμβουλος καὶ καθοδηγητής, ὄχι μόνον τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς καὶ ἄλλων Ἰδρυμάτων, ἀλλὰ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος ἀντιλαμβάνεται, ἡμέρα τῆ ἡμέρα, τὴν χρησιμότητα καὶ ἀποστολὴν του. Τὰ δημοσιεύματά του καὶ τὰ ἐλεύθερα μαθήματα περὶ τὸ marketing, μὲ συνεργάτας ἰδίως Ἀμερικανοὺς ἐπιστήμονας καὶ εἰδικούς, τὸ ἐπέβαλαν εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν.

Ἡ ἔδρα τῆς στατιστικῆς, ἢ τόσον κακολογηθεῖσα κατὰ τὴν ἰδρυσίν της, ἐδημιούργησε τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», ἀναγνωρισθὲν ἐσχάτως ὡς τὸ μόνον Ἰδρυμα στατιστικῆς ἐκπαιδεύσεως, χάρις εἰς τὸ ὅποιον ἐπανδρῶνται αἱ στατιστικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ Κράτους καὶ τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν. Σειρὰ πρωτοτύπων στατιστικῶν μελετῶν καὶ συγγραμμάτων ἐπιστέφει τὸ ἔργον του, διὰ τὸ ὅποιον τόσον ὑπερήφανος εἶναι ἡ Σχολὴ μας.

Ἡ ἔδρα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐφέτος ἐγέννησε τὸ Κέντρον τῶν Κοινωνικῶν Σπουδῶν, τῶν ὁποίων ἢ χρησιμότης διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος μετὰ τὸν πόλεμον ἐγένεν ἀντιληπτὴ εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, ἀφοῦ πρῶτον εἰς τὴν τεχνοκρατομένην Ἀμερικὴν κατενοήθη ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος.

Ἐπάρχει καὶ ἡ ἀντίστροφος πορεία. Τὸ Κέντρον τῶν Τουριστικῶν Μελετῶν τῆς Σχολῆς, μὲ τὴν ἤδη ἀξιόλογον δρᾶσιν, συνετέλεσε νὰ ὑπο-

δείξουν οί περί τόν Τουρισμόν αρμόδιοι παράγοντες, τήν αναγκαιότητα διά τόν τόπον μας μιᾶς νέας ἔδρας, τῆς Τουριστικῆς Βιομηχανίας.

Αὐτά καί τόσα ἄλλα, ἐντός μιᾶς ὀκταετίας. Λαμπραί ἐκδόσεις, τὰ δύο περιοδικά μας, αἱ 150 διαλέξεις μας, τὰ Δεκαήμερα, αἱ ἐπιστημονικαί συζητήσεις. Δέν εἶναι ὅμως ὥρα ἀπολογισμοῦ καί αὐτός δέν εἶναι ἔργον μου. Ἄνῃκει εἰς τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον, ἀποτελούμενον ἀπὸ ἐξέχοντας ἐκπροσώπους τοῦ Κράτους καί τῶν παραγωγικῶν τάξεων, ἐπροστάτευσε καί ἀνέδειξε τήν Σχολήν, τήν ἐστήριξεν εἰς δυσκόλους στιγμάς, ἐνέπνευσε καί ἐτόνωσε διδάσκοντας καί διδασκομένους.

Ἡ Σχολή δέν εἰσέφερε μόνον νέας μορφάς ἐκπαιδευτικῆς ὁργανώ-

Ὁ Ὑπουργός κ. Ἀλιμπράντης μετά τοῦ Προέδρου κ. Κωστοπούλου καί τῶν Κυριῶν Βασιλικοῦ καί Τριανταφύλλη

σεως καί λειτουργίας, μορφάς ἀναταποκρινόμενας πρὸς τὰς συγχρόνους καί συνθέτους ἀπαιτήσεις τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας. Εἰσέφερε —καί αὐτὸ τὸ τονίζω μὲ ἰδιαιτέραν ὑπερηφανείαν— νέα ἐκπαιδευτικά ἰδανικά.

Εἰς τὴν μονομερῆ πλέον καί ἐνίοτε ἀνεδαφικὴν ἐπίδιωξιν τῆς ἀνθρωπιστικῆς παιδείας, ἀπήντησεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν δύναται νὰ εἶναι ἔξω τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ, καί εἰς τὴν στενὴν ἀντίληψιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδύσεως, ἀπήντησεν ὅτι δέν δύναται νὰ ὑπάρχη ἐπαγγελματίας χωρὶς νὰ εἶναι ἄνθρωπος. Ἀμφότερα τὰ μονομερῆ αὐτὰ ἰδανικά ἀνήκουν πλέον εἰς τὸ παρελθόν.

Τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, παραγωγὸς ἀξιών, καί συγχρόνως ὁ ἐξανθρωπισμένος παραγωγός. Ἀπὸ τὴν ἀντίθεσιν τῆς κλασσικῆς καί ἐπαγγελματικῆς παιδείας προέκυψεν, ἀπὸ τοῦ μεσοπολέμου, διαμορφούμενον τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, σύνθεσις τῶν δύο ἄλ-

λων, σύνθεσις ἐξασφαλίζουσα τὴν τεχνικὴν πρόοδον τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν, σύνθεσις ἢ ὅποια ζητεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν, τὸν ἐξανθρωπισμὸν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς τεχνικῆς καὶ ὄχι διὰ τῆς φυγῆς καὶ τῆς εἰς τὸ παρελθὸν ἀναδρομῆς, ὄχι διὰ τῆς ὑποδουλώσεως εἰς τὴν μηχανήν.

Πιστεύομεν ὅτι εἴμεθα εἰς τὸ κατώφλι μιᾶς νέας ἐποχῆς ὅπου ἡ μόρφωσις θὰ καταστῇ μαζὺ μὲ τὰς ἄλλας πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀπολαύσεις ἢ κυρίᾳ ἀσχολίᾳ τῆς ζωῆς. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, μέσα εἰς τὸ Ἴδρυμα αὐτὸ καλλιεργοῦμεν τὸ τρίπτυχον τῆς Ἀληθείας, ποῦ ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν ταπεινοτέραν γνῶσιν, τῆς Ὁμορφιάς, ποῦ ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ εὐτελέστερον προϊόν τοῦ ἀνθρώπινου μόχθου, καὶ τῆς Ἀρετῆς, ποῦ εἶναι καθήκον παντός, διότι φιλοδοξοῦμεν ν' αὐξήσωμεν τὴν παραγωγὴν χάριν τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὲρ τοῦ συνόλου, διὰ νὰ εὐημερήσῃ καὶ ἀνέλθῃ τὸ ἄτομον, ὥστε ν' ἀποφευχθῇ, τὰ τεχνικὰ μέσα νὰ κυβερνοῦν τὸν σκοπὸν, ἀλλ' ἀντιθέτως ὁ ἀνθρώπος, δημιουργημὰ τοῦ Θεοῦ καὶ δημιουργὸς τῶν τεχνικῶν μέσων, νὰ καταστῇ ὁ κύριος, νὰ καταστῇ ὁ σκοπός.

Φιλοδοξοῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἀνθρώπους παραγωγικούς, ποῦ καὶ αὐτοί, μὲ ἀνάγκασιν ψυχῆς, μὲ ἦθος, μὲ γνῶσιν, νὰ φιλοδοξοῦν νὰ εἶναι ἡγέται ἀλλὰ καὶ ὑπηρέται τοῦ Λαοῦ, πραγματικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, δημιουργικὴ καὶ ἀξία ἡγέτις τάξις τοῦ Ἔθνους.

Εἶναι ὅμως ὥρα ἀναμνήσεων. Εἶναι ἱερὸν χρέος καὶ εὐχαρίστησις.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐνθυμηθῶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τοὺς συμμαχητὰς ἐκεῖνοὺς οἱ ὅποιοι ἀπῆλθον. Τὸν Ἐπαμεινώνδαν Χαρίλαον, τὸν Παναγιώτην Κάντζιαν, τὸν Ἰωάννην Τερζάκη, τὸν Γεώργιον Κοφινᾶν. Πιστεῶ ὅτι εἶναι παρόντες, ἐδῶ, μεταξύ μας. Καὶ ὄχι μόνον αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Εἶναι πάντοτε μεταξύ μας, πρωτοπόροι καὶ ὄδηγοί, μὲ τὸ παράδειγμά των καὶ τὴν ἀφοσίωσίν των εἰς τὸ ἔργον καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς.

Σὰς εὐχαριστῶ, ἐκ μέρους τῶν ἀγαπητῶν καὶ ἐκλεκτῶν μου συναδέλφων, κύριοι ὑπουργοί, κυρίαι καὶ κύριοι, φίλοι τῆς ἐπιπόνου ἀλλὰ καὶ ὠραίας προσπάθειάς μας, διὰ τὴν τιμὴν ποῦ μᾶς ἐκάματε νὰ προσέλθετε εἰς τὴν συγκέντρωσίν μας αὐτὴν καὶ ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐγείρω τὸ ποτήριον τοῦτο ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ εὐτυχίας ὅλων μας».

Μετὰ τὸν κ. Κωστόπουλον ὠμίλησεν ὁ Ἐπιτελετὴς τῆς Βιομηχανίας, κ. Β. Βασιλικός, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Εἶμαι συγκεκινημένος καὶ ἰδιαιτέρως χαίρω, διότι εὐρίσκομαι μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ κύκλου, οἱ ὅποιοι ἔχουν συνέλθει διὰ νὰ μετᾶσχουν εἰς τὸ 15ον δειπνὸν τῶν καθηγητῶν τοῦ Ἀνωτάτου αὐτοῦ Πνευματικοῦ Ἰδρύματος.

Ἐγὼ παρακολούθησα, μετ' ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος, τὴν συντελουμένην ἐργασίαν εἰς τὴν Σχολὴν καὶ ἐκτιμῶ τὴν μορφωτικὴν σὰς προσπάθειαν ὑπὲρ τῶν νέων καὶ τὴν ἐξέχουσαν συμβολὴν τῆς εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου, διὰ τῶν ἐκδόσεών της, τῶν διαλέξεών της, τῶν κέντρων ἐπιμορφώσεως καὶ ἐρεῦνης.

Εἶμαι εὐτυχής, διότι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία, μέσα εἰς μίαν τόσον

ευχάριστον συνάθροισιν αγαπητῶν φίλων, νὰ διαβεβαιώσω καὶ ἐκ μέρους τοῦ κ. προέδρου, ὅτι ἡ κυβέρνησις καὶ τὸ ὑπ' ἐμὲ ὑπουργεῖον θὰ πράξω-
μεν πᾶν τὸ δυνατὸν διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς τὸ ἀνώτα-
τον τοῦτο πνευματικὸν Ἰδρυμα, ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ὁποῖου ὑψῶνω
τὸ κύπελλον.

Τελευτῶν θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ προπιῶ ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ εὐημε-
ρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ ἰδιαιτέ-
ρως τοῦ διευθυντοῦ της, οἱ ὅποιοι μὲ ἀποστολικὸν ζῆλον, αὐταπάρνησιν
καὶ εὐσυνειδησιᾶν ἀνέδειξαν τὸ Ἰδρυμα εἰς τὴν σημερινὴν περιωπὴν του».

Πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς

— ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΜΑΣ —

[Είς τὴν αἴθουσαν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρησσός» ἐδόθησαν αἱ τέσσαρες πρῶται διαλέξεις τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1955)6 ἐνώπιον πολυπληθοῦς καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου. Κατωτέρω δημοσιεύομεν σύντομον περίληψιν τῶν διαλέξεων τούτων, αἱ ὁποῖαι ἐν ἐκτάσει θὰ δοθοῦν διὰ τοῦ περιοδικοῦ μας «Σπ ο υ δ α ί». Δημοσιεύομεν ὡσαύτως περίληψιν τῆς πανηγυρικῆς ὁμιλίας κατὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου].

ΤΑ ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΑΝΙΚΑ

Ὅμιλία τοῦ κ. Στρ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ὁ ὁμιλητὴς ἀνέλυσε πῶς αἱ κοινωνικαί, οἰκονομικαί καὶ τεχνικαί συνθήκαι διαμορφώνουν ἐκάστοτε τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδανικά. δεδομένου ὅτι ἡ «παιδεία», προϊόν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀπὸ τοῦ βου π.Χ. αἰῶνος, εἶναι θεσμὸς ἱστορικός καὶ κοινωνικός. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ρήτωρ καθώρισε τὸ κλασσικὸν ἰδανικόν, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἐγνώριζον τί σημαίνει «ἄνθρωπος» καὶ «ἀνθρωπισμός». Ὁ ὁμιλητὴς ἀνέλυσε τὸ χριστιανικὸν ἰδεῶδες τῆς Παιδείας καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ. Μᾶς παρουσίασε τὸν «δυναμικὸν ἄνθρωπον» τῆς Ἀναγεννήσεως, τὸν «rolicé» τῆς Γαλλικῆς μοναρχίας καὶ τὸν «φωτισμένον ἄνθρωπον», προάγγελον τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἡ «βιομηχανικὴ ἐπανάστασις» ἀπὸ τοῦ 19ου αἰῶνος, εἶπε, μετέβαλε τὴν ἐκπαιδευτικὴν σκέψιν καὶ ἐδημιούργησεν ὡς ἐκπαιδευτικὸν σκοπὸν τὸν «ἐπαγγελματίαν», μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθοῦν παραπλεύρως πρὸς τὰ λεγόμενα «κλασσικὰ σχολεῖα» αἱ ἐπαγγελματικαὶ σχολαί. Ὁ 20ὸς αἰὼν κατέδειξε δύο τινά: Πρῶτον, ὅτι τὸ παλαιὸν κλασσικὸν ἰδεῶδες δὲν ἠμπόδισε δύο πολέμους, οὔτε τὸν σχηματισμὸν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς μορφῆς. Δεύτερον ὅτι ὁ «ἐπαγγελματισμός» ἔφερε εἰς τὸν κόσμον μίαν μονομερῆ τεχνοκρατικὴν ἀντίληψιν, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε χάσμα μεταξὺ τοῦ τεχνικοῦ καὶ τοῦ ἠθικοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος ἔξω τόπου καὶ χρόνου τοῦ κλασσικοῦ ἰδεῶδους ἀπεδείχθη ἄχρηστος καὶ ὁ ἐπαγγελματίας ἄνευ ἀνθρωπισμοῦ, στυγνὸς καὶ ἀνήθικος τύπος. Εὐτυχῶς ὅμως, μέσα ἀπὸ τὴν τεραστίαν αὐτὴν ἀνάπτυξιν τῶν νέων τεχνικῶν ὄρων καὶ μέσα ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας, προέκυψε παρήγορον καὶ ἐνθαρρυντικὸν τὸ νέον μήνυμα, τὸ ὁποῖον ἀπέβη τὸ ἐπιδοφόρον σύνθημα τῆς ἐκπαιδεύσεως ὅτι ὁ «ἄνθρωπος πρέπει νὰ παρασκευάζεται διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ ὁ ἐπαγγελματίας νὰ εἶναι ἐξανθρωπισμένος».

Ὁ κ. Παπαϊωάννου ἐζήτησε καὶ ἐπέτυχεν νὰ ἐξηγήσῃ εἰς ἀδράς γραμμάς τὴν ὕλιστικὴν καὶ συγχρόνως ἰδεαλιστικὴν βᾶσιν τοῦ νέου ἐκ-

παιδευτικοῦ ἰδανικοῦ τὸ ὁποῖον ἐπηρεάζει τὴν οἰκονομικὴν συγκρότησιν τῆς κοινωνίας. Ἐπίσης ἐξήγησε πῶς αἱ νέαι συνθήκαι δημιουργοῦν τὸν ἀργηγὸν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανικῆς, ὅχι ἐχθρὸν παλαιόντα ἐναντίον ὅλων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ὡς ὑπεύθυνον, συντονιστὴν, ὀδηγόν, συνεργάτην καὶ ὑπηρετὴν συγκρότων.

Ἡ ἀνθρωπότης, ἐκήρυξεν ὁ κ. Παπαϊωάννου, ἀνεζήτησε καὶ ἀνεῦρε τὴν ἀλήθειαν μὲ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἐλευθερίαν μέσα εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὰ τρία μαζί διὰ τὴν ἐξανθρωπισθῆ ὁ ἄνθρωπος, διὰ τὴν ἀύξησθαι ἢ παραγωγή μὲ σκοπὸν τὴν εὐημερίαν τοῦ συνόλου καὶ κατέληξε λέγων :

Ἡ Κοινωνία στρέφεται πρὸς τοὺς φωτισμένους ἀνθρώπους ὡς ὀδηγοὺς. Ἔργον, καθήκον καὶ συμφέρον τοῦ τόπου εἶναι τὴν δημιουργήσωμεν πλήρεις ἀνθρώπους χωρὶς μονομέρειαν ἀλλὰ μὲ εὐρείας προοπτικᾶς, ἀντιλαμβανομένους τὴν σφαιρικότητα τῶν προβλημάτων μαζί μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας ὡς προϋποθέσεως τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ ἀτόμου. Πρέπει νὰ ἐμφυτεύσωμεν τὸ ἰδανικὸν μιᾶς κοινωνικῆς δικαιοσύνης διότι τότε μόνον ἐξασφαλίζομεν καὶ προάγομεν τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν, τότε καὶ μόνον δημιουργοῦμεν ἀξίους πολίτας καὶ χρησίμους ἀνθρώπους. Δὲν ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο τὸ παρεχόμενον οἰκονομικὸν ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ἀναπτύξωμεν τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν. Ὁ σκοπὸς πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἀνυψώσωμεν τὸ ἀνθρώπινον ἐπίπεδον καὶ ἐπομένως νὰ ἀναπτύξωμεν εἰς κάθε παραγωγὴν τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν τὴν ὁποῖαν ἕκαστος ἐκ φύσεως περιέχει. Πρέπει πρὸς τοῦτο νὰ διαμορφώσωμεν εἰς τοὺς νέους τὴν ἀνάγκην τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης ἢ ὁποῖα θέτει τὸ σύνολον ὑπὲρ τὸ ἄτομον, ἀκριβῶς διὰ ἐξυπηρετηθῆ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἄτομον.

ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους, καλεῖται ἡ ἐκπαίδευσις νὰ ἐκτελέσῃ τὸ χρέος τῆς μορφώσουσα καὶ διαπλάσσουσα τοὺς νέους, καλεῖται νὰ καταστήσῃ συντελεστὴς τῆς οἰκονομικῆς προσπάθειας τοῦ ἔθνους, παράγων εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων διαβιώσεως τοῦ λαοῦ.

Ροδίζει νομίζω ἡ αὐγὴ μιᾶς νέας ἐποχῆς, τὸ πυκνὸ σκοτάδι ποὺ τὴν ἀναγγέλλει παρηλθεν. Ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ εὐρεθῆ ἐτοιμῆ διὰ τὴν δώσῃ μαζί μὲ τὴν εἰρηνικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας τὰς νέας κατευθύνσεις, τὰ νέα ἰδανικά.

Τὸ ἰδανικὸν τοῦ παραγωγικοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ ἰδανικὸν τοῦ ἐξανθρωπισμένου παραγωγοῦ, τὸ ἰδανικὸν ἐπομένως μιᾶς συνθέσεως ἢ ὁποῖα κατὰ τοὺς διαλεκτικούς νόμους ἀνεπήδησε ἀπὸ τὴν ἀντίθεσιν τῆς γενικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς παιδείας.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Όμιλία τοῦ κ. Πέτρου Τ. ΚΟΥΒΕΛΗ

Καθηγητοῦ Α.Σ.Β.Σ.

1. Έννοια καὶ εἶδη φυσικῶν πόρων

Συμφώνως πρὸς τὴν γνωστὴν διάκρισιν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς εἰς ἐργασίαν, γῆν καὶ κεφάλαιον, ὁ συντελεστής γῆ, λαμβάνει τῆς αὐτῆς εὐρύτητα, περιλαμβάνων ὅλα τὰ δῶρα τῆς φύσεως, οὕτως ὥστε ἀποβαίνει συνώνυμος πρὸς τοὺς φυσικοὺς πόρους, οἵτινες πάλιν ἐν τῇ γενικωτάτῃ αὐτῶν ἐννοίᾳ, ἐμφανίζονται ὡς ἔχοντες μερικὰ ἰδιάζοντα φυσικο-βιολογικὰ χαρακτηριστικά, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτουν σημαντικοὶ περιορισμοὶ κατὰ τὴν χρησιμοποίησίν των εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν. Τὰ χαρακτηριστικά αὐτὰ εἶναι ἡ δυσκολία εἰς τὴν μετακίνησίν των. Ἡ κατὰ χρόνον ἀκαμψία τῆς βασισομένης ἐπ' αὐτῶν πρωτογενοῦς παραγωγῆς καὶ τέλος τὸ ἐξαντλητὸν μερικῶν πόρων καὶ ἰδίᾳ τῶν τοῦ ὑπεδάφους.

Ἡ περιορισμένη ποσότης τῶν διαθεσίμων πόρων καὶ ἡ συνεχῆς ἐκ τῆς χρησιμοποίησέως των μόνιμος καταστροφή ἢ ἐξάντλησις τῶν φυσικῶν τῶν χαρακτηριστικῶν, προδικάζει τὴν εἰς τὸ μέλλον παντελῆ ἔλλειψίν των, τοῦ χρόνου ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ ρυθμοῦ χρησιμοποίησεως καὶ τῶν ὑφισταμένων ἀποθεμάτων. Εἰδικώτερον οἱ πόροι διακρίνονται εἰς κεφαλαιουχικοὺς καὶ περιοδικῶς διαθεσίμους. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται τὰ προϊόντα τοῦ ὑπεδάφους καὶ εἰς τοὺς τελευταίους αἱ κλιματολογικαὶ ἐπιδράσεις οἱ παράγοντες τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους κλπ.

Διὰ τοὺς περιοδικῶς διαθεσίμους πόρους ἀπαραίτητος ἐμφανίζεται ἡ πρόνοια τῆς συντηρήσεως καὶ ἀνανεώσεως των.

2. Ἡ συντήρησις τῶν φυσικῶν πόρων

Συντήρησις, κατὰ τὸν διδόμενον ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. ὀρισμὸν, εἶναι ἡ διαχείρισις καὶ συνετὴ χρησιμοποίησις τῶν φυσικῶν πόρων πρὸς πρόληψιν ἐξάντλησέως των μετὰ παράλληλον παραγωγήν ἀγαθῶν. Ἡ συντήρησις ὡς ἐκ τούτου ἐμφανίζεται ὡς πάλιν μετὰ τῆς ἀξίας δεδομένου πόρου ἢ ἀγαθοῦ διὰ τὴν παροῦσαν χρῆσιν του, ἐν σχέσει μετὰ τὴν χρῆσιν του εἰς τὸ μέλλον.

Τὸ πρόβλημα συντηρήσεως πηγάζει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, αἱ κατὰ χρόνον προτιμήσεις τῶν ἀτόμων καὶ τῆς Κοινωνίας ἢ τοῦ Κράτους εἶναι διάφοροι, δεδομένου ὅτι τὸ ἄτομον κινεῖται οἰκονομικῶς κατὰ τρόπον ἐγωϊστικόν, ἔχον ὡς προοπτικὴν τὴν διάρκειαν μιᾶς ἀνθρωπίνης ζωῆς, προτιμῶν νὰ ἐξαντλήσῃ κατ' αὐτὴν, πάντα προσφερόμενον ὡς εἰσόδημα πόρον, ἐνῶ ἡ κοινωνία ἔχουσα χρονικῶς ἀπεριόριστον ὑπαρξίν, πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν τῶν

μελλουσών γενεών, με την προϋπόθεσιν ὅτι τοῦτο γίνεται εἰς λελογισμένην κλίμακα.

3. Ἡ πολιτικὴ διὰ τὴν συντήρησιν

Ἡ πολιτικὴ τῆς συντηρήσεως τῶν φυσικῶν πόρων ἐπιβάλλει τὴν τήρησιν δύο ἀρχῶν, πρῶτον τὴν χρησιμοποίησιν τῶν πόρων μόνον εἰς τὰς χρήσεις ἐκείνας, δι' ἃς κατέχουν μοναδικὰς ἢ εἰδικὰς ἰδιότητας καὶ δεύτερον τὴν προτίμησιν χρησιμοποίησεως τῶν περιοδικῶς διαθεσίμων, ἀντὶ τῶν κεφαλαιουχικῶν τοιούτων.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τελευταίους πρὸς καθορισμὸν τῆς πολιτικῆς συντηρήσεως τῶν, ἀπαιτεῖται καθορισμὸς τῶν ὑπαρχόντων ἀποθεμάτων, ἐξέυρεσις ὑποκαταστάτων καὶ χρησιμοποίησις τῶν περιοδικῶς διαθεσίμων πόρων, ὅπου τοῦτο καθίσταται δυνατόν.

4. Ἡ οἰκονομικὴ ἄποψις τῆς συντηρήσεως

Ἡ ἔννοια τῆς συντηρήσεως δέον νὰ διακρίνεται σαφῶς τῶν οἰκονομικῶν ἐνεργειῶν, τῶν διεπομένων ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς, παρὰ τὴν κοινὴν τῶν σύνδεσιν μετὰ τὴν θυσίαν τῆς μὴ ἱκανοποιήσεως παρουσῶν ἀναγκῶν, χάριν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν.

Ἡ πραγματοποίησις οἰκονομιῶν πιθανὸν νὰ καταλήγῃ καὶ συχνὰ καταλήγῃ εἰς συντήρησιν. Εἶναι ὁμῶς δύσκολον νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ οἰκονομία ἀποτελεῖ συντήρησιν. Τὸ κατὰ πόσον ἡ οἰκονομία δύναται νὰ καταλήγῃ εἰς συντήρησιν, ἐξαρτᾶται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὴν φύσιν ἐκάστου παραγωγικοῦ κλάδου καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς ἐλαστικότητος τῆς ζητήσεως τοῦ προϊόντος του. Εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικὸν τὸ κατὰ πόσον ἕνας παραγωγικὸς κλάδος λειτουργεῖ ὑπὸ ὄρους ἀνταγωνισμοῦ ἢ μονοπωλιακῆς ὀργανώσεως ἐὰν ἕνα προϊόν, λόγῳ ἐκτάκτως ἰσχυροῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐξαναγκάζεται διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ἀποδοτικωτέρων μεθόδων παραγωγῆς, νὰ προσφέρεται εἰς χαμηλωτέραν τιμὴν καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ προκαλῆ αὐξησιν τῆς καταναλώσεως, ὅπως ἀντιστρόφως παραγωγή μετὰ μονοπωλιακὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς προσφορᾶς προϊόντων καὶ ἀνελαστικῆς ζητήσεως, ἐπιβραδύνει τὸν ρυθμὸν τῆς παραγωγῆς μετὰ σύμπτωσιν πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς συντηρήσεως.

Κατὰ συνέπειαν, προκύπτει, ὅτι ὑπάρχουν δύο διάφοροι τρόποι ἐπιβραδύσεως τῆς ἐξαντλήσεως τῶν φυσικῶν πόρων. Ἡ συνειδητὴ ἐπέμβασις πρὸς περιορισμὸν τῆς χρησιμοποίησεως καὶ τὸ τυχαῖον ἀποτέλεσμα τῆς οἰκονομικῆς δράσεως. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, σκοπὸς εἶναι ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν μεταγενεστέρων γενεῶν διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς καταναλώσεως καὶ κατὰ συνέπειαν ἐξαντλήσεως τῶν φυσικῶν πόρων.

5. Τὸ πρόβλημα τῶν ἐπενδύσεων συντηρήσεως εἰς μίαν ἀνταγωνιστικὴν οἰκονομίαν

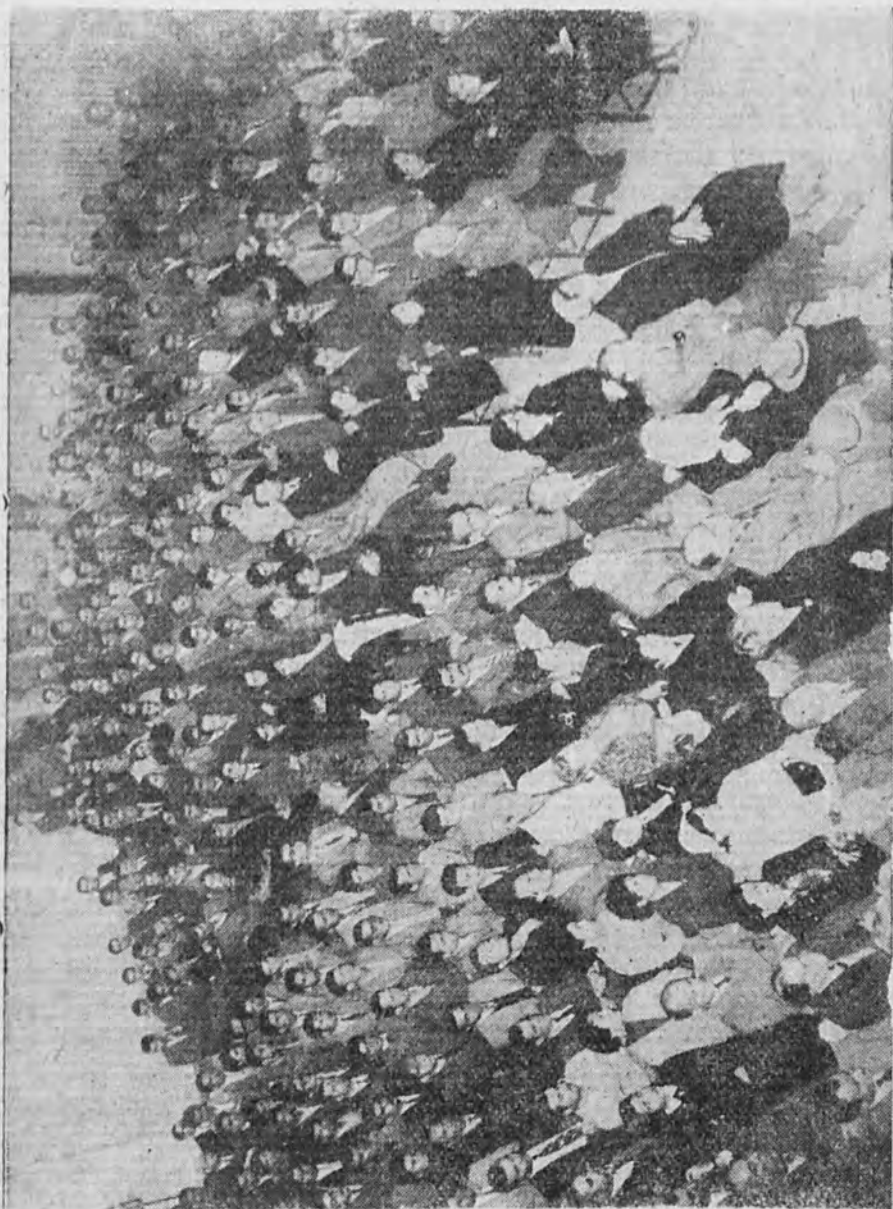
Ἐφόσον ἡ συντήρησις δὲν πραγματοποιεῖται αὐτομάτως καὶ παραλλήλως πρὸς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ

βασισθώμεν ἐπὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν τιμῶν, δεόν κατ' ἀνάγκην νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸν Κρατικὸν ἔλεγχον. Δεδομένου ὅτι ἡ σύγχρονος οἰκονομικὴ ὀργάνωσις δὲν ἐνθαρρύνει τὰς ἐπενδύσεις εἰς μακρόπνοα ἔργα συντηρήσεως, τὸ Κράτος μόνον δύναται νὰ καταστή ὁ φύλαξ τῶν συμφερόντων τοῦ μέλλοντος, εἴτε διὰ τῆς χορηγήσεως εὐθυνῶν δανείων, εἴτε διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἀναλήψεως τῶν ἔργων. Εἰδικώτερον εἰς τὰς περιπτώσεις ἐπενδύσεων διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἐδάφους, δεόν αὐταὶ νὰ βασιζονται ἢ ἐπὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἀυξήσεως τῆς παραγωγικῆς δυνατότητος τοῦ ἐδάφους, ἢ τουλάχιστον ἐπὶ τῆς προλήψεως ὑποβιβασμοῦ τοῦ εἰσοδήματος τούτου. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ὑποδεικνύεται ἡ ἀνάγκη τῶν ἐπενδύσεων καὶ συγχρόνως παρέχονται ἐχέγγυα διὰ τὴν ἐπικερδῆ τοποθέτησιν κεφαλαίων εἰς τοιαῦτα ἔργα καὶ τοιαύτην ἀρμοδιότητα ἔχει ἀσφαλῶς τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπίσης τὸ καθήκον τῆς ἀνασχετικῆς ἐπεμβάσεως εἰς περιπτώσεις ληστρικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ καταστροφῆς τῶν ἐδαφικῶν ἰδίᾳ πόρων.

6. Ὁ προγραμματισμὸς τῶν ἔργων συντηρήσεως

Τὸ μεγαλύτερον ὄφελος ἐκ τῶν δημοσίων δαπανῶν προκύπτει συνήθως, ὅταν τὰ κρατικὰ κεφάλαια χρησιμοποιοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἰδιωτικῶν προσπαθειῶν συντηρήσεως μᾶλλον, παρὰ διὰ τὴν ἐξ' ὀλοκλήρου ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, οὕτως ὥστε ὁ προγραμματισμὸς τῶν ἐπενδύσεων καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων νὰ ἀποδίδῃ τὸ ἀνώτατον δυνατὸν κέρδος, τούτεστιν δεόν νὰ γίνωνται αὐταὶ εἰς ἐκείνας τὰς περιοχὰς καὶ καταστάσεις, ὅπου τὰ ἐπιτυγχανόμενα ὀφέλη ὑπερβαίνουν τὰς δαπάνας των, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς κοινωνικῆς ὠφελείας τῆς προσποριζομένης δι' αὐτῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπορρίπτονται καὶ ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι, καίτοι ἀναγκαῖαι, δὲν προσπορίζουν τὰ ὡς ἄνω ὀφέλη. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ βασικώτερα ἄποψις τοῦ προγραμματισμοῦ ἔγκειται εἰς τὴν χρονικὴν διαβάθμισίν των, ἰδίως ὅταν αὐταὶ ἀποτελοῦν τμῆμα εὐρυτέρου προγράμματος δημοσίων ἔργων, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιδροῦν εὐνοϊκῶς, τόσον ὡς μέτρον συντηρήσεως, ὅσον καὶ ὡς μέσον ἀντιμετωπίσεως τῶν ὑφέσεων, ἐν τῷ πλαισίῳ προγράμματος ἀντικυκλικῶν δημοσίων ἔργων. Εἰδικώτερον δὲ εἰς χώρας ὑπανεπτυγμένας, ὡς ἡ Ἑλλάς, ἐπιβάλλεται ἡ ἐναρμόνισις του πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις ἐνδὸς εὐρυτέρου προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Τό κοινόν εἰς τόν «Παρνασσόν» παρακολουθεῖ
τήν διάλεξιν. Ἡ αἴθουσα εἶναι ὑπερπλήρης.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΟΝ Η ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Ὁμιλία τοῦ Γεωργίου ΞΥΝΟΠΟΥΛΟΥ

Εἶναι ἀναμφισβήτητος ἡ ἐπίδρασις τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας, νοουμένης ὡς συνόλου φαινομένων καὶ ἐνεργειῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ὁρισμένα μάλιστα Χριστιανικὰ ἀρχαὶ καὶ ἀξίαι καὶ ἰδιαιτέρως ὁ πνευματικὸς παράγων κέκτηνται ἐξαιρετικὴν οἰκονομικὴν σπουδαιότητα.

Ὁ πνευματικὸς παράγων

Ἐφόσον ἡ ἐργασία τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ τὸν ἕνα καὶ δὴ τὸν σπουδαιότερον συντελεστὴν τῆς παραγωγῆς, εἶναι πρόδηλον ὅτι ἡ πνευματικὴ ἀρτίωσις τοῦ ἐργάτου ἔχει οἰκονομικὴν σπουδαιότητα.

Ἡ στάθμη τῆς ἠθικῆς

Ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα διὰ τὴν οἰκονομίαν κέκτηται ἡ στάθμη τῆς ἠθικῆς, ἥτις ρυθμίζει τὰς συναλλαγὰς. Δὲν δύναται νὰ νοηθῶσιν οἰκονομικὰ συναλλαγὰ ἄνευ, ἔστω καὶ κάποιας, ἀμοιβαίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἐμπιστοσύνης, ἥτις, οὐχ ἦττον, προστατεύει τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σταθερότητα τῶν συναλλαγῶν περισσότερο ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην δικαστικὴν προστασίαν. Ἡ ἔλλειψις τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης, λόγῳ κατωτέρας ἠθικῆς στάθμης, ἀποτελεῖ καίριον πλῆγμα κατὰ τῆς οἰκονομίας.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἠθικὴ κατάρτισις τοῦ ἀνθρώπου δίδει εἰς τοῦτον μεγαλύτεραν αὐτοκυριαρχίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Ὁ Χριστιανικὸς κανὼν ζωῆς

Εἰδικώτερον πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ οἰκονομικὴ σπουδαιότης ἣν ἔχει ὁ Χριστιανικὸς κανὼν ζωῆς. Οὗτος ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν σπατάλην, ἥτις εἶναι ἡ ἀλόγιστος καὶ ἀπερίσκεπτος διάθεσις καὶ διασπάθισις τῶν ὑπαρχόντων οἰκονομικῶν ἀγαθῶν. Ἡ σπατάλη ὠθουμένη ἀπὸ τρόπον ζωῆς ἄνευ κυριαρχίας, εἶναι πάντοτε ἐπιβλαβὴς διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὡς ἄνθρωπον καὶ ὡς ἐργάτην τῆς οἰκονομίας.

Ὁ Χριστιανικὸς κανὼν ζωῆς περιλαμβάνει πάντα τὰ ἀναγκαστικὰ ἀγαθὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔχει, ἐκτὸς ἄλλων, μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς ὑπερβολικῆς ἀνισότητος ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ καὶ τοῦ ὅλου κοινωνικοῦ προβλήματος γενικώτερον.

Οἰκονομικὰ ἀνάγκαι καὶ ἐλευθερία

Ὡς γνωστὸν, συμφώνως πρὸς τὸν διέποντα τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν νόμον, αἱ οἰκονομικὰ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου εἶναι περιορισμέναι εἰς ἔντασιν καὶ ἀπεριόριστοι εἰς ἀριθμὸν.

Κατά τὴν χριστιανικὴν ὁμῶς ἀντίληψιν θὰ ἡδύνατο ἡ λειτουργία τοῦ νόμου τούτου νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν λειτουργίαν τῆς χριστιανικῆς αὐτοκυριαρχίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὲνῃ ἐλεύθερος ὁ ἄνθρωπος ὅπως, μεταξὺ τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων συνεχῶς νέων ἀναγκῶν, ἐπιλέγῃ τὰς μᾶλλον ἐπωφελεῖς.

Ὁ χριστιανὸς δὲν ἐξαναγκάζεται, ἀλλὰ διατηρεῖ ἐλευθερίαν κρίσεως καὶ προτιμήσεως. Ταῦτα ἔχουσιν ἰδιαιτέραν σημασίαν, προκειμένου περὶ ἐποχῶν καθ' ἃς, ἀντὶ τῆς ἐλευθέρως, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν διευθυνομένην οἰκονομίαν, ὡς κυρίως συμβαίνει, κατόπιν καταστρεπτικῶν πολέμων καὶ οἰκονομικῶν καταστροφῶν. Ἡ διευθυνομένη οἰκονομία, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς, ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὰ ἄτομα ἔτοιμον τὸν δρόμον τῆς θυσίας, ὁ ὁποῖος γίνεται εὐκολώτερος, ὅταν τὴν θέσιν τῆς σπατάλης καταλαμβάνῃ ἡ χριστιανικὴ αὐτοκυριαρχία καὶ ἡ ἐντεῦθεν ὄλοεν καὶ μεγαλυτέρα ἀνεξαρτησία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν.

Τὸ ἰδεῶδες τῆς οἰκονομίας

Καὶ γενικώτερον : Τὸ ἰδεῶδες τῆς οἰκονομίας εἶναι «ἀποδοτικώτερα παραγωγή καὶ δικαιότερα κατανομή». Τοῦτο ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, καὶ τὴν κυριωτέραν ἐπιδιώξιν τοῦ σοσιαλισμοῦ, ὡς οἰκονομικοῦ συστήματος.

Ἄλλὰ ἡ δικαιότερα κατανομή, ἡ ἔννοια τουτέστι τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, εἶναι ἔννοια ἐξωοικονομική, καὶ καθαρῶς πνευματικὴ, εἶναι κατ' ἐξοχὴν χριστιανικὴ ἐπιταγή, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ *χριστιανικὴ πίστις*. Ὡστε ὁ Χριστιανισμὸς μᾶς δίδει τὸ κριτήριον τῆς δικαίας κατανομῆς τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν.

Ἐξ ἄλλου ὁ Χριστιανισμὸς μᾶς δίδει καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐφαρμόσωσι τὴν δικαίαν κατανομήν.

Εἶναι γνωστόν ὅτι ὁ Σοσιαλισμὸς, ὡς οἰκονομικὸν σύστημα, βασιζέται ἐπὶ τοῦ Κράτους διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἐπιδιώξεων αὐτοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Καπιταλισμόν, ὅστις στηρίζεται καὶ θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἐλευθέρως λειτουργίας τῶν οἰκονομικῶν νόμων.

Ἄλλὰ τὸ Κράτος, ἐφ' οὗ ἐρείδεται ὁ Σοσιαλισμὸς, ἀνεξαρτήτως τῶν περὶ νομικοῦ χαρακτήρος θεωριῶν αὐτοῦ, εἶναι ἐν τῇ πραγματικότητι οἱ *κρατοῦντες*.

Εἶναι τουτέστι φυσικὰ πρόσωπα ἄτινα, διὰ νὰ κάμωσι καλὴν καὶ εὐσυνειδητὸν χρῆσιν τῆς παρεχομένης αὐτοῖς ἐξουσίας, διὰ τὴν δικαίαν κατανομήν τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, πρέπει νὰ εἶναι χριστιανοὶ συνειδητοὶ καὶ πραγματικοί.

Διότι μόνον οἱ συνειδητοὶ χριστιανοί, βλέποντες τὰ πάντα ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς *αἰωνιότητος* καὶ γνωρίζοντες, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ὑποτάσσωσι τὰ ἀτομικὰ αὐτῶν συμφέροντα εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, παρέχουσιν ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὰς ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἀντικειμενικὴν καὶ ἀμερόληπτον διεξαγωγὴν τῆς σπουδαίας καὶ ὑψηλῆς κοινωνικῆς λειτουργίας τῆς δικαίας κατανομῆς τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν.

Μόνον διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ὀργανικὴ

ἔνταξιν τῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν καὶ νὰ συνδεθῇ εἰς ὄργανικὴν ἐνότητα τὸ οἰκονομικὸν μετὰ τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, ὅπερ θέλει καὶ ἐπιδιώκει ὁ Σοσιαλισμός.

Καὶ συνεπῶς ὁ Σοσιαλισμὸς μόνον ὡς χριστιανικὸς δύναται νὰ ὑπάρξῃ, διότι μόνον μέσα εἰς τὸν Χριστιανισμὸν δύναται νὰ εὕρῃ ἔρεισμα, διὰ νὰ σταθῇ. Δύναται νὰ παύσῃ νὰ εἶναι οὐτοπία καὶ νὰ καταστῇ ἀληθῆς, *ώραία καὶ ποθητὴ πραγματικότης*.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἰδιοκτησίας

Τὸ πρόβλημα τῆς ἰδιοκτησίας, ὡς ἔχει διαμορφωθῆ σήμερον, ἐμφανίζεται ὑπὸ τέσσαρας μορφάς: 1ον) ὡς ζήτημα προελεύσεως τῆς ἰδιοκτησίας, 2ον) ὡς ζήτημα περιεχομένου τῆς ἰδιοκτησίας, 3) ὡς ζήτημα δημοσιοποιήσεως ἢ ἐθνικοποιήσεως τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ 4ον) ὡς ζήτημα ὑπερβολικῆς ἀνισότητος ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ.

Α' Προέλευσις τῆς ἰδιοκτησίας

Κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν πρέπει, εἰς ἐκάστην συγκεκριμένην περίστασιν κτήσεως ἰδιοκτησίας ὑπὸ ὠρισμένου ἀτόμου, αὕτη νὰ προέρχεται ἀπὸ μίαν δικαίαν αἰτίαν, *ex justa causa*. Καὶ διὰ νὰ ὑπάρχῃ αὕτη, πρέπει ἡ ἰδιοκτησία νὰ εἶναι καρπὸς ἢ προῖον τῆς ἐργασίας τοῦ ἰδιοκτῆτου. Νὰ ὑπάρχῃ τούτεστιν αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ συγκεκριμένου ἀτόμου καὶ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ.

Ἡ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον ὁμῶς ἐφαρμογῇ τοῦ κανόνος τούτου παρουσιάζει δυσχερείας, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως δικαιοσύνης, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς σκοπιμότητος.

Αἱ σπουδαιότεραι τῶν ὁποίων εἶναι: 1) ἡ περίπτωσις καθ' ἣν ἡ ἰδιοκτησία ἐμφανίζεται ὡς *ἀμοιβὴ τοῦ κεφαλαίου* καὶ 2) ἡ περίπτωσις καθ' ἣν ἡ ἰδιοκτησία προέρχεται ἐκ *κληρονομίας*.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, τίθεται ζήτημα εὐλόγου ἀμοιβῆς τοῦ κεφαλαίου ὡς συντελεστοῦ τῆς παραγωγῆς, ἥτοι ἡ ἀμοιβὴ τοῦ κεφαλαίου πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν παρεχομένην ὑπὸ τούτου συμβολὴν εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν καὶ οὐχὶ μεγαλύτερα ταύτης, ὡς συμβαίνει συνήθως.

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν τίθεται ἐπίσης ζήτημα εὐλόγου μέτρου κληρονομίας. Καὶ τὸ μέτρον τοῦτο τίθεται, τόσον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν προσώπων ἅτινα πρέπει νὰ κληρονομῶσιν, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ποσοῦ τῆς κληρονομικῆς μερίδος, ἥτις πρέπει νὰ εἶναι διάφορος ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ κληρονόμου. Ἐπίσης τίθεται καὶ ζήτημα ἀνωτάτου ὀρίου κληρονομίας, πέραν τοῦ ὁποίου ν' ἀπαγορευῆται ἡ ἐκ κληρονομίας κτήσις.

Ἐξ ἄλλου δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐν προκειμένῳ, προβάλλει καὶ ζήτημα οἰκονομικῆς σκοπιμότητος. Πρέπει τούτεστιν ὅπως καταβληθῇ ἡ δέουσα προσοχή, ἵνα μὴ ὁ ὑπερβολικὸς περιορισμὸς τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἀποθαρρύνῃ τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν καὶ προσπάθειαν πρὸς προαγωγὴν τῆς ἰδιωτικῆς κληρονομίας.

Εἶναι φανερόν ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν λύεται μὲ κανόνας χριστια-

νικῆς ἠθικῆς, ἀλλ' εἶναι οἰκονομικὸν καὶ πολιτικὸν καὶ μόνον ὡς τοιοῦτον θέλει λυθῆ, ἀλλὰ μὲ ἔμπνευσιν χριστιανικὴν.

Β' Περιεχόμενον τῆς ἰδιοκτησίας.

Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα, τὸ περιεχόμενον τῆς ἰδιοκτησίας φέρει ἐντελῶς ἀτομικὸν καὶ ἐγωϊστικὸν χαρακτήρα καὶ ὡς τοιοῦτον οὐ δόλως συμφωνεῖ πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν, ἥτις ἀπαιτεῖ ὅπως ἡ ἰδιοκτησία φέρῃ τὸν χαρακτήρα κοινωνικοῦ λειτουργήματος, οὗτινος ἡ ἄσκησις νὰ ἀποβλέπῃ κυρίως εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικοῦ καλοῦ.

Γ' Δημοσιοποιήσις ἢ ἐθνικοποιήσις τῆς ἰδιοκτησίας.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐμφανίζεται κυρίως ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἐθνικοποιήσεως ὀρισμένων περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ τῶν μεγάλων μέσων παραγωγῆς, μεταφορᾶς, συγκοινωνιῶν κλπ.

Κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν ἡ ἐθνικοποιήσις αὕτη δὲν ἀντίκειται οὔτε εἰς τὸ δίκαιον οὔτε εἰς τὴν ἠθικὴν. Οἱ χριστιανοὶ ὅμως δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸ κύρος τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ὑπὲρ τῆς ἐθνικοποιήσεως αὐτῆς. "Ἄλλο ἡ πλευρὰ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς καὶ ἄλλο ἡ οἰκονομικοκοινωνικὴ πλευρὰ. Ἡ δευτέρα, κατὰ πόσον τουτέστιν ἡ ἐθνικοποιήσις εἶναι ὀρθὴ ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως, δὲν εἶναι ζήτημα χριστιανικῆς πίστεως καὶ χριστιανικοῦ ἠθους. Εἶναι ζήτημα οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς.

*Επὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ὁ χριστιανὸς βεβαίως, ὡς ἄτομον, δύναται νὰ ἔχῃ τὴν γνώμην του, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῆται τὸ κύρος τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς.

Δ' Ὑπερβολικὴ ἀνισότης ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ.

Ἡ ἰσότης εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν καὶ συνεπῶς ἡ ἰσότης εἰς τὴν ἀτομικὴν ἰδιοκτησίαν εἶναι *οὐτοπία*.

Εἶναι ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἀνισος ἡ εἰσφορὰ τῶν διαφόρων ἀτόμων εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν καὶ συνεπῶς ἀνισος θὰ εἶναι καὶ ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν αὐτῶν. *Ἀλλὰ πάντως καὶ διὰ τὴν ἀνισότητα ταύτην ὑπάρχουσιν ὀρισμένα ὄρια, πέραν τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνεκτὴ αὕτη.

Τὴν ἀνισότητα καθιστᾷ τρομεράν, ὄχι τόσο ἡ ὑπαρξίς τοῦ πλοῦτου, ὅσον ἡ ὑπαρξίς τῆς πείνας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐξαθλίψεως παραπλεύρως εἰς τὸν *κραυγάζοντα* πλοῦτον. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον βασικόν, ἐν προκειμένῳ, ζήτημα εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντος χριστιανικοῦ κανόνος ζωῆς, δι' ἅπαντα τὰ μέλη τῆς κοινῆς.

Μόνον πέραν τοῦ χριστιανικοῦ κανόνος ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχῃ ἀνισότης καὶ ἡ ἀνισότης αὕτη νὰ δικαιολογηθῆ, ἥτοι νὰ εἶναι συνέπεια μιᾶς ἀντιστοίχου ἀνισότητος εἰς τὴν συμβολὴν διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ἀγαθῶν ἢ εἰς τὴν συμβολὴν γενικώτερον ὑπὲρ τοῦ κοινῆς καλοῦ.

Ο ΜΑΡΞ ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΙΑΣ

Όμιλία του κ. Κώστα Στρ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ο όμιλητής έδειξε ότι η μαρξιστική αντίληψις, η οποία θεωρεί την «ανάπτυξιν τών παραγωγικών δυνάμεων» ως την «κινητήριον δύναμιν τής Ιστορίας», δέν στηρίζεται επί τών θετικών δεδομένων τής Ιστορίας, αλλά απορρέει από μίαν φιλοσοφικήν μεταφυσικήν θέσιν, ητις αποδίδει μίαν πρωτεύουσαν σημασίαν εις τάς τεχνικάς αξίας.

Ουσία του ανθρώπου είναι κατά τον Κ. Μάρξ η παραγωγική του δύναμις, η ύλική δράσις με την οποίαν υποτάσσει, μεταμορφώνει και εξανθρωπίζει την άρχικώς «ξένην και έχθρικήν» ύλην. Ο Μάρξ αντιτίθεται προς την Ιδεαλιστικήν ανθρωπολογίαν εις τό μέτρον που ανάγει την ουσίαν του ανθρώπου όχι εις την γενικωτέραν πνευματικήν αλλά εις την ειδικά και στενά τεχνικήν του δύναμιν. Ταυτοχρόνως, ο ύλισμός του είναι εις τούς αντίποδας κάθε μέχρι σήμερα ύλισμου από την άποψιν ότι όχι μόνον δέν δέχεται έναν όποιονδήποτε προσδιορισμόν του ανθρώπου από την ύλην, αλλά και ότι, αντιθέτως, διακηρύσσει και προϋποθέτει την πλήρη καθυπόταξιν τής ύλης εις την ανθρωπίνην τεχνικήν.

Ο «μονισμός» του Μάρξ σημαίνει μίαν ολοκληρωτικήν επικράτησιν τών τεχνικών αξιών και μίαν υποτίμησιν όλων τών άλλων ανθρωπίνων έμπειριών. Η κριτική τής «Ιδεολογικής συνειδήσεως» αποσκοπεί ακριβώς να κάνει τον άνθρωπο ν' αναγνωρίση την παραγωγικήν του δραστηριότητα ως την μόνην «άληθινήν ζωήν» του, ν' άπαρηθῆ και να «ξεπεράση» όλας του τας άλλας δραστηριότητας. Η Ιδεολογική συνείδησις είναι —λέγει ο Μάρξ— «ψευδής» γιατί δέν προσανατολίζεται προς την παραγωγικήν πράξιν. Η συνείδησις θα γίνη «άληθής», θα σημαίνει μίαν ανθρωπίνην αλήθειαν, μόνον όταν στραφή προς την παραγωγικήν δραστηριότητα ως προς έν υπέρτατον αγαθόν και «χειραφετηθῆ» άπ' όλας τας θρησκευτικάς, φιλοσοφικάς, αισθητικάς αξίας, που απομακρύνουν τον άνθρωπο από την «άληθῆ» του ζωήν, δηλαδή την παραγωγικήν, *Τεχνοκρατική* είναι αυτή η αντίληψις τής αληθείας, διότι δια τον Μάρξ *μόνον* η τεχνική μεταμόρφωσις του φυσικού κόσμου εις την ολότητά του, θα επιτρέψη εις την συνείδησιν να ταυτισθῆ με την «πράξιν» και να απαλλαγῆ από τας «φανταστικάς» αξίας τής Ιδεολογίας, θρησκείας, φιλοσοφίας, πολιτικής κτλ.

Αυτή η αποκλειστική καταξίωσις τής τεχνικής συνεπάγεται μίαν ριζικήν ρήξιν με τό παρελθόν. Ταυτίζων την «Ιστορίαν τής βιομηχανίας» με την πρόοδον τών «ουσιαστικών δυνάμεων του ανθρώπου» και θεωρών την όλην πνευματικήν Ιστορίαν του ανθρώπου πριν από την βιομηχανικήν επανάστασιν ως έν «υπεροικοδόμημα» ή ως μίαν «έκφρασιν» τής τεχνολογικής του υποανάπτυξεως, ο Μάρξ κάνει άκατανόητον τό παρελθόν. Η άρχαία Έλλάς παρουσιάζεται ως η «παιδική ηλικία τής ανθρωπότητος», και άν οι Έλληνες έδημιούργησαν π. χ. μίαν τέχνην που μάς φαίνεται ακόμα και σήμερα, εις την εποχήν τής βαρείας βιομηχανίας,

θαυμαστή, αὐτὸ ὀφείλεται, διὰ τὸν Μάρξ, εἰς τὸ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦσαν «παιδιά κανονικά» εἰς ἀντίθεσιν μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς ἀρχαιότητος (τοὺς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς Ἀσσυρίους!) ποὺ ἦσαν «παιδιά μὲ πρῶϊμον ἀνάπτυξιν ἢ κακοανατεθραμμένα». Ἡ ἐπιπόλαια αὐτῆ καὶ «παιδική» ἀντίληψις δείχνει ὅτι ἡ ἴδια ἡ μέθοδος τοῦ Μάρξ καταλήγει εἰς ἀδιέξοδον ὅταν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰς τὴν πνευματικὴν ἱστορίαν.

Ἄλλὰ, αὐτῆ ἡ δυνατότης νιχιλιστικῆς ἀρνήσεως τοῦ παρελθόντος συνδυάζεται μὲ μίαν βαθεῖαν ἐσχατολογικὴν προσδοκίαν. Ἄν ὁ καπιταλισμὸς εἶναι ἀπόλυτα καταδικαστέος, διότι «ἀποξενώνει» τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἐργαζόμενον, ἀπὸ τὴν «οὐσίαν» του—τὴν ἐργασίαν του, καὶ τὰ παραγωγικὰ μέσα—ταυτοχρόνως, ἡ ἐξέλιξις τοῦ καπιταλισμοῦ καθιστᾷ δυνατὴν τὴν δημιουργίαν ἑνὸς καθεστῶτος ὅπου ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔχη ὀλοκληρωτικῶς καὶ ὀριστικῶς ταυτιστῆ μὲ τὴν παραγωγικὴν του δρᾶσιν. Ὁ «παυπερισμὸς», ποὺ ὁ Μάρξ τὸν θεωρεῖ ὡς «φυσικὸν νόμον τοῦ καπιταλισμοῦ», ἔχει τὴν θετικὴν σημασίαν ὅτι ἀπαλλάσσει τὸν ἐργάτην ἀπὸ τοὺς «μύθους» τῆς ἰδεολογίας, καὶ τὸν ἐτοιμάζει νὰ ἀφομοιώσῃ ὀλοκληρωτικῶς τὰς οικονομικὰς ἀξίας καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν οικονομικὴν ζωὴν ὄχι ἀπλῶς ὡς μίαν ἐξωτερικὴν ἀναγκαιότητα, ἀλλὰ ὡς τὴν οὐσίαν τῆς «ἀληθινῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου». Ἡ ἄρνησις τῆς ἰδεολογίας κορυφώνεται εἰς αὐτὸν τὸν ἀπόλυτον «οἰκονομισμὸν» ποὺ ἀποτελεῖ μίαν ριζικὴν ἀνατροπὴν τῶν ἀξιῶν. Καὶ μόνον εἰς τὸ τέρμα τῆς ζωῆς του ἠδυνήθη ὁ Μάρξ νὰ παραδεχθῆ ὅτι ἡ «ἀληθινὴ ζωὴ» τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει ἔξω ἀπὸ τὴν σφαῖραν τῆς καθαυτῆ παραγωγικῆς δραστηριότητος. Ἄλλὰ ἀναγνωρίζων ὅτι οἱ καθαυτὸ «ἀνθρώπινες δυνάμεις» δὲν εἶναι αὐταὶ ποὺ πραγματοποιοῦνται διαμέσου τῆς τεχνικῆς, ὁ Μάρξ καθιστᾷ φανεράν ὅλην τὴν ἐσωτερικὴν ἀντίφασιν ποὺ χαρακτηρίζει τὴν τεχνοκρατικὴν μεταφυικὴν του.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΗΝΥΜΑ

Πανηγυρικός Λόγος ΕΥ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Ὁ ὁμιλητὴς ἀρχεται τοῦ λόγου του μὲ στίχους τοῦ Κάλβου ποὺ ὕμνουν τὴν Ἑλληνικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀδάμαστον ψυχὴν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται ἀσύγκριτη, ἰδίως εἰς τοὺς μεγάλους κινδύνους.

Πανηγυρίζουμε σήμερα, λέγει, ἐκεῖνο τὸ κοσμοξάκουστο «ΟΧΙ», ποὺ ἄστραψε μὲ οὐράνια λάμψη, τυφλωτικὴ, στίς κορφές τῆς Πίνδου.

Περιγράφει ἐν συνεχείᾳ τοὺς ἄθλους καὶ τοὺς ἡρωϊσμοὺς τοῦ λαοῦ μας στὸν Ἀλβανικὸ πόλεμο, ἄθλους καὶ ἡρωϊσμοὺς ποὺ ζηλεύουν ὅλες οἱ ἱστορίες τοῦ κόσμου καὶ ποὺ ἀκόμα κι' αὐτὴ ἡ δὴ μας ἱστορία τῶν περασμένων χρόνων δύσκολα μπορεῖ νὰ σταθῆ δίπλα τους.

Καὶ ἀναλύει τὴ βαθύτερη οὐσία αὐτῆς τῆς ἀλύγιστης Ἑλληνικῆς ψυχῆς ποὺ στάθηκε πάντοτε ὄρθια, ἕτοιμη νὰ πῆ τὸ «παρῶν» στὸ σάλπισμα τῶν μεγάλων στιγμῶν τῆς Ἱστορίας.

«Στοὺς τριάντα αἰῶνες τῆς συνειδητῆς τῆς ζωῆς, δὲν εἶναι μιὰ ὥρα, δὲν εἶναι μιὰ στιγμή, ποὺ νὰ μὴν στάθηκε ὑπεοήφρανη, ἀγωνιάτιστη ἢ γενναία Ἑλληνικὴ ψυχὴ, γιατί πάντα εἶχε μιὰ βαθύτερη συνείδηση γιὰ τὴν ἴδια τῆς τὴν ἀξία, γιὰ τὴν ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, γενικώτερα γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια. Ποιὸς τὴν ἐπ' ἄσπε ἔτσι τὴν ψυχὴ μας, ποὺ τὴν ἐμπνέει ἕνας ἔμφυτος ἰδεαλισμὸς ποὺ ξεκινάει ἀπὸ τὰ βῆθη τῶν αἰώνων; Τὴν ἐπλασαν τὰ βουνά της, ἢ θάλασσά της, ἢ γῆ της ποὺναι λεπτὴ καὶ εὐαίσθητη στοῦ καιροῦ τὰ γυρίσματα; Τὸ φῶς, ποὺ εἶναι διάφανο καὶ πεντακάθαρο πάντα; Εἶναι ὄλα αὐτὰ μαζί. Καὶ κάτι ἄλλο. Εἶναι ποὺ βρέθηκε στὸ μεγάλο σταυροδρόμι τῶν καιρῶν, στὸ σταυροδρόμι Ἀνατολῆς καὶ Δύσης».

Αὐτὴ ἦταν ἡ ψυχὴ ποὺ ὀρθώθηκε στὸ σάλπισμα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Ὁ ὁμιλητὴς περιγράφει ἐν συνεχείᾳ τὴν ἱστορικὴ στιγμὴ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, τὰ ρίγη ἐνθουσιασμοῦ ποὺ σκόρπισε στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ μας τὸ «ΟΧΙ», τοὺς ἡρωϊσμοὺς καὶ τίς θυσίες μας, τὸν ἀντίκτυπο ποὺ εἶχε ἡ κατατρόπωση τῶν ὀρδῶν τοῦ Μουσσολίνι στοὺς Ἀλβανικοὺς κᾶμπους καὶ στὰ βουνά καὶ ἐπικαλεῖται ἐπίσημα κείμενα λόγων τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἡγετῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ποὺ ἀναγνωρίζουν ἀνεπιφύλακτα τὴ μεγάλη σημασία τῆς ἑλληνικῆς νίκης, σημασία ποὺ δὲν μπόρεσε ν' ἀρνηθῆ κι' αὐτὸς ὁ Χίτλερ σὲ γράμμα του πρὸς τὸν Μουσσολίνι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1940, ποὺ ἔγραφε: «Ἡ σειρά τῶν περιστατικῶν ὅπως ἐξελίχτηκαν, ἔχει ψυχολογικὲς συνέπειες καὶ στρατιωτικούς ἀντίκτυπους τεράστιας σημασίας. Ἡ ἑλληνικὴ κατάσταση βαρύνει πολὺ δυσάρεστα στίς διπλωματικὲς μας διαπραγματεύσεις... Ὅσο γιὰ τὴν στρατιωτικὴ ἀποψη παρουσιάζεται σοβαρώτατη. Τόσο σοβαρὴ, ποὺ δὲν τολμῶ οὔτε νὰ σκεφθῶ κᾶν τίς συνέπειες. Οἱ φόβοι τοῦ Χίτλερ ἐπαλή-

θευσαν και βιάστηκε να ξεκαθαρίση την επικίνδυνη κατάσταση ρίχνοντας τις μηχανοκίνητες φάλαγγες του στις πλάτες του ελληνικού στρατού, για να παραδώση τους νικητές στα χέρια των νικημένων!

Το δεύτερο «ΟΧΙ» των Ελλήνων αντιτάχθηκε έτσι άπειρα πιο ήρωικά και πιο δραματικό από το πρώτο. Κι' ένα έπος καινούργιο, πιο δοξασιμένο κι' απ' αυτό της Πίνδου, γραφότανε στα όχυρα της Μακεδονίας. Οί Γερμανοί στάθηκαν προσοχή και παρουσίασαν όπλα στα αιμόφυρτα ράκη των μέχρις εσχάτων υπερασπιστών της Ιερής μας γης. 'Αλλά πέρασαν!

Τις πρωινές ώρες της 27ης 'Απριλίου 1941 ο ραδιοφωνικός σταθμός μας μετέδιδε την τελευταία έκπομπή προς την 'Αμερική.

'Εδώ ραδιοφωνικός σταθμός 'Αθηνών! Θά ακούσετε την τελευταία φωνή της 'Ελευθέρας 'Ελλάδος.

«'Ελληνες θάρρος! Δέν ενικήθημεν. 'Η έλευθερία γρήγορα και πάλιν θά έλθη Ψηλά τα κεφάλια, 'Ελληνες.

Περιφρονήστε τους κατακτητάς. 'Οχι δάκρυα και λυγμούς. Σταθήτε υπερήφανοι Κλεισθήτε όλοι στα σπίτια σας. 'Όταν θά μπαίνουν οί βάρβαροι, ούτε ένας δέν πρέπει να βρεθί στους δρόμους. Σφίξτε τις καρδιές σας. 'Η 'Ελλάς δέν πεθαίνει!».

Κι' ακολούθησε ή 'Εποποιία της 'Εθνικής 'Αντιστάσεως που διέβρωσε τις ήθικες και υλικές βάσεις των κατακτητών και σκόρπισε καινούργιο φως για την 'Ελληνική ανδρεία και άρετή.

Και σήμερα που γιορτάζουμε τη δέκατη πέμπτη επέτειο της μεγάλης, της Ιστορικής εκείνης ή έρας της 28ης 'Οκτωβρίου, αναπολούμε όλοι οί 'Ελληνες τις απέρχαντες θυσίες μας για την έλευθερία όλου του κόσμου. Δέν μετανοούμε και δέν άμφιβάλλουμε για τη σκοπιμότητα των όσων υπέρ της έλευθερίας επράξαμε.

Μά έχουμε δικαίωμα να διακηρύξουμε σ' όλους τους λαούς και παντός στους χθεσινούς μας συμμάχους που μās επρόδωσαν και άρνούνται την έλευθερία στους αδελφούς μας Κυπρίους για μιá άκόμα φορά τό: ΟΧΙ.

'Η Κύπρος είναι 'Ελληνική, και καμιά υλική βία, καμιά πολιτική σκευωρία δέν θά σταθί ίκανή να έμποδίση την ένωσή της, με τη μητέρα 'Ελλάδα!

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955 — 1956

Η ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Φυσική — Γεωργική — Οικονομική — Δημο-
γραφική — Κοινωνική — Πολιτιστική κατάστασις
τῆς Κοινότητος «Ἐπτάλοφος» τοῦ Παρνασσοῦ

ὑπό τοῦ σπουδαστοῦ τῆς Σχολῆς

ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ ΚΟΦΙΝΗ

ΕΤΟΣ

Γ'

ΤΕΥΧΟΣ

14

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Προεδρείον

Προεδρος Σταύρος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Υπουργός και τ. Διοικητής της Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

Α' Ἀντιπρόεδρος Μιχαὴλ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀωνύμων Ἐταιρειῶν, τ. Βουλευτῆς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀωνύμων Ἐταιρειῶν.

Β' Ἀντιπρόεδρος Χρῆστος ΠΑΝΑΓΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, Σύμβουλος καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Γενικὸς Γραμματεὺς Παναγῆς ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπορος, Ταμίας τῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, ἀντιπρόσωπος αὐτῆς.

Ταμίας Γεώργιος ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Βιοτέχνης, Πρόεδρος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, κοινὸς Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Σύμβουλοι

Γεώργιος ΑΓΚΑΣ, Ἀντιπρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, κοινὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς

Νικόλαος ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Διευθυντῆς τῆς Α.Τ.Ε., ἀντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

Δημοσθένης ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Δημήτριος ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιβεωρητῆς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Νικόλαος ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Ἀχιλλεὺς ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Κωνσταντῖνος ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Ἀντώνιος ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντῆς Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Στράτος Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς.

Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Μιχαὴλ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς ΕΥΑΓΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Γ' 1955/6

Δραχμὴ 1

Τεύχος 14

Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀποδίδουσα μεγάλην σημασίαν εἰς τὸν ὄρατον τῆς Ἀυτοδιοικήσεως καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ προαγάγῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων, τῶν κυττάρων τοῦ πολιτικοῦ σώματος, ἐπέβαλεν ὡς ὑποχρεωτικὴν ἄσκησιν εἰς τοὺς σπουδαστὰς αὐτοὺς τὴν ὑποβολὴν μελέτης περὶ τῆς κοινότητος ἐξ ἧς ἕκαστος προέρχεται. Οὕτω παρέχει τὴν εὐκαιρίαν μελέτης τῶν ἰδιαζόντων εἰς ἑκάστην κοινότητα προβλημάτων, τῶν λόγων εἰς οὓς ὀφείλονται ταῦτα, καθὼς καὶ τῶν ἐνδεικνυομένων μέσων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν. Μὲ τὴν συνειδητοποίησιν τῶν προβλημάτων τούτων φρονεῖ ὅτι γίνεται ἓνα μεγάλο βῆμα πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλην ὀφέλειαν διαβλέπει ἡ Σχολὴ εἰς συγγραφὴν παρομοίων μελετῶν ἐκ μέσων τῶν σπουδαστῶν αὐτῆς. Ἀποτρέπουσα αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ξηρὰν ἀπομνημόνευσιν γνώσεων τοὺς ὠθεῖ εἰς τὴν μελέτην συγκεκριμένων ζητημάτων, ἀνάλυσιν καταστάσεων, ἐπιδίωξιν ἐξευρέσεως λύσεων καὶ μετατρέπει τὸν στείρον θησαυρισμὸν γνώσεων εἰς δημιουργικὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν, καθιστῶσα οὕτω τοὺς ἀποφοίτους τῆς ἰκανοὺς πρὸς αὐτενέργειαν καὶ πρωτότυπον ἐργασίαν ἐργάτας τοῦ πνεύματος. Ἡ καιωτέρω δημοσιευομένη ἐργασία εἶναι μία μελέτη τοῦ εἴδους τούτου. Φυσικὰ δὲν προβάλλεται μὲ ἀξιώσεις πλήρους, ἐμπεριστατωμένης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, ἀφοῦ ἄλλωστε εἶναι ἔργον πρωτοπείρου. Ἐκρίναμεν ὁμως σκόπιμον καὶ χρήσιμον τὴν δημοσιεύσιν αὐτῆς τῆς μελέτης διὰ νὰ παρακινήσωμεν καὶ ἄλλους πρὸς τὴν καιεύθυνσιν αὐτὴν καὶ διὰ νὰ παράσχωμεν εἰς αὐτοὺς ἐν διάγραμμα βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἴδῃ νὰ συνταχθοῦν παρόμοιαι ἐργασίαι.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

συνέταξε τὰ κατωτέρω ὑποδειγματικά διαγράμματα διὰ τὴν κατάρτισιν μελετῶν σχετιζομένων εἴτε μὲ τὴν ἐξέτασιν μιᾶς Κοινότητος ἢ Δήμου γενικῶς, εἴτε μὲ τὴν εἰδικωτέραν τουριστικὴν ἔρευναν μιᾶς περιοχῆς. Τὰ διαγράμματα παρατίθενται πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἀσχοληθῶσι μὲ τὰ ζητήματα ταῦτα καὶ δὲν εἶναι ἐπομένως περιοριστικά, ἀλλ' ἀπλῶς καθοδηγητικά.

ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΜΙΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ (ἢ ΔΗΜΟΥ)

1. Ὄνομα Κοινότητος σημερινόν, παλαιόν, ἀρχαῖον. Ὄνομα τῆς Δήμου εἰς ὃν ἡ Κοινότης ὑπήγετο ἄλλοτε. Ἐπαρχία καὶ Νομός εἰς ὃν ὑπάγεται. Ποῦ ὑπάγεται δικαστικῶς; (πρωτοδικεῖον, ἐφετεῖον). Ποῦ ὑπάγεται ἐφοριακῶς καὶ ταμειακῶς;

2. Ὑψόμετρον. Ὅρος ἢ πεδιάς εἰς ἣν ἀνήκει. Σύστασις ἐδάφους (ἄζωτοῦχον, καλιοῦχον κτλ.). Ὑδρογραφικὴ ἐξέτασις (ποταμός, χεῖμαρρος, λίμνη, λιμνοθάλασσα, ἔλη, ἰχθυοτροφεῖον). Βροχομετρικὴ κατάστασις. Κλίμα, μεγίστη καὶ ἐλαχίστη θερμοκρασία.

3. Ὅρια Κοινότητος, ἕκτασις αὐτῆς. Σημερινὸς πληθυσμὸς. Πυκνότης πληθυσμοῦ. Ἐξέλιξις αὐτοῦ κατὰ τὰς διάφορους ἀπογραφάς: 1920, 1928, 1940, 1950. Γεννήσεις, θάνατοι, γάμοι κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν. Γλῶσσα, γλωσσικά ἰδιώματα. Κατανομὴ πληθυσμοῦ: α) ἄρρενες καὶ θήλειαι· β) κατ' ἐπαγγέλματα (γεωργοί, κτηνοτρόφοι, ναυτικοί, ἀλιεῖς, βιομήχανοι, βιοτέχναι, δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἰδιωτικοί, ἐργάται, ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα, συνταξιούχοι, ἄνευ ἐπαγγέλματος, σπουδασταί). Ὑπάρχει μόνιμος καὶ περιοδικὸς ἀνεργία, καὶ διατί;

4. Εἶναι Κοινότης ἢ Δήμος, καὶ ἀπὸ πότε; Ποσαμελὲς εἶναι τὸ Κοινοτικὸν ἢ Δημοτικὸν Συμβούλιον; Προϋπολογισμὸς τελευταίου ἔτους κατὰ κεφάλαια ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Ἡ κοινότης ἔχει ἰδίαν περιουσίαν καὶ πόσιν; Ὑπάρχει κοινοτικὸν κτίριον; Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις (ἀριθμὸς μαθητῶν 1929)30, 1939)40, 1949)50 καὶ τελευταίου ἔτους). Μέση ἐκπαίδευσις (ἀριθμὸς μαθητῶν 1939)40, 1949)50 καὶ τελευταίου ἔτους). Πόσαι ἐκκλησίαι καὶ μοναὶ ὑπάρχουν; Ἐχουν ἱστορικὴν ἢ καλλιτεχνικὴν ἀξίαν; Ποίων ἀρχῶν εἶναι ἔδρα; Ὑπάρχουν προξενεῖα;

5. Πόσαι οικίαι υπάρχουν; Πῶς είναι τὸ πλεῖστον ἐκτισμένοι; Ἔχουν ἰδιαίζοντα ρυθμόν; Ἔχουν ἀποχωρητήρια; Ὑπάρχει κοινοτικὸν ἀποχωρητήριον καὶ πλυντήριον; Εἰς ποίαν κατάστασιν εἶναι; Ὑπάρχει σχέδιον πόλεως;

6. Ποῖον εἶναι τὸ ἐμπορικὸν κέντρον ἀπὸ τὸ ὁποῖον προμηθεύεται ἢ εἰς τὸ ὁποῖον πωλεῖ ἡ Κοινότης προϊόντα; Πόσον ἀπέχει τῆς Κοινότητος; Πῶς γίνεται ἡ ἐπικοινωνία; Πόσον στοιχίζει ἡ μεταφορὰ κατὰ χλμ.; Γίνεται ἔτησις πανήγυρις καὶ πότε; Ἔχει συσταθῆ διὰ Διατάγματος καὶ ποίου; Εἶναι ἀξία λόγου; Ποίου εἴδους, κυρίως, συναλλαγῶν γίνονται; Ὑπάρχουν τοπικὰ μέτρα καὶ σταθμὰ; Ἔχει ὄρμον φυσικὸν ἢ τεχνητὸν λιμένα; Ἔχουν νηολογηθῆ εἰς αὐτὸν πλοῖα, καὶ πόσα. Πῶς γίνεται ἡ συγκοινωνία μετὰς Ἀθήνας καὶ πόση ἢ ἀπόστασις; Ἡ ὁδὸς ἢ συνδέουσα μετὰ τὸ ἐμπορικὸν κέντρον εἶναι ἐπαρχιακὴ ἢ ἐθνικὴ; Πόθεν εἰσάγονται τὰ κυριώτερα προϊόντα; Ποῦ ἐξάγονται τὰ προϊόντα; Ποῖαι αἱ τιμαὶ τῶν τὸ 1939 καὶ σήμερον; Ποῖα ἡ παραγωγὴ τὸ 1939, 1946 καὶ σήμερον; Ποῖα ἡ συσκευασία τῶν κυρίων ἐντοπίων προϊόντων; Ἐχετε ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις; Δόσατε καὶ ἄλλας οικονομικῆς φύσεως πληροφορίας.

7. Ὑπάρχουν τοπικοὶ δημόσιοι ὀργανισμοί, καὶ ποῖοι; Λειτουργεῖ παράρτημα τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν; Πόσοι οἱ ἠσφαλισμένοι; Ποῖαι αἱ ὑπὲρ αὐτῶν εἰσφοραὶ καὶ πόσαι αἱ παρ' αὐτῶν ἐπιδοτήσεις; Ὑπάρχουν Συνεταιρισμοί; Ὑπάρχουν Τράπεζαι (ὑποκαταστήματά ἢ πρακτορεῖα αὐτῶν καὶ ποῖαι;

8. Ὑπάρχει Ἐμπορικὸν ἢ Ἐπαγγελματικὸν Ἐπιμελητήριον, Ἐμπορικὸς Σύλλογος, Ὁργάνωσις Ἐπαγγελματιῶν, Ἐργατικὸν Κέντρον; Πόσοι οἱ ἐγγεγραμμένοι; Δόσατε πίνακα τῶν προέδρων καὶ διευθυντῶν.

9. Πόσα καφενεῖα καὶ ζαχαροπλαστεῖα ὑπάρχουν; Ὑπάρχει κληματογράφος, θέατρον; Πόσα ραδιόφωνα λειτουργοῦν; Ὑπάρχει Βιβλιοθήκη; Ὑπάρχει Φιλοδοσικὴ Ἐνωσις καὶ ἐξωραϊστικὸς Σύλλογος, Σύλλογος Φιλοπροόδων κλπ.; Ὑπάρχει Μουσεῖον; Ὑπάρχει ἰδιαίζουσα λαϊκὴ τέχνη; Ἐκδίδονται ἡμερησίδες (ἡμερησιαί, ἑβδομαδιαῖαι) καὶ ποῖαι; Ἐκδίδονται περιοδικὰ; Ὑπάρχει τοπικὴ πνευματικὴ κίνησις;

10. Ἔχει ἀξιοθέατα μέρη ἢ Κοινότης; Ἔχει ἰαματικὰς πηγὰς καὶ θαλάσσια λουτρά; Ποῖα ἢ τουριστικὴ κίνησις; Δόσατε φωτογραφίας ἢ κάρτ - ποστάλ τῶν ἀξιοθεάτων τῆς Κοινότητός σας. Ὑπάρχει τοπικὴ τουριστικὴ Ἐπιτροπὴ; Ὑπάρχουν κατάλληλα ξενοδοχεῖα;

11. Ἐγένοντο καταστροφαὶ εἰς τὴν Κοινότητά σας, ποῖαι καὶ παρὰ ποίων; Ἐγένοντο ἔργα ἀνασυγκροτήσεως, ποῖα καὶ διὰ ποίων μέσων;

12. Ποῖα γενικῶς ἢ πολιτιστικὴ κατάστασις τῆς Κοινότητός σας; Ἔχουν γραφὴ βιβλία εἰδικῶς διὰ τὴν Κοινότητά σας; Ποῖα; Δόσατε σύντομον ἱστορικὴν ἀνασκόπησιν τῆς Κοινότητός σας.

ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ "ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ,"

ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ ΚΟΦΙΝΗ

Σπουδαστοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Διὰ τῆς παρουσίας μας μελέτης σκοποῦμεν νὰ παραστήσωμεν σκιαγραφικῶς τὰς φυσικὰς καὶ κοινωνικὰς συνθήκας τοῦ χωρίου Ἑπταλόφου Παρνασσίδος καὶ νὰ μελετήσωμεν τὴν ζῶν καὶ ἐξέλιξιν τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας ὡς αὕτη διαμορφοῦται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν συνθηκῶν τούτων.

Ἰδιαιτέρως δὲ ἀσχολούμεθα μὲ τὴν προβατοτροφίαν τοῦ τόπου, ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐνδιαφέροντα κλάδον τῆς γεωργικῆς ἀπασχολήσεως καὶ παραγωγῆς.

Ἐὰν ἡ μακροχρόνιος παραμονὴ εἰς τὸ χωρίον καὶ ἡ ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολούθησις τῆς καταστάσεως ἐπιτρέπουσιν τὴν ἀσφαλῆ σύλληψιν τῶν γεγονότων καὶ τὴν μετ' ἀκριβείας ἐκθεσίαν των, ὁμολογοῦμεν ὅτι κατέχομεν τοιαύτην πεῖραν.

Διὰ τῶν ἐφοδίων ἐπιπροσθέτως ἅτινα ἀπεκτήσαμεν ἐκ τῆς μελέτης συγγραμμάτων καὶ βοηθητικῶν βιβλίων καὶ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν γεωργικὴν ἡμῶν πείραν προσπαθοῦμεν νὰ διατυπώσωμεν κρίσεις, νὰ ἐξάγωμεν συμπεράσματα, βάσει τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ ὑποδείξωμεν καλυτέρους τρόπους ἀξιοποιήσεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν τοῦ τόπου πηγῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ βελτίωσιν τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ.

Δὲν ἠδυνήθημεν ὅμως νὰ ὑπερβῶμεν ὠρισμένα ἐμπόδια ἅτινα ἐδημιούργησεν ἡ ἔλλειψις στατιστικῶν δεδομένων καὶ κλιματολογικῶν παρατηρήσεων, καὶ ἡ προσπάθειά μας ἐν μέρει μόνον ἐξουδετέρωσε ταῦτα.

Μάρτιος 1955

Α.Κ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

1. *Γεωγραφικὴ καὶ διοικητικὴ θέσις αὐτοῦ.* Ἐπὶ τοῦ ὄρεινου ὄγκου τοῦ ὄρους Παρνασσοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ Β.Δ. τομέως ὑποῦ κεῖται τὸ ὑπὸ μελέτην χωρίον Ἑπτάλοφος. Αἱ οἰκίαι του, κτισμέναι ἐπὶ ὄμαλῶν λοφοειδῶν ἐξάρσεων, εὐρίσκονται εἰς ὑψόμετρον 800 ἕως 850 μέτρων, Δυτικῶς ἕως Νοτίως καὶ Νοτιοανατολικῶς ὑψοῦνται ἀποτόμως καὶ ἀλληλοδιαδόχως αἱ ὄροσειραι τοῦ Παρνασσοῦ. Ἐπὶ τῆς Ν. Α. κατευθύνσεως καὶ εἰς ἀπόστασιν 8 χιλιομέτρων περίπου εὐρίσκεται ἡ ὑψηλότερα κο-

ρυφή τοῦ ὄρους, ἡ «Λιάκουρα», μέ ὑψόμετρον 2490 μ.

Ἡ τοιαύτη τοπογραφική του θέσις καί τὸ δασῶδες καί δύσβατον τῶν ὄροσειρῶν ἔχουν σχεδὸν ἀπομονώσει τὸ χωρίον ἀπὸ τὰ ἐκεῖθεν τῶν ὄροσειρῶν χωρία καί ὡς μόνη διέξοδος ἀπομένει ἡ πρὸς Β. κατεύθυνσις, ἔνθα εἰς ἀπόστασιν 5 χιλιομέτρων περίπου κεῖται ἡ πεδιάς τοῦ Κηφισοῦ ποταμοῦ μέ μέσον ὑψόμετρον 350 μέτρων. Μετὰ τῆς πεδιάδος καί διη μετὰ τοῦ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους εὐρισκομένου χωρίου Λιλαίας συνδέεται δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, δι' ἧς γίνονται κυρίως αἱ προμήθειαι ἢ ἡ διάθεσις τῶν προϊόντων τοῦ χωρίου.

Ἀνατολικῶς συνορεύει μετὰ τοῦ χωρίου Ἄνω Σουβάλα, μετὰ τοῦ ὁποίου εἰς οὐδεμίαν ἐπικοινωνίαν ἔρχονται οἱ κάτοικοι. Λόγῳ τοῦ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην δυσβάτου τῶν ὄροσειρῶν. Νοτίως καί ὄπισθεν τοῦ ὄρεινοῦ ὄγκου τοῦ Παρνασσοῦ κείνται κατὰ σειρὰν καί ἀπὸ Ν.Α. ἕως Ν.Δ. τὰ χωρία Ἀράχωβα, Δελφοί, Χρυσό, Τοπόλια, Κολοβάτα, Βάριανη, μετὰ τῶν ὁποίων συνορεύει καί συνδέεται δι' ἀτραπῶν, ἢ διὰ τῶν ὁποίων διάβασις ὅμως εἶναι δύσκολος, ἀποκλείεται δὲ τελείως εἰς ὠρισμένας ἐποχὰς τοῦ ἔτους.

Διοικητικῶς ὑπάγεται εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Παρνασσίδος τοῦ Νομοῦ Φωκίδος μέ ἔδραν Πρωτοδικείου τὴν Ἄμφισσαν.

Ἡ κλίσις τοῦ ἐδάφους ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύναται νὰ ὑπολογισθῇ κατὰ μ. ὄ. εἰς 10 % μέ ἐκθεῖν βορείαν, τὰ στοιχεῖα ὅμως ταῦτα κυμαίνονται τὰ μέγιστα, λόγῳ τῶν πολλῶν χαραδρώσεων καί ἀνωμαλιῶν τοῦ τοπογραφικοῦ ἀναγλύφου τῆς περιοχῆς.

2. **Ἱστορικά.** Παλαιότερον τὸ χωρίον εὐρίσκετο Β.Α. τοῦ σημερινοῦ καί εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖ ὅπου τὸ σημερινὸν ἐξωκλήσιον τῆς Ἁγίας Μαρίνας καί ὠνομάζετο ὁμοίως Ἁγία Μαρίνα. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὅμως, ἄγνωστον διὰ ποίους ἀκριβῶς λόγους, οἱ Τούρκοι κατέστρεψαν ὀλοσχερῶς τὸ χωρίον, καί τοὺς μὲν ἄνδρας ἐφόνευσαν ὅλους παρὰ τὴν θέσιν «Πίσω Ρέμα» τὰ δὲ γυναικόπαιδα μετέφεραν εἰς τὴν περιφέρειαν Λεβαδείας, ἀπηγόρευσαν δὲ τὴν παραμονὴν καί τὴν ἐπανεγκατάστασιν εἰς πάντας. Λέγεται μάλιστα ὅτι τὸ σημερινὸν χωρίον «Ἁγία Μαρίνα» τῆς περιφερείας Λεβαδείας προέρχεται ἐκ τῶν ἐκπατρισθέντων τούτων. Ἀργότερον εἰς, ὀνόματι Τράκας, προερχόμενος ἐκ Πελοποννήσου κατῶρθωσε νὰ πάρῃ τὴν ἄδειαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καί ἐγκατεστάθῃ ἐκεῖ ὅπου τὸ σημερινὸν χωρίον.

Ἐκ τοῦ λόγου δὲ ὅτι οὗτος ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ καί τοὺς πολλοὺς τοῦ υἱοῦ, ὠνομάσθη τὸ νεοδημιουργηθὲν τοῦτο χωρίον Ἄ γ ὀ ρ ι α ν η .

Ἡ δύσκολος ὅμως διαβίωσις τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου ἠνάγκασε τούτους ὅπως διατηροῦν καλύβας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους πρὸς τὴν πεδιάδα τοῦ Κηφισοῦ, ἐκεῖ ὅπου ἡ σημερινὴ Λιλαία, καί νὰ παραμένουν εἰς ταύτας ἐπὶ ἕνα χρονικὸν διάστημα, ἐργαζόμενοι ὡς ἀγρεργάται ἢ ὡς ποιμένες κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον. Ἀποκτήσαντες ὅμως οἱ «Καλυβῶται» ἰδιοκτησίαν ἐπὶ τῆς πεδιάδος ἐθεώρησαν περιττὴν καί κοπιώδη τὴν ἐκάστοτε ἐπιστροφὴν των εἰς τὸ παλαιὸν των χωρίον καί ἐγκατεστάθησαν μονίμως, δημιουργοῦντες οὕτω τὸ χωρίον «Κάτω Ἀγόριανη». Ἴνα μὴ δὲ δημιουργῆται σύγχυσις μετωνομάσθησαν ἀργότερον ἢ μὲν Ἄνω

Ἄγοριανη Ἐπτάλοφος, λόγω τοῦ ὅτι εὐρίσκεται κτισμένη ἐπὶ ἑπτὰ λόφων, ἢ δὲ Ἄγοριανη, Λιλαία.

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀκμῆς τῶν Δελφῶν φαίνεται ὅτι ἔπαιξε τὸν ρόλον τοῦ τελευταίου σταθμοῦ τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Μαντείου, καθ' ὅτι εἰς πολλὰ σημεῖα σώζονται ἀκόμη τμήματα ἀμαξιτῆς πλακοστρώτου ὁδοῦ ἢ ὁποῖα ὠδηγοῦσε πρὸς τοὺς Δελφοὺς καὶ διήρχετο διὰ τοῦ χωρίου. Λέγεται ὅτι ὑπῆρχε πολυτελὲς πανδοχεῖον εἰς ὃ παρέμενον τὴν τελευταίαν τῶν νύκτα οἱ ἐπισκέπται τῶν Δελφῶν.

Ἄλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἔπαιξε σπουδαῖον ρόλον ὡς «λημέρι» τῶν κλεφτῶν, δίδουσα συγχρόνως εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πολλὰ τῆς παλληκάρια. Στὸ Χάνι τῆς Γραβιάς ἀναφέρεται ὅτι ἔλαβε μέρος καὶ εἰς Ἄγοριανίτης.

Ἡ τοιαύτη ὄμως γεωγραφικὴ καὶ τοπογραφικὴ τῆς θέσις καὶ ὁ ρόλος πού ἔπαιξε πάντοτε εἰς τὰς διαφόρους Ἐπαναστάσεις ἔγιναν ἀφορμὴ καὶ αἰτία νὰ καταστραφῇ πλειστάκις. Δὲν εὐρίσκεται βεβαίως καὶ ἐκτὸς τοῦ μακροῦ καταλόγου τῶν καταστραφέντων ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὴν τελευταίαν κατοχὴν χωρίων. Τὴν 7ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1943 ἐνεπρήσθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς ὑπῆρχε τελεία. Ἐχρειάσθησαν μεγάλα προσπάθειαι ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου καὶ τοῦ Κράτους διὰ νὰ ἀναπληρώσουν τὰς τεραστίαις ταύτας καταστροφὰς καὶ νὰ ἐπαναφέρουν τοῦτο εἰς μίαν ὁμαλὴν καὶ ἀνεκτὴν ζωὴν.

Δὲν παραλείπω νὰ ἀναφέρω ὡς ἱστορικὸν γεγονός καὶ τὸν ἀείμνητον Πέτρον Κοντόν, ὅστις διετέλεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρῦτανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Γενικὸς Διευθυντὴς Δασῶν Ἑλλάδος, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φήμη καὶ ἡ δρᾶσις τιμᾷ τὴν ἰδιαίτεράν του πατρίδα Ἐπτάλοφον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ

ΦΥΣΙΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΑΙ

Α'. Κλίμα. Τὸ ἀνάγλυφον τῆς περιοχῆς καὶ τὸ μεγάλο σχετικῶς ὑψόμετρον δημιουργοῦν τοπικὰς κλιματολογικὰς συνθήκας πολὺ διαφόρους τῶν τοιούτων ἄλλων περιοχῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἕξομοίωσις τῶν ἢ ἡ συσχέτισις τῶν μὲ στοιχεῖα περιοχῶν διαθετούσων μετεωρολογικὰ στοιχεῖα νὰ θεωρῆται λίαν παρακεκινδυνευμένη.

Λόγω τῆς ἐλλείψεως εἰδικῆς μελέτης ἐπὶ τοῦ κλίματος τῆς περιοχῆς περιοριζόμεθα εἰς μίαν χονδρικήν σύγκρισιν τῶν στοιχείων τοῦ κλίματος μετὰ τοιούτων τῆς περιοχῆς Λαμίας πρὸς κατατόπισιν. Τὸ μόνον ἀκριβὲς στοιχεῖον τὸ ὁποῖον διαθέτομεν εἶναι τὸ τῆς βροχοπτώσεως, καθόσον παλαιότερον ἐλειτούργησεν εἰς τὸ χωρίον μετεωρολογικὸς σταθμὸς 4ης τάξεως, τὰ δεδομένα τοῦ ὁποίου ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἐπαρκῶς διαφωτιστικά. Τὸ θερμὸν πάντως θέρος καὶ ὁ ψυχρὸς χειμὼν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐτησίαν κατανομὴν τῶν βροχοπτώσεων χαρακτηρίζουν τὸ κλίμα τῆς περιοχῆς ὡς μεσογειακόν, μὲ ἐκδηλον ἐπίδρασιν τοῦ ἠπειρωτικοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τοιούτου.

Συγκριτικά διαφοράι τοῦ κλίματος τῆς περιοχῆς μετὰ τοῦ κλίματος τῆς περιοχῆς Λαμίας

1) Ἀφθονωτέρα πτώσις χιόνων.

2) Μεγαλυτέρα βροχόπτωσης με κανονικωτέραν κατανομήν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

3) Μεγαλυτέρα ὑγρασία.

4) Μεγαλυτέρα ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ κλίματος τῶν τοπικῶν ἀνέμων καὶ ἰδίᾳ τοῦ λίβρα.

5) Μικρότερον ἡμερήσιον καὶ ἐτήσιον εὖρος κυμάνσεως θερμοκρασιῶν.

α. Θερμοκρασία. Ἀκριβῆ στοιχεῖα ἐλλείπουν. Οἱ τοπικοὶ πάντως ἄνεμοι καὶ ἡ συχνότης τῶν ἐπηρεάζουν πολὺ τὴν κύμανσιν τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους. Ὁ Β. ἄνεμος βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ ἀναγλύφου τῆς περιοχῆς καὶ πνέων με μεγαλυτέραν συχνότητα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους καταβιβάζει ἔτι περισσότερον τὴν ἐκ τοῦ μεγάλου ὑψομέτρου χαμηλὴν θερμοκρασίαν, ὡς ἀνοδικὸς ἄνεμος. Ὁ δὲ Ν. ἢ λίβρα, ὡς καθοδικός, ὑψώνει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ θέρους, εἰς τρόπον ὥστε ἡ διακύμανσις τῆς ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐποχῆς νὰ παραλλάσῃ τὰ μέγιστα ἐξαρτώμενη ἐκ τῆς συχνότητος τῶν ἀνέμων.

β. Παγετοί. Ἀρχίζουσι πολὺ ἔνωρις τὸ φθινόπωρον, ἐνίστε καὶ μετὰ τὰς πρώτας φθινοπωρινὰς βροχάς, καθιστάμενοι οὕτω λίαν ἐπικίνδυνοι, ἰδίᾳ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν, ἅτινα πολλάκις οὐδὲ νὰ φυτρώσουν δύνανται. Ἐνεκα τούτου τὰ σιτηρὰ κατὰ ἓνα μεγάλο ποσοστὸν σπείρονται ὡς ἔαρινά. Κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον οἱ παγετοὶ εἶναι συχνότατοι, καθόσον σπανίως ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους εἶναι ἀκάλυπτος ὑπὸ χιόνων. Οἱ ἔαρινοὶ ὄψιμοι παγετοὶ σπανίως προκαλοῦν ζημίαις εἰς τὰς καλλιέργειας λόγῳ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς μεγάλης σχετικῆς ὑγρασίας τοῦ ἀέρος καὶ τῆς ὡς ἐκ τούτου ἀποφυγῆς τῶν λίαν ἐπικινδύνων μελανῶν τοιοῦτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς μεγάλης κλίσεως τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν εὐκόλῳ ἀπομάκρυνσιν τοῦ ψυχροῦ ἀέρος πρὸς τὰ κατάντη.

γ. Ἄνεμοι. Ἐξασκοῦν μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ κλίματος καὶ τῆς ἐξελιξεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν. Με μεγαλυτέραν συχνότητα παρουσιάζονται κατὰ σειρὰν οἱ ἐξῆς ἄνεμοι:

Βοριάς. Περισσότερον συχνὸς κατὰ τὸ θέρος, ἀλλὰ καὶ σποραδικὸς καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἡ μεγάλη χαράδρα, ἡ ὁποία συνδέει τὸ χωρίον μετὰ τῆς πεδιάδος τοῦ Κηφισοῦ, ὑποβοηθεῖ τοῦτον. Εἶναι ἑλαφρὸς καὶ ψυχρὸς, καθιστάμενος ψυχρότερός ὡς ἀνοδικός. Θεωρεῖται ὡς εὐνοϊκὸς καθόσον ἐμποδίζει τὴν πρόωρον ὀρίμανσιν τῶν σιτηρῶν, ἀραβοσίτου καὶ λοιπῶν καλλιέργειῶν, ἀν καὶ ὀψιμίζει ταύτας κατὰ τι. Διευκολύνει ἐπίσης τὸ λίχνισμα κατὰ τὸν ἄλωνισμὸν τῶν σιτηρῶν ὡς ἑλαφρὸς καὶ σταθερὸς ἄνεμος. Ἐπιπροσθέτως καταβιβάζει τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν τοῦ θέρους καὶ καθιστᾷ περισσότερο εὐχάριστον τὴν παραμονὴν τῶν παραθεριστῶν.

Λίβρα. Πνέει ὡς Ν. Δ. ἄνεμος καὶ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λίαν ἐπιζήμιος. Εἶναι ὀρμητικὸς, θερμὸς καὶ ξηρὸς. Ἡ ὀρμητικότης του εἶναι τοιαύτη ὥστε οὐχὶ σπανίως δύνανται νὰ ἐκρίζωσιν δένδρα ἢ νὰ παρασύ-

ρη κεράμους ἐκ τῶν οἰκιῶν, ἢ καὶ ὀλοκλήρους ἀκόμη καλύβας. Ἡ ἐποχὴ πνοῆς του παίζει βεβαίως σπουδαῖον ρόλον ἐπὶ τῶν δυσμενῶν ἢ μὴ συνεπειῶν του ἐπὶ τῶν καλλιεργειῶν ἢ γενικῶς τῆς γεωργίας. Δύναται π. χ. νὰ εἶναι λίαν ἐπιζήμιος κατὰ τὸ ἔαρ καὶ δὴ ὅταν τὰ σιτηρὰ εὐρίσκονται εἰς τὸ «γάλα» των, προκαλῶν συρρίκνωσιν τοῦ καρποῦ, εἴτε πρῶτον ὠρίμανσιν τοῦ ἀραβοσίτου μὲ ὀλίγους, μικροὺς καὶ συρρικνωμένους σπόρους εἰς ἐκάστην ρόκαν, ἐνῶ ἡ πνοή του κατὰ τὸν χειμῶνα προκαλεῖ τὴν τήξιν τῶν χιόνων καὶ τὴν ἐλευθέρωσιν οὕτω τῆς χλόης, ἀπαραιτήτου κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. Οὐχὶ σπανίως συνοδεύεται ὑπὸ σφοδρότατης βροχῆς, προκαλῶν ἐν συνδυασμῷ μετὰ ταύτης ἀναλόγους ἐπίδράσεις.

Καράγιαλης. ΝΔ, ἐλαφρὸς, ψυχρὸς καὶ ξηρὸς ἄνεμος. Ἡ πνοή του προκαλεῖ πάντοτε αἰθρίαν καὶ προοιωνίζει καλοκαιρίαν. Τὸν χειμῶνα καταβιβάζει τὴν θερμοκρασίαν πολὺ κάτω τοῦ 0, προκαλῶν τοὺς μεγαλύτερους παγετούς.

Σορόκος. Ἀνατολικὸς, μέτριος ὡς πρὸς τὴν σφοδρότητα, σχεδὸν πάντοτε βροχοφόρος. Εἰς περιόδους ξηρασίας ἀναμένεται μὲ μεγάλην ἀγωνίαν.

Κατεβατός. Δυτικὸς ἄνεμος, θερμὸς καὶ συνήθως βροχοφόρος. Ὁμοιάζει μὲ τὸν λίβαν, δὲν εἶναι ὅμως τόσον σφοδρὸς ὅσον ἐκεῖνος.

δ. Χιών. Ἀρχεται πίπτουσα ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου ἢ καὶ ἐνωρίτερον καὶ δὲν εἶναι σπάνιον τὸ φαινόμενον πτώσεως της καὶ μέχρι τοῦ Ἀπριλίου ἀκόμη. Ἡ χρονικὴ περίοδος κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους εὐρίσκεται κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνων ἐξαρθᾶται βεβαίως ἐκ τοῦ ὑψομέτρου τῆς ἐπὶ μέρους περιοχῆς καὶ τοῦ ὕψους εἰς ὃ ἀνέρχεται αὕτη πίπτουσα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Εἰς ὑψόμετρον 850 μ. (δηλαδὴ τὸ ὑψόμετρον τοῦ χωριοῦ) κατὰ μέσον ὄρον κατὰ τὰ 2)3 τῆς χειμερινῆς περιόδου ἢ γῆ εἶναι κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνων. Εἰς μεγαλύτερον ὑψόμετρον ἢ κάλυψις εἶναι συνεχῆς καθ' ὅλην τὴν χειμερινὴν περίοδον, διὰ νὰ παραμείνη τέλος εἰς τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς τοῦ ὄρους καὶ μέχρι τοῦ Ἰουλίου πολλάκις.

Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ περιοχὴ ἢ ὁποία χρησιμοποιεῖται ὡς βοσκότοπος εὐρίσκεται ἄνωθεν τοῦ ὑψομέτρου τοῦ χωρίου, ἀντιλαμβάνεται τις τὰς δυσχερείας ἃς ἀντιμετωπίζει ἡ κτηνοτροφία κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

Τὸ ὕψος της ἐντὸς τοῦ χωρίου ἐνίοτε φθάνει ἢ καὶ ὑπερβαίνει τὸ 1,2 μέτρον. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ ἐπικοινωνία τοῦ χωρίου μετὰ τῶν λοιπῶν χωρίων διακόπτεται, μέχρις ὅτου ἀνοιχθῆ διόδος διὰ πτύων καὶ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων. Οὐχὶ σπανίως προκαλεῖ ζημίας τόσον εἰς τὰ ὀπωροφόρα ὅσον καὶ εἰς τὰ δασικὰ δένδρα.

Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα εὐεργετικωτάτη εἶναι ἡ ἐπίδρασις της ἐπὶ τῆς τροφοδοτήσεως τῶν ἀφθόνων πηγῶν, τόσον τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου, ὅσον καὶ τῶν πηγαζουσῶν ἀπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀφθονος χιών νὰ προοιωνίζει ἀφθονα θερινὰ πηγαῖα ὕδατα καὶ ὡς ἐκ τούτου πλουσίαν ἐσοδείαν.

ΠΙΝΑΞ 1

Μέση έτησια υδατόπτωσης και κατανομή τούτης κατά ποσότητα και ημέρας βροχής
εις τους διαφόρους μήνας του έτους διά την περίοδον 1931 - 1937

	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	Σύνολον
Ύψος βροχής	104,4	83,5	62,7	58,1	76,6	49,5	24	28,5	38,5	67,7	113,1	115	821,6
Ήμέραι »	18	13	7	6	8	4	2,5	2	4	5	9	14	92,5

ΠΙΝΑΞ 2

Μέση υδατόπτωσης κατά εποχάς διά τά έτη 1931 - 1937

Εποχή	Ήμέραι βροχής	Ύψος βροχής	Επί τοις % του ύψους
Χειμών	45	302,9	36,9
Άνοιξις	21	197,4	24,0
Θέρος	8,5	102,0	12,4
Φθινόπωρον	18	219,3	26,7
		821,6	100,0

ε. Βροχή. Συμφώνως πρὸς τὰ δεδομένα τοῦ εἰς τὸ χωρίον λειτουργήσαντος παλαιότερον μετεωρολογικοῦ Σταθμοῦ 4ης τάξεως, ἔχομεν νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ἑξῆς ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν υδατοπτώσεων καὶ τὴν κατανομὴν αὐτῶν κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους.

Ὡς ἐκ τοῦ πίνακος 1 καταφαίνεται ἡ καμπύλη βροχοπτώσεων παρουσιάζει διπλὴν κύμανσιν, μὲ κύριον μέγιστον τὸν Δεκέμβριον καὶ κύριον ἐλάχιστον τὸν Ἰούλιον, δευτερεύοντα δὲ μέγιστον τὸν Μάϊον καὶ ἐλάχιστον τὸν Ἀπρίλιον.

Αἱ χειμεριναὶ υδατοπτώσεις, αἱ ὁποῖα εἶναι καὶ αἱ μεγαλύτεραι, μισθὰν ἐπίδρασιν ἔχουν ἐπὶ τῆς γεωργίας, ἐκτὸς τῆς γενικωτέρας τοιαύτης τῆς τροφοδοτήσεως τῶν πηγῶν δι' ἐπαρκῶν υδάτων, καθ' ὅτι πίπτουν

εἴτε ὑπὸ μορφὴν χιόνων εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἡρέμων, συνεχῶν καὶ μικρᾶς ἐντάσεως βροχῶν, μὴ δυναμένων νὰ τήξωσι τὴν πάντοτε κατὰ τὴν περίοδον ταύτην καλύπτουσαν τὸ ἔδαφος χιόνα. Τουναντίον αἱ φθινοπωριναὶ, ἂν καὶ εἰς μικροτέραν ποσότητα, παρουσιάζουν μεγαλυτέραν σπουδαίω-τητα. ἄφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς σπορᾶς τῶν χειμερινῶν καλλιιεργειῶν κλπ., ἄφ' ἑτέρου δὲ καθόσον λόγῳ τῆς μεγάλης τῶν ἐκτάσεως καθίστανται λίαν ἐπικίνδυνοι ὡς προκαλοῦσαι διάβρωσιν τοῦ ἔδαφους. Ἐνεκα τούτου σπανίως γίνονται φθινοπωρινὰ ὀργώματα διὰ τὰς ἔαρινὰς καλλιεργείας καὶ ἡ ἐπιδιόρθωσις τῶν τοιχωμάτων τῶν ἀνδρήρων καὶ αἱ λοιπαὶ ἀντιδιαβρωτικαὶ ἐνέργειαι δεόν νὰ προηγοῦνται τῶν ραγδαίων τούτων βροχῶν. Ὁ ρόλος τῶν ἔαρινῶν βροχῶν εἶνα ἑκάστοτε διάφορος· αὐταὶ ἐπιδροῦν ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν καλλιεργειῶν καὶ τῆς φάσεως ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν, ὡς καὶ τῆς ἐποχῆς πώσεως τῶν ἐντὸς στενοτάτων ὀρίων. τῆς ποσότητός τῶν, τῆς ἐντάσεως τῶν κλπ. Τέλος αἱ θεριναὶ εἶναι σχεδὸν πάντοτε ὠφέλιμοι καὶ ἡ σπάνις τῶν διημιουργεῖ τὴν ἀνάγκην ἀρδεύσεων καὶ πλειόνων φροντίδων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὰς καλλιεργείας ὑγρασίας κατὰ τὸ θέρος.

στ. Χάλαζα. Δὲν δυνάμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν τὴν περιοχὴν ὡς χαλαζόπληκτον. Ἐν τούτοις κατ' ἀραιὰ διαστήματα δὲν παύει νὰ ἐπισκέπτεται τὴν περιοχὴν κυρίως κατὰ τὸν μῆνα Μάιον, προκαλοῦσα ζημίας εἰς τὴν ἄμπελον διὰ τοῦ τινάγματος τῶν βοτρώων καὶ τραυματισμοῦ τῶν βλαστῶν καὶ φύλλων, μὲ συμπληρωματικὴν συνέπειαν τὴν μετάδοσιν ἀσθeneiῶν. Ἀναλόγως ζημίας προκαλεῖ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς καλλιεργείας.

ζ. Νέφωσις. Ἡ καμπύλη τῆς νεφώσεως ἀκολουθεῖ τὴν καμπύλην τῆς βροχοπτώσεως, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ θέρος εἶναι μικροτέρα λόγῳ τῆς μικρᾶς διαρκείας καὶ τῆς μεγάλης ἐντάσεως τῆς βροχῆς, ἐν ἀντιθέσει μὲ ὅ,τι συμβαίνει τὸν χειμῶνα. Εὐεργετικὴ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῆς προσλήψεως τῶν παγετῶν, ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἀνοιξιν, λόγῳ τῆς παρεμποδίσσεως τῆς ἀκτινοβολίας τῆς θερμότητος ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἔδαφους.

η. Ὁμίχλη. Ἐμφανίζεται συχνότατα κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, διαλυομένη μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Ὁ σχηματισμὸς τῆς ὀφείλεται εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς ἀτμοσφαιράς εἰς ὑδρατμοὺς, λόγῳ τῆς ὑπάρξεως πολλῶν ἐπιφανειακῶν ρεόντων ὑδάτων καὶ τῆς ψήξεως τοῦ πλησίον τοῦ ἔδαφους στρώματος ἀέρος, εἴτε ἐξ ἐπαφῆς μὲ τὸ ψυχρὸν ἔδαφος, εἴτε λόγῳ πνοῆς ψυχροῦ ἀνέμου.

θ. Δρόσος. Παρατηρεῖται συνήθως τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον. Περὶ τὰ τέλη τῆς ἀνοίξεως καθίσταται μᾶλλον ἐπιβλαβὴς ὡς εὐνοοῦσα τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μυκητογενῶν ἀσθeneiῶν (σκληριάσεως, περνοσπόρου).

B. ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΔΑΦΟΣ

1. Γεωλογία. Ὁλόκληρος ὁ ὄρεινός ὄγκος τοῦ Παρνασσοῦ, εἰς δὴν ὑπάγεται καὶ ἡ ὑπὸ μελέτην περιοχὴ, ἀποτελεῖται ἐξ ἰζηματογενῶν ἀβεστολιθικῶν πετρωμάτων μετ' ὄλιγων σχιζοφυῶν ψαμιμιτῶν καὶ ἀργιλικῶν

σχιστολίθων. Ἡ τοιαύτη γεωλογικὴ τῆς σύστασις ἐπιτρέπει τὴν εὐκόλῳ προσβολὴν τῶν ὑπὸ ἀποσαθρωτικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως καὶ τὴν δημιουργίαν ὡς ἐκ τούτου λίαν ἀνωμάλου ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, μετὰ πλείστων χαραδρῶν, χανδάκων κ. λ. π.

2. Ἔδαφος. Ὀλόκληρος ἡ ἔκτασις καλύπτεται ὑπὸ αὐτοχθόνων ἐδαφῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἀποσαθρώσεως τῶν πετρωμάτων καὶ παραμνήσεως τῶν προϊόντων ἀποσαθρώσεως εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἢ τὸ πολὺ μετακινήσεως τῶν ὀλίγα μέτρα (ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος τῶν ἀνδήρων, εἰς ἃ ἔχει διαμορφωθῆ ὅλη ἡ καλλιεργήσιμος ἔκτασις, μέχρι τοῦ κάτω).

Τὸ βάθος ἀποσαθρώσεως σπανίως ὑπερβαίνει τὸ 1 μέτρον καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰς φροντίδας αἰτίνας ἐλήφθησαν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διαβρώσεως.

Τὸ χρῶμα τοῦ ποικίλλει ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ, ἐρυθροορφνοῦ, ἀνοικτοῦ φαιοῦ μέχρι τοῦ φαιοῦ. Αἱ ἐρυθρογαῖαι, σχηματιζόμεναι συνήθως εἰς διάφορα κοιλώματα ἐκ τῆς ἀποσαθρώσεως ἀποκλειστικῶς ἀβεστολιθικῶν πετρωμάτων, καλύπτουν τὴν μεγαλυτέραν ἔκτασιν. Χαρακτηριστικὸν ἐπίσης τῶν αὐτοχθόνων ἐδαφῶν, ὡς τῶν τῆς περιοχῆς ταύτης, εἶναι καὶ ἡ ὑπαρξίς τεμαχίων πετρωμάτων (ἀβεστολίθων ἐπὶ τοῦ προκειμένου) διαφόρων διαστάσεων, παρουσιαζόντων αἰχμάς, ἀποδεικνυούσας τὴν μὴ μετακινήσιν τῶν ἐκ τοῦ μέρους εἰς ὃ ἐσχηματίθησαν. Ὅριζοντες δὲ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχουν.

Ἀπὸ παρατηρήσεις μας ἐπὶ φυσικῶν τομῶν εἰς τρία διάφορα σημεῖα τῆς περιοχῆς γενομένης τὴν 5-7-54 συνάγομεν τὰ κάτωθι :

Τομὴ 1η (ΒΑ τοῦ χωρίου καὶ πὰρὰ τὴν θέσιν «Βαρκά») βάθος γηγενοῦς πετρώματος, εἰς τὸ μέσον τοῦ μήκους τοῦ ἀνδήρου, 0,90 μ. Πηλοαμμώδες μετὰ πολλῶν κροκαλῶν τῶν ὀπίστων αἱ διαστάσεις αὐξάνουν μετὰ τοῦ βάθους. Χρῶμα ἐρυθροορφνόν, ὑψηλὸν κοκκώδες.

Τομὴ 2α (ΝΑ τοῦ χωρίου παρὰ τὴν θέσιν «Βρωμόβρυση»). Ἀργιλλῶδες, ὀρφνόν, τείνον πρὸς τὸ φαιοορφνόν μετὰ τοῦ βάθους, δομὴ κυβοειδῆς, ὑψηλὴ ψυχιδῆς, ὑψυγρον. Γηγενὲς πέτρωμα ἐκ σχιζοφυῶν ψαμμιτῶν εἰς βάθος 1.10 μ.

Τομὴ 3η (ΒΔ τοῦ χωρίου παρὰ τὴν θέσιν «Ἀμπέλια»). Ἀμμοπηλῶδες, φαίον, ὑψηλὸν κοκκώδες. Μέχρι τοῦ βάθους τῶν 0,25 μ. εἰς ὃ ἔχει σχηματισθῆ ἔδαφος εὐρίσκονται προσέτι πολλὰ μὴ ἀποσαθρωθέντα τεμάχια ἀργιλλικῶν σχιστολίθων. Τὸ γηγενὲς πέτρωμα, ἀποτελούμενον ἐξ ἀργιλλικῶν σχιστολίθων μέχρι τοῦ βάθους τῶν 1.80 μ., συνεχίζεται μετὰ διαστρωσιν κροκαλοπαγῶν. Τὸ βάθος βεβαίως τοῦ ἀργιλλικοῦ σχιστολίθου, μεθ' οὗ ἐμφανίζονται τὰ κροκαλοπαγῆ, ποικίλλει τὰ μέγιστα, τούτων ἐμφανιζομένων ἐνίοτε καὶ μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω δυνάμεθα νὰ ἀναγάγωμεν ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν εἰς τρεῖς κατηγορίας ἐδαφῶν :

α. Πηλοαμμώδη, ἐρυθρὰ ἕως ἐρυθροορφνά, προερχόμενα ἐκ τῆς ἀποσαθρώσεως ἀβεστολιθικῶν πετρωμάτων. Περιλαμβάνουν τὸ πλεῖστον τῶν καλλιεργησίμων ἐδαφῶν. Καλλιεργοῦνται κυρίως μετὰ ἀραβοσίτων, ἐν συγκαλλιέργειᾳ μετὰ φασολίων τὰ ἀρδευόμενα καὶ μετὰ σιτηρᾶ καὶ ψυχανθῆ τὰ μὴ ἀρδευόμενα.

β. Ἀργιλλώδη, ὄρφανὰ ἐξ ἀποσαθρώσεως σχιζοφυῶν ψαμμιτῶν. Εὐρίσκονται ΝΑ καταλαμβάνοντα ἕκτασιν 150 στρέμ. Ἡ κατεργασία των καθίσταται δύσκολος λόγω τῆς μεγάλης περιεκτικότητος εἰς ἀργιλλον ἢ ὁποῖα τὰ καθιστᾷ λίαν συνεκτικά. Καλλιεργοῦνται κυρίως σιτηρά.

γ. Φαϊά, ἀμμοπηλώδη ἐξ ἀποσαθρώσεως ἀργιλλικῶν σχιστολίθων. Καταλαμβάνουν ἕκτασιν 1000 περίπου στρεμ., κατάλληλα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου λόγω τῆς δυνατότητος εἰσχωρήσεως τῶν ριζῶν τῆς καὶ ἐντὸς τοῦ γηγενοῦς πετρώματος.

Διάβρωσις τοῦ ἐδάφους. Ἡ μεγάλη κλίσις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ἐγκυμονεῖ πάντοτε τὸν κίνδυνον τῆς διαβρώσεως τοῦ ὑπὸ τῶν ὕδατων. Πρὸς τοῦτο λαμβάνονται προστατευτικὰ μέτρα εἴτε διὰ τῆς δημιουργίας τοιχωμάτων ἐκ ξερολιθιάς, κλαδοπλεγμάτων κ.λ.π. δημιουργουμένων οὕτω ἀνδῆρων, εἴτε διὰ προστατευτικῶν ἀναχωμάτων, ἀποχετευτικῶν ἀλλάκων κ.λ.π.

Γ. ΥΔΡΟΛΟΓΙΑ

Πηγὰὶ καὶ ἐπιφανειακῶς ρέοντα ὕδατα. Ἡ γεωλογικὴ σύστασις τοῦ ὄρους Παρνασσοῦ, ὡς αὕτη περιεγράφη ἐν τοῖς προηγουμένοις, ἐπιτρέπει τὴν βαθεῖαν διείσδυσιν τῶν ὀμβρίων ὑδάτων καὶ τῶν τηκομένων χιόνων εἰς τρόπον ὥστε αὐταὶ δίδουν γένεσιν εἰς σωρείαν πηγῶν, εἴτε εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους (κεφαλόβρυσα) εἴτε καὶ ἐντὸς τοῦ ὄρειου ὄγκου. Εἶναι φλεβογενεῖς πηγὰὶ καὶ ἡ παροχὴ των κυμαίνεται κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους, τινῶν ἐξ αὐτῶν δυναμένων νὰ ἀποξηρανθοῦν τελείως κατὰ τὴν ξηροθερμικὴν περίοδον. Ἡ μεγαλύτερα των παροχῶν συμπίπτει μὲ τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς τῶν μεγάλων βροχοπτώσεων, δηλαδὴ μὲ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος. Ἄλλὰ καὶ ἡ παροχὴ τῶν διαφόρων πηγῶν εἶναι διάφορος, ἄλλων μὲν ἐκ τούτων δυναμένων νὰ χρησιμοποιηθοῦν πρὸς ἀρδευσιν, ἄλλων δὲ μόνον πρὸς πόσιν ἀνθρώπων καὶ ζῶων. Αἱ τελευταῖαι, ἀφθονοὶ καὶ κατεσπαρμέναι εἰς ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν, ἐξυπηρετοῦν τὰ μέγιστα τὴν κτηνοτροφίαν. Τὸ ὕδωρ τῶν πηγῶν τούτων εἶναι λίαν ψυχρὸν, τινῶν μάλιστα ἐξ αὐτῶν δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ ἂν δὲν προθερμανθῆ. Εἶναι ἀρίστης ποιότητος, λέγεται δὲ ὅτι ἔχει καὶ θεραπευτικὰς ιδιότητας ἐπὶ τῶν παθήσεων τῶν νεφρῶν.

Ἐκ τῶν πηγῶν ἀναφέρομεν :

α. Μάνα. Εὐρίσκεται εἰς τὸ ὕψηλότερον μέρος τοῦ χωρίου καὶ εἰς ἀπόστασιν 100 περίπου μέτρων ἀπ' αὐτοῦ. Εἶναι ἡ πηγὴ μὲ τὴν μεγαλύτεραν παροχὴν (500 λίτρα περίπου τὸ δευτερόλεπτον κατὰ τὸ θέρος), τὰ ὕδατα τῆς ὁποίας ἀρδεύουν ὅλους τοὺς ἀγρούς τοὺς εὐρισκομένους κάτωθεν αὐτῆς (ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες ἀρδεύονται ἐκ τῆς πηγῆς τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων), τὸ δὲ πλεονάζον κατερχόμενον διὰ τῆς χαράδρας τοῦ « Ἀγοριανίτου » ἀρδεύει μίαν ἕκτασιν ἐκ 500 περίπου στρεμμάτων εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Κηφισοῦ. Ἡ διανομὴ γίνεται ὡς ἐξῆς: Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἀρδεύουν οἱ Ἑπταλοφίται. Μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ρίπτεται ὅλον τὸ ὕδωρ εἰς τὴν χαράδραν

καί τήν πρωΐαν φθάνει εἰς τήν πεδιάδα τοῦ Κηφισοῦ. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἀφ' ἑνός ἀποφεύγονται αἱ ἀπώλειαί λόγω ξερατμίσσεως ἐκ τῆς μεγαλυτέρας θερμοκρασίας τῆς ἡμέρας κατὰ τήν μεγάλην ταύτην διαδρομήν, ἀφ' ἑτέρου καλύπτονται ὅλαι αἱ σταθεραὶ ἀπώλειαί καὶ οὕτω φθάνει εἰς τόν προορισμόν του μεγαλυτέρα ποσότης ὕδατος λόγω τῆς μεγαλυτέρας παροχῆς, παρ' ὅσον θὰ ἔφθανεν ἐάν τὸ ὕδωρ κατενέμετο καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ ἡμερονυκτίου. Ἐπιπροσθέτως καὶ εἰς τὰς δύο περιοχὰς ἀρδεύουν κατὰ τήν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καὶ ἀποφεύγεται οὕτω καὶ ἕτερα ἀπώλεια ἐκ τῆς μὴ καλῆς παρακολουθήσεως τοῦ ὕδατος κατὰ τὴν νύκτα.

Τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ταύτης διερχόμενον διὰ μέσου τοῦ χωρίου δίδει ἐπιπροσθέτως κίνησιν εἰς τέσσαρας ὑδρομύλους καὶ εἰς δύο μικροεργοστάσια ἐπεξεργασίας ἐριούχων ὕφασμάτων⁽¹⁾ (ἕνα «μαντάμι» καὶ μία «νεροτροβιά»).

β. Ἅγιοι Ἀνάργυροι. Ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου συνορεύουσα μὲ τὰς ἀκραίας οἰκίας του. Τὸ ὕδωρ τῆς χρησιμοποιεῖται κυρίως πρὸς πόσιν, ἀρδεύει ὅμως καὶ ἕνα μέρος τῶν ἀγρῶν παρὰ τὴν θέσιν «Βαρκά».

γ. Κάτω Ζαμπιός, ΝΔ τοῦ χωρίου καὶ εἰς ἀπόστασιν 3 χιλ. περίπου αὐτοῦ. Χρησιμοποιεῖται πρὸς ἀρδευσιν. Ἀρδευομένη ἕκτασις ὑπὸ τῆς πηγῆς ταύτης 150 στρέμ.

δ. Ἄνω Ζαμπιός. Πρὸς τὴν αὐτὴν κατύθουσιν μὲ τὴν τοῦ Κάτω Ζαμπιοῦ, ἀπέχουσα ἐξ αὐτοῦ 1 χιλ. χιλ. περίπου. Ἔχει μικρὰν παροχὴν καὶ χρησιμοποιεῖται μόνον πρὸς πόσιν τῶν ζώων κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον.

ε. Ἅγιος Ἰωάννης. Ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου ἀπέχουσα 1 χιλιόμετρον ἐξ αὐτοῦ. Ἀρδεύει ἕκτασιν 100 στρεμμάτων.

στ. Πέτρα. ΝΑ καὶ εἰς ἀπόστασιν 5 χιλ. ἐκ τοῦ χωρίου. Φημίζεται διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ ὕδατός της. Χρησιμοποιεῖται μόνον πρὸς πόσιν τῶν ζώων.

Δ. ΧΛΩΡΙΣ

Εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἀναφέρωμεν τὰ κυριώτερα τῶν αὐτοφυῶν φυτῶν καθόσον ἡ χλωρίς ἑνός τόπου ἀποτελεῖ τὸν δείκτην τῶν κλιματολογικῶν καὶ ἑδαφικῶν συνθηκῶν. Ἐπιπροσθέτως ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν καθ' ὅλα οικονομίαν τοῦ γεωργοῦ, ἀφ' ἑνός ἀποτελοῦσα πλουτοπαραγωγικὴν πηγὴν (δενδρῶδη αὐτοφυῆ φυτά), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπαιτοῦσα ἐπιπρόσθετον ἐργασίαν διὰ τὴν καταστροφὴν της (ὀργώματα, σκαλίματα, βοτανίσματα) ἐφ' ὅσον φύεται ἐντὸς τῶν καλλιεργειῶν ὡς ζιζάνια.

α. Αὐτοφυῆ δένδρα καὶ θάμνοι :

Ἐλάτη, Κέδρος, Δρυς, Πλάτανος, Σφένδαμος, Ἀγριοκορολημιά, Φρουξυλιά, Πουρνάρι, Κουρμπένι, Βατομουριά, Σπάρτο.

(1) Ἐξ αὐτῶν μόνον ἕνας ὑδρομύλος λειτουργεῖ σήμερον, τῶν ὑπολοίπων καταστραφέντων κατὰ τὸν ἐμπρησμόν τοῦ χωρίου ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

6. Αὐτοφυῆ ποώδη

- 1) Graminae : Ἀγριάδα, Μουχρίτσα, Ἀγριόβρωμη, Βέλουρας, Ἦρα.
- 2) Papaveraceae : Παπαρούνα.
- 3) Urticaceae : Τσουκνίδα.
- 4) Compositae : Γαϊδουράκανθο, Ἀγριοράδικο, Χαμόμηλο, Ζόγκολι.
- 5) Papilionaceae : Ἀγριόβικος, Ἀγριοτρίφυλλο.
- 6) Malvaceae : Μολόχα.
- 7) Convolvulaceae : Περικοκλάδα.
- 8) Διάφορα : Ἀγριολάπατο, Βούζια, Τριβόλι, Φτέρα, Ἀφάνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΑΙ

Πληθυσμὸς καὶ ἔκτασις τοῦ γεωργικοῦ κλήρου. Ὁ συνολικὸς πληθυσμὸς τοῦ χωρίου ἀνέρχεται εἰς 486 κατοίκους μὲ 143 οἰκογενείας. Εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ ἡ καλλιεργήσιμος ἔκτασις ἢ κατεχομένη ὑπὸ ἐκάστης οἰκογενείας, λόγῳ τῆς εἰδικῆς φύσεως τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἐδάφους. Ἡ μεγάλη κλίσις τοῦ ἐδάφους ἐπιβάλλει τὰς διὰ παντὸς μέσου καὶ ἄνευ ὑπολογισμοῦ θυσίας εἰς ἐργασίαν, πρὸς συγκράτησιν καὶ τοῦ ἐλαχιστοτάτου σχηματιζομένου ἐδάφους ἀπὸ τὴν διάβρωσιν, διὰ τῆς δημιουργίας πεζολίων, ἐκ ξηρολιθίας συνήθως. Ὁ οὕτω δημιουργούμενος ἐδαφικὸς ἐπίπαγος (!) ἀποτελεῖ τὴν ὅλην καλλιεργήσιμον ἔκτασιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἔκτασις τῶν πεζολίων τούτων δεικνύει τὴν προσπάθειαν ταύτην. Ἀρχεται ἀπὸ ὀλίγα τετραγωνικὰ μέτρα (ἐνίοτε 2 ἕως 3) καὶ σπανίως ὑπερβαίνει τὸ ἡμισυ στρέμμα.

Ἐκτὸς ὅμως τούτου τὸ ἀνομοιομορφον τῶν πεζολίων καὶ ἡ ἀδυναμία ὑπολογισμοῦ τῆς ἐπιφανείας ἐκάστου πεζολίου εἰς τετραγωνικὰ μέτρα, λόγῳ ἐλλείψεως γνώσεων, ἐδημιούργησαν ἐν ἄλλο μέτρον ἐκτιμήσεως ταύτης, τὴν «ζεψιά». Ἡ ζεψιά ἴσουςται μὲ τὴν ἔκτασιν τὴν ὅποιαν δύναται νὰ ὀργώσῃ ἐν ζευγὸς ἀροτριῶντων ζῶων εἰς μίαν ἡμέραν.

Μόνον ὅταν πρόκειται περὶ ἀγοραπωλησίας ἢ ἐκτίμησις γίνεται εἰς στρέμματα, ὑπολογιζομένων τῶν μὲν σχετικῶς μεγάλων καὶ κανονικῶν κάπως σχημάτων διὰ μετρήσεως καὶ ὑπολογισμοῦ, τῶν δὲ ὑπολοίπων δι' ὑποκειμενικῆς ἐκτιμήσεως εἰς τ. μ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται πόσον δύσκολος εἶναι ἡ εὑρεσις τῆς συνολικῆς καλλιεργήσιμου ἐκτάσεως, ὡς καὶ τῆς εἰς ἐκάστην οἰκογενεϊαν ἀναλογούσης τοιαύτης.

Ἐπολογιζομένης πάντως τῆς ζεψιάς κατὰ μ. ὀ. εἰς 2 στρέμματα δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ὅλη καλλιεργήσιμος ἔκτασις ἀνέρχεται εἰς

(1) Πολλάκις δὲν ὑπερβαίνει τὰ 10 ἑκατοστά.

2350 στρέμματα περίπου καί ἡ κατανομή τῆς κατ' οἰκογένειάν κυμαίνεται ἀπὸ 5 ἕως 35 στρέμματα.

Ἄξια ἐδάφους. Ἀναλόγως τῆς θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται, τῆς γονιμότητός του καὶ κυρίως ἐάν ἀρδεύεται ἢ ὄχι, τοῦτο ἔχει καὶ διάφορον ἀξίαν.

Αὕτη κυμαίνεται περίε τῶν 500 δραχ. διὰ τὰ μὴ ἀρδευόμενα καὶ 1000 δρχ. διὰ τὰ ἀρδευόμενα.

Ἐργατικαὶ χεῖρες. Τὸ πρόβλημα τῆς ἀπασχολήσεως τῶν πλεοναζουσῶν πάντοτε ἐργατικῶν χειρῶν εἶναι ὀξύτατον. Ἡ γεωργικὴ ἐκμετάλλευσις, μὲ τὴν μικρὰν καλλιεργήσιμον ἔκτασιν τὴν ὁποίαν διαθέτει καὶ τὸ ἐφαρμοζόμενον σύστημα ἐκμεταλλεύσεως, δὲν δύναται οὐδὲ τὸ ἥμισυ τῶν ἐργατικῶν χειρῶν νὰ ἀπορροφήσῃ. Ἡ κτηνοτροφία, ἡ ὁποία παλαιότερον ἀπασχολεῖ τὸ πλεῖστον τῶν πλεοναζουσῶν ἐργατικῶν χειρῶν, ὕπεστη μεγάλην φθορὰν κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν καὶ εὑρίσκεται σήμερον εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον. Ἀπομένει ἡ ἐξωγεωργικὴ ἀπασχόλησις, ἡ ὁποία πράγματι ἀπορροφᾷ ἕνα μεγάλο μέρος ἐκ τῶν πλεοναζουσῶν ἐργατικῶν χειρῶν. Τοὺς ἀνδρας ἀπασχολεῖ ἡ ὕλοτομία, αἱ δὲ γυναῖκες ἐργάζονται ὡς ἀγορεγάτριαι εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία, εἴτε τῆς πεδιάδος τοῦ Κηφισοῦ κατὰ τὰς περιόδους τοῦ θεραισμοῦ τῶν σιτηρῶν, σκαλισματος βάμβακος κ.λ.π., εἴτε εἰς τὰ χωρία τῆς περιφερείας Ἀμφίσσης κατὰ τὴν συλλογὴν τοῦ ἐλαιοκάρπου κ.λ.π.

Ἀγροτικὴ πίστις. Αὕτη ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Α.Τ.Ε. Ἀμφικλείας μέσῳ τοῦ Γεωργικοῦ Πιστωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἐπταλόφου, μὲ βραχυπρόθεσμα (καλλιεργητικά) δάνεια. Ἡ ἐξόφλησις τῶν ὁμῶς συναντῶν δυσχερείας καὶ ἔνεκα ταύτου πολλὰκις δὲν γίνονται δεκτὰ ἀν καὶ προσφέρονται ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. Μεσοπρόθεσμα κτηνοτροφικὰ δάνεια εἶναι τελείως ἀπαραίτητα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς καθυστερημένης κτηνοτροφίας, ἡ ὁποία θὰ ἔλυεν τόσον τὸ πρόβλημα τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, ὅσον καὶ τὸ τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἐκτεταμένων βοσκοτόπων.

Συνεταιριστικὴ κίνησις

Ὑπάρχουν 2 Συνεταιρισμοί.

1. Γεωργοκτηνοτροφικὸς Συνεταιρισμὸς. Ἰδρύθη τὸ 1933. Ἀριθμεῖ 115 μέλη. Ἡ μερὶς ἔχει καθορισθῆ εἰς 50.000 δραχ. ἡ δὲ εὐθύνη ἀνέρχεται εἰς τὸ 10πλάσιον τῆς μερίδος. Ἐτησίᾳ εἰσφορά δὲν καταβάλλεται. Διοικεῖται ὑπὸ 5μελοῦς Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἐλέγχεται ὑπὸ 3μελοῦς Ἐποπτικοῦ τοιοῦτου. Ἀμφότερα προέρχονται ἐξ ἐκλογῆς.

2. Ὑλοτομικὸς Συνεταιρισμὸς. Ἰδρύθη καὶ οὗτος τὸ 1933 καὶ ἀριθμεῖ 40 μέλη.

Προϋπόθεσις ἐγγραφῆς ἐνὸς ἀτόμου ὡς μέλους τοῦ Συνεταιρισμοῦ εἶναι νὰ γνωρίζῃ τὴν τέχνην τοῦ ὕλοτόμου, νὰ εἶναι νέος ἢ τουλάχιστον νὰ δύναται νὰ ἐργάζεται εὐχερῶς εἰς τὴν λίαν δύσκολον καὶ κοπιώδη ἐργασίαν τοῦ ὕλοτόμου. Εἰς τοῦτον χορηγεῖται κατ' ἑκαστον ἔτος εἰς ἀριθμὸς κυβικῶν ξυλείας ὑπὸ τοῦ Δασαρχείου. Τὰ ἔσοδα ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς ξυλείας ταύτης διανέμονται μεταξὺ τῶν

μελών αναλόγως των ημερομισθίων άτινα έκαστος διέθεσε.

Συνθήκαι διαθέσεως των προϊόντων

Τò πρόβλημα τής διαθέσεως των προϊόντων είναι άρκετά εύκολον λόγω τής μικρής ποσότητος των προϊόντων άτινα πλεονάζουν. Ό σίτος ούδέποτε έπαρκει δια τας άνάγκας τής οικογενείας και ό άραβόσιτος αναμιγνύεται εις τόν άρτον. Τά πλεονάζοντα γεώμηλα, φακές και φασόλια ανταλλάσσονται με έλαιον εις τά χωριά Άράχωβα, Δελφούς και Χρυσό. Τά κτηνοτροφικά προϊόντα, και ιδίως ό τυρός, είναι τόσον περιζήτητα ώστε παραλαμβάνονται έκ τής «στάνης» του κτηνοτρόφου με ύπερβολικάς μάλιστα τιμάς. Οι άμνοι γάλακτος και τά προς πώλησιν πρόβατα παραλαμβάνονται και ταύτα υπό των σφαγέων από τò ποιμίον.

Άγροτική ασφάλεια. Άσκειται υπό ενός άγροφύλακος. Έκαστος άγρότης αναλόγως τής έκτάσεως τήν όποιαν κατέχει βαρύνεται με 1 όκάν σίτου κατά στρέμμα. Αι άγροζημίαι ρυθμίζονται συνήθως συμβιβαστικώς.

Άγροτική φορολογία. Έκαστος παραγωγός βαρύνεται :

1) Με τόν κοινοτικόν φόρον. Ούτος άνέρχεται εις 2% επί τής γεωργικής παραγωγής.

2) Φόρον διατρεφομένων ζώων. Ούτος βαρύνει κατά 500 δραχ. τά μικρά ζώα και κατά 1000 τά μεγάλα.

B. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΑΙ

Πληθυσμός και κατανομή του από επαγγελματική άπόψεως

Κατά τήν άπογραφήν του 1952 οι κάτοικοι του χωρίου άνέρχονται εις 486, έκ των όποιων 234 άρρενες και 252 θήλειες. Συγκροτούν 143 οικογενείας με μέσον αριθμόν ατόμων κατ' οικογένειαν 3 έως 4. Ό αριθμός των κατοίκων του χωρίου είναι μικρός έν σχέσει με τόν αριθμόν των οικογενειών, διότι είναι πολύ σύνηθες τò φαινόμενον τής έγκυκαταλείψεως τής οικογενείας υπό των τέκνων προς αναζήτησιν καλύτερων συνθηκών διαβίσεως μακράν του χωρίου των.

Αι οικογένειαι αύται κατανέμονται ως άκολούθως :

Γεωργοί	27
Γεωργοί - ύλοτόμοι	40
Γεωργοί - κτηνοτρόφοι	56
Γεωργοί - κρεοπώλαιο - παντοπώλαιο	4
Γεωργοί - κρεοπώλαιο	1
Γεωργοί - καφεπώλαιο	1
Γεωργοί - ξυλουργοί	4
Γεωργοί - κτίσται	7
Γεωργοί - κουρείς	2
Γεωργοί - ταχυδρόμοι	1

Σύνολον 143

Γενική εμφάνις τῷ χωριῷ

Εἶναι σχεδὸν ἀποκλεισμένον, περιβαλλόμενον πανταχόθεν ὑπὸ ὕψηλῶν ὄροσειρῶν, καὶ μόνον ἡ χαράδρα «Ἀγοριανίτης» διακόπτει τὴν συνέχειαν τῶν ὄροσειρῶν τούτων. Τὸ δάσος ποῦ συνέχεται σχεδὸν μὲ τὰς ἀκρᾶς οἰκίας δίδει θαυμάσιο φόντο εἰς τὸ χωρίον.

Γενική ἄποψις τοῦ χωρίου «Ἐπτάλοφος»

Τὸ ἄφθονον ὕδωρ, ρέον παραπλεύρως ἐκάστης ὁδοῦ, δίδει ἰδιαιτέραν ζωηρότητα εἰς τὸ πράσινον, εἰς τὸ ὁποῖον κυριολεκτικῶς εἶναι βυθισμένον ὁλόκληρον τὸ χωρίον.

Κάθε οἰκία διαθέτει καὶ ἓνα μικρὸν κηπον μὲ ὄπωροφόρα δένδρα, λαχανικά κ.λ.π. Οἱ πολλοὶ τέλος ὕδρόμυλοι, μὲ τοὺς μεγάλους αὐλογύρους τῶν στολισμένους μὲ πανυψηλοὺς πλατάνους καὶ καρυδιές, δίδουν ἰδιαιτέραν γραφικότητα εἰς τὴν ὄλην ἐμφάνισιν τοῦ χωρίου.

Αἱ οἰκίαι τοῦ εἶναι ὄλαι νεόκτιστοι (1), μονώροφοι, παραπλεύρως δὲ τούτων εὐρίσκονται οἱ ὀπαραίτητοι χώροι διὰ τὴν ἀποθήκευσιν τῶν ζωοτροφῶν καὶ ἐνσταυλισμὸν τῶν ζῶων, ὡς καὶ ὁ φῶβρος.

Ἐνδυμασία. Αὕτη εἰς τοὺς νέους εἶναι ὁμοία μὲ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν πόλεων, ἀπὸ κατωτέρας βεβαίως ποιότητος ὑφάσματα. Εἰς τοὺς γέροντας ὁμως συχνὰ συναντᾶ κανεῖς τὴν «καμιζόλα», ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐξέλξις τῆς παλαιᾶς φουστάνελλας. Εἶναι κατασκευασμένη ἀπὸ δρίλλινον ὑφασμα καὶ καλύπτει τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν ὠμων μέχρι τοῦ μέσου τῶν

1) Ἀνοικοδομήθησαν ἅπασαι μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὸ 1943 καταστροφὴν τῶν.

μηρών. Μέχρι της μέσης εφαρμόζει τελείως επί του σώματος, κάτωθεν δὲ ταύτης ἀφίεται ἐλευθέρα, ὡς εὐρύχωρος γυναικεία φούστα. Οἱ πόδες καλύπτονται ὀλόκληροι ὑπὸ μαλλίνων καλτσῶν, κάτωθεν δὲ τοῦ γόνατος εἶναι προσδεδεμένη μία ταινία ὑφάσματος (γονατόρα) ἀφ' ἧς πρὸς τὸ ὀπίσω μέρος νὰ κρέμεται ἕνας θύσανος (φοῦντες). Τὰ τσαρούχια ἔχουν σχεδὸν καταργηθῆ ὡς ἀντιοικονομικὰ καὶ ἔχουν ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὰ «καβουτσούκλια». Ταῦτα ἔχουν ὡς βάσιον

Ἑπταλοφίτισσες μετὴν τοπικὴν ἐνδυμασίαν

ἐλαστικὰ αὐτοκινήτου, τὸ δὲ ἐπάνω μέρος ἀπὸ κατεργασμένον δέρμα ζώου. Ὑποδήματα ἐκ δέρματος χοίρου σπανίως χρησιμοποιοῦνται λόγῳ τῆς μὴ ἐκτροφῆς χοίρων εἰς τὸ χωρίον, ἀν καὶ θεωροῦνται λίαν ἐξυπηρετικά, ἰδίᾳ διὰ τὸ κνηγίον.

Ἡ ἐνδυμασία τῶν γυναικῶν, ἐκτὸς τῆς ἐνδυμασίας τῶν κοριτσιῶν, εἶναι γενικὴ καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τεμάχια: Τὸ «μπουλκάκι», τὸ ὁποῖον καλύπτει τὸ σῶμα μέχρι τῆς μέσης καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε βαμβακερὸν, καὶ τὸ «μισοφόρι» ἢ «φανέλλα» ἢ ὁποῖα καλύπτει ἀπὸ τῆς μέσης μέχρι τοῦ μέσου τῆς κνήμης ἢ καὶ χαμηλότερον, ἐνίοτε δὲ καὶ μέχρι τοῦ ἀστραγάλου. Εἶναι ἀπὸ ἐριοῦχον ἢ βαμβακερὸν ὑφάσμα, ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς.

Ἡ τοπικὴ Ἑθνικὴ γυναικεία ἐνδυμασία, τὰ «σιγκούνια», δὲν φοριέται πλέον παρὰ μόνον εἰς τὰς πανηγύρεις καὶ τὰς Ἑθνικὰς εορτάς.

Διατροφή τῶν κατοίκων

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἶναι πολὺ λιτοδίαιτοι. Ἀρκοῦνται εἰς τὰ προϊόντα ἄτινα παράγουν οἱ ἴδιοι, δηλαδή εἰς τὰ φασόλια, τίς φακές, τὰ ροβύθια καὶ τὸν σίτον ὅστις διὰ τὴν ἐπαρκέσῃ ἀναμιγνύεται μὲ ἀραβόσιτον. Ἀπασαὶ σχεδὸν αἱ οἰκογένειαι διατρέφονται ἀπὸ μίαν ἢ δύο αἴγας ἀπὸ τὰς ὁποίας προμηθεύονται τὸ γάλα, τὸν τυρὸν, παρασκευάζουσι τὸν τραχανᾶ καὶ τίς χυλοπίττες· ἐπίσης διὰ τῶν ἐριφίων καλύπτουσι καὶ ἕν μέρος τῶν ἀναγκῶν τῶν εἰς κρέας.

Ἡ ἔμνη ἑλλειψίς τὴν ὅποιαν αἰσθάνονται εἶναι ἢ τὸ ἐλαίου, τὸ ὅποιον προμηθεύονται δι' ἀντάλλαγῆς μετὰ τῶν ὀλιγοστῶν πλεοναζόντων προϊόντων τῶν καὶ τὸ ὅποιον χρησιμοποιοῦνται πάντοτε μετὰ μεγάλης οἰκονομίας.

Ὑγιεινὴ κατάστασις τῶν κατοίκων

Μολονότι οἱ κάτοικοι δὲν διατρέφονται καλῶς, εἰς τὰς παρειαῖς ὁλῶν ἔχει τεθῆ ἡ σφραγίδα τῆς ὑγείας. Σπανίως αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην ἰατροῦ καὶ ἡ μακροβιότης εἶναι συνηθισμένον φαινόμενον. Οἱ Ἐπιταλοφῖται καυχῶνται διὰ τὴν κατάστασιν αὐτὴν τῆς ὑγείας τῶν καὶ ὅταν ἐρωτηθοῦν ἀν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην ἰατροῦ, ἀπαντοῦν: — «Ἐχομεν ἐμεῖς γιὰτὸ τὸ βουνό».

Πνευματικὴ ἀνάπτυξις

Τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τῶν κατοίκων εἶναι πολὺ χαμηλόν. Πόλλοι τῶν ἀνδρῶν δὲν γνωρίζουσι νὰ γράφουσι καὶ νὰ διαβάσουσι, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνω τῶν 30 ἐτῶν εἶναι ὅλῃ ἀναλφάβητοι. Ἀλλὰ καὶ ἡ σημερινὴ ἐκπαίδευσίς δὲν εἶναι καθόλου ἱκανοποιητικὴ. Κίτριον Δημοτικὸν σχολεῖον ὑπάρχει καὶ εἰς ἀρίστην μάλιστα κατάστασιν, δὲν ὑπάρχει ὅμως δημοδιδάσκαλος. Διορίζεται κάποτε εἰς δημοδιδάσκαλος διὰ νὰ παραμείνῃ ἕν ἔτος καὶ νὰ μετατεθῆ τὸ ἐπόμενον, ἀφήνων τοιούτῳ τῶν τὸ χωρίον ἐπὶ μερικὰ ἔτη χωρὶς τὴν βασικὴν ταύτην ἐκπαίδευσιν. Μεγάλαν προσπάθειαν καταβάλλουσι οἱ γονεῖς διὰ νὰ καταρθώσῃ νὰ διατηρήσῃ ἕνα δημοδιδάσκαλον εἰς τὸ χωρίον τῶν, καὶ πολυτάκως, παρ' ὅλην τὴν πενίαν τῶν, πληρώνουσι ἰδιώτας δημοδιδασκάλους.

Πάντοτε ὅμως ἡ βασικὴ αὕτη δημοτικὴ ἐκπαίδευσίς χωλαίνει.

Φωτισμός—θέρμανσις. Ὁ φωτισμός γίνεται διὰ λύχνων πετρελαίου, ἡ δὲ θέρμανσις διὰ ξύλων, ἀφθονούντων ἄλλωστε καὶ μεταφερομένων ἐκ τοῦ δάσους διὰ τῶν ἡμιόνων.

Μετακίνησις τοῦ πληθυσμοῦ—Ἀστυφιλία. Παρατηρεῖται μεγάλη τάσις ἐγκαταλείψεως τοῦ χωρίου ὑπὸ τῶν κατοίκων πρὸς ἀναζήτησιν εὐνοϊκωτέρων συνθηκῶν διαβίωσης εἰς ἄλλα χωρία ἢ πόλεις.

Ἡ τάσις αὕτη παρατηρεῖται κυρίως εἰς τοὺς νέους καὶ τὰς νέας· συνδυάζουσι μάλιστα οὗτοι τὴν μετανάστευσίν των μὲ τοὺς γάμους τῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον παρατηρεῖται τάσις ἀναζητήσεως συζύγων ἔκτος τοῦ χωρίου τῶν, οὕτως ὥστε μετὰ τὸν γάμον ἐγκαθίστανται εἰς

τὸ ἄλλο χωρίον, τῆς γυναικὸς οἱ ἄνδρες ἢ τοῦ ἀνδρὸς αἱ γυναῖκες. Ἄλλὰ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν κτηνοτρόφων, οἱ ὁποῖοι μετεκινουνοὺν κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον πρὸς τὰ «χειμαδιὰ» τῆς πεδιάδος τοῦ Κηφισοῦ, ἐθεώρησαν προτιμότερον ὅπως ἐγκαταστήσουν τὰς μονίμους κατοικίας των εἰς τὸ χωρίον Λιλαία.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ μετανάσται διατηροῦν τὰς οἰκίας των εἰς τὸ χωρίον καὶ τὰς χρησιμοποιοῦν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον διὰ παραθερισμόν.

Παραθερισμός. Τὸ εὐνοϊκὸν κλίμα μὲ τὸ μεγάλο ὑψόμετρον, τὴν πλουσίαν βλάστησιν καὶ τὰ ἄφθονα ὕδατα, προσελκύει πολλοὺς παραθεριστὰς κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον.

Οἱ περισσότεροι τῶν παραθεριστῶν τούτων διαθέτουν καὶ ἰδίας οἰκίας, διὰ τὸν σκοπὸν μόνον τοῦτον χρησιμοποιουμένας. Τὰ 30% τῶν οἰκιῶν τοῦ χωρίου εἶναι ἰδιοκτησίαι τῶν παραθεριστῶν.

Ἡ προσέλευσις τῶν παραθεριστῶν ἀναμένεται ἀγωνιωδῶς διὰ τὴν δώση κίνησιν καὶ ζωὴν εἰς τὸ ἄλλως νεκρὸν καὶ ἀπομεμονωμένον χωρίον. Ἄλλὰ καὶ τὰ οἰκονομικὰ ὀφέλη δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητα. Τὰ λαχανικὰ, αἱ ὀπώραι, τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα εὐρίσκουν ἱκανοποιητικὰς τιμὰς καὶ οἱ καφεπῶλαι, παντοπῶλαι, κουρεῖς κ.λ.π., μετατρέπουν τὰς τιμὰς των αὐθωρεῖ εἰς... τουριστικὰς.

Τοῦτο βεβαίως εἶναι πρὸς ζημίαν των, διότι δὲν ἀποτελεῖ τὸ καλύτερον μέσον προσελκύσεως παραθεριστῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙV

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ἡ συνολικὴ ἔκτασις τοῦ χωρίου ἀνέρχεται εἰς 26.000 στρέμματα περίπου, κατανέμεται δὲ ὡς ἀκολούθως:

Καλλιεργουμένη ἔκτασις	2.350	στρέμ.
Μὴ καλλιεργουμένη >	23.650	>
Σύνολον	26.000	>

ΠΙΝΑΞ 3

Μὴ καλλιεργουμένη ἔκτασις

1. Βοσκή (α) Δάσος 15.000, β) Χέρσοι ἐκτάσεις 4.000)	Στρέμ.	19.000
2. Δάσος ἀπηγορευμένον διὰ τὴν βοσκήν	>	1.000
3. Ἀλώνια	>	150
4. Συνοικισμὸς	>	500
5. Χαράδραι κ.λ.π. μὴ ἐπιδεκτικαὶ βοσκήσεως	>	3.000
Σύνολον μὴ καλλιεργουμένων ἐδαφῶν	Στρέμ.	23.650

ΠΙΝΑΞ 4

Καλλιεργουμένη ἔκτασις καὶ κατανομὴ αὐτῆς κατὰ καλλιεργείας (1952 - 1953)

α)α	Εἶδος καλλιεργείας	Καταλαμβανομένη ἔκτασις εἰς στρέμ.	Ἐπὶ τοῖς % τῆς συνολικῆς καλλ. ἐκτάσεως
1	Ἀμπελος	350	14,9
2	Σίτος	830	35,3
3	Κριθὴ	30	1,3
4	Ρόβι	40	1,7
5	Φακὲς	180	7,6
6	Γεώμηλα	320	13,6
7	Ἄραβόσιτος	470	20,0
8	Φασόλια (συγκαλλ.)	360	15,3
9	Μηδικὴ	80	3,4
10	Ροβύθια	50	2,2
	Σύνολον	2.710	115,3
	Μεῖον συγκαλλιέργεια	360	15,3
	Συνολικὴ ἔκτασις	2.350	100,0

Ἡ εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα ἀναφερομένη συγκαλλιέργεια εἶναι ἡ τοῦ ἀραβοσίτου μετὰ φασολίων εἰς τὴν ἀρδευομένην ἔκτασιν τῆς περιοχῆς.

Συντελεσται

$\frac{\text{καλλιεργούμεναι ἑκτάσεις}}{\text{συνολικὴ ἑκτασίς}}$	= $\frac{K}{\Sigma}$	= $\frac{2.350}{26.000}$	= 0,09
$\frac{\text{μὴ καλλιεργῆσ. ἑκτάσεις}}{\text{Συνολικὴ ἑκτασίς}}$	= $\frac{M}{\Sigma}$	= $\frac{23.650}{26.000}$	= 0,91
$\frac{\text{καλλιεργουμένη ἑκτασίς}}{\text{μὴ καλλιεργουμένη ἑκτασίς}}$	= $\frac{K}{M}$	= $\frac{2.350}{23.650}$	= 0,1

ΕΙΔΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**1.— Σιτηρὰ**

Ὡς ὁ πίναξ 4 δεικνύει ταῦτα κατέχουν τὰ 56,6% τῆς ὅλης καλλιεργουμένης ἑκτάσεως, τὴν πρώτην δὲ θέσιν μεταξύ τούτων καταλαμβάνει ὁ σίτος (35,3%), ἀκολουθεῖ ὁ ἀραβόσιτος (20%) καὶ μετὰ τοῦτον ἡ κριθή (1,3%).

Σίτος

Καλλιεργούμεναι ποικιλίαι. Αἱ κλιματολογικαὶ συνθήκαι, ὡς αὐτὰ ἐξετέθησαν εἰς τὸ οἰκτεῖον κεφάλαιον, ἐπιβάλλουν τὴν καλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν ὡς χειμερινῶν καὶ ἑαρινῶν. Ἀποκλειστικοὶ δὲ ἀντιπρόσωποι τούτων εἶναι διὰ μὲν τὰ χειμερινὰ σιτηρὰ αἱ ποικιλίαι «Κεντράδι» καὶ «Βλάχος», διὰ δὲ τὰ ἑαρινὰ τὸ «Τριμήνι».

α. Χειμερινὰ σιτηρὰ

Κεντράδι. Καταλαμβάνει τὴν μεγαλύτεραν ἑκτασίαν καὶ κυρίως τὰς ἑκτάσεις τὰς εὐρισκομένας εἰς ὕψος κάτω τῶν 1000 μέτρων. Ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μαλακῶν σιτηρῶν. Ἀνθεκτικὸν εἰς τὸ ψῦχος, εὐπαθὲς εἰς τὰς σκωριάσεις.

Παρουσιάζει μικρὰν εὐπάθειαν εἰς τὸ πλάγιασμα. Πρώτη ἀνάπτυξις πλαγία καὶ ἀδελφωμά πλούσιον. Φέρει ἄγανα μετρίου μήκους μὲ σταχύδια κλειστὰ καὶ ἀριθμὸν σπόρων κατὰ σταχύδιον 2. Σπῆρος ἐρυθρὸς, σχήματος ἑλλειπσοειδοῦς. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 60 ὀκάδες. Λόγω τῆς μικρᾶς ταύτης ἀποδόσεως καὶ τῆς κακῆς ποιότητος τοῦ ἐκ τοῦ σίτου τούτου παρασκευαζομένου ἄρτου (μαῦρος ἄρτος) δύναται τις νὰ συστήσῃ τὴν δοκιμὴν τῶν ἐπίσης ἀνθεκτικῶν εἰς τὸ ψῦχος καὶ ἐπιπροσθέτως καὶ εἰς τὰς σκωριάσεις βελτιωμένων ποικιλιῶν.

Βλάχος. Καλλιεργεῖται εἰς μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ κεντράδι ὕψος μετρον ὡς λίαν ἀνθεκτικὸς εἰς τὸ ψῦχος. Ἀνήκει δὲ εἰς τὰ σκληρὰ σιτηρὰ. Ἀνάπτυξις χαμηλή. Στάχυς τραπεζοειδοῦς σχήματος, λευκός, φέρων ἄγανα λευκὰ ἐπιμήκη. Σπῆρος ἐπίσης λευκός. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 60 ὀκ.

Καλλιεργητικαὶ φροντίδες

Ὅργανα. Συνήθως γίνεται ἓν καὶ σπανιώτερον δύο ὄργαματά πρὸ τῆς σπορᾶς. Ὅργαματά καλαμιᾶς δὲν γίνονται καὶ οὔτε χρειά-

ζονται, καθόσον ἡ ἀγριάδα τὴν ὁποῖαν ἐπιδιώκομεν νὰ καταστρέψωμεν διὰ τῶν τοιούτων ὀργωμάτων ἔχει ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὰς καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, λόγῳ τῆς μακροχρονίου ἐπιμελημένης καλλιεργείας καὶ τῆς ἐναλλαγῆς τῆς καλλιεργείας τῶν σιτηρῶν μετὰ σκαλιστικῶν τοιούτων (ἀραβοσίτου, φακῆς κ.λ.π.). Ἡ μόνη περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποῖαν λαμβάνει χώραν τοιοῦτον ὄργανο εἶναι ὅταν ἀκολουθεῖ τὸν θερισμὸν τῶν σιτηρῶν ἢ σπορὰ ἀραβοσίτου μετὰ φασολίων ἐν συγκαλλιεργείᾳ κατὰ τὴν αὐτὴν καλλιεργητικὴν περίοδον. Τοῦτο συμβαίνει μόνον εἰς τοὺς ἀρδευομένους καὶ περισσότερον γονίμους ἀγρούς.

Σπορά. Γίνεται συνήθως κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον, πάντοτε στὰ πεταχτὰ καὶ μὲ ποσότητα σπόρου 15—20 ὀκάδων κατὰ στρέμμα (30—40 ὀκ. τῆ «ζεφιά»). Βεβαίως ὁ χρόνος σπορᾶς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς πτώσεως τῶν πρώτων φθινοπωρινῶν βροχῶν.

Ἐπιδιώκεται ἡ πρόωμος σπορὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶναι γνωστὸν ἐὰν μετὰ ταύτην θὰ ἐξακολουθήσῃ καλοκαίρια, οὕτως ὥστε ὁ σπόρος νὰ δυνηθῆ νὰ φυτρώσῃ. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἡ πρόωμος συγκομιδὴ ἔχει πάντοτε εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα. Ἀπολύμανοις τοῦ σπόρου γίνεται.

Ἄμειψισπορά. Τὰ σιτηρὰ καλλιεργοῦνται ἐν τριετεί συνήθως ἀμειψισπορᾷ μετὰ τῶν ψυχανθῶν (φακῆς—ρόβης) εἰς τοὺς ξηρικοὺς ἀγρούς (σίτος—σίτος—ψυχανθῆ) καὶ ἐν διετεί τοιαύτη μετὰ τοῦ ἀραβοσίτου ἐν συγκαλλιεργείᾳ μετὰ φασολίων, εἰς τοὺς ἀρδευομένους. Εἶναι καθ' ὅλα ἐνδεδειγμένη λόγῳ τῆς μικρᾶς γονιμότητος τῶν ἀγρῶν ἀφ' ἑνός καὶ τῆς στενότητος τῆς καλλιεργήσιμου ἐκτάσεως ἀφ' ἑτέρου, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἡ γῆ δὲν δύναται νὰ ἀφεθῆ εἰς ἀγρανάπασιν.

Λίπανσις. Ἡ ἀξία τῆς κόπρου δὲν ἔχει πλήρως κατανοηθῆ ὑπὸ τῶν γεωργῶν. Ἴσως διότι ἡ χρησιμοποίησις τῆς δὲν γίνεται δεόντως. Δὲν εἶναι σπανία ἢ περίπτωσις νὰ ρίπτεται αὕτη μετὰ τὸν θερισμὸν, χωρὶς οὐδὲν νὰ ἔχη ἀποσυντεθῆ. Διασκορπίζεται καὶ μένει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκτεθειμένη μέχρι τοῦ φθινοπώρου. Ὑπὸ τοιαύτας βεβαίως συνθήκας ἡ ἀξία τῆς σχεδὸν ἐκμηδενίζεται. Ὁρισμένα ἀγροτεμάχια, ἅτινα εὐρίσκονται εἰς τὴν πλεονεκτικὴν θέσιν νὰ χρησιμοποιοῦνται μετὰ τὸν θερισμὸν τῶν σιτηρῶν διὰ τὸν ἐνσταυλισμὸν τῶν προβάτων κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, δέχονται οὕτω τὴν κόπρον των. Ἡ ἐκ τῆς κτηνοτροφίας κόπρος σπανίως χρησιμοποιεῖται κατ' ἄλλον τρόπον, καθόσον κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον τὰ περισσότερα τῶν ποιμνίων νομαδίζουσιν, κατὰ δὲ τὴν θερινὴν ἐγκαθίστανται συνήθως μακρὰν τῶν ἀγρῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μεταφορὰ τῆς κόπρου καθίσταται κοπιώδης. Ἡ ὀλικὴ τέλος κόπρος τοῦ ἑνός συνήθως ἡμίονου καὶ τῶν μερικῶν αἰγοπροβάτων ἅτινα διατρέφει ἐκάστη οἰκογένεια χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν λίπανσιν τοῦ κήπου ἢ τῶν πλησίον τοῦ χωρίου ἀγρῶν.

Τελευταίως ἤρχισεν ἡ χρῆσις καὶ τῶν χημικῶν λιπασμάτων, κυρίως ἀζωτούχων, μὲ ἐξαιρετικὰ ἀποτελέσματα.

δευόμενα, συνήθως κατόπιν ἄρδευσεως ὕπάρχει ὁμως καὶ τρίτη ἐποχὴ σπορᾶς, κατὰ τὸ μέσον τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, μετὰ τὸ θέρισμα τῶν σιτηρῶν. Αὕτη εἶναι ἡ ὄψιμος καλλιέργεια καὶ γίνεται συνήθως εἰς τὰ περισσότερα γόνιμα ἄρδευόμενα ἐδάφη. Ἡ σπορὰ γίνεται πάντοτε στὰ πεταχτὰ μὲ ποσότητα σπόρου 4—5 ὀκ. κατὰ στρέμμα. Εἰς ὅλους τοὺς ἄρδευομένους ἀγρούς μετὰ τοῦ ἀραβοσίτου σπείρονται ἐν συγκαλλιέργειᾳ καὶ φασόλια.

Λοιπαὶ καλλιεργητικαὶ φροντίδες. Ὅταν τὰ φυτὰ φθάσουν τὸ ὕψος 0,10—0,15 μ. γίνεται ἓνα ἀραιώμα μὲ τὸ χέρι. Ἐπακολουθεῖ σκάλισμα καὶ ὅταν ταῦτα φθάσουν τὸ ὕψος τῶν 0,25—0,30 μ. παραχώνονται. Αἱ ἄρδευσεῖς γίνονται κανονικαὶ διὰ τῆς μεθόδου τῆς διαχύσεως, καταβάλλεται δὲ ἰδιαιτέρα προσπάθεια διὰ τὴν πρόληψιν τυχούσης διαβρώσεως τοῦ ἐδάφους ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἄρδευσεως.

Ἡ κόπῃ τῆς «καλαμποκιᾶς», δηλ. τοῦ τμήματος τοῦ φυτοῦ ἄνωθεν τοῦ σπάδικος, γίνεται εἰς μὲν τὰ ξηρικά 7—10 ἡμέρας πρὸ τῆς συλλογῆς τοῦ καρποῦ, εἰς δὲ τὰ ἄρδευόμενα καὶ ἐν συγκαλλιέργειᾳ μετὰ φασολίων μετὰ τὴν συγκομιδὴν τόσον τοῦ ἀραβοσίτου ὅσον καὶ τῶν φασολίων, καθ' ὅσον ἐπ' αὐτοῦ ἔχουν ἀναρριχηθῆ τὰ φασόλια, ἅτινα ὀριμάζουσι βραδύτερον. Μετὰ τὴν συγκομιδὴν καὶ τῶν φασολίων, κόπτονται, προσδέονται εἰς δεμάτια καὶ χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὸν χειμῶνά ὡς ζωοτροφή, ἐξαιρετικῆς μάλιστα ποιότητος.

Ἡ ἐποχὴ συγκομιδῆς ποικίλλει βεβαίως ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς σπορᾶς. Κυρίως γίνεται εἰς τρία στάδια. Διὰ τὰ ξηρικά περὶ τὸ τέλος Αὐγούστου μὲ ἀρχὰς Σεπτεμβρίου, διὰ τὰ πρῶτα ἄρδευόμενα περὶ τὸ τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου, διὰ τὰ δὲ ὄψιμα εἰς τὰ μέσα περὶ τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἀποφλοιώσεις καὶ ἐκκοκκισμός. Μετὰ τὴν συλλογὴν συγκεντρώνονται ὄλα εἴτε εἰς τὰ ἀλώνια, εἴτε εἰς ὑπόστεγα πλησίον τῶν οἰκῶν σχηματίζοντα ἓνα κωνικὸν σωρὸν. Ἡ ἀποφλοιώσις (ξεφλούδισμα) γίνεται συνήθως κατὰ τὴν νύκτα μὲ τὰ λεγόμενα «νυχτέρια». Πρόκειται περὶ μιᾶς συγκεντρώσεως ἕως 5, ἐνίοτε καὶ περισσότερων ἀτόμων, συγκεντρουμένων κατὰ τὰς πρῶτας νυκτερινὰς ὥρας καὶ ἀσχολουμένων μὲ τὸ ξεφλούδισμα μέχρι τῆς πρώτης ἢ δευτέρας μεταμεσονυκτίου ὥρας. Μετὰ τὸ ξεφλούδισμα ὁ καρπὸς ἀπλώνεται εἰς τὸ ἀλῶνι ἢ τὸ προαύλιον τῆς οἰκίας πρὸς ξήρανσιν.

Ὁ ἐκκοκκισμὸς γίνεται δι' εἰδικῶν ἐργαλείων καλουμένων «λούραβδίων». Ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐκ δύο ξυλίνων ράβδων, μήκους τῆς μὲν μιᾶς 1,50 μ., τῆς δὲ ἐτέρας 0,78—0,80 μ. συνδεομένων μεταξὺ τῶν διὰ σχοινοῦ μήκους 1,50 μ. καὶ τούτου. Περιστρεφομένης τῆς μεγάλης ράβδου ἐπιπίπτει ἡ μικρὰ ἐπὶ τοῦ σωροῦ τοῦ ἀραβοσίτου, ἀποσπῶσα τοιοῦτοτρόπως τοὺς κόκκους τοῦ ἀραβοσίτου ἀπὸ τὰ στελέχη των.

Ἐπακολουθεῖ ἀποχώρισμός τῶν στελεχῶν διὰ τσουγκρανίων καὶ λίχνισμά τοῦ καρποῦ.

Αι αποδόσεις κατά στρέμμα κυμαίνονται εις τὰς 50—70 δκ. διὰ τὰ ξηρικά καὶ εις τὰς 70—90 δκ. διὰ τὰ ἀρδευόμενα.

Χρησιμοποιεῖται κατὰ ἓνα μέρος διὰ τὴν διατροφήν τῆς οἰκογενείας ἀναμειγνυόμενος διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἄρτου μετὰ τοῦ σίτου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον διατίθεται εἰς τὴν ἀγοράν.

Κριθή. Σπείρεται εἰς ἑκτάσιν 30 στρεμμάτων. Χρησιμοποιεῖται εἴτε ὡς σανὸς μετὰ ἀπόδοσιν 400—500 δκ. κατὰ στρέμμα, εἴτε ὡς καρπὸς μετὰ ἀπόδοσιν 50—70 δκ. κατὰ στρέμμα, διὰ τὴν διατροφήν τῶν ζώων. Καλλιεργεῖται ἡ ἐντοπία ποικιλία ἣτις εἶναι μᾶλλον μίγμα διαφόρων ποικιλιῶν. Αἱ καλλιεργητικαὶ φροντίδες εἶναι ὅμοιαι μετὰ τὰς τοῦ σίτου.

2. Ψυχανθῆ

Φασόλια. Σπείρονται πάντοτε ἐν συγκαλλιεργείᾳ μετὰ τοῦ ἀραβοσίτου εἰς τὰ ἀρδευόμενα ἀγροτεμάχια. Καλλιεργοῦνται τὰ ἀναρριχώμενα μετὰ πεπλατυσμένον λοβὸν λευκόσπερμα φασόλια.

Τὰ καρπόφυλλα τῶν ἔχουν πολλὰς σκληρευχυσματικὰς ἴνας, δι' ὃ χρησιμοποιοῦνται κυρίως ὡς καρπὸς καὶ οὐχὶ ὡς λοβός. Ἡ ἀναρρίχησις τῶν γίνεται ἐπὶ τῶν στελεχῶν τοῦ ἀραβοσίτου. Ὁ καρπὸς ὀριμάζει διαδοχικῶς ἐκ τῶν κατωτέρων τμημάτων τοῦ φυτοῦ πρὸς τὰ ἀνώτερα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἡ συγκομιδὴ γίνεται εἰς διαφορετικὰ στάδια. Αἱ ἀποδόσεις κυμαίνονται περίξ τῶν 40—50 δκάδων κατὰ στρέμμα.

Ὁ κυριώτερος ἐχθρὸς τῶν εἶναι αἱ ἀκρίδες, αἱ ὁποῖαι εἰς ὀρισμένα ἔτη δύνανται νὰ ἐκμηδενίσουν τὴν παραγωγὴν.

Φακὲς—Ρόβι. Καλλιεργοῦνται ἐν ἀμειψισπορᾷ μετὰ τῶν σιτηρῶν εἰς τοὺς ξηρικοὺς ἀγρούς. Αἱ ἀποδόσεις κυμαίνονται διὰ μὲν τὸ ρόβι εἰς 70—100 δκάδας κατὰ στρέμμα, διὰ δὲ τὴν φακὴν εἰς 40—60 δκ. Τὸ ρόβι χρησιμοποιεῖται ὡς ζωτροφία, ἡ δὲ φακὴ εἶναι ἀπὸ τὰ προϊόντα ἅτινα ὑπερκαλύπτουν τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας καὶ τὸ πλεόνασμα αὐτῆς διατίθεται εἰς τὴν ἀγοράν.

Σπείρονται τὴν ἀνοιξιν ἢ δὲ συγκομιδὴ τῶν συμπίπτει μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν σιτηρῶν.

Ρεβύθια. Καλλιεργοῦνται καὶ ταῦτα ἐν ἀμειψισπορᾷ μετὰ τῶν σιτηρῶν εἰς ἑκτάσιν 50 στρεμμάτων. Σπείρονται ἔνωρις καὶ συγκομίζονται τὸν Αὐγούστον. Ἡ στρεμματικὴ τῶν ἀπόδοσις κυμαίνεται μεταξὺ 45—70 δκάδ. κατὰ στρέμμα.

Μηδική. Ἡ καλλιέργειά της καταλαμβάνει ἑκτάσιν 80 στρεμμάτων ἐκ τῆς πλέον γόνιμου. Ἡ σπορὰ γίνεται κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, ἀφοῦ προηγηθῶν ἐπανειλημμένα ὀργώματα καὶ ψιλοχωμάτισμα τοῦ ἐδάφους. Χρησιμοποιοῦνται 2 ἕως 3 δκάδες σπόρου κατὰ στρέμμα. Ἡ προμήθεια τοῦ σπόρου γίνεται εἴτε ἐκ τῆς Α. Τ. Ε. μέσῳ τοῦ Συνεταιρισμοῦ, εἴτε ἐκ τῶν ὀρεινῶν χωρίων τῆς Γκιώνας. Οὐδέποτε παράγουν οἱ ἴδιοι σπόρον.

Ἡ διάρκεια ζωῆς τῆς μηδικῆς εἰς ἓνα ἄγρον κυμαίνεται ἀπὸ 4 ἕως 7 χρόνια ἀναλόγως τοῦ σπόρου ποῦ ἐχρησιμοποιήθη. Γίνονται 3—4 κοπαὶ τὸ ἔτος μὲ ἀπόδοσιν 500—800 ὀκάδων ξηροῦ χόρτου κατὰ στρέμμα. Ἡ καλλιέργειά της θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῆ ἔτι περισσότερο λόγῳ τῆς σπάνιως τῶν ζωοτροφῶν.

3. Γεώμηλα. Εἶναι μία ἀπὸ τὰς κυρίας καλλιεργείας, ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων τῆς ὁποίας ὁ γεωργὸς καλύπτει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ὑπολοίπων ἀναγκῶν του. Καταλαμβάνει ἕκτασιν 320 στρεμ., ἦτοι τὰ 13,6% τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν, μὲ μέσην στρεμματικὴν ἀπόδοσιν 800 ὀκάδας.

Ἡ σπορὰ γίνεται εἰς διαδοχικὰ στάδια ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου ἕως τὸ τέλος Μαΐου. Προηγούνται ταύτης δύο ὄργωματα. Ὁ πατατόσπορος τίθεται πλευρικῶς τῆς αὐλακος τῆς διανοιγομένης ὑπὸ τοῦ ἀρότρου. Δὲν κόπονται οἱ κόνδυλοι τῶν γεωμήλων εἰς τεμάχια μὲ ὀλιγωτέρους ὀφθαλμούς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι μεγάλου μεγέθους, καὶ μάλιστα πολλακίς τίθενται δύο ἢ τρεῖς εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Τὸ μέτρον τοῦτο ἀπεδείχθη ἀποτελεσματικόν, ἴσως λόγῳ τῆς μικρᾶς γονιμότητος τῶν ἄγρων, ποῦ ἀναπληροῦται ὑπὸ τῶν ἀποθηκευμένων εἰς τοὺς κονδύλους θρεπτικῶν οὐσιῶν, τουλάχιστον διὰ τὰ πρῶτα στάδια ἀναπτύξεως τοῦ φυτοῦ. Δοκιμὴ μὲ τομὴν τῶν κονδύλων εἰς τὸ μέσον ἀπέτυχεν. Ἡ ποσότης τοῦ σπόρου κατὰ στρέμμα κυμαίνεται μεταξὺ 120—150 ὀκάδων. Ἡ προμήθεια τοῦ σπόρου γίνεται ἐκ τοῦ κέντρου σποροπαραγωγῆς Θηβῶν ἐκ τῆς πατάτας δευτέρας ἐσοδείας (φθινοπωρινῆς), εἰς ὠρισμένας ὁμῶς περιπτώσεις γίνεται χρῆσις σπόρου ἐκ τῆς ἰδίας παραγωγῆς, ἐκ τῆς ὀψιμοτέρας τοιαύτης.

Σκαλίματα, παραχώματα καὶ ἀρδεύσεις γίνονται κανονικὰ καθ' ὄλην τὴν βλαστικὴν περίοδον.

Πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς αἱ ἀρδεύσεις περιορίζονται ὡς προκαλοῦσαι σῆψιν τῶν κονδύλων.

Ἡ συγκομιδὴ. Γίνεται εἰς διαδοχικὰ στάδια ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς σπορᾶς καὶ τῆς εὐκαιρίας διαθέσεως τοῦ προϊόντος. Πολλακίς ἢ συγκομιδὴ ἐπιταχύνεται ἐὰν παρατηρηθῆ προσβολὴ ὑπὸ ἀσθενειῶν καὶ ἀρχίση ἢ σῆψις τῶν κονδύλων ἐντὸς τοῦ ἄγρου. Ἡ ἐξαγωγή γίνεται διὰ σκαπάνης.

Ἡ διάθεσις τοῦ προϊόντος. Ἐπισπεύδεται διὰ τὴν πρῶμιον συγκομιδὴν λόγῳ τῶν παρατηρουμένων μεγάλων ἀπωλειῶν εἰς τὰς ἀποθήκας ἐκ σήψεως. Αἱ τιμαὶ αἱ προσφερόμεναι ἐκάστοτε εἶναι λίαν μικραί, πάντως αἱ ἀποδόσεις κατὰ στρέμμα εἰς χρῆμα εἶναι πάντοτε ἱκανοποιητικά. Μέρος τῆς παραγωγῆς διατίθεται ἐπ' ἀνταλλαγῆ μὲ ἐλαιόλαδον καὶ ἐλαίας διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας.

Ἡ ὀψιμοτέρα, λόγῳ τῆς μεγαλυτέρας τῆς ἀντοχῆς, κρατεῖται συνήθως εἰς ἀποθήκας κατὰ σωρούς ἵνα διατεθῆ τὸν χειμῶνα εἰς εὐνοϊκωτέρας τιμὰς ἢ πρὸς διατροφήν τῆς οἰκογενείας.

Ἐχθροὶ καὶ ἀσθένειαι. Ἐντομολογικαὶ προσβολαὶ οὐδέποτε σχεδὸν ἔχουν παρατηρηθῆ Ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι προκαλοῦν ζημίας εἶναι αἱ μυκητολογικαί. Ἐξ αὐτῶν ὁ περονόσπορος καὶ ὁ καρκίνος προκαλοῦν τὰς μεγαλύτερας καταστροφάς.

Ὁ περονόσπορος προσβάλλει τὰ φύλλα, βλαστοὺς καὶ κονδύλους, προκαλῶν εἰς τοὺς τελευταίους ταχυτάτην σήψιν εἰς τὰς ἀποθήκας. Συνιστοῦν ψεκασμὸν μὲ Β.Π. (1 - 1,5 ο)ο) ὅστις τελευταίως ἤρχισε νὰ ἐφαρμόζεται.

Ὁ καρκίνος προκαλεῖ καὶ αὐτὸς σήψιν τῶν κονδύλων. Ἡ μεγάλη του ἐξάπλωσις λέγεται ὅτι ὀφείλεται εἰς τὴν ἀλκαλικότητα τοῦ ἐδάφους (μεγάλην περιεκτικότητα εἰς Ca), συνιστοῦν δὲ τὴν ἀπολύμανσιν τοῦ σπόρου καὶ λίπανσιν τοῦ ἐδάφους μὲ S.

4. Ἄμπελος. Ὅλοι οἱ ἄμπελώνες εὐρίσκονται συγκεντρωμένοι εἰς τὸ Β.Δ. τμήμα τῆς περιοχῆς καλύπτοντες ἕκτασιν 350 στρεμμάτων. Ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ μεγάλη κλίσις, ἀνερχομένη ἀπὸ 30 μέχρι 50 ο)ο, καθιστοῦν ἀδύνατον οἰανδήποτε ἄλλην καλλιέργειαν. Οὐχὶ σπανίως ἡ ἄμπελος εἶναι φυτευμένη ἐπὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐξ ἀργιλικῶν σχιστολίθων πετρώματος, μὴ ὑπάρχοντος εἰς τὴν ἐπιφάνειάν του οὐδὲ τοῦ ἐλαχίστου χώματος*. Παρ' ὅλους ὅμως τοὺς δυσμενεῖς τούτους παράγοντας ἡ ἀνάπτυξις των εἶναι θαυμασία καὶ αἱ ἀποδόσεις των ἐξαιρετικαὶ μὲ ἐξαιρετικῆς ποιότητος προϊόντα.

Καλλιεργητικαὶ φροντίδες καὶ περιποιήσεις. Τὸ κλάδευμα γίνεται κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κυκλοφορίας τῶν χυμῶν. Πρωϊμότερον τοιοῦτον θεωρεῖται ἐπικίνδυνον λόγῳ τῶν μεγάλων παγετῶν τοῦ χειμῶνος. Τὸ πρέμνον διαμορφώνεται εἰς σχῆμα κυπέλλου, λίαν χαμηλοῦ μετὰ δύο ἢ τριῶν βραχιόνων. Αἱ κεφαλαί, μία ἢ δύο εἰς ἕκαστον βραχίονα, ἀφήνονται μὲ 2 ἢ 3 ὀφθαλμούς. Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον γίνεται τὸ πρῶτον σκάψιμο τῆς ἄμπελου.

Κατὰ ταύτην τὸ χῶμα συγκεντρώνεται μετὰ τῶν πρέμνων εἰς κωνικοὺς σωρούς, εἰς τρόπον ὥστε ταυτοχρόνως νὰ γίνεται καὶ τὸ ξελάκκωμα τοῦ πρέμνου. Τὸ δεύτερον σκάψιμο καλούμενον «δευτέρισμα», ποῦ ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ χώματος, γίνεται κατὰ τὸ πρῶτον 15ήμερον τοῦ Ἀπριλίου. Μετὰ τὴν ἔκπτυξιν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν βλαστῶν, διενεργοῦνται διαδοχικὰ βλαστολόγηματα καὶ κορυφολογήματα, ἵνα περιορισθῆ ὅσον τὸ δυνατόν ἡ βλάστησις καὶ δυνηθῆ οὕτω τὸ φυτὸν νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς ἀντιξοότητας τοῦ περιβάλλοντος καὶ διαθρέψῃ καλύτερον τοὺς καρπούς του.

Τρυγητὸς καὶ παρασκευὴ τοῦ οἴνου.

Αἱ σταφυλαὶ ὀριμάζουν πλήρως κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ὁπότε ἄρχεται ὁ τρυγητός. Ἡ σύνθλιψις τῶν σταφυλῶν γίνεται ἐπὶ τόπου εἰς ξύλινα δοχεῖα, σχήματος κολούρου κώνου μὲ τὴν μεγα-

* Βεβαίως γίνεται πάντοτε προσπάθεια συγκρατήσεως τοῦ χώματος διὰ τῆς δημιουργίας ἀνδῆρων διὰ ξηρολιθιᾶς.

λυτέραν βάσιν πρὸς τὰ κάτω (καδοποῦλες), χωρητικότητος 200 ὄκ. περίπου. Αἱ σταφυλαὶ πιέζονται ἐντὸς αὐτῶν δι' ἑνὸς εἰδικῶς κατασκευασμένου ξυλίνου στελέχους (στουμπιστήρι), μέχρι κατὰ τὸ δυνατόν πλήρους συνθλίψεως. Ἡ μεταφορὰ τοῦ γλεύκους τῶν οὕτω συνθλιβομένων σταφυλῶν γίνεται διὰ δερμάτων αἰγῶς (γιδιές) καταλλήλως κατασκευαζομένων, καὶ ρίπτονται ἐντὸς μεγαλύτερας ξυλίνης κάδης, χωρητικότητος 3 ἕως 5 τόννων, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται καὶ ἡ ζύμωσις ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ κατασκευασθοῦν ἐρυθροὶ οἶνοι. Ὅταν ὁμως πρόκειται νὰ κατασκευασθοῦν λευκοὶ οἶνοι, μεταφέρεται τὸ γλεύκος ἀμέσως ἐκ τῆς κάδης, πρὶν ἢ ἀρχίσῃ ἡ ζύμωσις, εἰς τὰ βαρέλια. Τὰ ἀπομείναντα εἰς τὴν κάδην στέμφυλα πιέζονται εἰς χειροκίνητα πιεστήρια (στίφτες) διὰ τὴν ἐξαγωγήν καὶ τοῦ ὑπολοίπου ὑπ' αὐτῶν συγκρατούμενου χυμοῦ. Τὰ ἀπομείναντα τελικῶς καὶ μετὰ τὴν συμπίεσιν ταύτην τῶν σταφυλῶν στέμφυλα (ταίπουρα) ἀποστάζονται εἰς εἰδικούς ἀποστακτήρας διὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ οἴνου πνεύματος (ρακί).

Ὁ οἶνος καταναλίσκεται ὑπὸ τῆς οἰκογενείας κυρίως, καθόσον συνθίζεται πολὺ. Ἡ μέση κατανάλωσις κατ' οἰκογένειαν ἀνέρχεται εἰς 2 ὀκάδας ἡμερησίως. Τὸ πλεονάζον ὑπόλοιπον διατίθεται εἰς τὰ «κрасοπουλειά» τοῦ χωριοῦ.

Ἐχθροὶ καὶ ἀσθένεια. Προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ ὠϊδίου καὶ τοῦ περονόσπορου, εἰς περιώρισμένην ὁμως ἔκτασιν. Γίνεται εἰς προληπτικὸς ψεκασμὸς μὲ Β. Π. καὶ συνήθως δύο θειώσεις. Ἡ φυλλοξήρα δὲν ἔφθασε ἀκόμη εἰς Ἐπτάλοφον, ἀν καὶ εὑρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 20 χιλιομέτρων περίπου. Οὐδεμίᾳ ὁμως σκέψις ἔχει γίνει μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἀντιμετώπισίν της, ἀν καὶ θὰ ἦτο δυνατόν οἱ νεοσύστατοι τουλάχιστον ἀμπελώνες νὰ γίνουσι ἐπὶ Ἀμερικανικῶν ὑποκειμένων.

5. Λαχανόκηποι. Ἐκάστη οἰκογένεια διαθέτει καὶ ἀπὸ ἑνα μικρὸν λαχανόκηπον ἐκτάσεως 1)4 - 1)2 στρεμ. πλησίον τῆς οἰκίας. Εἰς αὐτὸν σπείρονται ἢ φυτεύονται τὰ πρὸς κάλυψιν τῶν ἐτησίων ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀπαιτούμενα λαχανικά. Ἐναι κυρίως ζήτημα τῆς οἰκοδοσποίνης, ἢ ὁποία ἐκτελεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὅλας τὰς ἐργασίας τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ οὗτος. Ἀναφέρομεν τὰ κυριώτερα τῶν καλλιεργουμένων λαχανικῶν.

Ντομάτες. Δὲν χρησιμοποιοῦνται θερμὰ σπορεῖα, ἀλλὰ ψυχρὰ τοιαῦτα. Ἐνεκα τούτου ἡ σπορὰ καὶ ἡ μεταφύτευσις της καθυστερεῖ. Ἡ ὠρίμανσις τοῦ καρποῦ ἀρχίζει κατὰ τὸ τέλος τοῦ Αὐγούστου. Ἐξ αὐτῆς παρασκευάζεται ὁ τοματοπελτές, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται κατὰ τὴν περίοδον ἐλλείψεως νωπῆς ντομάτας.

Φασόλια. Σπείρονται ποικιλίαι ἀναρριχώμεναι, αἱ ὁποῖαι δὲν παρουσιάζουν σκληρεγχυματικὰς ἴνας εἰς τὰ καρπόφυλλα (μακαρόνια - μπαρμποῦνια - κλπ.)· χρησιμοποιοῦνται μόνον ὡς νωποὶ λοβοὶ (φασολάκια).

Κρόμμυα. Τὸ κρεμμύρι τὸ ὁποῖον πάντοτε ἀγοράζεται φυτεύεται τὸ φθινόπωρον διὰ νωπά, εἴτε τὴν ἀνοιξιν διὰ ξηρὰ κρόμμυα.

Κολοκύθια. Κυρίως καλλιεργοῦνται τὰ «καμποκολόκυθα», ἀλλὰ

καί ἄλλας ποικιλίας ἀπαντᾷ κανεῖς εἰς διαφόρους θέσεις τοῦ λαχανοκῆπου.

Ἡ ἔκτασις εἰς τὴν ὁποίαν δέον νὰ καλλιεργηθῇ ἕκαστον τῶν λαχανοκτικῶν τούτων εἰδῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν προτίμησιν τῆς οἰκογενείας.

6. Δενδροκομία. Παρὰ τὰς προσπάθειας αἰτινες ἔχουν καταβληθῆ καὶ καταβάλλονται συνεχῶς ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῶν συνθηκῶν διαβιώσεώς των, καὶ παρ' ὅλην τὴν εὐφύϊαν ἢ ὁποία τοὺς διακρίνει εἰς τὴν προσπάθειαν ἐφευρέσεως καλύτερων τρόπων ἐργασίας ἢ συστημάτων καλλιεργείας διὰ τὴν κάλυψιν τῶν τερασιῶν κενῶν, ἅτινα δημιουργεῖ ἡ στενότης τῆς καλλιεργησίμου ἐκτάσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ ἄγονον τοῦ ἐδάφους ἀφ' ἑτέρου, περιέργως ὁ τομεὺς τῆς δενδροκομίας δὲν ἔτυχε μέχρι τοῦδε τῆς δεούσης προσοχῆς.

Ἡ προσαρμογὴ τοῦ ὄπωροφόρου δένδρου εἰς τὰς συνθήκας τῆς ἐν λόγῳ περιοχῆς γίνεται ὀφθαλμοφανῶς ἀντιληπτῆ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὑπάρχουν ἤδη ἀνεπτυγμένα ἢ καὶ μεγαλωμένα δένδρα ἅτινα δύνανται νὰ χρησιμεύσουν ὡς δεῖκται τῆς εὐνοϊκωτάτης ταύτης σχέσεως.

Τὸ μεγάλο ὑψόμετρον τῆς περιοχῆς (800 μ.) ἐξασφαλίζει τὴν καλὴν ποιότητα, ἐμφάνισιν (χρῶμα) καὶ καλύτεραν διατήρησιν τῶν καρπῶν, ὡς καὶ τὴν μικροτέραν προσβολὴν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν αὐτῶν.

Τὸ ἔδαφος, σχεδὸν ἄγονόν διὰ τὰς λοιπὰς καλλιεργείας, παρουσιάζεται γονιμώτατόν διὰ τὸ ὄπωροφόρον δένδρον, τὸ ὁποῖόν με τὰς βθείας του ρίζας δύναται ν' ἀξιοποιήσῃ καὶ τὸ ὑπέδαφος λόγῳ τῆς συστάσεώς του ἐξ ἀσβεστόλιθικῶν πετρωμάτων, παρουσιαζόντων πλείστας σχισμάς.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὴν τερασίαν ἀνάπτυξιν καὶ εὐνοϊκὴν καρποφορίαν τῶν ὑπαρχόντων ἤδη δέντρων.

Ἡ διάθεσις τῆς παραγωγῆς θὰ ἦτο πλήρως ἐξησφαλισμένη δεδομένου ὅτι τὸ χωρίον δὲν ἀπέχει παρὰ μόνον 180 χιλιόμετρα ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας, συνδέεται δὲ μετ' αὐτῶν δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ.

Ἡ δενδροκομία ὡς ἀποτελοῦσα ἐντατικωτέραν τῆς ἤδη ὑπαρχούσης μορφήν ἐκμεταλλεύσεως θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπασχολήσῃ περισσοτέρας ἐκ τῶν πλεονάζουσῶν ἐργατικῶν χειρῶν.

Τέλος καὶ ἡ ἀποδοτικότης τῶν καλλιεργησίμων ἐκτάσεων (δηλ. τὰ κατὰ μονάδα ἐκτάσεως οἰκονομικὰ ὀφέλη) θὰ ἦτο ἀναμφισβητήτως ἀνωτέρα τῶν ἄλλων καλλιεργειῶν, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ παραγωγικότης (ἢ ποσότης τῆς παραγωγῆς εἰς τὴν μονάδα ἐκτάσεως) τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων με τὰς ἤδη ὑφισταμένας καλλιεργείας.

Παρ' ὅλους ὅμως τοὺς εὐνοϊκοὺς τούτους παράγοντας ἡ ἀνάπτυξις εἰς τῆς δενδροκομίας καθυστερεῖ. Τοῦτο δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τοὺς ἐξῆς κυρίως λόγους.

1) Εἰς τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τεχνικῶν δεδροκομικῶν γνῶσεων.

2) Εἰς τὴν ἐμμονὴν τῶν κατοίκων εἰς τὸ παλαιὸν πατροπαράδοτον σύστημα τῆς σιτοκαλλιεργείας καὶ ἀραβοσιτοκαλλιεργείας, λόγῳ τοῦ χαμηλοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων.

3) Εἰς τὴν ὄσμιν ἀπόδοσιν τοῦ ὄπωροφόρου δένδρου.

4) Εἰς τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀπαραιτήτου κεφαλαίου τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ διατήρησιν τοῦ ὄπωρῶνος μέχρι τῆς κυκλοφορίας.

Ὁ σκεπτικισμὸς μὲ τὸν ὅποιον ἀντιμετωπίζεται ἡ ἐγκατάστασις ἐνὸς ὄπωρῶνος ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὸ κάτωθι συμβάν. Τὸ περασμένον ἔτος ἡ Α.Τ.Ε. διέθεσε δωρεὰν περὶ τὰ 2500 δενδρύλλια μηλεῶν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου ὡς ἀνταρτοπλήκτους. Ὅλα ταῦτα ἐφυτεύθησαν περιφερειακῶς εἰς ἕκαστον ἀγροτεμάχιον εἰς ἀπόστασιν 10 - 20 ἑκατοστῶν ἀπὸ τοῦ γειτονικοῦ κτήματος. Βεβαίως καὶ ὁ γείτων ἔπραξε τὸ αὐτὸ καὶ πολλάκις εἰς θέσιν συμμετρικὴν ἐπὶ τοῦ κτήματός του. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν δένδρων ἐρρυθμίζοντο ἀναλόγως τῆς διατιθεμένης ποσότητος τῶν δενδρυλλίων καὶ τοῦ μήκους τῆς περιφέρειας τοῦ κτήματος. Μόνον μερικοὶ εἶχον τὸ θάρρος νὰ καλύψουν ὀλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κτήματός των διὰ δένδρων καὶ εἰς ὅπωςδῆποτε κανονικὰς ἀποστάσεις. Ἴσως ἀπαιτηθῶν τόσα ἔτη ὅσα χρειάζονται διὰ νὰ καρποφορήσουν οἱ ὄπωρῶνες οὗτοι διὰ νὰ κατανοηθῇ ἡ ἀξία τοῦ ὄπωροφόρου δένδρου, ἰδιαίτερα διὰ τὸ πτωχικὸν βάλαντιον τῶν Ἐπαυλοφίτων, καὶ γενικευθῇ ἡ ἐγκατάστασις κανονικῶν ὄπωρῶνων, μετατρεπομένης οὕτω ὀλοκλήρου τῆς περιοχῆς εἰς ἓνα ἐκτεταμένον ὄπωρῶνα.

Τὰ κυριώτερα τῶν ὑπαρχόντων ὄπωροφόρων δένδρων εἶναι τὰ ἑξῆς.

1. Μηλέα. Καθ' ὄλα ἐνδεδειγμένη ἡ καλλιέργειά της ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὄπωροφόρων δένδρων. Εἶναι φυτευμένοι εἰς τὴν περίμετρον τοῦ κήπου τὸν ὅποιον διαθέτει ἕκαστη οἰκογένεια ἢ ἐγκατεσπαρμένοι ἀτάκτως ἐντὸς αὐτοῦ. Οὐδεμίαν περιποίησιν λαμβάνουν, οὐδὲ τοῦ στοιχειώδους κλαδοκαθαρίσματος, ἢ δὲ ἀνάπτυξις καὶ καρποφορία αὐτῶν ὀφείλεται εἰς τὴν τύχην. Καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν δέχονται τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἰδιοκτητῶν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας βεβαίως αἱ ἀσθένειαι ἔχουν ἐπιτελέσει τὸ ἔργον των. Παρ' ὄλα ταῦτα ὅμως ἀπομένει καὶ ἓνα μέρος τοῦ καρποῦ ἀπρόσβλητον τὸ ὅποιον μετὰ τὴν συγκομιδὴν διατίθεται εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία ἐπ' ἀνταλλαγῇ μετ' ἄλλων προϊόντων. Ἡ ὑπάρχουσα ποικιλία εἶναι ἡ φυρικιά.

2. Ἀχλαδέαι. Παρατηρεῖται μεγάλη ἐξάπλωσις τῆς ποικιλίας τῆς καρδισοχήμου (ἀγκορτσαχλαδέας). Σχεδὸν ἅπασαι αἱ οἰκίαι διαθέτουν εἰς τὸν περίβολον τῆς οἰκίας των καὶ ἀπὸ μίαν τοιαύτην. Εἶναι δένδρον ἀνθεκτικώτατον, λαμβάνον ἐνίοτε τεραστίαν ἀνάπτυξιν. Εἶναι ἓν ἐκ τῶν ὕψηλότερων δένδρων τῆς περιοχῆς. Ὁ καρπὸς τῆς ὀριμάζει περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου καὶ καταναλίσκεται κυρίως ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῆς γίνεται διὰ βλαστήσεως τῶν εἰς τὴν τύχην ἀπορριπτομένων σπόρων, χωρὶς νὰ ἐμβολιάζονται ποτέ. Ἐνεκα τούτου τούτου ἕκαστον δένδρον ἔχει τὴν ἀτομικότητά του, κανενὸς δὲ ὁ καρπὸς δὲν παρουσιάζει πλήρη ὁμοιότητα μὲ τοὺς καρποὺς τοῦ ἄλλου. Ἴσως ἐπὶ τοῦ προκειμένου παίζει ρόλον καὶ τὸ ἀσυμβίβαστον. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀχλαδέα αὕτη εἶναι αὐτοσυμβίβαστος.

Είναι τὸ πλέον ἐνδεδειγμένον ὑποκείμενον τῆς ἀπιδέας.

3. Κερασέαι - Βυσσινέαι. Αἱ κερασέαι εἶναι ὄλαι σχεδὸν ἐμβολιασμένοι ἐπὶ βυσσινεῶν. Αἱ βυσσινέαι ὑπάρχουν εἰς μεγαλύτεραν ἀναλογίαν τῶν κερασεῶν λόγῳ τοῦ εὐκόλου πολλαπλασιασμοῦ των διὰ παραφυάδων. Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ κερασσοβυσσινέαι τύπου Δουκίσσης. Ἐκ τῶν ποικιλιῶν τῶν κερασιῶν διακρίνονται κυρίως τὰ Τραγανὰ Βόλου καὶ ἡ Φράουλα Βόλου.

4. Δαμασκηνέαι - Κορομηλέαι. Ἡ ἔκτασις τῆς καλλιεργείας των εἶναι σχεδὸν ἴση μὲ ἐκείνην τῆς μηλέας. Ἡ ἀνάπτυξις των εἶναι περιωρισμένη κάπως, ἀλλὰ ἡ καρποφορία των πολὺ ἱκανοποιητικὴ. Ἡ προσαρμογὴ των πρὸς τὰς συνθήκας τῆς περιοχῆς εἶναι ἀρίστη. Ἀπόδειξιν τούτου ἀποτελεῖ ἡ ἀγριομηλιά, ἡ ὁποία εὐρίσκεται αὐτοφυῆς καὶ καρποφορεῖ εἰς ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν.

5. Καρυδέαι. Εἶναι τὸ πλέον ὀγκῶδες δένδρον λαμβάνον τεραστίαις διαστάσεις. Καλλιεργεῖται κυρίως μακρὰν τῶν καλλιεργησίων ἐκτάσεων, διότι λόγῳ τοῦ ὄγκου τῆς καλύπτει καὶ καταστρέφει μὲ τὴν σκιάν της πολὺ μεγάλην ἔκτασιν. Ὑπάρχουν μεγάλα περιθώρια διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας της, καθόσον δύναται νὰ ἀξιοποιήσῃ τελείως ἀγόνους καὶ ἀκαλλιεργήτους ἐκτάσεις, γειτνιαζούσας ὁμως μὲ ἄφθονον ὕδωρ.

7. Κτηνοτροφία.

Γενικά. Σύνθεσις τοῦ ζωικοῦ πληθυσμοῦ. Κατὰ τὴν γεωργικὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1952 εὐρέθη ἡ ἑξῆς σύνθεσις κατὰ εἶδη.

ΠΙΝΑΞ 5

Εἶδος Ζώων	Ἀριθμὸς Κεφαλῶν	Σύνολον
<i>Ἴπποειδῆ</i>		128
α) Ἡμίονοι	83	
β) ὄνοι	45	
<i>Μικρὰ ζῶα</i>		3822
α) Πρόβατα	2485	
β) Αἰγες	1337	
<i>Πτηνὰ</i>		1656
α) ὄρνια	1620	
β) Νῆσαι	36	
<i>Κυνέλαι</i>		43

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος καταφαίνεται ἡ μεγάλη ἀναλογία μὲ τὴν ὁποίαν εἰσέρχονται τὰ μικρὰ ζῶα εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ζωικοῦ

πληθυσμοῦ. Τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὑπάρξεως ἐκτεταμένων ἀπολύτων βοσκῶν διὰ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας. Τὰ μεγάλα ζῶα καθίστανται λίαν ἀντιοικονομικά, λόγῳ τῆς σπάγιος τῶν ζωοτροφῶν, τῆς πενιχρότητος τῆς βλαστήσεως καὶ τοῦ ἀνωμάλου τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Πρὸ εἰκοσαετίας ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἀροτριῶντες βόες. Ἀπεδείχθησαν ὅμως ἀντιοικονομικοὶ καὶ ἀσύμφοροι εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, δι' ἃ ἀντεκατεστάθησαν ἅπαντες δι' ἡμίονων. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἵπποι δὲν χρησιμοποιοῦνται ὡς δυσκίνητοι εἰς τοιοῦτον ἀνώμαλον ἔδαφος καὶ στερούμενοι τῆς ἐπιδεξιότητος ὀρειβάσιος ἢ κατέχουν οἱ ἡμίονοι καὶ ὄνοι, ὡς καὶ λόγῳ τῆς λεπτοφυεστέρως αὐτῶν κράσεως, τῶν μεγάλων ἀπαιτήσεών των καὶ τῆς μεγαλύτερας εὐπαθείας των εἰς τὰς ἀντιξοότητες τοῦ περιβάλλοντος. Δὲν τρέφονται ἐπίσης καὶ χοῖροι ἄφ' ἑνός λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ζωοτροφῶν καὶ ἄφ' ἑτέρου λόγῳ τῆς καλύψεως τῶν ὀλιγοστῶν ἄλλωστε ἀναγκῶν εἰς κρέας διὰ τῶν ἐκτρεφόμενων ὑπὸ ἐκάστης οἰκογενείας αἰγοπροβάτων καὶ ὀρνίθων.

Πλὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν προβάτων καὶ μέρους τῶν αἰγῶν ἡ ὑπόλοιπος ζωοκομία ἀσκεῖται ὡς οἰκόσιτος.

Βοσκαὶ καὶ ζωοτροφαί. Ὡς βοσκὴ χρησιμοποιεῖται ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ (πλὴν τῆς καλλιεργησίμου ἐκτάσεως), ἡ ὁποία κατὰ τὸ μεγαλύτερον τῆς μέρος καλύπτεται ὑπὸ δάσους ἐξ ἐλάτης, παρουσιαζομένη οὕτω ὡς ἀπόλυτος βοσκὴ προβάτου. Ὡς βοσκαὶ χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης καὶ τὰ ἐν ἀγροναπαύσει τεμάχια, αἱ παρυφαὶ τῶν δρόμων, τὰ ἀλώνια, αἱ «καλαμιές» μετὰ τὸ θέρισμα τῶν σιτηρῶν κλπ. Ὅλαι αἱ βοσκαὶ αὗται παρουσιάζουν ἐποχιακὸν χαρακτήρα, χρησιμοποιούμεναι μόνον ὡς θεριναί, καθόσον τὸν χειμῶνα εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον κεκαλυμμένοι ὑπὸ χιόνων. Μεγίστην ὄθεν σημασίαν ἔχει ἡ ἐξασφάλις ἐπαρκῶν ζωοτροφῶν διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

Ὡς τοιαῦτα χρησιμοποιοῦνται κυρίως τὸ ἄχυρον τοῦ σίτου, ἡ μηδική, τὰ ροκόφυλλα (φλούδια) ποῦ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀποφλοίωσιν τοῦ ἀραβοσίτου, ἡ «καλαμποκιά» ὡς καὶ ὀλίγος σανὸς ἐκ κριθῆς, λαθύρου ἢ βίκου. Καρπὸς χρησιμοποιεῖται μόνον ὀλίγη κριθὴ διὰ τὰ ἀροτριῶντα καὶ ὀλίγος βαμβακόσπορος καὶ χονδροαλεσμένον μίγμα βρώμης καὶ κριθῆς διὰ τὰ πρόβατα. Εἰς τὰς ζωοτροφὰς δέον νὰ προστεθῶσι καὶ οἱ κλάδοι ἐλάτης (λατσοῦδι) καὶ τὸ ἡμιπαράσιτον ταύτης μελᾶ καλύπτοντα τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ σιτηρεσίου τῶν μικρῶν ζῶων (αἰγοπροβάτων) κατὰ τὴν περίοδον τοῦ χειμῶνος.

Εἰδικὴ ἐξέτασις τῆς κτηνοτροφίας

Ἡμινοτροφία. Προτιμῶνται πάντοτε τὰ μικρόσωμα ζῶα, ἵνα ἄφ' ἑνός μὲν παρουσιάζουν εὐστάθειαν κατὰ τὸ βάδισμα των εἰς τὰς ἀνωμάλους ἀτραπούς των ὁρέων τῆς περιοχῆς ἄφ' ἑτέρου δὲ ἔχουν μικροτέρας ἀπαιτήσεις διὰ τὴν συντήρησίν των. Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα ἔχουν εἰσχωρήσει εἰς τὸν πληθυσμὸν καὶ μεγάλοςζωμα ζῶα, ἐκ τῶν παραχωρηθέντων ὑπὸ τῆς UNRRA κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Χρησιμοποιοῦνται ὡς ἀροτριῶντα, τὸ δὲ ὑπόλοιπον χρονικὸν διάστημα ὡς μεταφορικὰ μέσα διὰ τὰς παντοειδεῖς μεταφορὰς τῆς γεωργικῆς οἰκογενείας.

ΕΙΔΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

Η ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

Α'. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

“Ολοι αἱ ἑλληνικαὶ φυλαὶ προβάτων ὑπάγονται εἰς τὴν ὁμάδα τῶν μακροούρων φυλῶν, περιλαμβάνουσαι καὶ δύο ὑποομάδας ταύτης, τὰ λεπτούρα καὶ τὰ παχύουρα πρόβατα. Κατάγονται ἐκ τοῦ ἀγρίου εἴδους *Ovis vignei* καὶ εἰδικῶς ἐκ τοῦ ὑποείδους τούτου *Arkar* (πρόβατα τῶν στεππῶν), ἀποκτηθέντος τὸ πρῶτον κατὰ τὴν παναρχαίαν ἐποχὴν ὑπὸ τῶν βραχυκεφαλικῶν λαῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κασπίας καὶ μεταφερθέντος ὑπ’ αὐτῶν διὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας - Βαλκανίων μέχρι τῆς Μεσευρώπης.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκτρεφομένων προβάτων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνήρ-
χετο κατὰ τὴν περίοδον 1932—1936 εἰς

Ἔτη	ἀριθμὸς κεφαλῶν
1932	6.926.960
1933	7.427.127
1934	7.910.059
1935	8.185.125
1936	8.440.033

Ἐὰν συγκρίνωμεν τὴν ἑλληνικὴν προβατοτροφίαν μὲ τὴν τοιαύτην τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν (κατὰ τὸ 1939)

Ρωσία	60.000.000
Μ. Βρετανία	27.000.000
Ἰσπανία	20.000.000
Ἰταλία	12.000.000
Ρουμανία	12.000.000
Γαλλία	10.000.000
Ἑλλάς	9.574.830 (1)

διαπιστοῦμεν τὸν μεγάλον ἀριθμὸν τῶν ἐκτρεφομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα προβάτων ἐν σχέσει μὲ τὴν ἑκτασίαν τῆς. Τοῦτο δικαιολογεῖ τὸ εἰς μεγάλην ἀναλογίαν ὀρεῖνόν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους μετὰ τῆς πενιχρᾶς του βλαστήσεως λόγῳ τῶν ἀκανονίστων καὶ ὀλίγων βροχοπτώσεων. Αἱ τοιαῦται συνθήκαι δημιουργοῦν «ἀπολύτους» διὰ τὴν

(1) Δὲν εἶναι ἐπίσημον στοιχεῖον ἀλλὰ προκύπτει ἐκ τῆς σταθερᾶς αὐξήσεως τῶν ἐτῶν 1932—1939, ἀναλογικῶς.

προβατοτροφίαν βοσκάς ως και την ανάγκην αναπτύξεως τῆς προβατοτροφίας διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ἄλλως ἀχρήστων τούτων ἐκτάσεων. Μεγάλη λοιπὸν ἡ σημασία τῆς προβατοτροφίας διὰ τὴν καθόλου Ἐθνικὴν οἰκονομίαν καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας. Δι' αὐτῆς κυρίως ἐξασφαλίζει αὕτη τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς γαλακτοκομικῆς προϊόντα (γάλα - τυρὸς - βούτυρον κ.λ.π.), τὸ κρέας καὶ τὸ ἔριον.

Δὲν κατέχομεν νεώτερα στοιχεῖα διὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς προβατοτροφίας. Εἶναι ὁμως γνωστὸν ὅτι ἡ προβατοτροφία ὑπέστη σκληρὰν δοκιμασίαν κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν καὶ τὸ πλῆγμα τὸ ὁποῖον κατέφευεν κατ' αὐτῆς ὁ πόλεμος ἦτο τεράστιον. Καὶ μόνον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπάθειας τῶν φιλοπόνων κτηνοτρόφων μας, ἡ προβατοτροφία τείνει νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ προπολεμικὰ ἐπίπεδα καὶ νὰ καταστῇ πάλιν εἰς ἕκ τῶν παραγωγικωτέρων κλάδων τῆς Ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Β'. ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ἡ προβατοτροφία τοῦ χωρίου τῆς Ἐπταλόφου ἀναπτύσσεται καὶ ἐξελίσσεται ἐνὸς ἐδικῶν συνθηκῶν διὰ τὰς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εἶναι ἀπάσαι εὐνοϊκαὶ δι' αὐτὴν.

Αἱ ἐκ 19.000 στρεμμ. βοσκαὶ τὰς ὁποίας χρησιμοποιεῖ δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν μόνον κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, λόγω τῶν πολλῶν χιόνων καὶ τοῦ μεγάλου ψύχους τοῦ χειμῶνος. Ὑποχρεοῦται λοιπὸν εἴτε εἰς νομ. δισμὸν εἴτε εἰς διαμονὴν ἐντὸς κλειστῶν σταύλων, τῶν προβάτων διατρεφομένων κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἀποκλειστικῶς δι' ἀποθηκευμένων ζωοτροφῶν. Καὶ αἱ δύο ὁμως αὗται καταστάσεις δημιουργοῦν συνθήκας δυσμενεῖς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς. Κατὰ τὴν νομαδικὴν τῶν μορφήν, ἐκτὸς τῶν πλείστων δυσχερειῶν ὅς παρουσιάζει ἡ μετακίνησις καὶ ἡ δημιουργία νέων ἐκάστοτε ἐγκαταστάσεων, διχάζει καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κτηνοτρόφου, καθόσον οὗτος διαθέτει πάντοτε μόνιμον οἰκίαν εἰς τὸ χωρίον δι' ἕν μέρος ἐκ τῶν μελῶν τῆς, διὰ τὰ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητος ἡ μόνιμος διαμονὴ ἐν τῷ χωρίῳ. Οὕτω ὁμως δημιουργεῖται δύσκολον πρόβλημα διατροφῆς καὶ συντηρήσεως δύο τμημάτων τῆς οἰκογενείας κεχωρισμένως. Ἡ ἀνάγκη ἐπίσης ἀπασχολῆσεως ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων ἐκ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας κατὰ τὴν περίοδον τοῦ τοκετοῦ καὶ τῆς πρώτης χειμερινο-ἐαρινῆς γαλακτοπαραγωγῆς, ἡ ὁποία συμπίπτει μὲ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν (τὸ ποίμνιον εὐρίσκεται εἰς τὰ χειμαδιά), καθορίζει τὸ μέγεθος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κεφαλῶν προβάτων ἕτινα δύνανται νὰ διατηρήσῃ μία κτηνοτροφικὴ οἰκογένεια, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τὰ ὁποία δύνανται νὰ ἀκολουθήσουν τὸ ποίμνιον εἰς τὰς χειμερινὰς βοσκὰς.

Ἄλλὰ καὶ ἡ οἰκόσιτος μορφή ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ πλείστος δυσχερείας. Ἡ παραμονὴ ἑνὸς ποιμνίου εἰς μίαν περιοχὴν ἡ ὁποία εὐρίσκεται κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνων ἐπὶ 2,5 - 3 μῆνας συνεχῶς, ἐκτὸς τῶν

οταυλικών εγκαταστάσεων ως απαιτεί, κυρίως έχει να αντιμετωπίση το πρόβλημα της έξευρέσεως και αποθηκείσεως των ζωοτροφών.

Αν δέ ληφθούν υπ' ὄψιν καί αἱ δυσμενεῖς συνθήκαι καλλιέργειας ζωοτροφῶν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, ὡς καί αἱ δυσκολίαι αἱ ὁποῖαι παρεμβάλλονται διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐξ ἄλλων περιοχῶν, λόγῳ τοῦ ὄγκου τῶν ἀφ' ἑνὸς καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τῆς περιοχῆς ἐκ τῶν περιοχῶν αἱ ὁποῖαι διαθέτουν τοιαύτας, εὐνοητόν εἶναι ὅτι ποίμνιον ἄνω τῶν 30 - 50 προβάτων δὲν δύναται νὰ διαχειμάσῃ ὡς οἰκόσιτον εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

Παρ' ὅλας ὁμως τὰς δυσχερεῖας ὁ ὑπέρμετρος ζῆλος τοῦ κτηνοτρόφου πρὸς τὸ ἐπάγγελμά του, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἀνταλλάξῃ μὲ κανέν. ἄλλο, αἱ πλεονάζουσαι ἐργατικαὶ χεῖρες αἱ ὁποῖαι δύναται νὰ εὗρουν ἀπασχόλησιν εἰς αὐτὴν καί αἱ ἐκτεταμένοι θεριναὶ βοσκαὶ ἀποτελοῦν τοὺς εὐνοϊκοὺς παράγοντας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς προβατοτροφίας εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

Τεράστια ὑπῆρξαν αἱ καταστροφαὶ ἄτινας ὑπέστη ἡ προβατοτροφία τοῦ χωρίου κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν. Αἱ 5.500 κεφαλαὶ προβάτων αἵτινες ἐξετρέφοντο προπολεμικῶς (1939) κατῆλθον εἰς τὰς 800 τοιαύτας κατὰ τὸ 1947 - 1948, διὰ νὰ ἀνέλθουν καί πάλιν σήμερον εἰς τὰς 2.500. Ἐξ αὐτῶν αἱ 2.200 ἡμινομαδίζουσιν καί μόνον αἱ 300 παραμένουν κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἐντὸς τοῦ χωρίου, ὡς οἰκόσιτοι.

Κατεύθυνσις τῆς προβατοκομικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ κατεύθυνσις μιᾶς προβατοκομικῆς ἐκμετάλλευσως, ὡς ἀποτέλεσμα τῶν φυσικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων ἀναπτύσσεται, ἐμφανίζεται ὡς ρυθμιστικὸς - περιοριστικὸς παράγων τόσο εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς καταλλήλου φυλῆς καὶ τῶν βελτιωτικῶν προσπαθειῶν, ὅσον καί εἰς τοὺς ὅρους διαβίωσεως καὶ διατροφῆς ὡς καί εἰς τὴν τεχνικὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ προβάτου.

Εἰς τὴν ὑπὸ μελέτην περιοχὴν ὡς βασικὴ κατεύθυνσις ταύτης ἔχει τεθῆ ἡ ἰσχυροτάτη κρᾶσις καὶ ἡ ὀλιγάρκεια μετὰ τῆς ἀντοχῆς εἰς τὴν ἀνομοιόμορφον διατροφήν, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς γαλακτοπαραγωγῆς δευτερευόντως δὲ τῆς κρεοπαραγωγῆς καὶ ἐριοπαραγωγῆς.

Ἐκτρεφόμεναι φυλαί. Ἐκτρέφεται ἀποκλειστικῶς ἡ βλάχικη φυλὴ. Αὕτη δὲν εἶναι παραγωγικὴ, ἔχει μικρὰν γαλακτοπαραγωγὴν, μικρὸν σωματικὸν βᾶρος καὶ ἀνάμικτον μᾶλλον ἔριον κατωτέρας ποιότητος. Παρουσιάζει ὅμως τὸ ἐξαιρετικὸν προσὸν τῆς ἰσχυροτάτης κρᾶσεως, εἶναι λιτοδίαιτος, ἀξιοποιούσα καλῶτερον τὰς ὀγκώδεις τροφὰς ὡς καὶ τὰς πενιχρὰς καὶ ἀνωμάλους βοσκάς τῶν ὁρέων, εἶναι ἀνθεκτικὴ εἰς τὸ ψῦχος καὶ παρουσιάζει ἀντοχὴν εἰς τὰς πορείας. Ἀνήκει εἰς τὰ μακρόουρα - λεπτόουρα πρόβατα. Ὁ χρωματισμὸς τῆς εἶναι ποικίλος. Λευκὸς (μπέλλα) κατὰ μεγαλυτέραν ἀναλογίαν, μελανὸς (λάϊα), λευκὸς μετὰ μελάνων δάκτυλιων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς (κάλεσι). Λευκὸς μετὰ μελανὴν κεφαλὴν καὶ ἄκρα (βάκρα), ψαρρὸς (γρίβα). Ἡ σωματικὴ τῶν διάπλασις ὑπενθυμίζει πρωτόγονον ἀβελτίωτον πρόβατον. Κεφαλὴ μέσου μήκους μὲ κατατομὴν εὐθεῖαν ἕως ἐλαφρῶς κυρτὴν εἰς τὰ θῆλας.

κυρτήν δέ εις τὰ ἄρρενα. Μέτωπον μέσου ὕψους μετὰ κεράτων ἐλισσομένων πρὸς τὰ πλάγια εις δύο κύκλους διὰ τὰ ἄρρενα, ἄνευ δὲ κεράτων ἢ μὲ μικρὰ ὑποπλαστικά διὰ τὰ θήλεα. Ὠτα μέσου μήκους ὀριζοντίως φερόμενα. Κοιλία ὀγκώδης, ἄκρα ὑψηλά. Ισχυρά, με ἀρίστιας κλειδώσεις, ξηρά, νευρώδη, με συμπαγεῖς χηλάς.

Βελτιωτικὰ προσπάθειαι. Αὗται κυρίως δέον νὰ στραφῶσι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς βελτιώσεως τῆς αὐτῆς φυλῆς, διὰ καλλιτερεύσεως τῆς διατροφῆς καὶ γενικῶς τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως. Ἡ τοιαύτη βελτιωτικὴ κατεύθυνσις θέλει αὐξήσῃ τὰς ἀποδόσεις εις γάλα, κρέας κ.λ.π. χωρὶς νὰ θίξῃ τὰς καλὰς ἰδιότητας τῆς φυλῆς, ὡς τῆς ἰσχυρᾶς κρέατος κ.λ.π. Παραλλήλως βεβαίως πρὸς τὴν προσπάθειαν ταύτην καὶ μία ἀτομικὴ ἐκλογή μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς φυλῆς, εις τὰ ἄτομα τὰ φέροντα ἐκδηλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φυλῆς καὶ κυρίως τὰς ἐχούσας ἰδιαιτέραν σημασίαν μορφολογικὰς ἢ παραγωγικὰς ἰδιότητος, καὶ ἢ ἀναπαραγωγὴ τούτων εἴτε συγγενικῶς εἴτε ἐν διασταυρώσει εἶναι δυνατόν νὰ δώσουν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Παλαιότερον εἶχε γίνῃ προσπάθεια βελτιώσεως τῆς φυλῆς διὰ διασταυρώσεως μετὰ τῆς εἰσαχθείσης φυλῆς τῶν παχουόρων προβάτων τῆς Χίου. Λόγω τῶν μεγάλων τῶν ὅμως ἀπαιτήσεων δὲν κατέστη δυνατός ὁ ἐγκλιματισμὸς τῶν τελευταίων τούτων καὶ ἔχουσι παραμένει ἐλάχιστα μόνον ἄτομα, προϊόντα τῆς διασταυρώσεως ταύτης, διατρεφόμενα μόνον ὡς οἰκόσιτα.

Βοσκαί. Διακρίνονται εις δύο κατηγορίας.

Α' Θεριναί Εἰς ταύτας διαμένουν τὰ ποιμνία ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου μέχρι τῆς πρώτης πτώσεως τῆς χιόνος κατὰ τὸ φθινόπωρον εις τὰς κορυφὰς τοῦ ὄρους.

Διαιροῦνται εις τρεῖς τομεῖς : 1) τομεὺς «Πέτρας», ἐκτάσεως 7000 στρεμμάτων περίπου, 2) τομεὺς «Δοκάνου», ἐκτάσεως 8000 στρεμμάτων καὶ 3) τομεὺς «Κατσοκογιάννη», ἐκτάσεως 4000 στρεμμάτων. Ἐκαστος κτηνοτρόφος εἶναι ἐλεύθερος ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆς θέσεως τοῦ ποιμνιοστασίου του (μαντρι) εις οἰονδήποτε ἐκ τῶν τριῶν τομέων. Συνήθως ὅμως γίνεται προσυνηνόησις μεταξὺ τῶν κτηνοτρόφων εις τρόπον ὥστε τὰ ποιμνία νὰ εὐρίσκωνται διασκορπισμένα εις ὀλόκληρον τὴν ἔκτασιν. Ἐκαστος κτηνοτρόφος εἶναι ἐλεύθερος νὰ βοσκήσῃ τὸ ποιμνίον του εις οἰανδήποτε θέσιν τῆς περιοχῆς. Ἡ θερινὴ βοσκή παρουσιάζεται ἄφθονος καὶ ὑπερπαρακεῖ διὰ τὸν ὑπάρχοντα ἀριθμὸν προβάτων. Ἐνεκα τούτου οὐδεμίαν μέριμναν λαμβάνεται διὰ τὴν συστηματικὴν βοσκήν καὶ τὸν διαχωρισμὸν τῆς βοσκῆς εις «γαλαροτόπι», «στερφοτόπι» κ.λ.π.

Τὸ ἐνοίκιον ὅπερ καταβάλλεται δι' ἕκαστον ἐκ τῶν τριῶν τούτων βοσκοτόπων ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἐνοικιοστασίου βοσκῆς μετὰ βάσιν τὸ μίσθωμα τοῦ 1940. Εἶναι δὲ τὸ 200πλάσιον τοῦ θερινοῦ τοιούτου τοῦ 1940 καὶ ἀντιστοιχεῖ εις 2.244.000 διὰ τὸν τομέα τῆς «Πέτρας», 2.579.400 διὰ τὸν τομέα τοῦ «Δοκάνου» καὶ 640.000 δρχ. διὰ τὸν τομέα τοῦ «Κατσοκογιάννη». Ταῦτα ἀθροιζόμενα καὶ διαιρούμενα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ

των προβάτων ἄτινα διετράφησαν καθ' ἑκάστην θερινὴν περίοδον δίδουν τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν δι' ἑκάστην κεφαλὴν. Τοῦτο κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 1500—2500 δρχ. κατὰ τὰ διάφορα ἔτη.

Β'. Χειμεριναί. Ὡς τοιαῦται χρησιμοποιοῦνται εἴτε αἱ χειμεριναὶ βοσκαὶ τοῦ χωρίου Λιλαίας χρησιμοποιούμεναι ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν προβάτων τοῦ χωρίου τούτου, διὰ τὰ ποίμνια ἄτινα νομαδίζουν, εἴτε ἡ περιοχὴ πέριξ τοῦ χωρίου κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι ἀκάλυπτος ἀπὸ χιόνος, διὰ τὰ διαμένοντα εἰς τὸ χωρίον ποίμνια κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

1. Βοσκαὶ Λιλαίας Αἴται περιλαμβάνουν δύο κατηγορίας βοσκῶν, τὰς βοσκὰς ἀκαλλιεργητῶν ἐκτάσεων καὶ τὰς βοσκὰς καλλιεργούμενων τοιούτων.

α) **'Ακαλλιέρητοι.** Πρόκειται περὶ ἑνὸς τεμαχίου ἐκτάσεως 250 στρεμμάτων, μὲ πλουσιωτάτην βλάστησιν, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς ἡ πλέον ἐκλεκτὴ βοσκή. Εἰς ταύτην ὅμως δύνανται νὰ βοσκήσουν μόνον τὰ ποίμνια ἄτινα ἔβοσκον καὶ πρὸ τοῦ 1940 καὶ ὡς ἐκ τούτου προσαταεύονται ὑπὸ τοῦ Ἐνοικιοστασίου. Λόγῳ τῆς περιωρισμένης τῆς ἐκτάσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν μεγάλον ἀριθμὸν διατρεφόμενων προβάτων καταβάλλεται κάθε δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησίν τῆς καὶ τὴν ἀποφυγὴν κάθε σπατάλης, ἐφαρμοζομένου λελογισμένου συστήματος βοσκήσεως. Αὕτη διαιρεῖται εἰς τρία τμήματα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔν χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν βοσκὴν τῶν ἐγκύων ἅμα τῇ καθόδῳ τῶν ἐκ τῶν θερέτρων (χεινοπαριό), τὸ δευτέρον χρησιμοποιεῖται διὰ τὰς ἐπιτόκους ἐγκύους ὀλίγας ἡμέρας πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν (γεννολίβασδο) καὶ τὸ τρίτον διὰ τὰ πρόβατα μετὰ τὸν τοκετὸν (γαλαροτόπι). Μὲ τὴν περάτῳσιν τοῦ τοκετοῦ ἐνοῦνται ὅλα τὰ πρόβατα τὰ ὁποῖα εἶναι ὅλα πλέον γαλάρια καὶ συνεχίζεται ἡ βόσκησις κατὰ τμήματα, ἀλλάσσοντα ἀνὰ ἑκάστην 15μερίαν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀποφεύγεται τὸ καταπάτημα καὶ ἡ σπατάλη τῆς βοσκήσ. εἰς τὸ μεσολαβοῦν δὲ διάστημα τοῦ ἑνὸς μηνὸς δι' ἑκάστον τμήμα, κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν βόσκεται, δίδεται καιρὸς εἰς τὸ χόρτον ν' ἀναπτυχθῇ ἑλευθέρως. Τὰ στεῖρα, κριοί, ζυγούρια κ.λ.π. δὲν λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν βόσκησιν τῆς βοσκήσ ταύτης, ἀλλὰ χωρίζονται καὶ βόσκουν ἰδιαιτέρως εἰς ἑτέραν βοσκήν, ἐκ τῶν τοιούτων τῶν καλλιεργούμενων ἐκτάσεων.

β) **Βοσκαὶ καλλιεργούμενων ἐκτάσεων.** Περιλαμβάνουν τὰ ἀγροτεμάχια ἄτινα δὲν ἔχουν καλλιεργηθῆ διὰ χειμερινῶν καλλιεργειῶν. Διαιροῦνται εἰς πολλὰ τμήματα, ἑκάστον τῶν ὁποίων ἐκτίθεται ὑπὸ τῆς κοινότητος Λιλαίας εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν. Θεωροῦνται κατωτέρας ποιότητος βοσκαὶ ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς πτωχοτέρας τῶν βλαστήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἕνεκα τῶν κινδύνων τῆς διστομιάσεως (κλαπάτσα)· εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἐκτεθειμένα τὰ βόσκοντα εἰς αὐτὰς πρόβατα, καθόσον τὰ ὑπόγεια ὕδατα εἰς πολλὰ σημεῖα ἀνέρχονται μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους καὶ σχηματίζουν ἔλη.

2. Βοσκαὶ Ἐπταλόφου. Τὰ εἰς τὸ χωρίον διαμένοντα κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον πρόβατα διατρέφονται κατὰ τὰς ἡμέρας

κατά τὰς ὁποίας τὸ ἔδαφος εἶναι κεκαλυμμένον ὑπὸ χιόνων δι' ἀπόθηκευμένων ζωοτροφῶν. Τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας μέχρι τῆς 1 Μαΐου, ὅποτε ἀνέρχονται πρὸς τὰ θερινά, χρησιμοποιοῦνται ὡς βοσκαὶ αἱ κλιτύες τῶν ὁρέων, αἱ ὄμαλαι χαρῶδραι ὡς καὶ οἱ ἀγροὶ οἷτινες εὐρίσκονται ἐν ἀγροναπαύσει ἢ πρόκειται νὰ σπαροῦν με' ἔαρινὰς καλλιεργείας, καὶ κυρίως αἱ ἐκτάσεις αἱ εὐρισκόμεναι εἰς τὰ χαμηλότερα σημεῖα τῆς περιοχῆς. Πολλάκις μάλιστα τὰ κερφαλάρια τῶν ἀγρῶν, αἱ παρυφαὶ τῶν δρόμων κ.λ.π. ἀποκαλύπτονται ἀπὸ τὰς χιόνας διὰ πύων ὑπὸ τῶν ποιμένων, ἵνα ἀκολουθήσῃ τὸ ποιμνιον καὶ βοσκήσῃ τὴν ὀλίγην ὑπάρχουσαν χλόην.

Γενικῶς αἱ χειμερινὰ βοσκαὶ ἐμφανίζονται ὡς ὁ μεγαλύτερος περιοριστικὸς παράγων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς προβατοτροφίας. Προσέτι ἢ ἐπὶ τὸ ἐντατικώτερον ἐκμετάλλευσιν τῶν καλλιεργησίων ἔδαφῶν δι' ἀλλεπαλλήλων φθινοπωρινῶν ὀργωμάτων, χρήσεως λιπασμάτων πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς ἀγροναπαύσεως, ὡς καὶ ἡ τᾶσις τῆς καλλιεργείας καὶ αὐτῶν τῶν ὀλίγων ἀπομενουσῶν βοσκῶν, δυσκολεύουν περισσότερο τὸ πρόβλημα τῆς ἐξευρέσεως χειμερινῶν βοσκῶν.

Σχηματισμὸς τοῦ Ποιμνίου.

Κατὰ τὸ θέρος ἕκαστος ποιμὴν ἐγκαθίσταται εἰς ἴδιον μέρος (στρωγῆκα) ἀναλαμβάνων μόνος του τὴν βόσκησιν τοῦ ποιμνίου του. Εἰς περιπτώσεις ὅμως κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν προβάτων τοῦ ποιμνίου εἶναι μικρότερος τῶν 100, ἐνοῦνται δύο ἢ τρία ποιμνία ὁμοῦ εἰς ἓν τοιοῦτον. Κατὰ τὴν χειμερινὴν περιόδον σχηματίζονται τόσαι ὁμάδες ποιμνίων ὅσαι καὶ αἱ βοσκαί. Τὰ ποιμνία ταῦτα βόσκουν ὁμοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ μόνον τὸ ἑσπέρας χωρίζει ἕκαστος ποιμὴν τὰ πρόβατά του καὶ τὰ σταυλίζει εἰς ἴδιον μανδρὶ.

Κατὰ μέσον ὄρον ὁ ἀριθμὸς προβάτων ἕκαστου ποιμνίου ἀνέρχεται εἰς 150 - 200. Ἐν ποιμνιον ἐκ 200 κεφαλῶν ἔχει τὴν ἐξῆς σύνθεσιν.

Πρόβατα πρωίμως γεννῶντα (γαλάρια)	100	(50 %)
» ὀψίμως	20	(10 %)
» στείρα	20	(10 %)
» Κριοὶ	6	(3 %)
* Ἀμνάδες ἑνὸς ἢ δύο ἐτῶν (ζυγοῦρια - μιλιώρια)	50	(25 %)
Ἠερά ἄρρενα διὰ μελλοντικὴν ἀντικατάστασιν τῶν Κριῶν (σπορίδι)	4	(2 %)

* Ὑπολογίζονται δηλαδὴ 60 % γεννήσεις ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων. Ἐξ αὐτῶν τὰ 10 % θνήσκουν καὶ τὰ ὑπόλοιπα κατὰ χονδρικὸν λογαριασμὸν εἶναι 50 % ἄρρενα καὶ 50 % θῆλαι, ἧτοι ἐκ τοῦ συνόλου κρατοῦνται ἐτησίως πρὸς ἀναπαραγωγὴν περίπου 45 % θῆλαι καὶ 4-6 ἄρρενα (δηλαδὴ περισσότερα τῶν ἀναγκασιούτων διὰ τὴν κάλυψιν φυσικῶν ἀναγκῶν, λόγῳ κινδύνου

μειώσεως έξ επιδημιών, ψύχους κ.λ.π.). Αί πρὸς ἀναπαραγωγὴν κρατούμεναι ἀμνάδες (ζυγούρια) ὀχεύονται κατὰ πρῶτον τὸ θέρος τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἡλικίας των, γινόμεναι « γ α λ ἄ ρ ι α », διατηροῦνται μέχρις ὅτου γεννήσουν τὸν ἕκτον ἀμνὸν καὶ εἰς ἡλικίαν 7-8 ἐτῶν ἀντικαθίστανται. Ἦτοι ἐκκαθαρίζονται κατ' ἔτος 10 % περίπου έξ αὐτῶν. Ἐπειδὴ ἐτησίως κρατοῦνται ἐκ τῶν γεννηθέντων, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, 27 % θῆλεα καὶ 2% ἄρρενα, ἤτοι 29%, τὸ ποίμνιον, παρὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν γεγηρακότων, θεωρητικῶς δεόν νὰ αὐξηθῆ κατὰ 19 % (29-10=19), ἔάν δὲν ὑπόσῃ, ὡς συνήθως, μείωσιν ἐκ φθορᾶς, ψύχους, ἐπιζωοτιῶν κ.λ.π. ὑπολογιζομένην εἰς 10 %, εἰς τρόπον ὥστε ἡ πραγματικὴ αὐξησης νὰ κυμαίνεται μεταξὺ 7-12 %, ἀναλόγως τῶν εὐνοϊκῶν ἢ δυσμενῶν συνθηκῶν τοῦ ἔτους.

Διαμονὴ τοῦ προβάτου. Ὡς τόπος ἐγκαταστάσεως τοῦ ποιμνιοστασίου ἐκλέγεται τὸ μᾶλλον ὑψηλὸν τοῦ λειβαδίου ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἀλλ' εἰς θέσιν τοιαύτην ὥστε νὰ μὴν ἀπέχη πολὺ τῆς βοσκῆς. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν συγκεντρώσεως τοῦ ποιμνίου (στάνην) κατασκευάζονται τὰ «μανδριά» ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζῶων καὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους. Εἰς τὰ θέρετρα ἀπλουστεύονται συνήθως εἰς ἓνα τοῖχον ἐκ ξηρολιθιάς ὕψους ἑνὸς μέτρου, κυκλικοῦ σχήματος. Ἐπὶ τοῦ τοίχου τοποθετοῦνται ξηροὶ κλάδοι ἐν εἴδει φράκτου, οἵτινες πολλάκις ἀντικαθιστοῦν καὶ τὴν ξηρολιθίαν. Αἱ διαστάσεις τῆς μάνδρας εἶναι βεβαίως ἀνάλογοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν προβάτων τοῦ ποιμνίου· πάντως εἶναι λίαν περιωρισμένοι μὴ ὑπερβαίνουσαι τὰ 0,50 μ² ἀνά πρόβατον, καθόσον ἡ μάνδρα χρησιμοποιεῖται μόνον διὰ τὸ ἀμελγμα τῶν προβάτων. Κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ταῦτα ἢ εὐρίσκονται εἰς τὴν βοσκὴν ἢ σταυλίζονται ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων τῶν εὐρισκομένων πλησίον τῆς στάνης.

Εἰς τὰ χειμαδιὰ ὅμως εἶναι ἀπαραίτητοι αἱ σταυλικαὶ ἐγκαταστάσεις. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιοῦνται τὰ λεγόμενα «μανδριά», κατασκευαζόμενα ἐκ κλάδων κυρίως πλατάνου, ἔχοντα κυκλικὸν σχῆμα. Εἶναι ἀνοικτὰ πρὸς τὰ ἄνω καὶ σκεπάζεται μόνον ὁ περιφερειακὸς δακτύλιος τοῦ κύκλου ἐκ τῆς κλίσεως ἣν λαμβάνουν οἱ κλάδοι (60° περίπου). Παραπλεύρως τούτου ὑπάρχει καὶ ἕτερον μικρότερον τετραγώνου σχήματος μὲ τοιχώματα ἐπίσης ἐκ κλάδων σκεπασμένα ὅμως διὰ φύλλων λευκοσιδήρου (τσιγκου) ὅπερ χρησιμοποιεῖται πρὸς ἐνσταυλισμὸν τῶν ἀμνῶν. Ἐσχάτως ὅμως ἤρχισεν ἡ ἀντικατάστασις τῶν μανδρῶν τούτων δι' ὑποστεγῶν, σκεπαζομένων διὰ φύλλων λευκοσιδήρου ἢ κεράμων κατασκευαζομένων ἐντὸς τοῦ χωρίου Λιλαίας.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ διαχειμάζοντα εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἐπταλόφου ποίμνια.

Αἱ διαστάσεις τῶν ποιμνιοστασίων τούτων ρυθμίζονται εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀναλογοῦν 0,50 - 0,60 μ² κατὰ πρόβατον. Διὰ τὸν ἐνσταυλισμὸν π.χ. 100 προβάτων θὰ ἀπαιτηθῆ ὑπόστεγον μὲ

διαστάσεις 14X4 μέτρων, ήτοι χώρος 56 μ². Ἐνίοτε πλησίον τοῦ ὑποστέγου τούτου κτίζονται καί ἄλλα μικρότερα τοιαῦτα ἢ καί ἐκ τοῦ ἰδίου χωρίζονται μικρότεροι χώροι διά τὸν χωριστὸν ἐνσταυλισμὸν τῶν ἀμνῶν, κριῶν κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ

Ἀναπαραγωγή τοῦ προβάτου

Τὰ θήλεα πρόβατα χρησιμοποιοῦνται συνήθως διά τὴν ἀναπαραγωγὴν ἀπὸ τοῦ 16ου—18ου μηνὸς μέχρι τῆς 5ης ἕως 6ης γέννας, δηλ. μέχρι ἡλικίας 7—8 ἐτῶν. Τὰ ἄρρενα χρησιμοποιοῦνται καί ταῦτα ἀπὸ τῆς ἡλικίας 18 μηνῶν μέχρι τοῦ 6ου καί 7ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν. Εἰς ἕκαστον κριὸν ἀναλογοῦν 15—30 θήλεα, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν κριῶν καί τοῦ τρόπου διατροφῆς καί συντηρήσεώς τῶν. Ὁ ὄργασμὸς ἐμφανίζεται ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου μέχρι τέλους τοῦ Αὐγούστου ἢ καί ἀργότερον.

Ἐκλογὴ γονέων

Κριός. Τὰ προτερήματα καί τὰ ἐλαττώματα τοῦ κριοῦ πρέπει νὰ προκαλέσουν τὴν προσοχὴν μας, διότι συμβάλλουν τὰ μέγιστα εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀπογόνων. Ὁ ρόλος τοῦ κριοῦ εἰς τὸ ποίμνιον εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος. Διότι ἐν θῆλυ πρόβατον δίδει ἓνα μόνον ἀμνὸν τὸ ἔτος, ἐνῶ ὁ κριός εἶναι ὁ πατήρ ὅλων τῶν ἀμνῶν.

Ἐπειδὴ, ὅπως καί εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, δὲν ὑπάρχουν γενεαλογικὰ βιβλία, ἅτινα θὰ ἠδύναντο νὰ μᾶς βοηθήσουν εἰς τὴν ἐξακριβωσιν τῶν στοιχείων ἑνὸς κριοῦ, ἀναγκασόμεθα νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὸν ἐμπειρικὸν τρόπον ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας του.

Ἡ ἀξία ἑνὸς κριοῦ ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τοῦ γενοτύπου του (κληρονομικῆς του συστάσεως), τῆς ἡλικίας του, τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του καί τῶν συνθηκῶν διατροφῆς του. Ὁ γενότυπος βεβαίως ἑνὸς κριοῦ εἶναι δύσκολον νὰ προσδιορισθῇ χωρὶς τὴν τήρησιν γενεαλογικοῦ βιβλίου. Ἡ ἐκτίμησις του γίνεται χονδρικῶς, ἐκ τοῦ φαινοτύπου του καί τῶν ἰδιοτήτων ὡς πρὸς τὰς ἀποδόσεις, τὴν σωματικὴν διάπλασιν κ.λ.π. τῆς μητρὸς του. Κληρονομικὸς ἔλεγχος τῶν ἀπογόνων δὲν εἶναι δυνατὸς διότι ἡ βάτευσις εἶναι ἐλευθέρα. Γενικῶς ὁ κριός πρέπει νὰ εἶναι ρωμαλέος, νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ φυλετικὰ γνωρίσματα τῆς φυλῆς καί τοῦ τύπου τὸν ὁποῖον ἐπιζητοῦμεν, νὰ εἶναι εὐσαρκος καί οὐχὶ παχύσαρκος. Οἱ παχεῖς κριοὶ δὲν ἔχουν τὸ σφρῖγος τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται διά τὴν βάτευσιν.

Ἡ καλύτερα ἡλικία ἐνάρξεως τῆς ἀναπαραγωγικῆς χρησιμοποιήσεως ἑνὸς κριοῦ εἶναι ὁ 18ος μῆν, ὅποτε ὁ κριός θὰ ἔχη ἀποκτήσει ὄλην τὴν δραστηριότητα, τὴν ἀντοχὴν καί τὴν γονιμοποιητικὴν του ἰκανότητα. Δύναται δὲ νὰ ἐκτελέσῃ περὶ τὰς 50—80 βάτευσεις εἰς μίαν περίοδον βάτευσεων. Εἰς τὴν ἐλευθέραν ὁμῶς βάτευσιν ὑπολογίζον-

ται περί τὰ 25 θήλεα δι' ἓνα κριόν, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου βατεύσεως γίνεται μεγάλη σπατάλη τοῦ σπέρματος τῶν κριῶν.

Προβατίνα. Σπουδαῖος εἶναι ἐπίσης καὶ ὁ ρόλος τῆς προβατίνας—μητρός, διότι αὕτη διατρέφει τὸ ἔμβρυον κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην, καθὼς καὶ τὸ νεογέννητον κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς ἀναπτύξεώς του. Δὲν γίνεται καμμία ἐπιλογή τῶν ἀμνάδων ἀλλὰ κρατοῦνται αὗται ὅλαι διὰ τὴν ἀναπαραγωγὴν, ἐφ' ὅσον βεβαίως αἱ λοιπαὶ συνθήκαι ἐπιτρέπουν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ποιμνίου.

Εἰσάγονται εἰς τὴν ἀναπαραγωγὴν κυρίως ἀπὸ τοῦ 18ου μηνός καὶ σπανιότερον ἓν μικρὸν ποσοστὸν ἀπὸ τῆς ἡλικίας 7 μηνῶν κατὰ τὰ καλὰ κτηνοτροφικὰ ἔτη. Ἀπομακρύνονται τῆς ἀναπαραγωγῆς μετὰ τὴν 5ην ἢ 6ην γένναν, δηλ. ἅμα συμπληρώσουν τὸ 7ον—8ον ἔτος τῆς ἡλικίας. Τότε ἡ προβατίνα τρέφεται καλύτερον διὰ νὰ παχυνθῇ ὅσον εἶναι δυνατόν καὶ ἀποστέλλεται εἰς τὸ κρεοπωλεῖον. Ἡ πάχυνσις ὅμως τοιούτων προβάτων εἶναι δύσκολος, διότι προϊόντος τῆς ἡλικίας πίπτουν καὶ οἱ ὀδόντες των καὶ οὕτω ἡ βόσκησις καὶ ἡ διατροφή των δυσχεραίνεται.

Βάτευσις. Γίνεται ὅταν ἡ προβατίνα εὐρίσκεται ἐν ὄργασμῳ. Ὁ ὄργασμός, ἂν καὶ δύναται νὰ ἐμφανισθῇ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, ἐν τούτοις λόγῳ τῆς κακῆς διατροφῆς, διαμονῆς κ.λ.π. ἐμφανίζεται μόνον εἰς ὠρισμένας ἐποχάς. Διαρκεῖ 23—48 ὥρας καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ γονιμοποιήσεως ἐπανεμφανίζεται μετὰ 15—20 ἡμέρας. Μετὰ τὴν γέννησιν τῶν ἀμνῶν ὁ ὄργασμός δὲν ἐπαναλαμβάνεται παρὰ μόνον μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμόν.

Ὁ πρῶτος ὄργασμός ἐμφανίζεται εἰς τὰς ἀμνάδας εἰς ἡλικίαν 6—7 μηνῶν. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης ἢ καὶ ὀλίγον ἐνωρίτερον ἀκόμη, πρέπει νὰ γίνεται χωρισμός τῶν φύλων, ἐάν δὲν ἐπιθυμοῦμεν γονιμοποιήσεις εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην.

Ἐποχὴ βατεύσεως. Ἐθεωρεῖτο κάποτε ὡς καλυτέρα ἐποχὴ βατεύσεως ἡ ἐποχὴ τοῦ ὄργασμοῦ τῶν ἀγρίων ζώων. Τὰ οἰκιακὰ ὅμως ζῶα δύνανται νὰ παρεκκλίνουν ἀπὸ τὸν κανόνα αὐτόν, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνωνται εἰς αὐτὰ κανονικαὶ γονιμοποιήσεις εἰς κάθε ἐποχὴν. Ἀπὸ τὴν σκοπιμότητα καὶ τὰς συνθήκας ἐκμεταλλεύσεως ἐξαρτᾶται λοιπὸν ἡ ἐποχὴ βατεύσεως.

Ἀφοῦ ὀρισθῇ ἡ συμφέρουσα ἐποχὴ βατεύσεως, καταβάλλεται κάθε δυνατὴ προσπάθεια οὕτως ὥστε ἡ διάρκεια βατεύσεως νὰ περιορισθῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο ἵνα καὶ αἱ γεννήσεις συμπέσουν, διευκολυνομένων οὕτω τῶν ἐργασιῶν τοῦ τοκετοῦ.

Πάντως ἕκαστος ποιμὴν, ἀναλόγως μὲ τὴν ποιότητα τῶν χειμερινῶν βοσκῶν τὰς ὁποίας διαθέτει, τὰς σταυλικὰς ἐγκαταστάσεις του καὶ τὰς δυνατότητας χρησιμοποίησεως ἀποθηκευμένων ζωοτροφῶν, καθορίζει καὶ τὴν ἐποχὴν βατεύσεως τοῦ ποιμνίου του.

Βάτευσις Ἰουνίου—Ἰουλίου. Δι' αὐτῆς ἐπιδίωκμεν πρωτίτους ἀμνοὺς οἱ ὅποιοι θα διατεθοῦν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Χριστουγέννων. Ἐπιπροσθέτως ἐπιτυγχάνομεν μεγαλυτέραν διάρκειαν γαλακτοπαρα-

γωγῆς μὲ μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν γάλακτος. Ἐπίσης οἱ ἄμνοι θὰ εἶναι ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένοι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεταβάσεως ἐκ τῶν χειμαδιῶν εἰς τὰ θέρετρα καὶ δύνανται νὰ ἀντέχουν εἰς τὰς πορείας.

Ἡ τοιαύτη ὁμως ἐποχὴ βατεύσεων προϋποθέτει καλοὺς σταύλους διὰ τὸν ἐνσταυλισμὸν τῶν νεογεννητῶν καὶ ἀποθηκευμένας ζωοτροφὰς διὰ τὴν διατροφήν τῶν ἄμνων καὶ τῶν μητέρων τῶν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους σπανίως γίνονται κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην βατεύσεις.

Βάτευσις Ἰουλίου—Αὐγούστου. μὲ ἐποχὴν τοκετῶν τὸν Ἰανουάριον—Φεβρουάριον. Γίνεται μόνον ὑπὸ τῶν κτηνοτρόφων οἵτινες διαθέτουν καλὰ χειμαδιὰ καὶ καταλλήλους ἐγκαταστάσεις καὶ προϋποθέτουν καλὰ κτηνοτροφικὰ ἔτη, ἢ ἐν ἀνάγκῃ συμπληρωματικὴν τροφήν. Ἄλλως ὑπόκεινται εἰς πολλοὺς κινδύνους ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἐλλείψεως ζωοτροφῶν.

Βάτευσις Σεπτεμβρίου—Ὀκτωβρίου. Εἶναι ἡ κυρία ἐποχὴ βατεύσεως. Οἱ ἄμνοι οἱ ὅποιοι θὰ γεννηθοῦν κατὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον—Μάρτιον δὲν θὰ ἀπαιτήσουν σταυλικὰς ἐγκαταστάσεις ἢ τούλαχιστον θὰ ἔχουν ἀνάγκην ἐλαφροτέρων τοιούτων, ἢ δὲ βλάστησις παρυσιάζεται ἀφθονωτέρα τόσον διὰ τὰς μητέρας, ἵνα παράγῃσι περισσότερο γάλα καὶ διατρέψῃσι καλύτερον τοὺς ἄμνους τῶν, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἰδίους τοὺς ἄμνους ὅταν ἀναπτυχθοῦν καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν.

Βάτευσις Δεκεμβρίου Ἰανουαρίου. Γίνεται κυρίως εἰς προβατίνας αἱ ὁποῖαι ἀπέβαλον καὶ παρουσίασαν πάλιν ὄργανισμόν. Ἐπίσης καὶ εἰς ὠρισμένας εὐτραφεῖς ἀμνάδας αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἤδη ἡλικίαν ἑνὸς ἐτους.

Προπαρασκευὴ τῶν βατεύσεων. Ἡ καλὴ διατροφή εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τὴν ἐπιδιωκομένην γονιμοποίησιν. Πρόσθετος χορήγησις καρποῦ βρόμης δύο ὀκάδων ἡμερησίως διὰ τοὺς κριοὺς καὶ μιᾶς διὰ τὰς προβατίνας, ἕνα μῆνα πρὸ τῆς βατεύσεως, ὑποβοηθεῖ τὰ μέγιστα. Οὐδεμίαν ὁμως τοιαύτην μέριμνα λαμβάνεται καὶ ἀπομένει μόνον ἡ βοσκή, ἢ ὅποια πολλάκις βελτιοῦται διὰ τῆς πτώσεως πρωΐμων φθινοπωρινῶν βροχῶν. Ἐπίσης, ἵνα ἀναλάβουν ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως τὴν ὁποίαν ἐπιφέρει ἡ γαλακτοπαραγωγή, παύεται ἡ ἄλμεις ἕνα ἢ δύο μῆνας πρὸ τῆς βατεύσεως.

Τρόπος βατεύσεως. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ἐποχὴ τὴν ὁποίαν ἕκαστος κτηνοτρόφος ἔχει ὀρίσει ὡς ἐποχὴν βατεύσεως, ἐνοῦνται οἱ κριοὶ μὲ τὸ ὑπόλοιπον ποίμνιον. Ἔως τότε οἱ κριοὶ παραμένουν χωρισμένοι τοῦ ὑπολοίπου ποιμνίου ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως, δηλαδὴ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ πρώτου ὄργανισμοῦ.

Ἡ βάτευσις γίνεται ἐλευθέρως καὶ χωρὶς καμμίαν ἰδιαιτέραν φροντίδα ἐκ μέρους τοῦ κτηνοτρόφου. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ διαμάχη τῶν κριῶν διὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ θήλεος. Ἐξελίσσεται δὲ πολλάκις εἰς πραγματικὴν τιτανομαχίαν μέχρι πλήρους ἐξοντώσεως τοῦ ἀντιπάλου. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ὁ ποιμὴν πρέπει νὰ εἶναι πεπειραμένος καὶ ψυχραίμος διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ χωρίσῃ τοὺς διαμαχομένους κριοὺς,

χωρίς να δεχθῆ ἄγρια κτυπήματα ἀπὸ τὰ πρὸ ὀλίγου ἡμερώτατα ταῦτα ζῶα.

Ἐγκυμοσύνη. Μετὰ τὴν γονιμοποίησιν τοῦ ὡοῦ ὑπὸ τοῦ σπερματοζωαρίου ἀρχίζει ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμβρύου ἐντὸς τῆς μήτρας. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τὸ ποίμνιον χρειάζεται μεγάλην προσοχὴν καὶ ὁ ποιμὴν πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῆ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου τῶν προβάτων, διὰ νὰ μὴ ὑποστοῦν αἱ ἔγκυοι πρόβατινα πιέσεις καὶ μωλωτισμούς. Τὸ βάδισμα τῶν ἐγκύων πρέπει νὰ εἶναι ἀργό, καὶ ἡ τροφή ἐκλεκτὴ καὶ πλουσία, οὐχὶ ὁμῶς καὶ παχυντικὴ. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ χορηγοῦνται εὐρωτιώσοι ἢ παγωμέναι τροφαί, ὡς καὶ νὰ χρησιμοποιῶνται βοσκαὶ προκαλοῦσαι τυμπανίτιδας (τριφυλλέωνες, ὕγροι βοσκότοποι κλπ.).

Ἡ ἐγκυμοσύνη διαρκεῖ 144—153 ἡμέρας, δηλαδὴ 5 μῆνας περίπου. Ἡ παῦσις τοῦ ὄργανου δέον νὰ θεωρῆται ἐνδεικτικὸν σημεῖον τῆς ἐπιτυχοῦς γονιμοποιήσεως. Ἀσφαλέστερον ὁμῶς τοιοῦτον εἶναι ἡ αὐξησις τῶν διαστάσεων τῆς κοιλίας ἢ ὁποῖα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ δευτέρου μηνός. Πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐγκυμοσύνης ἡ κοιλία καταπίπτει, οἱ δὲ μᾶστοι ἀρχίζουν νὰ ἀναπτύσσωνται. Εἰς τὸ τελευταῖον δὲ στάδιον παρατηρεῖται σπαργὴ τοῦ αἰδοίου καὶ ἔκκρισις ὑγρῶν. Εἶναι ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ ποιμὴν πρέπει νὰ ἐντείνῃ τὴν ἐπαγρύπνησιν του καὶ νὰ ὀδηγήσῃ τίς «ἐτοιμόγεννες» προβατίνες εἰς ἰδιαιτέρον μέρος βοσκῆς (γεννολεῖβαδο) εἴτε εἰς ἴδιον διαμέρισμα—ὄταν πρόκειται διὰ ἐνσταλισμένον ποίμνιον—εὐρύχωρον καὶ στεγανόν.

Τοκετός. Εἰς ἕνα κανονικόν τοκετόν δέον νὰ ἀναμένωμεν τὴν ἐμφάνισιν εἰς τὸ αἰδοῖον πρῶτον τῶν δύο ἐμπροσθίων ποδῶν καὶ ἀκολούθως τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐμβρύου ἢ ἔστω καὶ τῶν δύο ὀπισθίων ποδῶν. Εἰς διαφορετικὴν περίπτωσιν ὁ τοκετός γίνεται δύσκολος καὶ ἐπίπονος. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις καθίσταται ἀπαραίτητος ἡ ἐπέμβασις ἐνὸς εἰδικοῦ, ἵνα τοποθετήσῃ τὸ ἔμβρυον εἰς τὴν κανονικὴν του θέσιν καὶ διευκολύνη οὕτω τὸν τοκετόν. Τοιαύτη ὁμῶς ἐπέμβασις ὑπὸ ἐνὸς ἀδαοῦς κτηνοτρόφου ἐγκυμονεῖ πλείστους κινδύνους καὶ διὰ τὸ ἔμβρυον ἀλλὰ πολὺ περισσότερον διὰ τὴν μητέρα, δι' ὅ ἐἶναι προτιμότερα ἢ ἐξέλξις τοῦ τοκετοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπεμβάσεως.

Μετὰ τὸν τοκετόν ὁ ὀμφαλικὸς λῶρος κόπτεται καὶ ἐπακολουθεῖ πρόσδεσις καὶ ἐνίοτε ἀπολύμανσις τῆς τομῆς. Ἡ μητέρα γλείφουσα καθαρίζει τὸν ἄμνον τῆς καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ καλοκαιρίας οὗτος στεγνώνεται εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐτέρας περιποιήσεως. Ἄν ὁμῶς ὁ καιρὸς εἶναι ὑγρὸς καὶ ψυχρὸς ἐπιβάλλεται ἡ μεταφορὰ τοῦ ἄμνου εἰς θερμὸν καὶ ξηρὸν σταῦλον, ἵνα τύχῃ ἐκεῖ τῆς δεούσης περιποιήσεως. Μετὰ ταῦτα φέρεται εἰς τὴν μητέρα διὰ νὰ θηλάσῃ καὶ παραμένει μετ' αὐτῆς δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας.

Ἀνατροφή τοῦ ἄμνου.

Φυσικὸς θηλασμός. Ὅλη ἡ σταδιοδρομίᾳ τοῦ ζώου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν. Τὰ σφάλματα τῆς διατροφῆς κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην δὲν ἐπανορθώνονται εὐκόλως. Καὶ πρῶτον εἶναι ἀπα-

ραίτητος ἢ διατροφή τοῦ ἀμνοῦ εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀναπτύξεώς του μετὰ τὸ πρῶτον γάλα τῆς μητρός του (πρωτόγαλα). Τοῦτο, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι πλούσιον εἰς θρεπτικὰς οὐσίας, ἐπενεργεῖ καὶ ὡς ἄριστον καθαρικὸν τοῦ πεπτικοῦ συστήματος.

Ὁ θηλασμὸς γίνεται κατὰ δύο τρόπους: 1) Οἱ ἀμνοὶ ἀκολουθοῦν τὰς μητέρας των εἰς τὴν βοσκήν καὶ 2) Διαμένουν εἰς κλειστὸν χώρον καὶ θηλάζουν μόνον κατὰ τὴν ἐπιστροφήν των μητέρων των ἐκ τῆς βοσκῆς. Ὁ δεῦτερος τρόπος θηλασμοῦ συντελεῖ εἰς τὸν εὐκόλον ἀπογαλακτισμόν. Ἀπὸ τῆς τρίτης ἐβδομάδος ὁ ἀμνὸς δέον νὰ συνηθίσῃ εἰς τὴν πρόσληψιν χλωροῦ χόρτου, ἀρίστης ὁμῶς ποιότητος.

Τεχνητὸς θηλασμός. Εἰς πολλάς περιπτώσεις (δίδυμα, ὄρφανά) γίνεται τεχνητὸς θηλασμός. Χρησιμοποιεῖται πρὸς τοῦτο γάλα αἰγῶν εἰς μεγαλύτεραν κάπως ποσότητα, ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι ὅσον τὸ πρόβειον θρεπτικόν. Τοῦτο δίδεται διὰ τεχνητῆς θηλῆς ἐφαρμοζομένης εἰς μίαν φιάλην.

Ἀπογαλακτισμός. Ὁ χρόνος ἀπογαλακτισμοῦ των ἀμνῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν προορισμὸν αὐτῶν. Ὅσοι προορίζονται διὰ τὸ σφαγεῖον ἀπογαλακτίζονται κυρίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσλαμβάνουν ἄλλας ζωτροφὰς (30—45 ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως), διότι δὲν εἶναι οἰκονομικῶς συμφέρουσα εἰς μίαν κτηνοτροφικὴν ἐκμετάλλευσιν ἢ μετατροπὴ τοῦ πολυτίμου γάλακτος εἰς κρέας. Διὰ τοὺς ἀμνοὺς ὁμῶς οἵτινες προορίζονται διὰ τὴν ἀναπαραγωγὴν πρέπει νὰ καταβάλλεται κάθε δυνατὴ προσπάθεια ἵνα μὴ παρακλωθῇ ἡ ἀνάπτυξις των, διὰ τοῦτο ἀπογαλακτίζονται τὸν 3ον ἢ 4ον μῆνα. Ὁ ἀπογαλακτισμὸς γίνεται εἰς διαδοχικὰ στάδια. Ὅταν πρόκειται π.χ. νὰ ἀπογαλακτίσωμεν ἀμνοὺς οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦν τὰς μητέρας των εἰς τὴν βοσκήν, χωρίζομεν τούτους τὴν πρωτὰν καὶ τοὺς ἐπιτρέπομεν νὰ θηλάζουν καὶ νὰ παραμείνουν μετὰ τὰς μητέρας των μόνον τὸ ἑσπέρας καὶ τὴν νύκτα. Τοῦτο γίνεται ἐπὶ 2—3 ἡμέρας. Τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὰς μητέρας των μόνον 2—3 ὥρας καὶ ἔπειτα χωρίζονται ὀριστικῶς. Δέον ὁμῶς νὰ λαμβάνεται φροντίς διὰ τὴν καλὴν των διατροφήν.

Πρόσθετος τροφή ἐκτὸς τοῦ γάλακτος. Ἀπὸ ἡλικίας ἐνὸς μηνὸς οἱ ἀμνοὶ ἔχουν ἤδη συνηθίσαι νὰ προσλαμβάνουν ξένην τροφήν. Τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον, διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν προοιούσης τῆς ἡλικίας των τὸ γάλα τῆς μητρός των δὲν ἐπαρκεῖ πλέον, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνεται καὶ ἐξοικονόμησις γάλακτος, τὸ ὁποῖον ἢ παρασκευάζεται εἰς διάφορα γαλακτοκομικὰ προϊόντα ἢ διατίθεται εἰς τὴν ἀγοράν ὡς νωπὸν. Ἡ περίοδος αὕτη ἀναπτύξεως των ἀμνῶν συμπίπτει μετὰ τὴν χειμερινὴν ἐποχὴν. Καὶ εἰς μὲν τὰ ποίμνια τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὰ χεῖμα διὰ ὡς πρόσθετος τροφή χορηγεῖται τὸ χόρτον τοῦ καλύτερου μέρους τῆς βοσκῆς, εἰς τὸ ὁποῖον ὀδηγοῦνται πρὸς βόσκησιν, μετ' ὀλίγης μηδικῆς ἀρίστης ποιότητος ἢ ὀλίγων πιτύρων. Διὰ τὰ διαχειμάζοντα ὁμῶς ὡς οἰκόσιτα τὸ ζήτημα καθίσταται δυσκολώτερον. Κατ' ἀρχὰς δίδεται ὀλίγη μηδικὴ καὶ σπανιώτερον ὀλίγα πίτυρα. Ἀφοῦ ὁμῶς ἀναπτύχθωσιν καὶ δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσιν οἰασθῆποτε τροφὰς, χρησιμο-

ποιείται κυρίως ό μελᾶς (τό ήμιπαράσιτον τής ἑλάτης), ό όποίος συλλέγεται καί μεταφέρεται δι' ήμιόνων ἕκ τοῦ δάσους ὅταν ό καιρός τό ἐπιτρέπει.

Χορήγησις ἄλατος καί πότισμα. Τό ἄλας εἶναι ἀπαραίτητον τόσον διὰ τοὺς ἄμνους ὅσον καί διὰ τὰ ἀνεπτυγμένα πρόβατα, ἰδίως εἰς ἐκεῖνα τὰ όποῖα διατρέφονται διὰ πρασίνων χλωρῶν χόρτων.

Ἐκτός τοῦ ὅτι προσθέτει εἰς τό σιτηρέσιον ἀπαραιτήτους οὐσίας (Να), ἀνοίγει καί τήν ὄρεξιν καί διευκολύνει τήν πέψιν. Καλύτερον εἶναι τό ὄρυκτόν τό όποῖον τοποθετεῖται εἰς τὰ «παχνιά» καί λείχεται ὑπό τῶν προβάτων.

Τό νερό διὰ τό πότισμα πρέπει νά εἶναι καθαρόν καί ἄφθονον. Ἐπίσης δέον νά ἀνανεώνεται συχνά, διότι εἰς τό στάσιμον νερό ἀναπτύσσονται πολλά παράσιτα τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ προβάτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ

Ἐκμετάλλευσις τοῦ προβάτου

1. Γαλακτοπαραγωγή. Ἐξ αὐτῆς ό κτηνοτρόφος προσπορίζεται τό μεγαλύτερον μέρος τής ἀκαθαρίστου προσόδου τής ἐκμετάλλεψεως τοῦ προβάτου καί εἰς αὐτήν κυρίως ἀποβλέπει ή ὅλη ζωοτεχνική ἐκμετάλλευσις. Ἡ ἀπόδοσις εἰς γάλα προβάτων μιᾶς ὠριμένης φυλῆς ἐξαρτᾶται κυρίως ἕκ τῶν συνθηκῶν διατροφῆς τῆς. Εἰς τήν ἐκτρεφομένην φυλὴν μία προβατίνα εἰς μίαν «καλή χρονιά» δύναται νά ἀποδώσῃ 15 ὀκ. γάλακτος μηνιαίως κατὰ τήν χειμερινό-ἔαρινὴν γαλακτοπαραγωγὴν καί 10 κατὰ μέσον ὄρον κατὰ τήν ἔαρινοθερινήν. Ἄν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ή χειμερινό-ἔαρινή περίοδος διαρκεῖ 4 μῆνας καί ή ἔαρινο-θερινή ἄλλους 3, ή ἀπόδοσις μιᾶς προβατίνας ἀνέρχεται εἰς 90 ὀκ. ἔτησίως. Ὑπάρχουν ὅμως καί ἔτη κατὰ τὰ όποῖα ή ἀπόδοσις εἰς γάλα ἑνός προβάτου δὲν φθάνει τὰς 30 ὀκάδας ἔτησίως.

Θὰ ήδύνατο βεβαίως νά περιορισθῇ ἐπὶ τὰ βελτίω ή μεγάλη αὐτὴ διακύμανσις τῆς ἀποδόσεως, ἂν ἐχορηγοῦντο πρόσθετοι ἕκτός τῆς βοσκῆς ζωοτροφαι κατὰ τὰ δυσμενῆ κτηνοτροφικά ἔτη, πρᾶγμα ὅμως τό όποῖον οὐδέποτε γίνεται. Ποσοτικῶς ή ἀπόδοσις εἰς γάλα αὐξάνει ἀπό τοῦ τοκετοῦ μέχρι τῆς 4ης περίπου ἑβδομάδος καί ἔν συνεχείᾳ ἐλαττοῦται μέχρι τοῦ τέλους τῆς γαλακτικῆς περιόδου. Ἐνεκα τούτου ή ἄλμεξις γίνεται κατὰ μὲν τό πρῶτον στάδιον τρεῖς φορές ἡμερησίως (πρωτῖ, μεσημέρι, βράδυ), διὰ νά ἐλαττωθῇ εἰς δύο κατόπιν (10ης πρωῖνῆς καί 5ης ἀπογευματινῆς) καί νά γίνῃ ἔν συνεχείᾳ μία (10η πρωῖνῆ) καί τέλος μία ἄλμεξις ἀνά δύο ἡμέρας κατὰ τὸν μῆνα Αὐγούστου. Ἡ περιεκτικότης τοῦ γάλακτος εἰς λίπος εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῆς ποσότητος τοῦ γάλακτος, διὰ τοῦτο ό τυρὸς ή τὰ λοιπὰ γαλακτοκομικά προϊόντα εἶναι καλυτέρας ποιότητος ὅταν παρασκευάζωνται εἰς

τά θέρετρα (τέλος γαλακτικής περιόδου) παρά εις τὰ χειμαδιά.

Τὰ γαλακτοκομικά προϊόντα. Σπανίως τὸ γάλα διατίθεται ὡς
 ωπὸν, ἀλλὰ μετατρέπεται εἰς διάφορα γαλακτοκομικά προϊόντα.
 Ταῦτα κυρίως εἶναι:

α) Τυρός. Εἶναι τὸ σπουδαιότερον τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων καὶ παρασκευάζεται εἰς μεγάλην κλίμακα λόγω τῆς ἀρίστης τοῦ ποιότητος καὶ τῆς φήμης τὴν ὁποίαν ἀπέκτησεν εἰς τὴν ἀγορὰν ὡς «φέτα τοῦ Παρνασσού». Ἡ καλή του ποιότητος κυρίως ὀφείλεται: 1) εἰς τὴν εἰδικὴν χλωρίδα τῆς περιοχῆς τοῦ Παρνασσού, 2) εἰς τὴν μὴ ἀποβουτύρωσιν τοῦ γάλακτος τοῦ προοριζομένου διὰ τὴν παρασκευὴν τυροῦ, 3) εἰς τὰς εἰδικὰς συνθήκας ὀριμάνσεώς του ἐντὸς σπηλαίων, τῶν καλουμένων «τυριάδων». Λόγω τῆς μεγάλης σημασίας του θὰ ἀναφέρωμεν ἐν ὀλίγοις καὶ τὸν τρόπον παρασκευῆς καὶ ἐπεξεργασίας του.

Μετὰ τὸ ἄμελγμα τῶν προβάτων συγκεντροῦται ὅλον τὸ γάλα εἰς ἓν δοχεῖον καὶ πρὶν ἀκόμα κρυώσει, δηλαδὴ εἰς τὴν θερμοκρασίαν περίπου τοῦ σώματος τοῦ ζώου, ρίπτεται ἐντὸς αὐτοῦ ἡ πυτιά. Αὕτη εἶναι τὸ ἥμιστρον μικρῶν μηρυκαστικῶν, ἀλλὰ κυρίως χρησιμοποιεῖται πυτιά τοῦ ἐμπορίου. Ἡ ποσότης τῆς κανονίζεται πάντοτε ἐμπειρικῶς. Εἰς μίαν ἕως μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν τὸ γάλα θὰ ἔχη πήξει καὶ τὸ τυρόπηγμα αἰωρεῖται ἐντὸς τοῦ ὄρου τοῦ τυροῦ. Ἐκεῖθεν συλλέγεται (ψαρεύεται) εἴτε διὰ τῶν χειρῶν, εἴτε, συνηθέστερον, δι' ἐνὸς μεγάλου κοχλιαρίου (κούτλας) καὶ ρίπτεται ἐντὸς μαλλίνου ὑφάσματος (τσαντίλας) δεδεμένου εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα. Ἐν συνεχείᾳ ἡ «τσαντίλα» κρεμάται εἰς ἓνα δένδρον ἵνα ἐκρεύσῃ ὁ συγκρατούμενος ἔτι ὑπὸ τοῦ τυροπήγματος ὀρός. Κατόπιν ἀπλώνεται εἰς τὴν τράπεζαν, κόπτεται εἰς φέτας, ἀλατίζεται καὶ τοποθετεῖται εἴτε ἐντὸς κάδης μεθ' ἄλμης ἢ ἀπ' εὐθείας ἐντὸς τῶν βαρελίων. Ταῦτα φέρονται ἐντὸς σπηλαίων (τυριάδων), ὅπου λόγω τῆς μεγάλης ὑγρασίας — ὑπάρχουν εἰς ὅλα σταλακτῖται — δημιουργοῦνται εὐνοϊκοὶ συνθήκαι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν εἰδικῆς, φαίνεται, μικροχλωρίδος, ἡ ὁποία ἐπιφέρει τὴν ὀριμανσίν τοῦ τυροῦ. Αὕτη δύναται νὰ περατωθῇ ἐντὸς 8—10 ἡμερῶν, συνήθως ὁμως παρατείνεται ἐπὶ περισσότερον χρόνον.

β) Μυζήθρα. Ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀπομένουτος ὄρου τοῦ τυροῦ (τυρογάλατος) διὰ βρασμοῦ. Εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῶν 70° βαθμῶν θρομβοῦται ἢ παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ ὄρου (ὡς μὴ θρομβομένη ὑπὸ τῆς πυτιάς) λακταλβουμίνη (πρωτίνη) καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκ τῆς ὁποίας συλλέγεται. Συνήθως ρίπτεται κατὰ τὸν βρασμόν καὶ μικρὰ ποσότης γάλακτος διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς ποιότητος τῆς μυζήθρας.

γ) Γιαούρτη. Πήζεται ἐντὸς εἰδικῶν ξυλίνων δοχείων (βεδοῦρες) καὶ ἀποστέλλεται εἴτε ὡς δῶρον (πεσκέσι) εἰς γνωστούς ἢ καταναλίσκεται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ κτηνοτρόφου. Ἡ ποιότης τῆς εἶναι ἐξαιρετικὴ.

δ) Ψιμοτύρι. Είναι γιαούρτη ή όποια άφοϋ όξινοσθῆ άλατίζε-ται. Είναι εύγευστότατον καί όρεκτικόν προϊόν, παρασκευάζεται όμως εις περιωρισμένην κλίμακα καί κυρίως διά κατανάλωσιν υπό τῆς οικογενείας τοϋ κτηνοτρόφου.

ε) Τραχανάς. Παρασκευάζεται είτε γλυκός είτε όξινος τοιούτος έκ γάλακτος όξινου ἢ νωποϋ. Πᾶς έπιθυμῶν νά παρασκευάσῃ τραχανᾶν κομίζει εις τὴν «στρουγκαν» τοϋ κτηνοτρόφου τὸν άπαιτούμενον χονδροαλεσμένον σίτον (μπουλογοϋρι) καί ό κτηνοτρόφος άναλαμβάνει τὴν κατασκευήν. Ἡ άναλογία τῆς ποσότητος τοϋ γάλακτος ὡς πρὸς τὸ μπουλογοϋρι έξαρτᾶται άπό τὴν ποιότητα τοϋ τραχανᾶ τὴν όποίαν έπιθυμεῖ ό πελάτης νά παρασκευάσῃ. Συνήθως είναι 1 μέρος μπουλογοϋριου πρὸς 3 μέρη γάλακτος. Ὁ κτηνοτρόφος πληρώνεται τὸ καταναλισκόμενον γάλα είτε εις είδος είτε εις χρῆμα.

στ) Κοσμάρι. Είναι προϊόν τὸ όποίον παρασκευάζεται σπανίως, κυρίως όταν ό κτηνοτρόφος φιλοξενεῖ ξένους, εις τὴν «στρουγκαν» του (έορτή Ἐναλήψεως κ.λ.π.) καί παρατίθεται εις τὸ γεϋμα.

Παρασκευάζεται έκ νωποϋ τυροϋ ὅστις δέν έχει άλατισθῆ ούτε έχει υποστῆ ώρίμανσιν.

Οϋτος θερμαίνεται έκ νέου μέχρι τήξεως καί εις τὸ τήγμα τοϋτο προστίθενται καί ὀλίγα άλευρα. Είναι εύγευστότατον προϊόν.

2. Κρεοπαραγωγή. Εις ταύτην δίδεται δευτερεύουσα σημασία μετά τὴν γαλακτοπαραγωγήν, διά τοϋτο καί ἡ πώλησις τῶν άμνῶν γάλακτος έπισπεύδεται ἵνα γίνῃ έκμετάλλεϋσις τοϋ γάλακτος. Οἱ άμνοὶ πωλοϋνται εις ἡλικίαν 45—60 ἡμερῶν εις διαφόρους ζωεμπόρους, οἱ όποιοὶ είτε τοϋς σφάζουν έπί τόπου είτε τοϋς παραλαμβάνουν ζῶντας. Επίσης τὰ άπομακρυνόμενα τοϋ ποιμνίου μεγάλα ζῶα, άφοϋ υποστοϋν μίαν ύποτυπώδη πάχυνσιν εις τὴν βοσκήν, διατίθενται καί ταϋτα εις τὰ σφαγεῖα κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, με άπόδοσιν κρέατος 10—13 ὀκάδες κατὰ κεφαλήν.

δ. Ἐριοπαραγωγή. Αϋτη, καθοριζομένη υπό κληρονομικῶν συντελεστῶν, παρουσιάζεται ὡς φυλετικόν γνώρισμα. Ἐγτὸς ὅμως τῶν ὀρίων τῆς κληρομικότητος δύναται νά έπηρεασθῆ άρκούντως υπό έξωτερικῶν συντελεστῶν, ὅπως τῆς διατροφῆς, έγκυμοσύνης, ύγρασίας κ.λ.π.

Ἡ κουρά τῶν προβάτων γίνεται άπαξ τοϋ έτους. Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον γίνεται τὸ «κολόκουρον», δηλαδή ἡ κουρά τῶν άκρων, τοϋ λαιμοϋ, τῆς κοιλίας καί τῆς οϋρᾶς. Κατὰ τὸν Μάϊον, ὁπότε γίνεται καί ἡ μετάβασις τῶν ποιμνίων άπό τὰ χειμαδιὰ εις τὰ θέρετρα, γίνεται τὸ κυρίως «κούρεμα», κατὰ τὸ όποίον καταβάλλεται προσπάθεια ὡστε νά παραμένῃ έν συνοχῇ ὀλόκληρος ό τόπος. Ἡ έργασία γίνεται δι' ένός μεγάλου ψαλιδίου (προβατοψάλιδο). Ὁ πόκος ζυγίζει μία ὀκά περίπου. Ἡ πώλησις του γίνεται υπό τῶν ἰδίων τῶν κτηνοτρόφων εις τὰς έμποροπανηγϋρεις (παζάρια) τὰ όποία διοργανοϋνται εις διάφορα μέρη κατὰ διαφόρους έποχάς.

4. Κόπρος. "Αν και αί ανάγκαι τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων εἰς πρόσθετα λιπαντικά στοιχεῖα εἶναι μεγάλαι εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, ἡ ἀξία τῆς κόπρου δὲν ἔχει πλήρως κατανοηθῆ. Οὐδεμίαν πρόνοια λαμβάνεται διὰ τὴν συλλογὴν καὶ τὴν συντήρησίν της, ἐκτὸς μόνον ὅταν τοῦτο ἀποτελεῖ ἀνάγκην καθαρισμοῦ τοῦ σταύλου (ἢ μανδριοῦ), ὁπότε συλλέγεται καὶ μεταφέρεται εἰς τοὺς ἀγρούς. Βεβαίως τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς κόπρου χάνεται εἰς τὴν βοσκήν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται τὸ μεγαλύτερον χρονικὸν διάστημα τὰ πρόβατα. "Αν δὲ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὸ «σταλισμα» ἑνὸς ποιμνίου ἐπὶ πέντε συνεχεῖς νύχτας ἐντὸς ἑνὸς ἀγροῦ ἀναλογεῖ ἓν πρόβατον κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον, ἀποτίθεται κόπρος ἀντιστοιχοῦσα εἰς 100 χιλιογράμμα λιπάσματος τύπου 8-3-10. Εὐκόλως ἀντιλαμβάνεται τις τὴν ἀξίαν τῆς κόπρου τοῦ προβάτου καὶ τὸ μέγεθος τῶν θυσίων αἵτινες δικαιολογοῦνται διὰ τὴν πλήρη καὶ λελογισμένην χρησιμοποίησίν της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV

ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΚΑΙ ΕΧΘΡΟΙ

1. Ὀμφαλικὴ μόλυνσις. "Όταν δὲν γίνεται ἀπολύμανσις τοῦ ὀμφαλοῦ μετὰ τὸν τοκετόν, δύναται ὁ ἀμνὸς νὰ μολυνθῆ καὶ νὰ πάθῃ σηψαιμίαν, ἡ ὁποία ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος προκαλεῖ τὸν θάνατον. Προλαμβάνεται διὰ ἀπολυμάνσεως τοῦ ὀμφαλοῦ μετὰ τὸν τοκετόν.

2. Μεταδοτικὴ βρογχοπνευμονία. Προσβάλλει τοὺς ἀμνοὺς μέχρι 3 μηνῶν. Ἐμφανίζεται μὲ μικρὸν βῆχα, ὁ ὁποῖος μεγαλώνει καὶ τὸ ἥμισυ τῶν ἀμνῶν ὑποκύπτει εἰς τὸ μοιραῖον. Ἀπαραίτητος ἡ ἀπολύμανσις τοῦ σταύλου ἢ τῶν μανδριῶν καὶ διαχωρισμὸς τῶν ἀρρώστων.

3. Τυμπανίτις. Ὄφειλεται εἰς τὴν ταχεῖαν ἀνάπτυξιν ἀερίου τινὸς προερχομένου ἐκ ζύμωσεως ὠρισμένων τροφῶν εἰς τὸν στόμαχον τῶν προβάτων. Τυμπανίτιδα προκαλοῦν ὠρισμένα χλωρὰ χόρτα πρὸ τῆς ἀνθήσεώς των καὶ κυρίως ἡ μηδικὴ καὶ τὸ τριφύλλι. Ὄταν τὸ χόρτον ἔχη ὑγρασίαν, ἡ ζύμωσις γίνεται περισσότερον ταχεῖα. Μποροῦμε νὰ τὴν ἀποφύγωμεν ἐὰν πρὶν βγάλωμεν τὰ πρόβατα εἰς τὴν βοσκήν δώσωμεν εἰς αὐτὰ οἰανδήποτε ξηρὰν τροφήν. Ἐπίσης ἀποφεύγεται ἂν ἡ βόσκησις γίνεται τετράγωνον πρὸς τετράγωνον εἰς τὰ ἐπικίνδυνα μέρη. Ὄταν ἀντιληφθῶμεν ὅτι τὰ πρόβατα φουσκώνουν πρέπει νὰ τὰ ἀπομακρύνωμεν ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο μέρος. Παίρνομεν ἓν συνεχεῖς τὸ πρόβατον τὸ ὁποῖον ὑπέστη τὴν τυμπανίτιδα, τὸ καθίζομεν εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ πόδια, τὸ ὑψώνομεν καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ πέσῃ πολλὰς φορές. Ἐμποροῦμεν νὰ τοῦ χορηγήσωμεν καὶ εἰδικὸν καθαρτικὸν (Eau de Javel). Ἐὰν ἡ τυμπανίτις ἐπιμένῃ ἀκόμη ἀναγκαζόμεθα νὰ τρυπήσωμεν τὴν κοιλίαν ἀπὸ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν μὲ ἓνα Trocart ἢ ἓν

ανάγκη μὲ ἓνα πολὺ αἰχμηρὸν μαχαίριον, ἵνα διευκολύνωμεν οὕτω τὰ ἀέρια νὰ ἐξέλθουν τοῦ στομάχου. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ τραῦμα ποὺ προξενεῖται δυσκόλως ἐπουλώνεται.

4. Γαστροεντερικὴ στοργγύλωσις (τρίχα). Εἶναι μίᾳ ἀπὸ τὰς περισσότερον καταστρεπτικὰς ἀσθενείας αἱ ὁποῖαι προσβάλλουν τὰ πρόβατα καὶ προκαλεῖται ἀπὸ ἓνα εἶδος μικρῶν καὶ λεπτῶν σκωλήκων (τρίχες), τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ τετάρτου στομάχου (ἡνιστρον ἢ πυτία) καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἐντέρων. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀπομυζοῦν τὸ αἷμα τῶν ἀσθενῶν προβάτων καὶ τοιουτοτρόπως τὰ ζῶα ἀδυνατίζουν, γίνονται ἀναιμικά, παρουσιάζουν διάρροϊαν καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ὑποκύπτουν. Τὰ μεγάλα ζῶα ἀντέχουν περισσότερον, ἐνῶ οἱ ἄμνοι τοῦ ἔτους οἱ ὁποῖοι κρατοῦνται δι' ἀναπαραγωγὴν πληρώνουν τὸν μεγαλύτερον φόρον. Ἡ προσβολὴ γίνεται ἀπὸ μολυσμένην βοσκήν καὶ εὐνοεῖται ὑπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς σχετικῶς ὑψηλῆς θερμοκρασίας (15°—20°).

Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας εἶναι ἡ ὠχρότης τῶν βλεννογόνων τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ στόματος. Ἐπίσης τὸ ἔριον εἶναι στεγνόν, ἀποσπᾶται καὶ θραύεται εὐκόλως. Ἡ ἀσθένεια ἀποφεύγεται ἂν προφυλάξωμεν τὰ πρόβατα ἀπὸ ὑγρᾶς μολυσμένης βοσκᾶς.

Θεραπεία : 5 δράμια φαινοθειαζίνης (ἴσον μὲ 5 κουταλάκια τοῦ καφέ) εἰς 5 ἡμερησίας δόσεις διὰ κάθε πρόβατον.

5. Διστομίαςις (κλαπάτσα). Τὸ παράσιτον (*Distomon Hepaticum*) ἐγκαθίσταται εἰς τὸ ἥπαρ τοῦ προβάτου. Κατ' ἀρχὰς ἡ προσβολὴ οὐδὲν σύμπτωμα προκαλεῖ καὶ μόνον πεπειραμένος κτηνοτρόφος θὰ διακρίνῃ κάποιαν ἀδυναμίαν εἰς τὸ πρόβατον, τὸ ὁποῖον οὐδόλως ἀντιδρᾷ ὅταν συλλαμβάνεται δι' ἐξέτασιν. Τὰ προσβληθέντα πρόβατα γίνονται ἀναιμικά σὺν τῷ χρόνῳ καὶ κατὰ Δεκέμβριον—Ἰανουάριον ἀδυνατίζουν πολὺ, τρῶνε ὀλίγον καὶ πίνουν πολὺ νερό. Τὸν Φεβρουάριον ἀδυνατίζουν ἔτι περισσότερον καὶ κάτωθεν τῶν σιαγόνων ἐμφανίζεται ἓν οἴδημα ψυχρὸν (γκοῦσα), τὸ ὁποῖον ἐξαφανίζεται κατὰ τὸ βᾶδισμα καὶ ἐπανεμφανίζεται πάλιν ἀργότερον. Ἀκολουθεῖ κατόπιν διάρροϊα, τὸ αἷμα γίνεται νερούλο καὶ εἰς τὸ τέλος ἐπέρχεται ὁ θάνατος ἐξ ἐξαντλήσεως. Ἡ ἀσθένεια δύναται νὰ προληφθῇ ἂν ἀποφεύγονται αἱ ὑγραὶ καὶ βαλτώδεις βοσκαί.

Θεραπεία. Ὑπάρχουν πολλὰ φάρμακα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς (τετραχλωριούχος ἀνθραξ, Διστόλ, Δουβόλ, Ἄρνόλ κ.λ.π.). Ταῦτα εἶναι συσ-ευσασμένα εἰς εἰδικὰ κάψουλες (φοῦσκες), αἱ ὁποῖαι χορηγοῦνται ἀνὰ μίᾳ διὰ κάθε ἀσθενὲς πρόβατον.

Ἐπίσης δύναται νὰ δοθοῦν προληπτικῶς εἰς ὄλον τὸ ποῖμνιον, μίᾳ τὴν ἀνοιξιν καὶ μίᾳ τὸ φθινόπωρον, ἢ ὅταν πρόκειται νὰ βοσκήσῃ τὸ ποῖμνιον εἰς ὑγρᾶς μολυσμένης βοσκᾶς, τέσσαρας φορές τὸ ἔτος (Ἰανουάριον—Ἀπρίλιον, Ἰούλιον—Ὀκτώβριον).

Εἰς περίπτωσιν τοξικῆς ἐπιδράσεως τῶν φαρμάκων (κωλικόπο-

νοι, μεγάλη δίψα, τρεμοούλες, παραλύσεις κ.λ.π.) δέον να δοθῆ ἄλλο φάρμακον, τὸ γλυκονικὸν ἀσβέστιον εἰς ποσότητα 20 gr. δια-
λελυμένον εἰς 50 δράμια ὕδατος ἀνά πρόβατον.

6. Ἀπλὴ μαστίτις. Τὸ δέρμα τοῦ μαστοῦ τεντώνει καὶ εἶναι ἐρεθισμένον, τὸ γάλα μετατρέπεται εἰς ὕδαρες ὑγρὸν καὶ τὸ πρόβατον ἀδυνατίζει. Ὁ ἀμνὸς δὲν θηλάζει εἰς τὸν ἄρρωστον μαστὸν τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀμέλωμεν καὶ ἐπαλείφωμεν με ἰωδιοῦ-
χον πομμάδα. Ὅταν ἡ μαστίτις εἶναι σοβαρὰ χαράσσομεν τὸν μαστὸν εἰς τὴν βάσιν τῆς θηλῆς εἰς μίαν τομῆν. Τοιουτοτρόπως προκαλεῖται αἱμορραγία ἢ ὁποία ἀπαλλάσσει τὸν μαστὸν ἀπὸ τὸ μολυσμένον αἷμα καὶ ἡ φλόγῳσις ἐλαττοῦται. Ἡ μαστίτις δέον νὰ θεωρῆται ὡς μεταδοτικὴ καὶ τὸ ἀσθενὲς πρόβατον νὰ ἀπομονοῦται.

7. Γαγγραινώδης μαστίτις. Ἐξελλίσσεται ταχέως καὶ τὸ οἴδημα προχωρεῖ καὶ εἰς τὴν κοιλίαν. Ἐντὸς 24 ὥρων ἐπέρχεται ὁ θάνατος. Ὅλα τὰ φάρμακα εἶναι ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν θεραπείαν τῆς. Ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ σταυρωτὴ τομὴ εἰς τὸν μαστὸν καὶ «πουδράρισμα» τῆς τομῆς με θεϊκὸν χαλκόν. Ἡ ἀνάρρωσις εἶναι βραδυτάτη, ἀλλ' ἐπιτυγχάνεται ἂν ἡ ἐπέμβασις γίνῃ ἐγκαίρως. Εἶναι μεταδοτικὴ ἀσθένεια καὶ πρέπει νὰ γίνετα διαχωρισμὸς τῶν ἀσθενῶν. Προλαμβάνεται με ἐμβόλιον Βιγίοε.

8. Στοματίτις. Εἶναι μεταδοτικὴ ἀσθένεια, κυρίως τῶν ἀμνῶν. Ἐν-
τὸς τοῦ στόματος σχηματίζονται μικραὶ θηλαὶ καὶ ὁ σίελος γίνετα ἄφθo-
νος. Πλύνετα τὸ στόμα με βρασμένον ὕδωρ καὶ ὑπερμαγκανικὸν κάλι 1% ἢ ὄξος.

9. Σπληνάνθραξ (Νιταλάκι ἢ ἀνθραξ). Ἐκδηλοῦται κατὰ τοὺς θεριν-
νοὺς μῆνας εἰς ὠρισμένους βοσκοτόπους οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται ὑπὸ τῶν κτηνοτρόφων «στοιχειωμένοι» ἢ «ἰσκιωμένοι» ἢ «καταραμένοι» τόποι. Ἀπὸ ὅλας τὰς ἀσθενείας αἱ ὁποῖαι ἐνδημοῦν, ὁ σπληνάνθραξ ἐπιφέρει τὰς μεγαλυτέρας καταστροφάς. Ὀφείλεται εἰς τὸν βάκιλλον τοῦ ἀνθρα-
κος ὅστις παρουσιάζει μεγάλην ἀντοχὴν καὶ ἐκτὸς τοῦ ζώου, μεταβαλλόμενος εἰς τὴν μορφήν σπορίου καὶ δυνάμενος νὰ ἐπιζήσῃ οὕτω ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Εὐρίσκεται εἰς τὸ αἷμα καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐκκρίσεις τοῦ ἀσθε-
νοῦς ζώου (οὖρα, κόπρον κ.λ.π.) κατὰ τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς ζωῆς του, μολύνων τοιουτοτρόπως τὴν βοσκήν. Ὁ βάκιλλος οὗτος εἰσ-
ερχόμενος εἰς ὑγιὲς πρόβατον προκαλεῖ οἰδήματα εἴτε ἐξωτερικὰ εἴτε ἐσωτερικὰ, προκαλῶν ἐπίσης καὶ διεύρυνσιν τῆς σπληνὸς ἀπὸ τοῦ 2πλα-
σίου μέχρι τοῦ 10πλασίου. Ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἐντὸς 15—30 ὥρων.

Θεραπεία. Παλαιότερον τὰ «ξόρκια» καὶ οἱ «ἀγιασμοὶ» τῶν «στοι-
χειωμένων τόπων» ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Σήμερον ὁμως εἰς ἐμβολιασμὸς με ἀντισπληνανθρακικὸν ἐμβόλιον κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἐξασφαλίζει τὸ ποίμνιον τοῦ κτηνοτρόφου δι' ὀλόκληρον τὸ ἔτος. Εἰς περίπτωσιν προσβολῆς γίνονται ἐνέσεις ἀντιανθρακικοῦ ὁροῦ. Τελευταίως ἐδοκιμάσθησαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἐνέσεις πενικιλίνης με ἄριστα ἀποτελέσματα (1).

(1) Ὑπουργεῖον Γεωργίας: Πρόγραμμα γεωργικῶν ἐφαρμογῶν καὶ βελ-
τιώσεων 1949.

10. Ἀφθώδης πυρετός. Δὲν εἶναι καὶ πολὺ ἐπικίνδυνος. Προκαλεῖ πυρετὸν καὶ ἀδιαθεσίαν. Ἐμφανίζονται ἀφθαί εἰς τὸ στόμα καὶ εἰς τοὺς μεσοδακτυλίους χώρους καὶ τὸ πρόβανον κουτσαίνει Συνήθως ἡ ἀνάρρωσις ἐπέρχεται ἄνευ ἰδιαίτερας θεραπείας ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Γίνεται πλύσιμον τοῦ στόματος μὲ ὕδωρ καὶ ποδόλουτρον μὲ διάλυμα θειικοῦ χαλκοῦ.

11. Στροβιλισμός. Προκαλεῖται ἀπὸ τὴν ἐγκατόστασιν ἐνὸς παρασίτου ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ προβάτου· περισσότερον προσβάλλει τὰ ἀρνιά μέχρι 2 ἐτῶν. Τὰ παράσιτα ὠτοκοῦν καὶ ἀναπτύσσονται ἐντὸς τοῦ πεπτικοῦ συστήματος τοῦ κυνός.

Τὰ πρόβατα μολύνονται ἐκ τῶν ὠδῶν τοῦ παρασίτου, τὰ ὁποῖα ἀποτίθενται ἐπὶ τῆς χλόης μὲ τὰ περιττώματα τοῦ κυνός. Ὅταν ἐκκολαφθῇ τὸ ἔμβρυον ὀδεύει πρὸς τὸν ἐγκέφαλον καὶ προκαλεῖ εἰς τὸ πρόβατον ἠλιθιότητα, ἀκανόνιστον βάδισμα κ. ἄ.

Τέλος τὸ πρόβατον «στροβιλίζει» καὶ ἐπακολουθεῖ ὁ θάνατος. Τὸ παράσιτον εὐρίσκεται εὐκόλως ὅταν γίνῃ τομὴ εἰς τὴν κраниακὴν κοιλότητα. Θεραπεία δὲν ὑπάρχει. Ἐπιβάλλεται σφαγὴ τοῦ προβάτου. Ἡ κεφαλὴ δέον νὰ ἀπορρίπτεται καὶ νὰ μὴ τρώγεται ὑπὸ τῶν κυνῶν, διότι ἄλλως οἱτοὶ θὰ διαιώνιζον τὴν ἀσθένειαν. Καλὸν εἶναι εἰς τοὺς κύνας πού πλησιάζουν τὸ ποίμνιον νὰ δίδεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καθαρτικόν.

12. Ἀκάρεια—Φθειρές—Ψύλλοι. Προκαλοῦν μεγάλας ζημίας εἰς τὰ ζῶα, εἴτε ὡς φορεῖς διαφόρων θανατηφόρων ἀσθενειῶν, εἴτε λόγω ἐξαντλήσεως τὴν ὁποῖαν ἐπιφέρουν, ἐλαττώνοντα οὕτω καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν.

Θεραπεία. Διὰ μὲν τὰ ἀκάρεια γίνεται εἴτε ψεκασιμὸς ἢ λουτρά τῶν ζῶων μὲ διάλυσι 2—4% D.D.T. 50% εἰς τὸ ὕδωρ ἢ Γκαμιζάν εἰς διάλυσιν 0,5%. Διὰ τὰς φθειράς καὶ τοὺς ψύλλους ἀρκεῖ ἐπίπασις μὲ κόνιν D.D.T. 10% διὰ τὴν ἐξολόθρευσίν των.

13. Λύκος. Εἶναι ὁ σπουδαιότερος τῶν ἐχθρῶν τοῦ προβάτου. Δὲν εἶναι σπάνια αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς ὀλόκληρα ποίμνια ἐκ 50 καὶ πλέον προβάτων κατασπαράσσονται ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν. Ὁ Παρνασσὸς δὲν διατρέφει λύκους. Κατὰ περιόδους ὁμοῦ οἱτοὶ κάνουν τὴν ἐμφάνισίν των, προερχόμενοι ἐξ ἄλλων περιοχῶν. διὰ νὰ ἐνσπειρουν τὸν τρόμον καὶ τὴν ἀγωνίαν εἰς τὸν κτηνοτροφικὸν κόσμον. Εἰς περίπτωσιν ἐμφάνισεως λύκου εἰς τὴν περιοχὴν, ὅλοι οἱ κτηνοτρόφοι εὐρίσκονται ἐν ἐπιφυλακῇ, μὴ ἐγκαταλείποντες οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὸ ποίμνιόν των, καὶ ἐνῶ ἄλλοτε τὸ ποίμνιον ὀλόκληρον τὴν νύκτα ἔβασκε μόνου του, τώρα εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ τὸ παρακολουθοῦν ἀγρυπνοὶ, νὰ φωνάζουν, νὰ σφυρίζουν, ἢ νὰ κτυποῦν διάφορα ὄργανα (κουρέλες) (1) διὰ νὰ φοβίζουν τὸν Λύκον ὥστε νὰ μὴ πλησιάζῃ τὸ ποίμνιον.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὅστις κατορθώνει νὰ φονεύσῃ λύκον παίρνει τὸ δέρμα του καὶ τὸ περιφέρει εἰς τὶς «στρογγυγες» διὰ νὰ λάβῃ ὡς ἀμοιβὴν τοῦ «ἄθλου» του ἐν ἣ περισσότερα πρόβατα καὶ ἄλλα πολλὰ ὄψρα. Μέγισται εἶναι αἱ προσπάθειαι αἵτινες καταβάλλονται διὰ τὴν

(1) Ὅστρακα θαλάσσια παράγοντα ἴχον ἰδιάζοντα.

ἐξόντως τῶν ἄμα τῇ ἐμφανίσει τῶν καὶ ἄπειρα τὰ τεχνάσματα ἄτινα σοφίζονται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον οἱ ποιμένες. Ἄλλοτε στήνουν δόκανα (λυκοσίδερρα) μὲ διάφορα δολώματα, ἄλλοτε πάλιν στήνουν ἐνέδρας μὲ ὄπλα, ἀλλὰ τὸ περισσότερο πνευματώδες εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιήθη κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον. Ἐσχηματίσθη ἓν μικρὸν ποίμνιον ἐκ 4 προβάτων, εἰς τὸν λαϊμὸν τῶν ὁποίων ἔθεσαν μέλι καὶ ἐπ' αὐτοῦ δραστικὸν δηλητήριον (στρυχνίνη), καὶ ἀφέθη ἐλεύθερον εἰς τὸ δάσος. Ἐκρέμασαν ἐπίσης εἰς ἕκαστον πρόβατον καὶ ἀπὸ ἓνα κουδούνι διὰ νὰ γίνουσι ἀντιληπτά ὑπὸ τοῦ λύκου. Οὗτος δὲν χάνει βεβαίως τοιαύτας εὐκαιρίας ἐγκαταλελειμμένων ποιμνίων, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐδεὶς ποιμὴν ἠνοχλήθη ἕκτοτε ὑπὸ τοῦ λύκου.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἡ ἐκτροφή τοῦ προβάτου εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν ὡς αὕτη περιεγράφη εἰς τὴν παρούσαν μελέτην παρουσιάζεται ὑπὸ τὰς ἐξῆς συνθήκας ἐν συγκεφαλαιώσει :

Α' Εὐμενεῖς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς συνθήκαι

1) Αἱ ἐκτεταμέναι θεριναὶ βοσκαὶ αἱ ὁποῖαι παρουσιάζονται ὡς ἀπόλυτοι βοσκαὶ προβάτου.

2) Ὑπαρξίς πλεονάσματος ἐργατικῶν χειρῶν αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.

3) Ὑπαρξίς ἀφθόνων ποσίων πηγαίων ὑδάτων εἰς ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν, δυναμένων νὰ χρησιμοποιηθοῦν μετ' εὐκολίας ὑπὸ τοῦ προβάτου.

4) Ἡ ἀρίστη προβατοκομικὴ πείρα τῶν κτηνοτρόφων καὶ ὁ ἀπαράμιλλος ζῆλος καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐκτροφήν τοῦ προβάτου.

5) Ἡ προτιμότερα χρησιμοποίησις βοσκῆς μετὰ δάσους ὑπὸ τοῦ προβάτου παρά ὑπὸ τῆς αἰγός, καθ' ὅσον ἡ τελευταία προξενεῖ μεγίστας ζημίας εἰς τοῦτο.

6) Ἡ ἀρίστη ποσότης τῶν παραγομένων γαλακτομικῶν προϊόντων.

Β' Δυσμενεῖς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν συνθηκῶν

1) Ἡ στενότης χειμερινῶν βοσκῶν.

2) Ἡ ἔλλειψις ζωτροφῆς προερχομένη :

α) Ἐκ τῆς στενότητος τῆς καλλιεργησίμου ἐκτάσεως, τῆς ὀλίγης τοιαύτης χρησιμοποιουμένης διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν διατροφῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ οὐχὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν ζωτροφῶν.

β) Ἐκ τῆς ἐλλείψεως κεφαλαίων διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ ἀποθήκευσιν τοιούτων.

γ) Ἐκ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τῆς περιοχῆς καὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ ὀδικοῦ δικτύου. Τοῦτο παρεμβάλλει πλεῖστα ἐμπόδια εἰς τὴν εὐκόλον καὶ οἰκονομικῶς συμφέρουσαν μεταφορὰν ζωτροφῶν ἐξ ἄλλης περιοχῆς.

3) Ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ ἀδυναμία ἀνεγέρσεως σταυλικῶν ἐγκαταστάσεων λόγῳ ἐλλείψεως κεφαλαίων.

4) Χαμηλὸν πνευματικὸν ἐπίπεδον.

Γ' Αποτελέσματα

1) Μερική μόνον αξιοποίησης της θερινής βοσκής δυναμένης να διαθρήψη πολλαπλάσιον τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ προβάτων.

2) Ἡ ἀδυναμία αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων τοῦ ποιμνίου-νός κτηνοτρόφου πέραν ὀρίου τινός καθοριζομένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνθηκῶν.

Δ' Ὑποδείξεις

1) Αὐξήσις τοῦ ποσοστοῦ τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων διὰ ζωοτροφῶν, διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ συστήματος καλλιεργείας. Τὰ μὲν ἀρδευόμενα καὶ περισσότερον γόνιμα ἐδάφη νὰ μετατραποῦν εἰς ὀπωρῶνας, εἰς οὓς νὰ συγκαλλιεργῆται μηδικὴ ἢ ἄλλαι ζωοτροφαί, εἰς δὲ τὰ ξηρικά καὶ ἄγονα νὰ καλλιεργουῦνται ἀποκλειστικῶς ζωοτροφαί.

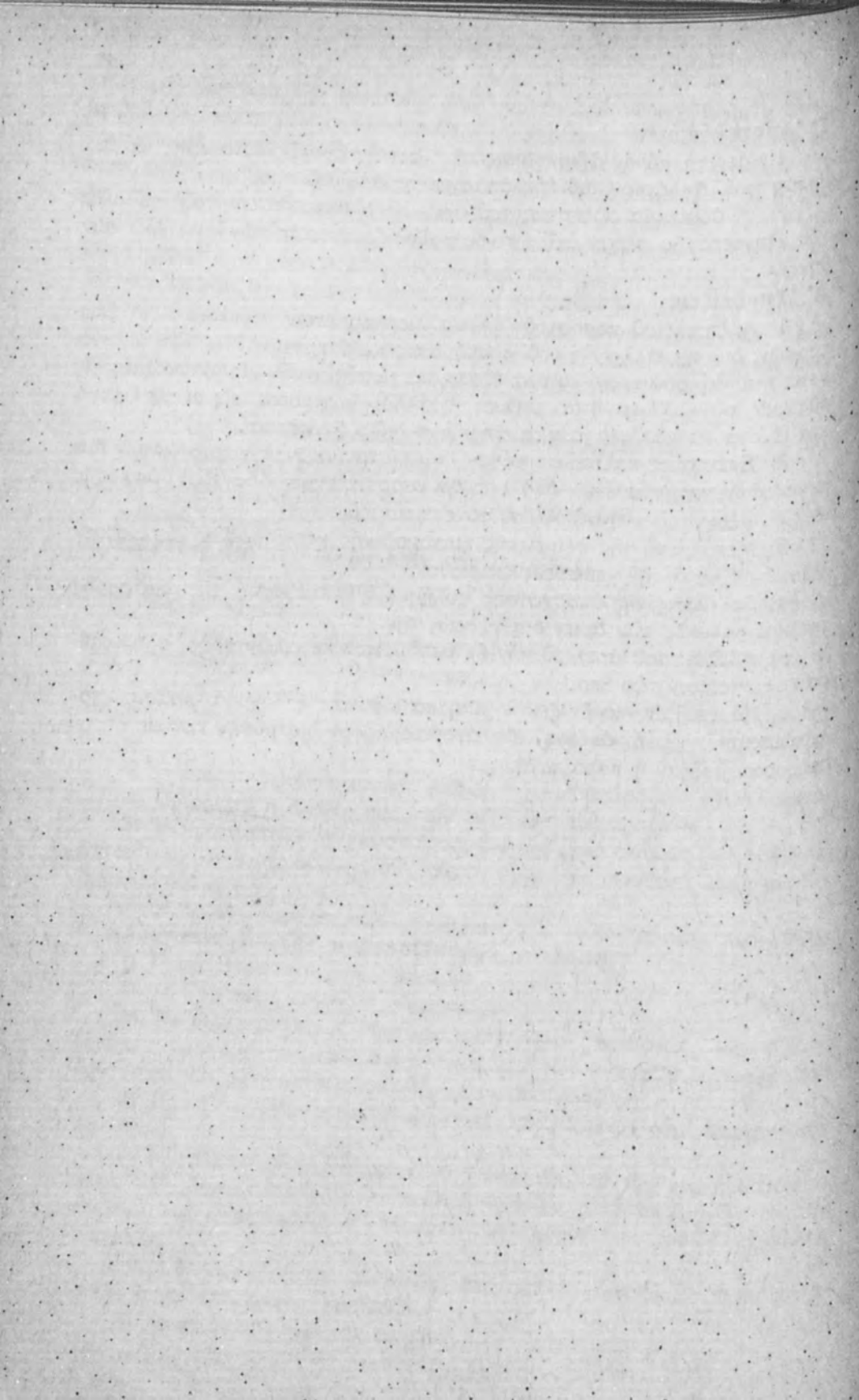
2) Ἐπέκτασις καὶ τελειοποίησις τῶν σταυλικῶν ἐγκαταστάσεων διὰ κεφαλαίων χορηγουμένων ὑπὸ μορφὴν μεσοπροθέσμων δανείων ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. μέσῳ τοῦ κτηνοτροφικοῦ συνεταιρισμοῦ.

3) Μετατροπὴ τῆς ποιμενικῆς ἡμινομαδικῆς κτηνοτροφίας εἰς ἐνσταυλιζομένην κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

4) Βελτίωσις τῆς ὑπαρχούσης φυλῆς διὰ βελτιώσεως τῆς διατροφῆς τῆς καὶ γενικῶς τῶν ὄρων δ' αβιώσεώς της.

5) Αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκτρεφομένων κεφαλῶν πρὸς πληρεστέραν αξιοποίησιν τῶν θερινῶν βοσκῶν.

6) Νὰ τεθῆ ὡς κυρία ζωοτεχνικὴ κατεῦθυνσις ἡ ἰσχυρὰ κρᾶσις, τὸ λιτοδίαιτον καὶ ἡ ἀντοχὴ εἰς ἀνομοιόμορφον διατροφήν καὶ εἰς δευτερεύουσαν μοῖραν ἢ παρχυωγὴ.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

σκοπόν ἔχει τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν ἐν γένει προβλημάτων τῆς Χώρας μὲ τὴν φιλοδοξίαν νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου κλάδου τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διευθύνεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἐκ Καθηγητῶν, εἰδικῶν ἐπιστημόνων ἀσχολουμένων μὲ τὰ ζητήματα τῆς τουριστικῆς οἰκονομίας, νομοθεσίας καὶ πολιτικῆς καὶ διακεκριμένων παραγόντων τῆς τουριστικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Μ ἔχει ἐκλεγῆ ὁ Καθηγητὴς κ. Κ. Σημαντήρας, Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Ν. Αἰγινήτης καὶ Εἰδικὴ Γραμματεὺς ἡ Δίς Μ. Παπαστάμου.

Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν εἶναι ἐγκατεστημένον εἰς τὸ Παράρτημα τῆς Σχολῆς, ὁδὸς Ἀκαδημίας 84 (Γωνία Ἐμμ. Μπενάκη).

«ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.»

Διεύθυνσις : ΕΥΛΓΓΕΛΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-Ι·ΔΗ
Ὁδὸς Ἰώνων 4

Ἐπιμέλεια : ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

Τυπογραφεῖον : ΚΩΣΤΑ Π. ΣΕΡΜΠΙΝΗ, Ὁδὸς Κωλέττη 31 — Τηλ. 615.501

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΡΓ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Ἀκαδημίας 76

Ἔλαι αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν
τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν

Ἔλαι αἱ ἐκδόσεις τῆς Σχολῆς—Ζητήσατε τιμοκατάλογον

ἜΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ἜΠΕΤΗΡΙΔΕΣ,,

Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη 1948/49 καὶ 49/50

ἜΣΠΟΥΔΑΙ,,

«Οἰκονομικαὶ — Κοινωνικαὶ — Τεχνικαὶ»

Δῖμνος ἐπιστημονικὴ ἔκδοσις

Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη 1950/51 — 1955/56

ἜΤΑ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.,

Περιοδικὴ ἔκδοσις διαφωτισμοῦ καὶ καθοδηγήσεως
Τόμοι Α'—Γ' Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη 1953/54 — 1955/56

ἜΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ,,

Διοικητικὸς καὶ Ἔκπαιδευτικὸς

ἜΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΑΝΑ,,

I. Γενικὴ Εἰσαγωγή.—Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Σχέδιον

II. Τὸ Γαλλικὸν Λογιστικὸν Σχέδιον

Α' ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

19 Διαλέξεις

Α' ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

14 Διαλέξεις

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Διάφοροι Ἔκδόσεις

τοῦ «Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἔμπορικῶν Ἔρευνῶν»

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Διάφοροι Ἔκδόσεις

τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Σπουδῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955 — 1956

Ὁδηγίαι πρὸς τοὺς τελειοφοίτους τῆς Σχολῆς προκειμένου
νὰ ἐξετασθοῦν πρὸς ἀπόκτησιν πτυχίου
Θέματα δοθέντα κατὰ τὸ παρελθὸν κατὰ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ
ἐξετάσεις εἰς τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν, τὴν Ὀργάνωσιν
τῶν Ἐπιχειρήσεων, τὴν Ὀργάνωσιν τῶν Ἐργοστασίων, τὴν
Γενικὴν καὶ Βιομηχανικὴν Λογιστικὴν, τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον,
τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, τὴν Ἐμπορευματολογίαν, τὴν
Μηχανογνωσίαν καὶ τὴν Ἡλεκτροτεχνίαν
Γενικὸν διάγραμμα τῆς ἐξεταζομένης ὕλης συμφώνως πρὸς
τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τῆς Σχολῆς

ΕΤΟΣ

Γ'

ΤΕΥΧΟΣ

15

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Προεδρείον

- Πρόεδρος Σταύρος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Υπουργός και τ. Διοικητής της Έθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, αντιπρόσωπος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων.
- Α' Αντιπρόεδρος Μιχαήλ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος του Συνδέσμου των Αωνόμων Εταιριών, τ. Βουλευτής και Δήμαρχος Πειραιώς, αντιπρόσωπος του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Αωνόμων Εταιριών.
- Β' Αντιπρόεδρος Χρήστος ΠΑΝΑΓΟΣ, Βιομήχανος, Αντιπρόεδρος του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, Σύμβουλος και αντιπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών.
- Γενικός Γραμματεὺς Παναγής ΣΟΛΟΜΟΣ, Έμπορος, Ταμίας της Εταιρίας Επιστημονικής Οργανώσεως, αντιπρόσωπος αὐτῆς.
- Ταμίας Γεώργιος ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Βιοτέχνης, Πρόεδρος του Βιοτεχνικοῦ Επιμελητηρίου Αθηνών, κοινός Αντιπρόσωπος του Βιοτεχνικοῦ και Ἐπαγγελματικοῦ Επιμελητηρίου Αθηνών.

Σύμβουλοι

- Γεώργιος ΑΓΚΑΣ, Αντιπρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Επιμελητηρίου Πειραιώς, κοινός αντιπρόσωπος του Βιοτεχνικοῦ και Ἐπαγγελματικοῦ Επιμελητηρίου Πειραιώς
- Νικόλαος ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Διευθυντής τῆς Α.Τ.Ε., αντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ελλάδος.
- Δημοσθένης ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης του Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, αντιπρόσωπος του Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.
- Δημήτριος ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιθεωρητής του Ὑπουργείου Βιομηχανίας, αντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Νικόλαος ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντής του Ὑπουργείου Ἐργασίας, αντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Ἀχιλλεὺς ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος του Τεχνικοῦ Επιμελητηρίου τῆς Ελλάδος, αντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Κωνσταντῖνος ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Βιομήχανος, Αντιπρόεδρος του Ἐμπορικοῦ και Βιομηχανικοῦ Επιμελητηρίου Πειραιώς, αντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Ἀντώνιος ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικός Διευθυντής Ὑπουργείου Οικονομικῶν, αντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Στράτος Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντής τῆς Σχολῆς.
- Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντής του Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, αντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Μιχαήλ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως του Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς ΕΥΑΓΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΘΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Γ' 1955/6

Δραχμὴ 1

Τεύχος 15

Δημοσιεύομεν εἰς τὰς ἐπομένας σελίδας τινὰ ἐκ τῶν θεμάτων τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ὑποβοηθῆσωμεν τοὺς ὑποψηφίους εἰς τὴν προετοιμασίαν των δι' αὐτάς.

Ὡς γνωστὸν, μετὰ τὴν πτυχιακὴν ἐξέτασιν, ἐπακολουθεῖ καὶ ἡ προφορικὴ τοιαύτη μὲ σκοπὸν νὰ ἐξакριβώσῃ, ὄχι κυρίως τὰς γνώσεις, ἀλλὰ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ ὑποψηφίου.

Ὡς ἔχει ἐπανειλημμένως τονισθῆ, ἡ Σχολὴ δὲν ἀποβλέπει νὰ καταστήσῃ τοὺς σπουδαστάς της «δοχεῖον γνώσεων» καὶ «ἀναμνηστικὰς ὀρισμῶν» ἀντιθέτως φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ σκεπτομένους ἀνθρώπους μὲ πρωτοβουλίαν καὶ ἀπόδοσιν εἰς τὰ παρουσιαζόμενα ἐν τῇ οἰκονομικῇ ζωῇ προβλήματα.

Τοῦτο πρωτίστως δεόν νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν οἱ ἐξεταζόμενοι, κατὰ τὴν ἀπάντησίν των εἰς τὰ τιθέμενα ἐκάστοτε ἐρωτήματα, ἢ ὅποια δεόν πάντοτε νὰ συνοδεύεται ἀπαραιτήτως ἀπὸ παραδείγματα πείθοντα ὅτι κατενόησαν τὸ θέμα.

Ἀναδημοσιεύομεν ἐκ τοῦ «Ὁδηγοῦ Σπουδῶν» τὰς σχετικὰς μὲ τὰς ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ Ὁδηγίας, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ σπουδασταὶ καὶ οἱ ὑποψηφιοὶ θ' ἀρθώσιν εἰς τὸ ὑψηλόν, πράγματι, νόημά των.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΔΙΑ ΤΟ ΠΤΥΧΙΟΝ

Ἀγαπητέ μου φίλε,

Ἐτοιμάζεσαι ἐντὸς τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νὰ ὑποστῆς τὰς ἐπιπτυχίῳ ἐξετάσεις σου. Εἶναι πραγματικὰ ἐξαιρετικαὶ δι' ἐσὲ αἱ ἡμέραι αὐταί, καὶ τὸ γεγονός τῶν ἐξετάσεων εἶναι βασικὸν διὰ τὴν ζωὴν σου. Ἔχομεν πλήρη ἐπίγνωσιν αὐτοῦ, διότι οἱ ἐξετασταὶ σου ἐνθυμοῦνται πάντοτε ὅτι ὑπῆρξαν κάποτε καὶ αὐτοὶ ἐξεταζόμενοι.

Ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ψυχολογικὴν σου κατάστασιν καὶ δι' αὐτὸ σοῦ ἀπευθύνομεν τὰς ὀλίγας αὐτὰς φράσεις, διὰ νὰ σὲ τωνώσωμεν καὶ νὰ σὲ ἐνισχύσωμεν νὰ ἀποβάλης τὸν φόβον, ὁ ὁποῖος τόσον πολὺ κακῶς δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐπίδοσίν σου. Πρέπει νὰ πιστεύσῃς ὅτι πρόκειται νὰ ἐξετασθῆς, ὄχι ἀπὸ ἀντιπάλους σου ἢ ἀγνώστους καὶ ἀδιαφόρους, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς Καθηγητὰς σου, πού εἶναι ἀναγκαίως φίλοι σου καὶ ἐπιθυμία καὶ χαρὰ των εἶναι νὰ ἐπιτύχῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις σου. Ὑπῆρξαν οἱ ἐξετασταὶ σου Καθηγηταὶ σου καὶ εἶναι καὶ θὰ μείνουν φίλοι σου, καθοδηγηταὶ σου, σύμβουλοί σου. Διατί λοιπὸν θὰ φοβηθῆς; Ἀντιθέτως, πρέπει νὰ προσέλθῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις σου μὲ θάρρος καὶ μὲ ψυχραιμίαν.

Πρέπει, ὅμως, νὰ προσέλθῃς ἐπαρκῶς κατηρτισμένος. Τὸ πτυχίον ἀποτελεῖ δικαίωμα μόνον διὰ τὸν ἱκανόν. Ὅπως οὐδεὶς ἐχεφρονῶν ἐξεταστής δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὸν καλὸν βαθμὸν εἰς τὸν ἱκανὸν ὑποψήφιον, οὕτω οὐδεὶς ἐξεταστής σεβόμενος τὸν ἑαυτὸν του δύναται νὰ παραχωρήσῃ ἓνα βαθμὸν εἰς ἓνα ἀποτυχημένον σπουδαστήν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχη οὔτε ἔλαστι-

κότης, οὔτε κακότης, οὔτε καταστροφικὴ ἐπιείκεια, οὔτε ἀλόγιστος σκληρότης. Ἐν τῇ μεσότητι παραμένει πάντοτε ἡ ἀρετή. Κρίνομεν ἐντὸς τῶν πλαισίων μιᾶς ἐπιτρεπομένης ἐπιεικείας καὶ μιᾶς λελογισμένης αὐστηρότητος. Διότι σκοπὸς τῶν ἐξετάσεων εἶναι νὰ πληροφορηθῶμεν ἐὰν κατεβλήθη ἡ δέουσα ἐκ μέρους τοῦ σπουδαστοῦ προσπάθεια νὰ ἀντιληφθῇ τὰς γενικὰς γραμμὰς τῶν θεμάτων καὶ νὰ διαπιστώσωμεν ἐὰν ἀπέκτησε τὴν δέουσαν ἱκανότητα σκέψεως, ἐὰν κατενόησε τὸν μηχανισμόν τῶν διαφορῶν τρεχόντων τῆς ζωῆς προβλημάτων. Δὲν χανόμεθα εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ δὲν πνίγομεν τοὺς σπουδαστὰς εἰς τὴν ἀτέρμονα θάλασσαν τῶν ὑποσημειώσεων τῶν βιβλίων μας. Δὲν ζητοῦμεν οὔτε σοφοὺς οὔτε ἀναμνησκαστὰς τῶν ὀρισμῶν μας. Γνωρίζομεν ὅτι βαθμολογοῦμεν ὑποψηφίους διὰ πτυχίον. Εἶναι, ὄντως, πολὺ μεγάλη ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεων τῶν ἀπαραιτήτων διὰ νὰ ἐπιτύχη εἰς ὑποψήφιος.

Γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχουν παράπονα διὰ τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ παταχθῇ ἡ λόγῳ τῶν ἀνωμαλιῶν κρατήσασα πολιτικὴ εἰς τὰ ἀνώτερα πνευματικὰ Ἰδρύματα, τῆς ἀλογίστου ἐπιεικείας. Ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, καὶ δικαίως. Δι' αὐτὸ καὶ αἱ Σχολαὶ πρέπει νὰ ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς σπουδάζοντας.

Πρέπει νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ S. Wright «ἡ θέσις πρέπει νὰ ζητῇ τὸν ἀνθρώπον καὶ ὄχι ὁ ἀνθρώπος τὴν θέσιν· διότι πάρα πολλοί, δυστυχῶς, εἶναι οἱ θεσιθῆραι, ὀλίγοι ὅμως ἔχουν τὰ πραγματικὰ προσόντα δι' ἐκάστην θέσιν».

Τὸ καθήκον μας εἶναι νὰ δημιουργῶμεν πραγματικὰ προσόντα εἰς τοὺς νέους. Τὸ ἀντίθετον εἶναι κοινὴ δημαγωγία· καὶ ὅπως λέγει ὀρθῶς ὁ λόρδος Brochain: «ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἔχη σκοπὸν νὰ μορφώσῃ νέους, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὀδηγηθοῦν ἀπὸ τὸν χεῖριστον, νέους ἱκανοὺς νὰ κυβερνηθοῦν ἀλλὰ ἀνικάνους νὰ ὑποδουλωθοῦν».

Φυσικά, μὴ στηρίζεσαι εἰς πλάγια μέσα. Ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἀποτελεσματικά, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐρεθίζουν — καὶ δικαίως — τοὺς ἐξεταστὰς. Ἡ τυχὸν χρησιμοποίησις τῶν διαφοφείρει καὶ ὑποβιβάζει τοὺς πάντας: σέ, ἡμᾶς, τοὺς τρίτους.

Δημιουργεῖται φαῦλος φαύλων κύκλος. Αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτον, καὶ εἶναι τόσον ὑποτιμητικὸν δι' ὅλους, ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Σχολὴν μας, ἢ ὁποῖα φιλοδοξεῖ, πρὸ παντός, νὰ δημιουργήσῃ νέους με ἦθος.

Ἀκόμη, μὴ στηρίζεσαι εἰς τὸν οἶκτον. Εἶναι τόσον ἐξευτελιστικὸν καὶ ἀνάξιον ἐνὸς νέου. Ὁ οἶκτος εἶναι ἐπιβεβλημένος εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ σχέσιν με τὴν Ἐπιστήμην. Ἡ βαθμολογία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ὄρους τῆς διαβιώσεως τοῦ ὑποψηφίου. Τιμῆ ἢ Σχολῆ ἰδιαιτέρως τὸν ἐργαζόμενον ὁ ὁποῖος ὑπὸ σκληροὺς ὄρους μορφώνεται, ἀλλὰ δὲν χαρίζεται εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος προσέρχεται ἀκατάριστος λόγῳ βιοτικῶν ὄρων. Ἡ Σχολὴ εἶναι ἀνώτερον πνευματικὸν καὶ μορφωτικὸν Ἰδρυμα καὶ ὄχι φιλανθρωπικὸν κατὰστημα. Μὴ αὐτοῦποβιβάξεσθε ζητοῦντες τὸν οἶκτον, ἀλλὰ, ἀντιθέτως, ἐργάζεσθε διὰ νὰ διατηρήσετε τὴν ἀξιοπρέπειάν σας, πολῦτιμον πηγὴν ἱκανοποιήσεως εἰς τὴν ζωὴν.

«Λυπηθῆτε με, λέγει ὁ ἀκατάριστος σπουδαστής, καὶ παραβῆτε τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἠθικὴν σας συνείδησιν. Βραβεύσατε ὄχι τὴν φιλοπονίαν μου, τὴν μόρφωσίν μου, τὴν ἀρετὴν μου καὶ τὰ προσόντα μου, ἀλλὰ τὴν ὀκνηρίαν μου, τὴν ἀδιαφορίαν μου, τὴν ἀνικανότητά μου, τὰς μειωμένας πνευματικὰς μου δυνάμεις. Δώσατέ μου τὸ «χαρτί» διὰ νὰ γλυτώσετε ἀπὸ ἐμέ». Ἀλλὰ τότε, ἀγαπητὲ φίλε, ποῖος θὰ μᾶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ποῖος θὰ γλυτώσῃ, πρὸ παντός, τὴν κοινωνίαν ἀπὸ ἐν νέον κοινωνικὸν παράσιτον, τὸ ὁποῖον, κλαυθμηρίζον καὶ ἀνεμίζον ἐν ἀνώτερον πτυχίον, θὰ ζητῇ οἶκτον καὶ θέσιν, ἐνῶ δὲν θὰ προσφέρῃ εἰμὴ ἀμάθειαν, αὐθάδειαν καὶ ἔλλειψιν αὐτοσεβασμοῦ;

Ἡ ἀπονομή τοῦ τίτλου πρέπει νὰ εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνον ἀναγνώρισις, διαπίστωσις καὶ ἐπιβράβευσις τῶν πνευματικῶν σου ἐφοδίων. Ἡ Σχολή, κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ τόσον μεγάλου, τόσον ὑψηλοῦ καὶ τόσον σπουδαίου αὐτοῦ λειτουργήματος, κανχᾶται ὅτι ἔχει πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεών της καὶ τῆς ἀποστολῆς της. Τὸ πτυχίον εἶναι ἐν συμβολαίον μεταξὺ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Σχολῆς. Ἀλλοίμονον, ἐὰν ἡ Σχολὴ δὲν ἔχῃ ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ἐκ συμβολαίου

ταιαύτης ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας.

Μὲ τὸ πτυχίον τοῦ ὁ σπουδαστῆς ἀποκτᾷ δικαιώματα, καὶ συνεπῶς ἡ ἀπονομὴ τοῦτου δέον νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν κόπων καὶ θυσιῶν του, τῶν ἀγώνων καὶ προσπαθειῶν του. Μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ τὸ τιμοῦν. Ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία εἶναι πολλάκις διστακτικαὶ ἀπέναντι αὐτῶν τῶν τίτλων. Ὁρθῶς, λόγῳ τῆς πλημμυρίδος τῶν τίτλων οἱ ὁποῖοι μόνον κατὰ τύπους, πολλάκις, εἶναι ἐπιστημονικοί. Τοιοῦτοτρόπος, ὁ τύπος τοῦ πτυχίου καθίσταται πολλάκις κοινωνικῶς ἐπικίνδυνος, διότι εἶναι ἐχθρὸς τῆς πραγματικῆς ἀξίας, ἐνῶ ὁ τύπος πρέπει νὰ ἀποτελῇ τὴν ἐπιβράβευσιν καὶ τὴν διασφάλισιν τῆς οὐσίας: ἐν προκειμένῳ, τῆς πραγματικῆς ἀνωτέρας μορφώσεως.

Αὐταὶ εἶναι αἱ βασικαὶ σκέψεις πού διέπουν τὴν Σχολὴν μας καὶ αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ γίνωνται κοινὴ συνείδησις εἰς ὅλους τοὺς σπουδαστάς. Πρέπει νὰ συνεχισθῇ μία παράδοσις τιμῶσα τὴν Σχολὴν καὶ τὰ πτυχία της. Τότε ἐπιτυγχάνει εἰς τὸ ἔργον της μία Σχολή, ὅταν ὅλοι — Κράτος, κοινωνία, καθηγηταί, σπουδασταί — ἔχουν πλήρη ἐμπιστοσύνην ὅτι τὰ πτυχία ἀπονέμονται μόνον εἰς τοὺς ἀξίους. Διὰ τοῦτο, πρέπει εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις νὰ προσέροχονται μόνον οἱ ἀξιοὶ καὶ αὐτοί, τότε, νὰ ἔχουν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι θὰ ἐξετασθοῦν μὲ ἀνθρωπιὰ καὶ ὅτι θὰ κριθοῦν μὲ δικαιοσύνην.

Ἐὸ Διευθυντῆς

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΟΥ

ΤΑ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ

Α'. Πολιτική οίκονομία

(*Ἐξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Χαλκιοῦπουλος*)

- 1ον Διατί αὐξήσις τῆς ταχύτητος κυκλοφορίας τοῦ χρήματος προκαλεῖ ὑψωσιν τῶν τιμῶν;
- 2ον Εἰς τὴν γεωργίαν ἢ εἰς τὴν βιομηχανίαν ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμὸς εἶναι πληρέστερος καὶ διατί;
- 3ον Ποία ἢ μορφή τῆς ἀνεργίας εἰς τὰς βιομηχανικὰς χώρας;
- 4ον Μία αὐξήσις τῆς ποσότητος τοῦ χρήματος ὀδηγεῖ πάντοτε εἰς τὴν ὑψωσιν τῶν τιμῶν;
- 5ον Ποῖαι αἱ διαφοραὶ τῆς περιόδου πρὸ καὶ μετὰ τὴν βιομηχανικὴν ἐπανάστασιν.
- 6ον Ἀπὸ ποῖα ἀγαθὰ ἀποτελεῖται τὸ κυκλοφοροῦν κεφάλαιον;
- 7ον Ποῖοι εἶναι οἱ παράγοντες οἱ προσδιορίζοντες τὸ εἶδος τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος;
- 8ον Περὶ ἀκαθαρίστου καὶ καθαρᾶς ἐπενδύσεως.
- 9ον Εἰς ποίαν περίπτωσιν ἢ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς ἐνὸς ἀγαθοῦ Α' καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς ἐνὸς ἀγαθοῦ Β, καὶ εἰς ποίαν περίπτωσιν ὄχι;
- 10ον Σχέσις ποσότητος χρήματος καὶ μεγέθους ζητήσεως.
- 11ον Τί προσδιορίζει τὸ μέγεθος τῆς καταναλώσεως;
- 12ον Σχέσις ἀποταμιεύσεως καὶ ἐπενδύσεως.
- 13ον Περὶ τῆς ταχύτητος κυκλοφορίας τοῦ χρήματος.
- 14ον Τί εἶναι κοινωνικὸν προϊόν καὶ τί κοινωνικὸν εἰσόδημα;
- 15ον Νὰ καταρτισθῇ καὶ ἀναλυθῇ ἐνεργητικὸν ἰσοζύγιον πληρωμῶν μὲ παθητικὸν ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον.
- 16ον Περὶ ἐλαστικότητος τῆς ζητήσεως.
- 17ον Πῶς μεταβάλλεται ἢ ζητουμένη ποσότης ἐνὸς ἀγαθοῦ ὡσάκις ὑφούται ἢ τιμὴ ἐνὸς ἄλλου.
- 18ον Σχέσις τῆς συνολικῆς δαπάνης (ζητήσεως) πρὸς ποσότητα καὶ ταχύτητα κυκλοφορίας χρήματος.

19ον Περί σταθερῶν καὶ μεταβαλλομένων ἐξόδων παραγωγῆς.

Β'. Ὁργάνωσις

1. Ὁργάνωσις ἐπιχειρήσεων

(Ἐξιστασιῆς ὁ καθηγητῆς κ. Ι. Χρυσόχοῦ)

1ον Ἐκ τῆς Ἐμπορικῆς ὀργανώσεως α) Πολιτικὴ ἀγορῶν β) Ἐκπτώσεις.

2ον Ἐκ τῆς Οἰκονομικῆς ὀργανώσεως α) Αὐξομειώσεις κεφαλαίου β) Οἰκονομικαὶ ἀποσβέσεις.

3ον Ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου παραγόντος α) Σχέσεις πρὸς τὸ κοινόν β) Πολιτικὴ προσωπικοῦ.

4ον Διοικητικὰ διαγράμματα καὶ ὁ ρόλος των εἰς τὴν ὀργάνωσιν.

5ον Ἐξοδα καὶ σπατάλαι πωλήσεως.

6ον Προϋποθέσεις ἐπιτυχίας καταστήματος πωλήσεως δι' ἀλληλογραφίας.

7ον Τί ἐννοῦμεν μὲ τὸν ὄρον «σχέσεις μὲ τὸ κοινόν» ;

8ον Ποῖον τὸ ἐπιστημονικὸν πνεῦμα ἐρεῦνης ;

9ον Ποῖα τὰ πλεονεκτήματα τῆς προτυποποιήσεως ;

10ον Ποῖοι οἱ βασικοὶ περιορισμοὶ τῶν οἰκονομικῶν προγραμμάτων ;

11ον Μηχανικὰ μέσα Στατιστικῆς, περιλαμβανομένων καὶ τῶν μηχανῶν διατροπῶν δελτίων.

12ον Ποῖαι ἐνέργειαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐμπορευματικὴν λειτουργίαν.

13ον Προϋποθέσεις ἐπιτυχοῦς ἐφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς τοῦ προσωπικοῦ ;

14ον Ποῖος ὁ προσφορῶτερος τύπος ἐνασχίσεως τῆς ἐξουσίας ;

15ον Τί ἐννοοῦμεν ἐν τῇ ὀργανώσει ἀποδοτικότης τῆς ἐπιχειρήσεως ;

16ον Ποῖοι λόγοι ἐπιβάλλουν ὥστε ἡ μελέτη Κινήσεων καὶ Χρόνου νὰ γίνεταί ἀναλυτικὴ ;

17ον Ποῖοι λόγοι ἐπέβαλον τὴν ἴδρυσιν τῶν Μεγάλων Κα-

στημάτων ; Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά των.

18ον α) Μελέτη αγορών καταναλώσεως (μελέτη τών ἐγγράφων).

β) Στατιστικαὶ καὶ γραφικαὶ παραστάσεις (περιεχόμενα στατιστικῶν κατὰ κατηγορίας).

γ) Ὑπολογισμὸς ἀναγκαιοῦντος κεφαλαίου κατὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

19ον α) Μελέτη αγορῶν καταναλώσεως (ἐπαφή μὲ τὸν τελικὸν καταναλωτὴν).

β) Στατιστικαὶ καὶ γραφικαὶ παραστάσεις (μορφαι διοικητικοῦ διαγράμματος).

γ) Ἴδρυσις τῆς ἐπιχειρήσεως - Διαστάσεις τῆς ἐπιχειρήσεως.

20ον Ποῖαι αἱ νεώτεραι ἐξελίξεις τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργάνωσης.

21ον Ποῖα τὰ κυριώτερα σημεῖα τῶν συστημάτων Taylor καὶ Fayol.

2. Ὄργανωτικὴ ἐργασίας

(Ἐξαισῆς ὁ καθηγητὴς κ. Φ. Λέτσας)

1ον Περιγράψατε τῇ βοηθείᾳ παραδειγμάτων τὰς περὶ πτώσεις προσανατολισμοῦ Βιομηχανίας ὡς πρὸς τὴν καταναλώσιν.

2ον Εἰς ποίας περιπτώσεις καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις ἡ ἐκλογή τοῦ τόπου ἐγκαταστάσεως Βιομηχανίας δὲν ἐπηρεάζει τὴν εὐνοϊκὴν λειτουργίαν αὐτῆς ;

3ον Ποῖαι αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ μελέτης ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐργοστασίου, ἀπᾶς καὶ ἔχουν ὀρισθῆ τὸσον ὁ τόπος ἐγκαταστάσεως ὅσον καὶ τὸ οἰκόπεδον τῆς Βιομηχανίας ;

4ον Περιγράψατε τῇ βοηθείᾳ διαγράμματος τὴν παρακολούθησιν τοῦ βαθμοῦ ἀπασχολήσεως τῶν παραγωγικῶν τμημάτων Βιομηχανίας (π. χ. τριῶν τμημάτων) καὶ ἀναλύσατε τὴν πρακτικὴν ἀξίαν αὐτῆς ὡς καὶ τὰ συμπεράσματα ἅτινα δύναται εὐκόλως νὰ ἐξαχθῶν.

5ον Δίδονται : συνολικὸς χρόνος παραγωγῆς 1500 τεμαχίων προϊόντος τινὸς 16 760 πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας, συνολικὸς χρό-

νος τακτοποιήσεως 4 ὥρ. και 20 πρώτα λεπτά, απόλεια χρόνου παραγωγής ανά τεμάχιον 10% του βασικού χρόνου και σχέσις κυρίου και δευτερευόντος χρόνου 4 πρὸς 1. Ζητοῦνται : ὁ χρόνος ἀνά τεμάχιον, ὁ βασικός χρόνος, ὁ κύριος χρόνος και ὁ δευτερευόν χρόνος παραγωγής.

6ον α. Ποῖα ἡ σημασία τῆς καλῆς ἐκλογῆς και διατάξεως τῶν μεταφορικῶν μέσων βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων ;

β. Ποῖοι παράγοντες ἐπιδροῦν εἰδικότερον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν μεταφορικῶν μέσων βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων ;

7ον α) Ποίους ὅρους δέον νὰ ἐκπληροῖ ὁ καλὸς τεχνικός φωτισμὸς βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων ;

β) Ἀναλύσατε τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀνεπάρκοῦς φωτισμοῦ.

8ον α) Περιγράψατε τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ συστήματος ἐργασίας ὑπὸ συνεχῆ ροήν.

β) Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι ὀργανικαὶ δυσκολίαι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος ;

γ) Ἀναλύσατε τὰ προτερήματα τοῦ ἀνωτέρω συστήματος.

9ον Ποῖα ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ χρόνου ἀνά τεμάχιον εἶναι ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντα ὁπὸ ὀργανωτικῆς ἀπόψεως και διατί ;

10ον Ἡ παραγωγή τοῦ προϊόντος ἀπαιτεῖ 4 διαφόρους φάσεις ἐπεξεργασίας α, β, γ και δ. Οἱ ἀντίστοιχοι χρόνοι ἀνά τεμάχιον δι' ἐκάστην φάσιν εἶναι 5, 12, 7 και 22 πρώτα λεπτά τῆς ὥρας. Νὰ ὑπολογισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανημάτων ἐκάστης φάσεως ὅστις εἶναι ἀναγκαῖος διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐλαχίστη παραγωγή 500.000 τεμαχίων ἐτησίως μὲ φάσιν 10 ὥρας ἐργασίας καθ' ἐκάστην.

11ον α) Ποῖα ἄλλα στοιχεῖα δύνανται νὰ καθορισθοῦν προχείρως ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναπτυσσομένων μέσων ἐπεξεργασίας ;

β) Ἀπὸ ποίας ἐπὶ μέρος ἐπιφανείας ἀποτελεῖται ἡ συνοπτικὴ ἐπιφάνεια ἣτις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐγκατάστασιν και λειτουργίαν ἑνὸς μέσου ἐπεξεργα-

σίας ; (Χρησιμοποιήσατε διὰ τὴν περιγραφὴν τῶν μερῶν σίτσα μὲ κάτοψιν μέσου ἐπεξεργασίας τετραγώνου).

12ον) Περιγράψατε τὰ διάφορα εἶδη ἀποθηκῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὸν σκοπὸν ἐκάστης ἀποθήκης ἀπὸ ὀργανικῆς ἀπόψεως.

13ον α) Ἀναλύσατε τὰς διαφόρους ἐπιβαρύνσεις τοῦ χρόνου παραγωγῆς.

β) Τί καλοῦμεν σπουδὴν χρόνου καὶ ἀπὸ πόσα καὶ ποῖα στάδια ἀποτελεῖται αὕτη.

14ον Ποία εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῆς μορφῆς (συστήματος) παραγωγῆς ἐπὶ τῆς διατάξεως τῶν μέσων ἐπεξεργασίας βιομηχανικῆς ἐγκαταστάσεως ; (Ἀναφέρατε ὅλας τὰς περιπτώσεις).

15ον Ἀναλύσατε τοὺς κυριωτέρους τρόπους παραγωγῆς ἐνεργείας ὡς ἐπίσης καὶ τὰς σκέψεις, προκειμένου ν' ἀποφασισθῇ ἰδίᾳ παραγωγὴ ἐνεργείας ἢ τροφοδότησις τῆς βιομηχανικῆς ἐγκαταστάσεως ἕξωθεν.

16ον Ἐξηγήσατε τῇ βοηθείᾳ διαγράμματος τὴν διάρθρωσιν τῆς διοικήσεως βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀναλύσατε τοὺς ἐπὶ μέρους τομεῖς καὶ τὰς ἀρμοδιότητας ἑνὸς ἐκάστου. Ἀναφέρατε ἐνδεικτικῶς ὄρισμένα χαρακτηριστικὰ τμήματα ἀνήκοντα εἰς ἕκαστον τομέα διοικήσεως.

17ον Περιγράψατε τὸν ἔλεγχον τῆς κινήσεως τῶν ὑλικῶν τῆς ἀποθήκης τῇ βοηθείᾳ σχεδίου καρτέλλας ἀποθήκης.

18ον Πῶς διαχωρίζεται ὁ δευτερεύων χρόνος παραγωγῆς ἀπὸ τὸν χρόνον τακτοποιήσεως ὅταν ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν στοιχείου τινὸς χρόνου ; Ποῖος ἐκ τῶν δύο χρόνων ἀπαιτεῖ μεγαλυτέραν ἀκρίβειαν καθορισμοῦ καὶ διατί ;

19ον Περιγράψατε τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν τριῶν συνηθεστέρων τύπων βιομηχανικῶν οἰκοδομῶν ὡς καὶ τὰ προτερήματα καὶ μειονεκτήματα ἑνὸς ἐκάστου ἕξ αὐτῶν.

20ον Ἀναφέρατε τὰ κυριώτερα εἶδη ἐντολῶν ὡς καὶ τὸν σκοπὸν ποὺ ἐκπληροῖ ἐκάστη ἐντολὴ εἰς τὴν σύγχρονον ὀργάνωσιν τῆς λειτουργίας ἑνὸς ἐργοστασίου.

21ον Ὁ κυρίως χρόνος μιᾶς φάσεως ἐπεξεργασίας προϊόντος τινὸς εἶναι 20'. Ὁ δευτερεύων χρόνος ἀνέρχεται εἰς 25 %

τοῦ κυρίως χρόνου, ἢ δὲ ἀπόλεια χρόνου, ἀποτελεῖ ἐπιβάρυνσιν 10%. Ζητεῖται ὁ συνολικὸς χρόνος τῆς ἐν λόγῳ φάσεως δι' ἑτησίαν παραγωγὴν 50.000 τεμαχίων, ὅταν ὁ συνολικὸς χρόνος τακτοποιήσεως διὰ κάθε σειρὰν τῶν 10.000 τεμαχίων εἶναι 50 ὥραι. Πόσα μηχανήματα δύνανται νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐν λόγῳ παραγωγὴν μὲ βάσιν 8ωρον ἐργασίαν καθ' ἑκάστην ;

Γ'. Λογιστικὴ ἢ

1. Γενικὴ Δογιστικὴ

(Ἐξεταστής : ὁ καθηγητὴς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου)

- 1ον Τί ἐννοοῦμεν λέγοντες «Λογιστικὸν Πλάνον» ;
- 2ον Ποῖοι τρόποι ὑπάρχουν ἀποτιμῆσεως τῆς ἀξίας :
  - α) τῶν ἐμπορευμάτων (ἐν πλῶ, εἰς τὸ Τελωνεῖον, εἰς τὰς ἀποθήκας μας).
  - β) τῶν τίτλων ἐν γένει (χρεογράφων, ὁμολογιῶν, μετοχῶν).
  - γ) τῶν εἰς βάρος τρίτων ἀπαιτήσεών μας εἰς ξένον νομισμα.

3ον Εἰς περίπτωσιν πτωχέσεως μιᾶς ὁμορροῦθμου ἐμπορικῆς ἐταιρίας, ποῖος ὁ ἐν γένει ρόλος τοῦ Λογιστοῦ.

4ον Κατὰ τὴν Ἀπογραφὴν τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1954 ἀνεγράφη τὸ Ἐπιπλον ὑπ' ἀριθ. 64 μὲ ἀξίαν δραχ. 1300, ἐνῶ ἀντιστίχως ὑπῆρχεν εἰς τοὺς λογαριασμούς μας ἀπόσβεσις δραχ. 220. Τὸ ἐπιπλον τοῦτο ἐπωλήθη σήμερον ἀντὶ 1185 δραχ. ἀφοῦ προηγουμένως ἐμετρήσαμεν δραχ. 24 δι' ἐπισκευὴν του. Τί ὁρίζει σχετικῶς ὁ Κῶδιξ Φ.Κ.Π. ; Ποῖαι ἐγγραφαι θὰ γίνονιν καὶ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τοῦτον ;

5ον Ποία ἢ ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ φορολογικῆς ἀπόψεως διαφορὰ μεταξὺ τῶν γενικῶν ἐμπορικῶν ἐξόδων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Γενικῶν βιομηχανικῶν ἐξόδων ἀφ' ἑτέρου ; Ποία διαφορὰ ὑπάρχει ἐπίσης ὡς πρὸς τὴν λογιστικὴν των καταχώρισιν ; Δώσατε σχετικὸν παράδειγμα δι' ἡμερολογιακῆς ἐγγραφῆς.

6ον Τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λογαριασμοῦ «Ἐμπορεύματα» κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπογραφῆς ἀνέρχεται εἰς δραχ.

13.500, ἡ δὲ χρέωσις τοῦ λογαριασμοῦ εἶναι δοχ. 1.767.000. Τὰ εὐρεθέντα ἔμπορεύματα ὡς ἀπόλητα ἀνέρχονται εἰς δοχ. 897.000. Μεταξὺ τῶν λογαριασμῶν ὑπάρχουν καὶ οἱ λογαριασμοὶ «Ἐξοδα Ἐμπορευμάτων» μὲ χρέωσιν 71.000 καὶ πίστωσιν 14.500 καὶ «Ἐρανοὶ καὶ Ἐλεημοσύναι» μὲ χρέωσιν δοχ. 25.000. Ὁ λογαριασμός «Γενικὰ Ἐξοδα» ἔχει ὡσαύτως χρέωσιν 462.600 καὶ πίστωσιν 71.200. Ζητεῖται ποῖον εἶναι τὸ προκῆψαν α) μικτὸν κέρδος, β) καθαρὸν κέρδος, γ) φορολογητέον κέρδος καὶ δ) ποῖον τὸ ποσοστὸν τοῦ μικτοῦ καὶ καθαροῦ κέρδους ἐπὶ τοῦ κόστους καὶ ἐπὶ τῶν πωλήσεων.

7ον Ποία ἡ ἐπίδρασις τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς ἐπὶ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων ἐνὸς Γενικοῦ Ἰσολογισμοῦ κλεισθέντος τὴν 31ην Μαρτίου 1953.

8ον Τί ὑποδεικνύει ἡ Λογιστικὴ καὶ τί ἐπιβάλλει ἡ Νομοθεσία περὶ Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν καὶ Συνεταιρισμῶν καὶ τί ἡ Φορολογικὴ Νομοθεσία :

α) περὶ τῶν ἐπισηφῶν χρεωστῶν,

β) περὶ τῶν ἀνεπιδέκτων εἰσπράξεως ἀπαιτήσεων εἰς βάρους τρίτων.

Καταχωρήσατε ἡμερολογιακῶς τὰς σχετικὰς ἐγγραφὰς πρὸς δῆλωσιν τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν.

9ον Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως μιᾶς ὁμορροῦθμου ἐταιρίας καὶ ἐκποιήσεως τῶν περιουσιακῶν τῆς στοιχείων τοῖς μετρητοῖς, ποῖαι λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ θὰ γίνουσι εἰς τὸ Ἡμερολόγιον ;

10ον Ὁ πελάτης μας Δ. Ἀνδρεόπουλος ἀνεγράφετο εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς 31ης Ὀκτωβρίου ε. ε. μὲ ὑπόλοιπον χρεωστῶν δοχ. 15.000 καὶ μὲ πρόβλεψιν δι' ἐνδεχομένην ζημίαν, λόγῳ διαμαρτυρήσεως συναλλαγματικῆς μας εἰς βάρους του, δοχ. 6.000. Ἦδη διακανονισθέντος τοῦ λογαριασμοῦ του εἰσπράξαμεν δοχ. 3.000 καὶ ἐλάβομεν, δώσαντες ἐξόφλησιν διὰ τὸ παλαιὸν χρέος του, γραμματίον ὑπογραφῆς του ἐκ δοχ. 10.000 καὶ μὲ τρίτευγῆσιν τοῦ κ. Β. Δημητριάδου. Λήξαντος τοῦ γραμματίου ὁ πελάτης μας μᾶς ἔδωκεν ἐπιταγὴν εἰς βάρους τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς ἐκ δοχ. 4.000 καὶ ἠρνήθη νὰ καταβάλῃ τὸ ὑπόλοιπον λόγῳ ἀδυναμίας. Κατόπιν τούτου ἀπητήσαμεν ἀπὸ τὸν κ. Β. Δημητριάδην τὴν διακανόνισιν τοῦ λογαριασμοῦ, τὴν ὁποίαν οὗτος

υπεσχέθη. Ζητείται ποίας έγγραφας θὰ καταχωρίσωμεν εἰς τοὺς οἰκείους κυρίους λογαριασμούς, ὡς καὶ εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τάξεως.

11ον Ποῖοι τρόποι ὑπάρχουν καταχωρήσεως τῶν πράξεων τῶν λογαριασμῶν οἱ ὁποῖοι τηροῦνται συγχρόνως εἰς δραχμὰς καὶ εἰς ξένον νόμισμα.

12ον Διὰ ποίας χρεοπιστώσεως δέον νὰ ἐγγραφῇ ἡ ζημία ἐξ ὑποτιμῆσεως πραγματικῶν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ ἢ ὑφισταμένη καὶ μὴ πραγματοποιηθεῖσα ;

13ον Ποία ἢ σχέσις Λογιστικῆς καὶ Στατιστικῆς, τί δύναται νὰ περιέχη μία Λογιστικοστατιστικὴ ἔκθεσις ;

14ον Πόσοι καὶ ποῖοι τρόποι ὑπάρχουν καταχωρήσεως τῶν πράξεων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν παραλαβὴν ἐμπορευμάτων, τὴν πληρωμὴν ἐξόδων δι' αὐτά, τὴν πώλησιν τοῖς μετρητοῖς καὶ τὴν ἀποστολὴν ἐκκαθαρίσεως εἰς τὸν παραγγελιοδότην ;

15ον Ἀπαριθμήσατε τοὺς τρόπους ὑπολογισμοῦ τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τῇ ἀποθήκῃ μας κατὰ τὴν ἀπογραφὴν.

16ον Ποῖαι πράξεις θὰ καταχωρηθοῦν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους πρὸς τακτοποίησιν α) τῶν γενικῶν ἐξόδων καὶ β) τῶν τόκων, ὥστε νὰ ἐπιπέσουν εἰς βάρος ἢ ὄφελος τῆς χρήσεως τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτήν.

17ον Πότε μεταβάλλεται ἡ καθαρὰ μας περιουσία καὶ ποῖοι τύποι ἐκφράζουν τὰς μεταβολὰς αὐτάς ;

18ον Τί εἶναι τὸ σύστημα Kardex ;

19ον Τί ὀρίζει ὁ Κ.Φ.Σ. περὶ τοῦ ἀπορρήτου τῶν Λογιστικῶν βιβλίων ;

20ον Τί ὀρίζουν οἱ φορολογικοὶ νόμοι α) περὶ ἀνατιμῆσεως καὶ β) περὶ ὑποτιμῆσεως τῶν ἀκινητοποιήσεων καὶ ποῖαι σχετικαὶ ἐγγραφαὶ θὰ γίνουν κατὰ τὰς πράξεις τῆς ἀπογραφῆς ;

21ον Ποία ἢ ἐπίδρασις τῆς ὑποτιμῆσεως τῆς δραχμῆς ἐπὶ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων ἰσολογισμοῦ κλεισθέντος τὴν 31ην Μαρτίου 1953 ;

22ον Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως μιᾶς ὁμορρυθμῶν εταιρίας καὶ ἐκποιήσεως τῶν περιουσιακῶν τῆς στοιχείων τοῖς μετρητοῖς ποῖοι νέοι λογαριασμοὶ ἀνοίγονται καὶ πότε οὗτοι χρεοῦνται καὶ πιστοῦνται ;

23ον Ὁ πελάτης μας Α. Δ. ἀνεγράφετο εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς 31ης Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. μὲ ὑπόλοιπον δραχ. 5.000 καὶ μὲ πρόβλεψιν δι' ἐνδεχομένην ζημίαν δραχ. 2.000· ἤδη διακανονισθέντος τοῦ λ)σμοῦ του εἰσεπράξαμεν δραχ. 1000 καὶ ἐλάβομεν ἐν γραμματίον ὑπογραφῆς του καὶ μὲ τριτεγγύησιν Β. Π. δραχ. 1500. Λήξαντος τοῦ γραμματίου ὁ πελάτης Α. Δ. ἠρονήθη τὴν πληρωμὴν, δι' ὃ καὶ ἐστράφημεν πρὸς ἱκανοποίησίν μας κατὰ τοῦ τριτεγγυητοῦ Β. Π. Ἐρωτᾶται ποῖοι λ)σμοὶ ὑπῆρχον τὴν 31)10 εἰς τὸν Γενικὸν ἰσολογισμόν καὶ ποῖαι χρεωπιστώσεις κυρίων λ)σμῶν καὶ λ)σμῶν τάξεως θὰ ἐπακολουθήσουν.

24ον Τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λ)σμοῦ Ἐμπορεύματα τὴν ἡμέραν τῆς ἀπογραφῆς εἶναι δραχ. 135.000, ἡ δὲ χρέωσις τοῦ λ)σμοῦ Ἐμπορεύματα εἶναι δραχ. 1.767.000, τὰ εὑρεθέντα ἔμπορεύματα εἶναι 167.000, τὰ ἔξοδα ἐν γένει ἀνέρχονται εἰς 260 000. Ποῖον εἶναι τὸ προκῦψαν ἀποτέλεσμα, εἰς πόσον τοῖς ἑκατὸν ἀνέρχεται ἐπὶ τῶν πωλήσεων καὶ ποῖα ἐγγραφή θὰ γίνῃ πρὸς τακτοποιησιν τοῦ λ)σμοῦ Ἐμπορεύματα ;

25ον Εἰς τὴν Ἀπογραφὴν τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1954 ἀνεγράφη ἐν ἔπιπλον μὲ ἀξίαν 1300 δραχ. ἀντιστοίχως ὑπῆρχε μία ἀπόσβεσις 260 δραχ. Τὸ ἔπιπλον αὐτὸ ἐπωλήθη σήμερον τοῖς μετρητοῖς ἀντὶ 1135 δραχ. Ποῖαι ἐγγραφαὶ θὰ γίνουν ; Τί ὀρίζει ὁ Κῶδιξ Φ.Κ.Π. ;

26ον Ποῖα ἡ διαφορὰ ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ φορολογικῆς ἀπόψεως μεταξὺ τῶν γενικῶν ἐμπορικῶν ἐσόδων καὶ τῶν γενικῶν βιομηχανικῶν ἐσόδων ; Ποῖα διαφορὰ ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν λογιστικὴν των καταχώρησιν ;

27ον Τὸ χρεωστικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λ)σμοῦ Ἐμπ)τα τὴν ἡμέραν τῆς ἀπογραφῆς εἶναι 64.000 δραχ. ἡ δὲ χρέωσις τοῦ λ)σμοῦ εἶναι 1.212.000 δραχ. Τὰ ἀπώλητα ἔμπ)τα ἀνέρχονται εἰς 120.000 δραχ. Ὁ λ)σμός « Ἐξοδα Ἐμπ)των » ἔχει χρεωστικὸν ὑπόλοιπον δραχ. 75.000 καὶ ὁ λ)σμός « Γενικά Ἐξοδα » παρουσιάζει χρέωσιν 420.000 καὶ πίστωσιν 12.900. Εἰς τὸν λ)σμόν τοῦτον περιέχεται ποσὸν εἰς ἔρانون ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου 10.000. Ποῖον εἶναι τὸ προκῦψαν καθαρὸν κέρδος, ποῖον τὸ ποσοστὸν του ἐπὶ τῶν πωλήσεων καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου καὶ ποῖον τὸ φορολογητέον ;

28ον Ποία τὰ ὄργανα ἐν γένει τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ἡ Λογιστικὴ πρὸς ταξινομήσιν τῶν πράξεων ;

29ον Τί εἶναι Εἰδικὰ Ἔξοδα καὶ πῶς διακρίνονται ;

30ὸν Πῶς ταξινομοῦμεν τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς τὸν Γεν. Ἴσολογισμόν ;

31ον Πῶς διακρίνονται οἱ προσωπικοὶ λ)σμοὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ;

32ον Ποίαν ἀρμοδιότητα ἔχει ὁ Οἰκ. Ἐφορος διὰ τὰ βιβλία ;

33ον Ποῖοι ἐπιτηδευματῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν τήρησιν τοῦ Βιβλίου Ἐπιταγῶν ;

34ον Ποία εἶναι τὰ ἐξωλογιστικὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ἡ Λογιστικὴ. Δώσατε τρία παραδείγματα.

35ον Ποία εἶναι τὰ συστήματα ταξινομήσεως τῶν λ)σμῶν τοῦ Βιβλίου Χρεωστῶν ;

36ον Τί σημαίνει πληρωμὴ ἐναντι φορτωτικῆς καὶ ποίας ἡμερολογιακῆς ἐγγραφῆς ἐνεργεῖ ὁ πωλητὴς καὶ ποίας ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ κατὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ ἐμπορεύματος ;

37ον Ποῖοι ἐπιτηδευματῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς τήρησιν Βιβλίου Ἀπογραφῆς κατὰ τὸν Κ.Φ.Σ. ;

38ον Ποῦ καταχωροῦνται αἱ πράξεις τῆς Ἀπογραφῆς κατὰ τὸν Κ.Φ.Σ. ;

39ον Τί ὀρίζει ἡ Νομοθεσίαι ἐν γένει περὶ ἀποσβέσεων ;

40ὸν Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ πραγματοποιηθείσης καὶ ἐνδεχομένης ζημίας ἐξ ἐμπ)των ; Τί ὀρίζει ὁ Νόμος καὶ ποῖαι λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουσι ;

41ον Διαγράψατε εἰς γενικὰς γραμμὰς τὴν πορείαν τῆς Λογιστικῆς ἐργασίας διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Γενικοῦ Ἴσολογισμοῦ.

42ον Τί ὀρίζει ὁ φορολογικὸς νόμος καὶ τί ἡ νομοθεσίαι τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν περὶ ἐπισφαλῶν καὶ ἀναξιοχρεῶν ὀφειλετῶν ;

43ον Ποῖαι περιπτώσεις γεννῶνται διὰ τὰ γενικὰ ἔξοδα μιᾶς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὰς πράξεις τῆς Ἀπογραφῆς ;

44ον Τί στοιχεῖα περιλαμβάνει μία πλήρης λογιστικὴ κατάσταση τοῦ Καθολικοῦ καὶ ποία ἡ σημασία της ;

45ον Τί εἶναι ἐπαγγελματικὸν Λογιστικὸν Πλάνον ;

46ον Ποίαι ημερολογιακαί έγγραφαι θὰ γίνουν διὰ τὰς ἐπιταγὰς τόσον παρὰ τοῦ ἐκδότου ὅσον καὶ παρὰ τοῦ κομιστοῦ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως μέχρι καὶ τῆς ἐξοφλήσεως ;

2. Ἐλεγκτικὴ

1ον Ποῖοι εἶναι οἱ εἰδικοί προληπτικοὶ ἔλεγχοι τῶν ἡμερομισθίων ;

2ον Ποῖοι εἶναι οἱ εἰδικοί προληπτικοὶ ἔλεγχοι τοῦ ταμείου μετρητῶν ;

3ον α) Ἐκ τῆς θεωρίας τῶν ἐλέγχων : Λογιστικὰ λάθη.

β) Ἐκ τῶν « Ἐλέγχων ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων ὀρκωτῶν λογιστῶν » : Ἐλεγχος χρεογράφων.

4ον α) Ἐκ τῆς θεωρίας τῶν ἐλέγχων : Ἀπάται διαπρατόμεναι ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων.

β) Ἐκ τῶν « Ἐλέγχων ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων ὀρκωτῶν λογιστῶν » : Ἐλεγχος ἐμπορευμάτων.

3. Ἀσκήσεις

1η Ὁ ἴσολογισμὸς τῆς Α.Ε. « ΓΕΝΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ » τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1952 εἶχεν ὡς κάτωθι :

Ἐνεργητικὸν

Παθητικὸν

Ταμείον	100.000
Ἐθνικὴ Τράπ. Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν	120.000
Χρεόγραφα	85.000
Ἐμπορεύματα	3.250.000
Ἐπιπλα παρὰ τρίτοις	121.600
Γραμ(μ)τια Εἰστέα	462.000
Χρεῶσται	250.000
Καθυστερούμενα ἐνοίκια	45.000
Ἐπιπλα καὶ Σκευὴ	40.000
Ἀκίνητα	1.200.000
Προαγορὰ ἀναβατηῆρος	150.000
	<u>5.823.600</u>

Φόρος Δημοσίου	64.000
Μερ(μ)τα πλ(π)τέα 1953	390.000
Πιστωταὶ	318.000
Πιστωταὶ ἐξωτερικοῦ	90.000
Γ(ρ)τια Πληρωτέα	450.000
Ἐνεπόθητα Δάνεια	150.000
Ἀποσ(σ)νητα Ἐπιπλα καὶ Σκευὴ	24.000
Ἀποσ(σ)νητα Ἀκίνητα	80.000
Τακτικὸν Ἀποθεματικὸν	450.000
Ἐκτακτὸν Ἀποθεματ.	150.000
Μετοχικὸν Κεφάλαιον	3.500.000
Ἀποτελ. Χρήσεως	7.600
Προπωλητῆς ἀναβατηῆρος	150.000
	<u>5.823.600</u>

Ἀποφασίζεται ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς ὡς ἄνω

εταιρίας συγκληθείσης ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1953 ἢ μείωσις τοῦ Κεφαλαίου αὐτῆς εἰς 3.000.000 δραχ. καὶ ὁ περιορισμὸς ταύτης εἰς ἐργασίας τοῦ κυρίως ἐμπορίου. Ταυτοχρόνως ἀποφασίζεται ἡ ἴδρυσις νέας ἀνωνύμου εταιρίας τῆς ὁποίας τὸ Κεφάλαιον ὀρίζεται εἰς 1.500.000 δραχ. καὶ ἡ ὁποία θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀκινήτων, ἅτινα καὶ ἐκχωροῦνται ὑπὸ τῆς παλαιᾶς ἀν. εταιρίας εἰς τὴν νέαν μετὰ τῶν συγγενῶν πρὸς ταῦτα στοιχείων, ἅτινα εἶναι τὰ ἀκόλουθα Ἀκίνητα εἰς τὴν ἀξίαν τὴν ἀναγραφομένην εἰς τὰ βιβλία τῆς παλαιᾶς εταιρίας.

Χροσόγραφα 45.000 δραχ.

Προαγορασθεῖς ἀναβατήρ, ὅστις προορίζεται δι' ἐγκατάστασιν εἰς τὸ ἀκίνητον.

Καθυστερούμενα παρὰ τῶν μισθωτῶν ἐνοίκια 45.000 δραχ.

Ἐχώρησις ἐκ τῶν καταθέσεων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ποσοῦ 50.000 δραχ. Ὅμοίως ἡ νέα εταιρία ἀναλαμβάνει τὸ ἐνυπόθηκον δάνειον 150.000 δραχ. ὡς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὸν προπωλητὴν τοῦ ἀναβατήρος ἀνερχομένην εἰς 5.000 δολάρια (τιμὴ δολ. 30 δραχ.).

Τὰ λοιπὰ στοιχεῖα θὰ παραμείνουν εἰς τὴν παλαιὰν εταιρίαν, ἢ δὲ ἐπὶ πλεόν ἢ ἔλαττον τοῦ νέου κεφαλαίου ταύτης ἀξία τῶν περιουσιακῶν στοιχείων θὰ ἀναγραφῇ εἰς ἴδιον ἐπ' ὄνοματι τῶν μετόχων τῆς λογαριασμόν, ἀνταλλασσομένων συγχρόνως καὶ τῶν παλαιῶν πρὸς τὰς νέας μετοχάς, κατ' ἀναλογίαν 30 νέων πρὸς 35 παλαιάς.

Αἱ μετοχαὶ τῆς νέας εταιρίας θὰ ἐκχωρηθοῦν εἰς τοὺς παλαιοὺς μετόχους κατ' ἀναλογίαν 15 μετοχῶν νέας εταιρίας πρὸς 35 τῆς παλαιᾶς εταιρίας. Θὰ καταβάλουν δὲ οἱ μέτοχοι τὴν ἐπὶ πλεόν τῶν παραχωρηθέντων περιουσιακῶν στοιχείων ἀξίαν τῶν μετοχῶν τοῖς μετρητοῖς.

Διὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν νέων μετοχῶν ἡ νέα εταιρία καταβάλλει 7.500 δραχ.

Ἀκολούθως ἡ νέα εταιρία ἐνήργησε τὰς ἐξῆς πράξεις :

Παραλαμβάνει τὴν φορτωτικὴν τοῦ ἀναβατήρος ἀποσταλείσαν παρὰ τοῦ προπωλητοῦ, ἀξίας 5.000 δολλ., καὶ καταβάλλει τὴν ἀξίαν ταύτης πρὸς 30,80 δραχ. κατὰ δολάριον. Ἐν συνε-

χείρα, διὰ τῆς φορτωτικῆς παραλαμβάνει ἐκ τοῦ Τελωνείου τὸν ἀναβατήρα καὶ καταβάλλει διὰ δασμοῦς 15.000 δρχ. καὶ δι' ἔξοδα μεταφορᾶς τούτου μέχρι τοῦ ἀκινήτου 800 δρχ.

Καταβάλλει εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα Α. Α. διὰ γενομένην μελέτην διαρρυθμίσεως καὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀκινήτου 10.000 δρχ.

Εἰσπράττει καθυστερούμενα ἐνοίκια 23.000 δρχ. Ἐγείρει δὲ ἀγωγὰς ἐξώσεως ἐνοικιαστῶν τῆς καὶ καταβάλλει διάφορα ἔξοδα ἀνελθόντα εἰς 400 δρχ.

Ἐπίσης καταβάλλει δι' ὕδροχρωματισμοῦς καὶ διαφόρους μικροεπισκευὰς τοῦ ἀκινήτου 5.600 δρχ.

Καταβάλλει εἰς τὴν Κτηματικὴν Τράπεζαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνυποθήκου δανείου 17.500 δρχ. ἔξ ὧν 15.800 ἐκπροσωπεῖ τὸ χρεωλύσιον καὶ τὸ ὑπόλοιπον τὸν τόκον.

Τούτων δοθέντων ζητεῖται νὰ γίνουν αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαὶ τῶν ἀνωτέρω πράξεων α) εἰς τὰ βιβλία τῆς παλαιᾶς ἐταιρίας ἢ ὁποία συνεχίζει τὰς ἐργασίας τῆς μὲ μειωμένον κεφάλαιον καὶ β) εἰς τὰ βιβλία τῆς νέας ἐταιρίας. Ἐπίσης νὰ ὁρισθῇ ποῖον ποσὸν θὰ καταβάλλῃ τοῖς μετρητοῖς ὁ δικαιούχος 15 μετοχῶν τῆς νέας ἐταιρίας.

2α Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1953 ὁ Ἴσολογισμὸς τῆς ὁμορφύθμου Ἐταιρίας Α. Νικολάου καὶ Κ. Νάσης εἶχεν ὡς κατωτέρω:

Ἐνεργητικὸν

Ταμεῖον	14.750
Ἐμπορικὴ Τράπεζα	19.400
Ἐμπορεύματα	166.950
Ἐμπορεύματα παρὰ Γ. Ἀποθήκαις	26.500
Ἐμπορεύματα παρὰ τρίτοις	18.750
Γραμμάτια Εἰσπρακτέα	24.000
Χρεῶσται	16.500
Ἐπιπλα καὶ Σκεύη	11.000
	<u>297.800</u>

Παθητικὸν

Πιστωταὶ	17.400
Γρ)τια Πληρωτέα	24.000
Ἐνεχ)φα πληρωτέα	13.500
Ἐταιρικὸν Κεφάλαιον	220.000
Ἀποθεματ. Κεφάλαιον	22.900

297.800

Τὴν 2αν Ἰανουαρίου 1954 ἀποφασίζεται ἡ μετατροπὴ τῆς ὡς ἄνω Ἐταιρίας εἰς Ἀνώνυμον Ἐταιρίαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΠΡΟΟΔΟΣ», ἣς τὸ κεφάλαιον ὀρίζεται 500.000 διηρημέ-

νον εις 1000 Μετοχὰς τῶν 500 δραχ. ἐκάστη. Διὰ τοῦ Καταστα-
τικῆ διατίθενται ἅπασαι αἱ Μετοχαὶ ὡς κατωτέρω :

A. Νικολάου	350 μετοχὰς	K. Νάσης	300 μετοχὰς
N. Δημητροῦ	100 μετοχὰς	Π. Ρόδης	100 μετοχὰς
Δ. Μέντης	75 μετοχὰς	B. Δρίνης	75 μετοχὰς

Αἱ μετοχαὶ πρὸς τοὺς τέσσαρας τελευταίους μετόχους δια-
τίθενται πρὸς 550 δραχ. ἐκάστη.

Οἱ A. Νικολάου καὶ K. Νάσης θὰ καλύψουν τὴν ἀξίαν
τῶν μετοχῶν δι' ἃς ἐνεγράφησαν ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῶν εἰσφε-
ρομένων στοιχείων τῆς Ἑταιρίας, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἐφ' ὅσον ταῦτα
δὲν ἐπαρκέσουν, διὰ μετροτητῶν τὰ ὁποῖα θὰ διαθέσουν ἐξ ἰδίων.
Οἱ ὡς ἄνω ἑταῖροι συμμετεῖχον ἐξ ἡμισείας εἰς τὸ Κεφάλαιον
τῆς Ὁμορρύθμου Ἑταιρίας.

Οἱ λοιποὶ μέτοχοι θὰ καταθέσουν τὴν ἀξίαν τῶν μετοχῶν
εἰς μετροτητά.

Οἱ A. Νικολάου καὶ K. Νάσης θὰ λάβουν ἀνὰ 30 ἰδρυ-
τικὸς τίτλους ἕκαστος.

Μετὰ τὴν ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ Καταστατικῆ εἰς
τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἐπιτροπὴ ἢ προβλεπομένη
ὑπὸ τοῦ Νόμου προβαίνει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν περιουσιακῶν
στοιχείων τῆς Ὁμορρύθμου Ἑταιρίας. Ἐξετίμησε δὲ ταῦτα ὡς
ἀκολούθως :

Ἐμπορεύματα	175.800 δραχ.
Ἐμπ)τα παρὰ Γενικαῖς Ἀποθήκαις	28.500 »
Ἐμπ)τα παρὰ τρίτοις	18.750 »
Γρα)τια εἰσπρακτέα	23.500 »

Ἐπὶ τῶν Χρεωστῶν ὑπολογίζεται ἔκπτωσις 12 % ἔναντι
πιθανῶν ζημιῶν αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ προκύψουν ἐξ ἐπιφα-
λῶν Χρεωστῶν.

Ἐπιπλα καὶ Σκευὴ 6.000 δραχ.

Οἱ δεδουλευμένοι τόκοι τῆς παρὰ τῆ Ἐμπορικῆ Τραπεζῆ
καταθέσεως ἀνέρχονται εἰς 285 δραχ.

Τὰ λοιπὰ στοιχεῖα, εἰς τὴν ἀξίαν εἰς ἣν ταῦτα ἀναγράφον-
ται εἰς τὸν Ἰσολογισμόν.

Οί νέοι μέτοχοι καταθέτουν την αξίαν τῶν μετοχῶν των τοῖς μετρητοῖς.

Καταβάλλονται ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Καταστατικοῦ, τὴν ἐκτύπωσιν τῶν μετοχῶν καὶ τὴν χαρτοσήμανσιν τούτων 9.850 δραχ.

Ὁ Α. Νικολάου ὀρισθεὶς ὡς Διευθύνων Σύμβουλος τῆς Ἑταιρίας καταθέτει 1.000 ὀμολογίας Παραγωγικοῦ Δανείου 1954 ὄνομ. ἀξίας 150 δραχ. ἐκάστην.

Ἀκολούθως δὲ ἐνήργησε τὰς ἑξῆς πράξεις :

— Πωλεῖ τὰς εἰς τὰς Γενικὰς Ἀποθήκας ἐμπορεύματα ἀντὶ 30.400 δραχ. τοῖς μετρητοῖς.

— Λαμβάνει λογισμὸν ἐκκαθαρίσεως παρὰ τοῦ ἐν Θεσσ(ον)ίκη παραδόχου Δ. Ἀλεξιάδου, ἐν ᾧ ἐμφαίνεται ὅτι ἐπώλησε τὰ ἀποσταλέντα εἰς αὐτὸν ἐμπορεύματα ἀντὶ 21.850 καὶ ὅτι μετ' ἀφαίρεσιν τῆς προμηθείας του 5 % καὶ τῶν ἐξόδων του ἀνεληθόντων εἰς 215 δραχ. τὸ ὑπόλοιπον ἐνέγραψεν εἰς λογισμὸν.

— Ἐκ τῶν χρεωστῶν τοὺς ὁποίους ἀνέλαβε παρὰ τῆς ὁμορρυθμοῦ ἐξημίωσε τελικῶς 850 δραχ. Οἱ λοιποὶ ἐπλήρωσαν.

Ζητεῖται ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἐνεργηθοῦν αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαὶ α) εἰς τὰ βιβλία τῆς ἀνωμένου ἑταιρίας καὶ β) εἰς τὰ βιβλία τῆς ὁμορρυθμοῦ ἑταιρίας.

3η Τὰ ὑπόλοιπα τῶν γενικῶν λογαριασμῶν τῆς Ἀνωμένου Ἑταιρίας «X» τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1954 εἶχον ὡς κατωτέρω:

Ταμεῖον	135.000	Φόροι Δημοσίου	176.400
Τράπεζαι	290.000	Μερίσματα πλῆτα 1949	31.200
Ἐμπορεύματα	6.810.000	Φορτωτικαὶ πλῆται	223.200
Ἐμπορ(τ)α ἐν πλῶ	223.200	Πιστωταὶ	1.282.800
Χρεῶσται	425.000	Πιστωτικαὶ Ἐξωτερ.	251.100
Γρ(η)τια εἰσ(η)τέα	570.000	Γρ(η)τια πληρωτέα	800.000
Γρ(η)τια διαμ(η)θέντα	45.000	Ἐκπτώσεις ἀγορῶν	78.500
Ἐξοδα ἀγορῶν	290.000	Κεφάλαιον	5.000.000
Ἐξοδα πωλήσεων	180.000	Τακτ. Ἀποθεματικόν	550.000
Ἐπιπλα καὶ σκεύη	80.000	Αποθεμ. δι' ἐξαγορὰν	
Ἐξοδα ἰδρ. καὶ ὄργαν.	150.000	Ἴδρυτ. τίτλων	480.000
Ἀπόσβ.δαν.δι' ὀμολογιῶν	1.000.000	Δάνειον δι' ὀμολογιῶν	2.000.000
Γενικὰ ἐξοδα	675.000		
	<u>10.873.200</u>		<u>10.873.200</u>

Τὰ «Ἐμπ)τα ἐν πλῶ» ἐκπροσωποῦν τιμολόγιον ἐμπ)των ἀξίας 7.200 δρλ. ὑπολογισθέντων πρὸς τιμὴν δολλαρίου 31.— δραχ. οἱ δὲ «Πιστωταὶ Ἐξωτερικοῦ» ἐκπροσωποῦν ὑποχρέωσιν 3.100 λίρῶν Ἀγγλίας μὲ τιμὴν 81 δραχ. κατὰ λίραν;

Αἱ τιμαὶ τῶν δύο ὡς ἄνω νομισμάτων κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἀνέρχονται τοῦ μὲν δολλαρίου εἰς 30,50 δραχ. τῆς δὲ λίρας Ἀγγλίας εἰς 81.40 δραχ.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐξηκριβώθησαν τὰ κατωτέρω στοιχεῖα:

Ἐμπορεύματα 8.340.000 δραχ.

Τόκοι δεδουλευμένοι καταθέσεων Τραπεζῶν 32.800 δραχ.

Ἐκ τῶν Χρεωστῶν ἐκρίθησαν ὡς ἀνεπίδεκτοι εἰσπράξεως τοιοῦτοι ἀξίας 8.500 δραχ. Ἐκ τῶν διαμαρτυρηθέντων γρ)τίων ἀνενεώθησαν τοιαῦτα ἀξίας 30.000 ἀντι νέας ὀνομαστικῆς ἀξίας 35.000 δραχ.

Ἐπίσης ἐξηκριβώθη ὅτι εἰς τὰ γενικὰ ἔξοδα περιλαμβάνονται αἱ κατωτέρω δαπάναι:

Ἐνοίκια προπληρωθέντα μηνῶν Ἰανουαρίου—Φεβρουαρίου ἐπομ. ἔτους 10.000 δραχ. καί:

Μένουσα Γραφικὴ ὕλη δραχ. 12.000.

Τὰ ποσοστὰ ἀποσβέσεων ὀρίζονται ἐπὶ μὲν τῶν ἐπίπλων εἰς 15 %, ἐπὶ δὲ τῶν ἐξόδων πρώτης ἐγκαταστάσεως εἰς 10 %.

Ἡ Α.Ε. εἰς ἔκτακτον Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 27ης Δεκεμβρίου ἰδ. ἔ. ἀποφασίζει τὴν αὔξησιν τοῦ κεφαλαίου αὐτῆς κατὰ 5.000.000 δραχ. ἢ 5.000 μετοχὰς τῶν 1.000 δραχ. ἐκάστην, αἱ ὁποῖαι θὰ διατεθοῦν ὡς κατωτέρω;

α) 1.000 μετοχαὶ θὰ διατεθοῦν ὡς προνομιούχοι εἰς πισωτάς τῆς Ἐταιρίας μεθ' ὧν προῆλθεν εἰς συμφωνίαν καὶ εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν.

β) 2.500 μετοχαὶ θὰ διατεθοῦν εἰς τοὺς παλαιοὺς μετόχους, ἐν ἀναλογίᾳ δύο παλαιῶν πρὸς μίαν νέαν, εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν, καὶ

γ) 1.500 μετοχαὶ θὰ διατεθοῦν εἰς τὸ κοινὸν εἰς τὴν τιμὴν τῆς πραγματικῆς τῶν ἀξίας. Διὰ μέρος τῆς ἀξίας τούτων θὰ ἔξαγορασθοῦν αἱ ἐν κυκλοφορίᾳ 1.000 ὁμολογίαι τοῦ Δανείου.

Ἐπίσης ἀποφασίζεται ὅπως προβῆ εἰς τὴν ἔξαγορὰν τῶν ἐν

κυκλοφορία 275 ιδρυτικῶν τίτλων, ἐπὶ ποσοστῶ κεφαλαιοποιήσεως 15 % καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διανεμηθέντων εἰς αὐτοὺς μερισμάτων κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη, δρχ. 240, 260 καὶ 280. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἡ Ἑταιρία ἐκδίδει κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς νέας χρήσεως τὰς νέας μετοχάς, τὰς ὁποίας καὶ θέτει εἰς κυκλοφορίαν, ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, ἐξαγοράζει τὰς ὁμολογίας ἀντὶ 945.000 δρχ. καὶ ἀκυρώνει ταύτας, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐξαγοράζει τοὺς ιδρυτικούς τίτλους εἰς τὴν ὀρισθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων τιμῆν.

Ἐπὶ πλέον δὲ κατὰ τὴν νέαν χρῆσιν ἐνεργεῖ καὶ τὰς ἐξῆς ἀκόμη πράξεις. Καταβάλλει τοὺς ὀφειλομένους εἰς τὸ Δημόσιον φόρους, οἵτινες προσηυξήθησαν κατὰ τὸ τέλος τῆς χρήσεως καὶ κατὰ 18 % ἐπὶ τῶν προκυψάντων καθαρῶν κερδῶν. Πωλεῖ ἔμπ-τα ἀξίας 230.000 δρχ. ἔναντι τῶν ὁποίων εἰσπράττει 150.000 δρχ. τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ λ)σμῶ.

Παραλαμβάνει τὴν πληρωτέαν φορτωτικὴν ἀξίας 7.200 δολλαρίων, καταβάλλουσα τὴν ἀξίαν αὐτῆς πρὸς 31,40 δρχ. κατὰ δολλάριον καὶ δι' αὐτῆς παραλαμβάνει τὰ ἀφιχθέντα ἐν πλῶ ἔμπ)τα, διὰ τὰ ὁποῖα καταβάλλει εἰσέτι 28.500 δρχ. δασμούς.

Τούτων δοθέντων, ζητεῖται νὰ γίνουσι αἱ ἐγγραφαὶ τακτοποιήσεως, ὁ προσδιορισμὸς τῶν καθαρῶν κερδῶν, ἡ διανομὴ τούτων συμφώνως πρὸς τὰ κάτωθι ἀναγραφόμενα εἰς τὸ Καταστατικόν : 5 % διὰ Τακτικὸν Ἀποθεματικόν, 15 % δι' ἀμοιβὴν Διοικητικοῦ Συμβουλίου, 18 % διὰ φόρον ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν καὶ αἱ λοιπαὶ ἐγγραφαὶ τῆς νέας χρήσεως.

4η Τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Α.Ε. «ΕΡΜΗΣ» ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν κατὰ Φεβρουάριον 1954 συνελθοῦσαν τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τὸν Ἰσολογισμόν τῆς Χρήσεως 1953 ἔχοντα ὡς κατωτέρω :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον	325.000
Τράπεζαι	178.000
Ἐμπορεύματα	5.952.000
Ἐμπορεύματα ἐν ἀποταμιεύσει	1.450.000
Ἐπιχειρηματικῆς	180.000
Χρεώσται	875.000
Γραμμίαι Εἰστέτα	1.250.000
Ἐπιπλα καὶ Σκεύη	180.000
Ἐξόδα Ἱδρ. καὶ Ὁργ.	450.000

Λ) σμοὶ Τάξεως

Παραγγελίαι δοθεῖσαι	1.950.000
Χρεώγραφα ὡς ἐγγύησ.	650.000

13.440.000

Φόροι Δημοσίου	135.000
Μερίσματα διανεμ. 1953	615.000
Γραμμίαι πληρωτέα	1.960.000
Πιστωταὶ	2.250.000
Ἀποσβ)ντα ἐπιπλα	120.000
Κεφάλαιον	5.000.000
(5000 μετ. Χ 1000)	
Τακτικὸν ἀποθεματικὸν	325.000
Ἐκτακτὸν ἀποθεματ.	435.000

Λ) σμοὶ Τάξεως

Παραγγελίαι ὑπὸ ἐκ)σιν	1.950.000
Καταθέσεις χρεωγράφων ὡς ἐγγύησ	650.000

13.440.000

Ἡ Γεν. Συνέλευσις τῶν Μετόχων καταλογίζει εὐθύνην εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον διὰ τὴν καταβολὴν ὑπερμεριῶν εἰς τὸ Τελωνεῖον ἐξ 65.000 δρχ. λόγω ἀμελείας καὶ ἐπιβαρύνει τοῦτο ἐκ τῶν εἰς χεῖρας τῆς Ἐταιρίας Χρεωγράφων ὑπὲρ αὐτῆς.

Ἐν συνεχείᾳ εἰσέρχεται εἰς τὴν συζήτησιν περὶ ἀξίσεως τοῦ Μετοχικοῦ Κεφαλαίου κατὰ 3.500.000 δρχ. πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ταμειακῶν δυσχερειῶν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν ταύτης δι' ἰδρύσεως Ἐποκαταστήματος ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἀποφασίζεται τῇ προτάσει τοῦ Δ. Συμβουλίου ὅπως μέρος τῶν νέων μετοχῶν ὀνομαστικῆς ἀξίας 1.000.000 (1.000 μετ. Χ 1.000) διατεθοῦν εἰς τοὺς πιστωτὰς τῆς Ἐταιρείας καὶ εἰς τιμὴν 10 % μικροτέραν τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν παλαιῶν μετοχῶν. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων 2.000 μετοχαὶ θὰ διατεθοῦν εἰς τοὺς παλαιοὺς μετόχους, ἐν ἀναλογίᾳ 5 παλαιῶν πρὸς 2 νέας εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τῶν ἀξίαν καὶ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους :

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τῶν νέων μετοχῶν θὰ καταβληθῇ τὴν 1ην Μαρτίου τοῦ ἔτους τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ τὴν 1ην Ἰουλίου ἐ.ἔ.

Τέλος αἱ ὑπόλοιποι 500 μετοχαὶ θὰ διατεθοῦν διὰ δημοσίας ἐγγραφῆς πρὸς 1.300 δρχ. ἐκάστη.

- Ἡ Ἑταιρία ἐνήργησε τὰς ἑξῆς πράξεις :
- Παρέδωσε μετοχὰς ἀξίας 1.000.000 εἰς τοὺς Πιστωτὰς οἱ ὅποιοι συγκάτετέθησαν εἰς τὴν λήψιν μετοχῶν εἰς τὴν ὡς ἄνω ὀρισθεῖσαν τιμὴν, ἤτοι 10 % μικροτέραν τῆς πραγματικῆς ἀξίας των.
  - Καταβάλλουν οἱ παλαιοὶ μέτοχοι τὴν πρώτην δόσιν ἐκ 500 δρχ. δι' ἐκάστην μετοχὴν.
  - Εἰδοποιεῖται παρὰ τοῦ ἐν Ν. Ὑόρκῃ οἴκου Κ. ὅτι εἰς ἐκτέλεσιν πρὸ καιροῦ δοθείσης παραγγελίας ἐφόρτωσεν ἐπὶ τοῦ ἀ/π «ΕΛΛΑΣ» τὰ παραγγελθέντα ἐμπορεύματα καὶ ὅτι τὴν φορτωτικὴν ἀξίας 680 δολλαρίων διαβιβάζει διὰ τῆς Bank of New York.
  - Καταβάλλει φόρους δημοσίου 125.000 δρχ.
  - Διαθέτει τὰς 500 μετοχὰς νέας σειρᾶς διὰ δημοσίας ἐγγραφῆς πρὸς 1.300 δρχ. ἐκάστην.
  - Καταβάλλει δαπάνας ἐκδόσεως καὶ διαθέσεως μετοχῶν δευτέρας σειρᾶς δρχ. 265.000.
  - Πλήρωνει μερίσματα πληρωτέα 560.000 δρχ.
  - Αἱ μέχοι σήμερον πωλήσεις ἐμπορευμάτων τῆς Ἑταιρίας ἀνῆλθον εἰς 780.000 δρχ. γενομένας ὡς κατωτέρω : 450.000 δρχ. τοῖς μετρητοῖς μὲ ἐκπτώσιν 3 %, 210 000 δρχ. ἐναντι γραμματίων καὶ αἱ ὑπόλοιποι ἐπὶ λογαριασμῶ.
  - Κατηναλώθησαν ὕλικά συσκευασίας ἀξίας 52.000 δρχ.
  - Εἰσέπραξε παρὰ τῶν Χρεωστῶν τῆς 312.000 δρχ., ἐκ δὲ τῶν Γραμματίων. Εἰσπρακτέων 417.000 δρχ. ἔδωσε δὲ πρὸς διαμαρτύρησιν λήξαντα καὶ μὴ πληρωθέντα Γραμμάτια ἀξίας 42.000 δρχ. δι' ἃ κατέβαλεν ἔξοδα διαμαρτυρήσεως 650 δρχ.
  - Ἐξ ἄλλου ἐπλήρωσεν συναλλαγματικὰς ἀποδοχῆς τῆς ἀξίας 850.000 δρχ. καὶ εἰς διαφόρους πιστωτὰς τῆς 380.000 δρχ.
  - Δι' αἰτήσεώς της μεταφέρει τὰ ἐν ἀποταμιεύσει παρὰ τῶ Τελωνεῖῳ ἐμπ)τα εἰς Γενικὰς Ἀποθήκας ἀπὸ τὰς ὁποίας λαμβάνει τοὺς σχετικὸς πιστωτικὸς τίτλους. Καταβάλλει

- δι' ἔξοδα μεταφορᾶς καὶ ἀποθήκευτρα 930 δραχ.
- Παραλαμβάνει ἀπὸ τὴν Ἰογικὴν Τράπεζαν τὴν παρὰ τῆς Τραπεζῆς Bank of New York φορτωτικὴν 680 δολλαρίων καὶ καταβάλλει τὴν ἀξίαν ταύτης πρὸς 30,80 δραχ. κατὰ δολλᾶριον ἠΰξημένην καὶ μὲ προμήθειαν 5 %.
  - Διαβιβάζει παραγγελίαν εἰς τὸν ἐν Λονδίῳ προμηθευτὴν τῆς G. Smith ἀξίας 500 λιρῶν (Τιμὴ λίρας 80,50 δραχ.).
  - Παλαιὸς μέτοχος ἐγγραφεὶς διὰ 20 νέας μετοχὰς τὰς ὁποίας ἐδικαίωτο καὶ καταβάλων τὴν πρώτην δόσιν δὲν προσήλθεν ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν νὰ καταβάλῃ τὴν δευτέραν δόσιν. Κατόπιν τούτου ἡ Ἑταιρία ἐξεποίησε χρηματιστηριακῶς τὰς ὡς ἄνω μετοχὰς πρὸς 1050 δραχ. ἐκάστην τοῖς μετρητοῖς. Οἱ λοιποὶ παλαιοὶ μέτοχοι κατέβαλον τὴν β' δόσιν.
  - Διὰ ἐνοικίαισιν καταστήματος διὰ τὸ Ὑπ/στημα Θεσσαλονίκης καταβάλλει δραχ. 18.000, ἀντίτιμον ἐνοικίων ἕξ μηνῶν.
  - Πρὸς τὸ Ὑποκατάστημα Θεσ/νίκης ἀποστέλλει ἔμπορεύματα ἀξίας 1.350.000 δραχ. καὶ καταβάλλει δι' ἔξοδα ἀποστολῆς 3.200 δραχ.
  - Συμμετασχούσα εἰς μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν Οἰκονομικοῦ Ὄργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου διὰ τὴν προμήθειαν πρὸς αὐτὸν ὠρισμένων ἔμπορευμάτων ἐντὸς ταχθείσης προθεσμίας παραδίδει ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν ἐκδόσεως Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς διὰ τὸ ποσὸν 120.000 δραχ. Πληρώνει δὲ εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν προμήθειαν 5 % διὰ τὴν ἐγγυητικὴν ἐπιστολήν.
  - Πωλεῖ διὰ μεταβιβάσεως τῶν τίτλων τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν τὰ παρ' αὐταῖς ἔμπορεύματα ἀντὶ 1.530.000 δραχ. τοῖς μετρητοῖς.

Ζητεῖται : Νὰ γίνουν αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαὶ τῶν ἄνωτέρω πράξεων εἰς τὰ Βιβλία τῆς Ἀωνύμου Ἑταιρίας.

Ἐν Ἰδρύεται ἀνώνυμος ἑταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν « Ἀττικὴ ἀγορὰ » ἣτις θὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας τῆς ὁμωνύμου ὁμορρύθμου ἑταιρίας Δ. Νικολαΐδου καὶ Π. Νίκα. Τὸ κεφάλαιον τῆς Α.Ε. ὀρίζεται εἰς 6,000.000 δραχ. διηρημένον εἰς με-

τοχὰς τῶν 1000 δραχ. ἑκάστη. Οἱ ὁμόρρυθμοὶ ἑταῖροι Δ. Νικολαΐδης καὶ Π. Νίκας ἐγγράφονται διὰ 1600 μετοχὰς ἑκαστος. Εἰσφέρουν δὲ ἔναντι τῆς ἀξίας τῶν μετοχῶν δι' ἃς ἐνεγράφησαν τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς ὁμορρυθμοῦ ἑταιρίας τῶν ἀνήκοντα εἰς ἑκαστον ἐξ ἡμισείας καὶ ἔχοντα κατὰ τὸν συνταχθέντα Ἴσολογισμόν ὡς κατωτέρω :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον	44.800	Πιστωταὶ	242.000
Ἐμπορικὴ Τράπεζα	52.600	Φορτωτικαὶ Πλητέαι	600.000
Ἐμπορεύματα	1.864.500	Γρατῖα Πληρωτέα	340.000
Ἐμπ/τα ἐν πλῶ	600.000	Ἐνυπόθηκον Δάνειον	80.000
Γρατῖα Εἰστέα	326.000	Ἀποβεσθέντα ἔπιπλα	24.000
Χρεῶσται	258.500	Κεφάλαιον	2.000.000
Ἐπιπλα καὶ Σκεύη	27.000	Ἀποθεματ. Κεφάλαιον	477.400
Ἀκίνητον	560.000		
Φήμη καὶ Πελατεία	30.000		
	<u>3.763.400</u>		<u>3.763.400</u>

Τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα ἐξετιμῆθησαν ὑπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ἐπιτροπῆς ἐκτιμῆσεως τῶν εἰς εἶδος εἰσφορῶν τῶν μετόχων ὡς κατωτέρω :

Ἐμπορεύματα 1.915.000 δραχ. Ἐμπορεύματα ἐν πλῶ 642.000 δραχ. Γρατῖα Εἰστέα 15 % ἐπὶ ἔλαττον τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας.

Χρεῶσται 20 % ἐπὶ ἔλαττον τῶν ἀναγραφομένων εἰς τὸν Ἴσολογισμόν.

Ἐπιπλα καὶ σκεύη 13.000 δραχ.

Ἀκίνητον 750.000 δραχ.

Αἱ φορτωτικαὶ πλητέαι ἐκπροσωποῦν 20.000 δολ. ἡ τιμὴ τοῦ δολλαρίου ἀνέρχεται εἰς 30,60 δραχ. Τὰ λοιπὰ στοιχεῖα ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ μεταβιβάζονται εἰς τὴν ἀναγραφομένην τιμὴν.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀξίας τῶν ἀναληφθεισῶν μετοχῶν, οἱ ὡς ἄνω δύο μέτοχοι καταβάλλουν τὸ ὑπόλοιπον εἰς μετρητά. Εἰς τοὺς Δ. Νικολαΐδην καὶ Π. Νίκαν δίδονται ἀνὰ 50 ἰδρυτικοὶ τίτλοι.

Αἱ ὑπόλοιποι μετοχαὶ διατίθενται πρὸς 1050 δραχ. ἑκάστη.

ὧν ἡ ἀξία κατατίθεται ἀμέσως ὑπὸ τῶν ἐγγραφομένων. Διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ, τὴν ἐκτύπωσιν τῶν μετοχῶν καὶ τὴν χαρτοσήμανσιν αὐτῶν καταβάλλονται δαπάναι 17.500 δρχ. Ἀκολούθως καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως ἡ ἀνώνυμος Ἑταιρία ἐνήργησε τὰς ἐξῆς πράξεις :

1. Εἰσπράττει ἅπαντα τὰ ἐκχωρηθέντα αὐτῇ παρὰ τῆς ὁμορρύθμου ἑταιρίας γραμμάτια εἰς τὴν ὀνομαστικὴν ἀξίαν αὐτῶν.

2. Εἰσπράττει παρὰ τῶν χρεωστῶν τῆς ὁμορρύθμου ἑταιρίας 215.000 δρχ. μὲ τοὺς ὑπολοίπους δὲ τούτων προῆλθεν εἰς συμβιβασμὸν καὶ εἰσπράττει τὰ 60 % τῆς ὀφειλῆς των, τοῦ ὑπολοίπου ἐκχωρηθέντος εἰς αὐτοὺς ὑπὸ μορφὴν ἐκπτώσεως.

3. Παραλαμβάνει τὰ ἐν πλῶ ἔμπορεύματα ἔναντι τῆς φορτωτικῆς τὴν ὁποίαν ἐξόφλησε πρὸς 31 δρχ. κατὰ δολλάριον.

4. Καταβάλλει 58.000 δρχ. διὰ τὴν διαρρύθμισιν τοῦ ἀκινήτου καὶ ἐκμισθώνει τὸ ἥμισυ τούτου ἀντὶ 5.000 δρχ. μηνιαίως προεἰσπράξασα τὰ ἐνοίκια δύο ἐτῶν.

5. Διαβιβάζει παραγγελίαν εἰς τὸν ἐν Ν. Ὑόρκῃ Π. Ρ. ἀξίας 25.000 δολ. καὶ ἀνοίγει διὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ἰσόποσον ἐνέγγυον πίστωσιν, δι' ἣν καταβάλλει ὡς περιθώριον 20 % ἐπὶ τῆς ἀξίας τούτων πρὸς 30,50 κατὰ δολλάριον.

6. Πωλεῖ ἔμπορεύματα ἀξίας 1.280.000 δρχ., ἐξ ὧν 850.000 δρχ. τοῖς μετρητοῖς, 250.000 δρχ. ἔναντι γραμματίων καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐπὶ λογισμῶ.

7. Ἀγοράζει ἔμπ)τα 820.000 δρχ. ἐξ ὧν 480.000 δρχ. τοῖς μετρητοῖς, 200.000 δρχ. ἔναντι γρ)τίων καὶ τὸ ὑπόλοιπον εἰς λογισμὸν.

8. Ἐκ τῶν γενομένων πωλήσεων ἐπιστρέφονται παρὰ τῶν πελατῶν ἔμπ)τα ἀξίας 87.000 δρχ. ὧν τὴν ἀξίαν ἐγγράφει εἰς λογισμὸν.

9. Ἐκχωρεῖ πρὸς διαφόρους πελάτας τῆς ἐκπτώσεις ἐπὶ γενομένων εἰς αὐτοὺς πωλήσεων ἀνελθούσας εἰς 12.400 δρχ.

10. Καταβάλλει τοκοχρεολύσιον ἐνυποθήκου Δανείου 20.650 δρχ. ἐξ ὧν 1.950 δρχ. εἶναι τόκοι, τὸ ὑπόλοιπον δὲ χρεολύσιον (Κεφάλαιον).

11. Καταβάλλει ἔναντι χρέους της πρὸς πιστώτας της 235.000 δραχ. δι' ἐξόφλησιν γραμματίων ἐκδόσεως καὶ συν)κῶν ἀποδοχῆς της 280.000 δραχ.

12. Καταβάλλει δι' ἀσφάλισιν τῶν ἐμπορευμάτων της 24.800 δραχ. εἰς ἀσφαλιστικὴν ἐταιρίαν « Ἀστήρ ».

Ζητεῖται : Νὰ γίνουσι αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαὶ τῶν ἀνωτέρω πράξεων : εἰς τὰ βιβλία τῆς Ἄνων. Ἐταιρίας καὶ β) εἰς τὰ βιβλία τῆς ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας διὰ τὸ κλείσιμον τούτων.

2. Κατὰ τίνας τρόπους δύναται νὰ γίνῃ ἡ αὐξησις τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀνωνύμου ἐταιρίας ; καὶ τίνας αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαὶ εἰς ἕκαστον τῶν τρόπων τούτων ;

5. Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ

(Ἐξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Δημ. Παπαδημητρίου)

Α') Ἐργοστάσιον Νηματουργίας κατὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν περίουδον ἔχει τὴν ἐξῆς παραγωγὴν νημάτων :

Νῆμα	No 1	χλγρ.	100.000
»	»	2	» 80.000
»	»	3	» 50.000

Τὰ ὡς ἄνω νήματα παρήχθησαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐγκαταστάσεων. Διὰ τὴν παραγωγὴν αὐτῶν ἠναλώθη βάμβαξ ὡς κάτωθι :

24/25 χιλιοστῶν διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος
No 1 χλγρ. 110.000 X 25

25/26 χιλιοστῶν διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος
No 2 χλγρ. 90.000 X 27

28/30 χιλιοστῶν διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος
No 3 χλγρ. 55.000 X 38

Τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων βιομηχανοποιήσεως πλὴν τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων ἀνῆλθε δι' ὄλην τὴν παραγωγὴν εἰς δραχμὰς 4.500.000.

Αἱ ἀποσβέσεις τῶν ἐγκαταστάσεων εἰς δραχμὰς 750.000.

Τὰ γενικὰ ἐξόδα παραγωγῆς » » 900.000.

Δόσατε τὸ κατὰ κίλον κόστος παραγωγῆς τῶν παραχθέντων

νημάτων λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κατὰ 24ωρον ἀπόδοσις τοῦ νηματουργείου ἀνέρχεται κατὰ εἶδος νήματος ὡς κάτωθι :

No 1	χλγρ.	5.000
No 2	»	4.000
No 3	»	2.500

B') Οἱ ἐνδιαφέροντες λογαριασμοὶ Ἐργοστασίου Πυρηνελαιουργίας εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως ἔχουν ὡς ἐξῆς :

Πυρηνέλαιον ὀκ.	400.000	X	δρχ.	2.400.000
Πυρηνόξυλον (Ἐπ/ὄν)	3 000.000	X	»	600.000
Παραγωγή πυρηνελαιίου		X	»	2.500 000
Δαπάναι παραγωγῆς πυρηνελαιίου μερισθεῖσαι		Π	»	2.400.000
Πωλήσεις πυρηνελαιίου ὀκ.	300.000	Π	»	2.100.000
Πωλήσεις πυρηνοξύλου ὀκ.	2.500 000	Π	»	560 000

Ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα μετὰ τὴν καταχώρησιν τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις κοστολογεῖ τὸ ὑπόπροϊόν εἰς τὴν τιμὴν τῆς πωλήσεως, ἣτις διὰ τὸ πυρηνόξυλον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ ἰσολογισμοῦ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 200 κατ' ὀκᾶν.

Γ') Βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις Σπορελαιουργίας καὶ Ὑδρογονώσεως ἐπραγματοποίησε κατὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν περιόδον τὴν κάτωθι παραγωγήν :

500.000 ὀκ. βαμβακέλαιον
1.000.000 » ὑδρογονωμένον λίπος

Ἐολόκληρος ἡ παραχθεῖσα ποσότης βαμβακελαιίου ἐχρησιμοποιήθη ὡς πρώτη ὕλη διὰ τὴν ὑδρογόνωσιν, ἀπετιμήθη δὲ εἰς τὴν τιμὴν τοῦ κόστους, ἣτις κατὰ μέσον ὄρον ἦτο κατὰ 1,5 δρχ. μικροτέρα τῆς τρεχούσης (Τιμὴ κόστους 13,50, τρέχουσα 15).

Ἐο λογαριασμός Ὑδρογονωμένον Λίπος εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως παρουσιάζει ὑπόλοιπον χρεωστικόν ὀκ. 1.000.000 δρχ. 16.000.000, ὁ δὲ λογαριασμός Πωλήσεις Ὑδρογονωμένου Λίπους παρουσιάζει ὑπόλοιπον πιστωτικόν ὀκ. 950.000 δρχ. 15.675 000.

Ἐο λογαριασμός Βαμβακέλαιον εἶναι ἐξισωμένος παρουσιάζων εἰς τὴν χρέωσιν καὶ τὴν πίστωσιν ὀκ. 500.000 δραχμὰς 6.750.000.

Δόσατε τὴν κατὰ τὴν γνώμην σας ὀρθὴν θέσιν τῶν λογασμῶν ὥστε νὰ διαπιστωθῇ τὸ κατὰ κλάδον ἀποτέλεσμα καὶ προσδιορίσατε τοῦτο λογιστικῶς, ἐνεργοῦντες τὰς σχετικὰς ἐγγραφάς.

Δ') Εἰς σιδηροβιομηχανίαν βαρέων σιδηρῶν κατασκευῶν ἐνηργήθησαν αἱ ἑξῆς πράξεις :

α) Ἡ ΕΤΕΑ μέσῳ τῆς ὁπίας εἶχεν ἀνοιχθῆ πίστωσης ὑπὲρ τοῦ Οἴκου X τῆς Γερμανίας διὰ τὴν ἀγορὰν 500 τόννων σιδηρολαμαρινῶν ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τὴν κάτωθι ἐκκαθάρισιν.

Ἄξια συναλλάγματος Δολλάρια 50.000 X 30 δρχ.	1.500.000
Τηλεγραφικὰ	» 5.000
Προμήθεια ἰδίας καὶ ἀνταποκριτῶν αὐτῆς	» 20.000
	<hr/>
Σύνολον	» 1 525.000

Μεῖον καταβληθὲν περιθώριον κατὰ τὸ ἀνοιγμα τῆς πιστώσεως	» 725 000
	<hr/>
Ἐπόλοιπον	» 800.000

Ἡ Ἐπιχείρησις καταβάλλει τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο καὶ παραλαμβάνει τὰ φορτωτικὰ ἐγγραφα, μεθ' ὃ προβαίνει εἰς τὸν ἐκτελωνισμόν καὶ παραλαβὴν τῶν σιδηρολαμαρινῶν καταβάλλουσα δι' ἔξοδα ἐκτελωνισμοῦ καὶ παραλαβῆς δραχμὰς 200 000.

β) Ἡναλώθη ἀκάθαρτον πετρέλαιον χλγρ. 10.000 X 1,5 διὰ τὴν κίνησιν τῆς ἠλεκτροπαραγωγικῆς μονάδος τῆς ἐπιχειρήσεως.

γ) Κατεβλήθη εἰς καθηγητὴν Πολυτεχνείου Ω δρχ. 10.000 ὡς ἀμοιβή του διὰ τὰς παρασχεθείσας αὐτῇ τεχνικὰς συμβουλὰς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προϊόντος Α.

δ) Ὁ Καταμερισμὸς τῶν ἡμερομισθίων ληξάσης περιόδου ἔχει ὡς ἑξῆς :

Παραγωγή προϊόντος Α δρχ.	80.000
» » Β »	7.0000
Ἡλεκτροπαραγωγή	» 5.000
Φύλαξις ἐργοστασίου	» 3.000
Συντήρησις μηχανημάτων ἐργ.	2.000
Τὸ ὅλον	<hr/> 160.000

Αἱ ὑπολογισθεῖσαι ὡς βαρύνουσαι τὴν ἐπιχείρησιν εἰσφοραὶ ἀνέρχονται εἰς 10 % τῶν ἡμερομισθίων.

ε) Κατεβλήθη ἡ συνδρομὴ τοῦ Τεχνικοῦ Περιοδικοῦ Π δρχ. 1.000. Νὰ γίνουν αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαί.

Ε') Βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις διαθέτει μίαν ἀποθήκην συνολικοῦ ὄγκου 10.000 ΜΒ. Τὰ στοιχεῖα τῆς κινήσεως τῶν ἀποθεμάτων τῶν πρῶτων ὑλῶν ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Α' ὕλη Α ἀγοραὶ τόν. 5.000 συνολ. ὄγκου 8.000 ΜΒ — μέσον μηνιαῖον ἀπόθεμα 600 τόννοι.

Α' ὕλη Β ἀγοραὶ τόν. 3.000 συνολ. ὄγκου 5.000 ΜΒ — μέσον μηνιαῖον ἀπόθεμα 500 τόννοι.

Α' ὕλη Γ ἀγοραὶ τόν. 9.000 συνολ. ὄγκου 9.000 ΜΒ — μέσον μηνιαῖον ἀπόθεμα 1.000 τόννοι.

Ἡ κατ' ἀξίαν κινήσις τῶν ἀγορῶν καὶ ἡ μέση ἀξία τῶν ἀποθεμάτων ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Α' ὕλη Α ἀξία ἀγορῶν δρ. 4.000.000 μέσον ἀπόθεμα δρ. 400.000

Α' » Β » » 3.000.000 » » » 500.000

Α' » Γ » » 8.000.000 » » » 1.100.000

Σ τ ο ι χ ε ῖ α Ἐ π ι β α ρ ὺ ν σ ε ω ν

Ἀποβέσεις ἀποθηκῶν	δρχ. 80.000
Συντηρήσεις ἀποθηκῶν	» 60.000
Τόκοι	» 100.000
Ἐξοδα τμήματος Προμηθειῶν	» 60.000
Γενικὰ ἐργατικὰ ἀποθηκῶν	» 100.000
Ἀναλογία Γεν. ἐξόδων Διοικήσεως	» 200.000

Ζ η τ ε ῖ τ α ι : α) Βάσει τῶν ὡς ἄνω στοιχείων νὰ προσδιορισθοῦν οἱ κατ' ἀξίαν συντελεσταὶ ἐπιβαρύνσεως τῶν πρώτων ὑλῶν.

β) Νὰ θεωρηθοῦν τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα ὡς ἀπολογιστικὰ καὶ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι οἱ ἰσχύσαντες συντελεσταὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως εἶχον ὡς ἑξῆς :

Α' ὕλη Α 4 %

Α' » Β 3 %

Α' » Γ 4 %

ἐνεργουμένων τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν καὶ διδομένης πλήρους τῆς εἰκόνας τῶν λογαριασμῶν ἐν τῷ Καθολικῷ.

ΣΤ') Ἡ κατάσταση ημερομισθίων ληξάσης περιόδου ἀνῆλθεν εἰς 100.000 δρ. Αἱ κρατήσεις ἐπὶ τῆς καταστάσεως ὑπὲρ ΙΚΑ ἀνῆλθον εἰς 9 000. Τὸ ὑπόλοιπον κατεβλήθη εἰς τοὺς δικαιούχους μείον 2.000 δρχ. ἕνεκα μὴ προσελεύσεως αὐτῶν πρὸς πληρωμὴν. Αἱ βαρύνουσαι τὴν ἐπιχείρησιν εἰσφοραὶ ἀνέρχονται εἰς 10 % ὑπὲρ ΙΚΑ καὶ 5 % ὑπὲρ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Χ.

Ἡ ἐπιχείρησις διαρκούσης τῆς χρήσεως κοστολογεῖ τὰ ὑποχρεωτικὰ δῶρα τὰ ὁποῖα ἀνέρχονται εἰς 15 % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ημερομισθίων. Τὰ δοθέντα τοῦ μερισμοῦ τῶν ὡς ἄνω ημερομισθίων ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Παραγωγή προϊόντος Α	25.000
» » Β	40 000
Συνεργεῖον ἐπισκευῶν	10.000
Ἀτμοπαραγωγή	8.000
Ἡμερομίσθια ἀποθηκῶν α' ὑλῶν	4 000
» ἀποθήκης προϊόντος	6.000
Φύλαξις ἐργοστασίου	7 000
	<hr/>
	100.000

Ζητεῖται νὰ γίνουν αἱ σχετικαὶ ἐγγραφαί.

Ζ') Τὰ δεδομένα περιόδου τινὸς Χ Ὑφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως Ω ἔχουν ὡς ἑξῆς :

1) Ἀγοραὶ νημάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν ἀπὸ διαφόρους.

No 10 Κιλά 5.000 δρχ. 150.000

No 20 » 7.000 » 280.000

No 30 » 10 000 » 500 000

2) Ἀγοραὶ ἀνταλλακτικῶν μηχανημάτων δραχμαὶ 75.000 τοῖς μετρητοῖς.

3) Ἡνοίχθη πίστωσις παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ὑπὲρ τοῦ Οἴκου ΑΝΤΕΡΣΟΝ διὰ δολλάρια 15.000 καλύπτοντα τὴν ἀξίαν 7.000 κιλῶν νήματος No. 60 τὸ ὁποῖον θὰ φορτωθῇ ὑπὸ

τοῦ ὡς ἄνω δικαιούχου ἐντὸς δύο μηνῶν. Κατεβλήθη τὸ περιθώριον τῆς ὡς ἄνω πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 150.000.

- 4) Ἐβιομηχανοποιήθησαν 2.000 Κιλὰ νήματος Νο. 10
 » 3.000 » » Νο. 20
 » 2.000 » » Νο. 30

5) Κατεβλήθη ἡ ἀξία τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τὴν κίνησιν τῶν μηχανημάτων δραχμαὶ 40.000.

6) Ἡ κατάστασις ἡμερομισθίων τῆς ἐν λόγῳ περιόδου ἀνῆλθεν εἰς 100.000 δραχ. ἐξ ὧν ἐκρατήθησαν ὑπὲρ διαφόρων Ὄργανισμῶν 5.000 δραχ. τὸ δὲ ὑπόλοιπον κατεβλήθη εἰς τοὺς δικαιούχους. Αἱ εἰσφοραὶ αἱ βαρύνουσαι τὴν ἐπιχείρησιν ἀνέρχονται εἰς 10 % ὑπὲρ Ι.Κ.Α. Ἡ ἐπιχείρησις κοστολογεῖ καὶ τὰ νόμιμα δῶρα 15 % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἡμερομισθίων.

Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομισθία ἀφοροῦν ἀποκλειστικῶς τὴν παραγωγὴν ὑφασμάτων.

7) Ἡ ἐπιχείρησις κοστολογεῖ διὰ συντελεστῶν ὡς ἑξῆς, τῶν ποσοστῶν ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἡμερομισθίων.

Ἀποσβέσεις	20 %
Γενικὰ ἔξοδα Ἐργοστασίου	10 % _a
Γενικὰ ἔξοδα Διοικήσεως	20 %

8) Κατὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα ἐπετεύχθη ἡ ἑξῆς παραγωγή :

Ὑφάσματος ποιότητος Κ.	μέτρα 20 000
» » Λ.	» 21.000
» » Μ.	» 30 000

Δι' ἑκατέραν τῶν ὡς ἄνω ποιότητων ἐχρησιμοποιήθη ἀντιστοίχως τὸ νῆμα Νο. 10, 20 καὶ 30.

Ζητεῖται ἡ ὀλικὴ καὶ κατὰ μέτρον κοστολόγησις τῆς ὡς ἄνω παραγωγῆς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἡμερησία παραγωγή τοῦ ἔργοστασίου κατὰ ποιότητα ἔχει ὡς ἑξῆς :

Κ.	μέτρα 1.000
Λ.	» 500
Μ.	» 1.200

Η') Ποία ἡ ἐπίδρασις τῆς φύσεως τῶν δαπανῶν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἀρίστου βαθμοῦ ἀπασχολήσεως.

Θ') Τίθενται ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τὰ κάτωθι ἐτήσια στοιχεῖα ἀφορῶντα βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ψύχους καὶ πάγου.

Ἀμοιβαί προσωπικοῦ Μηχανοστασίου	Δρχ.	200.000
» διοικητικοῦ προσωπικοῦ	»	150.000
» ἐργ(κοῦ προσ)κοῦ ψυκτικῶν θαλάμων	»	100.000
» » παγολεκάνης	»	120.000
Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀπασῶν τῶν ἀνωτέρω ἀμοιβῶν πρὸς 10 %	»	57.000
Ἀμμογία	»	26.000
Μηχανέλαιον	»	10.000
Ἄλας	»	35.000
Ρεῦμα KW 1.125.000 πρὸς 0,40	»	450.000
Συντηρήσεις καὶ ἐπισκευαί	»	100.000
Ἀποσβέσεις	»	250.000
Τόκοι	»	83.000
Διάφορα ἔξοδα Διοικήσεως	»	140.000

Ζητεῖται νὰ συνταχθῇ τὸ κοστολόγιον κατὰ στήλην πάγου λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν κάτωθι :

α) Διὰ τὴν παραγωγὴν μιᾶς στήλης πάγου ἀπαιτοῦνται 1,50 KW ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

β) Ἐκ τῶν ὑλικῶν μόνον τὸ ἄλας ἐχρησιμοποίηθη διὰ τὴν παραγωγὴν πάγου, τὰ ὑπόλοιπα ἀφοροῦν πάγον καὶ ψῦξιν.

γ) Ὁ μερισμὸς τῶν ἐμμέσων δαπανῶν παραγωγῆς λαμβάνει χώραν βάσει τῆς καταναλώσεως ρεύματος.

δ) Ὁ μερισμὸς τῶν τόκων καὶ τῶν ἐξόδων Διοικήσεως βασιτεῖ τοῦ κατὰ κλάδον κύκλου ἐργασιῶν.

ε) Ἡ εἰς πάγον παραγωγή ἀνῆλθεν εἰς 500.000 στήλας, αἵτινες ἐπωλήθησαν πρὸς δρχ. 2,5 ἑκάστη, τὰ δὲ ἐκ ψυκτικῶν ἔσοδα εἰς δρχ. 1.000.000.

Ἡ ἐπιχείρησις ἔξαντλεῖ τὸ μέγιστον τῆς παραγωγικῆς ἐκαστότητος αὐτῆς εἰς πάγον μόνον κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Ὑπάρχει περίπτωσις αὐξήσεως τῆς καταναλώσεως κατὰ 150.000 στήλας κατὰ τὴν νεκρὰν περίοδον. Ἡ τιμὴ τῆς διαθέσεως τῶν

ἐν λόγῳ στηλῶν θὰ ἀνέλθῃ εἰς δρχ. 1,7.

Ἔχετε τὴν γνώμην ὅτι συμφέροι ἡ αὔξησις αὕτη τῆς παραγωγῆς καὶ διατί, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ὑλικά παραγωγῆς καὶ τὰ ἐργατικά παγοθαλάμων εἶναι ἀναλογικαὶ δαπάναι.

Γ') Ποία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξύ γενικῶν ἐξόδων Ἐκμεταλλεύσεως καὶ Γενικῶν ἐξόδων Διοικήσεως καὶ πῶς κατανέμονται τὰ Γενικά ἔξοδα Διοικήσεως ;

ΙΑ') Τί καλοῦνται οὐδέτερα ἔξοδα; Ἀναφέρατε περιπτώσεις οὐδετέρων ἐξόδων. Τὰ οὐδέτερα ἔξοδα δύνανται νὰ ἀποτελέσουν στοιχεῖα κόστους ;

ΙΒ') Ἐργοστάσιον σπορειαουργίας κατεργάζεται κατὰ 24ωρον 20.000 χλγ. βαμβακόσπορου, ἐργάζεται δὲ 300 24ωρα ἐτησίως. Τὰ ἡμερήσια ἀναλογικὰ ἔξοδα αὐτοῦ ἀνέρχονται εἰς δρχ. 4.000 (Ἐργατικά, Ρεῦμα, Καύσιμα). Τὰ ἐτήσια σταθερὰ ἔξοδα ἀνέρχονται εἰς δρχ. 600.000.

Τὸ ἴδιον ἐργοστάσιον δύναται ἀντὶ βαμβακόσπορου νὰ κατεργασθῇ ἡλιοσπορον. Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ κατὰ 24ωρον κατεργασθησομένη ποσότης ἡλιοσπόρου θὰ ἀνέλθῃ εἰς 12.000 χλγ. καὶ θὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἐξῆς μεταβολὰς εἰς τὸ κόστος ;

α) Αὔξησιν τῶν τόκων κατὰ δρχ. 120 000 ἐτησίως λόγῳ προσθέτου δανεισμοῦ κεφαλαίων.

β) Δαπάνας μετατροπῆς τῶν πιεστηρίων δρχ. 60.000 ἐτησίας ἀποσβέσεως.

Ἐρωτᾶται ποῖον ἐκ τῶν δύο εἰδῶν σπόρου συμφέροι νὰ κατεργασθῇ τὸ ἐν λόγῳ ἐργοστάσιον ὅταν,

1) Ἐκ τῆς κατεργασίας τοῦ βαμβακόσπορου, μετ' ἀποτίμησιν τῶν συμπαραγῶγων, ὑποπαραγῶγων καὶ ὑπολειμμάτων εἰς τὴν τιμὴν τῆς πωλήσεως, κερδίζει 8% ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ κόστους τοῦ βαμβακαλαίου, τοῦ ὁποίου ἡ τιμὴ πωλήσεως ἀνέρχεται εἰς 11,88 κατὰ χλγ.

2) Ἡ τιμὴ κτήσεως τοῦ ἡλιοσπόρου εἶναι 2 50 κατὰ χλγ. παράγονται δὲ ἐξ αὐτοῦ 25% ἔλαιον καὶ 75% ὑπολείματα. Ἡ τιμὴ πωλήσεως τοῦ ἐλαίου ἀνέρχεται εἰς 12,5 κατὰ χλγ. ἡ δὲ ἀξία χορήσεως τοῦ ὑπολείματος ὡς καυσίμου 0,20 κατὰ χλγ.

ΙΓ') Δόσατε τὴν πορείαν τῶν λογαριασμῶν ἐκ τῶν ὁποίων θὰ διέλθουν αἱ κάτωθι δαπάναι εἰς ἐπιχειρήσιν κλωστοῦφαντουργίας.

Ἡμερομίσθια Ὑφαντουργείου	δρχ.	100.000
» Κλωστηρίου	»	50.000
I. K. A. βαρύνον τὴν ἐπιχειρήσιν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω »		15.000
Ἐπισκευὴ μηχανημάτων Ὑφαντουργείου εἰς μηχανουργεῖον τρίτου X	»	10.000
Κόμιστρα βάμβακος	»	5.000
Βιομηχανοποιήσιν βάμβακος χλγ. 10.000 πρὸς 25.		

ΙΔ') Ὁ λογαριασμός ἐκμεταλλεύσεως Πυρηνελαιουργείου ἔχει εἰς χρέωσιν δρχ. 100.000, παρήχθησαν 10.000 δκ. ὡς πυρηνέλαιον καὶ 250.000 δκ. ὡς πυρηνόξυλον. Ἐὰν ἡ τιμὴ ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ πυρηνελαίου εἶναι 9 δρχ. κατ' ὀκᾶν, τοῦ δὲ πυρηνόξυλου 0.3¹ δρχ. δόσατε τὴν ἐγγραφὴν τοῦ κόστους βάσει τῆς ἀγοραίας ἀξίας τῶν προϊόντων τούτων.

ΙΕ') Τί καλεῖται βαθμὸς παγιοποιήσεως τῆς περιουσίας καὶ ποῖαι συνέπειαι προκύπτουν ἐκ τῆς διαφορᾶς διαρθρώσεως τῆς περιουσίας.

ΙΣΤ') Εἰς ἐπιχειρήσιν σαπωνοποιίας παράγουσαν τρία εἶδη σάπωνος ὑπάρχουν τὰ ἑξῆς ἐτήσια δεδομένα :

1) Ἐβιομηχανοποιήθησαν πρῶται καὶ βοηθητικαὶ ὕλαι

Διὰ τὴν παραγωγὴν εἴδους Α	δρχ.	1.040.750
» » » Β	»	570.375
» » » Γ	»	620.625

2) Ἐπραγματοποιήθησαν :

Α'. Ἡμερομίσθια ἐκ δρχ. 1.100.000, κατανεμόμενα ὡς ἑξῆς :

Παραγωγή σάπωνος γενικῶς	δρχ.	950.000
Ἀτμοπαραγωγή	»	50.000
Συνεργεῖον ἐπισκευῶν	»	75.000
Ἀποθήκη πρῶτων ὑλῶν	»	25.000

Αἱ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἡμερομισθίων τὴν ἐπιχειρήσιν βαρύνου-

σαι εισφοραὶ ἀνῆλθον εἰς δρχ. 110.000 ἤτοι 10% ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων.

Β'. Μισθοὶ ἐκ δρχ. 400.000 ἀφορῶντες :

Τὰς Διοικητικὰς ὑπηρεσίας κατὰ	250.000
Τὸ τμήμα πωλήσεων	» 50.000
Τὸ τμήμα ἀγορῶν	» 50.000
Τὴν Τεχνικὴν Διεύθυνσιν	» 50.000

Αἱ εισφοραὶ αἱ βαρύνουσαι τὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω μισθῶν ἀνέρχονται εἰς 48 000, ἤτοι 12% ἐπ' αὐτῶν.

3) Ἡναλώθησαν :

Ἐγὼν καὶ ἀνταλλακτικὰ δι' ἐπισκευὰς	δρχ. 125.000
Καύσιμα διὰ τὸ θερμοστήριον	» 100.000

4) Τὰ διάφορα γενικὰ ἔξοδα Διοικήσεως (φωτισμός, θέρμανσις, καθαριότης, συνδρομαί, Τ. Τ. Τ., ὁδοιπορικὰ κ. λ. π.) ἀνῆλθον εἰς δρχ. 150.000.

5) Αἱ ἀποσβέσεις ἀνῆλθον εἰς δρχ. 350 000 ἀφορῶσαι :

Τὰς ἐγκαταστάσεις παραγωγῆς σάπωνος κατὰ	δρχ. 250.000
Τὸ θερμοστήριον (ἀτμοπαραγωγή)	» » 50.000
Τὸ Συνεργεῖον ἐπισκευῶν	» » 30.000
Τὰ ἔπιπλα καὶ σκεύη τοῦ γραφείου	» » 20.000

6) Οἱ τόκοι τοῦ ξένου κεφαλαίου γενόμενοι δεκτοὶ ὡς στοιχεῖον κόστους ἀνῆλθον εἰς δρχ. 300.000.

Δεδομένα κοστολογήσεως

α) Ὁ παραχθεὶς ἀτμός ἠναλώθη κατὰ τὸ 1/2 διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ σάπωνος Α καὶ κατὰ τὸ 1/4 διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ Β καὶ Γ.

β) Τὸ Συνεργεῖον Ἐπισκευῶν ἠσχολήθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ σαπωνοποιείου, διὰ τὰς ὁποίας ἠναλώθησαν καὶ τὰ σχετικὰ ὑλικά καὶ ἀνταλλακτικά.

γ) Τὸ κατὰ μέσον ὄρον ἀπασχοληθὲν ξένον κεφάλαιον εἰς τὴν παραγωγὴν ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 1.000.000 ἐπὶ συνόλου ἀπασχολουμένου ξένου κεφαλαίου δρχ. 3.000.000.

δ) Στοιχεῖα διὰ τὸν μερισμὸν τῶν γενικῶν ἐξόδων Διοική-

σεως διὰ τὴν πρώτην κατανομήν :

Ἀγοραὶ	δραχ.	2 500.000
Πωλήσεις	»	3.500.000
Παραγωγή	»	3.000.000

Διὰ τὸν μερισμὸν ἡ παραγωγή λαμβάνει συντελεστὴν 2

Ὁ μερισμὸς τῶν γενικῶν ἐξόδων Διοικήσεως εἰς τὰ τρία εἶδη σάπωνος γίνεται κατὰ τὸν λόγον τῶν ἡμερομισθίων.

ε) Αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ σαπωνοποιείου ἀπασχολοῦνται ἀδιακρίτως διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τῶν τριῶν εἰδῶν σαπῶνων. Ἡ ἡμερησία αὐτῶν παραγωγικότης ἀνέρχεται ὡς κάτωθι :

Εἶδος Α'	δκ.	4 500
Εἶδος Β'	»	3.000
Εἶδος Γ'	»	2 250

στ) Ἡ κατὰ τὸ ὑπὸ κρίσιν ἔτος παραγωγή ἀνῆλθεν ὡς κάτωθι :

Εἶδος Α'	δκ.	210.000
Εἶδος Β'	»	70.000
Εἶδος Γ'	»	52.500

Ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ τὸ κατ' ὄκᾶν σάπωνος κόστος κατ' εἶδος μετ' ἀναλυτικῶν ὑπολογισμῶν θέσεων κόστους καὶ τῶν συναφῶν μερισμῶν.

ΙΖ') Βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις διατηρεῖ δύο ἐργοστάσια, τὸ Α καὶ Β. Ἡ μεγίστη παραγωγικὴ δυναμικότης ἑκατέρου, τούτων (εἰς ὅμοια προϊόντα) εἶναι τοῦ μὲν Α 2.100.000 μονάδες, τοῦ δὲ Β 1.200.000 μονάδες.

Ἡ ἐπιχείρησις προβλέπει ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ τουλάχιστον διετίαν δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ διαθέσῃ λόγφ κρίσεως ἄνω τῶν 2.000.000 μονάδων προϊόντων καὶ συνεπῶς σκέπτεται κατὰ τίνα τρόπον δύναται νὰ λειτουργήσῃ μετ' ὁ μικρότερον κόστος, ἀντιμετωπίζουσα ἀκόμη καὶ τὸ κλείσιμον τοῦ Β ἐργοστασίου

Τὰ ὑπ' ὄψιν δεδομένα ἔχουν ὡς ἐξῆς :

1) Τὸ κόστος παραγωγῆς ἔκ μεταβλητῶν δαπανῶν πλὴν τῶν

πρώτων ὕλων ἀνέρχεται διὰ τὸ ἐργοστάσιον Α καὶ διὰ κλιμάκια 700.000 μονάδων ὡς κάτωθι :

1ον κλιμάκιον δρχ. 3.500.000, 2ον κλιμάκιον δρχ. 3.850.000, 3ον κλιμάκιον δρχ. 4.200.000.

Τὸ κατὰ κλιμάκια κόστος τοῦ Β ἐργοστασίου, κατὰ κλιμάκια τῶν 400.000 μονάδων, ἔχει ὡς ἑξῆς :

1ον κλιμάκιον δρχ. 1.800.000, 2ον κλιμάκιον δρχ. 1.900.000, 3ον κλιμάκιον 2.200.000.

2) Τὰ ἔξοδα γενικῆς Διοικήσεως δι' ἀμφοτέρωτα τὰ ἐργοστάσια ἀνέρχονται ἐτησίως εἰς δρχ. 1.000.000.

3) Τὰ σταθερὰ ἔξοδα τῶν ἐργοστασίων ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 1.470.000 διὰ τὸ Α καὶ 720.000 διὰ τὸ Β. Εἰς τὰ ὡς ἄνω ἔξοδα δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἀποσβέσεις αἰτινες κατὰ κλιμάκια παραγωγῆς ὁρίζονται ἐτησίως ὡς κάτωθι :

	A'	B'
Παραγωγή 0	175.000	100.000
1ον κλιμάκιον	700.000	300.000
2ον κλιμάκιον	525.000	200.000
3ον κλιμάκιον	525.000	200.000

4) Αἱ ἀποζημιώσεις ἐκ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β' ἐργοστασίου ἀνέρχονται διὰ τοὺς μισθωτοὺς κλπ. εἰς 600 000 δρχ., ποσὸν τὸ ὁποῖον, ἂν ἀποφασισθῇ νὰ διατεθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, θὰ δανεισθῇ ἢ ἐταιρίᾳ πρὸς 12% τόκον. Ὑπόκεινται δὲ εἰς ἀπόσβεσιν δύο ἔτων.

5) Τὰ σταθερὰ ἔξοδα πλὴν ἀποσβέσεων τῆς ἀργίας τοῦ Β (ἐργ.)σίου θὰ εἶναι 100 000 ἐτησίως.

6) Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ κλεισίματος τοῦ Β ἐργ. τὰ ἔξοδα τῆς Γ. Δ)σεως λόγῳ καταλλήλου οργανώσεως θὰ μειωθοῦν κατὰ 200.000. Ζητεῖται νὰ ἐξετασθοῦν ὅλοι οἱ πιθανοὶ συνδυασμοὶ καὶ νὰ ἐξευρεθῇ ἡ προσήκουσα λύσις ἐπὶ σκοπῷ πραγματοποίησης τοῦ μικροτέρου κόστους.

ΙΗ') Τί γνωρίζετε περὶ διορθώσεων τέλους χρήσεως καὶ διαφορῶν ἐξ ἀπογραφῆς.

ΙΘ') Τὰ ὑπόλοιπα τῶν ἐνδιαφερόντων λογαριασμῶν βιομηχανικῆς Ἐπιχειρήσεως Ω ἔχουν ὡς ἑξῆς :

	Χρέωσις	Πίστωσις
Ἡμερομίσθια	100.000	
*Εργοδοτικαὶ εἰσφοραὶ	10.000	
Γενικά ἔξοδα ἐκμεταλλεύσεως	93.400	
Γενικά ἔξοδα Διοικήσεως	120.000	
Παραγωγή προϊόντων		
Παραγωγή προϊόντος Α'.	180.000	
» » Β'.	120.000	300.000
Π ρ ο ῖ ό ν τ α		
Προϊόν Α' μον. 1000	1.000.000	
» Β' » 2000	1.000.000	2.000.000
Πωλήσεις προϊόντων		
Πώλ. προϊόντος Α' μ. 750	1.200.000	
» » Β' μ. 1500	1.200.000	2.400.000
*Εξοδα πωλήσεως προϊόντων		
*Εξοδα πωλ. προϊόντος Α'.	60.000	
» » Β'.	40.000	100.000
Γενικά ἔξοδα πωλήσεων	70.000	
Πρώται ὕλαι	1.000.000	
Πρώται ὕλ βιομηχανοποιηθεῖσαι		1.035.000
Δ ε δ ο μ έ ν α		

1) Ὁ μερισμὸς τῶν ἡμερομισθίων ἔχει ὡς ἑξῆς :

Παραγωγή προϊόντος Α'.	δρχ. 50.000	
Παραγωγή προϊόντος Β'.	» 40.000	
Φύλαξις ἐργοστασίου	» 6.000	
Φόρτωσις προϊόντος Α'.	» 4.000	100.000

Αἱ ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραὶ ἰσοῦνται μετὰ τὸ 10 % τῆς ἀξίας τῶν ἡμερομισθίων.

2) Ἐνεργοῦνται ἀποσβέσεις συνολικῶς δραχμῶν 150.000, ἐξ ὧν 70 000 ἀφοροῦν ἐγκαταστάσεις ἀπησχολημένας μετὰ τὴν παραγωγὴν προϊόντος Α', 30.000 μετὰ τὴν παραγωγὴν προϊόντος Β', 20.000 ἐπιπλα καὶ σκευὴ γραφείου, 10.000 ἐπιπλα καὶ σκευὴ

ἐργοστασίον καὶ 20.000 ἐπιπλα τοῦ πρατηρίου διὰ τοῦ ὁποίου διατίθενται ἀμφοτέρω τὰ προϊόντα τῆς Ἑταιρίας.

3) Τὰ γενικὰ ἔξοδα Διοικήσεως βαρύνουν κατὰ τὸ $1/2$ τὴν παραγωγὴν προϊόντων καὶ κατὰ τὸ $1/4$ τὸ κόστος τῶν ἀγορῶν πρώτων ὑλῶν καὶ πωλήσεων προϊόντων.

4) Κριτήριον μερισμοῦ τῶν Γενικῶν ἔξόδων ἐκμεταλλεύσεως λαμβάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀμέσων ἡμερομισθίων, ὅστις ἀνῆλθεν διὰ μὲν τὴν παραγωγὴν τοῦ προϊόντος Α' εἰς 4.000 διὰ δὲ τὴν παραγωγὴν τοῦ προϊόντος Β' εἰς 2.000.

5) Ὁ λογαριασμὸς προϊόντα ἤνοιξεν μὲ τὰ κάτωθι ὑπόλοιπα παρελθούσης χρήσεως :

Προϊὸν Α'.	μ.	200	Δρχ.	160.000
» Β'.	μ.	500	»	175.000

Τὸ κόστος τοῦ πρώτου παραγωγικοῦ κυκλώματος ἔχει ὡς ἑξῆς :

Προϊὸν Α'.	μ.	800	Δρχ.	840.000
» Β'.	μ.	1.500	»	825.000

Ἦδη ἐπερατώθη τὸ δευτέρον καὶ τελευταῖον παραγωγικὸν κύκλωμα παραχθεισῶν :

425	μονάδων	προϊόντος	Α'.
508	»	»	Β'.

Τὰ Γενικὰ ἔξοδα πωλήσεων μερίζονται ἀναλόγως τοῦ ὄγκου τῶν πωλήσεων ἐξ ἑκάστου προϊόντος.

7) Τὸ ὑπόλοιπον τῶν πρώτων ὑλῶν κατὰ τὴν ἀπογραφὴν ἦτο 0.

Ζ η τ ε ἰ τ α ι : Νὰ προσδιορισθῇ τὸ κόστος τῶν ἐντὸς τῆς χρήσεως παραχθέντων προϊόντων καὶ νὰ προσδιορισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις υἱοθετεῖ διὰ τὴν ἀποτίμησιν τῶν ἀποθεμάτων τὴν μέθοδον τῆς σειρᾶς ἐξαντλήσεως.

Νὰ συνταχθῇ τὸ ἡμερολόγιον, τὸ καθολικὸν ἐν σχήματι T καὶ ὑπολογισμοὶ τῶν μερισμῶν.

Κ') Ὁ Λογαριασμός ἀποτελέσματα χρήσεως βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως Χ ἔχει ὡς ἑξῆς :

ΧΡΕΩΣΙΣ		ΠΙΣΤΩΣΙΣ	
Γενικά ἔξοδα Διαχ)σεως	660.000.—	Ἀκαθάριστα κέρδη	3.000.000.—
Ἀποσβέσεις	840.000.—		
Τόκοι	500.000.—		
Καθαρά κέρδη	1.000.000.—		
	<u>3.000.000.—</u>		<u>3.000.000.—</u>

Οἱ λογαριασμοὶ Προϊόντα καὶ Πωλήσεις προϊόντων παρουσιάζουν τὴν ἑξῆς εἰκόνα :

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ἐπίλοιπον παρελ. χρήσ. μ. 1000	1.000.000	Κόστος πωληθέντων μ. 6000X910	5.460.000
Κόστος παραχθέντων μ. 9000	8.100.000	Ἐπίλοιπος μ. 4000X910	3.640.000
	<u>9.100.000</u>		<u>9.100.000</u>

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Κόστος πωληθέντων μ. 6000 πρὸς 910	5.460.000	Ἀκαθάριστοι πωλήσεις	8.600.000
Ἐξοδα πωλήσεων (εἰδικά)	140.000		
Ἐπίλοιπος μεταφερόμενος εἰς ἀποτελέσματα	3.000.000		
	<u>8.600.000</u>		<u>8.600.000</u>

Κατὰ τὴν ὀρθὴν τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν :

1) Τὰ Γενικά ἔξοδα Διαχειρίσεως ἔδει νὰ βαρύνουν κατὰ $\frac{1}{3}$ τὸ κόστος ἀγορῶν πρώτων ὑλῶν, τὸ κόστος πωλήσεων καὶ τὸ κόστος παραγωγῆς.

2) Αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἀποσβέσεις ἀφοροῦν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν παραγωγὴν.

3) Οἱ τόκοι βαρύνουν κατὰ $\frac{1}{5}$ τὸ κόστος ἀγορῶν, κατὰ $\frac{1}{5}$ τὸ κόστος πωλήσεων καὶ κατὰ τὰ $\frac{3}{5}$ τὴν παραγωγὴν.

4) Ἐκ τῶν κτηθειῶν κατὰ τὴν χρῆσιν πρώτων ὑλῶν ἐβιομηχανοποιήθη τὸ ἥμισυ.

Νὰ δοθῇ ἡ ὀρθὴ διαμόρφωσις τῶν λογαριασμῶν, ἐνεργουμένων τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν, καὶ νὰ ἐξευρεθῇ τὸ ἀποτέλεσμα.

Προκειμένου να προσδιορισθῇ ὁ συντελεστής ἐπιβαρύνσεως τῶν ἀγορῶν πρώτων ὑλῶν λόγω γενικῶν ἐξόδων ἀγορῶν τίθενται ὑπ' ἄψιν τὰ δοθέντα τοῦ παρελθόντος, ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεμία διόρθωσις λόγω προοπτικῆς προσγίγνεται καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς ἑξῆς :

1) Μισθοὶ καὶ λοιπὰ ἐξοδα ὑπηρεσίας προμηθειῶν	δρχ.	100.000
* Αποσβέσεις ἀποθηκῶν	»	75.000
Συντήρησις ἀποθηκῶν	»	50.000
Τόκοι βαρύνοντες τὸ κόστος ἀγορῶν	»	200.000
* Αναλογία Γενικῶν ἐξόδων Δ)σεως	»	75.000
	»	<u>500.000</u>

* Ἀξία ἀγορῶν Α' ὑλη Α'	δρχ.	6.000.000
Α' » Β' »		4.000.000
		<u>10.000.000</u>

2) Μέσος ἐτήσιος ὄγκος ἀποθηκεύσεως :	
Α' ὑλη Α'	4.000 Μ3
Α' » Β'	2.000 Μ3

3) Μέση ἐτησίᾳ ἀπασχόλησις κεφαλαίου :	
Α' ὑλη Α'	δρχ. 800.000 Μ3
Α' » Β' »	1.200.000 Μ3

Ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ ὁ κατὰ πρώτην ὑλην συντελεστής ἐπιβαρύνσεως ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀγορῶν.

ΚΑ') Ἡ κατὰ μέσον ἐτήσιον ὄρον περιουσιακῆ διάρθρωσις βιομηχανικῆς τινος ἐπιχειρήσεως Χ ἔχει ὡς ἑξῆς :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Οἰκοδομικαὶ ἐγκαταστάσεις	1.000.000
Μηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις	2.000.000
Πρῶται ὕλαι	1.000.000
Προκαταβολαὶ δι' ἀγορᾶν Α' ὑλῶν	500.000
Παραγωγή προϊόντων	1.000.000
Προϊόντα	1.000.000
Χρεῶσται (πελάται)	500.000
	<u>7.000.000</u>

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

* Ἴδιον Κεφάλαιον	4.000.000
Ξένον Κεφάλαιον	3.000.000

7.000.000

Οἱ τόκοι τοῦ ξένου κεφαλαίου ἀνηλθον εἰς δραχμὰς 300.000. Δοθέντος ὅτι ἡ ἐπιχείρησις κοστολογεῖ τοὺς τόκους τοῦ κεφαλαίου τούτου, εὐρεῖν τὴν κατ' εἶδος κόστους σχετικὴν ἐπιβάρυνσιν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ἀπησχολημένα εἰς ἐγκαταστάσεις κεφάλαια θεωροῦνται ὡς ἐκ τῶν ἰδίων τῆς ἐπιχειρήσεως προερχόμενα.

ΚΒ') Ὁ λογαριασμός παραγωγῆς σπορελαιουργείου παρουσιάζει κατ' ὠρισμένην στιγμὴν ὑπόλοιπον χρεωστικὸν δραχ. 200.000.

Ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐνηργήθησαν αἱ ἑξῆς πράξεις :

α) Ἐβιομηχανοποιήθη βαμβακόσπορος 200.000 ὀκάδες ἀξίας δραχμῶν 580.000.

β) Ἐκ τοῦ καταμερισμοῦ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀναφαίνεται ἐπιβάρυνσις τοῦ σπορελαιουργείου ἐξ ἡμερομισθίων δραχ. 100.000 καὶ ἐκ μισθῶν 20.000. Τὰ ποσὰ ταῦτα προσυξάνονται κατὸ 15 % συνεπείᾳ τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν.

γ) Ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἡμερομισθίων ὑπολογίζονται 50 % λόγῳ γενικῶν ἐξόδων ἐκμεταλλεύσεως, 20 % λόγῳ ἀποσβέσεων.

δ) Ἀποπερατοῦται τὸ παραγωγικὸν κύκλωμα παραχθέντων 35.000 ὀκάδων βαμβακελαίου, 250.000 ὀκάδων βαμβακόπιπτας καὶ 15.000 ὀκάδων βίμβακος Λίντερ. Αἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀντίστοιχοι τιμαὶ τῶν προϊόντων τούτων ἀνέρχονται ὡς ἑξῆς. Τοῦ πρώτου 15 δραχ. κατ' ὀκάν, τοῦ δευτέρου 2 κατ' ὀκάν καὶ τοῦ τρίτου 4 κατ' ὀκάν.

Ζητεῖται νὰ γίνουν αἱ σχετικαὶ ἐγγραφαὶ καὶ νὰ προσδιορισθῇ τὸ κόστος ἐκάστου τῶν εἰδῶν τούτων θεωρουμένων ὡς συμπαραγῶγον.

ΚΓ') Βιομηχανικὴ τις ἐπιχείρησις Ω ἔχει τὴν ἑξῆς σύνθεσιν κόστους.

Σταθεραὶ δαπάναι	δραχ. 10.000.000
Μεταβληταὶ »	» 30.000.000
Κόστος παραγωγῆς 40.000 μονάδων »	40.000.000

καὶ ἀντιμετωπίζει τὴν κατὰ 20.000 μονάδας αὐξησιν τῆς παραγωγῆς τῆς σταθμίζουσα τὰς ἑξῆς προϋποθέσεις.

1) Αἱ μεταβληταὶ δαπάναι ἀποτελοῦνται κατὰ δραχμὰς 18.000.000 ἐκ τῆς ἀξίας τῶν βιομηχανοποιηθεισῶν πρώτων ὑλῶν, 1.000.000 ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ἀναλωθέντος ρεύματος, 9.000.000 ἐξ ἡμερομισθίων καὶ 2.000.000 ἐκ τῶν ἀποσβέσεων.

2) Ἡ ἀντιμετωπιζομένη αὔξησης τῆς παραγωγῆς ἐπάγεται αὔξησιν τοῦ ξένου κεφαλαίου κατὰ δραχμὰς 5.000.000 μὲ ἐπιτόκιον 10 %.

3) Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐξεταζομένου προσθέτου κλιμακίου τῆς παραγωγῆς κατὰ 20 000 μονάδας θὰ καταβληθοῦν ἡμερομισθία ἠΰξημένα κατὰ 20 %.

4) Αἱ ἀποσβέσεις καλύπτουν κατὰ $\frac{1}{2}$ τὴν λειτουργικὴν φθορὰν καὶ κατὰ $\frac{1}{2}$ τὴν χρονικὴν φθορὰν καὶ οἰκονομικὴν ἀπαξίωσιν.

5) Ἡ ἐπιτυγχανομένη σήμερον παραγωγή τῶν 40.000 μονάδων διατίθεται πρὸς 1.100 δραχ. κατὰ μονάδα. Ἡ αὔξησης αὐτῆς κατὰ 20 000 μονάδας προβλέπεται ὅτι θὰ ἐπιφέρει πτώσιν τῆς τιμῆς διαθέσεως ὀλοκλήρου τῆς παραγωγῆς τῶν 60.000 μονάδων κατὰ 8 %, ἥτοι 88 δραχ. κατ' ὅκῳν.

Νὰ ἐξετασθῇ, παρατιθεμένων τῶν σχετικῶν ἀναλυτικῶν ὑπολογισμῶν, ἂν συμφέρη αὔξησης τῆς μελετωμένης παραγωγῆς.

ΚΔ') Τίθεται ὑπ' ὄψιν μας ἡ κάτωθι ἀνάλυσις λογαριασμῶν βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως Ζ ἀφορῶσα λήξασαν χοῆσιν.

Π α ρ α γ ω γ ῆ Π ρ ο ῖ ὄ ν τ ω ν

Πρῶται ὑλαι	δραχ. 10 000 000
Ἡμερομισθια	» 6.000.000
Ἀποσβέσεις	» 2.000.000
Ἀτιμὸς	» 4.000.000
Συνεργεῖον ἐπισκευῶν	» 300.000
Ἡλεκτροκίνησις	» 1.200.000
Γενικὰ ἐξοδα ἐκμεταλλεύσεως	» 2.500.000
Παραγωγή 26.000 μονάδων	<u>26.000.000</u>

· Ατμοπαραγωγή

Κάυσιμα	δρχ.	2.000.000
· Ημερομίσθια	»	1.200.000
· Αποσβέσεις	»	500.000
Συνεργεῖον Ἐπισκευῶν	»	200.000
· Ηλεκτροκίνησις	»	100.000
		<hr/>
		4.000.000

Συνεργεῖον Ἐπισκευῶν

· Ημερομίσθια	δρχ.	400.000
· Υλικά	»	150.000
Ρεῦμα	»	50.000
		<hr/>
		600.000

· Ηλεκτροκίνησις

Κάυσιμα	δρχ.	900.000
· Αποσβέσεις	»	300.000
· Ημερομίσθια	»	100.000
Συνεργεῖον Ἐπισκευῶν	»	100.000
		<hr/>
		1.400.000

Γενικά ἔξοδα ἐκμεταλλεύσεως

Μισθοὶ	δρχ.	1.900.000
· Αποσβέσεις	»	300.000
Ρεῦμα	»	50.000
· Ασφάλιστρα ἐργοστασίου	»	175.000
· Ημερομίσθια	»	75.000
		<hr/>
		2.500.000

Ζητεῖται ἢ κατ' ἀπολύτους τιμὰς καὶ κατὰ φύσιν δαπάνης ἀνάλυσις τοῦ κόστους παραγωγῆς κατὰ μονάδα παραχθέντος προϊόντος.

Δ'. ΕΙΔΙΚὸν Δίκαιον

1. Ἐμπορικὸν Δίκαιον

(Ἐξετασται οἱ καθηγηταὶ κ. κ. Π. Πέρδικας καὶ Ν. Δελοῦκας)

- 1) Τί διαφέρει ἡ ἔννοια τῆς ἔμπορικῆς πράξεως ἀπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως;
- 2) Περὶ οἰονεὶ Ἀωνύμων Τίτλων.
- 3) Περὶ κτηματικῶν ὁμολογιῶν.
- 4) Περὶ διατυπώσεων συστάσεως ἀπλῆς ἑτερορρυθμοῦ ἔμπορικῆς ἑταιρίας.
- 5) Περὶ τρίτων ἐν τῇ πτωχεύσει.
- 6) Ποῖαι εἶναι αἱ ἔμπορικαὶ πράξεις τῆς Ναυτικῆς Ἐμπορίας; (ἄρθρ. 3 Ν.Α.Ε.).
- 7) Τί εἶναι τὸ ἔμβλημα ἢ διακριτικὸν γνῶρισμα τοῦ καταστήματος;
- 8) Εἰς ποῖα σημεῖα διαφέρει ἡ Τραπεζικὴ Ἐπιταγὴ ἀπὸ τὴν Συναλλαγματικὴν;
- 9) Περὶ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων ἐκ τῆς μετοχῆς.
- 10) Περὶ εἰσηγητοῦ καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν τῇ πτωχεύσει.
- 11) Προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀποδοχὴν ἐνὸς σήματος ἀπὸ τὸ δικαστήριον σημάτων.
- 12) Περὶ παρεμβάσεως καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς εἰς τὴν συναλλαγματικὴν.
- 13) Περὶ ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῆς Ὁμορρυθμοῦ Ἐμπορικῆς Ἐταιρίας.
- 14) Περιγράψατε συνοπτικῶς τοὺς τρόπους ἐλέγχου Ἀωνύμου Ἐταιρίας.
- 15) Περὶ δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ ἐν τῇ πτωχεύσει.
- 16) Περὶ τῆς ἔννοιας τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸν νόμον περὶ ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικείων.
- 17) Περὶ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ σήματος δικαιώματος.
- 18) Περὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἀωνύμου Ἐταιρίας.
- 19) Περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι κρατοῦντος συστήματος ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἔμπορικῶν πράξεων.

- 20) Περί τῆς διαγραφῆς τοῦ σήματος.
- 21) Περί τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἐταιρίας.
- 22) Ἐμπορικαὶ πράξεις θαλασσίου ἔμπορίου.
- 23) Περί τίτλων εἰς τὸν κομιστὴν.
- 24) Περί λόγων διαλύσεως ὁμορρυθμοῦ Ἐταιρίας.
- 25) Περί συνεπειῶν τῆς πτωχεύσεως ὡς πρὸς τὸ παρελθόν.
- 26) Περί συνδίκων τῆς ἐνώσεως.
- 27) Ἀσυμβίβαστα, ἀπαγορεύσεις καὶ λοιποὶ περιορισμοὶ εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἔμπορίας.
- 28) Περί τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς.
- 29) Περί μετοχῶν Ἄνωνύμου Ἐταιρίας.
- 30) Περί ἐννοίας καὶ ἱστορικῆς ἐξελίξεως τῶν συνεταιρισμῶν.
- 31) Περί ἔμπορικῶν βιβλίων.
- 32) Περί οὐσιαστικῶν συνεπειῶν τοῦ χαρακτῆρισμοῦ σχέσεως τινος ὡς ἔμπορικῆς.
- 33) Περί τρόπων μεταβιβάσεως συναλλαγματικῆς.
- 34) Περί ἀφανοῦς ἢ συμμετοχικῆς ἔταιρίας.
- 35) Εἶδη συμβιβασμοῦ καὶ κατάρτισις αὐτοῦ ἐν τῇ πτωχεύσει.
- 36) Ἐπιχείρησις χειροτεχνίας.
- 37) Περί ἐκκαθαρίσεως εἰς ὁμόρρυθμον Ἐταιρίαν.
- 38) Περί τῶν εἰδῶν τῆς φορτωτικῆς.
- 39) Περί δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ εἰς τὴν πτώχευσιν.
- 40) Περί συναλλαγματικῆς (Διαφοραὶ τῆς ἀπὸ γραμματίου καὶ ἐπιταγῆς).
- 41) Περί τρόπου ἀποκτήσεως τῆς ἔμπορικῆς ιδιότητος.
- 42) Περί διαχειρίσεως ὁμορρυθμοῦ ἔταιρίας.
- 43) Περί εἰσηγητοῦ εἰς τὴν πτώχευσιν.

Ἄσκησις.

Ὁ Α.Β., ἱερεὺς, κατὰ σύστημα ἐνεργεῖ τὰς πάσης φύσεως πληρωμὰς του διὰ τῆς ἐκδόσεως τραπεζικῶν ἐπιταγῶν. Ἐπὶ πλεόν, συστήσας μετὰ τοῦ συγγενοῦς του γυναικολόγου ἱατροῦ Γ.Δ. ὁμόρρυθμον ἔταιρίαν, διέθεσε τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἴδρυσιν γυναικολογικῆς κλινικῆς εἰς ἣν ὁ Γ.Δ. θὰ προσέφερε τὴν προσωπικὴν του ἐργασίαν. Ὡς ἐπωνυμία τῆς Ἐται-

ρίας ἐτέθη ἡ φράσις «Γυναικολογικὴ κλινική, ὁ Κυανοῦς Σταυροῦς—ὁμόρρυθμος ἑταιρία». Τέλος ὁ Α.Β. ἐξέδωσε θρησκευτικὸν περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Θρησκεία», ὅπου ἐχρησιμοποίησε πολλοὺς βοηθοὺς, διατηρήσας ὁ ἴδιος τὴν διεύθυνσιν, διαχείρισιν, χρηματοδότησιν κλπ.

Ἐρωτᾶται :

- 1) Εἶναι ἔγκυροι αἱ τοιαῦται πράξεις τοῦ Α.Β. καὶ διατί ;
- 2) Κατέστη ἢ ὄχι ἔμπορος ὁ Α.Β. λόγῳ τῶν ὡς ἄνω πράξεων του καὶ διατί ;
- 3) Πῶς καὶ βάσει ποίων διατάξεων προστατεύεται ἡ ἐπωνυμία τῆς ἀνωτέρω ἑταιρίας ;
- 4) Πῶς καὶ βάσει ποίων διατάξεων προστατεύεται ὁ τίτλος τοῦ ὡς ἄνω περιοδικοῦ ;

2. Ἐργατικὸν Δίκαιον

(Ἐξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Χ. Ἀγαλλόπουλος)

- 1) Πότε ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη ;
- 2) Πότε ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγράψῃ τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας καὶ τὴν διαγωγὴν εἰς τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, καὶ πῶς θὰ τὸ γράψῃ ;
- 3) Ποία ἡ διαφορὰ συμβάσεως ἐργασίας καὶ σχέσεως ἐργασίας ;
- 4) Τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη (ὑποχρέωσις ὑπακοῆς τοῦ ἐργαζομένου).
- 5) Ἡ ἀπεργία καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῆς ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.
- 6) α) Πότε μία σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἄκυρος καὶ ποῖαι αἱ συνέπειαι τῆς ἀκυρότητος ;
β) Εἰς ποίας περιπτώσεις, ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς μισθοῦ ἂν καὶ δὲν προσφέρει ὑπηρεσίαν ;
- 7) α) Διατί ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι σύμβασις προσχωρήσεως ;

β) Τι σημαίνει ἀπροσωποποίησης τῆς ἐργατικῆς σχέσεως καὶ ποῖαι αἱ συνέπειαι τῆς ἀπροσωποποίησης ;

8) Ἀπεργία - ἀνταπεργία.

9) Ἡ πειθαρχικὴ εὐθύνη τοῦ ἐργαζομένου.

Ε'. Ἐμπορευματολογία

(Ἐξέταστος δὲ καθηγητὴς κ. Ε. Συνοδινός)

1ον Λίπη. Χημικὴ σύστασις αὐτῶν. Διαίρεσις, παρασκευὴ, βιομηχανικὸς καθαρισμὸς, ἐλαιομαργαρίνη, χοίρειον λίπος, λίπη θαλασσίων ζώων, ἔλαιον τοῦ ἥπατος τοῦ ὀνίσκου, παραγωγὴ.

2ον Πορσελάνη, ὄρισμός, διαίρεσις, χρήσεις, παρασκευὴ, διάκρισις μεταξὺ πορσελάνης καὶ φαγεντιανῶν.

3ον Χαρτοποιία : Ὅρισμός, ἀρχικὴ εὐρεσις χάρτου, πάπυρος, πρῶται ὕλαι, παρασκευὴ αὐτῶν. Χαρτοποίησης, χάρτης ἀδιάβροχος διὰ μηχανικῶν μέσων, χάρτης περιγαμηγός, χάρτης διαφανῆς δι' ἐλαίων. Ἐμπόριον, παραγωγὴ, βιομηχανία χάρτου Ἑλλάδος, διάκρισις μεταξὺ χάρτου παρεσκευασμένου ἐκ χημικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ πολτοῦ.

4ον Βιομηχανικὰ λίπη καὶ ἔλαια (εἶδη). Ἐμπορικὸς αὐτῶν τίτλος, χρήσεις, Moëllon - Degras, λανολίνη, προέλευσις, παρασκευὴ, χρήσεις.

5ον Ὑδρογόνωσις ἐλαίων, θεωρία, περιγραφὴ δύο συστημάτων ὑδρογόνωσης. Σκοπὸς καὶ σημασία αὐτῆς. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ μαργαρίνης καὶ ἐλαιομαργαρίνης.

6ον Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ λανολίνης καὶ Μοελλὸν Ντεγκράς ;

7ον Οἶνοπνευματοποιία, ὄρισμός τοῦ οἴνου. Πρῶται ὕλαι χρησιμοποιούμεναι ἐν Ἑλλάδι. Βιομηχανικὴ παρασκευὴ καθαροῦ οἶνοπνεύματος. Χρήσεις, φορολογία ἐν Ἑλλάδι, ἐπιτηδεύματα παρασκευάζοντες οἶνοπνευμα ἐν Ἑλλάδι.

8ον Φωτιστικὸν οἶνοπνευμα, αἰτιολογία παρασκευῆς του, χρήσεις, μετουσιωτικὰ ὕλαι.

9ον Εὐρεῖν : 5765 λίτρα ἔνυδρα οἶνοπνεύματος βαθμοῦ 951,6 μὲ πόσα λίτρα ἄνυδρα ἀντιστοιχοῦν.

10ον Τεχνητὰ ὕφαντικὰ ὕλαι. Τεχνητὰ μέταξα. Περι-

γραφὴ τεχνητῆς μετάξης Νιτροκυτταρίνης καὶ Ἀκετομετάξης.

Καθορισμὸς λεπτότητος νημάτων μεταξωτῶν ἐν γένει.

11ον Περὶ τεύου: ὄρισμὸς τεύου - εὗρεσις - βοτανικὴ περιγραφὴ - εἶδη τεύου καὶ παρασκευὴ αὐτῶν. Κύρια ἐμπορικὰ ποιότητες τεύου ἐρχόμενα εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἀλλοιώσεις-νοθεΐαι - ὄροι οὓς δέον νὰ πληροῖ τὸ τεύον.

Ἀνοσπληρώματα τεύου.

12ον Τεχνητὸν ἔριον (Λανιτὰλ) - Εὗρεσις - Παρασκευὴ - Ἰδιότητες - Χρῆσις.

Τσελβόλλε. Εὗρεσις - παρασκευὴ - εἶδη τσελβόλλε - ἰδιότητες-χρήσεις. Σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὰς ραιγιόν, καὶ πρὸς τὸ Λανιτὰλ.

Καθορισμὸς πάχους βαμβακερῶν νημάτων.

13ον Περὶ καφέ. Ὅρισμὸς καφέ - προέλευσις - βοτανικὴ περιγραφὴ - Κατεργασία πρὸς ἐξαγωγήν τῶν κυάμων τοῦ καφέ. Τελικὴ τούτων ἐπεξεργασία.

Χημικὴ σύστασις τοῦ ἀφρύκτου καφέ. Παρασκευὴ τοῦ καφέ πρὸς χρῆσιν. Καφὲς ἐλεύθερος καφεΐνης - Νέσ-καφὲς. Ἀλλοιώσεις καὶ νοθεΐαι τοῦ καφέ. Ἐμπόριον τοῦ καφέ. Ἐλεγχὸς τῆς νοθείας τοῦ πεφρυγμένου καφέ.

14ον Περὶ ὀξέων. Εὐγενῆ ἄερια. Περὶ χλωρασβέστου (Παρασκευὴ - ἰδιότητες - χρήσεις).

15ον Ἀλατὰ βασικά. Ὑδροθειῶδες νάτριον (Παρασκευὴ - ἰδιότητες - χρήσεις).

Νιτρικὸν νάτριον. (Εὗρεσις - παρασκευὴ - χρήσεις).

16ον Περὶ βάσεων. Περὶ ἀμμωνίας (Εὗρεσις - παρασκευὴ - ἰδιότητες - χρήσεις). Ἀκετυλένιον (Παρασκευὴ - ἰδιότητες - χρήσεις).

17ον Ἀλατὰ ὄξινα. Ὑδατὰ σκληρὰ - μαλακὰ. Περὶ σκληρότητος ὕδατος - ἀποσκληρυνσις ὕδατος διὰ τριῶν μεθόδων καὶ περιγραφὴ αὐτῶν.

18ον Τεχνητὰ ὕφαντικὰ ὕλαι (ὄρισμὸς - εἶδη). Περιγραφὴ Βιομηχανικὴ παρασκευὴ Βισκόζης. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ τεχνητῶν καὶ συνθετικῶν ὕφαντικῶν ὕλων. Καθορισμὸς τίτλου Ντενιὲ καὶ ποῦ χρησιμοποιεῖται οὗτος, ὡς καὶ Ἀγγλικοῦ Ἀριθμοῦ. Τί εἶναι τὸ λανιτὰλ καὶ ποία ἡ διαφορὰ του ἀπὸ τὸ ραιγιόν.

19ον Νά εὑρεθῆ 10.855 λίτρα οἰνοπνεύματος βαθμοῦ 93,5 με πόσα λίτρα ἄνυδρα ἀντιστοιχοῦν.

20ον Συνθετικαὶ ὑφαντικαὶ ὕλαι - Γενικά - Περιγραφή nylon (Παρασκευὴ - ἰδιότητες - χρήσεις). Καθορισμὸς τίτλου νημάτων nylon. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ τεχνητῶν ὑφαντικῶν ἰνῶν ὡς καὶ συνθετικῶν τοιούτων καὶ τοῦ Τσελβόλε ; Fibrene - Fisco - Καθορισμὸς τίτλου - Ἀγγλικὸς ἀριθμὸς, πῶς εὑρίσκεται καὶ ποῦ χρησιμοποιεῖται οὗτος.

21ον Περί ὕδατανθράκων - Εὑρεσις καὶ παρασκευὴ αὐτῶν ἐν τῇ φύσει - Εἶδη ὕδατανθράκων καὶ ἰδιότητες αὐτῶν - Βιομηχανικὴ παρασκευὴ καὶ ποιότητες ἐμπορικαὶ Καλαμοσακχάρου - Τρόπος ἀνιχνεύσεως ἀπλῶν σακχάρων - Διάκρισις μεταξὺ χάρτου ἐκ χημικοῦ καὶ ἐκ μηχανικοῦ πολτοῦ.

22ον Περί ἐλαιουργίας - Ὅρισμὸς λιπῶν καὶ ἐλαίων, ποία ἢ μεταξὺ των διαφορὰ καὶ ποῦ ὀφείλεται αὕτη. Παρασκευὴ Σπορελαίων - Ἐξευγενισμὸς αὐτῶν - Ὅρισμὸς βαθμοῦ δξύτητος καὶ ἐλαϊκῆς δξύτητος - Μετατροπὴ βαθμοῦ δξύτητος εἰς ἐλαϊκὴν τοιαύτην % . Χῶραι παραγωγῆς Ἐλαιολάδου καὶ Σπορελαίων. Νά εὑρεθῆ : 2.875 Λίτρα Οἰνοπνεύματος βαθμοῦ 85° με πόσα λίτρα ἄνυδρα ἀντιστοιχοῦν.

ΣΤ'. Βιομηχανικὴ Τεχνολογία

1. Μηχανογνωσία

(Ἐξεταστὴς δ καθηγητὴς κ. Σ. Σταυρόπουλος)

1ον Περιγραφή καὶ λειτουργία τοῦ ἐμβολοφόρου ἀτμοκινητῆρος.

2ον Ἡ σημασία τοῦ σιδήρου διὰ τὴν βιομηχανίαν. Εἶδη σιδήρου καὶ ἐμπορικαὶ μορφαὶ αὐτοῦ.

Ἔστω α. — Τροχαλία κινητῆρος διαμέτρου 200 χστ. στρέφεται με ταχύτητα 1800 στροφῶν ἀνὰ 1' καὶ δίδει κίνησιν εἰς τροχαλίαν διαμέσου ἄξονος διαμέτρου 800 χστ. Ποίας διαμέτρου ἑτέραν τροχαλίαν πρέπει νὰ τοποθετήσωμεν εἰς τὸν διάμεσον ἄξονα, ὥστε ἡ τροχαλία τοῦ πρὸς κίνησιν μηχανήματος ἥτις ἔχει διάμετρον 750 χστ., νὰ ἐκτελῆ 180 στροφὰς κατὰ 1' ;

Ἔσκεισις β.—Ὅριζοντία ράβδος μήκους 80 ἑκ. ἀρθροῦται κατὰ τὸ ἐν ἄκρον της ἐπὶ σταθεροῦ στηρίγματος καὶ ἀναρτᾶται ἀπὸ σημείου της — ἀπέχοντος 50 ἑκ. ἐκ τοῦ ἄκρου τούτου — διὰ κατακορύφου, μονοκλῶνου, κυλινδρικοῦ σύματος. Εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον της φέρει φορτίον 100 χγρ. καὶ εἰς ἀπόστασιν 10 ἑκ. ἀπὸ τῆς ἀρθρώσεως φορτίον 200 χγρ. Νὰ εὑρεθῇ ἡ διάμετρος τοῦ σύματος ἀναρτήσεως εἰς χστ., ὥστε ἡ φόρτισις αὐτοῦ νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὰ 1050 χγρ. ἀνὰ ἑκ. διατομῆς.

3ον Ἐπιπέδα καὶ συστήματα μεταδόσεως κινήσεως. Πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα ἐκάστου συστήματος.

4ον Λειτουργία τῶν κινητῶν ἐσωτερικῆς καύσεως.

Ἔσκεισις γ.—Δοκὸς ἀβαρῆς ἀναρτᾶται διὰ δύο συρμάτων ἀπὸ τῶν σημείων της Α καὶ Β ἀπεχόντων μεταξύ των 1 μέτρον. Εἰς ἀπόστασιν 30 ἑκ. ἀπὸ τοῦ Α ἀναρτᾶται βάρος 200 χγρ., εἰς ἀπόστασιν 40 ἑκ. ἀπ' αὐτοῦ βάρος 100 χγρ. καὶ εἰς ἀπόστασιν 70 ἑκ. ἀπὸ τοῦ δευτέρου τούτου βάρους ἕτερον βάρος 40 χγρ. κατὰ τρόπον ὥστε τὰ δύο πρῶτα βάρη νὰ εὐρίσκονται μεταξύ Α καὶ Β καὶ τὸ τρίτον πέραν τοῦ Β. Ἐὰν ἡ διάμετρος τοῦ σύματος εἰς τὸ Α εἶναι 4 χστ. καὶ τοῦ σύματος εἰς τὸ Β, 5 χστ. νὰ εὑρεθῇ ἡ ἐπιπέδη ἐκάστου σύματος ἀνὰ τετρ. ἑκ. διατομῆς αὐτοῦ.

Ἔσκεισις δ.—Εἰς βιομηχανικὸν βραστήρα χρησιμοποιεῖται ἔστιά διὰ γαιάνθρακος, ὑπὸ ὀλικὸν συντελεστὴν ἀποδόσεως 0,75. Προτείνεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ γαιάνθρακος διὰ πετρελαίου, δυναμένου νὰ ἀναβιάσῃ τὸν συντελεστὴν ἀποδόσεως εἰς τὰ 0,8, λόγῳ καλύτερας διευθετήσεως. Ἐὰν ὁ γαιάνθραξ πληρώνεται πρὸς 1150 δραχ. κατὰ τόννον καὶ ἀπαιτεῖται εἰς τόννον γαιάνθρακος μηνιαίως ἢ δὲ ἔτησίαι ἀπόσβεσις τῶν δαπανῶν μετατροπῆς ἀνέρχεται εἰς 2.500 δραχ., ὑφίσταται κέρδος ἐκ τῆς μετατροπῆς καὶ ποῖον, ὑπὸ τιμὴν πετρελαίου δραχ. 800 κατὰ τόννον; Θερμίδες ἀνθρακος 7.500 καὶ πετρελαίου 10.000 ἀνὰ χγρ. Ποῖα ἄλλα πλεονεκτήματα δύνανται νὰ προκύψουν ἐκ τῆς μετατροπῆς;

5ον Περιγραφή τῆς λειτουργίας τοῦ ἐμβολοφόρου ἀτμοκινητῆρος. Διάγραμμα φάσεων.

6ον Περί λιπαντικῶν. Κριτήρια ἐκλογῆς τοῦ ἐκάστοτε κα-
ταλλήλου μέσου λιπάνσεως.

Ἄ σ κ η σ ι ς ε.—Εἰς ἐργοστάσιον κινούμενον διὰ πετρε-
λαιοκινητῆρος εἶναι ἐγκατεστημένα διάφορα μηχανήματα ὀλικῆς
πραγματικῆς ἰσχύος 100 ἵππων. Ὁ συντελεστῆς ἐκμεταλλεύσεως
τοῦ κινητῆρος ἔχει ἐλεγχθῆ ὡς ἔγγιστα ἴσος μὲ 87,72%. Ἡ κα-
τανάλωσις πετρελαίου ἔχει βεβαιωθῆ ἴση πρὸς 185 γραμ. πετρε-
λαίου ἀνὰ ἐνδεικνύμενον ἵππον καὶ ὥραν. Ἡ μηνιαία μέση ἐργα-
σία τοῦ κινητῆρος ἀνέρχεται εἰς 200 ὥρας. Εἶνε ἐπαρκὲς ἀπόθε-
μα πετρελαίου 30 τόννων δι' ἑξάμηνον λειτουργίαν τοῦ ἐργοστα-
σίου καὶ ἐὰν ναί, πόσην % ὑπερεπάρκειαν παρουσιάζει ;

Ἄ σ κ η σ ι ς στ'.—Τροχαλία διαμέτρου 200 χστ. δίδει κί-
νησιν εἰς ἑτέραν τροχαλίαν διαμέτρου 600 χστ. Ἐπὶ τοῦ ἄξονος
τῆς δευτέρας τροχαλίας σφηνοῦται τρίτη τροχαλία διαμέτρου 250
χστ. δίδουσα κίνησιν εἰς τετάρτην τροχαλίαν διαμέτρου 800 χστ.
Ἐπὶ τοῦ ἄξονος τῆς τετάρτης τροχαλίας σφηνοῦται πέμπτη τρο-
χαλία διαμέτρου 300 χστ. δίδουσα κίνησιν εἰς ἕκτην τροχαλίαν.
Ποία πρέπει νὰ εἶνε ἡ διάμετρος τῆς ἕκτης τροχαλίας ὥστε εἰς
2880 στροφὰς ἀνὰ 1' τῆς πρώτης νὰ ἐκτελῆ αὕτη 120 στροφὰς
ἀνὰ 1' ;

Ἄ σ κ η σ ι ς ζ'.—Ἐπὶ ὀριζοντίας δοκοῦ ὁμοιομόρφου καὶ
ὁμοιογενοῦς ἰδίου βάρους 120 χγρ. στηριζομένης εἰς τὰς θέσεις
Α καὶ Β εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν σημείων Α καὶ Β 5 φορτία
κατακόρυφα. Τὸ πρῶτον, βάρους 400 χγρ. ἀπέχει 400 χστ. ἀπὸ
τοῦ σημείου Α. Τὸ δεύτερον, βάρους 600 χγρ., ἀπέχει 300 χστ.
ἀπὸ τοῦ πρώτου. Τὸ τρίτον, βάρους 180 χγρ., ἀπέχει 300 χστ. ἀπὸ
τοῦ δευτέρου, τὸ τέταρτον, βάρους 500 χγρ., ἀπέχει 400 χστ. ἀπὸ
τοῦ τρίτου. Καὶ τὸ πέμπτον, βάρους 200 χγρ., εὐρίσκεται εἰς τὸ
μέσον τῆς μεταξὺ τοῦ τετάρτου καὶ τοῦ σημείου Β ἀποστάσεως
ἴσης πρὸς 600 χστ. Νὰ προσδιορισθοῦν αἱ ἀντιδράσεις Α καὶ
Β τῶν θέσεων στηρίξεως.

7ον Ἐρμηνεῖα τῆς συμβολῆς τῆς ὑπερθερμάνσεως τοῦ
ἀτμοῦ καὶ τῆς προθερμάνσεως τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος εἰς τὰς
θερμικὰς ἐγκαταστάσεις, πρὸς αὔξησιν τοῦ συντελεστοῦ ἀποδό-
σεως.

8ον Σύγκρισις τῶν κινητῶν ἐσωτερικῆς καύσεως Otto καὶ Diesel, ἀπὸ ἀπόψεως λειτουργίας καὶ πλεονεκτημάτων καὶ μειονεκτημάτων ἐκμεταλλεύσεως.

Ἄσκησις η.—Δίδεται ράβδος AB μήκους ἑνὸς μέτρου. Διὰ μονοκλῶνων χαλυβδίνων συρμάτων κρέμονται εἰς τὸ ἄκρον A βάρος 250 γγρ. καὶ εἰς τὸ ἄκρον B βάρος 150 γγρ. Τὸ σύστημα κρέμεται ἀπὸ τρίτον μονοκλῶνον χαλυβδίνου σύρματος, προσδεδεμένου εἰς τὸ σημεῖον Γ τῆς ράβδου. Ζητεῖται : α) ἡ θέσις τοῦ σημείου Γ ὥστε ἡ ράβδος νὰ παραμένῃ ὀριζοντία καὶ β) αἱ διαμέτροι ἔμπορίου ἐκάστου σύρματος εἰς χιλιοστὰ τοῦ μέτρου, ὥστε ἡ τάσις οὐδαμοῦ νὰ ὑπερβῇ τὰ 1250 γγρ./έκ². Τὸ ἴδιον βάρος τῆς ράβδου καὶ τῶν συρμάτων θὰ θεωρηθῶν ἀμελητέα.

Ἄσκησις θ.—Τροχαλία A δίδει κίνησιν εἰς τροχαλίαν B. Ἐπὶ τοῦ ἄξονος ἐφ' οὗ ἡ B σφηνοῦται ὀδοντωτὸς τροχὸς Γ δίδων κίνησιν εἰς τροχὸν Δ, ὅστις εἶνε ἡ κεφαλὴ κοιλίου μὲ βῆμα 2 χιλιοστῶν. Ἄν ἡ διάμετρος τῆς τροχαλίας A εἶνε 350 χιλιοστῶν, τῆς τροχαλίας B 200 χιλιοστῶν, τοῦ τροχοῦ Γ 400 χιλιοστῶν καὶ τοῦ τροχοῦ Δ 140 χιλιοστῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς στροφῶν τῆς τροχαλίας A εἶνε 250 ἀνὰ 1', ζητεῖται πόσον προωθεῖται ἀνὰ 1'' περισκόγιον κοιλιούμενον ἐπὶ τοῦ κοιλίου.

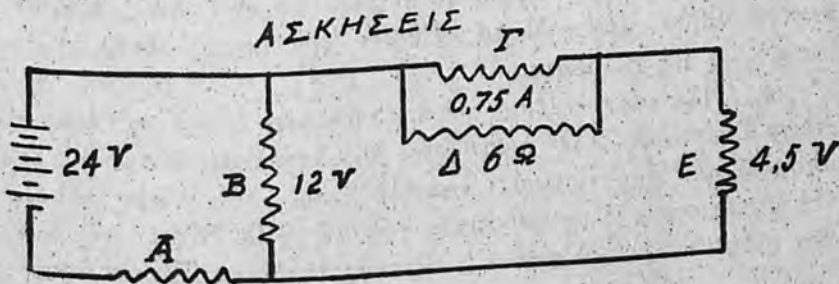
2. Ἠλεκτροτεχνία

(Ἐξετασθῆς ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Γιαννόπουλος)

1ον Περὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ἔργου καὶ τῆς ἠλεκτρικῆς ἰσχύος.

2ον Περὶ τοῦ φαινομένου τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς ἐπαγωγῆς.

3ον Εὐρεῖν τὰ ἑλλείποντα δύο στοιχεῖα ἀπὸ ἕκαστον ἀποδέκτην.

4ον Διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν ἐνὸς κτιρίου διαθέτομεν πηγὴν παρέχουσαν 20 ἀμπέρ ὑπὸ τάσιν 110 βόλτ. Εὐρεῖν :

α) Ποίαν ἰσχὺν ἀπορροφᾷ τὸ δίκτυον.

β) Τὸ καταναλισκόμενον ὑπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἔργον κατὰ μῆνα (1 μὴν = 30 ἡμέραι) δι' ἐξάωρον λειτουργίαν κατὰ εἰκοσιτετράωρον εἰς ζούλ. βαττώρια καὶ κιλοβαττώρια.

5ον Περὶ τῆς ἠλεκτρικῆς ἀντιστάσεως.

6ον Νόμος τοῦ Ζούλ.

7ον Νόμοι τοῦ Φάρανταϊ περὶ τῆς ἠλεκτρολύσεως.

8ον Ἀποτελέσματα τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

9ον Νόμος τοῦ Λέντζ.

Ἀσκήσεις

1. Ἡ διαφορὰ δυναμικοῦ, ἡ ἐφαρμοζομένη εἰς τὰ ὄρια κυκλώματος, εἶναι 6 V. Τὸ κύκλωμα περιλαμβάνει τοὺς τροφοδοτικούς ἀγωγούς, ἀντιστάσεως ὀλικῆς 1,5 Ω, καὶ πηνίον κατεσκευασμένον ἐκ χαλκίνου ἀγωγοῦ ($\rho = 0,016$) μήκους 60 μέτρων καὶ διαμέτρου 0,6 χιλιοστομέτρων. Εὐρεῖν τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος.

2. Ἡλεκτρικὸν μαγειρεῖον περιλαμβάνει τρεῖς ἐστίαι καὶ φούρνον, ἐργάζεται δὲ ὑπὸ τάσιν 220 βόλτ. Συνολικὴ ἰσχὺς τοῦ μαγειρείου 5XB. Εὐρεῖν τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος τοῦ διαρρέοντος τοὺς κυρίους τροφοδοτικούς ἀγωγούς ὅταν ἐργάζονται αἱ τρεῖς ἐστίαι καὶ ὁ φούρνος ταυτοχρόνως. Ἡ ἰσχὺς τοῦ φούρνον εἶναι 1200 βάττ. Ἐὰν ἡ τιμὴ τοῦ κιλοβαττωρίου εἶναι 30 λεπτὰ τῆς δραχμῆς, πόσον θὰ στοιχίσῃ ἡ δίωρος λειτουργία τοῦ φούρνον ;

3. Ὑδατόπτωσις ὕψους 20 μέτρων παρέχει ἀνὰ πρῶτον λεπτὸν 80000 λίτρας ὕδατος. Εὐρεῖν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς α) εἰς ἵππους, β) εἰς χιλιοβάττ.

4. Ἡλεκτρογεννήτρια, μὲ ἡ. ἔ. δύναμιν 220 V καὶ ἐσωτερικὴν ἀντίστασιν 2 Ω τροφοδοτεῖ δύο ἀποδέκτας ἠνωμένους ἐν παραλλήλῳ. Ἡ ἀντίστασις ἐκάστου ἀποδέκτου εἶναι 200 Ω. Ἡ ἀντίστασις τῆς τροφοδοτικῆς γραμμῆς 8 Ω. Εὐρεῖν τὸ ὀλικὸν ρεῦμα ὡς καὶ τὰ ρεύματα εἰς τοὺς ἀποδέκτας. Εὐρεῖν ὡσαύ-

τως τὴν ὑπὸ τῆς πηγῆς παρεχομένην ὀλικὴν ἰσχὺν ὡς καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἀποδεκτῶν ἀπορροφωμένην.

5. Ἐργοστάσιον διαθέτει διὰ τὴν κίνησίν του 2 κινητῆρας τῶν 150 ἵππων καὶ 1 κινητῆρα τῶν 200 ἵππων. Ἐκ τούτων οἱ μὲν δύο πρῶτοι ἐργάζονται ἡμερησίως 10 ὥρας, ὁ δὲ τῶν 200 ἵππων μόνον ἐπὶ ἑξάωρον. Ἄν ὁ μὴν ὑπολογισθῇ εἰς 25 ἐργασίμους ἡμέρας, ποία ἢ καταναλισκομένη ὑπὸ τῶν κινητῆρων ἐνέργεια κατὰ μῆνα;

6. Ἀποδέκτης 100 Ω τροφοδοτεῖται ἀπὸ πηγὴν ἀπέχουσαν ἐξ αὐτοῦ 2000 μέτρα καὶ παρέχουσαν τάσιν 220 βόлт. Ἡ διάμετρος τῶν ἀγωγῶν τῆς τροφοδοτικῆς γραμμῆς εἶναι $d=2$ χιλιοστά καὶ ἡ εἰδικὴ ἀντίστασις $p=0,016$. Εὑρεῖν τὴν ἐπὶ δεκάωρον ἐν τῷ ἀποδέκτη καταναλισκομένην ἐνέργειαν ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἀπώλειαν ἐκ Ζούλ.

7. Αἱ τρεῖς αἴθουσαι διδασκαλίας τῆς Σχολῆς φωτίζονται ἀπὸ 400 βάττ ἐκάστη, τὰ δὲ γραφεῖα τῆς ἀπὸ συνολικὴν ἰσχὺν 300 βάττ. Ἐὰν αἱ αἴθουσαι φωτίζονται ἐπὶ πεντάωρον, τὰ δὲ γραφεῖα ἐπὶ ἑξάωρον καὶ ἐὰν τὸ κλοβαττώριον στοιχίζει 0,5 δρ., ποῖον ποσὸν πληρώνει ἡ Σχολὴ εἰς τὴν Ἡλεκτρικὴν Ἐταιρίαν ἕκαστον μῆνα (25 ἐργασίμοι ἡμέραι);

8. Τρεῖς ἀποδέκται, τῶν 300 Ω ἕκαστος, συνδέονται ἐν παραλλήλῳ. Ἐν σειρᾷ πρὸς αὐτοὺς συνδέεται ἀποδέκτης 200 Ω. Ἡ ὅλη συνδεσμολογία τροφοδοτεῖται μὲ τάσιν 300 βόлт. Εὑρεῖν τὴν ἐπὶ ὀκτάωρον εἰς ἕκαστον ἀποδέκτην καταναλισκομένην ἐνέργειαν, ὡς καὶ τὴν ὀλικὴν τοιαύτην.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν

Ἐκδότης : **ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ**

Ἀκαδημίας 75 — Ἀθῆναι — Τηλ. 20.385

Ἡ παροῦσα ἔκδοσις ἀποτελεῖ τὴν πρώτην σειρὰν μεταφράσεων οἰκονομικῶν συγγραμμάτων, ἡ ἐκτύπωσις τῆς ὁποίας ἀνετέθη εἰς τὸν ἡμέτερον Ἐκδοτικὸν Οἶκον ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἡ ἐκλογή τῶν μεταφραζομένων ἔργων εἶναι ἐγκεκριμένη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας.

Πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν ἵδρυσιν καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρίας καθιστῶμεν γνωστὸν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἑταιρία Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἀποτελεῖ, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ξέναι παρόμοιαι Ἑταιρίαι, μέλος τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρίας Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν. Κύριος σκοπὸς αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι.

Τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα θὰ ἐκδώσωμεν καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἐγγράφομεν συνδρομητὰς εἶναι τὰ κάτωθι :

- 1) Λεξικὸν Οἰκονομικῶν Ὁρων
- 2) **John Hicks** : Εἰσαγωγή εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιστήμην
- 3) **John Keynes** : Ἡ Γενικὴ Θεωρία (Ἀπασχολήσεως—Τόκου—Χρήματος)
- 4) **R. G. D. Allen** : Στατιστικὴ
- 5) **E. Roel** : Ἱστορία Οἰκονομικῶν Θεωριῶν
- 6) **Marcel Pauwels** : Οἰκονομικὴ τῶν Ἐπιχειρήσεων
- 7) * Σύστημα Πολιτικῆς Οἰκονομίας
- 8) * Δημοσίαι Οἰκονομικῆ

Τὴν μετάφρασιν τῶν ἔργων αὐτῶν καθὼς καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ΛΕΞΙΚΟΥ ἔχουν ἀναλάβει μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

Ζητήσατε ὄρους ἐγγραφῆς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΥΛΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΤΥΧΙΑΚΑΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

[Συμφώνως πρὸς τὸν Ὄργανισμὸν τῆς Σχολῆς,
ὡς ὁ Ὄδηγὸς Σπουδῶν σελίς 149 - 153].

1. Πολιτικὴ Οἰκονομία

Ἡ ἀρχὴ τῆς στενότητος καὶ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν Οἰκονομίαν. Προβλήματα καὶ ἐξέλιξις τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης. Ἡ διαμόρφωσις τῆς συγχρόνου οἰκονομίας. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συγχρόνου οἰκονομίας. Τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ τὰ συστατικά του μέρη. Τὸ χρῆμα. Οἱ προσδιορίζοντες τὴν σύνθεσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν διανομὴν τοῦ εἰσοδήματος παράγοντες (Μηχανισμὸς τῶν τιμῶν). Οἱ παράγοντες οἱ προσδιορίζοντες τὸ συνολικὸν μέγεθος τῆς παραγωγῆς. Αἱ διεθνεῖς συναλλαγαί.

2. Φορολογικὴ Νομοθεσία

Ὁ φόρος ὡς δημόσιον ἔσοδον, ὡς μέσον δικαιοσύνης καὶ ὡς ὄργανον παραγωγικότητος. Ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος. Ἡ φορολογία τῶν καθαρῶν προσόδων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν. Ὁ συνθετικὸς φόρος, οἱ φόροι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ κύκλου ἐργασιῶν, ἐπὶ τῶν πωλήσεων. Οἱ φόροι καταναλώσεως. Τὰ μονοπώλια. Οἱ φόροι ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ πλούτου. Δηλώσεις. Φορολογικὴ διαδικασία. Φορολογικὰ προβλήματα.

3. Ὁργάνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ὁργάνωσιν. Ἡ ἐπισημονικὴ μέθοδος ἐρεῦνης (Taylor - Fayol). Ἐπιστημολογικὴ κατάταξις τῆς Ὁργάνωσεως. Ὁρισμὸς καὶ μεθοδολογία. Ἡ ἐνάσκησις τῆς ἐξουσίας. Ἡ ἐπιχειρήσις καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς. Προτυποποίησις. Μελέτη κινήσεων καὶ χρόνον. Προγραμματισμὸς τῆς παραγωγῆς.

Οἰκονομικὴ Ὁργάνωσις. Σημασία καὶ σκοποὶ τῆς Οἰκονομικῆς λειτουργίας. Οἰκονομικὴ πολιτικὴ. Τὰ κεφάλαια ἀπὸ ἀπόψεως κινητικότητος καὶ πηγῆς προελεύσεως. Αἱ οἰκονομικαὶ πράξεις κατὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Διαχειρίσεις παγίων καὶ κυκλοφορούντων κεφαλαίων. Οἰκονομικὰ προγράμματα καὶ προγραμματισμένοι ἔλεγχοι.

Ὁργάνωσις Γραφείου. Ἡ θεωρία τοῦ Γρα-

φείου. Τὸ περιβάλλον τοῦ Γραφείου. Ἐξέλιξις μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ γραφείων. Ταξινόμησις καὶ ταξιθέτησις. Στατιστικὴ καὶ γραφικαὶ παραστάσεις.

Ἀνθρώπινοσ Παράγων. Αἱ σχέσεις ἐργαζομένου καὶ ἐπιχειρήσεως. Διαδικασία προσλήψεως. Ἐκπαίδευσις. Μεταθέσεις, προαγωγαί, ἀπολύσεις. Ἠθικὸν φρόνημα καὶ πειθαρχία.

Ἐμπορευματικὴ Ὁργάνωσις. Ἀγοραί. Ἀποθήκευσις. Μελέται ἀγορῶν καταναλώσεως. Διαφήμισις. Πωλήσεις (προϊόν, διάμεσοι πωλήσεως, τιμαί). Marketing— Αἱ δημόσιαι σχέσεις.

Γραφεῖον Ἐρευνῶν. Μέθοδοι συστηματικῆς ἐρεῦνης τῶν ἐπιχειρήσεων. Μύησις εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ὁργάνωσιν. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας. Ποῦ βαίνει ἡ Ἐπιστημονικὴ Ὁργάνωσις. Ὁργάνωσις ἐργασίας καὶ ἄνθρωπος. Ἡ παραγωγικότης.

4. Ὁργάνωσις τῶν ἐργοστασίων

Ἐκ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐγκαταστάσεων. Ἐκλογή τῆς θέσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ καθορισμὸς τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Τύποι, διαστάσεις καὶ οἰκονομικὰ στοιχεῖα τῶν βιομηχανικῶν κτιρίων. Χῶροι ἐργασίας καὶ ἐσωτερικαὶ ἐγκαταστάσεις βιομηχανικῶν. Φωτισμὸς, θέρμανσις καὶ ἀερισμὸς τῶν βιομηχανικῶν. Αὐτοτελεῖς βιομηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις.

Ἐκ τῆς Βιομηχανικῆς Ὁργανώσεως. Ἀνάλυσις διαρθρώσεως βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Περὶ ἐντολῶν. Περὶ ἀποθηκῶν. Προετοιμασία καὶ κατανομή τῆς ἐργασίας. Ἐργασία ὑπὸ συνεχῆ ροῆν. Παρακολούθησις προθεσμίων. Προσδιορισμὸς χρόνου παραγωγῆς.

5. Γενικὴ Λογιστικὴ

Λογιστικὰ διπλογραφικὰ καὶ ἐξωδιπλογραφικὰ μέσα τῆς παρακολουθήσεως, διερχομένης καὶ ἐλέγχου τῶν οἰκονομικῶν πράξεων. Αἱ λογιστικαὶ μηχαναὶ καὶ τὰ λογιστικὰ ἐπιπλα. Λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ τῶν πράξεων ἐμπορικῶν καὶ τραπεζικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐξακριβωσις, κατάταξις καὶ ἀποτίμησις τῶν περιου-

σιακῶν στοιχείων. Τακτοποίησις τῶν λογαριασμῶν. Προσδιορισμὸς τοῦ ἀποτελέσματος καὶ διανομὴ αὐτοῦ. Τὰ ἀποθεματικά. Ὁ Γενικὸς Ἴσολογισμὸς ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων προβλήματά του ἐν γένει. Ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν Ἴσολογισμῶν. Ἡ ἀνάλυσις τῶν ἀποτελεσμάτων. Προϋπολογιστικὰ σχέδια. Ἀπολογιστικοὶ λογαριασμοί. Προβλήματα λογιστικῆς ὀργανώσεως διαφόρων ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων. Προβλήματα Λογιστικῆς Ἑταιριῶν, ἰδίᾳ Ἀνονύμων. Λογιστικὰ πλάνα. Γενικά. Ἐπαγγελματικά. Ἰδιαιτέρως τὸ Αὐστραλιανὸν καὶ τὸ Γαλλικὸν πλάνον. Τὰ λογιστικὰ λάθη καὶ αἱ καταχρήσεις. Οἱ λογιστικοὶ καὶ διαχειριστικοὶ ἔλεγχοι. Λογιστικοστατιστικαὶ ἐκθέσεις. Λογιστικὴ Δημοσιῶν Ὄργανισμῶν. Ὁ Κώδιξ τῶν Φορολογικῶν Στοιχείων, ἡ Φορολογία τῶν Καθαρῶν Προσόδων καὶ αἱ λοιπαὶ νομικαὶ διατάξεις περὶ Λογιστικῆς (λεπτομερῶς).

5. Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ

Θεωρίαι Κόστους. Σημασία τοῦ προβλήματος κόστους. Σκοπὸς κοστολογήσεως. Δυσχέρειαι προσδιορισμοῦ κόστους. Τὰ στοιχεῖα κόστους. Κατηγορίαι ἐξόδων. Τὸ πρόβλημα τοῦ εὐνοϊκοτέρου κόστους. Μέση τιμὴ καὶ διαφορετικαὶ τιμαὶ κόστους. Εἶδη κόστους.

Κοστολόγησις. Οἰκονομικὸς Λογισμὸς καὶ Κοστολόγησις. Ἀποτίμησις στοιχείων κόστους. Προσθετικά καὶ ἀφαιρετικά στοιχεῖα. Κριτήρια καταλογισμοῦ ἐμμέσων ἐξόδων. Διαστολή καὶ διαφορισμὸς τιμῆς συνδεδεμένων προϊόντων (συμπαράγωγων, ὑποπαράγωγων κ.λ.π.). Ἐξατομίκευσις κόστους διαφόρων ποικιλιῶν. Προϊόντα κακότεχνα, ἐλαττωματικά, δευτέρας διαλογῆς κλπ.

Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ. Σημασία ἐντύπων. Πρῶται καὶ βοηθητικαὶ ὕλαι (ὀργάνωσις, ἐγγραφαί). Ἡμερομίσθια. Ἀποσβέσεις κλπ. Λογιστικὸν σχέδιον βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Διαδικασία κοστολογήσεως. Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς: α) ἐπὶ συνεχοῦς μαζικῆς παραγωγῆς. β) ἐπὶ ἐξατομικευμένων κατασκευῶν (μηχανουργεῖα γενικῶν κατασκευῶν λ.χ.).

7. Ἐμπορικὸν Δίκαιον καὶ Βιομηχανικὸν Δίκαιον

Γενικαὶ διατάξεις. Αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις. Οἱ ἔμποροι.

Δίκαιον Ἐταιριῶν, καὶ εἰδικώτερον τὰ περὶ Ἄνωμένων Ἐταιριῶν (σύστασις, λειτουργία, διάλυσις).

Βιομηχανικὸν Δίκαιον. Ἐννοια τῆς ἐπιχειρήσεως. Βιομηχανικὴ ἰδιοκτησία. Ἐμπορικὴ ἐπωνυμία. Διακριτικός τίτλος (ἔμβλημα) καταστήματος. Το ἐμπορικὸν καὶ βιομηχανικὸν σῆμα. Ὁ ἀθέμιτος ἀνταγωνισμός.

Δίκαιον Τίτλων καὶ Ἀξιογράφων: Τίτλοι εἰς τὸν κοιμιστὴν, εἰς διαταγὴν καὶ ὀνομαστικοί. Συναλλαγματική. Γραμμάτιον εἰς διαταγὴν. Τραπεζικὴ ἐπιταγή. Ἀποθηκόγραφα καὶ ἐνεχυρόγραφα Γενικῶν Ἀποθηκῶν. Θαλασσία φοροτικὴ.

Πτωχευτικὸν Δίκαιον. Ἐναρξίς καὶ διαδικασία πτωχεύσεως. Συνέπειαι πτωχεύσεως. Πρόσωπα ἐν τῇ πτωχεύσει. Λῆξις τῆς πτωχεύσεως. Συμβιβασμός. Ἐνωσις. Περὶ ἀποκαταστάσεως.

8 Ἐργατικὸν Δίκαιον

Τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα. Ἐμφάνισις καὶ σύγχρονος μορφή τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας. Ἑλληνικὸν ἐργατικὸν ζήτημα. Πηγαί τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας. Ὅργανα ἐφαρμογῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας. Ἀγορὰ ἐργασίας. Τὸ πρόβλημα εὐρέσεως ἐργασίας. Ἡ σύγχρονος μορφή τοῦ ζητήματος. Τὰ Γραφεῖα εὐρέσεως ἐργασίας. Σύμβασις ἐργασίας. Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ὑπάκοην καὶ πίστιν. Ὑποχρέωσις ἐργοδότη. Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν μισθοῦ. Ἐννοια καὶ εἶδη μισθοῦ. Πληρωμὴ μισθοῦ ἐπὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας. Ἡ ἐξασφάλισις τοῦ μισθοῦ. Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἀπασχόλησιν. Πρόνοια. Παροχὴ ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν. Πιστοποιητικὸν ἐργασίας. Τὸ δικαίωμα ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας. Ἡ λύσις τῆς ἐργατικῆς σχέσεως. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Αἰ νεώτεραι κατευθύνσεις. Ἡ προστασία τοῦ μισθωτοῦ: α) προστασία ἐν τῇ συμβίσει, β) χρόνος ἐργασίας, γ) γυναῖκες, δ) ἀνήλικοι, ε) ὑγιεινὴ καὶ ἀσφάλεια. Ἐπίλυσις ἀτομικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Σωματεῖα. Ἐποπτεία Κράτους. Συλλογικαὶ συμβάσεις. Συλλογικαὶ διαφοραί. Κοινωνικὴ ἀσφάλισις. Ἀσφάλισις ἀνεργίας καὶ ἀσφάλισις φυσικῶν κινδύνων. Οἰκονομικὰ συστήματα. Παροχαί. Λύσις διαφορῶν.

9. Ἐμπορευματολογία

Τροφίμα Σύστασις τροφίμων. Θερμαντική ἀξία καὶ προσδιορισμὸς αὐτῆς.—Γάλα. Ὅρια διαφόρων εἰδῶν γαλακτος. Παστερίωσις. Γάλα συμπεπυκνωμένον καὶ κονιοποιημένον. Προϊόντα γαλακτος (γιαούρτι, τυρί, βούτυρον).—Ἐλαια (δρυσμός, εἶδη, παραλαβή). Ἐξευγενισμὸς καὶ στερεοποίησις ἐλαίων. Λίπη (βρώσιμα, βιομηχανικά).—Καφές. Τέϊον. Κακάο.

Δημητριακά. Σίτος: εἶδη αὐτοῦ ἔμπορικὸν κριτήριον ποιότητος σίτου καὶ προσδιορισμὸς δειγματοληψία παρὰ σίτου ἑλληνικὴ παραγωγή. Σίκαλις. Κριθή. Ἀραβόσιτος. Ὄρουζα (παραλαβή, βιομηχανία, ἔμπορικὰ εἶδη). Ἄλευρα: ἀλευρουργία εἶδη νοθεῖαι ἀλλοιώσεις συσκευασία ἔμποριον. Ἄρτος, παρασκευή, χημικαὶ δράσεις κατὰ τὴν ζύμωσιν, θρεπτικὴ ἀξία, ἀλλοιώσεις. Ἀμυλον: βιομηχανικὴ παρασκευὴ εἶδη ἔμπορικαὶ χρήσεις.

Ύφαντικά ὕλαι (προέλευσις, εἶδη, ἀγγλικὸς ἀριθμὸς, ἀριθμὸς πενιέ). Βάμβαξ. Λίνον. Κάνναβις. Ἰούτη. Ἐριον. Μέταξα. Τεχνητὰ κλωστικά ὕλαι. Τεχνητὰ μέταξα. Τσελβόλλε. Λανιτάλ.

Καπνός. Ὑαλουργία. Λιπάσματα. Βιομηχανία ὀξέων (θεικοῦ, ὕδροχλωρικοῦ, νιτρικοῦ, φωσφορικοῦ). Ἀποστείρωσις καὶ ἀποσκλήρυνσις τοῦ ὕδατος βιομηχανικῶς καὶ μὴ. Ἀργιλλοπλαστική. Χαρτοποιία. Οἴνοπνευματοποιία. Οἴνοποιία. Ὄξοποιία. Σαπωνοποιία.

10. Μηχανογνώσις

Φυσικαὶ ἐννοιαι τῶν μεγεθῶν τῆς μηχανικῆς. Ἔργον καὶ ἐνέργεια. Μορφαὶ ἐνεργείας. Μετατροπὴ ἐνεργείας. Παθητικαὶ ἀντιστάσεις. Βαθμοὶ ἀποδόσεως. Ὀλικὸς βαθμὸς ἀποδόσεως. Ἴσχυς πραγματικὴ. Αἱ ἀρχαὶ τῆς ὕδροδυναμικῆς. Αἱ ἀρχαὶ τῆς θερμοδυναμικῆς.

Ἐκ τῆς ἀντοχῆς τῶν ὑλικῶν. Μορφαὶ ἀντοχῆς. Καταπονήσεις καὶ εἶδη αὐτῶν. Σύνθετος ἀντοχή. Συντελεσταὶ ἀσφαλείας. Ὑπολογισμὸς ἀντοχῆς εἰς ἀπλὰς περιπτώσεις. Ἐκλογή τοῦ καταλλήλου ὑλικοῦ κατασκευῶν.

Μετροητικὰ μέσα. Σκοπιμότης τῶν μετρήσεων. Ἀνταλλακτικότης τῶν ἐν σειρᾷ παραγομένων εἰδῶν. Ἐπίδρασις τῶν μετρήσεων ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.

Στοιχεῖα μηχανῶν. Τὰ διάφορα εἶδη τῶν στοιχείων κατασκευῆς μηχανῶν. Ὑλικὸν καὶ ἔμπορικαὶ διαστάσεις. Ἀπόψεις ἐξεταστέαι κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν παραγγελιῶν. Μετάδοσις κινήσεως. Κριτικὴ τῆς ἐκλογῆς ἐκάστου συστήματος δι' ἐκάστην δεδομένην περίπτωσιν. Ὑπολογισμὸς διαμέτρων τροχαλιῶν ἢ τροχῶν καὶ στροφῶν αὐτῶν εἰς δεδομένην μετάδοσιν. Κατάλληλος ἐκλογὴ διαστάσεων. Κινήσις ἀπὸ κοινοῦ ἄξονος. Κινήσις ἀτομικὴ. Ἐκλογὴ τοῦ ἐκάστοτε καταλλήλου συστήματος.

Κινητήρες. Εἶδη κινητήρων. Λειτουργία καὶ μορφαὶ ὑδροκινητήρων. Μορφαὶ καὶ λειτουργία θερμοκινητήρων. Λέβητες. Νομικὴ πρόνοια ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν λεβήτων. Τρόποι καὶ μέσα βελτιώσεως τῆς ἀποδόσεως εἰς τοὺς κινητήρας. Ἐκλογὴ καταλλήλου τύπου κινητήρος.

Βιομηχανικὰ συγκροτήματα. Θεμελιώδεις ὅροι διατάξεως καὶ κατασκευῆς ἐργοστασίων. Θέσεις ἀποθηκῶν. Συστήματα θερμάνσεως καὶ ψύξεως χώρων ἐργασίας. Κεντρικαὶ παραγωγῆς ἐνεργείας. Οἰκονομικαὶ συγκρίσεις τῶν διαφόρων τρόπων ἐξευρέσεως ἀναγκαίας ἐνεργείας. Ἡ τεχνικὴ μορφή τῆς ἐννοίας τῆς παραγωγικότητος εἰς τὴν σύγχρονον βιομηχανίαν. Βιομηχανικαὶ δυνατότητες τῆς Ἑλλάδος. Νομοθετικὴ πρόνοια ἀσφαλείας καὶ λειτουργίας τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

11. Ἠλεκτροτεχνία

Ἠλεκτρονικὴ θεωρία. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονὰς ποσότητος ἠλεκτρισμοῦ. Τί εἶναι τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Ἠλεκτρογενετικὴ δύναμις. Ἔντασις τοῦ ρεύματος. Μονάδες. Ἠλεκτρικὴ ἀντίστασις. Εἰδικὴ ἀντίστασις. Μονάς. Νόμος τοῦ Ohm. Ἔργον. Ἴσχύς Μονάδες ἠλεκτρικῆς ἰσχύος καὶ ἠλεκτρικοῦ ἔργου. Νόμος τοῦ Joule. Ἡ θέρμανσις τῶν ἀγωγῶν καὶ ἡ πυκνότης τοῦ ρεύματος. Ἀσφάλεια. Θερμικὰ ὄργανα. Θερμοηλεκτρικὸν φαινόμενον. Θερμοηλεκτρικὸν στοιχεῖον. Ἡ πῶσις τῆς τάσεως. Διακλαδιζόμενα ρεύματα. Νόμοι τοῦ Kirchhoff. Ἠλεκτρόλυσις. Νόμοι τοῦ Faraday διὰ τὴν ἠλεκτρόλυσιν. Ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα. Ὁ συσσωρευτὴς. Ἠλεκτρομαγνητισμὸς. Πείραμα Orsted. Κανόνων τοῦ παρατηρητοῦ τοῦ Ampère. Ἐπαγωγικὰ φαινόμενα. Νόμοι ἐπαγωγῆς τοῦ Faraday. Νόμος τοῦ Lenz. Γενικὰ περὶ δυναμομηχανῶν καὶ ἠλεκτρομηχανῶν. Γενικὰ περὶ ἐναλλασσομένου ρεύματος, ἐναλλακτῶν καὶ κινητήρων.

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955 — 1956

Ἐγκόλιον
τοῦ σπουδαστοῦ
τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΕΤΟΣ

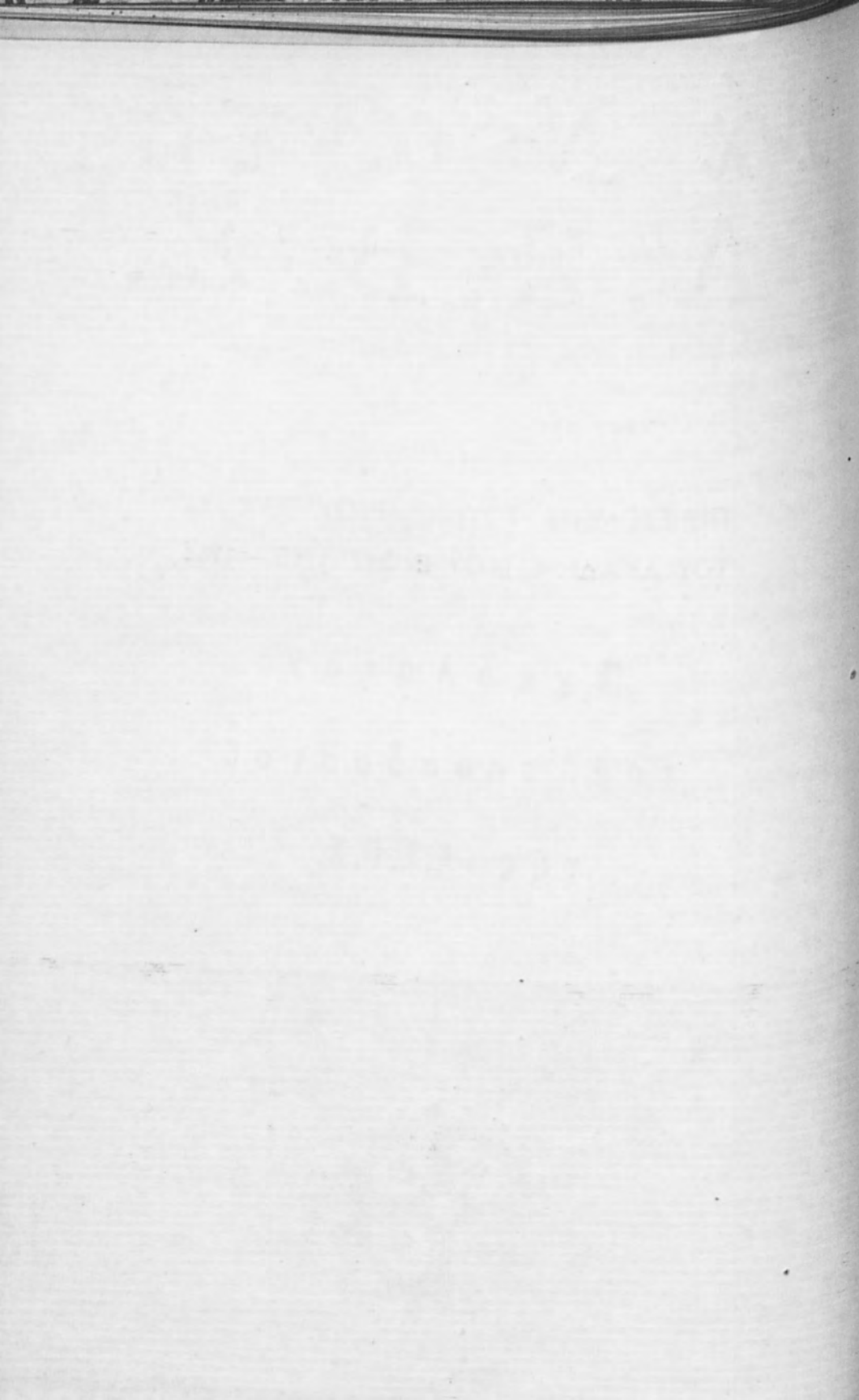
Γ'

ΤΕΥΧΟΣ

16

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
διανοίας σου.

Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε, Κύριε,
εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου, ὡς θυ-
μίαμα ἐνώπιόν Σου.

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου ἐν
τῇ ἀληθείᾳ Σου καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ Σου.

Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· διδάξόν με
τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγη-
σον τὴν κληρονομίαν Σου.

Ἐπίβλεψον, Κύριε, ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε
καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κα-
τάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ Σου.

Κυριακή Προσευχή

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.
Γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον·
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
ρύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Πιστεύω

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα, πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.

Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινόν, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.

Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁμολογῶ ἕν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.

Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία

5 Ἄνεβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ² καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· ³ μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ⁴ μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. ⁵ μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. ⁶ μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. ⁷ μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ⁸ μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. ⁹ μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. ¹⁰ μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹¹ μακάριοι ἔστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἑμοῦ. ¹² χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

²¹ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ²² Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ρακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδριῷ· ὅς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ²³ Ἐάν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ²⁵ Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἴ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ, μήποτε

σε παραδῶ ὁ ἀντιδικὸς τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτῆς σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· ²⁶ ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην. ²⁷ Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. ²⁸ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁷ εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. ³⁰ καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. ³¹ Ἐρρέθη δέ· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ³² Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχεῖσθαι, καὶ ὅς ἂν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχεύεται. ³³ Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιπορεύσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. ³⁴ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ. ³⁵ μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. ³⁶ μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. ³⁷ ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. ³⁸ Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. ³⁹ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σέ ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιάν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· ⁴⁰ καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνα σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· ⁴¹ καὶ ὅστις σέ ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο· ⁴² τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. ⁴³ Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. ⁴⁴ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ⁴⁵ ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὁ-

μῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ
 πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.
 46 ἂν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν
 ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; 47 καὶ ἂν
 ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε;
 οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς
 τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός
 ἐστιν.

6 Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν
 τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μῆγε, μισθὸν
 οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Ὁ-
 ταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου,
 ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν
 ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοῦ δὲ ποιούντος
 ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου,
 4 ὅπως ἦ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου
 ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 5 Καὶ
 ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔση ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶ-
 τες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν
 προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύ-
 ραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ
 πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ
 φανερῷ. 7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ
 ἔθνη· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακου-
 σθήσονται. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ
 ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

14 Ἐάν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα
 αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἂν
 δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ
 ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ
 σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φα-
 νῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέ-
 χουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν· 17 σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν

κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ¹⁸ ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

¹⁹ Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· ²⁰ θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ²¹ ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ἡμῶν. ²² Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμὸς· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ²³ ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον; ²⁴ Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. ²⁵ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἔστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ²⁶ ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά. οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; ²⁷ τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἓνα; ²⁷ καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· ²⁹ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. ³⁰ Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὐριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ³¹ μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; ³² πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. ³³ ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. ³⁴ Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρ-

κετόν τῆ ἡμέρα ἢ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ² ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. ³ τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ⁴ ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; ⁵ ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁶ Μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ρήξωσιν ὑμᾶς. ⁷ Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὕρησете, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. ⁸ πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ⁹ ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ¹⁰ καὶ ἐὰν λῆθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; ¹¹ εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; ¹² Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὕτως γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

¹³ Εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. ¹⁴ τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν! ¹⁵ Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσὶ λύκοι ἄρπαγες. ¹⁶ ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; ¹⁷ οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. ¹⁸ οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. ¹⁹ πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ²⁰ ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπι-

γνώσεσθε αὐτούς.

²¹ Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²² πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; ²³ καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. ²⁴ Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁵ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁶ καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· ²⁷ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

(*Ματθαῖος, Κεφ. 5-7*)

Α' Ἐπιστολὴ Παύλου πρὸς Κορινθίους

13 Ἐάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ² καὶ ἐάν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐάν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι. ³ καὶ ἐάν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐάν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν ὠφελοῦμαι. ⁴ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, ⁵ οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, ⁶ οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· ⁷ πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. ⁸ ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖται, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται.

Καθολικὴ ἐπιστολὴ Ἰακώβου

Ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν.

Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ.

Ἐάν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

«Μητέρα, μεγαλόψυχη, στὸν πόνο καὶ
στὴν δόξα».

Δ. Σολωμὸς

«Θέλω νὰ γίνω ὠραῖον δείγμα Ἀνθρώπου
καὶ Ἑλληνοῦ. Αὐτὸ ἀξίζει νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς
μῆς ζωῆς».

Ι. Δραγούμης

«Μακάριοι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες ποὺ
ἔκαμαν τὴν Πατρίδα των καὶ πάλιν παναν-
θρώπινον ἔμβλημα».

Πίος ΙΒ'

“Ὕμνος τῆς Ἐλευθερίας

Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψη,
Ποῦ μὲ βιά μετράει τὴν γῆ.

Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ Ἱερά,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
Χαῖρε, ᾧ χαῖρε, Ἐλευθεριά!

Ἐκεῖ μέσα ἑκατοικοῦσες
Πικραμένη, ἐντροπαλή,
Κ' ἓνα στόμα ἀκαρτεροῦσες,
Ἔλα πάλι, νὰ σοῦ πῆ.

Ἄργειε νᾶλθῃ ἐκείνη ἡ μέρα,
Καὶ ἦταν ὅλα σιωπηλά,
Γιατὶ τὰ ὄσκιαζε ἡ φοβέρα,
Καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά.

Δυστυχῆς! παρηγορία
Μόνη σοῦ ἔμενε, νὰ λές
Περασμένα μεγαλεῖα.
Καὶ διηγώντας τα νὰ κλαῖς

Καὶ ἀκαρτέρει, καὶ ἀκαρτέρει
Φιλελεύθερη λαλιά,
Ἔνα ἐκτύπαε τ' ἄλλο χέρι
Ἀπὸ τὴν ἀπελπισιά.

Κι' ἔλεες· πότε, ἄ! πότε βγάνω
 Τὸ κεφάλι ἀπὸ τῆς ἐρμιαῖς;
 Καὶ ἀποκρίνοντο ἀπὸ πάνω
 Κλάψαις, ἄλυσαις, φωναῖς!

Τότ' ἐσήκωνες τὸ βλέμμα
 Μέσ' ἔς τὰ κλάματα θολό,
 Καὶ εἰς τὸ ροῦχο σου ἔσταζ' αἷμα,
 Πλήθος αἷμα Ἑλληνικό.

Μὲ τὰ ροῦχα αἱματωμένα
 Ξέρω ὅτι ἔβγαίνεις κρυφά,
 Νὰ γυρεύης εἰς τὰ ξένα
 Ἄλλα χέρια δυνατά.

Μοναχὴ τὸν δρόμο ἐπῆρες,
 Ἐξανάλθεις μοναχὴ
 Δὲν εἶν' εὐκολες οἱ θύραις
 Ἐὰν ἡ χρεῖα ταῖς κουργαλῆ.

Ἄλλος σοῦ ἔκαψε εἰς τὰ στήθια
 Ἄλλ' ἀνάσασε κάμμιά·
 Ἄλλος σοῦ ἔταξε βοήθεια,
 Καὶ σὲ γέλασε φρικτά!

Ἄλλοι, ὦιμέ! ἔς τὴν συφορὰ σου
 Ὅπου ἐχαίροντο πολὺ,
 Σύρε νάβρης τὰ παιδιὰ σου,
 Σύρε, ἔλέγαν οἱ σκληροί.

Φεύγει ὀπίσω τὸ ποδάρι,
 Καὶ ὀλογλήγορο πατεῖ
 Ἡ τὴν πέτρα, ἢ τὸ χορτάρι,
 Ποῦ τὴν δόξα σοῦ ἐνθυμεῖ.

Ταπεινότατη σοῦ γέρνει
 Ἡ τρισάθλια κεφαλὴ,
 Σὰν φτωχοῦ ποῦ θυροδέρνει,
 Κ' εἶναι βᾶρος του ἡ ζωή.

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Ποίησις.
ΔΙΟΝ. ΣΟΛΑΜΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ
Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

Σέ γνω-ρί-ζω· από την κό-ψι του σπα-
'Ε-κετ μέ· σαλ-κα· τοι-κού· σεσ πι-κασ.

f

-θιοῦ τὴν τρα-με-ρή· Σέ γνω-ρί-ζω· από τὴν
-μέ· νηέν-τρο· πα-λή· κ'ε· να· στό· μαε-καρ-τε-

ὁ - ψι· που· με· βιά· ἄπ' τὰ
-ροῦ - σεσ· ε· λα· πά· - με· τραεῖ· τὴ· γῆ· ἄρ-γεῖε
- λι· νά· σοῦ· πῆ·

f *p*

κὸκ - - κα-λα βγαλ-μέ - νη τῶν Ἑλ-λή - - νωντὰ ἰε-ρά - - Καὶ σὰν
 νάλ θηέκριν ἢ μέ ρὰ καὶ ἡ ταν ὀ λα σιωπη λά - - Για τί

cresc. - - - *molto* - - - *ff* *mf*
 πρῶ - τ ἀν-δρειω-μέ - νη χατ-ρεῶ χατ-ρε Ἐ-λευ-θε-ριά, - - - Καὶ σὰν
 τὰ - σκια-ζέη φο-βέ - ρα καὶ τὰ πλά-κω-νε ἢ σκλα-βιά, - - - Για - τί

πρῶ - τα ἀν-δρειω-μέ - νη χατ-ρεῶ χατ - - ρεῖ-λευ-θε-ριά - - - Καὶ σὰν
 τὰ - σκια-ζέη φο-βέ - ρα καὶ τὰ πλά - - κω-νε ἢ σκλα-βιά - - - Για - τί

ff
 πρῶ - τα ἀν-δρειω-μέ - νη χατ-ρεῶ χατ - - ρεῖ-λευ-θε-ριά.
 τὰ - σκια-ζέη φο-βέ - ρα καὶ τὰ πλά - - κω-νε ἢ σκλα-βιά.

D.C.

Ναί· ἀλλὰ τώρα ἀντιπαλεύει
 Κάθε τέκνο σου με ὄρμη,
 Ποῦ ἀκατάπαυστα γυρεύει
 Ἡ τὴν νίκη, ἢ τὴν θανή.

Ἡ Διχόνοια ποῦ βαστάει
 Ἐνα σκῆπτρο ἢ δολερή·
 Καθενὸς χαμογελάει,
 Πάρτο, λέγοντας, καὶ σύ.

Κεῖο τὸ σκῆπτρο, ποῦ σὰς δείχνει,
 Ἐχει ἀλήθεια ὠραία θωριά·
 Μὴν τὸ πιάστε, γιατί ρήχνει
 Εἰσὲ δάκρυα θλιβερά.

Ἀπὸ στόμα ὁποῦ φθονάει,
 Παλληκάρια, ἄς μὴν ἴπωθῃ,
 Πῶς τὸ χέρι σας κτυπάει
 Τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κεφαλή.

Μὴν εἰποῦν ἴς τὸν στοχασμό τους
 Τὰ ξένα ἔθνη ἀληθινά·
 Ἐὰν μισοῦνται ἀνάμεσό τους,
 Δὲν τοὺς πρέπει ἐλευθεριά.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
 Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
 Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
 Χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά!

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1952 ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, «περὶ ψηφίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ]1949 ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς συνταχθέντος νέου Συντάγματος» ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Α'. Νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ παρὰ πόδας τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος καταχωρηθὲν νέον Συνταγματικὸν κείμενον, περιέχον τὰς κατὰ μεταρρύθμισιν ἢ προσθήκην ψηφισθείσας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, συνηρμολογημένας μετὰ τοῦ ὅλου κειμένου, ἔχον ὡς ἐξῆς :

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ
Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΨΗΦΙΖΕΙ

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἄρθρον 1. Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρη καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πᾶσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρκτικῶς πᾶσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱεράς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὄλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας

ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.
 Τὸ κείμενον τῶν Ἀγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἢ εἰς ἄλ-
 λον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως
 τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινου-
 πόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.
 Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος.
 Ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων δὲν ἐπιτρέπε-
 ται νὰ προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστά ἥθη.
 Οὐδεὶς δύναται ἔνεκα τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων ν'
 ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὴν Πολιτείαν καθηκόντων ἢ ν'
 ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τῆς Χώρας.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἄρθρον 3. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου. Οἱ Ἕλλη-
 νες πολῖται συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλό-
 γως τῶν δυνάμεων τῶν.

Μόνον πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λει-
 τουργίας, πλὴν τῶν δι' ἐδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.
 Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ
 πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέ-
 μονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Πᾶς Ἕλλην δυνάμενος φέρειν ὄπλα ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς
 τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἄμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄρθρον 4. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς
 καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται,
 εἰμὴ ὁπότεν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 5. Ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματος οὐδεὶς
 συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐν-
 τάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλ-
 λήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσά-
 γεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον
 δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλλη-
 ψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἔδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγ-
 καίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν τῶ
 πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς εἶτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα,
 εἶτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη
 παρατείνεται μέχρι πέντε ἡμερῶν αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐν περι-
 πτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμο-
 δίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

Παρελθούσης ἀπράκτου ἐκατέρως τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς
 δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος,
 εἶτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἶτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν

παραχρήμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατήσῃ, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα, καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Διὰ νόμου ὀρίζονται τὸ ἀνώτατον ὄριον προφυλακίσεως καθὼς καὶ οἱ ὄροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ἀποζημίωσις ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἄρθρον 6. Ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσῃ τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσῃ ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή.

Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἢ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 7. Ἀδίκημα δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἂνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Βαρυτέρα ποινὴ οὐδέποτε ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν τέλει τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 8. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἰονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσι.

Ἄρθρον 9. Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεοῦμένους εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἔγγραφον ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἢ ἀναφορὰ ἔρχῃς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 10. Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσιν ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 11. Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγῃσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς κυβερνήσεως ἄδειαν.

Συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἔνεκα παραβάσεως τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου δύναται διὰ νόμου νὰ ὑποβληθῇ εἰς ὄρισμένους περιορισμούς.

Ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 12. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἷ-

κον ξρευνα ενεργεῖται, εἰμὴ ὄτε καὶ ὄπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρήσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικῶν ποσοῦ, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 13. Πάντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὀρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουσιν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου.

Ἄρθρον 14. Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεῖ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμοὺς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον, ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως εἴτε μετ' αὐτῆν.

Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν ἢ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν:

α) ἔνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας ἢ ἔνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶν κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενας περιπτώσεις, β) ἔνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου, τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, γ) ἐὰν τὸ περιεχόμενον τοῦ δημοσιεύματος κατὰ τοὺς ὄρους τοῦ νόμου εἶναι φύσεως τοιαύτης ὥστε: 1) νὰ ἀποκαλύπτῃ κινήσεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων στρατιωτικῆς σημασίας ἢ ὀχυρώσεις τῆς Χώρας, 2) νὰ εἶναι προφανῶς στασιαστικὸν ἢ νὰ στρέφεται κατὰ τῆς ἐθνικῆς ἀκεραιότητος ἢ ν' ἀποτελῇ πρόκλησιν εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας. Ἄλλ' εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐντὸς ἐτέρων εἴκοσι τεσσάρων ὥρων ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως ἄλλως, ἢ κατὰσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλευματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθὲν. Τὸ δικαστήριον, μετὰ τρεῖς τοὺς ἀδίκηματα δι' ὃ ἐπιτρέπεται κατάσχεσις, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καὶ εἰς βαρείας περιπτώσεις τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἀρχονται ἀφ' ἧς ἢ κατὰδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῆ τελεσίδικος.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρ' οὐδὲποτε χρῆσις τοῦ τίτλου παυθείσης ἐφημερίδος ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς παύσεως τῆς.

Τὰ ἀδίκηματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα.

Ἡ ἐκδοσις ἐφημερίδων ἐπιτρέπεται μόνον εἰς πολίτας Ἑλλήνων μὴ ἔστερημένους τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

Νόμος θέλει ὀρίσει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐπανορθώσεως τῶν ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων, ὡς ἐπίσης τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ προσόντα διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῶσι διὰ νόμου ἰδιαιτέρα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐπικινδύνου εἰς τὸ ἦθος τῆς νεότητος φιλολογίας.

Αἱ προστατευτικαὶ τοῦ τύπου διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, δημοσίων θεαμάτων, φωνογραφίας, ραδιοφωνίας καὶ ἄλλων παρεμφερῶν μέσων μεταδόσεως λόγου ἢ παραστάσεως. Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἶναι ἄστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 15. Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 16. Ἡ Παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ ἢ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα μέσης καὶ στοιχειώδους ἐκπαίδευσέως, ἢ διδασκαλία ἀποσκοπεῖ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγήν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν νέων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδεολογικῶν κατευθύνσεων τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτικὴ, παρέχεται δὲ δωρεάν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ νόμος ὀρίζει τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑξ.

Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα αὐτοδιοικοῦνται ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους, οἱ δὲ καθηγηταὶ τούτων εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἑστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἱδρύσεις ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 17. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐν ἐπείγουσῃ δὲ περιπτώσει δύνανται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύνανται νὰ ὑποχρεωθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὀρίσει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτῆτου μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν

μεταλλείων, ὄρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱαματικῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

Ἐπίσης διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἰχθυοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουσι τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγίαν.

Ἄρθρον 18. Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Ὁ πολιτικὸς θάνατος καταργεῖται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

Ἄρθρον 19. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

Ἄρθρον 20. Τὸ ἀπόρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' ὁλονδὴρ ποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπολύτως ἀπαρβίαστον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Ἄρθρον 21. Τὸ Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι βασιλευομένη Δημοκρατία.

Ἄπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ Ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρον 22. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 23. Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνασκεῖ τοῦτο διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 24. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη ἐπαγομένη εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 25. Πρότασις νόμου ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

Ἄρθρον 26. Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἄρθρον 27. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 28. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

καὶ λειτουργούσης μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας συνόδου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ ἐνὸς πέμπτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, πρὸς λήψιν δὲ ἀποφάσεων ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ σχετικὴ πλειοψηφία.

Ἡ Βουλὴ δύναται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεώς της νὰ θέτῃ περιορισμοὺς εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν διαταγμάτων.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ βουλευτῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, περὶ τροποποιήσεως, καταργήσεως καὶ ἀκυρώσεως τῶν διαταγμάτων τούτων, ἐγγράφονται τῇ αἰτήσῃ δέκα πέντε τοῦλάχιστον βουλευτῶν, κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 36. Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεῖ τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 37. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις τὸ κρίνει εὐλογον· κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἔναρξιν καὶ λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 38. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μόνον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἔναρξιν, εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν βουλευτικὴν σύνοδον ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 39. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίξῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ τῶν Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δὲ καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστίαν μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύῃ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 40. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ τὰ κεκωνισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 41. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπῃ νομίσματα κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 42. Ἡ βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται ἐκάστοτε διὰ νόμου.

Ἄρθρον 43. Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνήλικος κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον.

Ὁ Βασιλεὺς, πρὶν ἢ ἀναβῆναι εἰς τὸν θρόνον, ὁμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν τὸν ἀκόλουθον ὄρκον :

Δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐπιζῆ ἡ Βασιλισσα ἢ ἔλθῃ αὐτὴ εἰς γάμον, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται ἄνευ συγκλήσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα Ἑλληνα πολίτην τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, ἢ δὲ Συνταγματικὴ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν περιπτώσει παραιτήσεως τοῦ Βασιλέως. Ἰδιαίτερος νόμος κανονίζει τὰ τῆς Ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 51. Ἐάν, ἀποβιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶναι ἀνήλικος, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται διὰ τὴν ἐκλέξιν ἐπίτροπον. Ἐπίτροπος δὲ τότε ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα μένουσαν εἰς τὴν χρεῖαν τῆς, ἣτις καλεῖται τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλικίου Βασιλέως, εἴτε διορισθῆ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεγῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος.

Ἄρθρον 52. Ἐν περιπτώσει χρεῖας τοῦ Θρόνου, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ἐκλέγει προσωρινῶς καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλληνα τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος, τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἰσάριθμοι τῶν βουλευτῶν ἀντιπρόσωποι, οἵτινες εἰς ἕν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχόμενοι ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 53. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς ἕνεκα νόσου κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν τῆς Ἀντιβασιλείας, ὀρίζει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος Ἀντιβασιλέα τὸν διάδοχον ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἀνηλικίου ἔτι, τὴν Βασιλισσαν. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύσῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ ἀμέσως τὴν Βουλὴν καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος ἢ ἔχει διαλυθῆ. Ἐάν ἡ Βουλὴ, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφορησάντων, ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην Ἀντιβασιλείας, ἀσκεῖ τότε ταύτην ὁ ἐνήλικος διάδοχος ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, ἢ Βασιλισσα.

Ἐάν δὲν ζῆ ἡ Βασιλισσα, συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἢ Βουλῆς, ἢ ὁποῖα, μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου, ψηφίζει ἐιδικὸν νόμον περὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀνηλικίου δὲ ὄντος ἐκλέγει διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα καὶ, χρεῖας καλούσης, Ἐπίτροπον τοῦ Βασιλέως.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῆ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις Δημοσίου Λογιστικοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν ἔκθεσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Πᾶσα πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνεπαγομένη δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύηται ἀπὸ ἔκθεσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεώς της, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δι' ὧν ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ ἐιδικοί φόροι ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεόν νὰ προσυπογράφωνται καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πρότασις νόμου, σκοποῦσα τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζητήσιν ἐὰν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὀλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τῆς προτάσεως ὀλόκληρος ἢ νέα διατάξεις, ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

Οὐδεμία προσθήκη εἰς πρότασιν νόμου ἢ τροπολογία γίνεται δεκτὴ ἐὰν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς προτάσεως.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ ἐὰν δὲν συζητηθῆ καὶ ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν. Ἐὰν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ προσθήκαι ἢ τροπολογίαι, ἢ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

Ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς ἢ εἰς μίαν μόνον κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἐζητήθῃ τοῦτο ἀπὸ τὸν ὑποβαλόντα τὴν πρότασιν πρὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ὑποβαλόντος, δὲν ἠγέρθη δὲ ἀντίρρησις ἐκ μέρους εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως μέχρι τοῦ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδικῶν συνταχθέντων ὑπὸ ἐιδικῶν ἐπιτροπῶν δι' ἐιδικῶν νόμων συσταθεισῶν, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος ἐν ὄλῳ τοὺς εἰρημένους κώδικας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις τῶν ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἢ ἐν ὄλῳ ἐπιναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 58. Οὐδεὶς ἀτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ δὲ μὴ παρο-

σιάζονται διά τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύνανται νὰ διορίξῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

* Ἀρθρον 59. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς καὶ αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενα νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

* Ἀρθρον 60. Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, εἰς τμήματα ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ὅσον Ὑπουργεῖον δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οικονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς, ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

* Ἀρθρον 61. Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

* Ἀρθρον 62. Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὀπωσδήποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

* Ἀρθρον 63. Βουλευτὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν καταδιώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος· τοιαύτη ἀδεία δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφῶρῳ κακουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ τέσσαρας ἐβδομάδας μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς.

Ἐάν ὁ βουλευτὴς τύχῃ διατελῶν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου.

* Ἀρθρον 64. Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἕξῃς ὅρον :

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἄλλοθρησκοὶ βουλευταὶ, ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος», ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 65. Ἡ Βουλὴ προσδιορίζει διὰ Κανονισμοῦ πῶς θέλει νὰ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν αὐτῆς.

Ἄρθρον 66. Ἡ Βουλὴ σύγκεται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν.

Ἄρθρον 67. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ Ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄρθρον 68. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν ἑκατὸν πενήκοντα οὐδὲ μείζων τῶν τριακοσίων.

Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὀρίζονται διὰ νόμου ψηφισομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 69. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διὰ Βασιλικῆς διατάγματος ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν. Συγκαλεῖται δὲ ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐντὸς ἑτέρων τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων.

Ἐδρα βουλευτικῆς κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 70. Ὅποις ἐκλεγῆτις βουλευτῆς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἑλλήν, ἔχων συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτῆς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

Ἄρθρον 71. Ἐμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ οἱ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων ἢ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου καὶ τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν αὐτῶν συμβουλίων δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταὶ οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, ἐὰν μὴ παραιτη-

κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμενοι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον συγκροτούμενον ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, λαμβανομένων διὰ κληρώσεως. Τοῦ Δικαστηρίου προεδρεῖ ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ὅσον μετέχει αὐτοῦ. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὀρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 74. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης τακτικῆς συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ Γραμματεῖς αὐτῆς.

Ἄρθρον 75. Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεις, ὀριζομένην ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρως κυκλοφορίας εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς, τροχιδρομικὰς, ἀεροπορικὰς καὶ δι' αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως συγκοινωνίας, καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἢ εἰς ἑλληνας πλοιοκτῆτας ἀνήκοντα πλοῖα. Οἱ βουλευταὶ ἀπολαμβάνουσι ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀτελείας.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχονται ἔξοδα παραστάσεως ἴσα μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ συνόδῳ, κρατεῖται ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παρόντος ἀρθροῦ τὸ εἰκοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 76. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Δύναται διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, νὰ διορισθῶσιν εἰς ἢ πλείονες ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἔλλειψι ἀντιπροέδρου, ὁ Πρωθυπουργὸς ὀρίζει, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, ἐκ τῶν Ὑπουργῶν προσωρινὸν ἀναπληρωτὴν του.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑφυπουργῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτελῶσι μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 77. Οὐδεὶς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Τὰ ἀσυμβίβαστα, τὰ θεσπιζόμενα εἰς τὰς παραγράφους 5—9 τοῦ ἀρθροῦ 71 ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 78. Ἡ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὁφείλει μὲν μόλις καταρτισθῇ καὶ δύναται ὁποτεδήποτε ἄλλοτε νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Ἐάν κατὰ τὸν σχηματι-

σιμόν τῆς Κυβερνήσεως ἔχωσι διακοπὴ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της περὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ μέρος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτης προτάσεως, πρέπει δὲ νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζωνται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα περὶ τὰ ὁποῖα θέλει στραφῆ ἢ ἐπὶ τῆς προτάσεως συζήτησις.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτέρω διμήνου, ἐὰν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ πρὸ τῆς παρόδου διημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της, οὐδὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

Ἡ περὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ 48ωρον ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο εἴκοσι βουλευταί.

Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐὰν δὲν ψηφίσωσιν ὑπὲρ αὐτῆς τοῦλάχιστον τὰ δύο πέμπτα τῶν βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων δικαιοῦνται νὰ ψηφίσωσι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ βουλευταί.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται, ὡσάκις ζητήσῃ τὸν λόγον, ψηφοφοροῦσι δὲ μόνον ἐὰν εἶναι μέλη αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

ἄρθρον 79. Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἔγγραφος ἢ προφορικὴ δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

ἄρθρον 80. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργούς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπιτόφου δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν καὶ προέδρων αὐτῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

ἄρθρον 81. Ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργόν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ἄρθρον 82. Ἀπασαὶ αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ (ἀμφισβητούμενου διοικητικοῦ) ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Τὰ τακτικά διοικητικά δικαστήρια δύνανται νά συνιστῶνται ἐκάστοτε δι' εἰδικῶν νόμων, οἵτινες καθορίζουσι καὶ τὰς εἰς αὐτὰ ὑπαγομένας ὑποθέσεις.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 90 ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς τακτικούς διοικητικούς δικαστάς, τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου συγκροτουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὀρίσει.

Ἄρθρον 83. Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως :

α) Ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων. β) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. γ) Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα. δ) Ἡ αἴτησις ἀναίρεσεως δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου κατὰ τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Νόμος δύνανται νά ὀρίσῃ καὶ ἄλλους λόγους ἀκυρώσεως καὶ ἀναίρεσεως.

Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα β', γ' δ' περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 84. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζεται διὰ νόμου, δὲν δύνανται ὅμως νά εἶναι μεγαλύτερος τῶν εἴκοσι πέντε.

Οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι δὲ ἰσόβιοι, προστατευομένης τῆς ἰσοβιότητος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 88, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὰς περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὰ καθήκοντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ καθηγητοῦ νομικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ καθηγητοῦ νομικῶν ἢ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν ἀνωτάτων ἰσοτίμων σχολῶν.

Ἰδιαιτέρος νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 85. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων : α) μεταξύ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, β) μεταξύ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ γ) μεταξύ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ μεικτοῦ δικαστηρίου ἀποτελουμένου ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀρεοπαγιτῶν καὶ συμβούλων Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ.

Ἄρθρον 86. Αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων νά ὑπάγωνται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοί νόμοι συνιστῶσι διοικη-

ως ήτιολογημένην, γνώμην Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτε-
λουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως
τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγή δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικα-
στικὸν Συμβούλιον.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς
ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδο-
μεναι διοικητικαὶ πράξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ
Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 91. Ὁ Βασιλεὺς δύναται, μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργι-
κοῦ Συμβουλίου, ἐν περιπτώσει ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ ἐπιστρατεύ-
σεως ἔνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου
ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῆς χώρας ἐξ ἐσωτερικῶν
κινδύνων, ν' ἀναστείλῃ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος εἰς ὅλην τὴν ἐπι-
κράτειαν ἢ εἰς μέρος αὐτῆς τὴν ἰσχύοντων ἄρθρων 5, 6, 8, 10, 11, 12,
14, 20, 95 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος ἢ τινῶν τούτων καὶ θέτων εἰς ἐφαρ-
μογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας»
νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ
μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν
τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Ἀπαντὰ τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόν-
τος ἄρθρου ληφθέντα μέτρα ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν ἀνυπερθέ-
τως κατὰ τὴν πρῶτην μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν συνεδριάσιν πρὸς
ἔγκρισιν ἢ ἄρσιν. Ἐὰν ἡ λήψις τῶν μέτρων τούτων λάβῃ χώραν ἐν
ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπὶ ποινῇ
ἀκυρότητος αὐτοῦ, συγκαλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν καὶ ἂν ἐπι-
ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώ-
σεις ἀποφασίζει τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τοῦ εἰρημένου διατάγματος.

Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύ-
σεως τοῦ Βασιλικοῦ τούτου διατάγματος.

Ἡ ἰσχύς τῶν ἀνωτέρω Βασιλικῶν διαταγμάτων, προκειμένου μὲν
περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, εἰς πάσας δὲ
τὰς λοιπὰς περιπτώσεις αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δέμηνον ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεως των, ἐὰν ἐν τῷ μεταξύ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχύς αὐτῶν
ἀδείξῃ πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 92. Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι,
ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβῆς εἰς τὰ χρηστὰ ἢ ἢθι
ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδί-
δωσι περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 93. Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ήτιολογη-
μένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 94. Τὸ ὄρκωτὸν σύστημα διατηρεῖται.

Ἄρθρον 95. Ὑπὸ τῶν ὄρκωτων δικαστηρίων δικάζονται τὰ κα-
κουργήματα, τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὡς καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὅσακις
ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ τὰ τυχόν διὰ νόμου ὑπα-

χθησόμενα άλλα αδικήματα. Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων τοῦ τύπου νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ μικτὰ δικαστήρια ἐκ τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐνόρκων, οἵτινες καὶ δεόν ν' ἀποτελῶσι τὴν πλειοψηφίαν.

Κακουργήματα ὑπαχθέντα μέχρι τοῦδε δι' ἐδικῶν νόμων καὶ ψηφισμάτων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐφετείων θέλουσιν ἐξακολουθήσει δικαζόμενα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τούτων, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ἐπαναφέρει ταῦτα ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 96. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῆ καὶ ἄλλην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν Πανεπιστημίῳ.

Ἄρθρον 97. Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, ἀεροδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' ἐδικῶν νόμων.

Ἰδιῶται δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ναυτοδικείων καὶ ἀεροδικείων, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποιήσους πράξεις κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ἄρθρον 98. Οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Τὰ προσόντα τῶν συμβούλων καὶ παρέδρων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Διορισμὸς ἢ προαγωγή εἰς τὰς θέσεις τῶν συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργεῖται μετὰ γνώμην τῆς ὀλομελείας αὐτοῦ.

Αἱ περὶ ἀσυμβιβάστου τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ ἰσόβια μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀφορῶσαι καταλογισμὸν ὑπολόγων καὶ ἀπονομὴν συντάξεων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν Ἐλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἄρθρον 99. Ἡ διοικητικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους βασιίζεται εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἡ ἐκλογή τῶν δημοτικῶν καὶ κοινωτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 100. Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ὀφείλει πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ ἔθνικα ἰδεώδη, εἶναι ἐκτελεστής τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετεῖ τὸν λαόν.

Ἰδεολογία σκοποῦσαι τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστώτος ἀντίκεινται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 101. Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων

ὀρίζονται διὰ νόμου.

Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ γνωμοδοτήσεως, οὔτε ἀπολύονται, οὔτε ὑποβιβάζονται ἄνευ ειδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου συμβουλίου καὶ ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον ἀπὸ μόνιμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθὼς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, οἵτινες κατὰ τὰ λοιπὰ διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος δύνανται νὰ ἐξαιροῦνται διὰ νόμου οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι πρεσβευταὶ ὡς πληρεξούσιοι ἢ πρόεδροι Ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ διοικηταὶ, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι, ὁ ἐπίτροπος τοῦ Δημοσίου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων γραφείων τῶν Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων τῶν καταλαμβάνόντων ὀργανικὰς θέσεις κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δήμων.

Αἱ διατάξεις αὗται δύνανται διὰ νόμου νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 102. Οὐδεὶς δύνανται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Οὐδεὶς δύνανται νὰ διορισθῇ εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους δημοσίας θέσεις ἢ θέσεις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Οὐδεὶς δημόσιος ὑπάλληλος δύνανται νὰ συμμετέχη εἰς πλείονα τῶν δύο συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν.

Οὐδέποτε αἱ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐχόντων προνόμιον ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, ἀμοιβαὶ ἢ οἰαιδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαὶ ἐμμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δύνανται νὰ ὑπερβῶσι κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τῶν μηνιαίας τακτικᾶς ἀποδοχᾶς τῆς ὀργανικῆς θέσεως αὐτοῦ ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως. Νόμος θέλει ὀρίσει τὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς τηρήσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Δι' εἰδικῶν νόμων δύνανται εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις νὰ ὀρισθῶσιν ἐξαιρέσεις ἐκ τῶν ἐδαφίων 2, 3 καὶ 4. Οὐδέποτε ὁμως δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ διορισμὸς ὑπαλλήλου εἰς πλείονας τῶν δύο θέσεων, οὔτε αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ νὰ εἶναι μείζονες τοῦ διπλασίου τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως.

Τὰ ἀσυμβίβαστα τῶν παραγράφων 5 ἕως 9 τοῦ ἄρθρου 71 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 106. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὄρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου ἢ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπὸν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίνει ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος.

Ἄρθρον 107. Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα Πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὀλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Οὐδέποτε ἀναθεωροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος αἱ καθορίζουσαι τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος ὡς Βασιλευσμένης Δημοκρατίας ὡς καὶ αἱ θεμελιώδεις διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ. ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὀριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφίζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένης ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθεῖσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Πᾶσα ψηφίζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἄρθρον 109. Οἱ συνεταιρισμοί, γεωργικοὶ καὶ ἀστικοί, τελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστηματικῶς ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 110. Ἀγωγὰι κακοδικίας κατὰ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων, δικαστῶν διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δικάζονται ὑπὸ ἑπταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου συγκροτουμένου καθ' ὅν τρόπον ὀρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἕξ ἐνός μέλους τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τριῶν δικηγόρων μελῶν τακτικῶν ἢ καθηγητῶν Νοκῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο καθηγητῶν Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οὐδεμίαν ἄδεια πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας ἀπαιτεῖται.

Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἑκάστοτε τὸ ἀνήκον εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο περὶ τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τοῦ ὁποίου εἶτε ὀλοκλήρου εἶτε μελῶν αὐτοῦ καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον.

Άρθρον 111. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἐκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου ὀριζομένων πάντων διὰ κλήρου ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐξαίρουται ἐκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον.

Άρθρον 112. Νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει τὴν προστασίαν τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Χώραν κεφαλαίων.

Άρθρον 113. Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων μετὰ τὴν ὑπογραφὴν.

Άρθρον 114. Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιερῶται εἰς τὴν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Β'. τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προσυπογράψῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν ἐπιτιθεμένης τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους σφραγίδος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1952.

ΠΑΥΛΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ Μέλη

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

1. Πληθυσμός, επιφάνεια και πυκνότης του πληθυσμού τῆς Ἑλλάδος : 1821—1953, δεικνύοντα τὴν προσπάθειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπαναστάσεως.

Ἔτος ἀπογραφῆς	Κάτοικοι	Ἐπιφάνεια εἰς τ. χμ.	Κάτοικοι κατὰ τ. χμ.
1821 (1)	938.764	47.516	19,79
1828	753.400	>	15,86
1838	752.077	>	15,83
1839	823.773	>	17,34
1840	850.246	>	17,89
1841	861.019	>	18,12
1842	853.005	>	17,95
1843	915.059	>	19,26
1844	930.295	>	19,58
1845	960.236	>	20,21
1848	986.731	>	20,77
1853	1.035.527	>	21,79
1856	1.062.627	>	22,36
1861	1.096.810	>	23,08
1870 (2)	1.457.894	50.211	29,04
1879	1.679.470	>	33,45
1899 (3)	2.187.208	63.606	34,39
1896	2.433.806	>	38,26
1907 (4)	2.631.652	63.211	41,64
1920 (5)	5.531.474	150.833	36,67
1928 (6)	6.204.684	129.880	47,77
1940	7.344.860	>	56,55
1951 (7)	7.632.801	132.562	57,58
1953	7.821.295 (8)	>	59.—

1. Πληθυσμός ἑξακριβωθεὶς ἀναδρομικῶς διὰ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1928.
2. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν Ἴονων Νήσων τὸ 1864.
3. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης τὸ 1881.
4. Μετὰ τὴν παραχώρησιν μικρᾶς λωρίδος ἐδάφους τῆς Θεσσαλίας τὸ 1897.
5. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἠπείρου, τῆς Κρήτης, τῶν Νήσων Αἰγαίου τὸ 1913—1914 καὶ τῆς Θράκης Ἰμβρου καὶ Τενέδου τὸ 1919—1920.
6. Μετὰ τὴν ἐκχώρησιν τῆς Ἀνατ. Θράκης, τῆς Ἰμβρου καὶ Τενέδου τὸ 1923.
7. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Δωδεκανήσου τὸ 1947.
8. Καθ' ὑπολογισμόν.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ

δέν πρέπει νά λησμονοῦν ποτέ ὅτι

ἡ ΚΥΠΡΟΣ καὶ ἡ ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐλευθερίας
καὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Διακηρύξεων τοῦ
Χάρτου τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν
Ἑνωμένων Ἐθνῶν παραμένουν ὑπὸ ξενικὸν ζυγόν.

«... Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ ἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων, καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεινά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν».

(Κατὰ Ἰωάν., Κεφ. 10 : 14—17)

«Μικρότερος τοῦ πρέποντος διεθνισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Πατρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπανοδηγεῖ ὁ πρέπων διεθνισμὸς. Ὀλιγώτερος τοῦ πρέποντος πατριωτισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν διεθνισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς ἐπαναφέρει ὁ πρέπων πατριωτισμὸς».

J. Jaurès

ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ

εἰς τὴν 8ην Γεν. Συνέλευσιν

τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν

3 Νοεμβρίου 1953

Εἶμαι βαθύτατα συγκεκινημένος καὶ ἐκφράζω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπεφυλάξατε καὶ τοὺς συγκινητικὸς λόγους οἱ ὅποιοι ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὴν σύζυγόν μου καὶ ἐμέ. Εὐγνωμόνως τοὺς ἀποδέχομαι ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἔθνους τὸ ὅποῖον ἐκπροσωπῶ καὶ τὸ ὅποῖον, ἂν δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν μεγαλυτέρων, ἀναμφισβητήτως εἶναι ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ οὐδενὸς ὕστερεϊ ὡς πρὸς τὴν ὁμόθυμον ἀφοσίωσίν του πρὸς ὅ,τι δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος καὶ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ὕλικὴν εὐημερίαν ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐνθυμοῦμαι ἐπίσης τοὺς λόγους συμπαθείας καὶ ἐμψυχώσεως οἱ ὅποιοι ἠκούσθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν, πρὸ δύο περίπου μηνῶν, ἐξ ἀφορμῆς τῶν τρομερῶν σεισμῶν οἱ ὅποιοι κατέστρεψαν τρία ἀπὸ τὰ ὠραιότερα νησιά μας. Οἱ λόγοι αὗτοι εἶχον βαθεῖαν ἀπήχησιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Οἱ φίλοι οἱ ὅποιοι μᾶς ἐνεθάρρυναν καὶ μᾶς ἐβοήθησαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς ἀνάγκης ἔχουν κερδίσει ἐσαεὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Θὰ ἦτο, νομίζω, δίκαιον νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τῆς συλλογικῆς αὐτῆς προσπάθειας τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης ὡς ἐνὸς ὑπερόχου ἐπιτεύγματος, ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μὲ τὸ γνήσιον πνεῦμα τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Πρὸ δύο καὶ πλέον χιλιάδων ἐτῶν οἱ μεγάλοι Ἕλληνες φιλόσοφοι διεκήρυξαν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εἶναι

ἐλεύθερον καὶ ὅτι οὐδεμία ὑλικὴ δύναμις δύναται νὰ τὸ καθυποτάξῃ. Ἐνέπτυξαν ἐπίσης τὴν ἐξ ἴσου βασικὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου θὰ παραμείνῃ ἄγονος, καὶ ἴσως καταστῆ μία πραγματικῶς καταστρεπτικὴ δύναμις, ἐὰν δὲν τεθῆ οἰκειοθελῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μιᾶς ὁλονέν εὐρυνομένης κοινότητος: τῆς οἰκογενείας, τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἔθνους, καὶ, εἰς τὴν ἐποχὴν μας, τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα πιστεύομεν ὅτι ὁ ὑπέριτος σκοπὸς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν εἶναι νὰ ἐνώσουν ἐποικοδομητικῶς ὅλα τὰ ἔθνη εἰς μίαν μεγάλην καὶ ἐνιαίαν οἰκογένειαν.

Πιστεύομεν ἐπίσης ὅτι ἡ διευθέτησις τῶν ἀμοιβαίων διαφορῶν μας καὶ ἡ ἐξεύρεσις τῶν σχετικῶν λύσεων, ὁσονδῆποτε ἀναγκαῖα καὶ ἂν εἶναι σήμερον, εἶναι πάντως δευτερευούσης σημασίας. Ὄταν θὰ ἔχῃ ἐκπληρωθῆ ὁ κύριος σκοπὸς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, αὐτομάτως θὰ ἐκλείψουν καὶ αἱ διαφοραὶ αὗται.

Δὲν θεωρῶ καλὴν πολιτικὴν τὴν πλήρη ἀπορρόφησιν τῆς προσοχῆς μας ἀπὸ τὴν φαινομενικὴν σπουδαιότητα τῶν προβλημάτων τῆς στιγμῆς, διότι οὕτω τείνομεν νὰ λησμονήσωμεν τὴν δημιουργικὴν ἀποστολὴν τῆς συνενώσεως, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν κύριον σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἰδρῦθησαν τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη.

Ἄς μὴ εἴμεθα ὁμως ἀνυπόμονοι. Μία μεγάλη καὶ εὐγενῆς προσπάθεια δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα μέσα εἰς ὀλίγας ἡμέρας, εἰς ὀλίγους μῆνας ἢ καὶ εἰς ὀλίγα ἔτη.

Προσωπικῶς εὐρίσκω, πρὸς μεγάλην ἱκανοποίησίν μου, ὅτι τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη ἐκπληροῦν λίαν ἐπιτυχῶς τὴν ἀποστολὴν των καὶ ὅτι αἱ προσπάθειαι καὶ ἡ ἐπίπνοος ἐργασία τῶν διακεκριμένων ἀντιπροσώπων καὶ ἐπιτελῶν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἔχουν ἤδη ἀποδώσει πλουσίους καρπούς.

Εἶμαι εὐτυχῆς διότι ἐκπροσωπῶ σήμερον τὸ ἔθνος μου εἰς αὐτὴν τὴν ἐξέχουσαν Διεθνή Συνέλευσιν. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἶμαι ὑπερήφανος πού εὐρίσκομαι ἐνώπιόν σας μέσα εἰς τὸν Ναὸν αὐτὸν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Εἰρήνης. Ὁ Λαὸς μου ἀπέδειξεν εἰς τὸ ἔπακρον πόσον κατανοεῖ τοὺς σκοποὺς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν καὶ πόσον εἶναι προσηλω-

μένος εις τὰ ἰδεώδη αὐτῶν.

Ἡ Ἑλλάς, διαθέτουσα ἐσωτερικὴν πολιτικὴν σταθερότητα καὶ ἐνόπλους δυνάμεις τῶν ὁποίων ἡ ὀργάνωσις, τὸ μαχητικὸν πνεῦμα καὶ τὸ ἀξιόμαχον ἀναγνωρίζονται παγκοσμίως, τελεῖ ἐν ἐπιφυλακῇ. Ἐὰν αἱ δυνάμεις τῆς καταστροφῆς ἀποτολήσουν εἰς οἰανδήποτε στιγμὴν νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ σωτήριο ἔργον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐτοίμη νὰ ριφθῇ ἀμέσως εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ Παγκοσμίου Ὄργανισμοῦ.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτά. Συμβάλλομεν ἐπίσης σήμερον εἰς τὸ πνεῦμα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν κατὰ ἓνα ἀκόμη πολυτιμότερον τρόπον.

Τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἐδώσαμεν ἀποκαταστήσαντες ἀδελφικοὺς δεσμοὺς μετὰ τὴν Τουρκίαν, πραγματικὴν φιλίαν μετὰ τὴν Γιουγκοσλαβίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν, καθὼς καὶ ἡ εὐκρινῆς ἐπιθυμία μας ὅπως συνάψωμεν σχέσεις καλῆς γειτονίας μετὰ τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν, εἶναι ἐνδείξεις τῶν καλῶν μας προθέσεων ἔναντι ὅλων τῶν ἄλλων ἔθνῶν καὶ τῆς ζωηρᾶς μας ἐπιθυμίας ὅπως ἐξυπηρετῶμεν τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη καὶ ὄχι ἀπλῶς νὰ ἐξυπηρετῶμεθα μόνον ἀπὸ αὐτά. Διαδηλοῦμεν οὕτω τὴν πίστιν μας καὶ τὰς ἀληθῶς εἰρηνικὰς μας διαθέσεις.

Ἄλλὰ δὲν αἰσθάνομαι μόνον ὑπερηφάνειαν διότι εὐρίσκομαι ἐνώπιόν σας. Αἰσθάνομαι καὶ βαθύτατον σεβασμόν. Προσωπικῶς δὲν θεωρῶ ὅτι ἡ Συνέλευσις αὕτη περικλείεται μέσα εἰς ἓν κτίριον. Ἐνώπιόν μου δὲν εὐρίσκονται ἄτομα τὰ ὁποῖα τὰ χωρίζουν γλωσσικαί, φυλετικαί ἢ θρησκευτικαὶ διαφοραί.

Εἰς τὴν σκέψιν μου, καθὼς προσβλέπω πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς μου σκοπιᾶς, ἀντικρῶζω τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀνθρώπου νὰ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἐκάστου ἀπὸ σᾶς. Καὶ εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ κλίνω τὴν κεφαλὴν.

Πράττων δὲ οὕτω ἀναπολῶ τοὺς φόβους καὶ τὰ δεινὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν ἡ ἐλπίς καὶ ἡ δόξα ποὺ συμβολίζει ὁ Ὄργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Ἐδοκιμάσαμεν τόσας συμφοράς, τόσας καταστροφάς.

Εἶδομεν τόσῃν, ἐξ ὑπαιτιότητός μας προελθοῦσαν καὶ ἄσκοπον, δυστυχίαν. Ὅλα αὐτά, καὶ ἄλλα ἀκόμη, μᾶς ἐπιβάλλουν ὡς καθήκον νὰ δημιουργήσωμεν ἕνα νέον καὶ καλύτερον κόσμον διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ εἶναι τὸ ἐλάχιστον τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν διὰ νὰ δικαιώσωμεν ἑαυτοὺς ἀπέναντι τῶν τέκνων μας ἐφ' ὅσον εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ. Ἡ ἐλπίς των αὐτῆ ἄς εἶναι πίστις μας καὶ ἄς μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἐξαγνίσωμεν τὸ παρελθὸν μὲ ἐν καλύτερον μέλλον.

Παρά τὴν ἀπειλὴν ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν καὶ τὴν ὑδρογονικὴν βόμβαν, πιστεύω ὅτι ὁ κόσμος βαδίζει πρὸς τὴν τελικὴν Ἑνότητα. Τὰ ἴδια συναισθήματα—ὁ πόνος, ὁ οἶκτος καὶ ἡ ἐλπίς—μᾶς συνδέουν εἰς μίαν κοινὴν μοῖραν καὶ ἀποδεικνύουν τὴν ἐνότητα τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Ὁ λαὸς εἰς τὴν Ῥωσίαν ὑποφέρει ὅσον καὶ ὁ λαὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Ἀμερικὴν ἢ τὴν Γερμανίαν, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας χώρας.

Ὁ νέος ὁ ὁποῖος μὲ θάρρος πηγαίνει εἰς τὸν πόλεμον, διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πατρίδα του, κάμνει τὴν ἴδιαν θυσίαν, ἐγκαταλείπων τὴν οἰκογένειάν του, μὲ ἐκεῖνον ὅστις ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἢ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀφρικὴν ἢ τὴν Αὐστραλίαν.

Εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ ἀπογοητεύσεις μας εἶναι πάρα πολὺ ὅμοιαι καὶ μᾶς συνδέουν ἀρρήκτως εἰς μίαν ἐνότητα ἢ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀντιληπτὴ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ὀλόκληρον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραμείνωμεν διηρημένοι διὰ λόγους φυλῆς, θρησκείματος ἢ ἐθνικότητος. Ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῆ Ἑνότης, τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ Ἐνιαίου Συνόλου, αὐτὸ τὸ θεῖον ὄντως στοιχεῖον ποῦ ὑπάρχει εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων, αὐτὸ εἶναι τὸ ἀθάνατον Λάβαρον τῆς Ἀνθρωπότητος εἰς τὸ ὁποῖον εἰς μεθὰ ἀφωσιωμένοι ὅλοι ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἰργάσθημεν ἀπὸ κοινοῦ διὰ νὰ καταστήσωμεν τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη τὴν συγκριμένην ἔκφρασιν τῆς σιωπηλῆς μας προσευχῆς.

Εἴθε ὁ ὀφθαλμὸς τῆς διανοίας μας νὰ μένη ἀδιστακτικῶς

προσηλωμένος εις τὸ πνευματικὸν αὐτὸ ἰδεῶδες. Εἶθε νὰ μὴ παρασυρῶμεθα ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν μας, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι τὰ δάκρυα μιᾶς μητέρας εἶναι δάκρυα ὄλων τῶν μητέρων, αἱ ἐλπίδες ἑνὸς παιδιοῦ εἶναι ἐλπίδες ὄλων τῶν παιδιῶν καὶ ὅτι τὸ μεγαλεῖον μιᾶς ἀνθρωπίνης καρδίας περικλείει τὸ μεγαλεῖον ὀλοκλήρου τῆς Ἀνθρωπότητος.

Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς Ἐνότητος ἔχουν ἀφιερωθῆ τα Ἦνωμένα Ἔθνη. Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἀκραδάντως πιστεύω. Εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ σᾶς καί, ἂν ὄλοι μας τὸ διαφυλάξωμεν μὲ πίστιν καὶ εὐλικρίνειαν, θὰ φέρῃ ἀσφαλῶς εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εὐλογίαν εἰς ὄλους μας.

Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ Ἀνθρώπου ἀποτίω φόρον τιμῆς καὶ διακηρύσσω τὴν πίστιν τοῦ Λαοῦ μου πρὸς αὐτό, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδικήν μου.

Εἶθε τὰ Ἦνωμένα Ἔθνη νὰ ἀποβοῦν σὺν τῷ χρόνῳ ὁ Ναὸς ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὁποίου νὰ λατρεύωμεν ὅ,τι καλύτερον ὑπάρχει εἰς τὸν καθένα.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ἡμεῖς οἱ λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀποφασισμένοι

Ὅπως σώσωμεν τὰς ἐπερχομένας γενεάς ἀπὸ τὴν μάστιγα τοῦ πολέμου, ἣτις δις εἰς τὸ διάστημα μιᾶς γενεᾶς ἐπεσώρευσεν ἄφατον θλίψιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα,

Ὅπως διακηρύξωμεν ἐκ νέου πίστιν εἰς τὰ θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν μεγάλων καὶ μικρῶν,

Ὅπως καθιερώσωμεν ὄρους ὑφ' οὓς ἡ Δικαιοσύνη καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις αἵτινες πηγάζουσιν ἐκ τῶν συνθηκῶν καὶ ἄλλων πηγῶν τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, δύνανται νὰ τηρηθῶσι καί,

Ὅπως εὐνοήσωμεν τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ καλύτερα ἐπίπεδα ζωῆς ἐντὸς μεγαλυτέρας ἐλευθερίας,

Καὶ πρὸς τοῦτο

Νὰ εἴμεθα ἀνεκτικοὶ καὶ νὰ ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ μετ' ἀλλήλων ὡς καλοὶ γείτονες,

Νὰ ἐνώνωμεν τὰς δυνάμεις μας πρὸς διατήρησιν τῆς Διεθνοῦς Εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας,

Νὰ ἐξασφαλίζωμεν διὰ τῆς παραδοχῆς ἀρχῶν καὶ τῆς καθιερώσεως μεθόδων, ὅπως ἡ ἔνοπλος βία μὴ χρησιμοποιεῖται εἰμὴ ἐν τῷ κοινῷ συμφέροντι καί

Νὰ χρησιμοποιώμεν τὸν διεθνῆ μηχανισμόν διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς προόδου πάντων τῶν λαῶν,

Ἀπεφασίσαμεν

Νὰ ἐνώσωμεν τὰς προσπάθειάς ἡμῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν

των σκοπών τούτων.

Ἐπομένως αἱ οἰκεῖται Κυβερνήσεις ἡμῶν δι' ἀντιπροσώπων συνελθόντων ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, ἐπιδειξάντων τὰ πληρεξούσια αὐτῶν εὐρεθέντα ἐν ἀπολύτῳ τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τοῦ κάτωθι Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἰδρῦουσι Διεθνή Ὀργανισμόν ὅστις θέλει ἐπονομασθῆ «Ἠνωμένα Ἐθνη».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

Σκοποὶ καὶ ἀρχαὶ

Ἄρθρον Ι

Σκοποὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἶναι οἱ ἑξῆς :

1. Νὰ διατηρῶσι τὴν διεθνή εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν καὶ πρὸς τοῦτο νὰ λαμβάνωσι τελεσφόρα συλλογικὰ μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀποτροπὴν τῶν ἀπειλῶν κατὰ τῆς εἰρήνης καὶ διὰ τὴν καταστολὴν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν ἢ ἄλλων διαταράξεων τῆς εἰρήνης, καὶ νὰ ἐπιτυχάνωσι, δι' εἰρηνικῶν μέσων καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου τὴν διευθέτησιν ἢ διακανονισμόν διεθνῶν διαφορῶν ἢ καταστάσεων αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν διατάραξιν τῆς εἰρήνης.

2. Νὰ ἀναπτύσσωσι φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν, βασιζομένας εἰς τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν καὶ νὰ λαμβάνωσι ἄλλα κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

3. Νὰ ἐπιτυχάνωσι διεθνή συνεργασίαν ἐπιλύοντες τὰ διεθνή προβλήματα οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, ἐκπολιτιστικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς φύσεως καὶ προάγοντες καὶ ἐνθαρρύνοντες τὸν σεβασμὸν πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰς θεμελιώδεις ἐλευθερίας διὰ πάντας ἄνευ διακρίσεως φύλης, φύλου, γλώσσης ἢ θρησκείας, καὶ

4. Νὰ ᾧσι κέντρον διὰ τὴν ἐναρμόνισιν τῆς δράσεως τῶν ἔθνῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν κοινῶν τούτων σκοπῶν.

Ἄρθρον 2

Ὁ Ὄργανισμὸς καὶ τὰ Μέλη του, ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῶν σκοπῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐκτιθεμένων, θὰ ἐνεργῶσι συμφῶνως πρὸς τὰς ἀκολούθους ἀρχάς.

1. Ὁ Ὄργανισμὸς βασιζέται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κυριάρχου ἰσότητος ὄλων τῶν Μελῶν του.

2. Πάντα τὰ Μέλη, ἐπὶ σκοπῶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσι εἰς ἅπαντα ἐξ αὐτῶν τὰ δικαιώματα καὶ τὰ πλεονεκτήματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς Μελῶν, ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρῶσι καλῇ τῇ πίστει τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἀναλαμβανόμενας ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸν παρόντα Χάρτην.

3. Πάντα τὰ Μέλη ὀφείλουσι νὰ διακανονίζωσι τὰς διεθνεῖς τῶν διαφορὰς δι' εἰρηνικῶν μέσων, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ διεθνὴς εἰρήνη, ἀσφάλεια καὶ δικαιοσύνη νὰ μὴ τίθενται ἐν κινδύνῳ.

4. Πάντα τὰ μέλη θὰ ἀπέχωσι εἰς τὰς διεθνεῖς αὐτῶν σχέσεις τῆς ἀπειλῆς ἢ χρήσεως βίας κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος ἢ τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας οἰουδήποτε Κράτους ἢ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀσυμβιβαστον πρὸς τοὺς σκοποὺς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

5. Πάντα τὰ Μέλη θὰ δίδωσιν εἰς τὸν Ὄργανισμὸν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν πᾶσαν συνδρομὴν εἰς οἰονδήποτε ἐνέργειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἤθελεν οὗτος προβῆ συμφῶνως πρὸς τὸν παρόντα Χάρτην, καὶ θὰ ἀποφεύγωσι τὴν παροχὴν συνδρομῆς εἰς οἰονδήποτε Κράτος, ἐναντίον τοῦ ὁποίου τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη λαμβάνουσι προληπτικὰ ἢ ἐξαναγκαστικὰ μέτρα.

6. Ὁ Ὄργανισμὸς θὰ ἐξασφαλίζῃ ὥστε τὰ Κράτη ἅτινα δὲν εἶναι Μέλη τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν νὰ ἐνεργῶσι συμφῶνως πρὸς τὰς ἀρχάς ταύτας, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν τήρησιν τῆς Διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

7. Οὐδεμία διάταξις ἐκ τῶν λαμβανόμενων εἰς τὸν παρόντα Χάρτην θὰ παρέχῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς ζητήματα ἀνήκοντα οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν δικαιοδοσίαν οἰουδήποτε Κράτους ἢ θὰ ὑποχρεοῖ τὰ Μέλη νὰ ὑποβάλλωσιν παρόμοια ζητήματα

πρὸς διακανονισμόν κατὰ τὸν παρόντα Χάρτην. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐν τούτοις δὲν θὰ παρεμποδίζη τὴν ἐφαρμογὴν ἐξαναγκαστικῶν μέτρων κατὰ τὸ Κεφάλαιον VII.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις

Σύνθεσις

Ἄρθρον 9

1. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις θὰ ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

2. Ἐκαστὸν Μέλος δὲν θὰ ἔχη πλείονας τῶν πέντε ἀντιπροσώπων εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Καθήκοντα καὶ Ἐξουσίαι

Ἄρθρον 10

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ συζητήσῃ οἰαδήποτε ζητήματα ἢ θέματα ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ παρόντος Χάρτου ἢ σχετιζόμενα μὲ τὰς ἐξουσίας καὶ καθήκοντα οἰουδήποτε ἐκ τῶν ὀργάνων τῶν προβλεπομένων εἰς τὸν παρόντα Χάρτην καί, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 12, δύναται νὰ κάμνη προτάσεις εἰς τὰ Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἢ εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἢ εἰς ἀμφοτέρω ἐπὶ οἰουδήποτε παρομοίου ζητήματος ἢ θέματος.

Ἄρθρον 11

1. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ ἐξετάζη τὰς γενικὰς ἀρχὰς συνεργασίας πρὸς διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν διεπουσῶν τὸν ἀφοπλισμὸν καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐξοπλισμῶν, καὶ δύναται νὰ κάμνη προτάσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀρχὰς ταύτας, πρὸς τὰ Μέλη ἢ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἢ καὶ εἰς ἀμφοτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ V

Συμβούλιον Ἀσφαλείας

Σύνθεσις

Ἄρθρον 23

1. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας θὰ συγκροτῆται ἐξ ἑνδεκά Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ Δημοκρατία τῆς Κίνας, ἡ Γαλλία, ἡ Ἑνωσις τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον Μεγάλης Βρετανίας καὶ Βορείου Ἰρλανδίας καὶ αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς θὰ εἶναι μόνιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις θὰ ἐκλέγῃ ἐξ ἕτερα Μέλῃ ἐκ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὡς μὴ μόνιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, λαμβανομένης δεόντως ὑπ' ὄψει ἐν πρώτοις τῆς συμβολῆς τῶν διαφόρων Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας καὶ εἰς τοὺς ἄλλους σκοποὺς τοῦ Ὄργανισμοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς δικαίας κατανομῆς ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῆς θέσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VI

Εἰρηνικὴ διευθέτησις τῶν διαφορῶν

Ἄρθρον 33

1. Τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη εἰς πᾶσαν διαφορὰν ἣτις διὰ τῆς παρατάσεώς της δύναται νὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, θὰ ἐπιζητοῦν τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς διὰ διαπραγματεύσεων, ἐρεῦνης, μεσολαβήσεως, συνδιαλλαγῆς, διαιτησίας, δικαστικοῦ διακατανομιῶν, προσφυγῆς εἰς τοπικὰς ὀργανώσεις ἢ διευθετήσεις ἢ ἄλλων εἰρηνικῶν μέσων τῆς ἐκλογῆς των.

2. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας θὰ καλῇ τὰ διαφωνοῦντα μέρη, ὅποτεν κρίνῃ τοῦτον ἀναγκαῖον, νὰ λύσῃ τὰς διαφορὰς των διὰ τοιούτων μέσων.

"Αρθρον 34

Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας θὰ δύναται νὰ ἐξετάζη πᾶσαν διαφορὰν, ἢ πᾶσαν κατάστασιν, ἣτις θὰ ἠδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ εἰς διεθνή προστριβὴν ἢ νὰ ἐγείρῃ διενέξεις πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποφανθῇ ἔάν ἡ ἐξακολούθησις τῆς διαφορᾶς ἢ καταστάσεως θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπειλήσῃ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΧ

Διεθνῆς Οἰκονομικὴ καὶ Κοινωνικὴ Συνεργασία

"Αρθρον 55

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δημιουργηθῶσι συνθηκαὶ σταθερότητος καὶ εὐημερίας αἵτινες εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ τὰς εἰρηνικὰς καὶ φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν, βασιζόμεναι ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος δικαιωμάτων καὶ αὐτοδιαθέσεως τῶν Λαῶν, τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη θὰ εὐνοήσωσι :

α') ἀνύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς, ἐργασίαν δι' ὅλους καὶ συνθήκας οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως.

β') λύσεις τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν, ὑγιεινῆς καὶ συναφῶν προβλημάτων καὶ διεθνή πνευματικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν συνεργασίαν.

γ') καθολικὸν σεβασμὸν καὶ διασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν διὰ πάντας, ἀδιακρίτως φυλῆς, φύλου ἢ γλώσσης ἢ θρησκείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Χ

Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον

Σύνθεσις

"Αρθρον 61

1. Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον θὰ ἀποτελεῖται ἐκ δέκα ὀκτῶ Μελῶν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἐκλε-

γομένων υπό της Γεν. Συνελεύσεως.

2. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 ἐξ Μέλῃ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου θὰ ἐκλέγωνται κατ' ἔτος διὰ περίοδον τριῶν ἐτῶν. Ἐξερχόμενον Μέλος θὰ εἶναι ἐπανεκλέξιμον διὰ τὴν προσεχῆ ἐκλογὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XIV

Διεθνὲς Δικαστήριον

Ἄρθρον 92

Τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον θὰ ἀποτελῆ τὸ κύριον δικαστικὸν ὄργανον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, θὰ λειτουργῆ τοῦτο συμφώνως πρὸς τὸ προσηρημένον Καταστατικόν, ὅπερ βασίζεται ἐπὶ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου τῆς Διεθνοῦς Δικαιοσύνης καὶ ἀποτελεῖ ὁλοκληρωτικὸν μέρος τοῦ παρόντος Χάρτου.

Ἄρθρον 93

1. Πάντα τὰ μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀποτελοῦσι αὐτοδικαίως συμβαλλόμενα μέρη εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου.

2. Κράτος ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν δύναται νὰ γίνῃ συμβαλλόμενον μέλος εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου ὑπὸ ὄρους καθοριζομένους ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆ προτάσει τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 94

1. Ἐκαστον Μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἐν ἧ εἶναι διάδικος.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

[*Ὅπως ἔγινε δεκτὸν ἀπὸ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ
τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1948*]

Προοίμιον

Ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐμφύτου ἀξιοπρεπείας εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας καθὼς καὶ τῶν ἴσων καὶ ἀναπαλλοτριῶτων δικαιωμάτων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου,

Ἐπειδὴ ἡ παραγνώρισις καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ὠδήγησεν εἰς πράξεις βαρβάρους καὶ ὅποια ἐπανεστάτησαν τὴν συνείδησιν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐρχομὸς ἐνὸς κόσμου εἰς τὸν ὅποιον τὰ ἀνθρώπινα ὄντα θὰ ἀπολαμβάνουν τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τῆς πίστεως καθὼς καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ φόβου καὶ ἀνάγκης, ἔχει διακηρυχθῆ ὡς ἡ ἀνωτάτη ἐπιδίωξις τοῦ ἀσημάντου ἀνθρώπου,

Ἐπειδὴ εἶναι οὐσιώδες ὅπως τὸ Κράτος Δικαίου προσταστεύῃ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ὥστε νὰ μὴν ἐξαναγκάζεται ὁ ἄνθρωπος νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸ ἔσχατον μέσον τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τῆς καταπίεσεως,

Ἐπειδὴ εἶναι οὐσιώδες νὰ προαχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν,

Ἐπειδὴ οἱ Λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν μὲ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐπεβεβαίωσαν τὴν πίστιν αὐτῶν εἰς τὰ θεμελιώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀξίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, καὶ εἰς τὴν ἰσότητά τῶν δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ

γυναικῶν καὶ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ ἐνισχύσουν τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ καλύτερα ἐπίπεδα ζωῆς ἐντὸς μεγαλύτερας ἐλευθερίας,

Ἐπειδὴ τὰ Μέλη - Κράτη ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξασφαλίσουν, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν Ὄργανισμὸν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὴν προαγωγὴν τοῦ καθολικοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν,

Ἐπειδὴ μία κοινὴ ἀντίληψις διὰ τὰ ἐν λόγῳ δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας ἔχει ὑψίστην σημασίαν διὰ τὴν πλήρη πραγματοποιήσιν τῆς ὑποχρέωσεως αὐτῆς

Διὰ ταῦτα

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις προκηρύσσει τὴν παρούσαν Οἰκουμενικὴν Διακήρυξιν τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ὡς ἐπιδικτέον ἰδανικὸν ὄλων τῶν Λαῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως κάθε ἄτομον καὶ κάθε ὄργανον τῆς κοινωνίας, ἔχοντα ταύτην διαρκῶς ὑπ' ὄψιν, ἐπιδιώκουν μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἀγωγὴν νὰ ἀναπτύξουν τὸν σεβασμὸν διὰ τὰ ἐν λόγῳ δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν οἰκουμενικὴν καὶ πραγματικὴν ἀναγνώρισιν καὶ τήρησιν αὐτῶν μὲ ἐσωτερικὰ καὶ διεθνῆ προοδευτικὰ μέσα, μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῶν ἰδίων Μελῶν - Κρατῶν, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῶν χωρῶν αἵτινες εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 1

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι εἰς ἀξιοπρέπειαν καὶ δικαιώματα. Εἶναι προικισμένοι μὲ λογικὸν καὶ συνείδησιν καὶ ὀφείλουν νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς ἀλλήλους μὲ πνεῦμα ἀδελφοσύνης.

Ἄρθρον 2

Ἐκαστος, ἄνευ οἰασδήποτε διακρίσεως προερχομένης ἀπὸ φυλὴν, χρῶμα, φύλον, γλῶσσαν, θρησκείαν, πολιτικὰς ἢ ἄλλας πεποιθήσεις, ἐθνικὴν ἢ κοινωνικὴν προέλευσιν, περιουσιακὴν κατάστασιν, καταγωγὴν ἢ ἄλλην ἰδιότητα, δικαιούται ὄλων τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν αἵτινες τίθενται

μέ τήν παροῦσαν διακήρυξιν.

Ἐπιπροσθέτως δὲν θά γίνεται οὐδεμία διάκρισις στηριζομένη εἰς τήν πολιτικήν, νομικήν ἢ διεθνήν κατάστασιν τῆς χώρας ἢ τῆς περιοχῆς εἰς τήν ὁποίαν ἀνήκει κανεῖς, εἴτε πρόκειται περὶ ἀνεξαρτήτου, ὑπὸ κηδεμονίαν ἢ μὴ αὐτονόμου περιοχῆς, εἴτε πρόκειται περὶ περιοχῆς ἣτις διάτελεῖ ὑπὸ οἰονδήποτε ἄλλον περιορισμὸν κυριαρχίας.

Ἄρθρον 3

Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ προσώπου του.

Ἄρθρον 4

Οὐδεὶς δύναται νὰ κρατηθῆ ἐν δουλείᾳ ἢ εἰς ἀκούσιον περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας του· ἡ δουλεία καὶ ἡ δουλεμπορία ἀπαγορεύονται ὑπὸ ὅλας τὰς μορφάς.

Ἄρθρον 5

Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποβληθῆ εἰς βασανιστήρια, εἰς σκληρὰν, ἀπάνθρωπον ἢ ταπεινωτικήν μεταχειρίσιν ἢ ποινήν.

Ἄρθρον 6

Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἀπανταχοῦ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς νομικῆς του προσωπικότητος.

Ἄρθρον 7

Πάντες εἶναι ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου καὶ δικαιούνται, ἄνευ διακρίσεως, ἴσης προστασίας ἀπὸ τὸν νόμον. Πάντες δικαιούνται ἴσης προστασίας ἐναντίον οἰασδήποτε διακρίσεως, κατὰ παράβασιν τῆς παρούσης διακηρύξεως, καὶ ἐναντίον οἰασδήποτε προκλήσεως διὰ μίαν τοιαύτην διάκρισιν.

Ἄρθρον 8

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπὶ μιᾷς ἀποτελεσματικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἐθνικῶν δικαστηρίων κατὰ πράξεων αἱ ὁποῖαι παραβιάζουν τὰ θεμελιώδη δικαιώματα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀναγνωρισθῆ εἰς αὐτὸν μὲ τὸ σύνταγμα ἢ μὲ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 9

Οὐδείς δύναται νά συλληφθῆ, νά φυλακισθῆ ἢ νά ἐκτοπισθῆ ἀθαιρέτως.

Ἄρθρον 10

Ἐκαστος δικαιούται, μὲ πλήρη ἰσότητα, ὅπως τύχη τῆς μίας καὶ δημοσίας δίκης ἐνώπιον ἀνεξαρτήτου καὶ ἀμερολήπτου δικαστηρίου τὸ ὅποιον θά κρίνη τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων του, ὅσον καὶ διὰ τὸ βάσιμον κάθε ποινικῆς ἀγωγῆς ἢ ὅποια ἔχει ἐγερθῆ κατ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11

1. Πᾶς κατηγορούμενος δι' ἔγκλημα δικαιούται νά θεωρηθῆ ἀθῶος μέχρις ὅτου σύμφωνα μὲ τὸν νόμον ἀποδειχθῆ ἢ ἐνοχή του εἰς δημοσίαν δίκην, εἰς τὴν ὅποιαν ἔχουν ἐξασφαλισθῆ εἰς αὐτὸν ὄλαι αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ὑπεράσπισίν του ἐγγυήσεις.

2. Οὐδείς τιμωρεῖται διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αἱ ὅποια κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεώς των δὲν συνίστων ἐγκλήματα σύμφωνα μὲ τὸν ἐσωτερικὸν ἢ τὸν διεθνή νόμον. Ἐπίσης δὲν καταγιγνώσκεται βαρυτέρα ποινὴ ἀπὸ ἐκείνην ἢ ὅποια ἠδύνατο νά ἐπιβληθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος.

Ἄρθρον 12

Οὐδείς ὑπόκειται εἰς ἀθαιρέτους ἐπεμβάσεις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν του ζωὴν, τὴν οἰκογένειάν του, τὴν κατοικίαν του ἢ τὴν ἀλληλογραφίαν του ἢ εἰς προσβολὰς κατὰ τῆς τιμῆς καὶ τῆς φήμης του. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νά προστατεύεται ἀπὸ τὸν νόμον ἐναντίον τοιούτων ἐπεμβάσεων ἢ προσβολῶν.

Ἄρθρον 13

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐλευθερίας κινήσεως καὶ κατοικίας ἐντὸς τῶν συνόρων κάθε Κράτους.

2. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐγκαταλείψῃ οἰανδήποτε χώραν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἰδικῆς του, καθῶς καὶ νά ἐπανέλθῃ εἰς τὴν χώραν του.

"Άρθρον 14

1. Πᾶς διωκόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἄσυλον εἰς ἄλλας χώρας.

2. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς περίπτωσιν διώξεως δι' ἐγκλήματα πράγματι κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου ἢ διὰ πράξεις ἀντικειμένους εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

"Άρθρον 15

1. Ἐκαστος δικαιούται νὰ ἔχῃ ἰθαγένειαν.

2. Οὐδεὶς στερεῖται ἀθαιρέτως τῆς ἰθαγενείας του, οὔτε τοῦ δικαίωματος τῆς μεταβολῆς αὐτῆς.

"Άρθρον 16

1. Ἐνήλικοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχωνται εἰς γάμου κοινωνίαν ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ προερχομένου ἀπὸ τὴν φυλὴν, τὴν ἰθαγένειαν ἢ τὴν θρησκείαν. Ἐχουν ἴσα δικαιώματα σχετικῶς μὲ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου, κατὰ τὴν διάρκειάν του καὶ τὴν διάλυσίν του.

2. Γάμος δὲν δύναται νὰ συναφθῇ παρὰ μόνον μὲ ἔλευθερίαν καὶ πλήρη συναίνεσιν τῶν μελλονύμφων.

3. Ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ φυσικὸν καὶ βασικὸν στοιχεῖον τῆς κοινωνίας καὶ δικαιούται τῆς προστασίας τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους.

"Άρθρον 17

1. Ἐκαστος μόνος ἢ καὶ μὲ ἄλλους μαζί ἔχει τὸ δικαίωμα ἰδιοκτησίας.

2. Οὐδεὶς στερεῖται ἀθαιρέτως τῆς ἰδιοκτησίας του.

"Άρθρον 18

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας. Εἰς αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ ἐλευθερία μεταβολῆς τῆς θρησκείας ἢ τῆς πίστεως καθὼς καὶ ἡ ἐλευθερία, ὅπως μόνος ἢ μαζί μὲ ἄλλους, δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῶς, ἐκδηλώνει τὴν θρησκείαν ἢ τὴν πίστιν του μὲ διδασκαλίαν, ἄσκησιν, λατρείαν καὶ τέλεσιν θρησκευτικῶν τελετουργιῶν.

"Άρθρον 19

"Εκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς γνώμης καὶ τῆς ἐκφράσεως· τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐλευθερίαν νὰ μὴν ἐνοχλῆται διὰ τὰς γνώμας του καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητῆ, νὰ δέχεται καὶ νὰ διαδίδῃ πληροφορίας καὶ ἰδέας μὲ ὅλα τὰ μέσα ἐκφράσεως καὶ ἀνεξαρτήτως συνόρων.

"Άρθρον 20

1. "Εκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ συνεταιρίζεσθαι δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς.
2. Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεωθῆ νὰ συμμετέχη εἰς σωματεῖα.

"Άρθρον 21

1. "Εκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας του, ἀμέσως ἢ μὲ ἐλευθέρως ἐκλεγομένους ἀντιπροσώπους.
2. "Εκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνεται δεκτὸς μὲ ἴσους ὅρους εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας τῆς χώρας του.
3. Ἡ λαϊκὴ θέλησις ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ βᾶσις τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὀφείλει νὰ ἐκφράζεται μὲ δὲ γνησίας ἐκλογὰς διεξαγομένας περιοδικῶς μὲ καθολικὴν, ἴσην καὶ μυστικὴν ψηφοφορίαν ἢ μὲ ἄλλους τρόπους ἐξασφαλίζοντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκλογῆς.

"Άρθρον 22

"Εκαστος ὡς μέλος τῆς κοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα κοινωνικῆς προστασίας καὶ δικαιούται εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν οικονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἐκείνων δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀξιοπρέπειάν του καὶ τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητός του, διὰ μέσου τῆς ἐθνικῆς προσπάθειας καὶ τῆς διεθνούς συνεργασίας καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τοὺς πόρους ἐκάστου Κράτους.

"Άρθρον 23

1. "Εκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται, νὰ ἐκλέγῃ

ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμά του, καθὼς καὶ νὰ ἀπαιτῆ δι-
καίους καὶ εὐνοϊκοὺς ὄρους ἐργασίας καὶ προστασίας ἀπὸ
τὴν ἀνεργίαν.

2. Ἐκαστος, ἄνευ διακρίσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα ἴσου
μισθοῦ δι' ἴσην ἐργασίαν.

3. Πᾶς ἐργαζόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα δικαίας καὶ εὐνοϊ-
κῆς ἀμοιβῆς ἢ ὁποῖα νὰ ἐξασφαλίζη εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν
οἰκογένειάν του ζωὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπειας
καὶ νὰ συμπληροῦται, ἐν ἀνάγκῃ, μὲ ἄλλα μέσα κοινωνικῆς
προστασίας.

4. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῦη καὶ νὰ συμμετέ-
χη εἰς συνδικᾶτα διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων του.

Ἄρθρον 24

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἀναπαύσεως καὶ ἐλευθέρου
χρόνου καὶ κυρίως λογικοῦ περιορισμοῦ τῶν ὥρων ἐργασίας
καὶ περιοδικῆς ἀδείας μὲ πλήρεις ἀποδοχάς.

Ἄρθρον 25

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα εἰς ἓν ἐπίπεδον ζωῆς ἱκανὸν
νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑγίαν καὶ εὐημερίαν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν
οἰκογένειάν του, συμπεριλαμβανομένων τῆς τροφῆς, τῆς ἐν-
δυμασίας, τῆς κατοικίας, τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ τῶν
ἀναγκαίων κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐχει ἐπίσης δικαίωμα
ἀσφαλίσεως ἐν περιπτώσει ἀνεργίας, ἀσθενείας, ἀνικανότη-
τος πρὸς ἐργασίαν, χηρείας, γήρατος ἢ ἄλλης ἐλλείψεως δυ-
νατοτήτων ζωῆς, ὀφειλομένης εἰς περιστάσεις ἀνεξαρτήτους
τῆς θελήσεώς του.

2. Ἡ μητρότης καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία δικαιοῦνται ἐιδικῆς
μερίμνης καὶ περιθάλψεως. Ὅλα τὰ παιδιά, νόμιμα ἢ ἐξώ-
γαμα, πρέπει νὰ ἀπολαμβάνουν τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς προ-
στασίας.

Ἄρθρον 26

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐκπαίδευ-
σις παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὰς στοι-
χειώδεις καὶ βασικὰς τῆς βαθμίδας. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευ-
σις εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ τεχνικὴ καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαί-

δευσις πρέπει νά καταστοῦν προσιταί γενικῶς. Ἡ συμμετοχή εἰς τὰς ἀνωτέρας σπουδάς πρέπει νά εἶναι ἐξ ἴσου ἀνοικτὴ εἰς ὅλους ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος αὐτῶν.

2. Ἡ ἐκπαίδευσις ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα καὶ τὰς θεμελιώδεις ἐλευθερίας. Πρέπει νά προάγῃ τὴν κατανόησιν, τὴν ἀνοχήν καὶ τὴν φιλίαν μεταξὺ ὄλων τῶν ἐθνῶν καὶ ὄλων τῶν φυλετικῶν καὶ θρησκευτικῶν ομάδων, καθὼς καὶ νά ἐνισχύῃ τὰς ἐνεργείας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης.

3. Εἰς τοὺς γονεῖς ἀνήκει κατὰ προτίμησιν τὸ δικαίωμα νά ἐκλέγουν τὸ εἶδος τῆς ἀγωγῆς τὸ ὁποῖον πρέπει νά δοθῇ εἰς τὰ τέκνα των.

Ἄρθρον 27.

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα νά συμμετέχῃ ἐλευθέρως εἰς τὴν πολιτιστικὴν ζωὴν τῆς κοινότητος, νά ἀπολαμβάνῃ τὰς καλὰς τέχνας καὶ νά κοινωνῇ τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου καὶ τῶν εὐεργετημάτων τῆς.

2. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα νά προστατεύωνται τὰ ἠθικὰ καὶ τὰ ὕλικά συμφέροντα, ἅτινα προέρχονται ἀπὸ πάσης φύσεως ἐπιστημονικῆν, λογοτεχνικῆν ἢ καλλιτεχνικῆν παραγωγῆν, τῆς ὁποίας εἶναι ὁ δημιουργός.

Ἄρθρον 28

Ἐκαστος δικαιούται εἰς μία κοινωνικὴν καὶ διεθνή τάξιν εἰς τὴν ὁποίαν τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἐλευθεραὶ αἵτινες τίθενται μὲ τὴν παροῦσαν Διακήρυξιν νά δύνανται πλήρως νά πράξασθαι.

Ἄρθρον 29

1. Ἐκαστος ἔχει καθήκοντα ἀπέναντι τῆς κοινότητος, ἐντὸς τῆς ὁποίας μόνον εἶναι δυνατὴ ἡ ἐλευθέρως καὶ πλήρως ἀνάπτυξις τῆς προσωπικότητός του.

2. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων του καὶ τῶν ἐλευθεριῶν του, ἕκαστος ὑπόκειται μόνον εἰς ἐκείνους τοὺς περιορισμούς, οἱ ὁποῖοι ὀρίζονται ἀπὸ τοὺς νόμους, πρὸς

ἀποκλειστικὸν σκοπὸν νὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ ὀφειλομένη ἀναγνώρισις καὶ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων καὶ νὰ ἰκανοποιηθοῦν αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις τῆς ἠθικῆς, τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ γενικοῦ καλοῦ εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν.

3. Τὰ παρόντα δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαι δὲν δύνανται εἰς καμμίαν περίπτωσιν νὰ ἀσκηθοῦν ἐναντίον τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 30

Οὐδεμία διάταξις τῆς παρούσης Διακηρύξεως δύναται νὰ ἐρμηνευθῆ ὡς παρέχουσα εἰς τὸ Κράτος, εἰς τὴν ὁμάδα ἢ εἰς τὸ ἄτομον οἰονδήποτε δικαίωμα νὰ προβῆ εἰς ἐνεργείας ἢ νὰ ἐπιτελέσῃ πράξεις, αἱ ὁποῖαι νὰ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν καταστροφὴν οἰουδήποτε ἐκ τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν ἐλευθεριῶν τὰ ὁποῖα διακηρύσσονται ἐνταῦθα.

«**Η** Εὐρωπαϊκὴ Ἠπειρος ἴσταται τὴν στιγμήν αὐτὴν εἰς τὸ κρίσιμον σταυροδρόμι τῆς ἱστορίας της· ἢ θὰ σώσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ τὸν Δυτικὸν πολιτισμὸν μας ἢ θὰ χαθῶμεν, ὅπως μᾶς ἀξίζει, ἀπὸ ἀδυναμίαν ἐπαρκοῦς κατανοήσεως τῶν πραγμάτων καὶ ἀπὸ ἔλλειψιν πίστεως πρὸς τὰ μεγάλα ἐκεῖνα Ἰδανικὰ τὰ κοινὰ δι' ὅλους τοὺς Ἀνθρώπους».

Βασιλεὺς ΠΑΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΣΜΟΣ — ΕΥΡΩΠΑΪΣΜΟΣ — ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

*Γ' Απόσπασμα δμιλίας τοῦ Διευθυντοῦ τῆς
Σχολῆς κ. Στρ. Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
μὲ θέμα: Σκέψεις ταξιδεύοντας στὴ Γαλλία**

«Ξαναγυρίζουμε στὸν πολυαγαπημένο καὶ μαρτυρικό μας τόπο, τὸν τόπο αὐτὸ ποὺ ἔχει τόσοσους ἄσπονδους ἰσχυροὺς ἐχθροὺς καὶ τόσοσους κακοὺς καὶ περίεργους φίλους ...

Θέλω τώρα νὰ σὰς πῶ δύο λόγια, πρὶν κλείσω τὴν δμιλία μου αὐτή. Φοβᾶμαι μήπως κανένας νομίση πὼς εἶμαι γαλλόφιλος, ὅπως ἦτανε καὶ εἶναι ἄλλοι ἀγγλόφιλοι, ἀμερικανόφιλοι, ρωσόφιλοι ἢ γερμανόφιλοι καὶ ἀκόμα—τί ντροπή—βουλγαρόφιλοι. Ἦμουν καὶ μένω ἀθεράπευτα ἑλληνόφιλος. Καὶ πιστεύω πὼς τὸ μεγάλο ἔγκλημα τῆς ἱστορίας εἶναι πὼς, ἀπὸ τὰ παλιὰ τὰ χρόνια, οἱ Ἕλληνες μῆδίζαν ἢ μακεδόνιζαν ἢ ἦσαν φίλοι τῶν Ρωμαίων ἢ ἦσαν τουρκόφρονες ἢ λατινόφρονες. Καὶ αὐτὸς ὁ διχασμὸς κάθε τόσο συνέτριβε τὶς ζωτικὲς, μεγαλόπνοες καὶ δημιουργικὲς δυνάμεις τῆς Φυλῆς μας.

Τοῦτο δὲν μ' ἐμποδίζει νάχω ἀγάπη καὶ κατανόηση γιὰ κάθε ὥραϊο καὶ κάθε καλὸ ποὺ βλέπω ταξιδεύοντας στὴν Εὐρώπη, ποὺ εἶναι καὶ πρέπει νὰ μείνη ἕνας κοινὸς χῶρος γιὰ ὅλους τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς. Μὲ τὴν ἴδια ἀγάπη καὶ τὴν ἴδια κατανόηση θὰ μιλοῦσα καὶ γιὰ κάθε ἄλλο, μεγάλο σὲ ἔκταση καὶ πληθυσμὸ, σάν τοὺς Ἄγγλους, μικρό, σάν τοὺς Φλαμανδούς, Λαὸ τῆς Εὐρώπης. Γιατί ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ οἰκοδομήσουμε τὴν

* Ἰδὲ τὸ περιοδικὸν τῆς Σχολῆς «Σπουδαί», Τόμος Δ'. Τεῦχος 5ον.

Ευρώπη και να εργασθούμε μέσα στην Ειρήνη και στη Δημοκρατία να αναπληρώσουμε ό,τι κατέστρεψε ή βία και το μίσος. Σήμερα κάθε Ιμπεριαλισμός ευρωπαϊκού κράτους έναντιον άλλου δέν είναι μόνο αδύνατος, είναι κάτι παραπάνω, είναι άνόητος· είναι, άκόμα, άκατανόητος.

Νιώθω πώς είμαι Ευρωπαίος, γιατί πρό παντός είμαι "Ελληνας και ξέρω πώς όταν λέμε Ευρώπη, έννοούμε πρό παντός ένα σύνολο άξιων, που δημιουργήθηκαν με πηγή τους την "Ελλάδα. Ο ούμανισμός, που είναι ή άνώτερη έκδήλωση της ευρωπαϊκής ψυχής και του ευρωπαϊκού πνεύματος, πηγάζει μέσα από την "Ελλάδα. Σάν "Ελληνας είμαι λοιπόν Ευρωπαίος, και γιατί είμαι "Ελληνας και σάν "Ελληνας ένιωσα τις όμορφιές της Γαλλίας, τη συμβολή της στην οίκοδόμηση της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου, τό μεγαλείο της, την ψυχή του Λαού της. Σε μιά στιγμή που ή Ευρωπαϊκή ένότητα είναι άνάγκη της "Ανθρωπότητας είναι φυσικό, και ίσως έπιβεβλημένο, να παρατρέξω τις άσχήμιες της είκόνας, που άναντίρρητα υπάρχουν. Σε τί θα ώφελούσε τό αντίθετο ;

Ο άρχαίος Κάτων, Κυρίες και Κύριοι, συνήθιζε να τελειώνη κάθε όμιλία του με τό delenda Carthago: Πρέπει να καταστραφή ή Καρχηδόνα. Έτσι κι έγώ συνηθίζω από τό 1944 να λέω σ' όσους μου κάνουν την τιμή να με άκουνε: "Υπάρχει μιά "Ανθρωπότητα και χρέος μας είναι να την αγαπάμε. "Υπάρχει έπίσης μιά Ευρώπη και χρέος μας είναι να εργασθούμε για την ένότητά της, για την άνασυγκρότησή της, για τη διάσωσή της. "Υπάρχουν και άλλοι Λαοί και πρέπει με άγάπη και κατανόηση να στρέφουμε τό βλέμμα σ' αυτούς. "Υπέφεραν κι αυτοί, όπως κι έμεις στη διαδρομή των αίωνων και πρόσφεραν και αυτοί τη συμβολή τους στην οίκοδόμηση του παγκόσμιου πολιτισμού.

Μά πέρα άπ' την "Ανθρωπότητα και την Ευρώπη, υπάρχει μιά μόνο Πατρίδα, ή "Ελλάδα, πολυβασανισμένη και μαρτυρική, ήρωϊκή και προδομένη, δοξασμένη και χλιοματωμένη και έξω άπ' αυτήν δέν υπάρχει άλλη πατρίδα, ούτε έντεϋθεν ούτε έκειθεν του παραπετάσματος.

Και ακόμα συνηθίζω τόσα χρόνια να λέω στους άκρο-
τές μου πώς πρέπει να μη λησμονούμε ποτέ ότι πρωτεύουσα
αύτης της Έλληνικής Πατρίδας είναι μόνο ή Αθήνα,

ή ζαφειρόπετρα στῆς γῆς τὸ δαχτυλίδι

ὅπως λέει σωστά ὁ Μεγάλος μας Ποιητής, και δὲν εἶναι
—και δὲν μπορεῖ και δὲν πρέπει να εἶναι—καμιὰ ἄλλη πρω-
τεύουσα, οὔτε ἐντεῦθεν οὔτε ἐκεῖθεν τοῦ παραπετάσματος.

* * *

Ὁ πόλεμος και ἡ κατοχή, ἡ ἀντίσταση τῶν λαῶν και ὁ
ἀγώνας και οἱ θυσίες για τὴν Ἐλευθερία ἀπέδειξαν ακόμα
μιὰ φορά, περισσότερο πάντως ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, πόσο
στεῖρος εἶναι ὁ κοσμοπολιτισμὸς και πόση ἀνάταση ψυχῆς
και πνεύματος προσφέρει ὁ ἐθνισμὸς, στήριγμα και προϋπό-
θεση τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας και ἐλευθερίας. Ὁ πόλεμος
ἀπέδειξε πόσο ἐγκληματικὸς και καταστροφικὸς εἶναι ὁ σω-
βινισμὸς και ἡ προσπάθεια κυριαρχίας ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ
ἔθνους πάνω σὲ ἄλλο και πόσο ἀναγκαία εἶναι ἡ ἀποκατά-
σταση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητας. Και ὁ πόλεμος, ακόμα, ἀπέ-
δειξε πόσο ἡ διεθνῆς συνεργασία σ' ἓνα κόσμο τόσο μικρό,
χάρις στις προόδους τῆς Ἐπιστήμης και τῆς Τεχνικῆς, εἶναι
ἀπαραίτητη για τὴν Εἰρήνη και τὴν Εὐδαιμονία τῶν Λαῶν.

«Ὀλίγος πατριωτισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Ἀν-
θρωπότητα —ἔλεγε ὁ Jean Jaurès—, ἐνῶ πολὺς πατριωτι-
σμὸς μᾶς συνδέει περισσότερο μὲ τὴν Ἀνθρωπότητα». Αὐτὰ
τά λόγια ἐνὸς ἀληθινοῦ πατριώτη και συγχρόνως ἐνὸς πρα-
γματικοῦ Εὐρωπαίου και διεθνιστῆ —και γι' αὐτὸ ἐνὸς πρα-
γματοῦ ἀνθρωπιστῆ— ἄς γίνουν χρυσὴ ὑπόθηκη για ὅλους,
πρὸ παντὸς για τοὺς Νέους, γιατί μόνο μέσα σ' αὐτὸ τὸ
τρίπτυχο ἐνὸς δημιουργικοῦ πατριωτισμοῦ, ἐνὸς πλατιοῦ
εὐρωπαϊσμοῦ και ἐνὸς ἀληθινοῦ διεθνισμοῦ, δηλ. ἐνὸς ἀνώ-
τερου ἀνθρωπισμοῦ μπορεῖς καλύτερα να κλείσης μέσα
στὴ ψυχὴ σου και στὸ πνεῦμα σου, μέσα σ' ὄλο σου τὸ
εἶναι, τὴν Ἑλλάδα ...

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΤΗΣ

Τὴν 5ην Μαΐου 1949, οἱ ἐν Λονδίῳ συνελθόντες ἀντιπρόσωποι δέκα εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν ἴδρυσαν τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, θέσαντες τὰς ὑπογραφὰς των κάτω ἀπὸ τὸ Καταστατικόν του. Τὸ μοναδικὸν ἀντίτυπον αὐτοῦ εὗρίσκειται κατατεθειμένον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 3ης Αὐγούστου 1949, εὐθὺς μετὰ τὴν κατάθεσιν ἐπτά πράξεων ἐπικυρώσεως. Βάσει αὐτοῦ ἐγένετο, ἐν συνεχείᾳ, ἡ καθίδρυσις τῶν δύο πολιτικῶν ὀργάνων τοῦ Συμβουλίου, ἤτοι τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου τοῦ Συμβουλίου, τῆς Γενικῆς Γραμματείας.

Τὴν 8ην Αὐγούστου 1949, οἱ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοὶ τῶν δέκα κρατῶν, πού ὑπέγραψαν τὸ Καταστατικόν, συνήλθον εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Δημαρχείου τοῦ Στρασβούργου εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία ἀπεδέχθησαν ἀμέσως πρόσκλησιν των ὅπως μετάσχουν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Οὕτω, οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν δύο τούτων χωρῶν ἔλαβον ἐπίσης, ἀπὸ τῆς ἐπομένης, μέρος, εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, τὴν 10ην Αὐγούστου 1949, ὁ κ. Ἐδουάρδος Ἑρριώ, προσωρινὸς Πρόεδρος, ἐκήρυξε πανηγυρικῶς τὴν ἔναρξιν τῆς ἰδρυτικῆς συνεδριάσεως τῆς πρώτης συνόδου τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν οἱ ἀντιπρόσωποι δέκα εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν εὗρίσκοντο συγκεντρωμένοι εἰς μίαν δημοκρατικὴν καὶ κοινοβουλευτικὴν συνέλευσιν.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Τὸ Καταστατικὸν ἀποτελεῖ τὸν θεμελιώδη νόμον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ὅριζει τοὺς σκοποὺς τοῦ Συμβουλίου καὶ ρυθμίζει τὰς προϋποθέσεις τῆς εἰσοδοχῆς νέων μελῶν. Ὑποδεικνύει τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ Συμβουλίου καὶ καθορίζει τὰς ἀρμοδιότητάς των.

Σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Εἰς τὸ 1ον Ἄρθρον τὸ Καταστατικὸν διακηρύσσει ὅτι «σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ πραγματοποίησης μιᾶς στενωτέρας ἐνώσεως μεταξύ τῶν μελῶν του, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διαφυλάξεως καὶ προαγωγῆς τῶν ἰδεῶδων καὶ τῶν ἀρχῶν, ποὺ ἀποτελοῦν κοινὴν κληρονομίαν των, ὡς καὶ ἡ ὑποβοήθησις τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου των».

Ἡ πραγματοποίησης τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ἐξετάσεως, μέσῳ τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ Συμβουλίου, ζητημάτων κοινῶν ἐνδιαφέροντος, διὰ τῆς συνομολογήσεως συμφώνων, διὰ τῆς ἀποδοχῆς καὶ ἀναπτύξεως κοινῆς δράσεως ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ, κοινωνικοῦ, πολιτιστικοῦ, ἐπιστημονικοῦ, νομικοῦ καὶ διοικητικοῦ πεδίου, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τῆς προστασίας καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Ἡ ὕπαρξις, ἐν τούτοις, αὐτῆς τῆς Ἐνώσεως δὲν πρέπει νὰ ἀποβαίῃ εἰς βάρος τῆς συμβολῆς τῶν Κρατῶν—Μελῶν τῆς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῶν ἄλλων διεθνῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐνώσεων, τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν ἐπίσης μέλη.

Ἡ παράγραφος δ' τοῦ Ἄρθρ. 1 ὀρίζει, ἐξ ἄλλου, ὅτι «τὰ ζητήματα ἐθνικῆς ἀμύνης δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης».

Τὰ Κράτη—Μέλη

Τὰ πρῶτα κράτη ποὺ ὑπέγραψαν τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἦσαν δέκα τὸν ἀριθμόν: Τὸ Βέλγιον, ἡ Δανία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰρλανδία, ἡ Ἰταλία, τὸ Λουξεμ-

βοῦργον, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Νορβηγία, ἡ Σουηδία καὶ τὸ Ἦνω μένον Βασίλειον. Κατὰ τὴν πρώτην σύνοδόν της, τὸν Αὔγουστον τοῦ 1949, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν προσεκάλεσε τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰσλανδίαν ὅπως μετὰσχουν καὶ αὐταὶ τοῦ Συμβουλίου. Πράγματι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἔλαβον μέρος εἰς τὴν πρώτην σύνοδον τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Ἡ Ἰσλανδία, ὅμως, ἐγένετο μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης μόλις τὴν 7ην Μαρτίου 1950, διότι δὲν κατέστη δυνατόν νὰ δοθῇ ἐνωρίτερον ἡ συγκατάθεσις τῆς Ἰσλανδικῆς Βουλῆς. Τὴν 30ὴν Μαρτίου 1950, ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας καὶ τὸ Σάαρ προσεκλήθησαν ὅπως μετὰσχουν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν Μελῶν - Ἐταίρων (Membres Associés). Κατόπιν, ὅμως, παρακλήσεως τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας, ὅπως γίνῃ δεκτὴ εἰς τὸ Συμβούλιον ὡς τακτικὸν μέλος μὲ πλήρη δικαιώματα, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν, ἀφοῦ ἐζήτησε προηγουμένως τὴν γνώμην τῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ἀπεδέχθη, κατὰ τὴν ὀγδόην σύνοδον, τὸν Μάϊον τοῦ 1951, τὴν σχετικὴν αἴτησιν.

Τὸ Σάαρ—μοναδικὸν Μέλος - Ἐταῖρος—μετέχει μὲν τῶν συσκέψεων τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Εἶναι, ἐν τούτοις, δυνατόν νὰ προσκαλῆται ὅπως ἀποστέλλῃ παρατητὴν εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς.

Ἡ εἰσοδογὴ νέων Μελῶν ρυθμίζεται εἰς τὸ II Κεφάλαιον τοῦ Καταστατικοῦ : « Πᾶν μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τῆς πρωταρχικότητος τοῦ Διπλοῦ ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν, δυνάμει τῆς ὁποίας πᾶν πρόσωπον ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ὀφείλει ν' ἀπολαύῃ τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν. Ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεργάζεται εἰλικρινῶς καὶ ἐνεργῶς πρὸς πραγμάτων τοῦ ἐν ἄρθρ. 1 καθωρισμένου σκοποῦ . . . Πᾶν Εὐρωπαϊκὸν Κράτος, συμμορφούμενον πρὸς τὰς διατάξεις αὐτάς, δύναται νὰ προσκληθῇ, ἂν τὸ ἐπιθυμῇ, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ὑπουργῶν,

ὅπως καταστή μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης».

Κατὰ τὴν ὀγδόην σύνοδόν τῆς (Μάϊος 1951) ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν αὐτὴν, προελθούσα εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως τοῦ λοιποῦ, προκειμένου περὶ προσκλήσεως νέων Μελῶν, συμβουλευέται προηγουμένως τὴν Διορκῆ Ἐπιτροπὴν τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως.

Ἡ ἔδρα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Καταστατικοῦ ὀρίζει ὅτι «ἡ ἔδρα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εὐρίσκεται εἰς Στρασβοῦργον».

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν εἶναι τὸ ἀρμόδιον ὄργανον, ὅπως ἐνεργῆ ἔν ὀνόματι τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Αὐτὴ μόνη δύναται νὰ συνομολογῆ Συμβάσεις ἢ Συμφωνίας. Ἀπευθύνει συστάσεις πρὸς τὰς Κυβερνήσεις καὶ δύναται νὰ τὰς καλῆ, ἐν συνεχείᾳ, ὅπως τῆς γνωρίσουν ποίαν συνέχειαν ἔδωκαν εἰς τὰς συστάσεις αὐτάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν «ρυθμίζει δι' ἀποφάσεών της, ἐχουσῶν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, πάντα τὰ θέματα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης».

Σύνθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν

Ἀνὰ εἷς ἀντιπρόσωπος τῶν Κυβερνήσεων ἐκάστου Κράτους - Μέλους μετέχει τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Κατὰ κανόνα ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος εἶναι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός. Συμβαίνει, ἐν τούτοις, ἀρκετὰ συχνά, ὁ Ὑπουργός νὰ ὑποδεικνύει ὡς ἀναπληρωτὴν του εἴτε ἄλλον συνάδελφόν του ὑπουργόν (ἰδίως τὸν Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ὑποθέσεων, εἰς ἃς χώρας ἐδημιουργήθη τοιαύτη θέση), εἴτε, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἕνα Πρεσβευτὴν ἢ Ἀνώτατον Κρατικὸν Λειτουργόν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ περιλαμβάνει σήμερον δεκατέσσαρα μέλη

ἔχοντα δικαίωμα ψήφου. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Σάαρ μετέχει, ἐνδεχομένως, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ παρατηρητοῦ.

Ἡ Συμβουλευτικὴ Συνέλευσις

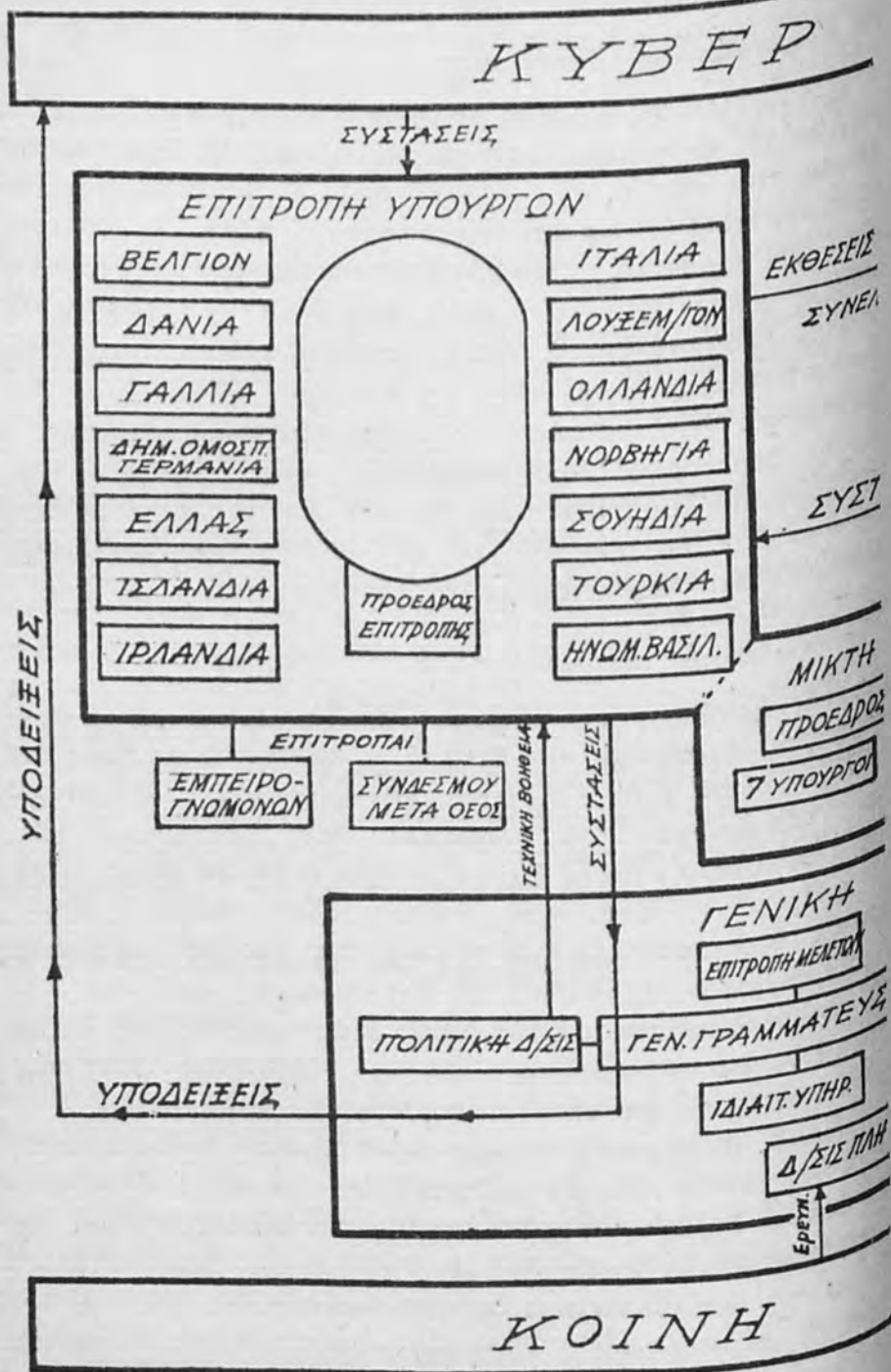
Ἡ Συνέλευσις εἶναι τὸ βουλευόμενον ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Διαθέτει περιορισμένας ἐξουσίας καὶ δὲν δύναται, εἰσὲς, νὰ συγκριθῆ πρὸς ἓν κοινοβούλιον, ἐν τῇ πραγματικῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὄρου τούτου. Αὐτὴ, ἐν τούτοις, εἶναι πού προσδίδει εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης τὸν μοναδικὸν χαρακτήρα του. Διότι ἀποτελεῖ τὴν ἔκφρασιν τῆς πρώτης προσπάθειας ἢ ὁποία κατεβλήθη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν διεθνoῦς συνεργασίας ἐπὶ ἐπιπέδου ἄλλου ἢ τοῦ κυβερνητικοῦ. Ἐπὶ πλέον, τὸ κῶρος τῶν μελῶν τῆς καὶ ἡ εὐρεῖα δημοσιότητος πού περιβάλλει τὰς συζητήσεις τῆς, ὀπλίζουν τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν μὲ ἐπιρροὴν πολὺ μεγαλυτέραν ἀπὸ ἐκείνην πού ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀρυομένη ἀπὸ τὰς καταστατικὰς ἐξουσίας τῆς.

Σύνθεσις αὐτῆς

Τῆς Συνελεύσεως μετέχουν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε ἀντιπρόσωποι, ἀνήκοντες εἰς δεκαπέντε κράτη Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων ἐκάστης χώρας καθορίζεται ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Κρατῶν—Μελῶν. Τὰ μεγαλύτερα Κράτη ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ 18 ἐδρῶν (Γαλλία, Ἡνωμένον Βασίλειον, Ἰταλία, Ὀμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας), ἐνῶ τὰ μικρότερα ἐπὶ 3 ἐδρῶν (Σάαρ, Λουξεμβούργον, Ἰσλανδία). Οἱ ἀντιπρόσωποι ὀρίζονται ἀπὸ τὰ ἔθνικα κοινοβούλια ἢ (δυνάμει τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ, ἢ ὁποία ἐγένετο δεκτὴ τὸν Μάιον τοῦ 1951) συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθορισθεῖσαν διαδικασίαν.

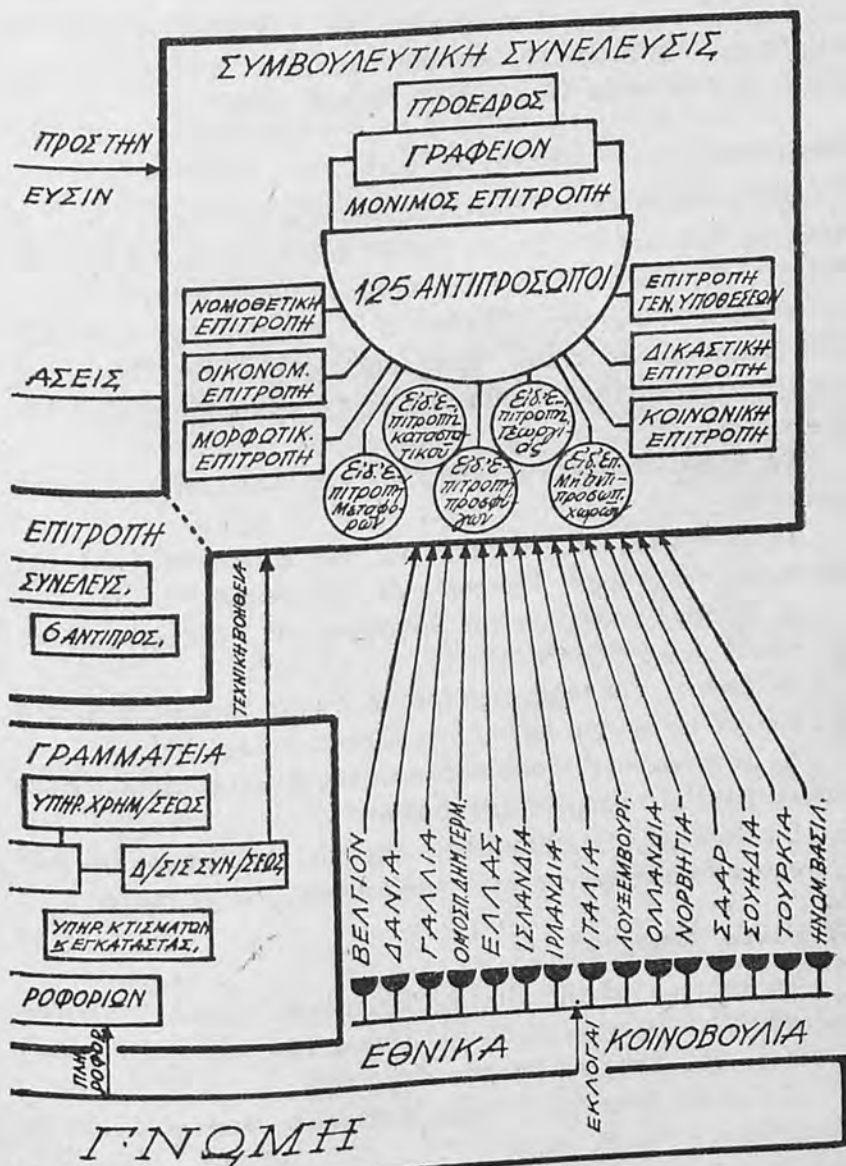
Παρὰ τὸ γεγονός δι εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Συνέλευσιν οἱ ἀντιπρόσωποι ὀμιλοῦν καὶ ψηφίζουν ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ καὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, συμφώνως πρὸς τὴν συνειδησιν καὶ τὰς πεποιθήσεις των, λαμβάνεται ἐν τούτοις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν διορισμὸν των ἢ κομματικῆ των προέλευσις, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀντιπροσωπεία ἐκάστης χώρας ν' ἀντανακλᾷ τὴν σύνθεσιν τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων τοῦ ἰδίου αὐτῆς κοι-

ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΝΗΣΕΙΣ

νοβουλίου. Ούδεμία διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτεῖ ὅπως οἱ ἀντιπρόσωποι ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ βουλευτοῦ. Ἐν τούτοις, σχεδὸν πάντοτε, αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὴν πράξιν. Ἐκαστος ἀντιπρόσωπος ὀρίζεται μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον καὶ νὰ ψηφίῃ ἀντὶ τοῦ πρώτου.

Συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικόν, ἡ Συνέλευσις συνέρχεται ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς τακτικὴν σύνοδον, ἡ διάρκεια τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕνα μῆνα.

Ἐπιτροπαί

Ἡ σπουδαιότερα Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως εἶναι ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἰδρύθη εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην Σύνοδον τῆς Συνελεύσεως (Σεπτέμβριος 1949). Αὕτη συνέρχεται τετράκις τοῦ ἔτους, ἢ ὁσάκις ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἤθελε κρίνει τοῦτο χρήσιμον. Ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ ἀντιπροσωπεύει τὴν Συνέλευσιν, ὅταν αὕτη δὲν εὐρίσκεται ἐν συνόδῳ.

Τὰ κύρια καθήκοντα τῆς Μόνιμου Ἐπιτροπῆς εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

1) Συντονίζει τὰς ἀποφάσεις, τὰς εἰσηγήσεις καὶ τὰς συστάσεις τὰς ὁποίας ἐκπονοῦν αἱ Ἐπιτροπαί.

2) Προπαρασκευάζει τὰς ἐργασίας τῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν προσεχῆ Σύνοδον αὐτῆς.

3) Ἐγκρίνει ὠρισμένα μέτρα τὰ ὁποῖα προορίζονται διὰ τὴν διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς Συνελεύσεως.

4) Δύναται, κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς Συνελεύσεως, ν' ἀποφαίνεται ἐπὶ ἐξαιρετικῶν ζητημάτων.

5) Παρέχει τὰς συμβουλὰς τῆς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ὑπουργῶν προκειμένου περὶ προσκλήσεως νέων Μελῶν.

Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ

Ἡ δημιουργία τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐκρίθη ἀπαραίτητος χάριν τοῦ συντονισμοῦ τοῦ ἔργου τῶν δύο κυριωτέρων ὀργάνων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης.

Τὰ καθήκοντα τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

«Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι τὸ συντονιστικὸν ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ἐπιφυλασσομένων τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει εἰδικώτερον τὸ καθήκον :

α) Νὰ ἐξετάζη τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ δι' ἀμφότερα τὰ ὄργανα ταῦτα.

β) Νὰ ἐφιστῆ τὴν προσοχὴν τῶν δύο τούτων ὀργάνων ἐπὶ τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα φαίνονται νὰ παρουσιάζουν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης.

γ) Νὰ κάμνη προτάσεις ἐπὶ σχεδίων ἡμερησίας διατάξεως τῶν συνόδων τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως.

δ) Νὰ ἐξετάζη καὶ νὰ προκαλῆ τὴν λήψιν μέτρων ἰκανῶν ὅπως καταστήσουν ἀποτελεσματικὰς τὰς συστάσεις αἱ ὁποῖαι υἱοθετήθησαν ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν δύο τούτων ὀργάνων.

Ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 2329 τῆς 18)21 Μαρτ. 1953

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου 1950 Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς
Ρώμης περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν
θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν καὶ τοῦ ἀπὸ 20ῆς Μαρτίου 1952 προσθέτου
εἰς αὐτὴν Πρωτοκόλλου τῶν Παρισίων.

* Ἄρθρον Μόνον

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν ἡ ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου
1950 Διεθνῆς Σύμβασις Ρώμης περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν ἡτις ὑπεγράφη ὑπὸ τῆς Ἑλλά-
δος τὴν 28ην Νοεμβρίου 1950, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 20ῆς Μαρτίου 1952 πρόσ-
θετον εἰς αὐτὴν Πρωτόκολλον ὅπερ ὑπεγράφη αὐθημερόν ὑπὸ τῆς Ἑλ-
λάδος μετὰ σχετικῆς πρὸς τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ ἐπιφυλάξεως, ὡς αὕτη ἀνα-
φέρεται εἰς τὰ κείμενα αὐτῶν ἅτινα ἔπονται ἐν πρωτοτύπῳ καὶ μετα-
φράσει εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμε-
ρον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ
ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διὰ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιω-
δῶν ἐλευθεριῶν.

Αἱ Συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης:
Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν τὴν Παγκόσμιον Δήλωσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ
ἀνθρώπου, ἣν διεκήρυξεν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν
τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1948.

Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Δήλωσις αὕτη τείνει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν
τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ τὴν παγκόσμιον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐφαρμογὴν
τῶν δικαιωμάτων ἅτινα ἀναφέρονται εἰς αὐτήν.

Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν ὅτι σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι
ἡ πραγματοποίησις στενωτέρας ἐνότητος μεταξὺ τῶν Μελῶν αὐτῆς, καὶ
ὅτι ἐν τῶν μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου εἶναι ἡ προστασία
καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν

ἐλευθεριῶν.

Ἐπιβεβαιῶσαι τὴν βαθεῖαν αὐτῶν προσήλωσιν εἰς τὰς θεμελιώδεις ταύτας ἐλευθερίας αἵτινες ἀποτελοῦσι αὐτὸ τοῦτο τὸ βᾶθρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῶν ὁποίων ἡ διατήρησις στηρίζεται οὐσιαστικῶς ἐπὶ πολιτικοῦ καθεστώτος ἀληθῶς δημοκρατικοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ κοινῆς ἀντιλήψεως καὶ κοινῆς σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὅποια διεκδικοῦν.

Ἐχόμενοι τῆς ἀποφάσεως ὅπως, ὡς Κυβερνήσεις Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν ἐμπνεόμενοι ὑπὸ κοινῶν ἰδεῶδων καὶ ἔχουσαι κοινὴν κληρονομίαν πολιτικῶν παραδόσεων καὶ ἰδεῶδων σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἐπικρατεστέρου τοῦ δικαίου, λάβωσι τὰ πρῶτα κατάλληλα μέτρα ὅπως διασφαλίσωσι τὴν συλλογικὴν ἐγγύησιν ὠρισμένων, ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Δηλώσει, δικαιωμάτων.

Συμφώνησαν τὰ ἀκόλουθα:

* Ἄρθρον 1

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναγνωρίζουν εἰς ὅλα τὰ ἑξατώμενα ἐκ τῆς δικαιοδοσίας των πρόσωπα, τὰ καθοριζόμενα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς παρούσης Συμβάσεως δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας.

ΜΕΡΟΣ I

* Ἄρθρον 2

1. Τὸ δικαίωμα ἐκάστου προσώπου εἰς τὴν ζωὴν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Εἰς οὐδένα δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἐκ προθέσεως θάνατος, εἰμὴ εἰς ἐκτέλεσιν θανατικῆς ποινῆς ἐκδιδομένης ὑπὸ δικαστηρίου ἐν περιπτώσει ἀδικήματος τιμωρουμένου ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τῆς ποινῆς ταύτης.

2. Ὁ θάνατος δὲν θεωρεῖται ὡς ἐπιβαλλόμενος κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου τούτου, εἰς ἅς περιπτώσεις θά ἐπῆρχετο συνεπιεὶα χρήσεως βίας καταστάσεως ἀπολύτως ἀναγκαίας:

α) διὰ τὴν ὑπεράσπισιν οἰουδήποτε προσώπου κατὰ παρανόμου βίας.
β) διὰ τὴν πραγματοποίησιν νομίμου συλλήψεως ἢ πρὸς παρεμπόδισιν ἀποδράσεως προσώπου νομίμως κρατουμένου.
γ) διὰ τὴν καταστολήν, συμφώνως τῷ νόμῳ, στάσεως ἢ ἀνταρσίας.

* Ἄρθρον 3

Οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβληθῇ εἰς βασάνους οὔτε εἰς ποινὰς ἢ μεταχειρίσιν ἀπανθρώπων ἢ ἐξευτελιστικὰς.

* Ἄρθρον 4

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ κρατηθῇ εἰς δουλείαν ἢ εἰλωτείαν.
2. Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀναγκαστικὴν ἢ ὑποχρεωτικὴν ἐργασίαν.

3. Δὲν θεωρεῖται ὡς «ἀναγκαστικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ ἐργασία» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ἄρθρου:

α) πᾶσα ἐργασία ζητουμένη παρὰ προσώπου κρατουμένου συμφῶ-

νως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ ὄρους ἀπολύσεώς του.

β) πᾶσα ὑπηρεσία στρατιωτικῆς φύσεως ἢ, εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐχόντων ἀντιρρήσεις συνειδήσεως εἰς τὰς χώρας ὅπου τοῦτο ἀναγνωρίζεται ὡς νόμιμον, πᾶσα ἄλλη ὑπηρεσία εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ὑποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

γ) πᾶσα ὑπηρεσία ζητούμενη εἰς περίπτωσιν κρίσεων ἢ θεομηνιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τὴν ζωὴν ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ συνόλου

δ) πᾶσα ἐργασία ἢ ὑπηρεσία ἀπαρτίζουσα μέρος τῶν τακτικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πολίτου.

* Ἀρθρον 5

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ στερηθῆ τῆς ἐλευθερίας του εἰμὴ εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις καὶ συμφώνως πρὸς τὴν νόμιμον διαδικασίαν:

α) ἐὰν κρατῆται κανονικῶς κατόπιν καταδίκης ὑπὸ ἀρμοδίου δικαστηρίου.

β) ἐὰν ὑπεβλήθῃ εἰς κανονικὴν σύλληψιν ἢ κράτησιν λόγῳ ἀνυπαταγῆς εἰς νόμιμον διαταγὴν δικαστηρίου, ἢ εἰς ἐγγύησιν ἐκτελέσεως ὑποχρεώσεως ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου.

γ) ἐὰν συνελήθῃ καὶ κρατῆται ὅπως ὀδηγηθῆ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν περίπτωσιν εὐλόγου ὑπονοίας ὅτι διέπραξεν ἀδίκημα, ἢ ὑπάρχουν λογικὰ δεδομένα πρὸς παραδοχὴν τῆς ἀνάγκης ὅπως οὗτος ἐμποδισθῆ ἀπὸ τοῦ νὰ διαπράξῃ ἀδίκημα ἢ δραπετεύσῃ μετὰ τὴν διάπραξιν τούτου.

δ) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου κρατήσεως ἀνηλίκου, ἀποφασισθείσης διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀνατροφῆς του, ἢ τὴν νόμιμον κράτησιν του ἵνα παραπεμφθῆ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς.

ε) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου κρατήσεως ἀτόμων δυναμένων νὰ μεταδώσωσι μεταδοτικὴν ἀσθένειαν, φρενοβλαβοῦς, ἀλκοολικοῦ, τοξικομανοῦς ἢ ἀλήτου.

στ) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου συλλήψεως ἢ κρατήσεως ἀτόμου ἐπί σκοπῷ ὅπως ἐμποδισθῆ ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθῃ παρανόμως ἐν τῇ χώρᾳ, ἢ ἐναντίον τοῦ ὁποῖου ἐκκρεμεῖ διαδικασία ἀπελάσεως ἢ ἐκδόσεως.

2. Πᾶν συλληφθὲν πρόσωπον δέον νὰ πληροφορηθῆ, κατὰ τὸ δυνατόν συντομώτερον καὶ εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν ἐννοεῖ, τοὺς λόγους τῆς συλλήψεώς του ὡς καὶ πᾶσαν διατυπωμένην ἐναντίον του κατηγορίαν.

3. Πᾶν πρόσωπον συλληφθὲν ἢ κρατηθὲν, ὑπὸ τὰς προβλεπομένας ἐν παραγράφῳ 1 γ) τοῦ παρόντος ἀρθροῦ συνθήκας, ὀφείλει νὰ παραπεμφθῆ συντόμως ἐνώπιον δικαστοῦ ἢ ἐτέρου δικαστικοῦ λειτουργοῦ νομίμως ἐντεταλμένου ὅπως ἐκτελῆ δικαστικά καθήκοντα, ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα νὰ δικασθῆ ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας ἢ ἀπολυθῆ κατὰ τὴν διαδικασίαν. Ἡ ἀπόλυσις δύναται νὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ ἐγγύησιν ἐξασφαλίζουσαν τὴν παράστασιν τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν δικάσιμον.

4. Πᾶν πρόσωπον στερούμενον τῆς ἐλευθερίας του συνεπιέξῃ συλλή-

ψεως ή κρατήσεως έχει δικαίωμα προσφυγής ένώπιον δικαστηρίου, ίνα τουτο άποφασίση έντός βραχείας προθεσμίας επί του νομίμου τής κρατήσεώς του και διατάξη την άπόλυσίν του έν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως.

5. Πάν πρόσωπον θύμα συλλήψεως ή κρατήσεως υπό συνθήκας άντιθέτους προς τās άνωτέρω διατάξεις έχει δικαίωμα έπανορθώσεως.

*Άρθρον 6

1. Πάν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως ή υπόθεσίς του δικασθή δικαίως, δημοσία και έντός λογικής προθεσμίας, υπό άνεξαρτήτου και άμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, τὸ όποιον θα άποφασίση είτε επί τῶν άμφισβητήσεων επί τῶν δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του άστικής φύσεως, είτε επί του βασιμου πάσης έναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. *Η άπόφασις δέον να έκδοθῆ δημοσία, ή είσοδος όμως εις την αίθουσαν τῶν συνεδριάσεων δύναται να άπαγορευθῆ εις τὸν τύπον και τὸ κοινόν, καθ' ὄλην ή μέρος τής διαρκείας τής δίκης προς τὸ συμφέρον τής ήθικής, τής δημοσίας τάξεως ή τής έθνικής ασφαλείας έν δημοκρατικῆ κοινωνία, όταν τουτο ένδεικνυται υπό τῶν συμφερόντων τῶν άνηλικῶν ή τής ιδιωτικής ζωῆς τῶν διαδίκων, ή έν τῷ κρινομένῳ υπό του Δικαστηρίου ως άπολύτως άναγκαίου μέτρῳ, όταν υπό ειδικάς συνθήκας ή δημοσίότης θα ήδύνατο να παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τής δικαιοσύνης.

2. Πάν πρόσωπον κατηγορούμενον επί άδικήματι τεκμαίρεται ότι είναι άθῶον μέχρι τής νομίμου άποδείξεως τής ένοχής του.

3. Εϊδικώτερον, πās κατηγορούμενος έχει δικαίωμα :

α) όπως πληροφορηθῆ, έν τῆ βραχυτέρῳ προθεσμία εις γλώσσαν την όποιαν έννοεῖ και έν λεπτομερεία την φύσιν και τὸν λόγον τής έναντίον του κατηγορίας.

β) όπως διαθέτῃ τὸν χρόνον και τās άναγκαίαις εύκολίας προς προετοιμασίαν τής υπερασπίσεώς του.

γ) όπως υπερασπίσῃ ὁ ίδιος έαυτὸν ή άνανθέσῃ την υπεράσπισίν του εις συνήγορον τής έκλογῆς του, έν ἡ δὲ περιπτώσει δὲν διαθέτει τὰ μέσα να πληρώσῃ συνήγορον, να τῷ παρασχεθῆ τοιοῦτος δωρεάν, όταν τουτο ένδεικνυται υπό του συμφέροντος τής δικαιοσύνης.

δ) να έξετάσῃ ή ζητήσῃ όπως έξετασθῶσιν οί μάρτυρες κατηγορίας και επιτύχῃ την πρόσκλησιν και έξέτασιν τῶν μαρτύρων υπερασπίσεως υπό τούς αὐτούς ὅρους ως τῶν μαρτύρων κατηγορίας.

ε) να τύχῃ δωρεάν παραστάσεως διερμηνέως εάν δὲν έννοῆ ή δὲν ὀμιλῆ την χρησιμοποιουμένην εις τὸ δικαστήριον γλώσσαν.

*Άρθρον 7

1. Οὐδεις δύναται να καταδικασθῆ διὰ πράξιν ή παράλειψιν ή όποία, καθ' ἦν στιγμῆν διεπράχθη, δὲν άπετέλει άδίκημα συμφώνως προς τὸ έθνικόν ή διεθνὲς δίκαιον. Οὕτε και επιβάλλεται βαρυτέρα ποινῆ από έκείνην ή όποία έπεβάλλετο κατά την στιγμῆν τής διαπράξεως του άδική-

ματος.

2. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν σκοπεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δίκην καὶ τιμωρίαν ἀτόμων ἐνόχων διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αἱ ὁποῖαι, καθ' ἣν στιγμὴν διεπράχθησαν, ἦσαν ἐγκληματικά συμφώνως πρὸς τὰς ἀναγνωριζόμενας ὑπὸ τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν γενικὰς ἀρχὰς δικαίου.

* Ἄρθρον 8

1. Πᾶν πρόσωπον δικαιούται εἰς τὸν σεβασμὸν τῆς ἰδιωτικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς του, τῆς κατοικίας του καὶ τῆς ἀλληλογραφίας του.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρξῃ ἐπέμβασις δημοσίας ἀρχῆς ἐν τῇ ἀσκῆσει τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐπέμβασις αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελεῖ μέτρον τὸ ὁποῖον, εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν, εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν τῆς χώρας, τὴν προάσπισιν τῆς τάξεως καὶ τὴν πρόληψιν ποινικῶν παραβάσεων, τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας ἢ τῆς ἠθικῆς, ἢ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν ἄλλων.

* Ἄρθρον 9

1. Πᾶν πρόσωπον δικαιούται εἰς τὴν ἐλευθερίαν σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας· τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπάγεται τὴν ἐλευθερίαν ἀλλαγῆς θρησκείας ἢ πεποιθήσεων, ὡς καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῶν πεποιθήσεων μεμονωμένως ἢ συλλογικῶς, δημοσίᾳ ἢ κατ' ἴδιαν, διὰ τῆς λατρείας, τῆς παιδείας, καὶ τῆς ἀσκήσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων καὶ τελετουργιῶν.

2. Ἡ ἐλευθερία ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῶν πεποιθήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐτέρων περιορισμῶν πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελοῦντων ἀναγκαῖα μέτρα, ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προάσπισιν τῆς δημοσίας τάξεως, ὑγείας καὶ ἠθικῆς, ἢ τὴν προάσπισιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων.

* Ἄρθρον 10

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐκφράσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐλευθερίαν γνώμης ὡς καὶ τὴν ἐλευθερίαν λήψεως ἢ μεταδόσεως πληροφοριῶν ἢ ἰδεῶν, ἄνευ ἐπεμβάσεως δημοσίων ἀρχῶν καὶ ἀσχέτως συνόρων. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν κωλύει τὰ Κράτη ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποβάλλωσι τὰς ἐπιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ἢ τηλεοράσεως εἰς κανονισμοὺς ἐκδόσεως ἀδειῶν λειτουργίας.

2. Ἡ ἀσκήσις τῶν ἐλευθεριῶν τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα καὶ εὐθύναι, δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ὠρισμένας διατυπώσεις, ὅρους, περιορισμοὺς ἢ κυρώσεις, προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελοῦντας ἀναγκαῖα μέτρα, ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα ἢ δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προάσπισιν τῆς τάξεως καὶ πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος, τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας ἢ τῆς ἠθικῆς, τὴν προστασίαν τῆς ὑπολήψεως ἢ τῶν δικαιωμάτων τῶν τρίτων,

τὴν παρεμπόδισιν τῆς κοινολογήσεως ἐμπιστευτικῶν πληροφοριῶν ἢ τὴν διασφάλισιν τοῦ κύρους καὶ ἀμεροληψίας τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας.

*Ἀρθρον 11

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνέρχεσθαι εἰρηνικῶς καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν συνεταιρισμοῦ, συμπεριλαμβανομένου τοῦ δικαιώματος ἰδρύσεως μετ' ἄλλων συνδικάτων καὶ προσχωρήσεως εἰς συνδικάτα ἐπὶ σκοπῷ προασπίσεως τῶν συμφερόντων του.

2. Ἡ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἐτέρους περιορισμοὺς πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων καὶ ἀποτελούντων ἀναγκαῖα μέτρα, ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προστασίαν τῆς τάξεως καὶ τῆς ἠθικῆς, ἢ πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος, τὴν προστασίαν τῆς υγείας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἢ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν τρίτων. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἐπιβολὴν νομίμων περιορισμῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων τούτων ὑπὸ μελῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῆς ἀστυνομίας, ἢ τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους.

*Ἀρθρον 12

*Ἀμα τῇ συμπληρώσει ἡλικίας γάμου, ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχωνται εἰς γάμον καὶ ἰδρῶσιν οἰκογένειαν συμφῶνως πρὸς τοὺς διέποντας τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐθνικοὺς νόμους.

*Ἀρθρον 13

Πᾶν πρόσωπον τοῦ ὁποίου τὰ ἀναγνωριζόμενα ἐν τῇ παρουσίᾳ Συμβάσει δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαι παρεβιάσθησαν, ἔχει τὸ δικαίωμα πραγματικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον ἐθνικῆς ἀρχῆς, ἔστω καὶ ἂν ἡ παράβασις διεπράχθη ὑπὸ προσώπων ἐνεργούντων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν δημοσίων καθηκόντων των.

*Ἀρθρον 14

Ἡ χρῆσις τῶν ἀναγνωριζομένων ἐν τῇ παρουσίᾳ Συμβάσει δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν δέον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀσχέτως διακρίσεως φύλου, φυλῆς, χρώματος, γλώσσης, θρησκείας, πολιτικῶν ἢ ἄλλων πεποιθήσεων, ἐθνικῆς ἢ κοινωνικῆς προελεύσεως, συμμετοχῆς εἰς ἐθνικὴν μειονότητα περιουσίας, γεννήσεως ἢ ἄλλης καταστάσεως.

*Ἀρθρον 15

1. Ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ ἐτέρου δημοσίου κινδύνου ἀπειλοῦντος τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους, ἕκαστον ὑψηλὸν συμβαλλόμενον μέρος δύναται νὰ λάβῃ μέτρα κατὰ παράβασιν τῶν ὑπὸ τῆς παρουσίας Συμβάσεως προβλεπομένων ὑποχρεώσεων, ἐν τῷ ἀπαιτουμένῳ ὑπὸ τῆς καταστάσεως ἀπολύτως ἀναγκαίῳ ὅρῳ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὰ μέτρα ταῦτα μὴ ἀντιτίθενται εἰς τὰς ἄλλας ὑποχρεώσεις τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

2. Ἡ προηγουμένη διάταξις οὐδεμίαν ἐπιτρέπει παράβασιν τοῦ άρθρου 2, εἰμὴ διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου συνεπέξ κανονικῶν πολεμικῶν

πράξεων, ή τῶν ἄρθρων 3,4 (παράγραφος I) καί 7.

3. Τά ἀσκοῦντα τὸ δικαίωμα τοῦτο παραβάσεως ὑψηλά συμβαλλόμενα μέρη τηροῦν τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης πλήρως ἐνήμερον τῶν ληφθέντων μέτρων ὡς καὶ τῶν αἰτίων τὰ ὁποῖα τὰ προεκάλεσαν. Ὁφείλουν ὡσαύτως νὰ πληροφορήσωσι τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης περὶ τῆς ἡμερομηνίας κατὰ τὴν ὁποῖαν τὰ μέτρα ταῦτα ἔπαυσαν ἰσχύοντα καὶ αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως ἐτέθησαν ἐκ νέου ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

* Ἄρθρον 16

Οὐδεμία διάταξις τῶν ἄρθρων 10, 11 καὶ 14 δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπαγορεύουσα εἰς τὰ ὑψηλά συμβαλλόμενα μέρη νὰ ἐπιβάλλωσι περιορισμούς εἰς τὴν πολιτικὴν δραστηριότητα τῶν ξένων.

* Ἄρθρον 17

Οὐδεμία διάταξις τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ ἐρμηνευθῆ ὡς ἐπαγομένη δι' ἐν Κράτος, μίαν ὁμάδα ἢ ἐν ἄτομον οἰονδήποτε δικαίωμα ὅπως ἐπιδοθῆ εἰς δραστηριότητα ἢ ἐκτελέση πράξεις σκοπούσας εἰς τὴν καταστροφήν τῶν δικαιωμάτων ἢ ἐλευθεριῶν, τῶν ἀναγνωρισθέντων ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει, ἢ εἰς περιορισμούς τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τούτων τῶν προβλεπομένων ἐν τῇ ρηθείσῃ Συμβάσει.

* Ἄρθρον 18

Οἱ ἐπιτρεπόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως περιορισμοὶ τῶν εἰρημένων δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰμὴ πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον καθιερώθησαν.

ΜΕΡΟΣ II

* Ἄρθρον 19

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξασφαλίσεως τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀναληφθειῶν ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως ὑποχρεώσεων, θὰ ἰδρυθῶσι :

α) μία Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἀναφερόμενη ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς παρούσης ὡς ἡ «Ἐπιτροπὴ».

β) ἐν Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς παρούσης ἀναφερόμενον ὡς τὸ «Δικαστήριον».

ΜΕΡΟΣ III

* Ἄρθρον 20

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζεται ὑπὸ ἀριθμοῦ μελῶν ἴσου πρὸς τὸν τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ πλέον τοῦ ἑνὸς ὑπηκόου τοῦ ἰδίου Κράτους.

* Ἄρθρον 21

1. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ὑπουργῶν, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ἐκ καταλόγου ὀνομάτων συντασσομέ-

νου υπό του Προέδρου της Συμβουλευτικής Συνελεύσεως.

*Άρθρον 23

Τά μέλη της 'Επιτροπής λαμβάνουν μέρος εις τὰς συνεδριάσεις της 'Επιτροπής υπό την άτομικήν των ιδιότητα.

*Άρθρον 24

*Εκαστον συμβαλλόμενον μέρος δύναται νά φέρη ενώπιον της 'Επιτροπής διά του Γενικοῦ Γραμματέως του Συμβουλίου της Εὐρώπης οίανδήποτε παράβασιν τῶν διατάξεων της παρούσης Συμβάσεως, διά τὴν ὅποίαν ἤθελε θεωρήσει ὑπεύθυνον ἕτερον ὑψηλὸν συμβαλλόμενον μέρος.

*Άρθρον 26

*Ἡ 'Επιτροπὴ δὲν δύναται νά ἐπιληφθῆ τῆς ὑποθέσεως εἰ μὴ κατόπιν ἐξαντλήσεως τῶν ἐσωτερικῶν ἐνδίκων μέσων, συμφώνως πρὸς τοὺς γενικῶς παραδεδεγμένους κανόνας διεθνῶς δικαίου καὶ ἐντὸς προθεσμίας ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐσωτερικὴ τελεσίδικος ἀπόφασις.

*Άρθρον 27

1. *Ἡ 'Επιτροπὴ δὲν θά ἐπιληφθῆ οὐδεμιᾶς αἰτήσεως ὑποβληθείσης συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 25, ἐάν :

α) εἶναι ἀνώνυμος.

β) εἶναι οὐσιαστικῶς ὁμοία πρὸς αἴτησιν προηγουμένως ἐξετασθεῖσαν ὑπὸ τῆς 'Επιτροπῆς ἢ ἤδη ὑποβληθεῖσαν εἰς ἐτέραν διαδικασίαν διεθνῶς ἐρεῦνης ἢ τακτοποιήσεως καὶ ἐάν δὲν περιέχῃ τὰ γεγονότα.

2. *Ἡ 'Επιτροπὴ θά θεωρήσῃ ὡς ἀπαράδεκτον πᾶσαν αἴτησιν ὑποβληθεῖσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 25, ἐάν θεωρήσῃ ὅτι ἡ αἴτησις εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς διατάξεις της παρούσης Συμβάσεως, ἐκδήλως ἀβάσιμος ἢ παράνομος.

3. *Ἡ 'Επιτροπὴ θά ἀπορρίψῃ πᾶσαν αἴτησιν τὴν ὅποίαν θεωρεῖ ἀπαράδεκτον κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 26.

*Άρθρον 33

*Ἡ 'Επιτροπὴ συνεδριάζει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

*Άρθρον 34

Αἱ ἀποφάσεις τῆς 'Επιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ ψηφίζόντων μελῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς ὑποεπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν μελῶν της.

ΜΕΡΟΣ IV

*Άρθρον 38

Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἀπαρτίζεται ὑπὸ ἀριθμοῦ δικαστῶν ἴσου πρὸς ἐκεῖνον τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου της Εὐρώπης. Δὲν ἐπιτρέπεται νά συμπεριλαμβάνῃ πλέον τοῦ ἐνὸς ὑπηκόου τοῦ αὐτοῦ Κράτους.

*Άρθρον 39

1. Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, κατὰ πλειοψηφίαν τῶν ψηφίζοντων, ἐκ πίνακος ὑποψηφίων ὑποβαλλομένου ὑπὸ τῶν Μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον τῶν ὁποίων θὰ ὑποδείξη τρεῖς ὑποψηφίους, ἐξ ὧν τοῦλάχιστον οἱ δύο θὰ εἶναι τῆς ἐθνικότητός του.

*Άρθρον 43

Διὰ τὴν ἐξέτασιν ἑκάστης ὑποθέσεως ἢ ὁποῖα φέρεται ἐνώπιόν του, τὸ Δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ Τμήματος ἀπαρτιζομένου ἐξ ἑπτὰ δικαστῶν. Θὰ συμμετέχωσιν αὐτοδικαίως ὁ δικαστὴς τῆς ἐθνικότητος ἑκάστου ἐνδιαφερομένου Κράτους, ἢ ἐλλείψει τοιούτου, πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς του, ὅπως παρακαθήσῃ ὡς δικαστὴς· τὰ ὀνόματα τῶν ὑπολοίπων δικαστῶν κληρώνονται ἐπιμελείᾳ τοῦ Προέδρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τῆς ὑποθέσεως.

*Άρθρον 44

Μόνον τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα παρουσίας πρὸ τοῦ Δικαστηρίου.

*Άρθρον 45

Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν ὑποθέσεων αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὴν ἐρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς παρὰ τῆς Συμβάσεως καὶ τὰς ὁποίας τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἢ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ τῷ παραπέμπωσι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 48.

*Άρθρον 51

1. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἠτιολογημένη.
2. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐκφράζη ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῶν δικαστῶν, ἕκαστος δικαστὴς θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρῃ ἐν αὐτῇ τὴν ἀτομικὴν του γνώμην.

*Άρθρον 52

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι τελεσίδικος.

*Άρθρον 53

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐν ταῖς ὁποίαις εἶναι διάδικοι.

*Άρθρον 54

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου διαβιβάζεται πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὑπουργῶν, ἢ ὁποῖα ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσίν της.

ΜΕΡΟΣ V

*Άρθρον 61

Οὐδεμία τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἐπηρεάζει τὴν

χορηγηθείσαν τῇ Ἐπιτροπῇ Ὑπουργῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐξουσίαν.

*Ἀρθρον 62

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀμοιβαίως παραιτοῦνται τοῦ δικαίωματος, ἐξαιρέσει προκειμένου περὶ εἰδικῆς συμφωνίας, ὅπως ἐπικαλεσθῶσι συνθήκας, συμβάσεις, δηλώσεις μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὑποβολῆς, δυνάμει αἰτήσεως, διαφορᾶς δημιουργηθείσης ἐκ τῆς ἐρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως, εἰς τρόπον διακανονισμοῦ διάφορον τοῦ ἐν παρούσῃ Συμβάσει προβλεπομένου.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Εἰς τὴν Σύμβασιν περὶ προασπίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Αἱ Συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου Εὐρώπης ἔχουσαι τῆς ἀποφάσεως ὅπως λάβωσι τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς διασφάλισιν τῆς συλλογικῆς ἐγγυήσεως δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν πέραν τῶν ἤδη ἀναφερομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον 1 τῆς Συμβάσεως περὶ προασπίσεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν, ἥτις ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὴν 4ην Νοεμβρίου 1950 (κατωτέρω κατονομαζομένης «ἡ Σύμβασις»).

Συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα :

*Ἀρθρον 1

Πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον δικαιούται σεβασμοῦ τῆς περὶ αὐτοῦ εἰρησίας του. Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῇ τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ εἰμὴ διὰ λόγους δημοσίας ὠφελείας καὶ ὑπὸ τοὺς προβλεπομένους, ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ὅρους.

Αἱ προαναφερόμεναι διατάξεις δὲν θίγουσι τὸ δικαίωμα παντὸς Κράτους ὅπως θέσῃ ἐν ἰσχύϊ Νόμους οὓς ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον πρὸς ρύθμισιν τῆς χρήσεως ἀγαθῶν συμφώνως πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καταβολῆς φόρων ἢ ἄλλων εἰσφορῶν ἢ προστίμων.

*Ἀρθρον 2

Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματος ὅπως ἐκπαιδευθῇ. Πᾶν Κράτος ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἀναλαμβανόμενων ὑπ' αὐτοῦ καθηκόντων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως θὰ σέβεται τὸ δικαίωμα τῶν γονέων ὅπως ἐξασφαλίζωσι τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν ταύτην συμφώνως πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῶν θρησκευτικὰς καὶ φιλοσοφικὰς πεποιθήσεις.

*Ἀρθρον 3

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως διενεργῶσι, κατὰ λογικὰ διαστήματα, ἐλευθέρας μυστικὰς ἐκλο-

γας, ὑπὸ συνθήκας ἐπιτρεπούσας τὴν ἐλευθέραν ἔκφρασιν τῆς λαϊκῆς
 θελήσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Ἄρθρον 4

Πᾶν ὕψηλόν συμβαλλόμενον μέρος δύναται κατὰ τὴν στιγμὴν
 τῆς ὑπογραφῆς ἢ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἢ καθ'
 οἰανδήποτε στιγμὴν ἀκολουθῶς νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμ-
 ματέα τοῦ Συμβουλίου Εὐρώπης δῆλωσιν ἐμφαίνουσαν ἐν τίνι μέτρῳ
 ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ
 παρόντος Πρωτοκόλλου ἐπὶ ὠρισμένων ἐδαφῶν καθοριζομένων εἰς τὴν
 ρηθεῖσαν δῆλωσιν καὶ τῶν ὁποίων ἔχει τοῦτο τὴν διεθνή ἐκπροσώ-
 πησιν.

Ἐκαστον ὕψηλόν συμβαλλόμενον Κράτος ὅπερ ἤθελε κοινο-
 ποιήσῃ δῆλωσιν, δυνάμει τῆς προηγουμένης παραγράφου, δύναται, ἀπὸ
 καιροῦ εἰς καιρόν, νὰ κοινοποιῇ νέας δηλώσεις τροποποιούσας τὸ πε-
 ριεχόμενον πάσης ἄλλης προηγουμένης δηλώσεως αὐτοῦ ἢ θετούσης
 τέρμα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου
 ἐπὶ ἐδάφους τινός.

Πᾶσα δῆλωσις γενομένη συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν ἄρθρον θὰ
 θεωρῆται ὡς γενομένη συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου
 63 τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 5

Τὰ ὕψηλά συμβαλλόμενα μέρη θέλουσι θεωρῆ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3
 καὶ 4 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ὡς ἄρθρα πρόσθετα εἰς τὴν Σύμβασιν
 καὶ ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως θὰ ἐφαρμόζωνται ἀναλόγως.

«**ΕΣΟ** μορφωμένος και ικανός επαγγελματίας, υπερήφανος διότι συμμετέχεις εις την παραγωγήν, καλός και άξιός "Ελληνα με πλήρη συνείδησιν τών υποχρεώσεών σου, πρὸς τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους, φωτισμένος ὁδηγὸς τοῦ Λαοῦ καὶ πιστὸς του συγχρόνως ὑπρέτης, χρήσιμος καὶ αξιοπρεπὴς Ἄνθρωπος, φίλος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἔμπλεως ἀνθρωπιστικῶν Ἰδανικῶν».

Ἴδου τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς.

Η ΣΧΟΛΗ ζητεῖ νὰ καταστήσῃ τοὺς σπουδαστὰς τῆς δημιουργικὰ στελέχη, με ὑπερήφανειαν διὰ τὴν ἀποστολὴν των καὶ με φιλοδοξίας, με πνευματικὰς ἀνησυχίας, με ἀληθῆ ἀνάτασιν ψυχῆς καὶ ὄχι εὐτελεῖς καὶ ἀναξιοπρεπεῖς θεσιθῆρας.

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ποὺ θέλω νὰ μάθω εἰς τοὺς μαθητὰς μου, ἔλεγεν ὁ J. J. Rousseau, εἶναι ἡ ζωὴ. Ὅρθως, ἀλλ' ἡ ζωὴ πρέπει νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν ν' ἀνυψώσῃ τὸ ἄτομον μέσα εἰς ἕν εὐήμερον σύνολον.

Η ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Αποτελεί αυτότελές κοινής ωφελείας Ίδρυμα, ανήκον εις τήν άνωτάτην βαθμίδα τής επαγγελματικής οικονομικο-διοικητικής εκπαιδύσεως, υπό ίδιαν διοίκησιν και διαχειρίσιν.
2. Τελεί υπό τήν έποπτείαν του Ύπουργείου Βιομηχανίας (Ύπηρεσία Έπαγγελματικής Έκπαιδύσεως).
3. Παρασκευάζει διοικητικά και διαχειριστικά στελέχη διά τήν έννη-κλήν οίκονομίαν, και ίδίως τήν βιομηχανίαν, τας κρατικάς ύπηρεσίας και τούς δημοσίους οργανισμούς. Διαπαιδαγωγεί νέους με έπιστημονικήν θεμελίωσιν, με πρακτικήν γνώσιν και με ίκανότη-τας. Παρέχει άρτίαν οικονομικο-διοικητικήν μόρφωσιν και τήν προσήκουσαν νομικήν και τεχνικήν έννημέρωσιν.
4. Δέν είναι σχολή τεχνική, ούδέ προπαρασκευαστική δι' άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Είναι ανεξάρτητον άνώτατον εκπαιδευτι-κόν Ίδρυμα, φιλοδοξούν νά έφοδιάζη τόν παραγωγικόν μηχανι-σμόν τής Χώρας με έπιστημονικώς κατηρτισμένους επαγγελμα-τίας, καλούς Έλληνας, χρήσιμους ανθρώπους με ήθος και ιδανικά.
5. Δέχεται ώρισμένον κατ' έτος αριθμόν σπουδαστών, βάσει είσι-τηρίων έξετάσεων, διεξαγομένων μεταξύ κατόχων άπολυτηρίου Μέσης Έκπαιδύσεως.
6. Θεμελιώδης άρχή τής Σχολής είναι ή άμείλικτος καταδίκη τής θεσιδηρίας και του παρασιτισμού. Διά τούτο, καλεϊ μόνον όσους πράγματι έπιθυμούν νά μορφωθοούν—με πολύν μόχθον και πολ-λής δυσίας—και όχι όσους τυχόν άποβλέπουν εις τήν πρόσκτη-σιν ένός τυπικού προσόντος προς κατάληψιν μιās δημοσίας θέ-σεως. Διά τούτο, άκριβώς, πιστεύει ότι τó συμφέρον του Κρά-τους είναι ή χρησιμοποίησις των πτυχιούχων τής.
7. Η κατεύθυνσίς τής είναι επαγγελματική και ώφελιμιστική. Είναι έπιστημονικόν Ίδρυμα τó όποιον, βασίζον τήν έργασίαν του εις τά ήλεγμένα δεδομένα τής έπιστήμης και τής τεχνικής, έπι-δύκει νά άσκήση τήν οίκονομικήν σκέψιν των σπουδαστών, νά άναπτύξη και νά κατευθύνη τήν παρατηρητικότητά των επί των οικονομικών φαινομένων και των διοικητικών ζητημάτων, νά τούς

- καθοδηγήσει εἰς τὴν ὁρμὴν ἐξέτασιν τούτων καὶ τὴν ἀναζήτησιν πρακτικῶν καὶ σκοπῶν λύσεων διὰ τὰ προβλήματα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς διοικήσεως ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας καὶ νὰ παρασκευάσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν τεχνικὴν, διοικητικὴν καὶ ἐμπορικὴν ὀργανώσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ὀργανισμῶν.
8. Ἡ φοίτησις ἐν τῇ Σχολῇ εἶναι τριετής. Διὰ τὴν προαγωγὴν ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον σπουδῶν παρεμβάλλονται τμηματικαὶ ἐξετάσεις. Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν, ἐνώπιον Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ τὴν ἐπιμετοχὴν εἰς τὴν πτυχιακὴν ἐξέτασιν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ὑποβάλλει ὁ σπουδαστὴς μίαν μελέτην τοῦ ἐπὶ θέματος σχετικῆς μὲ τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα, ὡς καὶ μίαν ἐργασίαν εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν (Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν) τῆς Σχολῆς. Οἱ ἐπιτυχάνοντες λαμβάνουν τὸ Πτυχίον, ἀφοῦ προσκομίσουν πιστοποιητικὸν ἐξαμήνου τουλάχιστον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας εἰς τὸν δημόσιον ἢ ὀργανισμὸν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ εἰς σοβαρὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις.
9. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, βάσει ρητῶν κειμένων διατάξεων, δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ νὰ προάγωνται ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ γραμματέως Β' καὶ ἄνω εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας, εἰς τὰς Ἐφορίας, Τελωνεῖα, Ἐφορίας κληρονομίας καὶ Ταμεῖα, εἰς τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς θέσεις στατιστολόγων Β' καὶ Α' κατηγορίας, εἰς τὸ στρατεύμα, τὸ ναυτικὸν καὶ τὴν ἀεροπορίαν ὡς οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοί, εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Ὅμοιως, εἰς θέσεις διαφόρων Ὄργανισμῶν (ΙΚΑ, ΟΛΠ, Ἐπιμελητήρια κλπ.), εἰς θέσεις λογιστῶν Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν κλπ. Εἰς τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν εἶναι περιζήτητοι, λόγῳ τῆς εἰδικῆς μορφώσεώς των.
10. Παρὰ τὴν Σχολὴν—καὶ ὡς ἰδρύματα αὐτῆς—λειτουργοῦν Γραφεῖα Ἐρεῦνης καὶ Κέντρα Ἐπιμορφώσεως, μὲ ἰδιαιτέρον ἕκαστον σκοπὸν εἰδικῆς καταρτίσεως νέων ἢ ὑπαλλήλων ἀντιλαμβανομένων τὴν ἀνάγκην ἐξειδικεύσεως εἰς τὰ θέματα τοῦ κύκλου ἐργασίας ἢ δραστηριότητός των. Τὰ ἰδρύματα ταῦτα οὐδαμῶς ἀποτελοῦν Σχολὰς ἐκπαιδευτικοῦ συγκροτήματος πολυσχολικῆς μορφῆς πανεπιστημιακοῦ τύπου. Ἡ Σχολὴ εἶναι μία καὶ ἑνία. Δὲν εἶναι πολυσχολικὸν ἴδρυμα, οὐδὲ διανοεῖται νὰ ἀποβῇ τοιοῦτον, ἀκριβῶς διὰ νὰ διατηρῇ ἀδιάσπαστον τὴν δραστηριότητά της καὶ εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν τὴν ἀπόδοσίν της ἐν τῷ αὐστηρῷ περιγράμματι τοῦ προορισμοῦ της. Διὰ τοῦτο δὲν παρέχει πτυχία ἢ διπλώματα εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας τὰ ὡς εἴρηται ἰδρύματα, ἀλλ' ἀπλᾶ πιστοποιητικὰ εὐδοκίμου φοιτήσεως, μὴ συνιστῶντα τυπικὸν προσόν, ἐκτὸς ἂν ἄλλως εἰδικοί νόμοι τοῦ Κράτους ὀρίζουν.

Γενικαὶ γραμμαὶ τοῦ προγράμματος διδασκαλίας

Ἡ διάρκεια σπουδῶν πρὸς ἀπόκτησιν «Πτυχίου Ἀνωτέρων Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» εἶνε τριετής, κατανεμομένη εἰς ἕξ Ἀκαδημαϊκὰ Ἑξάμηνα: τρία χειμερινὰ καὶ τρία ἑαρινά. Ἐκάστον ἑξάμηνον περιλαμβάνει 14 ἑβδομάδας πλήρους διδασκαλίας. Τὰ μαθήματα τῶν χειμερινῶν ἑξαμήνων ἄρχονται τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους καὶ λήγουν τὴν 10ην Φεβρουαρίου τοῦ ἐπομένου πολιτικοῦ ἔτους, τὰ δὲ μαθήματα τῶν ἑαρινῶν ἑξαμήνων ἄρχονται τὴν 11ην Φεβρουαρίου καὶ λήγουν τὴν 10ην Ἰουνίου. Τὸ ἀκαδημαϊκόν, διοικητικόν καὶ διαχειριστικόν ἔτος τῆς Σχολῆς ἄρχεται τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου πολιτικοῦ ἔτους.

Ἡ διδασκαλία διεξάγεται, ἰδίως διὰ τὰ τέσσαρα τελευταῖα ἑξάμηνα, κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διότι ἡ Σχολὴ ἀπευθύνεται, ἐπίσης πρὸς νέους οἵτινες ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἴδιοι τὴν εὐθύνην τῆς ζωῆς των, ἐργαζόμενοι διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς εἰς αὐτοὺς ἀναλογούσας δαπάνας, καὶ ἐκεῖθεν ἀντελήφθησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρτιωτέρας μορφώσεως καὶ τὴν ἀνωτέραν σκοπιμότητα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως, πρὸς παραγωγικωτέραν καὶ ἀποδοτικωτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου των ὡς κοινωνικῶν παραγόντων καὶ στοιχείων ὀργανικῶν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἡ λειτουργία, ἐν τούτοις, τῶν πρωινῶν μαθημάτων δὲν εἶνε ἐκτὸς τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς.

Μ Α Θ Η Μ Α Τ Α

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα κατετάγησαν εἰς πέντε κύκλους :

- α) Οἰκονομικὰ μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 21 ὥραι, ἥτοι τὰ 22,23ο) τοῦ ὄλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας.
- β) Ἐμπορικὰ μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 25 ὥραι, ἥτοι τὰ 27,77ο) τοῦ ὄλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας.
- γ) Νομικὰ μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 14 ὥραι, ἥτοι τὰ 15,56ο) τοῦ ὄλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας.
- δ) Ἀνθρωπίνου παράγοντος μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 16 ὥραι, ἥτοι τὰ 17,77 ο) τοῦ ἀριθμοῦ ὥρῶν διδασκαλίας.

ε) Τεχνικά μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 15 ὥραι, ἤτοι τὰ 16,67ο) τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας.

Εἰδικώτερον, οἱ σκοποὶ ἐκάστου τῶν ἀνωτέρω πέντε ὀργανικῶν κύκλων μαθημάτων εἶνε οἱ κάτωθι :

Α' Οἰκονομικὰ μαθήματα. Ἡ οἰκονομικὴ μόρφωσις τῶν σπουδαστῶν ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημα τῆς Σχολῆς. Ἡ διδασκαλία ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη κατανόησιν τῆς θεωρίας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης, ἥτις κατὰ βάθος καὶ πλάτος διερευνᾶται, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰ ποικίλα προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἡ ἀρτία θεωρητικὴ οἰκονομικὴ κατάρτισις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων τῆς χώρας, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν προβλημάτων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτὴν ἐπιχειρήσεις. Τοιοῦτοτρόπως ἐπιζητεῖται ὥστε ὁ ἐξερχόμενος τῆς Σχολῆς, εἴτε ὡς βιομήχανος καὶ βιοτέχνης εἴτε ὡς ἀνώτερος ὑπάλληλος, νὰ εἶναι ἐφωδισμένος μὲ ὅλας τὰς ἀπαραιτήτους θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις ἵνα ἀντιλαμβάνεται τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ συγχρόνου οἰκονομικοῦ βίου.

Β' Ἐμπορικὰ. Παραλλήλως πρὸς τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν τὴν ὁποῖαν παρέχουν τὰ Οἰκονομικὰ Μαθήματα, ἐπιδιώκεται ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἡ κατάρτισις καὶ ἡ ἐνημέρωσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων τοῦ οἰκονομικοῦ βίου. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ Τεχνικὴ—ἢ ἀκριβέστερον ἡ Πρακτικὴ—τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου, ἢ Λογιστικὴ καὶ τὰ Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ συμπληρῶνουν καὶ σταθεροποιῶν τὴν μόρφωσιν τῶν σπουδαστῶν, διὰ τῶν ποικίλων ἐφαρμογῶν τῶν θεωρητικῶν γνώσεων. Μελετᾶται, δηλονότι, ἐνταῦθα τὸ «τί» καὶ «πῶς γίνεται» καὶ ἐξοικειοῦται ὁ σπουδαστὴς μὲ τὴν πραγματικότητα, ὥστε ἡ μεθαρμογὴ του, ἐκ τοῦ σχολείου εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, νὰ γίνεταί ταχύτερα καὶ εὐχερεστέρα.

Γ' Νομικὰ. Τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα μαθήματα δὲν ἀποβλέπουν νὰ καταρτίσουν νομικοὺς, οὐδὲ νὰ προπαρασκευάσουν τοὺς ἀποφοίτους διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν. Σαφῶς ἡ διδασκαλία ἀποβλέπει νὰ δώσῃ, εἰς γενικὰς γραμμάς, τὴν εἰκόνα τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, νὰ παράσῃ τὰς βασικὰς γνώσεις περὶ τοῦ ἰσχύοντος ἐν Ἑλλάδι δικαίου εἰς τὰς συναλλαγὰς, καὶ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀποφοίτους ἱκανοὺς νὰ γνωρίζουν τὰ νομικὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται νὰ κινήται ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης. Ἰδιαιτέρα, ὡς εὐνόητον, προσοχὴ δίδεται εἰς τὸ Ἐμπορικόν, Βιομηχανικόν, Ἀγορανομικόν καὶ Μεταλλευτικόν Δίκαιον. Ἐπιζητεῖται, δηλονότι, οἱ ἀπόφοιτοι, ὡς πολῖται καὶ ὡς στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, νὰ ἀντιλαμβάνωνται πότε πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τοὺς ἀρμοδίους νομικοὺς πρὸς κατοχύρωσιν τῶν ἐνεργειῶν των καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων των, ὡς ἐπίσης νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀποφεύγουν

τάς συνεπείας, και τάς αντίστοιχους εϋθύνας, εκ τής αγνοίας τών κανόνων ο΄τινες διέπουν την οικονομικήν συναλλαγήν.

Δ' Μαθήματα του 'Ανθρωπίνου παράγοντος. Τά μαθήματα ταϋτα, Ιδιάζοντα εις την Σχολήν μας, αποβλέπουν να εξετάσουν τον άνθρωπον ως βασικόν συντελεστήν τής παραγωγής και να δώσουν την όρθην λύσιν του θεμελιώδους προβλήματος το όποιον προκύπτει εν τή οικονομική ζωή, τής βελτιώσεως τών όρων διαβιώσεως τών εργαζομένων, εν συνδυασμῶ προς την αύξησιν τής αποδόσεως τής ανθρώπινης εργασίας. Ζητείται, δηλονότι, να άνευρεθοϋν οι νόμοι τής ανθρώπινης εργασίας και αποδόσεως και να εξετασθοϋν τά σχετικά προβλήματα, όχι μόνον από τής πλευράς τής Τεχνικής και τής Οικονομικής 'Επιστήμης αλλά και από τής πλευράς τής Ψυχολογίας (άτομικής και κοινωνικής), τής 'Υγιεινής, τής Παιδαγωγικής και τής Διοικητικής. 'Επιδίδκεται πώς θα άποφευχθῆ ὁ περιττός κόπος και ἡ άπώλεια του χρόνου, δια να πραγματοποιηθῆ, υπό τους καλύτερους όρους τής τεχνικής, υγιεινής, ψυχικής Ικανοποιήσεως, ἡ μείζων άπόδοσις του ανθρώπου, του όποιου, επ' όφελειά του και επ' όφελειά του συνόλου, δεόν να εκμεταλλευθώμεν τάς σωματικές, ψυχικές και πνευματικές Ικανότητας. 'Επιζητείται να επανέλθῃ ἡ χαρά εις την εργασία, να Ικανοποιηθῆ το ένστικτον τής δημιουργικότητος, να άποδεσμευθοϋν αι δυνάμεις τής πρωτοβουλίας εκάστου, να εύρυνθοϋν αι προοπτικαι και να έναρμονισθοϋν αι προσπάθειαι. 'Ερευνάται ὁ άνθρωπος όχι ως μέσον, άλλ' ως σκοπός. 'Η σημασία τών μαθημάτων τούτων, με την έκτασιν τών επιχειρήσεων, τον καταμερισμόν τής εργασίας και τον διεθνή άνταγωνισμόν, καθίσταται όσημέρσι μεγαλυτέρα, Ιδια δια την καθυστερημένην, και τεχνικῶς και όργανικῶς, Χώραν μας.

Ε' Τεχνικά μαθήματα. 'Η διδασκαλία τών Τεχνικῶν μαθημάτων δεν αποβλέπει να καταρτίσῃ Τεχνικούς. Τοϋτο είναι έργον άφ' ενός τών Πολυτεχνείων και τών οικείων Σχολών τών Πανεπιστημίων, εις ελάσσονα δε κύκλον, τών μέσων και κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολείων. Σκοπός τής διδασκαλίας εν τή Σχολῇ είναι όχι ἡ ειδικεύσις άλλ' ἡ ένημέρωσις και ὁ προσανατολισμός τών σπουδαστῶν εις την τεχνικήν όργάνωσιν και λειτουργίαν τών βιομηχανικῶν επιχειρήσεων, οϋτως ώστε να είναι δυνατή και εύχερης ἡ άμοιβαία κατανόησις τών διοικητικῶν και τεχνικῶν στελεχῶν. 'Η Σχολή, κατανοοϋσα την σημασίαν και τής όλονεν εξέλισσομένης Τεχνικής εις τον καθόλου κοινωνικόν και οικονομικόν βίον, φιλοδοξεῖ ὅπως οι άποφοιτῶντες έξ αϋτῆς είναι αρτίως έξωπλισμένοι, ώστε να άποβοϋν Ικανοί συνεργάται εις το έργον τής βιομηχανικής άνασυγκροτήσεως του Τόπου και συνάμα να είναι εις θέσιν να άντιλαμβάνωνται τάς τεχνικὰς προόδους και την επίπτωσιν αϋτῶν επί τής οικονομικής όργανώσεως και τής καθόλου λειτουργίας τής οικονομικής ζωῆς.

ς' **'Επικουρικὰ μαθήματα.** Εις την Σχολήν διδάσκονται, επίσης, ως

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Του 'Ακαδημαϊκού Έτους 1956-57 *

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Κατανεμόμενα εις 22 έδρας	Α'		Β'		Γ'		Τὸ ὅλον
	1	2	1	2	1	2	
Πολιτικὴ Οἰκονομία	2	2	2	2	1	1	5
Βιομηχανικὴ καὶ Ἑνεργειακὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	3	2 ¹ / ₂
Μεταλλευτικὴ Οἰκονομία καὶ Νομοθεσία	—	—	—	—	2	2	2
Ἐμπορικὴ καὶ Νομισματικὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	2	2
Τουριστικὴ Οἰκονομία καὶ Νομοθεσία	—	—	2	4	2	2	5
Δημοσ. Οἰκονομία καὶ Δημοσιον. Νομοθεσία	—	—	2	2	—	—	2
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ	—	—	—	—	—	—	—
Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου :	2	2	—	—	—	—	—
Ἐμπόριον	—	—	—	2	—	—	6
Τράπεζαι	—	—	2	—	—	—	—
Ἀσφάλεια	—	—	2	2	—	—	—
Μεταφοραὶ	2	2	—	—	—	—	2
Γεωγραφικὴ Οἰκονομία	4	4	—	—	—	—	6 ¹ / ₂
Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ	—	—	2	3	—	—	—
Στατιστικὴ	4	4	6	4	2	—	11
Λογιστικὴ	—	—	—	—	—	2	—
Ἐλεγκτικὴ	—	—	—	—	3	5	4
Κοστολόγησις καὶ Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ	2	2	—	—	—	—	6
Δίκαιον : Δημόσιον	2	2	2	2	—	—	—
Ἰδιωτικόν	—	—	3	1	3	2	5
Ἐμπορικόν Δίκαιον	—	—	—	1	—	—	—
Βιομηχανικόν	—	—	2	3	—	—	2 ¹ / ₂
Κοινωνιολογία	—	—	—	—	2	—	3
Κοινωνικὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	1	3	—
Ἐργατικόν Δίκαιον	2	2	2	2	2	2	6
Ἐργάνωσις Ἐπιχειρήσεων	—	—	—	—	3	3	3
Ἐργάνωσις Ἐργοστασίων	—	—	—	—	4	—	2
Ἐπαγγελματικὴ Ὑγιεινὴ	—	—	—	—	—	4	2
Ψυχοτεχνικὴ	2	2	—	—	—	—	—
Χημεία	—	—	3	2	2	—	5 ¹ / ₂
Ἐμπορευματολογία	—	—	—	—	—	—	—
Βιομηχανικὴ Τεχνολογία	2	2	—	—	—	—	—
Φυσικὴ	—	—	4	—	—	—	6
Μηχανογνωσία	—	—	—	4	—	—	—
Ἠλεκτροτεχνία	—	—	—	—	—	—	—
	24	24	34	34	33	33	91

* Αἱ ὥραι σημειοῦνται κατὰ ἀκαδημαϊκὰ ἔξάμηνα. Ἐκάστη ὥρα ἀντιστοιχεῖ εἰς 13 μαθήματα καθ' ἔξάμηνον. Ἡ στήλη «Τὸ ὅλον» περιλαμβάνει τὰς ἀντιστοιχοῦσας ὥρας εἰς τὸ σύνολον τῶν τριῶν ἐτῶν· συνεπῶς διὰ τὸ μάθημα π.χ. τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ εἰς τὰ τρία ἔτη σπουδῶν διατίθενται 5 ὥραι καθ' ἑβδομάδα, ἧτοι (5X26) 130 μαθήματα ἐν ὅλῳ.

ἐπικουρικὰ μαθήματα, αἱ ξένη γλῶσσαι καὶ ἡ στενογραφία. Ἐντὸς τοῦ ὀργανικοῦ προγράμματος δὲν περιέχονται ταῦτα. Ἐν τούτοις ἡ Σχολή, ἀποδίδουσα ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν, στενογραφίας, ἐμπορικῆς ἀλληλογραφίας εἰς ξένην γλῶσσαν κλπ., ὑποχρεοῖ τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐξετασθοῦν, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Β' ἔτους σπουδῶν, εἰς μίαν τῶν δύο διδασκομένων γλωσσῶν, συνάμα δὲ βελτιῶναι, κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις, τὴν βαθμολογίαν τοῦ σπουδαστοῦ τοῦ ἐπιτυχάνοντος καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ξένην γλῶσσαν. Ὡσαύτως βελτιοῦται ἡ βαθμολογία τοῦ διδόντος «ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ» ἐάν οὗτος ἐπιτύχη εἰς μίαν ξένην γλῶσσαν ἢ περισσοτέρας.

Ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν γίνεται ὄχι μόνον κατὰ τὸν γνωστὸν ἀπὸ ἔδρας τρόπον, ἀλλὰ καὶ καθ' ὁμάδας, διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως τοῦ *linguaphone*, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν, φυσικά, τοῦ οἰκείου καθηγητοῦ.

Εἰς τὴν Σχολὴν διδάσκεται προαιρετικῶς ἡ Στενογραφία, δεδομένης τῆς ἐξαιρετικῆς τῆς χρησιμότητος, καὶ ἡ ἐπιτυχία εἰς αὐτὴν βελτιώνει τὸν βαθμὸν τοῦ διδόντος τμηματικὰς ἢ πτυχιακὰς ἐξετάσεις.

Ἡ Σχολή, κατανοοῦσα ἐπίσης τὴν πρακτικὴν ἀξίαν τῆς ἐκμάθησεως τῆς γραφομηχανῆς, διευκολύνει τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ καταρτισθοῦν σπουδαστὰς τῆς, συνιστῶσα αὐτοὺς εἰς καταστήματα πωλήσεως γραφομηχανῶν. Ἐπίσης βελτιοῦται ὁ βαθμὸς τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων, ἐάν ὁ ὑποψήφιος ἀποδείξῃ ὅτι γνωρίζει ἐπαρκῶς δακτυλογραφίαν.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ἡ ἀκολουθουμένη μέθοδος διδασκαλίας εἶναι ὁ συνδυασμὸς θεωρίας καὶ πράξεως. Ἡ διδασκαλία δὲν εἶναι ἐμπειρικὴ, ἀλλ' ἐπίσης δὲν ἀναφέρεται εἰς ἀφηρημένας ἐννοίας, δυναμένας νὰ ἀποτελέσουν τὸ θέμα ἐρευνῶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου. Ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι ὁ καθαρὸς πρακτικὸς δὲν δύναται νὰ ὑψωθῇ ὑπεράνω τῆς θέσεώς του, οὐδὲ νὰ ἔχη τὴν γενικὴν τῶν πραγμάτων ἐπισκόπησιν, ἀλλὰ φρονεῖ, ἐπίσης, ὅτι ἡ θεωρία τότε μόνον ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν ἐπαγγελματίαν, ὅταν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις τοῦ οἰκονομικοῦ βίου καὶ χρησιμεῖ εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν καλυτέρων λύσεων.

Ἡ διδασκαλία, κυρίως, γίνεται ἀπὸ ἔδρας, εἶναι, δηλονότι, ἀκαδημαϊκὴ, ἀναπτύσσουσα ἐπιστημονικῶς τὴν ὕλην, κατὰ θέματα μεθοδικῶς καὶ συστηματικῶς ταξινομημένα. Ἡ ἐμπέδωσις τῶν γνώσεων συντελεῖται διὰ τῶν Φροντιστηριακῶν Ἀσκήσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἐξετάζεται ἡ διδασκθεῖσα ὕλη ἢ γίνεται ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν περίληψις αὐτῆς ἢ τέλος τίθενται πρὸς λύσιν πρακτικὰ θέματα, σχετικὰ μὲ τὰ διδασκθέντα.

Ἡ ἐκμάθησις τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν κανόνων διὰ τῆς ἀπὸ ἔδρας ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας δὲν ἀναπτύσσει πάντοτε τὰς δεξιότητάς τοῦ σπουδαστοῦ. Ἐνίοτε ἐμποδίζεται ἡ αὐτενέργειά του, ὥστε νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται ὁ σπουδαστὴς πότε καὶ πῶς θὰ ἐφαρμόσῃ τὰ διδαχθέντα εἰς τὰς συγκεκριμένους περιπτώσεις τῆς ζωῆς. Διὸ ἡ Σχολή, ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατόν, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκαδημαϊκὴν παράδοσιν, προσπαθεῖ, καινοτομοῦσα, νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν λεγομένην περιπτωσιακὴν μέθοδον (Case system). Τὰ διδόμενα περιστατικά εἰς τοὺς σπουδαστὰς προέρχονται ἐξ αὐτῆς τῆς πράξεως καὶ παρουσιάζονται πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν τυχόν προκυπτόντων οικονομικῶν, ἐμπορικῶν, νομικῶν, ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ τεχνικῶν προβλημάτων. Οὕτω ἀσκεῖται ὁ σπουδαστὴς νὰ ἀντιμετωπίζῃ αὐτὴν ταύτην τὴν πρᾶξιν, νὰ παρακολουθῇ τὰς διαφόρους φάσεις, νὰ ἀναζητῇ νέους συνδυασμοὺς γεγονότων καὶ νὰ εὐρίσκειται πρὸ συγκεκριμένων ἀποριῶν, ἃ ὅποια εἶναι φυσικὸν νὰ μὴ γεννῶνται κατὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν ἀκρόασιν τῶν μαθημάτων.

Αἱ γνώσεις, αἱ εἰς τὴν Σχολὴν κτηθεῖσαι, ἐμπεδοῦνται ἔτι περισσότερο διὰ σειρᾶς μαθημάτων εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας (ἐργοστάσια, δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ γραφεῖα καὶ καταστήματα). Τὰ μαθήματα ταῦτα δὲν εἶναι ἀπλᾶ ἐπισκέψεις, θεαματικῶν χαρακτήρος. Πρὸ αὐτῶν οἱ σπουδασταὶ μελετοῦν εἰς τὴν Σχολὴν τὸν πρὸς ἐπίσκεψιν τόπον ἐργασίας, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν οἰκείων καθηγητῶν, ἢ δὲ ἐπακολουθοῦσα ἐπίσκεψις γίνεται βάσει προκαθορισμένου σχεδίου. Μετ' αὐτὴν ἐπακολουθεῖ γραπτὴ ἔκθεσις καὶ συστηματικὴ κριτικὴ, ἐξάγονται δὲ τὰ ἀναγκαῖα ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς, οικονομικῆς, λογιστικῆς, ὀργανωτικῆς, ψυχολογικῆς καὶ ὄρων ἐργασίας συμπεράσματα.

Οὕτω πῶς ἡ ἐπίσκεψις εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας δὲν ἀποβαίνει διαβατικὴ ἐπιθεώρησις, ἄνευ, κατὰ κανόνα, σοβαροῦ διδακτικοῦ ἀποτελέσματος, ἀλλὰ πραγματικὴ εὐκαιρία νὰ συστηματοποιηθοῦν καὶ νὰ τελεσθῶν ὅλαι αἱ σχετικαὶ γνώσεις ἐπὶ ἐνὸς θέματος, νὰ κινηθῇ ἡ ὀλοκληρωθῶν ὄλαι αἱ σχετικαὶ γνώσεις ἐπὶ ἐνὸς θέματος, νὰ κινηθῇ ἡ παρατηρητικότης καὶ νὰ τονωθῇ ἡ κρίσις τῶν σπουδαστῶν ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν κατανόησιν, ὅτι τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα εἶναι πράγματι χρήσιμα διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν σταδιοδρομίαν.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κατά την κατάρτισιν τοῦ Προγράμματος ἐπρυτάνευσαν αἱ κάτωθι ἀρχαί :

α) Κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια νὰ κατοχυρωθῆ ὁ ἐπαγγελματικὸς χαρακτήρ τῆς Σχολῆς καὶ νὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ μόρφωσις εἰδικευμένων στελεχῶν, κατὰ πρῶτον διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ κατὰ δεύτερον λόγον διὰ τὰς συναφεῖς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, καθόσον, εἰς τὸν σημερινὸν αἰῶνα τῆς γοργῆς ἀναπτύξεως τοῦ τεχνικοῦ καὶ οικονομικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας, ἡ ἀνάγκη τῆς εἰδικευμένης μορφώσεως εἶναι ἐπιτακτικὴ. Ἀντίθετος ἀποψις θὰ ἀπετέλει ἐκπαιδευτικὴν ὀπισθοδρόμησιν.

β) Παραλλήλως, κατεβλήθη φροντις νὰ ἀποφευχθοῦν οἱ κίνδυνοι τῆς εἰδικεύσεως, ἡ στενότης, δηλονότι, τῶν ὀριζόντων καὶ ἡ μονομέρεια τῶν ἀντιλήψεων. Τοῦτο προσπαθεῖ νὰ ἀποφύγῃ ἡ Σχολή, διὰ παραλλήλου διδασκαλίας, συνθετοῦσης τὰ ἐπὶ μέρους εἰς ἓν ἄρμονικὸν σύνολον μὲ εὐρείας προοπτικὰς, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ δημιουργία ὠλοκληρωμένων, ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως, ἐπαγγελματιῶν.

γ) Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἡ ἑλληνικὴ πραγματικότητα, αἱ γνώσεις τῶν ἀποφοίτων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ συνθήκαι τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας, καθὼς καὶ τὰ Προγράμματα τῶν ἀντιστοίχων Σχολῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ Πρόγραμμα, ἀνατιρρητῶς, εἶναι ἐντοπισμένον καὶ συγχρονισμένον.

δ) Βασικὴ ὁκέψις ὑπῆρξεν ὁ σύντονισμὸς τῶν μαθημάτων, ὥστε ὅλα νὰ κατατείνουσι εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Πολλὰ προβλήματα ἀπαντῶνται διαπραγματευόμενα εἰς διάφορα μαθήματα, ἕκαστον ὁμῶς τούτων τὰ ἐξετάζει ἀπὸ τῆς ἰδικῆς του σκοπιᾶς (τεχνικῆς, οικονομικῆς, ἐμπορικῆς, ὑγιεινῆς κ.λ.π.). Οὕτω, τὸ ζήτημα ἐρευνᾶται ἀπὸ τῶν ποικίλων αὐτοῦ ἀπόψεων καὶ ἔπειτα ἐπιζητεῖται ἡ συνολικὴ ἐπισκόπησις του, ὑπὸ τὴν σύνθετον μορφήν ὑφ' ἣν παρουσιάζεται εἰς τὴν πραγματικότητα. Ἡ ἀναλυτικὴ ἐξέτασις ἐπιβάλλεται ὑπὸ παιδαγωγικῶν λόγων, ἐνῶ ἡ συνθετικὴ ἐξ αὐτῆς τῆς ζωῆς.

ε) Τέλος, κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὸν ἄρμονικὸν καὶ ἀποτελεσματικὸν συνδυασμὸν θεωρίας καὶ πράξεως, δὲν παραγνωρίζεται, ὁμῶς, ὅτι ἡ ἀρτία ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις ἐπιτυγχάνεται μόνον ὅταν ἡ μαθήτευσις εἰς τὴν οικονομικὴν πρᾶξιν συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας· διὸ καὶ ὁ Ὄργανισμὸς τῆς Σχολῆς ὀρίζει ὅτι πρὸς ἀπονομὴν τοῦ Πτυχίου ἀπαιτεῖται, τουλάχιστον, ἑξάμηνος πρακτικὴ ἀσκησις.

στ) Τὰ διδασκόμενα κύρια μαθήματα εἶναι ἐν συνόλῳ δεκαεπτὰ, ἕξ ἀνήκουν εἰς τὸν οἰκονομικὸν κύκλον, τρία εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, δύο ἀποτελοῦν τὸν κύκλον τῶν νομικῶν μαθημάτων, τέσσαρα ἀπαρτίζουν τὸν ἀφορῶντα τὸν ἄνθρωπον παράγοντα κύκλον καὶ δύο τὸν κύκλον τῶν τεχνικῶν μαθημάτων. Ἐκρίθη, ἐν τούτοις, σκόπιμον, διὰ τὴν ἀρτιότητα τῆς καταρτίσεως τῶν σπουδαστῶν, νὰ ὑποδιαιρεθῇ ἕκαστον μάθημα εἰς πλείονα τμήματα, ἢ διδασκαλία τῶν ὁποίων ἀνετέθη εἰς εἰδικούς καθηγητάς.

Οὕτω ἡ Σχολὴ ἠκολούθησε τὸ νέον σύστημα διδασκαλίας, τὸ κυρίως ἐν Ἀμερικῇ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἐν Γαλλίᾳ ἐφαρμοζόμενον, καθ' ὃ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ὅτι μόνον εἰδικοί καθηγηταί, σήμερον, εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζουν κατὰ βάθος τὰ ποικίλα προβλήματα τὰ ἐν τῇ πολυσυνθέτῳ οἰκονομικῇ καὶ κοινωνικῇ ζωῇ ἐμφανιζόμενα. Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ «Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ» ἀποτρεῖ ἐν μάθημα με ἑνιαῖον σκοπὸν καὶ κατεύθυνσιν, ἀλλ' ἡ διδασκαλία τῆς ἔχει κατανεμηθῆ εἰς κλάδους προκύψαντας ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Χωρὶς, ὅθεν, νὰ διασπᾶται ἡ ἐνότης τοῦ μαθήματος, χάρις εἰς τὸ ἀπὸ κοινοῦ ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν καταρτισθὲν πρόγραμμα, διασφαλίζεται ἡ ἀκριβὴς καὶ θετικὴ γνώσις τῶν ἐπὶ μέρους θεμάτων ἀντὶ τῶν κενολόγων γενικεύσεων.

Συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς ταύτας γραμμάς συνετάγη τὸ Ἀναλελυμένον Ὁρολόγιον Πρόγραμμα, τὸ ἐγκεκριμένον ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας (ιδεὲ «Ὁδηγὸν Σπουδῶν» τῆς Σχολῆς).

Ἐπισημασθέντες πρὸς τοὺς Σπουδαστάς *

Ἀκαδημαϊκὸς πολίτης εἶναι ὁ νέος ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐτελείωσεν τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς, ἐνεγράφη εἰς μίαν ἀνωτέραν Σχολὴν διὰ νὰ καταρτισθῆ ἐπιστημονικῶς, εἴτε διὰ νὰ γίνῃ ἐρευνητὴς τῶν προβλημάτων τῆς φύσεως ἢ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἴτε διὰ νὰ ἀσκήσῃ ἐν ἐπαγγελμα μὲ ἐδραιωτέραν θεμελίωσιν καὶ μὲ εὐρύτεραν ἀντίληψιν τῶν ζητημάτων τοῦ βίου.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν ταύτην κατηγορίαν. Φιλοδοξεῖ νὰ ἀποκτήσῃ μίαν ἀρτίαν μόρφωσιν καὶ μίαν εὐρείαν ἀντίληψιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐπιβεβλημένον ἥθος, διὰ νὰ καταστῆ μέλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, ἰκανὸς ἐπαγγελματίας, ἀνώτερον διοικητικὸν στέλεχος τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, καλὸς Ἕλλην, χρήσιμος ἄνθρωπος, μὲ εὐρύτερα ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά.

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, καὶ ἐπομένως καὶ ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς, πρέπει διὰ τοῦ ἥθους καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του νὰ ἀποδεικνύῃ, ἀνά πάσαν στιγμὴν, ὅτι εἶναι ἄξιός τοῦ τιμητικοῦ τούτου τίτλου καὶ ὅτι ἔχει πλήρη κατανόησιν ὅτι εἶναι, πλεόν, ὁ νέος ἀπὸ τὸν ὅποιον ἢ οἰκογένειά του, ἢ κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἀναμένουν νὰ δικαιώσῃ πλήρως τὰς προσδοκίας των.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς γνωρίζει καλῶς ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ τὸ προσωπικόν του συμφέρον, διότι πρέπει ἀπὸ τῆς περιόδου τῶν σπουδῶν του νὰ δημιουργήσῃ καλὴν φήμην, ἢ ὅποια, ἄλλωστε μεγάλως θὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν.

Ἡ Σχολὴ εἶναι μορφωτικὸν Ἴδρυμα. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ μεταδώσῃ γνώσεις, νὰ πλάσῃ καλοὺς χαρακτήρας, νὰ ἐμπνεύσῃ χρησίμους φιλοδοξίας, νὰ καθοδηγήσῃ τοὺς νέους εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος. Τὸ πτυχίον τῆς αὐτῆς τὴν ἔννοιαν καὶ αὐτὴν τὴν ἀξίαν ἔχει. Ἡ Σχολὴ παρασκευάζει παράγοντας τῆς ἀληθοῦς ἡγέτιδος τάξεως τοῦ Ἔθνους.

Ἡ μόρφωσις ἀποκτᾶται διὰ τῆς τακτικῆς παρακολουθήσεως τῶν ἀπὸ ἔδρας μαθημάτων, τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, τῶν ἐπιτοπίων εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας μαθημάτων καὶ διὰ συστηματικῆς μελέτης. Ἡ Σχολὴ, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ μέγα ποσοστὸν τῶν παρακολουθούτων τὰς ἐργασίας τῆς σπουδαστῶν καὶ, ἀκόμη, χαίρει διότι διαρκῶς αὐξάνει τὸ ποσοστὸν τῶν μελετώντων εἰς

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ ὁμιλίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς.

τὸ Ἄναγνωστήριόν της.

Εἰς τὴν Ἄνωτάτην Παιδείαν, ὁ σπουδαστὴς δὲν ἀρκεῖται εἰς τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν. Συμπληρῶνει τὴν μόρφωσίν του διὰ τῆς μελέτης ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων καὶ μονογραφῶν. Αἱ παραδόσεις χρησιμεύουν διὰ νὰ τοῦ δώσουν γενικὴν εἰκόνα τῶν γνώσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ μάθημα καὶ διὰ νὰ τὸν ὑποβοηθήσουν εἰς τὴν ἐξέτασίν του. Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἡ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις σημαίνει διαρκὴ καὶ συστηματικὴν παρακολούθησιν τῶν ἐπὶ μέρους ζητημάτων καὶ τῶν διαφόρων ἀπόψεων. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς ἰδιαιτέρως θὰ χαρῆ διαπιστῶνων μίαν εὐρυτέραν κατάρτισιν, ἐπιτευχθεῖσαν διὰ τῆς μελέτης συγγραμμάτων ἄλλων ἐπιστημόνων. Οὐδεὶς ἰσχυρίζεται ὅτι κατέχει τὴν Ἀλήθειαν. Ὁ πραγματικὸς ἐπιστήμων ἐρευνᾷ διαρκῶς καὶ διαρκῶς ἀναζητεῖ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ φιλοδοξεῖ ὅτι εἶναι, πράγματι, κέντρον ἐπιστημονικῆς μορφώσεως νέων, προωρισμένων νὰ καταστοῦν χρήσιμοι, ἱκανοί, ἀρτίως κατηρτισμένοι, μὲ εὐρείας ἀντιλήψεις καὶ ἐλεύθερον πνεῦμα ἐπαγγελματίαι, δυνάμενοι νὰ συλλάβουν τὰς ὀρθὰς γενικὰς γραμμὰς καὶ νὰ μὴ ὑποδουλοῦνται εἰς τὰς ἀσημάντους λεπτομερείας τῶν «ὑποσημειώσεων».

Ὁ σπουδαστὴς ἔχει χρέος νὰ διαφωτίζη τοὺς πάντας διὰ τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς του, διὰ τὰς κατευθύνσεις της, διὰ τὰ ἰδανικά της. Εἶναι μιὰ νέα Σχολή, μὲ νέας ἀντιλήψεις, μὲ νέα μαθήματα. Εἶναι φυσικὸν ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ οἱ ὁποῖοι τὴν ἀγνοοῦν. Πληροφορήσατέ τους διὰ τὴν ὑπαρξίν της. Ἀποδείξατε τὴν ἀξίαν της, τὴν ἰδιορρυθμίαν της, τὴν συμβολὴν της εἰς τὴν παιδαγωγικὴν προσπάθειαν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου.

Ὁ καλὸς σπουδαστὴς ἀκούει μετὰ προσοχῆς πᾶσαν καλόπιστον κριτικὴν. Μόνον μωροὶ δύνανται νὰ πιστεύουν ὅτι εἶναι ἀλάθητοι. Ἡ καλόπιστος κριτικὴ εἶναι γόνιμος καὶ δημιουργικὴ. Μὴ παρασύρεσθε, ὅμως, καὶ μὴ παραπλανᾶσθε ἀπὸ τὴν κακοπιστίαν καὶ τὴν ψευδολογίαν, ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν καὶ τὴν δημαγωγίαν. Ἀληθὴς μορφωμένος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ψυχρᾶς κριτικῆς τὰς ἀπόψεις ἑνὸς τρίτου καὶ δέχεται νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὰς σκέψεις του καὶ τὴν δρᾶσιν του ἀπὸ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν δημαγωγίαν. Ἡ δημαγωγία εἶναι εὐκόλος διὰ τὸν δημαγωγόν, ὁ ὁποῖος στερεῖται ἥθους, καὶ τὸν ἀκούοντα ὁ ὁποῖος στερεῖται πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἔρματος. Ὁ σπουδαστὴς μιᾶς ἀνωτέρας σχολῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι οὔτε δημαγωγός, οὔτε δημαγωγούμενος.

Οἱ Καθηγηταὶ σας ὄχι μόνον σᾶς μεταδίδουν γνώσεις, ἀλλὰ εἶναι καὶ ὀδηγοὶ σας, σύμβουλοί σας, φίλοι σας. Εἶναι μὲ μίαν λέξιν: Διδάσκαλοί σας. Καὶ ἡ λέξις αὕτη συμβολίζει ὄχι μόνον τὸ ἐνδιαφέρον των νὰ μορφωθῆτε, ἀλλὰ καὶ τὴν στοργὴν των διὰ νὰ προκόψετε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτούς. Ὅπως σᾶς ἀγαποῦν ὀφείλετε νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε καὶ ὅπως φροντίζουν διὰ σᾶς, ὀφείλετε νὰ τοὺς τὸ ἀνταποδίδετε, σεβόμενοι αὐτούς. Ὁ τιμῶν τὸν Διδάσκαλόν του τιμᾷ

τόν ἑαυτὸν του. Ἡ ἐντολὴ λέγει : «Τίμα τοὺς γονεῖς σου». Οἱ Διδάσκαλοι εἶναι οἱ πνευματικοὶ γονεῖς σας, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται μὲ μωρίας δυσκολίας διὰ νὰ σᾶς δώσουν τὸ «εὖ ζῆν».

*Ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ καλὸν παράδειγμα τοῦ σᾶς δίδουν : Ὑπεράνω των διαφορῶν των—ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν—θέτουν τὸ μορφωτικὸν ἰδανικόν των : τὴν Σχολήν' καὶ ἐργάζονται μὲ ἀφιλοκέρδειαν, καὶ ἐνίοτε μὲ θυσίας, διὰ νὰ σᾶς μορφώσουν, νὰ σᾶς διαπλάσουν, νὰ νὰ σᾶς διαπαιδαγωγήσουν. Ὁ καθεὶς δικαιοῦται, καὶ ὑποχρεοῦται, νὰ ἔχη τὰς ἀπόψεις του, ἀλλὰ πάντες πρέπει νὰ ἐνώνωμεν τὰς προσπαθείας μας διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Ἐντὸς τῆς Σχολῆς, ὑπεράνω ὅλων, εἶναι ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγὴ τοῦ ἔργου της, καὶ ἔξω τῆς Σχολῆς εἶναι τὸ Ἔθνος. Οἱ Καθηγηταὶ σᾶς δίδουν τὸ παράδειγμα τῆς συνεργασίας, τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ. Ὡς πολῖται δικαιοῦσθε νὰ ἔχετε οἰανδήποτε πολιτικὴν δοξασίαν, ὡς σπουδασταὶ ὅμως ὑποχρεοῦσθε νὰ ἔχετε ἓν κοινὸν ἰδανικόν, τὴν πνευματικὴν σας μὀρφωσιν καὶ τὴν ἠθικὴν σας διάπλασιν, διὰ τῆς Σχολῆς.

*Ἀσκεῖτε συνεχῶς καὶ συστηματικῶς τὴν παρατηρητικότητά σας καὶ ἀναπτύσσετε πάντοτε τὴν πρωτοβουλίαν σας. Χωρὶς αὐτὰς θὰ μείνετε εἰς τὸ περιθώριον τῆς δράσεως καὶ θὰ περιορισθῆτε εἰς κατωτέρας βαθμίδας. Φιλοδοξήσατε νὰ γίνετε παράγοντες τῆς οικονομικῆς ζωῆς. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ πρωτοβουλίαν, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάτασιν, ἐλευθέραν ἐνατένισιν τῶν προβλημάτων, μέσα εἰς τὰ πλαίσια αὐτῆς ἠθικῆς καὶ τῶν νόμων. Ἡ τήρησις τῶν ἠθικῶν κανόνων εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν θέλετε νὰ μορφωθῆτε καὶ νὰ ἐπιτύχετε εἰς τὴν ζωὴν, σκέπτεσθε συνεχῶς τὸ θέμα σας· ἀλλὰ σκέπτεσθε μὲ ἐλεύθερον πνεῦμα. Αἱ χειρότεροι τοξίνοι τοῦ πνεύματος εἶναι ἡ προκάταληψις καὶ ἡ ἀποστήθισις τῶν κανόνων, ἄνευ ἐφαρμογῆς των εἰς τὰ διδόμενα προβλήματα. Πρέπει νὰ ἐμποτισθῆτε ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας. Ἀποτοξινωθῆτε ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάσης προπαγάνδας καὶ παντὸς συνθήματος. Ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀναζητεῖτε πεισμόνως τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον. Μὴ παραδώσετε τὴν δροσίαν τῆς νεανικῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νεανικοῦ σας πνεύματος εἰς τὸν λίβαν τῆς προπαγάνδας. Μὴ παραδώσετε ὅ,τι ἐκλεκτότερον εἶναι ἀπὸ τὴν ὑπαρξιν σας εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ μολύνουν τὴν ψυχὴν σας καὶ τὸ πνεῦμα σας. Εἶναι μεγάλο νὰ ἀρθῆ κανεὶς εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, μεγάλη ἢ τιμὴ ἀλλὰ καὶ μεγάλη ἢ εὐθύνη.

*Ἡ ἀρχὴ σας πρέπει νὰ εἶναι : ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ γίνω καλότερος. Ὁ χρόνος εἶναι κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ διασπαθίζωμεν. Πᾶσα στιγμή παρέρχεται ἀνεπιστρεπτί. Στηριζέσθε πάντοτε εἰς τὴν προσωπικὴν σας ἰκανότητα καὶ οὐδέποτε εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Καθηγητοῦ. Τὸ Σχολεῖον οὔτε φιλανθρωπίαν ἀσκεῖ οὔτε ἐγκληματίας δικάζει. Ὁ Διδάσκαλος οὔτε ἱερεὺς εἶναι, οὔτε ἀστυνομικὸς. Πᾶσα ἄλλη ἀποψις εἶναι δημοκοπικὴ καὶ ἀντικοινωνικὴ. Ὁ Διδάσκαλος, βαθμολογῶν, πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι ἔχει ταχθῆ διὰ νὰ ἔξω

Παραινέσεις *

«Πρέπει ν' αναπτύξωμεν τὴν κρίσιν, νὰ κατευθύνωμεν τὴν παραιρητικότητά, ἀλλὰ καὶ νὰ χειραγωγήσωμεν τὰ συναισθήματα. Πολύπλευρος δρᾶσις, καθιστῶσα δικαίως τὸ Σχολεῖον βασικὸν θεσμὸν τῆς συγχρόνου κοινωνίας».

«Ἦλθατε, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν—ἦλθατε, οἱ μὲν μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν, οἱ δὲ μὲ δυσπιστίαν, μικρὰν ἢ μεγάλην, καὶ οἱ τρίτοι, διατί νὰ τὸ ἀρνήσθε, κατ' ἀνάγκην.

Τοῦτο μόνον θέλω νὰ σᾶς τονίσω ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς: Ὅτι καλὰ ἐκάματε. Ἐἴτε μ' ἐμπιστοσύνην ἦλθατε, εἴτε μὲ δυσπιστίαν, εἴτε μὲ περιέργειαν, εἴτε κατ' ἀνάγκην, νὰ εἴσθε βέβαιοι—ἀπολύτως βέβαιοι—ὅτι εἰσέρχεσθε εἰς ἓν ἀνώτατον ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον καλλιεργεῖται ἡ Ἐπιστήμη, λατρεύεται ἡ Ἐλευθερία, εἰς τὸ ὁποῖον μεταδίδεται μὲ πάθος τὸ Φῶς τῆς Γνώσεως, εἰς τὸ ὁποῖον βαθύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία ἡθους, ἡθους ἐπιστημονικοῦ, πολιτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ εἰς τοὺς νέους.

Σκοπὸς μας ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ ἀρτία ἐπαγγελματικὴ σας κατάρτισις, ἡ παροχὴ ὅλων ἐκείνων τῶν ἐφοδίων διὰ νὰ σταδιοδρομήσετε, διὰ νὰ προαχθῆτε, διὰ νὰ εὐημερήσετε. Ἀλλὰ, ἐπαναλαμβάνω, βαθύτερος σκοπὸς μας εἶναι χάρις εἰς τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Μόρφωσιν νὰ καταστήτε ἄνθρωποι χρήσιμοι εἰς τὴν Κοινωνίαν, χρήσιμοι εἰς τὸ Κράτος, χρήσιμοι εἰς τὸ Ἔθνος.

Ἡ ζωὴ σας ὡς σπουδαστῶν ρυθμίζεται ἀπὸ τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδαστῶν», τὸν ὁποῖον μὲ ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν ἐδημοσίευσεν ἡ Σχολή. Μέσα εἰς αὐτὸν θὰ ἀνεύρετε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς, τὰ ἰδανικὰ τῆς, τὰς ἀκολουθουμένας μεθόδους διδασκαλίας, τὰ διδασκόμενα μαθήματα, τὸ ὅλον πρόγραμμα ἐργασιῶν τῆς, συμβουλὰς καὶ παραινέσεις, ὑποδείξεις καὶ καθοδηγήσεις.

Ἡ Σχολή, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ ἔργον τῆς, ἔργον συστηματικῆς προσπάθειάς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διδακτικοῦ τῆς προσωπικοῦ. Μελετήσατε τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν», μὲ

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἐναρκτήριον ὁμιλίαν τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954/55.

προσοχήν και ένδιαφέρον, μέ στοργήν και αγάπην. Είς πάσαν σχετικήν σας περίπτωσιν θά εύρετε τήν κατάλληλον άπάντησιν.

Μή λησμονήτε ότι τό έργον τής Σχολής άντικοτοπρίζεται μέσα είς τόν «'Οδηγόν». Πρέπει νά είσθε ύπερήφανοι δι' αυτόν. 'Επήγασε, πραγματικά, από τήν αγάπην μας και τό ένδιαφέρον μας διά τούς σπουδαστάς.

'Η φοίτησις είς τήν Σχολήν δέν είναι ύποχρεωτική, άλλ' έχετε συμφέρον νά παρακολουθήτε τακτικώς τά μαθήματά σας. 'Η άκρόασίς των ύποβοηθεΐ τήν μελέτην σας και λύει πολλές άπορίας.

'Η διδασκαλία άναφέρεται όχι μόνον είς τάς γενικάς έννοιás, αλλά και είς έξηκριβωμένες περιπτώσεις, τάς όποιás δέν είναι δυνατόν νά περιέχουν τά βιβλία σας.

Πολλάκις, πρό τοϋ μαθήματος ή είς τό τέλος, ζητούνται παρουσίαι ύπό των κ. κ. Καθηγητών. 'Εχετε πάντοτε πρόχειρα τά «Δελτία Παρουσίας», είς τό όπισθεν μέρος των όποιων δέον νά σημειώνετε τήν χρονολογίαν τοϋ μαθήματος και τό όνοματεπώνυμόν σας, ώς και τόν άριθμόν Μητρώου.

'Η παρακολούθησις των «Φροντιστηριακών 'Ασκήσεων» και των έπιτοπιών μαθημάτων είς τά 'Εργαστάσια και τά Γραφεία και τούς 'Οργανισμούς είναι ύποχρεωτική.

'Ερωτάτε έλευθέρως τούς κ. κ. Καθηγητάς σας. Εϋχαρίστως θά σάς παράσχουν πάσαν διαφώτισιν και θά σάς ύποβοηθήσουν είς τό έργον σας. Τοϋτο είναι καθήκον και εύχαρίστησις των.

Νά έχετε πάντοτε ύπ' όψιν σας ότι ό χρόνος είναι κάτι πού δέν επανευρίσκειται.

Νά φέρεσθε πάντοτε σύμφωνα μέ τό πραγματικόν σας συμφέρον. 'Η πραγματική μόρφωσις είναι πολύτιμον κεφάλαιον διά τήν ζωήν σας. Δέν έχετε δικαίωμα νά σπαταλάτε τό κεφάλαιον αυτό, διότι ό σπαταλών τόν χρόνον του μετανοεί μίαν ήμέραν πικρά, πάρα πολύ πικρά. Είναι όμως τότε πλέον άργά. Δυστυχώς ή παροιμία «ποτέ δέν είναι άργά» δέν εφαρμόζεται πάντοτε.

Είναι εύκολον ν' άποφύγετε μίαν ζημίαν, άλλ' είναι δύσκολον ή και ένίστε αδύνατον νά τήν επανορθώσετε.

'Η διαρκής μας σκέψις και άπασχόλησις είναι νά προκόψετε. Βοηθήσατέ μας είς αυτό. Μίαν ήμέραν θά είσθε εύτυχείς και ύπερήφανοι διά τάς προσπαθείας σας μέσα είς τήν Σχολήν. Αυτό είναι ή μεγαλύτερα μας ίκανοποίησις.

Προστατεύετε τήν καθαριότητα τοϋ κτιρίου. Αυτό επιβάλλει ή ύγεια και ή καλαισθησία. Είς τό κτίριον αυτό σπουδάσετε και θά σπουδάσουν και άλλοι νέοι. Μή τό λησμονήτε.

Φέρεσθε μέ τήν αξιοπρέπειαν ή όποία έμπρέπει είς τούς σπουδαστάς μιās άνωτάτης Σχολής. Διασκεδάσετε είς τάς ώρας αι όποίαι είναι άφιερωμένοι διά τήν ψυχαγωγίαν. Μή μεταβάλλετε τήν ώραν τής έργασίας είς διασκεδάσιν και τήν ώραν τής διασκεδάσεως είς πλη-

ξιν και άνιαν. Αύτή ή άνάμιξις άποδεικνύει ψυχικήν άνωμαλίαν και θά σās καταστήση δυστυχείς εις όλον τόν βίον σας. Κάθε πράγμα έχει τήν ώραν του και κάθε ώρα είναι δι' ώρισμένην άπασχόλησιν.

Μή θορυβήτε, μη άτακτήτε κατά τήν ώραν τής έργασίας. Είναι άσχημία και άπρέπεια πρός τούς συναδέλφους σας, οι όποιοι έρχονται εις τήν Σχολήν διά νά μορφωθούν και όχι διά νά τούς ένοχλήτε. Έξ άλλου ή άταξία άποδεικνύει άνωμαλίαν πνευματικήν και ψυχικήν, έλλειψιν καλής άνατροφής. Με ποιόν δικαίωμα έκθέτετε τούς γονείς σας και όλόκληρον τήν οικογένειάν σας ;

Αντιθέτως, πράξατε ό,τι είναι δυνατόν διά νά δώσετε τήν ένόπλιον ένός καλής άνατροφής νέου. Θά προσελκύσετε τήν συμπάθειαν τών Καθηγητών σας, τών γνωστών και φίλων σας, τών ανθρώπων μετά τών όποιων αύριον θά συνεργασθήτε ή εκείνων από τούς όποιους θά ζητήσετε έργασίαν. Η καλή σας φήμη θά είναι πολύτιμον έφόδιον διά τήν σταδιοδρομίαν σας.

Συμμορφώνεσθε πρός τās Όδηγίας τής Σχολής. Αι τυχόν ύποδείξεις ή άπαγορεύσεις δέν άποτελοϋν άπλήν Ιδιοτροπίαν τής. Αποβλέπουν εις τήν καλήν όργάνωσιν και λειτουργίαν τής ως πνευματικού Ιδρύματος, έπομένως σκοπόν έχουν νά σās έξυπηρετήσουν.

Δέν πρέπει, όπως όρθως αντιλαμβάνεσθε, νά καπνίζετε εις τās αιθούσας και τούς διαδρομους τής Σχολής· είναι ζήτημα καθαριότητος, υγείας και εύπρεπείας. Όπως επίσης είναι ζήτημα εύπρεπείας ή άποφυγή φωνασκιών εις τούς χώρους τής Σχολής.

Οι σπουδασταί δέον νά παραμένουν έντός του περιβάλου τής Σχολής, άπαγορεύεται νά ύστανται παρά τήν έξώθυραν ή έξω αύτης. Δέν πρέπει νά δίδωμεν άφορμήν σχολίων εις τρίτους.

Όλη ή σκέψις μας, όλη ή προσπάθειά μας, όλη ή φιλοδοξία μας είναι νά σās μορφώσωμεν κατά τόν καλύτερον τρόπον, νά σās καταστήσωμεν χρησίμους ανθρώπους, νά αναδείξωμεν τήν Σχολήν διά νά έξυπηρετήσωμεν τόν τόπον μας.

Τούτο τό έκτιμούν και τό σέβονται πολλοί, οι περισσότεροι. Αλλοι τό γεγονός αύτό αφήνει άδιαφόρους. Αλλοι τό άγνοοϋν. Και τέλος όλίγοι δέν άνέχονται τήν δράσιν τής Σχολής, ένϋ αύτοι άδρανοϋν ή και τό κακόν άπεργάζονται.

Διαφωτίσατε τούς καλής πίστεως διά τό συντελούμενον με τόσο ζήλον και τόσην άφοσίωσιν, με τόσο άνιδιοτέλειαν και με τόσο ύπερηφάνειαν έργον έν τή Σχολή από τό Διοικητικόν Συμβούλιον, τούς Διδάσκοντας, τούς Υπαλλήλους. Όλοι πιστεύουν ότι έπιτελοϋν έν ύψηλόν καθήκον διαπαιδαγωγούντες τούς νέους, μορφώνοντες αυτούς, διαπλάσσοντες αυτούς. Δέν άσκοϋν έπάγγελμα άλλα φρονοϋν ότι έκτελοϋν κοινωνικόν λειτουργήμα.

Συγκρίνετε διαρκώς τήν συντελουμένην έν τή Σχολή έργασίαν, τās μαθήματά της, τās μεθόδους διδασκαλίας της, τήν διδασκομένην όλην, τās άσκήσεις της, τās διαλέξεις της, τās έκδόσεις της, τήν έν γενεί.

δράσιν της, με τὰ τυχόν γινόμενα εἰς ἄλλας Σχολάς, ὄχι διὰ νὰ κα-
τακρίνετε τοὺς ἄλλους ἀλλὰ διὰ νὰ αἰσθανθῆτε τὴν χαρὰν καὶ τὴν
ὑπερηφάνειαν ὅτι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν, ὄχι διὰ
νὰ κακολογήσητε τοὺς ἄλλους ἀλλὰ διὰ νὰ σκεφθῆτε καὶ νὰ ὑποδει-
ξετε τί ἀκόμη δύναται, με τὰ ἀσήμαντα μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ
Σχολή, νὰ πραγματοποιηθῇ.

Οἱ γονεῖς σας δαπανοῦν διὰ τὴν μόρφωσίν σας, ἀγωνιοῦν διὰ τὴν
ζωὴν σας, διὰ τὴν προκοπὴν σας. Πρέπει νὰ ἔχετε τὴν ἀξιοπρέπειαν
καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι εἴσθε ἀντάξιοι τῶν θυσιαῶν των, ὅτι συναι-
σθάνεσθε τὴν ἀγωνίαν των.

Γράφετέ τους τακτικὰ διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν μόρφωσίν σας,
διὰ τὴν πρόοδόν σας. Διδετέ τους αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν νὰ γνω-
ρίσουν τὰ τῆς ζωῆς σας, ν' ἀντιλαμβάνωνται ὅτι τοὺς σκέπτεσθε, ὅτι
τοὺς σέβεσθε, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε. Σκεφθῆτε ὅτι καὶ σεῖς θὰ γίνετε γο-
νεῖς καὶ πράττετε ὡς τέκνα ὅ,τι αὔριον θὰ ἐπιθυμῆτε νὰ πράττουν τὰ
ἴδικά σας τέκνα.

Χαρίσατε εἰς τὴν Μητέρα σας, ποῦ εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ
εἰς τὸν πατέρα σας τὸ χαμόγελο τῆς χαρᾶς διὰ τὴν καλὴν σας δια-
γωγὴν, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σας καὶ τὴν πρόοδόν
σας. Αὐτὸ τὸ χαμόγελο θὰ σᾶς φέρῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτῆς
τῆς εὐλογίας ἔχετε περισσότερο παντός ἄλλου ἀνάγκην.

Ὁργανώσατε τὴν σχολικὴν καὶ ἐξωσχολικὴν σας ζωὴν. Αὐτὸ θὰ
διευκολύνῃ καὶ θὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν ἐργασίαν σας. Μὴ σπαταλᾶτε τὰς
δυνάμεις σας, ποῦ εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμένα.

*Αγοράσατε ἐγκαίρως τὰ διδακτικὰ βιβλία σας. Εἶναι ὄργανα καὶ
μέσα σπουδῆς σας. Ἐὰν δὲν δύνασθε νὰ τὰ αγοράσατε, ἐπωφεληθῆτε
ἀπὸ τὰ πολλαπλᾶ ἀντίτυπα ποῦ ὑπάρχουν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς
Σχολῆς (ὁδὸς Κύπρου 43), τῆς Βουλῆς (Παλαιὰ Ἀνάκτορα) καὶ τῶν
Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

*Εφοδιασθῆτε ἐγκαίρως μετὰ τὴν γραφικὴν σας ὕλην. Εὐτυχῶς τώρα
καὶ οἱ στυλογράφοι καὶ τὰ μολύβια μελάνης εἶναι προσιτὰ εἰς ὅλους.
Τὰ μελανοδοχεῖα εἶναι ἀναχρονισμός, συνάμα δὲ εἶναι ἐπικίνδυνα
καὶ δι' ὑμᾶς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάν-
τοτε νὰ εἴσθε ἔτοιμοι νὰ ἀπαντήσετε γραπτῶς εἰς διάφορα ἀπροόπτως
τιθέμενα ἐρωτήματα ἢ νὰ κρατήσετε χρησίμους σημειώσεις κατὰ τὴν
παράδοσιν τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

Πᾶσα παρερχομένη ἡμέρα σᾶς πλησιάζει πρὸς τὰς ἐξετάσεις. Μὴ
τὸ λησμονῆτε αὐτό. Ἐτοιμάζεσθε διαρκῶς διὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετά-
σεων. Αὐτὸ δὲν θὰ συντελέσῃ μόνον εἰς τὴν ἄκοπον καὶ σταθερὰν
κατάρτισίν σας ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡμε-
ρῶν τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸν νὰ παρακαλῆτε νὰ σᾶς
προαγάγουν, ἐνῶ δὲν τὸ ἀξίζετε. Ἡ ἐξέτασις εἶναι τραγωδία καὶ ἐξευ-
τελισμὸς διὰ τοὺς ἀμελεῖς, εὐκαιρία καὶ χαρὰ διὰ τοὺς ἐπιμελεῖς.

Ἡ σπουδὴ γίνεται διὰ δύο σκοποῦς: α) ν' ἀποκτήσετε θετικὴν μόρ-

φωσιν, ἢ ὁποία θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ νὰ σταδιοδρομήσετε, νὰ προσχθῆτε, νὰ ἐπιτύχητε καὶ β) ν' ἀποκτήσετε ἓν πτυχίον τὸ ὁποῖον νὰ βεβαιώσῃ τὴν μόρφωσίν σας. Ἄλλὰ τὸ πτυχίον δὲν εἶναι τύπος. Πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιβράβευσις κόπων καὶ θυσιῶν, ἐπιβεβαίωσις τῶν οὐσιαστικῶν ἐφοδιῶν. Νὰ εἴσθε ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι οὐδένα θὰ ἀπατούσατε —πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ σας— ἐάν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσετε τὸ πτυχίον παρ' ἀξίαν.

Ἄκουσατέ μας. Τὸ ἐπαναλαμβάνω: Ἄκουσατέ μας. Εἶμεθα πραγματικοὶ φίλοι σας, πνευματικοὶ γονεῖς σας. Αἱ ὑποδείξεις καὶ αἱ συμβουλαὶ μας προέρχονται ἀπὸ ἀληθὲς ἐνδιαφέρον, ἀπὸ πόνον καὶ σπογγὴν δι' ὑμᾶς. Εἶναι ἀποτέλεσμα μακρᾶς μας πείρας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ κάμετε ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα λάθη, διότι γνωρίζομεν πόσον σκληρὰ —πολύ σκληρὰ— πληρώνομεν τὰ λάθη μας εἰς τὴν ζωὴν μας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν διὰ νὰ ἐπιτύχετε, διότι ἡ ἐπιτυχία σας ἡ ἐπαγγελματικὴ θὰ εἶναι ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ ὑπερηφάνειά μας ὡς Διδασκάλων καὶ ὡς ἀνθρώπων.

Ἄκουσατέ μας, δὲν ἔχετε τίποτε νὰ χάσετε καὶ ἔχετε πολλά—πέρα πολλά— νὰ κερδίσετε ἀπὸ τὰς συμβουλὰς μας, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Τοῦτο θὰ γίνῃ, ἐάν παύσετε νὰ θεωρῆτε τοὺς Διδασκάλους σας ξένους, ἴσως ἐχθροὺς σας, ἐάν μᾶς θεωρῆσετε φίλους καὶ συνεργάτας σας, ὀδηγητάς καὶ προστάτας εἰς τὴν ζωὴν σας. Εἶναι τοῦτο χρέος μας καὶ χαρὰ μας. Ἄς γίνῃ τοῦτο καὶ ἰδικὴ σας πεποιθήσις καὶ ὀδηγὸς εἰς τὴν σπουδαστικὴν περίοδον τῆς ζωῆς σας.

Καλῶς ἤλθατε εἰς τὴν Σχολὴν μας.

“Έν άνθρωποις εὐδοκία,,* ”

Ἡ Σχολή μας σοῦ ἀπευθύνει, καθὼς καὶ στοὺς γονεῖς σου, τὶς πιὸ ἐγκάρδιες εὐχὲς γιὰ τὸ νέο χρόνο.

Βρίσκεσαι τώρα καὶ πάλιν ἀνάμεσά τους, στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα σου. Ἐλειψες ἀπὸ κοντά τους καὶ αὐτὴ ἡ ἀπουσία θὰ σὲ ἔκαμε—τὸ πι-στεύουμε— νὰ τοὺς ἀγαπήσης ἀκόμη περισσότερο, νὰ τοὺς ἐκτιμήσης ἀκόμη βαθύτερα καὶ νὰ κατανοήσης πιὸ πολὺ τὶς θυσίες τους γιὰ σέ.

Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχη στὸν κόσμο πιὸ στέρεο, πιὸ σίγουρο, πιὸ βαθὺ μέσα μας ἀπὸ τὰ αἰσθήματά μας γιὰ τοὺς γονεῖς μας. Φίλοι, φίλες, γνωστοί, διασκεδάσεις, ὅλα εἶναι τόσο ρευστά, τόσο περαστικά, τόσο σχετικά, κάποιες φορές τόσο ἀηδιαστικά, ἀκόμη τόσο κακοποιά.

Τὸ χαμόγελο τῆς Μάνας ἀνοίγει τὰ οὐράνια καὶ ἡ στοργικὴ καὶ θερμὴ ἀγκαλιά Της εἶναι ἀληθινὸς ἐπίγειος παράδεισος. Τίποτε στὴ ζωὴ δὲν ἀξίζει ὅσο τὸ χαμόγελό της, ἡ στοργὴ της, τὸ χᾶδι της. Καὶ ἡ ἀγάπη κι ὁ μόχθος τοῦ πατέρα, εὐλογία Θεοῦ.

Τώρα πού εἶσαι κοντὰ Τους ἀνοιξε τὴν καρδιά σου σ’ αὐτούς, γιὰ νὰ δεχθῆς τὶς μεγάλες αὐτὲς μέρες τὴν εὐλογία Τους. Γιατὶ πραγμα-τικά «εὐλογίαι γονέων στηρίζουσι τέκνα».

Ἀκόμη, τώρα πού βρίσκεσαι στὸ χωριό σου** κοίταξέ το μὲ πόνο· μὲ στοργή, μὲ ἀγάπη, μ’ ἐνδιαφέρον. Βέβαια ἡ Ἀθήνα εἶναι ἡ μεγάλη πόλη, ἡ πρωτεύουσα, ἡ πνευματικὴ ἔστις, τὸ βιομηχανικὸ καὶ ἐμπορικὸ κέντρο. Ἀλλὰ ἡ Ἀθήνα δὲν εἶναι ὅλη ἡ Ἑλλάδα. Καὶ τὰ χωριά μας εἶναι ἐπίσης Ἑλλάδα, Ἑλλάδα παραγωγικὴ, Ἑλλάδα πού ἀξίζει ὅλη τὴ στοργὴ μας καὶ τὴν ἀγάπη μας, ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Μὴ παρασυρθῆς ἀπὸ τὸν «πρωτευουσιανισμό»—σοῦ τὸ λείει ἕνας γέννημα-θρέμμα τῆς Ἀθήνας—καὶ μὴ περιφρονήσης τὸ χωριό σου γιατί εἶναι μικρό, γιατί εἶναι ἐγκαταλελειμμένο. Ἀντίθετα, τώρα πρέπει νὰ νοιώσης καλύτερα πόσο εἶναι ἐγκαταλελειμμένο καὶ πόσο πρέπει νὰ ἐργασθῆς, σὰ μορφωμένος νέος, νὰ τὸ βελτιώσης, νὰ τὸ ἐξυψώσης. Γιατὶ ἀξίζει τὴ στοργὴ μας καὶ ὄχι τὴν περιφρόνηση, ἀξίζει τὸ ἐνδιαφέρον μας καὶ ὄχι τὴν ἀδιαφορία μας. Ἐχεις ὑποχρεώσεις στὸν τόπο πού γεννήθη-κες, σὺ καὶ οἱ πρόγονοί σου. Ὅταν νοιώσης πόσους δεσμούς ἔχεις μὲ τὸ χωριό σου, θὰ καταλάβης ἀκόμη περισσότερο τὴν ὁμορφιά του, μὰ καὶ

* Εὐχαὶ διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ μας Σταθμοῦ πρὸς τοὺς σπουδαστὰς πρὸ τῆς διακοπῆς, λόγῳ τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους, τῶν μαθημάτων.

** Ἡ Σχολὴ μεταξὺ τῶν ὑποχρεωτικῶν ἐργασιῶν τῶν σπουδαστῶν ὀρίζει τὴν σύνταξιν πλήρους οἰκονομικῆς καὶ πολιτιστικῆς μελέτης μιᾶς Κοινότητος (ἰδ. Ὀδηγὸν Σπουδῶν).

τις υποχρεώσεις σου σ' αυτό.

Τώρα πού είσαι μαζί με τούς δικούς σου τις μεγάλες αυτές μέρες κάνε μια εϋχή νά δουλέψουμε, νά άνασυχροτηθούμε, νά παρασκευάσουμε ένα μέλλον καλύτερο γιά σ'αυτούς νέους. Δέν θά γίνη βέβαια ό τόπος πλούσιος αλλά δέν πρέπει νά μείνη φτωχός, κακομοιριασμένος, ζώντας από ξένες εισφορές, όσο και άν αυτές είναι μια μικρή, πολύ μικρή άνταπόδοση γιά τις θυσίες μας στόν άγώνα γιά την Έλευθερία του κόσμου. 'Η άγάπη και ή ειρήνη, ή όμόνοια και ή συνεργασία άς βασιλέψουν στην καρδιά όλων μας. Δέν μπορεί τό μαχαίρι και τό αίμα νά είναι σύμβολα των Έλλήνων. Δέν μπορεί νά οικοδομήσουμε πάνω σ' αυτά. Τίποτε δέν μπορεί νά οικοδομηθή πάνω στό μίσος.

'Ο καθένας μας στό μικρό ή μεγάλο κύκλο της δράσεώς του μπορεί πολλά νά κάμη γιά νά ζήσουμε εϋτυχισμένοι σ' ένα τόπο τόσο όμορφο, τόσο εϋλογημένο από τή φύση. Σκέψου πόσο είμαστε όλοι φυσικά ένωμένοι, συνταυτισμένοι, σύ, έμεις, τό χωριό, ή πρωτεύουσα, οι γονείς σου, οι δασκάλοι σου, όλοι όσοι γεννηθήκαμε στόν έξαισιο αυτόν τόπο, τόν λουσιμένο μέσα στό φώς και στην άρμονία των γραμμών. Πώς μπορεί νά φωλιάζη μέσα μας τό μίσος και ή έχθρότητα και όχι ή άγάπη και ή όμόνοια;

'Η Σχολή στέλνει σέ όλους τις εϋχές της, πιστεύοντας πως μαζί με τις εϋχές της — γιά νά προκόψετε — κατεργάζεται τό ήθος σας γιά νά σ'αυτός κάνη όχι μονάχα διοικητικά στελέχη της οικονομικής ζωής αλλά και πρό παντός καλούς Έλληνας, χρήσιμους γενικά ανθρώπους.

'Η εϋχή της είναι νά κατανοήσετε τό μεγάλο σκοπό της και ό νέος χρόνος νά είναι δημιουργικός και γόνιμος στην κοινή προσπάθεια όλων μας γιά τό καλό του τόπου μας. Θά τό επιτύχουμε αυτό άν πάνω από τόν «εαυτούλη μας» βάλουμε τό γενικό καλό, άν αφήσουμε τή πάθη και τή μιση, τις διαφορές και τις μικρότητες γιά νά υπηρετήσουμε τό γενικόν συμφέρον, την Πατρίδα μας.

Και στηρίζει ή Σχολή μεγάλες έλπίδες σέ σ'αυτούς νέους, πού μεγαλώσατε μέσα στη δόξα του άγώνα γιά την έλευθερία. Πρέπει σεις πού θά είσθε ή πρώτη γενεά του δευτέρου τμήματος του αιώνα μας νά δώσετε συνέχεια στις μεγάλες στιγμές του 'Εθνους μας.

Τό 1953 φεύγει γιά νά δώση τόπο στην άρχή μιας νέας εποχής. Γενήτε έργάτες προόδου και εϋημερίας, πνευματικής και ψυχικής άνατάσεως και όχι όργανο καταπτώσεως, όπισθοδρομήσεως και υποδουλώσεως.

Στό άμείλικτο έρώτημα πού όρθώνεται, μόλις άνοίγει ή αϋλαία του 1954, άμείλικτο γιά όλους μας, εάν ό κόσμος υποκύπτοντας στη βία θά ζήση στό σκοτάδι της τυφλής πίστεως, δώστε σεις οι μορφωμένοι νέοι την έλπιδοφόρο άπάντηση ότι χωρίς Έλευθερία δέν ύπάρχει Δικαιοσύνη, αλλά και χωρίς Δικαιοσύνη είναι άνύπαρκτη ή Έλευθερία. 'Η Ελλάδα και όλη ή Άνθρωπότητα από σ'αυτούς νέους άναμένουν τό καλό αυτό μήνυμα. Γενήτε οικοδόμοι, δημιουργοί, και όχι καταλυτές και άρνητές. Γενήτε ωραίοι Έλληνες, χρήσιμοι άνθρωποι.

Εύχαι*

Είναι φυσικόν τοῦ Διδασκάλου ἡ πρώτη σκέψις, μέ τὸ ρόδισμα τῆς αὐγῆς τοῦ νέου χρόνου, νὰ στρέφεται μέ ἀγάπην καὶ στοργὴν πρὸς τοὺς Νέους τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως πρὸς τοὺς Νέους οἱ ὁποῖοι σπουδάζουσι εἰς τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, εἴτε ἐδῶ εἰς τὸν τόπον μας, εἴτε εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν αὐτὴν Νεότητα ἀπευθύνονται καὶ αἱ πρῶται εὐχαὶ μας διὰ μίαν καλυτέραν ζωὴν κατὰ τὸ ἀρχόμενον νέον ἔτος. Ὑπὲρ τῶν Νέων αἱ πρῶται εὐχαὶ μας, τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι περνοῦν τὴν νεότητά των εἰς τόσον χαλεποὺς καιροὺς καὶ διψοῦν διὰ μάθησιν, ἐνῶ δὲν ἐγνώρισαν οὔτε τὴν εἰρήνην, οὔτε τὴν εὐημερίαν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται καὶ μορφώνονται, πολλάκις ἐπαναλαμβάνοντες, ὑπὸ τραγικῆς συνθήκας, τὸ παράδειγμα τοῦ Φρεάντλη. Ὑπὲρ τῶν Νέων, τοὺς ὁποῖους χρέος μας εἶναι νὰ καθοδηγῶμεν, νὰ ἐμπνέωμεν, νὰ ἐνθουσιάζωμεν, νὰ διαφωτίζωμεν, νὰ μορφώνωμεν καὶ νὰ διαπλάσσωμεν, ὥστε νὰ γίνουσι καλυτέροι μας, διότι μόνον τότε τὸ παρὸν εἶναι ἄξιον τοῦ μέλλοντος.

Ὑπὲρ τῶν Νέων αἱ εὐχαὶ μας, τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν καὶ εἰς τοὺς ὁποῖους ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν, κατὰ τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ ὁποῖοι κρούουσι καὶ εἰς τοὺς ὁποῖους ὀφείλομεν νὰ ἀνοίξωμεν διάπλατα τὴν θύραν. Ὑπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι πεινοῦν καὶ διψοῦν διὰ μόρφωσιν καὶ τοὺς ὁποῖους ἔχομεν χρέος νὰ χορτάσωμεν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων, ποῦ ἡ νεανικὴ των ψυχὴ ἀγωνιᾷ, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ὁποίων πρέπει ὡς ἄνθρωποι καὶ ὡς Διδάσκαλοι νὰ χαράξωμεν τὴν πίστιν εἰς τὰ ἀνθρώπινα ἰδανικά, εἰς τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην, εἰς τὰς πολιτιστικὰς ἀξίας, αἱ ὁποῖαι διεκηρύχθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ τοὺς ἐμποτίσωμεν διὰ τὸ μέλλον μέ ἐμπιστοσύνην καὶ αἰσιοδοξίαν, μέ θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησιν, ποῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ στηριχθῶν παρά μόνον εἰς τὸ ἦθος καὶ τὴν μόρφωσιν.

Εὐχομαὶ εἰς τοὺς Νέους ἢ Ἀνθρωπότης, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Τέχνην καὶ ἐνεφάνισε κολοσσοὺς ἐκπρόσωπους των, νὰ καταδείξῃ κατὰ τὸ Νέον ἔτος ὅτι εἶναι ἱκανὴ νὰ θέσῃ τὰ θεμέλια διὰ τὴν Εἰρήνην, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν δημιουργικὴν πρόδοσιν τῆς μέσας εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς ἡνωμένης Εὐρώπης καὶ εἰς ἅλα τὰ ἔθνη τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξίν των μέσας εἰς τὰ πλαίσια τῆς παγκοσμίου συνεργασίας.

Εὐχομαὶ εἰς τοὺς Νέους νὰ γίνουσι ἀκόμη καλυτέροι, μιά καὶ ἡ Πατρίδα τόσον ὑπεφέρει, καὶ μέσας εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητός των νὰ ἐπιτελέσωσι, μέ ἐνθουσιασμόν καὶ γνώσιν, τὸ καθήκον των. Εὐχομαὶ νὰ θέσωσι ὡς προμετωπίδα τῆς ζωῆς των τὴν ἀρχὴν ὅτι «πᾶς ἄνθρω-

* Ραδιοφωνικὴ ἐκπομπὴ εἰς τὴν σειράν των ὁμιλιῶν των ἐπὶ κεφαλῆς των ἀνωτάτων Ἰδρυμάτων πρὸς τοὺς φοιτητάς των ἐπὶ τῷ Νέῳ ἔτει.

πος γεννώμενος συνάπτει με την κοινωνίαν ἕν συμβόλαιον πλήρες ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ πλήρες δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ διεκδικήσῃ».

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ φιλοδοξήσουν νὰ καταστοῦν καλοὶ Ἕλληνες, ν' ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Λαοῦ. Εὐχομαι νὰ φιλοδοξήσουν νὰ γίνουν καλοὶ ἐπαγγελματίαι, μέλη ἀπαραίτητα τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν αὔριον ἀνετον διὰ τὸν ἑαυτὸν τῶν ζῶν, διὰ νὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου. Εὐχομαι νὰ φιλοδοξήσουν νὰ καταστοῦν χρήσιμοι καὶ ἀποδοτικοὶ ἄνθρωποι, ἐλεύθεροι καὶ ἀξιοπρεπεῖς, μετὰ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικὰ, ποὺ εἶναι καὶ ἑλληνικὰ ἰδανικὰ, ἀντάξιοι τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν μυριάδων γνωστῶν καὶ ἀγνώστων μαρτύρων καὶ ἡρώων τοῦ πολιτισμοῦ.

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ κατανοήσουν πόσον γόνιμος καὶ πόσον δημιουργικὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς πατριωτισμὸς, ποὺ σημαίνει συμβολὴν εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν τῆς Ἀνθρωπότητος, ἀνάτασιν μέχρι τῆς ἰδέας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, θυσίαν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου, συνεργασίαν ἐλευθέραν καὶ συνειδητὴν τῶν πολιτῶν, μετὰ σύμβολον ζωῆς ὄχι τὸ «μαχαίρι» ἀλλὰ τὴν ἀγάπην, ὄχι τὸ μῖσος ἀλλὰ τὸν ἀλληλοσεβασμὸν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν.

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ πραγματοποιήσουν, εἰς τὸν χιλιεταίωμον καὶ πολυαγαπημένον αὐτὸν τόπον, βίον εἰρήνης καὶ συνεργασίας, προόδου καὶ εὐημερίας, διὰ νὰ γίνῃ, ὅπως λέγουν οἱ μεγάλοι μας Ποιηταὶ, «Ναὸς ἢ Πατρίδα, ποὺ εἶναι στὴν γῆν ἐπάνω ἢ πλατυτέρα, τῶν Λαῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν ἢ θεία Μητέρα» νὰ γίνουν «στολίδια τῆς Πατρίδος», ἀφοῦ «ἔχουν τὴν ἀκατάλυτη ψυχὴ τῶν Σαλαμίνων», ἀφοῦ «μοῖρα τῶν εἶναι νὰ φυλάγουν πάντα τὶς Θερμοπύλες».

«Θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν ἢ Ἐλευθερίαν», λέγει ὁ Κάλβος. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὀλόκληρος ἢ ζωὴ θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν. Αὐτὴν τὴν τόλμην καὶ ἀρετὴν εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους, διὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὸν στίχον τοῦ μεγάλου μας Παλαμᾶ: «Παῖδί μου, τὸ περιβόλι μου, ποὺ θὰ κληρονομήσῃς, —ὅπως τὸ βρῆς καὶ ὅπως τὸ Ἰδῆς νὰ μὴ τὸ παρατήσῃς,— Σκάψε το ἀκόμα πιὸ βαθιὰ καὶ φράξε το πιὸ στέρια—Γίνου ὀρογότομος, φυτευτής, διαφεντευτής».

Εὐχομαι, ἀκόμη, ὡς πνευματικὴ ἡγεσία νὰ δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἀπορίαν τὴν ὁποίαν ἀντιλαμβάνεται ἡ σύγχρονος συνείδησις ἐνώπιον τῆς ζωῆς καὶ ἐνώπιον τῶν δυνάμεων ποὺ ἀνεπήδησαν ἀπὸ ἀπροσδόκητα βάθη», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν τόσον ὥρασαν φράσιν ἐνὸς νέου. Ἔχομεν χρέος ν' ἀπαντήσωμεν ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ εὐκόλον ὁδὸν τοῦ «μεσσηνιασμοῦ», ἀλλ' εἰς τὴν στενὴν καὶ ἐπίπονον ὁδὸν τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς μορφώσεως, τῆς δημιουργίας ἡθους καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως, τῆς καλλιιεργείας πνεύματος ἐρεύνης καὶ ἐλευθερίας, αἰσθήματος δικαιοσύνης καὶ ἀνθρωπισμοῦ.

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΖ' ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΝ

ΕΙΣ ΔΙΑΛΟΓΟΝ

ΓΟΝΕΩΣ-ΤΡΙΤΩΝ-ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ

διὰ τὰ ζητήματα τῆς Σχολῆς, τοὺς σκοποὺς τῆς, τὰς
κατευθύνσεις τῆς, τὴν ὀργάνωσίν τῆς, τὰς μεθόδους τῆς,
τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὰ ἰδανικά τῆς

ΕΤΟΣ Γ'

ΤΕΥΧΟΣ

17

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

THE
A. E. A.

THE
A. E. A.
THE
A. E. A.

100

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Γ' 1955/6

Δραχμὴ 1

Τεύχος 17ον

Τὸ παρὸν τεύχος ἀποτελεῖ ἀνατύπωσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11 τεύχους τοῦ περιοδικοῦ μας. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ «Διαλόγου» μεταξὺ γονέως, πτυχιούχου καὶ τρίτων προσώπων ὑπῆρξε πράγματι ἐξαιρετική. Διὰ πάντα καλῆς πίστεως παρατηρητὴν ἢ διαφωτιστικὴν προσπάθεια τῆς Σχολῆς δι' ὅλα τὰ ζητήματά της ὑπῆρξε πλήρης. Σωρεῖα ἐνθουσιωδῶν ἐπιστολῶν καὶ εὐμενεστάτων κριτικῶν ἀποδεικνύει τὴν λαμπρὰν ἀπήχησιν τῶν ἀπαντήσεων τοῦ «πτυχιούχου» μας εἰς ὅλα τὰ τεθέντα ἐρωτήματα.

Ἡ πολλαπλὴ δραστηριότης τῆς Σχολῆς καὶ ἡ πρωτοποριακὴ της τοποθέτησις φυσικὸν καὶ ἐπόμενον ἦτο νὰ συναντήσῃ εἰς τὸν τόπον μας τὸν δισταγμὸν καὶ τὴν ἀντίδρασιν ἀντὶ τῆς εὐμενοῦς παρακολουθήσεως καὶ τῆς στοργικῆς συμπαραστάσεως. Σήμερα, μὲ τὸ κτηθὲν κῦρος, μὲ τὴν κατανόησιν τοῦ ἔργου της ἀπὸ πάντα ἐνδιαφερόμενον πραγματικῶς καὶ εἰλικρινῶς διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου μας, εἴμεθα εὐτυχεῖς διαπιστοῦντες ὅτι ἡ διαφωτιστικὴ τῆς Σχολῆς προσπάθεια δὲν ἀπέβη ἐπὶ ματαίῳ. Τὸ ἔργον της ἔχει ἐπιβληθῆ καὶ τὰ ἰδανικά της συναντοῦν σεβασμὸν καὶ ἀναγνώρισιν, ἀλλὰ ἡ διανυθεῖσα ὁδὸς ὑπῆρξεν ἐπίπονος καὶ ἐνίοτε μαρτυρική.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Δημοσιευμάτων

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ

ΓΟΝΕΩΣ - ΤΡΙΤΩΝ - ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ

Ἡ ζωὴ θὰ ἦτο πολὺ καλυτέρα, ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἐπέδωκον νὰ ἐξετάζουν τὰ προβλήματα τῶν μὲ θάρρος, ἐντιμότητα καὶ ἡρεμίαν ἀναζητοῦντες τὴν προσηκούσαν λύσιν. Τοῦτο πολλάκις — ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον — δὲν γίνεται, διότι συχνὰ κυριαρχεῖ ἡ ἄγνοια, βασιλεύουν αἱ προλήψεις, μᾶς τυραννοῦν τὰ πάθη, μᾶς ὀδηγοῦν τὰ συμφέροντα καί, προπαντός, διότι τόσο ἐπιτυχῶς συνεργάζονται οἱ δημοκόποι, οἱ παράφρονες καὶ οἱ εὐήθεις. Αὐτὸ διδάσκει ἡ Ἱστορία.

H. R. WELLS

ΓΟΝΕΥΣ

Πολὺ μὲ ἀπασχολεῖ τὸ θέμα τῆς μορφώσεως τοῦ υἱοῦ μου, ὃ ὁποῖος πρόκειται νὰ μὲ διαδεχθῆ εἰς τὰς ἐργασίας μου. Ἐτελείωσε ἐφέτος τὸ Γυμνάσιον καὶ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ γυμνασιακὴ ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσις δὲν εἶναι ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν. Μοῦ συνέστησαν νὰ τὸν ἐγγράψω εἰς τὴν «Βιομηχανικὴν Σχολήν», τῆς ὁποίας ὅμως πολὺ ὀλίγον ἔχω παρακολουθήσει τὴν δρᾶσιν. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔχω ἀκόμη ἀποφασίσει. Ἴσως καὶ νὰ ἔχω ἀπορίας τινας. Διὰ τοῦτο εἶμαι εὐτυχῆς διὰ τὴν γῶρμίαν σας. Ἀσφαλῶς θὰ εἰσθε εἰς θέσιν νὰ μὲ διαφωτίσετε.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι τοῦτο εὐχαρίστησις καὶ καθήκον μου. Ἀντιλαμβάνομαι τὴν θέσιν καὶ τῶν γονέων καὶ τῶν νέων, μετὰ τὸ πέρας τῶν γυμνασιακῶν τῶν σπουδῶν. Εἶναι πράγματι δύσκολος. Εἶμαι λοιπὸν εἰς τὴν διάθεσίν σας καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ βεβαιωθῆτε διὰ τὴν ἀμεροληψίαν μου, διότι συγχρόνως εἶμαι πτυχιούχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ πάντως δὲν πάσχω ἀπὸ «σχολικόν σφωβισμόν», ὃ ὁποῖος εἶναι συγκινητικὸς δὲν ἀλλά καὶ γελοῖος. Ὁ πόλεμος τὸν ὅποιον ἐνεργοῦν μὲ ἀφέλειαν καὶ μὲ κακοπιστίαν μερικοὶ πτυχιούχοι ὠρισμένων Σχολῶν ἐναντίον ἄλλων

Σχολών δὲν περιποιεῖ τιμὴν εἰς κανένα, ἀποδεικνύει δὲ ὅτι ὑπάρχει μιὰ κατάστασις «νευρώσεων», ὀφειλομένη βεβαίως εἰς γενικά κοινωνικά καὶ πολιτικά αἷτια ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ διδασκαλία εἰς τὰς Σχολὰς τῶν δὲν εἶναι πολὺ καρποφόρος.

GONEYS

Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ καὶ χαίρω διὰ τὰς δρθάς σας ἀντιλήψεις. Αὐτὸς «ὁ πόλεμος τῶν Σχολῶν», τὸν ὁποῖον καὶ ἡμεῖς οἱ γονεῖς, κατ' ἀνάγκην, παρακολουθοῦμεν, μᾶς ἐκπλήσσει καὶ μᾶς λυπεῖ. Εἶναι «ἑλληνο-ελληνικὸς πνευματικὸς πόλεμος», ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζημιωμένα ἐξέρχονται αἱ Σχολαὶ καὶ βλάπτεται καὶ ἐκφυλλίζεται ἡ νεολαία.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τῷ ὄντι. Πάντως, σὰς συνιστῶ νὰ ζητήσετε πληροφορίας ἀπὸ τὴν Σχολὴν, ἢ ὁποία θὰ σὰς ἀποστείλῃ τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν», διὰ τὸν ὁποῖον δικαίως εἶναι ὑπερήφανος. Πρόκειται ἀναντιρρήτως περὶ ἐξαιρετικῆς ἀξίας ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου. Σημειώσατε ὅτι ἡ Σχολὴ ἔχει τὴν ὀρθὴν ἀντίληψιν ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς πηγὴ γνώσεων ἀλλ' ὅτι ἀποτελεῖ «παιδαγωγοῦν Ἴδρυμα» καὶ δι' αὐτὸ ἐπιθυμεῖ νὰ εὐρίσκειται εἰς στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν σπουδαστῶν. Ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι μόνον διὰ τῆς ἀρμονικῆς συνεργασίας τῆς μετὰ τοῦ Κράτους, τῆς Κοινωνίας, τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων εἶναι δυνατὴ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων ἀπὸ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως. Δὲν ἀρκοῦν αἱ γνώσεις, ἀλλὰ πρέπει ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης νὰ σφυρηλατήσῃ ἦθος ἀκαδημαϊκόν· καὶ εἰς τοῦτο οἱ πάντες δεόν νὰ τὸν βοηθήσουν, νὰ τὸν καθοδηγήσουν καὶ νὰ τὸν ἐποπτεύσουν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πράγματι, ἄνευ τῆς στενῆς συνεργασίας ὄλων αὐτῶν τῶν παραγόντων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτήσωμεν ἐκπαιδευσιν χρῆσιμον καὶ ἀντάξιαν τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἔθνους.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἐνδιαφερθῆ ὅσον πρέπει οὔτε διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν οὔτε διὰ τοὺς ἐκπαιδευτικούς. Τὰ σχολεῖα ἔχουν ἐκ βάρθρων κλονισθῆ. Πταίει καὶ ἡ Κοινωνία, ἢ ὁποία διαλαλεῖ ὅτι εἴμεθα ἡ «Χώρα τῶν Γραμμάτων», ἀλλ' ἀδιαφορεῖ τελείως. Πταίουσι οἱ γονεῖς, οἱ τῶν ὁποίων ἔπρεπε πρῶτα νὰ ἀπασχολοῦνται μὲ τὰ παιδιὰ τῶν καὶ κατόπιν μὲ τὰ ἄλλα ζητήματά τῶν. Ἔρχονται ἐπανειλημμένως γοεῖς ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν διὰ νὰ προμηθευθοῦν οἰκιακά, διὰ τὸ ἐμπόριόν τῶν εἰδῶν, πωλοῦν, μεταβαίνουν εἰς τὸ θέατρον, διασκεδάζουσιν, ἀλλὰ λησμονοῦν νὰ ἐρωτήσουν ἐὰν φοιτᾷ εἰς τὴν Σχολὴν τὸ τέκνον τῶν. Ἡ ἀδιαφορία αὐτῆ, ἢ ἔλλειψις πάσης παρακολουθήσεως γεννᾷ πολλάκις δράματα ...

GONEYS

Ἐπιτιμῶντά μου, ἀγαπητὴ φίλε, νὰ σὰς ἐρωτήσω ἐὰν ἡ «Βιομηχανικὴ» εἶναι τεχνικὴ σχολή, διότι ὑπάρχουσιν παρεξηγήσεις τινὲς ἐν προκειμένῳ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Είναι πράγματι καταπληκτικόν πῶς ὑπάρχουν αὐταὶ αἱ παρεξηγήσεις. Ἀπλῆ ἀνάγνωσις τῶν προγραμματικῶν ἀρχῶν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν μαθημάτων τῆς πείθει καὶ τὸν πλέον ἀγευστον τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων ὅτι ἡ «Βιομηχανικὴ Σχολή» δὲν εἶναι τεχνικὴ ἀλλὰ, ὅπως λέγει ὁ Ὅργανισμὸς τῆς, εἶναι Ἰδρυμα ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς οἰκονομικοδιοικητικῆς μορφώσεως. Ἡ Σχολὴ παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμοὺς, καὶ ὄχι τεχνικούς. Εἰς τὸ περιοδικόν τῆς Σχολῆς «τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», νομίζω ὅτι πληρῶς διασαφηνίζεται τὸ θέμα καὶ εἰς αὐτὸ σὰς παραπέμπω*.

*Ὁ ὄρος «Βιομηχανία» εἶναι οἰκονομικὸς καὶ ὄχι στενωῶς τεχνικός. Σημαίνει γενικῶς «ἐξευρίσκω μέσα διὰ τὸν βιοπορισμὸν», δηλαδὴ βιομηχανία εἶναι τὸ σύνολον τῶν παραγωγικῶν ἔργων, τῶν τρόπων δηλαδὴ τοὺς ὁποίους ἐπένοησεν ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν βιοπορισμὸν του. Αὕτῃ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὄρου «βιομηχανία» καὶ οὕτω πῶς χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς τὴν ἀγγλικήν, γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν γλῶσσαν ὁ ὄρος Industrie. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν π.χ. ὁ θεμελιωτὴς τῆς νεωτέρας κλασικῆς Σχολῆς Α. Marshall διμυλεῖ περὶ τῆς Industrial Organization. Παλαιότερον, παρ' ἡμῖν ὁ Σούτσος καὶ βραδύτερον ὁ Βουρνάζος ὑπ' αὐτὴν τὴν εὐρείαν ἔννοιαν ἐχρησιμοποίησαν τὸν ἐν λόγῳ ὄρον. Ἐπίσης παρ' ἡμῖν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν τουρισμὸν ὁ ὄρος «Βιομηχανία τῶν ξένων».

Ἡ ἐπικράτησις τῶν μηχανῶν συνετέλεσεν ὥστε ὁ ὄρος νὰ προσλάβῃ στενωτέραν ἔννοιαν καὶ νὰ θεωρηθῇ ὅτι καθορίζει τὸ παραγωγικὸν ἔργον τῆς «μεταποιήσεως τῶν πρώτων ὑλῶν εἰς νέα προϊόντα καὶ ὑπηρεσίας» διὰ τῶν μηχανῶν, ἐργαλείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν στενωτέραν αὐτὴν ἔννοιαν ὁ ὄρος δὲν εἶναι τεχνικός, ἀλλὰ οἰκονομικός. Ὑπ' αὐτὴν ἀποκλειστικῶς τὴν ἔννοιαν χρησιμοποιεῖται καὶ σήμερον εἰς τὴν οἰκονομικὴν βιβλιογραφίαν, χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ περιεχομένου τοῦ ὄρου «Βιομηχανία», ὑπὸ τὴν στενήν του ἔννοιαν, εἶναι τὸ ὅτι ὡς διακριτικὸν γνώρισμα τοῦ νεωτέρου βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου δὲν λαμβάνεται μόνον ἡ χρησιμοποίησις μηχανῶν ἀλλὰ καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐργοστασίου, ὡς ἀποτέλεσμα συλλογικῆς ἀνθρωπίνης προσπαθείας καὶ ἐλέγχου.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ ὄρος «Βιομηχανία» ποὺ ἔχει δύο πλευράς, μίαν τεχνικὴν καὶ μίαν οἰκονομικὴν. Το αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ κάθε οἰκονομικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Τεχνικὴ, ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν ἔννοιαν τοῦ ὄρου, ὑποδεικνύει τὰ μέσα ποὺ διαθέτει κατ' ἀρχὴν ὁ ἄνθρωπος πρὸς ἐπίτευξιν ταύτης. Ἡ Τεχνικὴ εἶναι, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτήν, ἡ γενικὴ τέχνη τῆς χρησιμοποίησεως τῶν μέσων. Ἡ οἰκονομία διαγράφει τοὺς σκοποὺς καὶ συγκρίνει τὰ μέσα πρὸς τοὺς σκοποὺς, κατὰ τὴν ὀφελιμότητα καὶ τὰς δαπάνας τούτων. Οὕτω, ἐνῶ ἡ Τεχνικὴ ἐνεργεῖ σύμφωνα μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς δυνατότητος, ἡ Οἰκονομία ἐνεργεῖ σύμφωνα μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀφελιμότητος. Ἡ τοιαύτη τοποθέτησις τῶν σχέσεων μεταξύ Τεχνικῆς καὶ Οἰκονομίας ἀποκλείει κάθε ἀντίθεσιν μεταξύ τῶν δύο τούτων ἐννοιῶν.

δέ και έσκέφθη ποτέ αύτη να μονοπωλήση ταύτας. Παρασκευάζουν έπίσης διοικητικά στελέχη ή Νομική Σχολή, ή ΑΣΟ & ΕΕ, ή Χημική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου κ.τ.λ.

Τό εκπαιδευτικόν συμφέρον τοῦ τόπου δέν είναι να καταπολεμώμεν την ύπαρξιν άλλων Σχολών, όταν μάλιστα δέν τολμώμεν δημοσία να έχωμεν έπιχειρήματα έναντίον των, αλλά να αναζητώμεν ποία είναι ή δέουσα μόρφωσις των νέων διά τους έκάστοτε συγκεκριμένους σκοπούς.

Ή Σχολή έλαβεν ως βάσιν τά δσα έδίδαξεν ο περιφημος Fayol διά την όργανωσιν και διοίκησιν των έπιχειρήσεων και αναλόγως καθήρτισε τό πρόγραμμά της, εις τό όποίον υπάρχουν ώρισμένα τεχνικά μαθήματα (Φυσική, Χημεία, Έμπορευματολογία, Μηχανογνωσία και Ήλεκτροτεχνία), πρὸς ένημέρωσιν των σπουδαστών εις την τεχνικήν όργανωσιν και λειτουργίαν των βιομηχανιών.

Θέλω να προσθέσω ακόμη ότι τό παγκοσμίου φήμης «Τεχνολογικόν Ίνστιτούτον της Μασσαχουσέτης», εις έρευνάν του μεταξύ 2.000 διευθυντών έπιχειρήσεων εις την Άμερικήν, διεπίστωσε ότι έκ των άπαραιτήτων προσόντων διά την διεύθυνσιν των έργασιών μόνον 13% είναι τεχνικά γνώσεις. Είναι, λοιπόν, έγκλημα ή είναι πρὸς τιμήν της Σχολής ότι τά τεχνικά μαθήματα καταλαμβάνουν περίπου τά 13% των παρεχομένων ύπ' αύτης γνώσεων;

Εις τόν αίωνα της άτομικής ένεργείας άγανακτοῦν διότι έχομεν περιλάβει τεχνικά μαθήματα. Ήμεϊς συνιστώμεν να ακολουθήσουν τό παράδειγμά μας και να προσθέσουν εις τά Τεχνικά Σχολεία, άνωτέρα και μέσα, «μαθήματα τοῦ άνθρωπίνου παράγοντος», τά όποια ή σημερινή «άνθρωπιστική αντίληψις» της παραγωγής κατέστησεν άναγκαία. Διότι μη λησμονώμεν ότι μία βιομηχανική έπιχείρησις δέν είναι συγκρότημα μόνον μηχανών, έργαλείων και κτιρίων αλλά συνάμα, και προπαντός, σύνολον ανθρώπων έργαζομένων διά παραγωγικόν σκοπόν.

Πιστεύω ότι ή διαμάχη αύτή των Άνωτάτων Έκπαιδευτηρείων δέν προάγει τά συμφέροντα της έκπαιδύσεως και δέν έξυπηρετεί τους νέους, δέν δημιουργεί προπαντός άκαδημαϊκόν ήθος. Ή έκπαιδύσις δέν άνήκει εις τους διευθύνοντας τά Ίδρύματα άλλ' εις τό Έθνος, τό όποίον δικαίως άξιοί συνεργασίαν γόνιμον και άμιλλαν εύγενή των πνευματικών ανθρώπων. Άλλοτε ή Έκπαιδύσις και τό Έθνος πολύ έζημιώθησαν μέ την σύγκρουσιν τοῦ Πανεπιστημίου και τοῦ Πολυτεχνείου, Ιδία έξ αίτίας της Σχολής των Χημικών-Μηχανικών. Ή Βιομηχανική Σχολή, ως νεωτέρα άδελφή, ζητεί στοργήν και κατανόησιν από τά άρχαιότερα πνευματικά Ιδρύματα της Χώρας. Πάντως, προχωρεί σταθερώς εις τό δημιουργικόν της έργον, μέ λύπην, φυσικά, διότι συναντᾷ ένίοτε άγνοιαν, διαβολάς και κακότητα.

Εις την Σχολήν μας μᾶς μανθάνουν να σεβώμεθα τό Πολυτεχνείον, τό όποίον διά μιᾶς ύπερεκατονταετοῦς ζωής απέκτησε διεθνές κύρος. Άλλά τί τό κοινόν μεταξύ τοῦ Πολυτεχνείου και της Βιομηχανικής Σχολής; Άδυνατώ να άντιληφθῶ ποῦ είναι δυνατόν να ύπάρχη έστω και έκ τοῦ μακρόθεν αύτή ή αντίθεσις και ο άνταγωνισμός. Εις την Σχολήν μας διδασκόμεθα να θαυμάζωμεν τά έπιτεύγματα της Τεχνικής,

δηλαδή την εφαρμογήν τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως, καὶ νὰ ἐκτιμῶμεν δεόντως τὸν ρόλον τῶν τεχνικῶν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Ἄλλὰ ἀπόψεις τεχνοκρατικαὶ εἶναι ἀπαράδεκτοι κατὰ βάσιν, διότι εἶναι κοινωρικῶς καὶ ἠθικῶς ἀπαράδεκτοι. Εὐτυχῶς, οὐδέποτε τὸ σεβάσιμον Πολυτεχνεῖον διεκήρυξε τοιαύτας ἀντιανθρωπίνους ἀπόψεις.

ΓΟΝΕΥΣ

Πῶς ἐδημιουργήθη ἡ Σχολή; Ἐπεβλήθη ἐκ τῶν ἄνω; Συνεστήθη διὰ νόμου ἢ εἶναι ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πᾶν ἴδρυμα—καὶ ἐπομένως καὶ πᾶν ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα—πρέπει νὰ πηγάζῃ ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς συνθήκας καὶ πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ κοινωνικὰς ἀνάγκας· ἄλλως εἶναι περιττὸν καί, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, «τὸ περισσὸν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐκπορεύεται».

Ἡ Σχολή μας ἀποτελεῖ ὄχι μόνον νέον, ἀλλὰ καὶ ἰδιότυπον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα, προσωρισμένον νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἐμφανεῖς κοινωνικὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησεν ἡ νέα οἰκονομικὴ συγκρότησις τῆς Χώρας, ἡ ὁποία ὀρθῶς ζητεῖ, καὶ διὰ λόγους δημογραφικοῦς καὶ διὰ λόγους πολιτικοῦς, νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἡ βιομηχανία εἶναι ἕν σύνθετον τεχνικοοικονομικὸν φαινόμενον μὲ ἰδιάζοντα προβλήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίλυσις διὰ τῶν ἀρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων ἀπαιτεῖ εὐρεῖαν εἰδικὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν κατάρτισιν ὡς καὶ τὴν πρέπουσαν τεχνικὴν ἐνημέρωσιν. Ἡ Βιομηχανικὴ Σχολή πιστεύει ὅτι δίδει τὴν δέουσαν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματα τὰ ὁποῖα, ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς πλευρᾶς, ἀνακύπτουν εἰς τὴν Βιομηχανίαν. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου πηγάζει ἡ κατ' ἀνάγκην πολυμερὴς μόρφωσις τῶν σπουδαστῶν μας, μὲ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ διδασκαλία σκοπὸν ἔχει ὅτε μὲν νὰ καταρτίσῃ (ὅπως εἶναι τὰ οἰκονομικά, ἐμπορικὰ καὶ κυρίως ἀνθρωπίνου παράγοντος μαθήματα) ὅτε δὲ ἀπλῶς νὰ ἐνημερώσῃ τὸν σπουδαστὴν (ὅπως εἶναι τὰ νομικά καὶ τὰ τεχνικά μαθήματα).

Ἡ Σχολή ἰδρύθη δυνάμει εἰδικοῦ περὶ αὐτῆς Νόμου (ἀριθ. 800 τοῦ 1948) καὶ εἶναι κοινωφελὴς Ὄργανισμὸς καὶ ὄχι ἰδιωτικὴ κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησις. Δὲν ἀποβλέπει εἰς κέρδη ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει τὴν μόρφωσιν τῶν νέων, τὴν προαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Κράτους, τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἐπιστήμης.

Εἶναι αὐτοτελὲς νομικὸν πρόσωπον καὶ ὄχι δημοσία ὑπηρεσία, ὅπως ἄλλως τε καὶ ἄλλα Σχολαὶ ἐν Ἑλλάδι, π.χ. ἡ Πάντειος. Ἄλλα-χοῦ αἱ περισσότεραι ἀνώταται Σχολαὶ δὲν εἶναι δημόσιαι ὑπηρεσίαι. Ἡ αὐτοτέλεια τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν ἰδρυμάτων, τὴν πηγὴν τῆς ἔχει εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι Ἑλληνικὸν Σύνταγμα προστατεύει, τὴν πηγὴν τῆς ἔχει εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ Πανεπιστήμια καὶ αἱ ἀνώταται Σχολαὶ ἰδρῦθησαν ὡς αὐτοτελεῖ ἴδρυματα. Ἐν Ἀμερικῇ, κατὰ κανόνα, τὰ Πανεπιστήμια δὲν εἶναι δημόσιαι ὑπηρεσίαι.

Αἱ ἀνώτεραι Ἐμπορικαὶ Σχολαὶ τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Αὐστρίας κτλ. (αἱ ἀνώταται δηλαδή) εἶναι ἴδρυματα κοινωφελῆ, ἐξαρ-

τώμενα κατ' ἀρχὴν ἐκ τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων, οἱ δὲ Καθηγηταί των δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἡ κρατικὴ ἰδιότης ἐνὸς σχολείου δὲν ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν καλυτέραν ἐξασφάλισιν διὰ τὴν πρόδον καὶ ἐπιτυχίαν του.

ΓΟΝΕΥΣ

Πολὺ ὀρθῶς, ὅπως καὶ ἀντιθέτως ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις ἔχει τὰ μειογενετήματά της προκειμένου περὶ ἐκπαιδεύσεως.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ εὔρε τὴν καλυτέραν λύσιν. Εἶναι αὐτοτελὴς κοινωφελὴς ἐκπαιδευτικὸς ὀργανισμὸς ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους. Ἴσως αὐτὴ ἡ νομικὴ φύσις τῆς Σχολῆς νὰ εἶναι εἰς ἀπὸ τοὺς παράγοντας τῆς τόσο λαμπρᾶς ἐπιτυχίας της.

ΓΟΝΕΥΣ

Τί προσόντια ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς νέος εἰς τὴν Σχολήν; Ἡ ὑποστῆ εἰσαγωγικὴν ἐξέτασιν;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δεκτοὶ γίνονται πρὸς ἐξέτασιν οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (Γυμνασίου, Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ τῶν Μέσων Τεχνικῶν Σχολῶν τοῦ Πολυτεχνείου ἢ τῶν ἰσοτίμων πρὸς αὐτάς Σχολῶν). Οἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται εἰς τὴν Ἐκθεσιν Ἰδεῶν, εἰς τὴν Ἀριθμητικὴν, τὴν Ἄλγεβραν καὶ τὴν Πολιτικὴν καὶ Οἰκονομικὴν Γεωγραφίαν*.

* Α) Ἡ Ἐκθεσις Ἰδεῶν περιστρέφεται περὶ τὰ ἑξῆς θέματα, ἐνδεικτικῶς σημειούμενα :

1) Ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν. Αἱ ἀνθρώπινα ἀνάγκαι καὶ ἡ ἱκανοποίησις αὐτῶν. Τὰ παραγωγικὰ τοῦ πλοῦτου ἔργα. Ἡ ἐργασία καὶ ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων. Ὁ πολιτισμὸς. Ὁ ρόλος τῆς τεχνικῆς. Τὸ φυσικὸν καὶ κοινωνικὸν περιβάλλον. Ἡ θρησκεία καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

2) Ἡ οἰκογένεια. Ἡ φυλὴ καὶ τὸ ἔθνος. Τὸ Κράτος. Τὸ Δίκαιον. Ὁ Νόμος. Ἡ σημερινὴ ὀργάνωσις τῶν εὐρωπαϊκῶν κοινωνιῶν. Καθήκοντα ἀπέναντι τοῦ Κράτους.

3) Τὸ ἠθικὸν πρόβλημα. Ὁ ρόλος τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς λογικῆς εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ κύρια ἰδέαι. Τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν, τὸ καθήκον, τὸ δικαίωμα. ἡ ἐλευθερία, ἡ πειθαρχία, ἡ εὐθύνη, ἡ ὀξιοπρέπεια, ἡ ἀρετὴ.

4) Συναισθήματα. Ἡ δικαιοσύνη, ἡ φιλανθρωπία, τὸ συμφέρον, ἡ ἡδονή, ἡ ἀνάγκη, τὸ θάρρος καὶ ἡ εὐλιχρῖνεια. Ὁ φόβος. Ὁ χαρακτήρ. Καθήκοντα τοῦ ἀτόμου ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας. Καθήκοντα ἀπέναντι τῆς οἰκογενείας. Ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη. Ἡ ἀξία τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

5) Ἡ πρωτοβουλία, ὁ ἀνταγωνισμὸς. Ἡ ὀμαδικὴ δράσις, ὁ συνεταιρισμὸς. Αἱ κοινωνικαὶ ἀντιθέσεις. Ἡ κοινότης τῶν συμφερόντων. Τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας. Ἡ προστασία τοῦ ἔργου.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*"Έχω ακούσει πολλά από παιδαγωγικούς κύκλους δια την λαμπράν
δράνωσιν τῶν εισαγωγικῶν εξετάσεων εἰς τὴν Σχολήν σας.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947, ἡ Σχολὴ ἔχει καθορίσει σύστημα Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων τὸ ὁποῖον βραδύτερον ἐμιμήθησαν καὶ ἄλλα πνευματικὰ ἀνώτερα Ἰδρύματα. Κατὰ τὸν ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κανονισμόν ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς κλήρωσιν τῶν θεμάτων, ὃ δὲ κύριος ἐξεταστὴς συντάσσει, ἐνώπιον αὐτῆς, ὀριστικῶς τὸ θέμα πρὸς ἐξέτασιν.

Ἡ ἐξέτασις ἀρχίζει τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν ἀκριβῶς, ἔστω καὶ ἂν ἀπουσιάζῃ ὁ τακτικὸς ἐξεταστὴς, ὅστις ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἀναπληρωματικοῦ ἢ ἄλλου Καθηγητοῦ, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ. Δίδεται τὸ παράγγελμα τῆς ἐνάρξεως, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνακοινωθῆ ὁ χρόνος ἐντὸς τοῦ ὁποίου δεόν νὰ παραδοθοῦν τὰ γραπτά. Ὁ κανονικὸς χρόνος ἐξετάσεως, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν θεμάτων καὶ τὰς τυχόν ἐπεξηγήσεις ἐπ' αὐτῶν, εἶναι 2 ὥραι καὶ 30'. Ὁ ἐξεταστὴς ἔχει δικαίωμα, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ, νὰ περιορίσῃ τὸν χρόνον, ὄχι ὅμως κάτω τῆς ὥρας, ἢ νὰ αὐξήσῃ τοῦτον κατὰ ἡμίσειαν ὥραν, δηλώνων τοῦτο εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπαγόρευσιν τοῦ θέματος.

Ἄμα τῇ περατῶσει τῆς ἐξετάσεως, ὁ ὑποψήφιος ὀφείλει νὰ παραδώσῃ τὸ γραπτὸν καὶ νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης. Τὸ γραπτὸν παραδίδεται εἰς τὸν ἐξεταστὴν ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τῆς ταυτότητος τοῦ ὑποψηφίου. Συγχρόνως οὗτος καλύπτει τὸ ὄνοματεπώνυμόν του διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ φύλλου τοῦ γραπτοῦ προσκεκολλημένου τεμαχίου ἀδιαφανοῦς χάρτου. Ὁ ἐξεταστὴς σημειώνει τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως ἐκάστου γραπτοῦ.

Τὰ γραπτά μονογραφοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐξεταστοῦ καὶ ἐνὸς ἐπόπτοῦ. Τὰ οὕτω μονογεγραμμένα γραπτά παραδίδονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ εἰς τοὺς ἐξεταστὰς πρὸς βαθμολόγησιν, ὑποχρεομένους νὰ ἐπιστρέψουν ταῦτα ἐντὸς πέντε ἡμερῶν εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς, ὥστε ἀμέσως νὰ ἐκδοθοῦν τὰ ἀποτελέσματα.

ΓΟΝΕΥΣ

*Πῶς βαθμολογοῦνται τὰ γραπτά ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πλήρης ἐξασφάλις
δικαιοσύνης καὶ εὐθυκροσίας ;*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ κρίσις καὶ βαθμολόγησις τῶν γραπτῶν τῶν ἐξεταζομένων γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

"Ἐκαστος ἐξεταστὴς βαθμολογεῖ ἰδιαιτέρως ἕκαστον γραπτὸν,

καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς. Συνοπτικὴ φυσικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξέτασις τῆς Ἑλλάδος. Διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Ἑλλάδος : Νομοί, πρωτεύουσαι αὐτῶν. Κυριώτερα παραγόμενα καὶ ἐξαγόμενα προϊόντα κατὰ μεγάλας περιφερείας τῆς Ἑλλάδος. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος, ἐσωτερικαὶ συγκοινωνίαι, Δωδεκάνησος, Κύπρος, Βόρειος Ἡπειρος. Περιγραφή ταξιδίων ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

βαθμὸς δὲ τοῦ μαθήματος λαμβάνεται τὸ σύνολον τῶν δύο βαθμῶν.

Ἡ βαθμολόγησις γίνεται ἐπὶ γραπτῶν μὲ ἐσφραγισμένα τὰ ὀνόματα τῶν ἐξεταζομένων διὰ τεμαχίου χάρτου ἀδιαφανοῦς.

Ἐκαστος τῶν ἐξεταστῶν ἐκάστου μαθήματος βαθμολογεῖ ἅπαντα τὰ γραπτὰ εἰς ἰδίαν κατάστασιν, ἀγνοῶν τὴν βαθμολογίαν τοῦ συν-εξεταστοῦ. Ὅριστικὸς βαθμὸς εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν βαθμῶν τῶν δύο ἐξεταστῶν. Ἐὰν μεταξὺ τῶν βαθμῶν τούτων ὑπάρχη σημαντικὴ διαφορά, ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς ὀρίζει καὶ τρίτον ἐπανεξεταστήν, ὥστε ν' ἀποφευχθῇ οἰαδήποτε πλάνη*.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι ἀξία τῶν θερμότερων συγχαρητηρίων ἡ Σχολὴ διότι ἐκδίδει ἀμέσως τὰ ἀποτελέσματα. Οὕτω δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολὺ ἡ ἀγωνία τῶν ὑποψηφίων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

*Ὅχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ καθίσταται δυνατὴ ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων ἀπὸ 12-18 Ὀκτωβρίου, ἐνῶ εἰς ἄλλας Σχολὰς τὰ μαθήματα ἀρχίζουσι τὸν Νοέμβριον ἢ καὶ τὸν Δεκέμβριον.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἐχω διαβάσει λίαν ἐπαινετικὰ σχόλια διὰ τὰς «Ὁδηγίας τῶν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων». Πράγματι, τὰς διακρίνει μία συγκινητικὴ ἀνθρωπιά καὶ μία ἐξαιρετικὴ παιδαγωγικὴ ἀντίληψις, θὰ ἤθελα νὰ εἴπω στοργή, διὰ τὸν ἐξεταζόμενον.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σὰς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν διὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Πράγματι, ὁ τύπος καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ μας περιοδικὰ ἔγραψαν ἐνθουσιωδῶς διὰ τὰς «Ὁδηγίας» αὐτάς, αἱ ὁποῖαι διανέμονται δωρεὰν εἰς τοὺς ὑποψηφίους. Ἡ Σχολὴ διεπίστωσε πόσῃν εὐεργετικὴν ἐπιρροὴν ἔχουσι ἐπὶ τῶν ἐξεταζομένων.

---

* Ἡ βαθμολογία τῆς Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀλγέβρας εἶναι ἐνιαία, τοῦ οἰκείου βαθμοῦ ἀποτελοῦντος τὸν βαθμὸν τῶν Μαθηματικῶν.

Εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Ἰδεῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ σειρὰν : ὁ τρόπος χειρισμοῦ τοῦ θέματος, ἡ συνέπεια καὶ ἀριότης τῆς ἐκφράσεως, τὸ συνεκτικὸν τῆς φράσεως, ὁ πλοῦτος τῶν νοημάτων, ἡ ἀκριβολογία, ἡ καλολογικὴ ἀξία, ἡ σύνταξις καὶ ἡ ὀρθογραφία εἰς ἣν γλῶσσαν ἐπροτίμησεν ὁ ἐξεταζόμενος, ἡ τάξις τοῦ γραπτοῦ, ἡ καθαρογραφία. Ἐξετάζεται μόνον ἡ τεχνικὴ τῆς ἐκθέσεως* αἱ ἰδέαι δὲν κρίνονται. Γραπτὸν, ἐν τούτοις, μὲ ἀπόψεις σαφῶς ἀντιθέτους πρὸς τοὺς κειμένους νόμους, συνεπάγεται ἀποκλεισμὸν τοῦ ἐξεταζομένου ἀνευ κρίσεως.

Εἰς τὰ Μαθηματικὰ καὶ τὴν Γεωγραφίαν, πλὴν τῆς ὀρθότητος τῶν ἀπαντήσεων, ἐξετάζονται : ὁ τρόπος χειρισμοῦ τοῦ θέματος, ἡ συντακτικὴ καὶ γραμματικὴ ὀρθότης τῶν φράσεων, ἡ ὀρθογραφία, ἡ τάξις τοῦ γραπτοῦ, ἡ καθαρογραφία.

ΓΟΝΕΥΣ

Θὰ ζητήσω τὰς «Ὁδηγίας» αὐτὰς ἀπὸ τὴν Σχολήν. Πολὺ μοῦ ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ ἀνθρωπιὰ κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἐξετάσεων συντελεῖ πολὺ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν των.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Προσέξατε μερικά σημεῖα τὰ ὁποῖα μὲ συγκίνησι ἐνθυμοῦμαι, διότι μοῦ ἔκαμαν βαθυτάτην ἐντύπωσιν.

«Φροντίσατε νὰ εἰσθε εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξετάσεως τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν. Ἐὰν βραδύνετε, πρὸς μεγάλην μας λύπην θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις. Σκεφθῆτε πόσον αὐτὸ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ζωὴν σας...».

«Ἀπαγορεύεται πᾶν ὄτι γενῶ τὴν ὑπόνοιαν κακῆς χρησιμοποίησός του. Θέλομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἔρχεσθε νὰ ἐξετασθῆτε καὶ ὄχι νὰ ἐξαπατήσετε...».

«Συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν Ἐξεταστῶν καὶ τῶν Ἐποπτῶν διὰ νὰ διατηρηθῇ ἀτμόσφαιρα ἡρεμίας ἢ ὁποῖα σᾶς εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀποδείξατε ὅτι εἰσθε πολιτισμένοι ἄνθρωποι, ἀξιοὶ μιᾶς ἀνωτέρας μορφώσεως...».

«Ἀποβάλατε τὸν φόβον καὶ ἐργασθῆτε μὲ ἡρεμίαν. Τοῦτο πολὺ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σας. Μὴ ἐνοχλῆτε τὸν διπλανόν σας καὶ μὴ ἐπιτρέπειε νὰ σᾶς ἐνοχλοῦν. Μὴ ἀποπειραθῆτε νὰ ἀντιγράψετε. Θὰ ἀποβληθῆτε καὶ θὰ λάβετε βαθμὸν μηδέν. Σεβασθῆτε τὸν ἑαυτὸν σας, τοὺς συνεξεταζομένους σας καὶ τὴν Σχολήν, ἢ ὁποῖα σᾶς θέλει συνεργάτας καὶ ἐπομένως, εὐπρεπεῖς καὶ ἐντίμους...».

«Γράψατε ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας. Δύνασθε νὰ χρησιμοποιήσετε καθαρεύουσαν ἢ δημοτικὴν γλῶσσαν, ἀρκεῖ αὕτη συντακτικῶς καὶ γραμματικῶς νὰ εἶναι ὀρθή. Σεβόμεθα πᾶσαν γνώμην, διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν τὸ παράδειγμα νὰ μάθετε νὰ σέβεσθε καὶ σεῖς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Σᾶς βλέπομεν ὡς ἐλευθέρους ἄνθρώπους καὶ ἐπομένως ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἐκθέσετε τὴν γνώμην σας καὶ ὄχι νὰ μᾶς πληροφωρήσετε ποῖα εἶναι ἡ ἰδική μας».

«Βοηθήσατε τὸν ἐξεταστὴν νὰ σᾶς κρίνῃ εὐχερῶς καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν, διότι μὴ λησμονῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος. Οἱ Ἐξετασταὶ ἐνθυμοῦνται ὅτι καὶ αὐτοὶ ὑπῆρξαν ἐξεταζόμενοι. Βεβαιωθῆτε ὅτι θὰ σᾶς κρίνουν μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην. Εἶναι φίλοι ὄλων σας».

«Μὴ ἐπιχειρήσατε νὰ μεταχειρισθῆτε πλάγια μέσα. Θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις ἢ θὰ βαθμολογηθῆτε μὲ μηδέν. Ὁ χρησιμοποιοῦν πλάγια μέσα ὑποβιβάζει τὸν ἑαυτὸν του, προσπαθεῖ νὰ ἀδικήσῃ τοὺς συνυποψηφίους του, ἀποδεικνύει ἔλλειψιν ἠθους καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Σχολήν, παρακωλύει τὸ ἔργον της καὶ βλάπτει γενικώτερον τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Πολιτείαν. Ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ μόνον τὸν ἐξεταζόμενον».

«Μάθετε νὰ εἰσθε ἀξιοπρεπεῖς καὶ ὄχι ἀναροιστῶμενοι μὲ εὐτελεῖς μεθόδους. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἀπὸ τοὺς Νέους ἀναμένει τὸ Ἔθνος μίαν νέαν δημιουργικὴν ἐξόρμησιν, δυναμένην νὰ στηριχθῇ μόνον εἰς τὸ χρηστὸν ἦθος καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν».

παραλλήλου, ὑπάρχει ἡ ἄγνοια τοῦ συγχρόνου τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, τὰ κακὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποφευχθοῦν μόνον με μίαν βαθεῖαν κατανόησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Ἡ οὐσία δὲ αὐτῆ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος διαφεύγει ἀπὸ τοὺς ἀποφοίτους τῆς Μέσης Ἑκπαιδεύσεως, ὅταν ἔρχονται πρὸς τὴν Ἀνωτέραν.

Πάντως, τὸ κύριον θέμα δὲν εἶναι ποῖα ἡ κατάστασις τῶν εἰσερχομένων εἰς τὰς Σχολὰς τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἀλλὰ ποῖον εἶναι τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τῶν ἐξερχομένων. Τοῦτο βεβαίως θὰ δειχθῆ κατὰ τὴν σταδιοδρομίαν των, κατὰ τοὺς διαγωνισμοὺς πρὸς κατάληψιν δημοσίων θέσεων. Οἱ πτυχιούχοι μας—καὶ εἶναι τοῦτο πρὸς τιμὴν των—ἀγωνίζονται ἵνα αἱ θέσεις καταλαμβάνονται μόνον διὰ διαγωνισμῶν. Ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ ὕλικόν τὸ παραλαμβανόμενον ἀπὸ τὴν Σχολὴν εἶναι κατώτερον. Δὲν δύναμαι νὰ ἀποδείξω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, διότι δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸ ὕλικόν τῶν ἄλλων Σχολῶν πρὸς σύγκρισιν, οὐδὲ ἐπιθυμῶ νὰ κάμω συγκρίσεις, ἀλλὰ δι' αὐτὸ εἶναι ἀκόμη περισσότερο ἀξιοθαύμαστος ἢ ἐκτελουμένη ἐν τῇ Σχολῇ μορφωτικὴ ἐργασία, διότι οὐδεὶς δύναται σοβαρῶς νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ὑπολείπονται οἰουδήποτε ἄλλου πτυχιούχου. Δὲν νομίζετε ὅτι περιφανῆς ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι οἱ ἰδικοί μας πτυχιούχοι ἀγωνίζονται νὰ ἐπιβάλουν τὴν πρόσληψιν εἰς τὰς δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς θέσεις διὰ διαγωνισμοῦ, τὸν ὁποῖον τόσον ἀποφεύγουν ἄλλοι ;

ΓΟΝΕΥΣ

Τί εἶναι αὐτὸ τὸ «Δελτίον Πληροφοριῶν» ποῦ ζητεῖ ἡ Σχολὴ ἀπὸ τοὺς νεοεισερχομένους σπουδαστὰς ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολή, ἀποδίδουσα ἰδιαίτουσιν σημασίαν εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τῆς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ τὴν στατιστικὴν ἔρευναν παντὸς στοιχείου ἀφορῶντος αὐτοῦς, ἀπευθύνει, τόσον εἰς τοὺς πρωτοετείς ὅσον καὶ εἰς τοὺς δευτεροετείς καὶ τριτοετείς σπουδαστὰς, κατάλληλον ἐρωτηματολόγιον, ἀξιούσα κατὰ τὴν ἐγγραφῆν των τὴν παρ' αὐτῶν συμπλήρωσιν ἐιδικοῦ ἐντύπου : τοῦ «Δελτίου πληροφοριῶν». Τὸ δελτίον τοῦτο εἶναι διάφορον διὰ τοὺς πρωτοετείς ἀπὸ τὸ διὰ τοὺς τῶν δύο ἐπομένων ἐτῶν. Διὰ τοὺς πρωτοετείς περιλαμβάνει ἐν ὄλῳ 29 ἐιδικὰ ἐρωτήματα, ἐνῶ διὰ τοὺς τῶν ἄλλων ἐτῶν τὰ ἐιδικὰ ἐρωτήματα τοῦ Δελτίου περιορίζονται εἰς 14. Τὸ Δελτίον, κατ' ἀρχὴν, περιέχει τὰ συνήθη στοιχεῖα, ἅτινα εἶναι τὰ κάτωθι :

Ἀριθμὸς Μητρῶου Σχολῆς, ἐπώνυμον, ὄνομα, πατρώνυμον, τόπος γεννήσεως, νομός, ἔτος γεννήσεως, ἀριθμὸς μητρῶου δήμου ἢ κοινότητος, ἀριθμὸς καὶ χρονολογία πιστοποιητικοῦ τοῦ δήμου. Ἐπίσης, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ πτυχίου μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὁ τίτλος τοῦ σχολείου ἐξ οὗ προέρχεται ὁ σπουδαστής, ὁ βαθμὸς του εἰς τὸ πτυχίον τοῦτο καὶ ἡ διαγωγή.

Διὰ τοῦ Δελτίου καλεῖται, ἐπίσης, ὁ σπουδαστής νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ κάτωθι ἐιδικὰ ἐρωτήματα :

1) Ἐχετε ἄλλην σχολικὴν μόρφωσιν καὶ ποίαν; 2) Εἰσθε ἐγγεγραμμένος εἰς ἄλλην Σχολὴν καὶ ποίαν; 3) Ποίας ξένας γλώσσας γνωρίζετε μετριῶς; Καὶ ποίας ἑλληνικὰς καλῶς; 4) Γνωρίζετε γραφομηχανήν; στενογραφίαν;

5) Πρὸ τῆς ἐγγραφῆς σας εἰς τὴν Σχολὴν ἔχετε ἐργασθῆ; Ποῦ; Ἐπὶ πόσον χρόνον; ποίαν ἐργασίαν ἐξετελεῖτε; 6) Ἐργάζεσθε σήμερον καὶ ποῦ; Ποίαν ἐργασίαν ἐκτελεῖτε; Πόσας καὶ ποίας ὥρας ἀπασχολεῖσθε; 7) Ἀνήκτε εἰς ἐπαγγελματικὸν Σωματεῖον καὶ ποῖον;

8) Ποία ἢ διεύθυνσις σας; (δῶς... ἀριθ... συνοικία... τηλεφ...)
Μένετε παρὰ τῆ οἰκογενεῖα σας; παρὰ συγγενικῆ οἰκίᾳ... μόνος... 9) Ποίος ὁ κηδεμὼν σας ἐνταῦθα; (ὀνοματεπώνυμον... ἐπάγγελμα... διεύθυνσις...)

10) Ποία τὰ ἐπαγγελματικὰ σας ἐνδιαφέροντα; 11) Ἐχετε ἐπαγγελματικὴν δεξιότητα καὶ ποίαν; 12) Γενικῶς, ποία εἶναι ἡ κλίσις σας καὶ διατί τυχὸν δὲν τὴν ἠκολούθησατε;

13) Σὰς ἐνδιαφέρουν αἱ Καλαὶ Τέχναι καὶ ποῖαι; 14) Ἀρέσκεσθε εἰς τὴν μουσικὴν; Παίζετε ὄργανον καὶ ποῖον; Ἄδετε; Ἀπαγγέλετε; Σχεδιάζετε; 15) Σὰς ἐνδιαφέρει ὁ ἀθλητισμός; ὁ ἐκδρομισμός; 16) Εἰσθε μέλος σχετικοῦ σωματείου καὶ ποίου; 17) Ποία βιβλία καὶ περιοδικὰ προτιμᾶτε καὶ διατί;

18) Τί σὰς ἐπέσειε νὰ ἐγγραφῆτε εἰς τὴν Σχολὴν; 19) Ποία μαθήματα τοῦ Προγράμματος ἰδιαίτερος σὰς ἐνδιαφέρουν καὶ διατί; 20) Ὑπάρχουν μαθήματα ἐκτὸς τοῦ Προγράμματος τὰ ὁποῖα σὰς ἐνδιαφέρουν, καὶ διατί; 21) Γνωρίζετε ὅτι ἡ παρακολούθησις τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς εἶναι ὑποχρεωτικὴ; Ποίας καὶ πόσας ὥρας ὑπολογίζετε διὰ τὴν μελέτην σας;

22) Μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν σας ποῦ σκοπεύεται νὰ ἐγκατασταθῆτε; Τί ἐπάγγελμα θὰ ἐξασκήσετε; Διατί δὲν θὰ ἐγκατασταθῆτε εἰς τὴν ἐπαρχίαν σας; Διατηρεῖτε δεσμούς μετὰ τὴν γενέτειραν;

23) Ποίας κλάσεως εἰσθε; Ὑπηρετήσατε εἰς τὸν στρατόν; με ποῖον βαθμόν; εἰς ποῖον ὄπλον;

24) Ἐταξιθεύσατε εἰς τὸ ἐξωτερικόν; Πότε; Ποῦ; Ἐπὶ πόσον χρόνον; Τί σὰς ἔκαμε μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν;

25) Ὁ πατὴρ σας ζῆ; Ἡ μήτηρ σας; Ποῖον ἐπάγγελμα ἐξασκεῖ ἢ ἐξήσκει ὁ πατὴρ σας; Ποῖον ἢ μήτηρ σας;

26) Ποῦ μένει ἡ οἰκογενεῖά σας;

27) Δώσατε τὰς διευθύνσεις δύο προσώπων τὰ ὁποῖα σὰς γνωρίζουν (ὀνοματεπώνυμα, ἐπάγγελμα, διεύθυνσις).

28) Κατενοήσατε ὅτι σκοπὸς τῆς Σχολῆς εἶναι νὰ δημιουργήσῃ ἰκανοὺς ἐπαγγελματίας, κυλοὺς Ἑλλήνας καὶ χρησίμους ἀνθρώπους; Ὑποσχέσθε νὰ συνεργασθῆτε εἰς αὐτό;

29) Ἐχετε ἄλλο τι νὰ προσθέσετε, σχετιζόμενον μετὰ τὴν ζωὴν σας, τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς σας ἀνησυχίας, τὰς φιλοδοξίας σας; Ἐμπιστευθῆτε το με θάρρος καὶ εὐλικρίνειαν εἰς ἡμᾶς; Εἰμεθα φίλοι σας.

Καὶ τὸ δελτίον τελειώνει μετὰ τὰς ἀκολουθοῦσας συστάσεις τῆς Σχολῆς:
«Δώσατε ἀκριβεῖς πληροφορίες. Τὸ παρὸν Δελτίον εἶναι ἀπολύτως

έμπιστευτικόν. Σκοπός του είναι νά διευκολύνη τήν Σχολήν: α) νά γνωρίση καλύτερον τούς σπουδαστάς της και β) νά ἐκτελέσῃ κατά τόν δυνατόν ἀποτελεσματικώτερον τρόπον τὸ παιδαγωγικόν της ἔργον. Διατυπώσατε ἀπολύτως ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας. Πρέπει νά κατανοήσετε ὅτι ἡ Σχολή συζητεῖται καὶ δέχεται πᾶσαν ὀρθήν ἀποψιν. Ὁ Διδάσκαλος δὲν παρέχει ἀπλῶς γνώσεις· εἶναι ἐπίσης φίλος, σύμβουλος, καθοδηγητὴς καὶ συνεργάτης τοῦ σπουδαστοῦ. Ἀποβλέψατε μὲ ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν καὶ βοηθήσατέ την εἰς τὸ ἔργον της. Ἡ συνεργασία καὶ ἡ ἀμοιβαία κατανόησις διδασκάλου καὶ σπουδαστοῦ εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς μορφωτικῆς προσπάθειάς μας. Μὴ παρασύρεσθε ἀπὸ δημοκρατίας αἱ ὁποῖαι σᾶς ὑποβιβάζουν.

Δὲν γνωρίζω πόσον ἀποκρυσταλλωμένα εἶναι αἱ ἀπόψεις τῶν σπουδαστῶν ὅταν εἰσελθοῦν εἰς τὴν Σχολήν, ἔν ὅμως γνωρίζω καλῶς: ὅτι ὅταν ἐξέρχονται εἶναι ἔμπλεοι ἀπὸ τὰ ἑλληνικά καὶ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά τῆς Σχολῆς. Πιστεύουν εἰς τὴν ἱστορικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀποστολήν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὡς κυριάρχου καὶ ἀνεξαρτήτου μονάδος μέσα εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς ἐλευθέρως εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Τὸ «Ἐρωτηματολόγιον» ἐπομένως εἶναι ἐκπαιδευτικόν μέσον ἀντιρρητοῦ χρησιμότητος, ὄργανον φωτισμοῦ μας καὶ καθοδηγήσεως τῆς Σχολῆς εἰς τὸ παιδαγωγικόν της ἔργον, διότι ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ πιστεύει ὅτι καὶ τὰ ἀνώτατα σχολεῖα εἶναι παιδαγωγούντα ἰδρύματα καὶ ὄχι μόνον πηγαὶ «ἐπιστημονικῶν γνώσεων».

ΓΟΝΕΥΣ

Πόσα ἔτη διαρκοῦν αἱ σπουδαὶ εἰς τὴν Σχολήν ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅπως καὶ εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. καὶ τὴν Πάντειον ἡ διάρκειά των σπουδῶν εἶναι τριετής. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται ἐξέτασιν ἐπὶ τῆς διδασθείσης ὕλης κατὰ τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Ἐπὶ πλέον ὁ σπουδαστής, διὰ νά ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα νά προσέλθῃ εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις, δεόν νά παρουσιάσῃ πιστοποιητικὸν εὐδοκίμου ἐξαμήνου ὑπηρεσίας εἰς μίαν ἐπιχείρησιν ἢ δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐυρίσκω ἄριστον τὸν νεωτερισμὸν αὐτόν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν γνωρίζω ἂν πρόκειται περὶ νεωτερισμοῦ, δεδομένου ὅτι διὰ νά γίνῃ κανεὶς δικηγόρος ἀπαιτεῖται ἐπίσης πρακτικὴ διετής ἀσκήσις. Ἄλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος συνδυάζει τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν μὲ τὴν πρακτικὴν κατάρτισιν καὶ ἐπομένως πράγματι ἐμφανίζεται ὄριμος πρὸς ἐξέτασιν, διὰ νά τύχῃ πτυχίου βίβλῃ τοῦ ὁποῦ θά ἀσκήσῃ ἔν ἐπάγγελμα.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐὰν ἀντελήφθῃ καλῶς, ὁ σπουδαστής εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν, ἐκτὸς τῆς καθ' ἑκάστον σχολικὸν ἔτος τμηματικῆς ἐξετάσεως, ὑφίσταται καὶ εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μάλιστα, όπως και εις την Νομικήν Σχολήν. Ὁ σπουδαστής διακιοῦται νὰ δώσῃ πτυχιακὰς ἐξετάσεις κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος, ὑπὸ τὰς ἐξῆς προϋποθέσεις: α) νὰ ἐπιτύχῃ φυσικὰ εἰς τὴν τρίτην τμηματικὴν ἐξέτασιν, β) νὰ ἔχῃ πιστοποιητικὸν ἑξαμήνου πρακτικῆς ἀσκήσεως, ὅπως ἑστὶν εἰπὼν ἀνωτέρω, γ) νὰ ἔχῃ ὑποβάλῃ μίαν μελέτην ἐπὶ θέματος σχετιζομένου μὲ τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ Σχολῇ καὶ δ) νὰ ἔχῃ ἐκτελέσει μίαν βιομηχανικὴν ἢ ἐμπορικὴν ἔρευναν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἰς τί συνίστανται αὐταὶ αἱ πτυχιακαὶ ἐξετάσεις;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὁ σπουδαστής κρίνεται πλέον ἐν τῷ συνόλῳ του ἐὰν εἶναι ἄξιος νὰ καταστή πτυχιούχος τῆς Σχολῆς. Ἡ ἐξέτασις ἀναφέρεται εἰς ζητήματα τῆς θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης οἰκονομίας, ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐργοστασίων γενικῶς, καὶ εἰδικώτερον βιομηχανικῆς λογιστικῆς, ἐμπορικῆς καὶ ἐργατικῆς δικαίου, βιομηχανικῆς τεχνολογίας καὶ ἐμπορευματολογίας. Ὡς ὀρθῶς τονίζει ὁ «Ὁδηγὸς Σπουδῶν», ὁ ὑποψήφιος δὲν ἐξετάζεται εἰς λεπτομερείας ἢ τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων τῶν Καθηγητῶν ἀλλ' εἰς γενικὰ προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ὥστε νὰ κριθῇ ἡ ἀντίληψις του κυρίως καὶ ἡ πνευματικὴ του ὀριμότης, ἐν συνδυασμῷ φυσικὰ πρὸς τὰς ἀπαραίτητους νομικὰς, οἰκονομικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις.

Πρέπει νὰ εἶναι τόνισον ὅτι ὁ σπουδαστής πρέπει νὰ ἀποδείξῃ κατανόησιν καὶ ὄχι νὰ ἀναμνησκάζῃ τοὺς ὀρισμοὺς καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ ὅτι ἐμελέτησε τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἀναγνωρίζω εἰς ὅλα αὐτὰ πού μοῦ λέγετε πρωτοτυπίαν καὶ ἀνωτερότητα, πραγματικὸν παιδαγωγικὸν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ θέλω νὰ μάθω ποῖα εἶναι τὰ διδασκόμενα μαθήματα, καὶ ἰδίως ποῖα εἶναι τὰ νέα μαθήματα, τὴν διδασκαλίαν τῶν ὁποίων εἰσήγαγεν ἡ Α.Σ.Β.Σ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Παρουσιάζει ἡ Σχολὴ ἰδιορρυθμίαν, διότι ἡ διδασκαλία δὲν γίνεται μόνον ἀπὸ ἔδρας ἀλλ' ἐπεκτείνεται εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας, εἰς τὰ ἐργοστάσια, τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικά γραφεῖα, εἰς τὰ καταστήματα, μὲ τὴν γόνιμον συνεργασίαν ὄλων τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως, ὥστε ὁ συνδυασμὸς τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξεως νὰ εἶναι πλήρης καὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον καρποφόρος.

Παρουσιάζει ἡ Σχολὴ ἰδιορρυθμίαν, διότι παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν ἐφαρμόζεται—ὅπου εἶναι δυνατόν—ἡ περιπτωσιακὴ μέθοδος, τὸ case system.

Πιστεύομεν ὅτι θεωρία καὶ πράξις εἶναι ἔννοια ἀλληλοσυμπληρούμενα. Ἡ διδασκαλία δὲν εἶναι ἐμπειρικὴ, ὅπως καὶ δὲν διδάσκονται ἀφηρημένοι ἔννοια, δυνάμενα νὰ ἀποτελέσουν μόνον θέμα

έρευνών του επιστημονικού εργαστηρίου. "Όταν λέγουμε ότι η Σχολή μας κάμνει πρακτικήν διδασκαλίαν, έννοούμε ότι ως βάσιν λαμβάνει περισσότερο τὰ πραγματικά γεγονότα του καθημερινού βίου και όχι ότι ύποβιβάζει τὸ επίπεδον τῆς διδασκαλίας. Πάντοτε ἔχει ὅπ' ὄψιν ὅτι ὁ καθαρὸς πρακτικὸς δὲν δύναται νὰ ἀνυψωθῆ ὑπεράνω τῆς θεώσεώς του καὶ αἱ ἰδέαι του στηρίζονται εἰς τὴν ἀπλὴν ἐμπειρίαν του καὶ συνεπὼς δὲν δύναται νὰ ἔχη τὴν γενικὴν ἐπισκόπησιν τῶν πραγμάτων. Ἡ πράξις ὅμως πρέπει νὰ ἀποτελῆ τὴν ἐπίστεψιν τῆς θεωρίας καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς χρησιμότητός της. Οὕτω, ἡ θεωρία ἀποκτᾶ ἐνδιαφέρον καὶ χρησιμότητα μόνον ὅταν ἐνσαρκώνεται, ὅταν δηλονότι ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συγκεκριμένους περιπτώσεις τοῦ οικονομικοῦ βίου.

Δι' αὐτὸ λέγομεν ὅτι ἡ Σχολὴ μας εἶναι ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων δὲν εἶναι αὐθαίρετον κατασκευάσμα. Τὸ πρόγραμμα τῆς διδασκείας ὕλης, ὡς καὶ αἱ κατευθύνσεις καὶ οἱ σκοποὶ καὶ τὰ ὄρια ἐκάστου μαθήματος, εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς συντονιστικῆς ἐργασίας τῶν πέντε Ἐπιτροπῶν Προγράμματος. Δὲν εἶναι βεβαίως τὸ ὀριστικόν, διότι ἡ Σχολὴ εἶναι κατὰ τῆς ἀποστεώσεως, διότι γνωρίζει ὅτι ἡ ζωὴ ἐξελίσσεται, αἱ ἀνάγκαι πληθύνονται, αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται. Τὰ σχολικὰ προγράμματα δεόν νὰ προσαρμόζονται πρὸς τὴν ζωὴν, διότι ἡ ζωὴ δὲν ἐννοεῖ νὰ παραμῆνῃ ἀκίνητος καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ προσαρμοσθῆ πρὸς τὰ ἀπολιθωμένα προγράμματα τὰ ἔξω τῆς ζωῆς καὶ τὰ ἔξω τῆς δράσεως. Ἡ Σχολὴ συνεχῶς μελετᾷ καὶ βελτιώνει τὸ Πρόγραμμά της, ἐρευνῶσα διαρκῶς ποῖαι εἶναι αἱ νέαι κοινωνικαὶ ἀνάγκαι, διὰ νὰ προσαρμόζῃ πρὸς αὐτάς τὴν ἐκπαιδευτικὴν διαδικασίαν.

Εἰς Τρίτος

Ἄσχετος οὗτος τοῦ προγράμματος περιποιεῖ ὄντως τιμὴν εἰς τὴν Σχολὴν σας. Εἶναι πράγματι λυπηρὸν ὅτι ἄλλαι Σχολαὶ λειτουργοῦν βάσει ἀπερχομένων Ὄργανισμῶν. Εἶναι θλιβερόν ὅτι ἡ Πολιτεία δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἔγιναν δύο πόλεμοι παγκόσμιοι καὶ διεθνεῖς κοινωνικαὶ καὶ οικονομικαὶ ἀναστατώσεις. Νέα προβλήματα ἀνέκυψαν καὶ νέα μαθήματα κατέστησαν ἀναγκαῖα.

Γονεῦς

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων εἶναι ἀπογευματινῆ; καὶ διατί; ἔχει τοῦτο σημασίαν τινά;

Πτυχιούχος

Ἐθεωρήθη σκόπιμον ἡ διδασκαλία νὰ γίνεται κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διότι συμφέρει εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς ἢ προσέλκουσι καὶ νέων ἐργαζομένων, καθόσον οὕτω συνδυάζεται, κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, ἡ σχολικὴ μόρφωσις μετὰ τὴν πείραν τῆς οικονομικῆς ζωῆς. Ἡ ἐπαγγελματικὴ σχολὴ ἀποτελεῖ προέκτασιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀπασχόλησις εἶναι συμπλήρωμα καὶ ὀλοκλήρωμα τῆς ἐπαγγελματικῆς σχολικῆς μορφώσεως. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ Σχολὴ μας, ἡ ὁποία ἠδύνατο κάλλιστα νὰ εἶναι πρωινή,

ἐπιμένει ἐπὶ τῆς ἀπογευματινῆς ἐργασίας, διὰ νὰ συνδυάσῃ τὴν θεωρίαν μὲ τὴν πράξιν.

Σημειώσατε ὅτι καὶ εἰς ἄλλας Σχολὰς (π.χ. τὴν Πάντειον) ἡ διδασκαλία εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀπογευματινὴ, ὅπως καὶ εἰς τὴν Σχολὴν μᾶς. Πάντως, εἰς ὅλα τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς ἀνωτέρας Σχολὰς τοῦ κόσμου ἡ διδασκαλία γίνεται καὶ τὸ ἀπόγευμα, χωρὶς νὰ θεωρῆται διάφορος ἢ ἀπογευματινὴ διδασκαλία ἀπὸ τὴν πρωινήν. Ἀντίθετος ἄποψις εἶναι ἀπλῶς ἀνόητος. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔχουν γίνει συστηματικαὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔρευναι καὶ ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι οὐδεμία διαφορὰ μεταξὺ πρωινής καὶ ἀπογευματινῆς ἐργασίας ὑπάρχει.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τοὺς ἐργαζομένους νὰ σπουδάσουν, νὰ μορφωθοῦν καὶ νὰ βελτιώσουν τὴν θέσιν των. Τοὺς περιβάλλει μὲ ἰδιαιτέραν στοργὴν καὶ ἐκτίμησιν, διότι, ἀντὶ τοῦ καφενεῖου καὶ τῆς ραστώνης, προτιμοῦν τὸ θρανίον καὶ τὴν μάθησιν, διότι, ἀντὶ μετὰ τὸν μόχθον τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν ἀπασχολήσεως νὰ παραδιδῶνται εἰς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν διασκέδασιν, προσέρχονται μετὰ χαρακτηριστικῆς προθυμίας καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὰ μαθήματά των.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἰς τὴν Χώραν ὅπου διδάσκεται ἡ συγκινητικὴ καὶ ὑποδειγματικὴ ἱστορία τοῦ Φρεάντλη, ἡ μόρφωσις δὲν δύναται νὰ εἶναι προνόμιον τῶν ὀλίγων ἀλλ' ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία ἔχουν χρέος νὰ ὑποβοηθήσουν ὥστε νὰ καταστῇ αὕτη κτῆμα ὅλων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν φοιτοῦν καὶ ἐργαζόμενοι δὲν δύναται τὸ παράπαν νὰ μεταβάλλῃ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς. Ἀλλωστε, εἰς πᾶσαν Σχολὴν, καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, σπουδάζουν νέοι ἐργαζόμενοι συγχρόνως καὶ ἄξιοι πάσης προστασίας ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας. Ἀλλ' οὐδεμία Σχολὴ καὶ οὐδὲν λογικεῦσθαι Κράτος διανοήθη ποτὲ νὰ μεταβάλλῃ τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν διδακτέαν ὕλην χάριν τῶν ὀλίγων ἐργαζομένων καὶ εἰς βᾶρος τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Αἱ Σχολαὶ εἶναι πνευματικὰ καὶ ὄχι φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα.

Εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν διδάσκονται ὅλα τὰ μαθήματα τὰ διδασκόμενα εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε., μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι: α) Ἡ διδασκαλία τοῦ Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου εἶναι περιορισμένη εἰς τὴν δέουσαν ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν. Εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. δίδεται ἰδιάζουσα προσοχὴ εἰς τὰ Νομικά, δεδομένου ὅτι οἱ πτυχιούχοι τῆς ζητοῦν νὰ ἐγγράφωται—καλῶς ἢ κακῶς—εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν. β) Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων ἔχει ἐπαγγελματικὸν κυρίως χαρακτῆρα. «Τὸ χρήσιμον διδακτέον», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν λακωνικὴν ἔκφρασιν μεγάλου παιδαγωγοῦ.

Ἡ Σχολὴ ἰδιαιτέρως ἔχει στρέψει τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διότι ἀπὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου «ἀνεκαλύφθη ὁ ἄνθρωπος» ὡς συντελεστὴς τῆς παρα-

γωγής, παραπλεύρως πρὸς τὰ ὕλικά κεφάλαια. Δὲν ἀποτελεῖ, βεβαίως, πρωτοτυπίαν τῆς Σχολῆς, δεδομένου ὅτι ἀπὸ ἐτών εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αἱ Σχολαὶ—γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ—ἔχουν περιλάβει, ὡς κύρια πλέον μαθήματα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα προβλήματα. Ἀποτελεῖ, ὅμως, δικαίαν ὑπερηφάνειαν τῆς Σχολῆς ὅτι πρώτη αὐτὴ—καί, δυστυχῶς, ἀκόμη μόνη—ἐξήτασε καὶ ἐδίδαξεν ὀλοκληρωμένα τὰ προβλήματα: τὰ ὄργανωτικά, τὰ κοινωνικά, τὰ διοικητικά, τὰ ὑγιεινολογικά, τὰ ψυχοτεχνικά, τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸν ἀνθρώπινον, ὡς συντελεστήν τῆς μείζονος ἀποδόσεως εἰς τὴν παραγωγὴν. Δὲν δύναται τις σήμερον νὰ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκονομίας—πολὺ περισσότερον νὰ τὴν διευθύνῃ—ἐὰν δὲν εἶναι ὄχι ἀπλῶς ἐνημερωμένος ἀλλὰ πλήρως κατατοπισμένος εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι προηγῆθη εἰς τὴν ἔρευναν καὶ διδασκαλίαν τῶν προβλημάτων τούτων, διότι αὐτὴ πρώτη ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ τοῦ 1945, ἐδίδαξε τὴν «παραγωγικότητα», ἡ ὁποία κατέστη πλέον διεθνὲς κοινωνικὸν σύνθημα, διότι εἶδε μὲ σύγχρονον ὄμμα τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις ἐντὸς τῆς ἐργασίας, καὶ διότι εὔρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ καθορίσῃ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, τὸν «παραγωγὸν—ἄνθρωπον».

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἰς τὴν Γερμανίαν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον διεπίστωσαν τὴν ἔλλειψιν «στελεχῶν διοικήσεως» ἱκανῶν νὰ διοικήσουν τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἰδίᾳ τὰς βιομηχανικάς, ἐντὸς τῶν νέων ἀντιλήψεων περὶ τῶν μονάδων αὐτῶν ὡς ἀνηκουσῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κοινωνίας. Ὡς γνωστὸν ἐδημιούργησαν νέον τύπον ἐπιστήμονος, τὸν «οἰκονομολόγον μηχανικόν» (Wirtschaftsingenieur), μὲ πραγματικὴν κοινωνιολογικὴν καὶ οικονομικὴν μόρφωσιν καὶ μὲ τὴν ἐπιβεβλημένην τεχνικὴν ἐνημέρωσιν. Οἱ Γερμανοὶ εἶναι πολὺ ὑπερήφανοι διὰ τὸν τύπον σχολῆς ὃ ὁποῖος ἐδημιουργήθη εἰς τὴν βιομηχανικὴν πόλιν τῆς Καρlsruύης, ὅπου ἡ μόρφωσις παρέχεται εἰς ἕξ ἐξάμηνα.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ αισθανώμεθα πολλὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν Σχολὴν μας, ἡ ὁποία προηγῆθη καὶ ἔδωσε τὸν ὀρθὸν τύπον τοῦ σχολείου διὰ τὸν καταρτισμὸν διοικητικῶν στελεχῶν. Δι' αὐτὸ ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ Α.Σ.Β.Σ. εἶναι ἀπολύτως συγχρονισμένον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα. Ἡ καθυστερημένη οἰκονομία μας ἐξηγεῖ τὰς ἐναντίον τῆς ἀντιδράσεις ἀλλὰ καὶ ἀποδεικνύει πόσον ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἱκανῶν καὶ ἀποδοτικῶν στελεχῶν διοικήσεως.

ΓΟΝΕΥΣ

Θὰ μοῦ ἦτο πολὺ χρήσιμον νὰ γνωρίζω ποῖα μαθήματα διδάσκονται εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. καὶ ποῖα εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σὰς τὰ ἀναφέρω ἄνευ παρατηρήσεων καὶ σχολίων. Εἰς σὰς ἀπόκειται νὰ κρίνεται τὰς διαφοράς.

	<u>A.Σ.Β.Σ.</u>	<u>A.Σ.Ο.&Ε.Ε.</u>
Πολιτική Οικονομία	5	5
Οικονομική Πολιτική	5	5
Ίδιωτική Οικονομική	3	5
Δημοσία Οικονομική	3	5
Τελων. και Δασμολ. Νομοθεσία και Πολιτική	2	—
Οικονομική Ίστορία	1	5
Τεχνική Οικονομικού βίου	4	—
Λογιστική	15	14
Στατιστική	3	—
Οικονομικά Μαθηματικά	3	5
Οικονομική Γεωγραφία	2	5
Δημόσιον Δίκαιον	2	10
Ίδιωτικόν Δίκαιον	5	10
Έμπορικόν Δίκαιον	4	5
Διεθνές Δίκαιον	—	5
Μεταλλευτική Οικονομία και Δίκαιον	1 ¹ / ₂	—
Όργάνωσις Έπιχειρήσεων	6	—
Κοινωνική Πολιτική και Έργατικόν Δίκαιον	3	—
Ψυχοτεχνική	1 ¹ / ₂	—
Βιομηχανική Ύγιεινή	1 ¹ / ₂	—
Όργάνωσις Έργοστασίων	3	—
Βιομηχανική Τεχνολογία	6	—
Χημεία και Έμπορευματολογία	6	10

Έκτός τούτων, εις την ΑΣΒΣ διδάσκονται Γαλλικά, Άγγλικά και Στενογραφία, εις δέ την ΑΣΟ & ΕΕ Γαλλικά, Άγγλικά και Γερμανικά.

ΓΟΝΕΥΣ

Με υποχρεώνετε πολύ εάν μου εκθέσετε τον τρόπον της διδασκαλίας, τας βάσεις της και τας μεθόδους της.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Η βάση της διδασκαλίας εις τὰ ανώτερα πνευματικά Ίδρύματα είναι ή επιστημονική των σπουδαστών κατάρτισις, ή άσκησις της σκέψως των εις γενικωτέρας των ζητημάτων έπισκοπήσεις, όπως είναι και ή παροχή συστηματικών γνώσεων. Κατά τοϋτο διαφέρουν ταϋτα από τὰ σχολεία της Μέσης Έκπαιδύσεως, τὰ άποσκοποϋντα εις την γενικήν ή ειδικήν έγκυκλοπαιδικήν των μαθητών κατάρτισιν.

Εις τὰ Πανεπιστήμια ή επιστημονική μόρφωσις, ή έρευνα της Άληθείας άποτελεί τον μοναδικόν σκοπόν, διό και ή διδασκαλία, πολλάκις, των διαφόρων κλάδων της Έπιστήμης ή και θεμάτων του αύτου κλάδου είναι άσύνδετος προς την λοιπήν καθ' ώρισμένον Άκαδημαϊκόν έτος έπιδιωκομένην μόρφωσιν.

Τοϋτο δέν δύναται να γίνεται άπολύτως προκειμένου περι Ίδρυμάτων ανηκόντων εις την ανωτάτην βαθμίδα της Έπαγγελματικής Έκπαιδύσεως, εις τὰ όποια, παραλλήλως προς την επιστημονικήν έρευ-

ναν, δέον να επιδιώκεται και να επιτυγχάνεται η άρτία μόρφωσις του σπουδαστοῦ ὡς αὐριανοῦ ἐπαγγελματίου.

Ἀπόρροια τῆς βασικῆς ταύτης παιδαγωγικῆς σκέψεως εἶναι ἡ ἀνάγκη εἰς τὰ ἀνώτερα ἐπαγγελματικά σχολεῖα : α) ὀλοκληρωμένης διδασκαλίας ἐκάστου μαθήματος και β) συντονισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων. Ἀμφότεραι αἱ βασικαὶ αὗται κατευθύνσεις ἀκολουθοῦνται πιστῶς και κατὰ τρόπον ἀναντιρρήτως ὑποδειγματικῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σχολῇ. Οὕτω και ἡ ἐπιτελεσθεῖσα ἐν τῇ Σχολῇ κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐργασία τὴν γραμμὴν ταύτην τῆς ὀλοκληρωμένης και συντονισμένης διδασκαλίας ἠκολούθησεν, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Ἐπιτροπῆς Προγράμματος και ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐνότης τῶν ἐκπαιδευτικῶν σκοπῶν εἶναι ἐπίτευγμα τῶν παιδαγωγικῶν συζητήσεων και προσπαθειῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, και δὲν ἀποτελεῖ παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνότητος τὸ γεγονός ὅτι διακεκριμένων κλάδων μιᾶς Ἐπιστήμης ἡ διδασκαλία ἔχει ἀνατεθῆ εἰς εἰδικούς, διότι ἐν τῇ Σχολῇ ἔχει πλήρως πραγματοποιηθῆ ὁ συντονισμὸς τῆς διδασκομένης ὕλης, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῶν Μαθημάτων και ἐντὸς τῆς ἐπιβεβλημένης, φυσικᾶ, ἀκαδημαϊκῆς ἐλευθερίας. Οὕτω, εἰς τὴν ἡμετέραν Σχολὴν ἔχει ἀποφευχθῆ και ὁ κίνδυνος τῶν κενολόγων γενικεύσεων τοῦ μοναδικοῦ Καθηγητοῦ ἐνὸς μαθήματος ἢ τὸ ἄτοπον τῆς ὑπερεκτιμήσεως τῆς ἀξίας ἐνὸς κύκλου γνώσεων, εἰς ὃν τυχὸν εἰδικεύεται ὁ μοναδικὸς Καθηγητής.

Διὰ τὴν ἀνωτέρω προσπάθειαν, ἡ Σχολὴ δικαίως καυχᾶται ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἐπιστημονικὸν Ἴδρυμα ἀλλὰ συγχρόνως και παιδαγωγικόν, ἐργαζόμενον βάσει καθωρισμένων παιδαγωγικῶν ἀρχῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων συστηματικῶς μελετᾶται και ἐρευνᾶται, ὅπως παρακολουθεῖται και ἐλέγχεται.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἶναι ἐμφανεῖς, πράγματι, αἱ διαφοραί. Ἡ ΑΣΒΣ εἶναι Ἴδρυμα ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως μὲ ἐκδηλον τὴν προσοχὴν πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Καταφανῆς εἶναι και ἡ προσοχὴ τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. πρὸς τὰ νομικὰ μαθήματα, ἐνὼ ἡ Α.Σ.Β.Σ. παρέχει ἀπλήν νομικὴν ἐνημέρωσιν εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς.

Σημειώσατε ὅτι ἀνάλογον πρὸς τῆς Α.Σ.Β.Σ. εἶναι τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἀνωτέρων Ἐμπορικῶν Σχολῶν τῆς Γαλλίας και τῶν Ἀνωτέρων Ἐμπορικῶν Ἰνστιτούτων τοῦ Βελγίου. Ἡ Σχολὴ εἶχεν ὑπ' ὄψιν τῆς δλα τὰ σύγχρονα προγράμματα τῶν παρομοίων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων τῆς Εὐρώπης και τῆς Ἀμερικῆς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Μὲ πολλὴν χαρὰν ἐδιάβασα τὰς εὐμενεστάτας κριτικὰς περὶ τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς τῶν Ἀμερικανῶν ἐμπειρογνομόνων τοῦ Κέντρου Πα-

ραγωγικότητος, τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Harvard κ.κ. Camings καὶ Argyris, ὅπως καὶ τοῦ εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου τῆς UNESCO Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Louvain (Βελγίου) κ. De Bie.

ΓΟΝΕΥΣ

Πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ μάθω τί λέγουν αἱ ἐκθέσεις τῶν διαπρεπῶν αὐτῶν ἐπιστημόνων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν ἀναφέρω τί λέγουν περὶ τῶν ἄλλων Σχολῶν διότι δὲν νομίζω ὅτι προάγεται ἡ συζήτησίς μας μὲ τὰ δυσμενῆ σχόλια τῶν ἀνωτέρω Καθηγητῶν διὰ τὰς ἄλλας Σχολάς. Περιορίζομαι λοιπὸν νὰ σὰς διαβάσω τί λέγουν διὰ τὴν ἰδικήν μας Σχολήν.

Ὁ κ. Argyris λέγει : «Φθάνομεν τέλος εἰς τὴν νεωτέραν Σχολήν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν τομέα αὐτόν, ἡ ὁποία ὀνομάζεται Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ἡ Σχολὴ στηρίζεται κυρίως εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ παράσῃ σταθεράν, βασικὴν ἀλλὰ καὶ χρήσιμον μόρφωσιν, τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου μὲ τὰ κολλέγια, εἰς νέους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, οἱ ὅποιοι κάποιαν ἡμέραν πιθανὸν νὰ λάβουν ἡγετικές θέσεις εἰς τὴν βιομηχανίαν (1).

Λόγῳ τῆς προσφάτου ἰδρύσεώς τῆς ἡ Σχολῆς δὲν τυγχάνει τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς Κυβερνήσεως ὡς πλήρως ὁμότιμος μὲ τὰ Ἀνώτερα Ἰδρύματα. Ἐν τούτοις συνεχῶς μοῦ ἔλεγον (ἄτομα ποῦ δὲν σχετίζονται μὲ τὴν Σχολήν) ὅτι λόγῳ : α) τῆς ἀξιοπροσέκτου ἀναπτύξεως τῆς ὁποίας παρουσίασε τὸ Ἰδρυμα αὐτό, β) τῶν ἀκαδημαϊκῶν του βλέψεων καὶ τῶν ἐπιπέδων του καὶ γ) τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ ἰδιαιτέρως προικισμένου ἐκπαιδευτικοῦ του προσωπικοῦ, ἡ ἐπίσημος ἀναγνώρισις θεωρεῖται ὡς βεβαία ἐντὸς συντόμου διαστήματος εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον.

Προσωπικῶς ἐλπίζω ὅτι ἡ ἀναγνώρισις θὰ πραγματοποιηθῇ συντόμως, διότι ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι ἕν θαυμάσιον φυτὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναπτυχθοῦν τὰ πρῶτα μαθήματα καὶ αἱ ἔρευναι περὶ τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων εἰς τὴν βιομηχανίαν. Ἡ Σχολὴ δὲν ἀποβλέπει μόνον εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανίας. Οἱ καθηγηταὶ τῆς ἐκδηλώνουν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ βασικὰ ἀνθρώπινα προβλήματα, πρᾶγμα τὸ ὅποιον τὴν καθιστᾷ, κατὰ τὴν γνώμην μου, καλὴν ἐστίαν διὰ μίαν ἀπαρχήν. Ἐπὶ πλέον δὲν πρέπει νὰ παραρῶν τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα παρουσιάζει τὸ γεγονός ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι νέα. Μέχρι τοῦδε (καὶ προσπαθεῖ νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸ μέλλον) δὲν ἔχει δεσμευθῆ μὲ φορτικὰ παραδόσεις καὶ κώδικας οἱ ὅποιοι ἀπὸ καιροῦ ἔχουν ἀπολέσει τὴν χρησιμότητά των.

Τὸ σπουδαιότερον σημεῖον τῆς δράσεώς τῆς εἶναι ὅτι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρυσόχοῦ ἀναπτύσσονται εἰς τοὺς σπου-

1) Ἡ λέξις «βιομηχανία» μνημονεύεται ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιάν τῆς.

δαστάς μερικά από τας πλέον προσφάτους αρχάς περί τών ανθρωπίνων σχέσεών.

Τέλος, οι αντιπρόσωποι τής Σχολής με τούς όποιους ώμίλησαν μεν έξεδήλωσαν τόν ένθουσιασμόν των διά τó ένδεχόμενον να έχουν ένα ξένον καθηγητήν ό όποιος να διδάξη μαθήματα σχετικά με τας ανθρωπίνους σχέσεις και να εκπαιδεύση έρευνητάς. Οι αντιπρόσωποι τής Σχολής πιστεύουν ώσαύτως ότι είναι άπολύτως δυνατόν να δοθή εις τά σχετικά μαθήματα άκαδημαϊκόν επίπεδον ίσον με τó διδόμενον εις άλλα. Έπίσης έβεβαίωσαν ότι εις περίπτωσιν έλεύσεως τού ώς άνω μνημονευομένου ξένου καθηγητού θα κάμουν πάν τó δυνατόν επί-κοινωνούντες με άλλας Σχολάς ώστε οι σπουδασταί των τελευταίων αυτών οι ένδιαφερόμενοι διά τας ανθρωπίνους σχέσεις να έχουν τήν δυνατότητα να παρακολουθήσουν τά μαθήματα.

Ό κ. Camings λέγει τά έξης : «Ό καθηγητής κ. Χρυσόχοβ, τής Βιομηχανικής Σχολής, παρέσχε πολύτιμον ένίσχυσιν εις τήν ομάδα μας, διότι προέβη εις τας δεούσας συνεννοήσεις προς επίτευξιν των αναγκαίων εις τας εταιρίας επισκέψεων. Ήτο άριστα πληροφορημένος εις τήν διδασκαλίαν και έργασίαν του επί τού πεδίου τής μελέτης των έφαρμογών των ανθρωπίνων σχέσεων, περί των συνθηκών των εταιριών, ώς προς τας ανθρωπίνους σχέσεις, και πλήρως ένήμερος των πολλαπλών αντίληψεων αίτινες έκυριάρχουν επί διαφόρων σημείων. Χάρις εις τήν βοήθειάν του, τó πρόγραμμα των επισκέψεων έκάλυψε δύο έβδομάδας και έξετελέσθη με τά άνώτατα δυνατά αποτελέσματα.

Ός βλέπετε ή Σχολή έθεσεν εις τήν διάθεσιν των έμπειρογών μόνων τόν άρμόδιον Καθηγητήν της, προσφέρουσα ούτω πραγματικήν ένθικην ύπηρεσίαν και απέδειξεν ότι προκειμένου περί των προβλημάτων τούτων είναι πλήρως ένήμερωμένη ή Σχολή.

Ό κ. De Bie γράφει τά κατωτέρω εις τήν έκθεσιν του, συντεταγμένη με πολλήν εύρωπαϊκήν ευγένειαν και με διπλωματικότητα έξαιρετικήν. Σημειωτέον ότι ή θέσις του ύπῆρξε πολύ λεπτή, δεδομένου ότι τó Ύπουργείον Παιδείας ήγνόει τήν Σχολήν μας ώς μη ύπαγομένην εις τήν άρμοδιότητά του, τó δε Ύπουργείον Βιομηχανίας δέν ήθέλησε να άναμιχθή διότι έθεώρει τó Ύπουργείον Παιδείας άρμόδιον. Ό κ. De Bie λοιπόν, λέγει : «Έν Κέντρον Στατιστικής Έκπαιδεύσεως και έν Γραφείον Βιομηχανικών και Έμπορικων Έρευνών λειτουργούν εις τήν Άνωτέραν Σχολήν Βιομηχανικών Σπουδών. Τά κοινωνικά προβλήματα μελετώνται βαθύτερον εις τά Ιδρύματα ταύτα ή εις άλλας Άνωτάτας Σχολάς. Μαθήματα Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικού Δικαίου, Οργανώσεως και Διοικήσεως των Έπιχειρήσεων, Βιομηχανικής Ύγιεινής και Ψυχοτεχνικής έχουν περιληφθή εις τó πρόγραμμα. Ό σκοπός τού ειδικού τούτου προγράμματος τής Α.Σ.Β.Σ. άνταποκρίνεται εις τας απαιτήσεις των ανθρώπων τής πράξεως των ένδιαφερομένων να άντιμετωπίσωσι και να επίλυσωσι τά συγκεκριμένα προβλήματα τής συγχρόνου κοινωνίας... Τό Κέντρον Στατιστικής Έκπαιδεύσεως είναι άξιον

παιδευτικά προσπάθειαι, παρ' ότι ἔτυχον καὶ ὑποστηρίξεως, ἀπέτυχον παταγῶδως.

Ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. καὶ ἡ Α.Σ.Β.Σ. κατ' ἀνάγκην εἶναι διάφορα Ἰδρύματα, τῶν ὁποίων ἡ ὑπαρξίς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κρατικὴν ζωὴν. Ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτον εἶναι ἡ μονοπώλησις τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ ἓν καὶ μόνον Ἰδρυμα.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἀντιθέτοι ἀπόψεις εἶναι ἀντικοινωνικαί. Κατὰ τὴν λογικὴν τῶν ζητούτων τὸ μονοπώλιον δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη Τμήμα Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διότι ὑπάρχει ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. ἢ ἀντιθέτως, ὅπως ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη εἰς Ἀθήνας Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολή, διότι λειτουργεῖ τοιαύτη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἢ ἀντιθέτως, ὅπως ὡσαύτως δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη Σχολὴ Χημικῶν Μηχανικῶν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, διότι ὑπάρχει Χημικὴ Σχολὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ καὶ ἀντιθέτως. Παράλογος λογικὴ πολὺ ὑποβιβάζουσα τοὺς ὑποστηρίζοντας τοιαύτας ἀπόψεις.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πολὺ ὀρθῶς ἐτοποθετήσατε τὰ ζητήματα καὶ εἶναι μία αἰσιόδοξος διαπίστωσις ὅτι οὐδεὶς σοβαρὸς ἄνθρωπος ὑπεστήριξε τὴν ἀποψιν τοῦ «ἐκπαιδευτικοῦ μονοπωλίου». Εὐχόμεθα, μάλιστα, νὰ ὑψωθῇ τὸ πνευματικὸν καὶ τὸ ὕλικόν ἐπίπεδον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὥστε νὰ χρειασθῇ ἀκόμη περισσότερα ἀνώτερα ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα. Ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν πόσον καθυστερημένοι εἴμεθα ἐκπαιδευτικῶς ἀπέναντι τῶν ἄλλων Λαῶν τῆς Εὐρώπης.

Προσέξατε, παρὰ τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν συνεστήθη καὶ ἕτερον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅπου ὑπάρχει ὄχι μόνον Νομικὴ Σχολὴ ἀλλὰ καὶ Σχολὴ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν. Ἀλλοίμονον εἰς ἓνα τόπον, ἐάν ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις περιωρίζετο εἰς ἓν μόνον Ἰδρυμα. Ἡ Ἑλβετία, μετὰ πληθυσμὸν 4.000.000 κατοίκων, ἔχει, νομίζω, 7 Πανεπιστήμια καὶ πληθὺν Ἀνωτέρων Οἰκονομικῶν Σχολῶν.

Δι' αὐτὸ ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἐζήτησε καὶ περιελήφθη εἰς τὸν Ἰδρυτικὸν τῆς νόμον διάταξις, δυνάμει τῆς ὁποίας παρομοία Σχολὴ δύναται νὰ ἰδρυθῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ. Δι' αὐτὸ ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς πληρεστέρας ὀργανώσεως τῆς διδασκαλίας τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἐπετυγχάνετο τοῦτο, διότι ἡ καλυτέρα διδασκαλία ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς οἰκονομίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ὀρθὴ ἐπιδιώξις καὶ ὄχι ἡ κατοχύρωσις διὰ μονοπωλίου τοῦ πτυχίου μιᾶς Σχολῆς, διότι μὲ τὴν μονοπώλησιν τῆς Ἐκπαιδεύσεως κατ' οὐσίαν ζητοῦμεν νὰ ὑποβιβάσωμεν τὴν Ἐπιστήμην εἰς «κλειστὸν ἐπάγγελμα» τῶν ἀποφοίτων μιᾶς Σχολῆς, πρᾶγμα τελείως ἀπαράδεκτον.

Δι' αὐτὸ ἡ Α.Σ.Β.Σ. χαίρει διότι ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. ἐπιδιώκει τὸν συγχρονισμόν τοῦ Προγράμματός της καὶ εὐχεται ὀλοψύχως τὴν

κατηρτίσθη μετά μακράν ἐπιστημονικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἔτυχε μόνον ἐπαινετικῶν κρίσεων. Πάντως, τὸ Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα ὑφίσταται διαρκὴ ἐπεξεργασίαν καὶ συνεχῶς συγχρονίζεται. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ συνεχῶς μεταβάλλεται, καὶ δι' αὐτὸ δὲν νοεῖται «ἀποστεωμένον» οὔτε ὠρολόγιον οὔτε ἀναλυτικὸν πρόγραμμα μαθημάτων. Ἡ Σχολὴ ἔχει τὴν νομικὴν εὐχέρειαν νὰ ἀποβάλλῃ τὸ «περιττὸν» καὶ νὰ προσθέτῃ ὅτι νέον, χρήσιμον καὶ ἀπαραίτητον στοιχείον. Τοῦτο ἀποτελεῖ οὐσιώδη παράγοντα τῆς ἐπιτυχίας της.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Πολιτείαν ἀρκοῦμαι νὰ σᾶς τονίσω ὅτι ὁ περὶ Σχολῆς ὑπ' ἀριθ. 800 νόμος ἐγένετο τῷ 1948 καὶ ἔκτοτε—ἐντὸς ὀκταετίας—διάφοροι νόμοι ἀνεγνώρισαν πλήρη ἰσοτιμίαν τοῦ πτυχίου τῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν δημοσίων θέσεων Α' κατηγορίας εἰς τὰ Ὑπουργεῖα. Νομίζω ὅτι οὐδεμιᾶς ἄλλης Σχολῆς τὸ πτυχίον ἀνεγνώρισθη τόσον συντόμως καὶ παρὰ τὰς ἐναντίον της ἀντιδράσεις. Ἐπομένως, πανηγυρικὴ εἶναι ἢ παρὰ τῆς Πολιτείας ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Τι εἶναι τὰ ἐπιτόπια μαθήματα τῶν ὁποίων, μανθάνω, ἢ παρακολούθησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, καθ' ἕκαστον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὀργανοῦνται, τῇ μερίμνῃ τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, ἐπιτόπια μαθήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους εἰς 20 περίπου κατ' ἔτος τόπους ἐργασίας διαφόρων ἐν λειτουργίᾳ Ἑλληνικῶν Γραφείων, Ὀργανισμῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν, μετὰ συμμετοχῆς ἐτέρων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ συνεργασίας τῶν ἐδικῶν τῆς πράξεως καὶ τῶν διευθυνόντων τὰς ὡς ἄνω οἰκονομικὰς μονάδας.

Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἢ τεχνικὴ, διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ ἀκολούθως διεξάγεται συζήτησις, γίνεται ἀνταλλαγὴ ἐντυπώσεων καὶ παρατηρήσεων καὶ ἐπακολουθεῖ τελικῶς κριτικὴ. Τὰ μαθήματα αὐτὰ γίνονται τὴν πρωίαν καὶ ἔχουν κύριον σκοπὸν νὰ φέρουν εἰς ἐπαφὴν τοὺς σπουδαστὰς μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν μὲ τὴν πράξιν.

Πράγματι, ἡ παρακολούθησις τῶν ἐπιτοπίων τούτων μαθημάτων τοῦ Γ' ἔτους εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ Σχολὴ ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἡ παρακολούθησις τῶν μαθημάτων ἐν γένει εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς σπουδαστὰς;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅχι, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς χρήσιμος, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖα. Εἰς τὴν Σχολὴν δὲν διδάσκονται θεωρητικῶς μόνον τὰ ζητή-

ματα, ἀλλ' ἐξετάζονται, ὅπως ταῦτα εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζῶν ἐμφανίζονται. Εἶναι διδασκαλία ζωντανή, διδασκαλία πραγματικῶν προβλημάτων. Δι' αὐτὸ οἱ σπουδασταὶ ἔχουν ἀνάγκην καὶ συμφέρον νὰ παρακολουθοῦν τὰ διδασκόμενα καὶ ἴδια τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις. Πολλάκις ζητοῦνται «δελτία παρουσίας», τὰ ὅποια ὑποβοηθοῦν τὸν Καθηγητὴν εἰς τὴν ἐπιεικεστέραν κρίσιν. Ὁ μὴ ὅποια ὑποβοηθοῦν τὸν Καθηγητὴν εἰς τὴν ἐπιεικεστέραν κρίσιν. Ὁ μὴ παρακολουθῶν τὰ μαθήματα σπουδαστῆς πρέπει νὰ μελετήσῃ πολὺ περισσότερον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἐξετάσεις, διότι ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ δὲν δύναται νὰ περικλεισθῇ πάντοτε καὶ ὀλοκληρωτικῶς μέσα εἰς τὰ βιβλία.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἐύρισκω πολὺ γόνιμον τὴν ἐφηρμοσμένην αὐτὴν διδασκαλίαν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπίσης ἀξίζει νὰ τονισθῇ εἶναι ὅτι ἡ Σχολὴ σας δὲν περιορίζεται εἰς αὐτό, ἀλλὰ καλεῖ καὶ σημαίνοντας οἰκονομικοὺς παράγοντας νὰ διδάξουν ὄρισμένα πραγματικὰ θέματα* π.χ. πολὺ ἐνδιαφέρθη ὅταν εἰς τῶν κυριωτέρων ἐμπόρων τῆς ἀγορᾶς μας ὠμίλησεν εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς σας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διὰ τῶν μαθημάτων αὐτῶν οἱ σπουδασταὶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ὅλα τὰ διδασκόμενα εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι κεναὶ θεωρίαι, ἀλλὰ ἔχουν πρακτικὴν ἀξίαν διὰ τὴν ζῶν, συνάμα δὲ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς πράξεως καὶ μανθάνουν νὰ τοὺς ἀγαποῦν καὶ νὰ ἐκτιμοῦν τὸ ἔργον των.

Ἡ Σχολὴ πάντως παρέχει τὴν ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν, τὴν ἐξήγησιν τῶν φαινομένων, τὴν βᾶσιν διὰ μίαν μεγαλυτέραν ἐξόρμησιν, ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖ τὴν ζῶν καὶ δὲν κυριαρχεῖται ἀπὸ ἐπίδειξιν κενολόγων θεωριῶν, πολλὰ τῶν ὁποίων μόνον τὸ μείδιμα κινοῦν...

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Διαμαρτύρονται μερικοὶ διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀυστηρότητα τῆς Σχολῆς. Τί συμβαίνει;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τοὺς παραπέμπω εἰς ἐκείνους πού λέγουν ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι «ὑπερβολικὰ ἐπιεικής». Ἡ ἀυστηρότης καὶ ἡ ἐπιεικεία εἶναι, πράγματι, ἔννοιαὶ σχετικαί. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ νὰ εἶναι ἑταρολογισμένως ἀυστηρὰ καὶ συγχρόνως ἐν μέτρῳ ἐπιεικής. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει εἶναι νὰ σχηματισθῇ ἐνιαία βαθμολογικὴ ἀντίληψις εἰς τοὺς Καθηγητὰς, ὥστε νὰ λείψουν αἱ ὑπερβολαί, αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς μορφῆς. Δὲν εἶναι πάντως τοῦτο εὐκόλον, διότι ὑπάρχουν καὶ αἱ διάφοροι ἱκανότητες τῶν σπουδαστῶν, ἀναλόγως τῶν μαθημάτων. Πάντως, γνωρίζω τὰ παράπονα διὰ τὴν ἀυστηρότητα, ἀλλὰ καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ παταχθῇ ἡ λόγῳ τῶν ἀνωμαλιῶν κρατήσασα πολιτικὴ τῆς ἀλογίστου ἐπιεικειᾶς. Τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι «Ἐλλογιτὴς ἐπιεικεία, ἔλλογος ἀυστηρότης, δικαιοσύνη καὶ ἰσότης».

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ.

** Η κοινωμία και ἡ πολιτεία ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευ-
τικὰ ἰδρύματα, καὶ δικαίως. Δι' αὐτὸ καὶ αἱ Σχολαὶ πρέπει νὰ ἔχουν
ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς σπουδαστάς. Πρέπει νὰ πραγματοποιήσωμεν
τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ J. Wright : « ἡ θέσις πρέπει νὰ ζητῆ τὸν
ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος τὴν θέσιν », διότι δυστυχῶς πάρα
πολλοὶ εἶναι οἱ θεσιθῆραι, ὀλίγοι ὅμως ἔχουν τὰ πραγματικὰ
προσόντα δι' ἐκάστην θέσιν ». Τὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ δημιουργή-
μεν αὐτὰ τὰ πραγματικὰ προσόντα εἰς τοὺς νέους. Τὸ ἀνίθιτον
εἶναι κοινὴ δημαγωγία καί, ὅπως λέγει ὁ λόρδος Brochain, « ἡ
ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν νὰ μορφώσῃ νέους, ὥστε νὰ
εἶναι ἀδύνατον νὰ δδηγηθοῦν ἀπὸ τὸν χεῖριστον, νέους ἱκανοὺς
νὰ κυβερνηθοῦν, ἀλλὰ δυσκόλους νὰ ὑποδουλωθοῦν ».*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μὲ τὴν σειρὰν μου τώρα πρέπει καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς συγχαρῶ, διότι
ἡ Σχολὴ ἔχει παραπολὺ ὑποφέρει ἀπὸ τὴν εὐτελεῆ δημαγωγίαν, ἐν ὄν-
ματι δῆθεν τῶν συμφερόντων τῆς νεολαίας, μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ
Σχολὴ καταπονεῖ τοὺς σπουδαστάς της, ὅτι ζητεῖ πολλὰ ἀπ' αὐτοὺς
καὶ ὅτι τὰ μαθήματα εἶναι πολλὰ. Σήμερον ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνῶσις
καθημερινῶς κάμνουν καὶ νέας κατακτήσεις. Ἀλλοίμονον ἐὰν αἱ Σχο-
λαὶ βαδίζουσι μὲ τὸν « ἀραμπάν » εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀερὸπλάνου.

ΓΟΝΕΥΣ

*Μά, εἴπατέ μου, ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι συνιστοῦν εἰς τοὺς
νέους νὰ μὴ καταπονῶνται, ὅταν οἱ πρόγονοὶ μας ἔθεσαν τὴν ἀρ-
χὴν ὅτι « τὰ καλὰ κόποις κτῶνται » ; Ἀδυνατῶ νὰ πιστεύσω ὅτι
τυχρὸν ἀρμόδιοι εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀντιλαμβάνονται τὸ πόσον
βλάπτουν τὴν νεολαίαν μὲ τὰ ἀντικοινωνικὰ αὐτὰ συνθήματα καὶ
μάλιστα εἰς ἐποχὴν ὅπου ἀκόμη διαπιστώνεται, ἐκ διαφόρων αἰτίων,
μία ἐπικίνδυνος χαλαρότης εἰς τὰ σχολεῖα μας. Ἀδυνατῶ νὰ παρα-
δεχθῶ ὅτι ὑπάρχουν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Λυποῦμαι, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ πραγματικότης εἶναι διάφορος καὶ
εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν σπουδαστῶν μας ὅτι οὐδέποτε ἔπεσαν θύματα
αὐτῆς τῆς ἐγκληματικῆς δημοκρατίας.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι μοῦ ἔχει προξενήσει ἰδιαίτεραν ἐντύπωσιν
ὁ προγραμματισμὸς τῶν ἐργασιῶν καὶ ἡ ὁργάνωσις τῆς Σχολῆς.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι, κατ' ἔτος τὸ Δ. Συμβούλιον ἐγκρίνει τὸ Πρόγραμμα
Ἐργασιῶν. Εἰς μίαν ἐποχὴν ὅπου ὁ προγραμματισμὸς γίνεται βάσις
τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Σχολὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργα-
ζεται ὄχι μοιραίως καὶ τυχαίως, ἀλλὰ βάσει προγράμματος. Τοῦτο
εἶναι βεβαίως ἀπολύτως εὐνόητον δι' ἕν Ἴδρυμα διδάσκον καὶ προπα-
γανδίζον τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν ὁργάνωσιν τῆς ἐργασίας, διότι
οὕτω ἐπιτυγχάνεται ἀκόπως ἡ μείζων ἀπόδοσις.

Ὁ σπουδαστής ἔχει εἰς χεῖρας τὸ Ἡμερολόγιον τῆς ἐργασίας τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Ἡ Σχολὴ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ τηρηθῆ μέχρι σχολαστικότητος τὸ Πρόγραμμα Ἐργασιῶν, καὶ ὅταν τυχὸν δὲν τηρεῖται τοῦτο ἄλλοι εἶναι οἱ ὑπεύθυνοι ἢ ὑπάρχουν λόγοι ἀνωτέρας βίας.

Βάσει αὐτοῦ τοῦ «Προγράμματος Ἐργασίας» γίνεται κατ' ἔτος καὶ ὁ «Ἀπολογισμὸς δράσεως», ὁ ὁποῖος δημοσιεύεται εἰς ἰδιαιτέρον τεύχος. Ἡ Σχολὴ θεωρεῖ χρέος τῆς νὰ λογοδοτῆ με οὐσιαστικὴν δράσιν καὶ ὄχι μὲ συλλογὴν φωτογραφιῶν καὶ τηλεφωνικῶν διευθύνσεων τοῦ Προσωπικοῦ τῆς ἢ κενῶν περιεχομένου πανηγυρικῶν λόγων.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἶθε αὐστηρὸς εἰς τὰς κρίσεις σας ἀλλ' ἔχετε δίκαιον. Ἡ κενολόγος, ρητορεία ἀποδεικνύει ἔλλειψιν οὐσιαστικῆς δράσεως

ΓΟΝΕΥΣ

Πότε γίνονται αἱ Τμηματικαὶ Ἐξετάσεις εἰς τὴν Σχολὴν σας; Πῶς διενεργοῦνται;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν τῆς Σχολῆς, αἱ Τμηματικαὶ Ἐξετάσεις διενεργοῦνται ἀπὸ 7—30 Ἰουνίου καὶ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου μέχρι 10 Ὀκτωβρίου. Οἱ ἀποτυχάνοντες εἰς δύο μαθήματα δύνανται νὰ ἐπινεξασθοῦν ἀπὸ 8—15 Ἰανουαρίου. Παρακαλῶ ἰδιαιτέρως νὰ σημειώσετε τοῦτο, διότι ὁ νεοεγγραφόμενος πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι δύο εἶναι εἰς τὴν Σχολὴν μας αἱ ἐξεταστικαὶ περίοδοι. Ἡ τρίτη εἶναι συμπληρωματικὴ, καὶ γίνεται δεκτὸς εἰς αὐτὴν μόνον ἂν ἀποτύχη εἰς δύο μόνον μαθήματα.

Τὸ σύστημα τοῦτο τῶν ἐξετάσεων ἐγένετο δεκτὸν ἐσχάτως καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, προκειμένου περὶ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσως. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο προηγήθη ἡ Σχολὴ μας, διότι οἱ παιδεύσαντες αὐτὴν σκέπτονται ὡς παιδαγωγοὶ καὶ ὄχι ὡς μικροπολιτικοὶ διοικούντες αὐτὴν.

Σημειώσατε ὅτι τὸ λεπτομερὲς Πρόγραμμα τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων ἀνακοινοῦται πρὸ ἑνὸς μηνὸς τουλάχιστον, τὰ δὲ ἀποτελέσματα ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐξετάσεων. Οἱ σπουδασταὶ γνωρίζουν καλῶς τὴν σημασίαν τούτου. Ἄλλοῦ δὲν γνωρίζουν πότε θὰ ἐξεταθοῦν καὶ μὲ ἀγωνίαν ἀναμένουν ἐπὶ μῆνας τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεων.

ΓΟΝΕΥΣ

Συμψηφίζονται ἢ ὄχι οἱ βαθμοὶ τῶν μαθημάτων;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Καὶ εἰς τοῦτο ἡ Σχολὴ ἔταμε νέαν καὶ ὀρθὴν ὁδόν. Ἐπέτρεψε τὸν συμψηφισμὸν ἑνὸς μαθήματος, μόνον ἐφ' ὅσον ὁ σπουδαστής ἐπέδειξε καλὴν γενικὴν ἐπίδοσιν, δηλαδὴ ἂν οἱ βαθμοὶ του δίδουν μέσον ὄρον 6, μὲ βάσιν βαθμολογίας τὸ 5. Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἐπέισθημεν ὅτι ὀρθὴ καὶ σκόπιμος εἶναι ἡ δοθεῖσα λύσις, πάντως δὲ ἀποφεύγονται τὰ κακὰ τῆς αὐθαρέτου ἢ κακῆς ἐκτιμήσεως ἑνὸς Καθηγητοῦ, ἢ ὅποια εἶναι σπᾶνιον φαινόμενον, ἢ συνηθέστερον τῆς ἀτυχίας ἑνὸς σπουδαστοῦ εἰς τὴν

ἐξέτασιν ἑνὸς μαθήματος ἢ καὶ τῆς ἀδυναμίας του νὰ ἀντιληφθῆ ἓν μάθημα. Ἡ Σχολὴ ἀναζητεῖ πάντοτε τί δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν δικαίαν κρίσιν, διότι ὀρθῶς ὁ σπουδαστὴς δέχεται τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ δὲν ἀνέχεται τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν μεροληψίαν.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Χαίρω ιδιαίτερος ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀπεδέχθη τὸ σύστημα τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς καὶ τὸ ἐπεξέτεινε καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὴν Πάντειον. Τὸ προηγούμενον καθεστῶς, τῆς διαρκούς ἐξετάσεως, τῶν πολλῶν ἐξεταστικῶν περιόδων εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολάς, εἶχεν ἐξευτελίσει τὸν θεσμὸν τῶν ἐξετάσεων καὶ εἶχε μεταβάλλει τοὺς Καθηγητὰς εἰς ἐξεταστὰς καὶ εἰσπράκτορας ἐξετάσεων, ἐνῶ συγχρόνως εἶχε συντελέσει εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἀποδόσεως τῶν σπουδαστῶν. Διαρκῶς ὁ σπουδαστὴς ἀνέβαλε τὴν μελέτην του, μὲ τὴν σκέψιν ὅτι εἶχε πολλὰς ἐξεταστικὰς περιόδους ἢ μὲ τὴν ιδέαν ὅτι ἐπὶ τέλους κάποτε θὰ τὸν λυπηθῆ ὁ Καθηγητής. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι οἱ σπουδασταὶ ἐσχημάτιζον τὴν τετρασάβητον ἐντύπωσιν ὅτι «πρέπει νὰ περάσουν», ἀφοῦ ἐξητάσθησαν 3 καὶ 4 φορές, ὡς εἰάν ἡ ἐπανειλημμένη ἀποτυχία ἀπετέλει ... προσὸν προαγωγῆς!

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ καθεστῶς τῶν πολλῶν ἐξεταστικῶν περιόδων παρουσίασε πολλὰ τὰ κακά. Ἄς εὐχηθῶμεν νὰ ἔχη παρέλθει καὶ ἄς χαρῶμεν ὅτι τὰ κατὰ τὰ ὅποια ἔχει φέρει εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν ἢ Βιομηχανικὴ Σχολὴ ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀνωτάτας Σχολάς. «Κάλλιο ἄργά παρά ποτέ», λέγει ἡ σοφὴ λαϊκὴ παροιμία.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ πᾶν εἶναι νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ σπουδασταὶ τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου, ὅτι πρέπει ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς νὰ παρακολουθοῦν τὴν διδασκαλίαν, νὰ μελετοῦν συνεχῶς, νὰ λύουν τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις καὶ νὰ μὴ ἀφήνουν διὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τὴν παρασκευῆν των διὰ τὰς ἐξετάσεις. Ὅταν οἱ νέοι ἀντιληφθοῦν τὴν τεραστίαν ἀξίαν τοῦ χρόνου, τότε θὰ ἐκτιμήσουν τὴν ἀξίαν τοῦ μέτρου τῆς Πολιτείας, τότε θὰ κατανοήσουν πόσον αἱ δύο ἐξεταστικαὶ περιόδοι εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν, ἐνῶ αἱ πολλαὶ ἐξηντέλιζαν τὴν παιδείαν, ἐξεφαύλιζαν τοὺς νέους καὶ μόνον τὰ φροντιστήρια ἐξυπηρετοῦν. Ἐῦγε εἰς τὴν Σχολὴν σας διότι εἰς τὸν Ὄργανισμόν της, ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς της, εἶχε καθιερώσει τὰς ὀρθὰς ἀρχάς.

ΓΟΝΕΥΣ

Πῶς διοικεῖται ἡ Σχολή; Ἐπληροφορήθη ὅτι ὑπάρχει ἰδιορρυθμία εἰς τὴν διοίκησιν της.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὑπὸ τὸ ὅποιον ὑπάγεται ἢ ἐν γένει ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις, ὅπως

ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ ὑπάγεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας. ἔχει τὴν αὐτοτέλειάν του, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ Ἰδρύματα τῆς ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ Σχολὴ διοικεῖται παρὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἀπὸ ἀντιπροσώπων τοῦ Κράτους καὶ ἀπὸ ἐκπροσώπων τῶν ἐν διαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Οὕτω, δὲν εἶναι μόνον τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὴν καθοδήγησιν ἀλλὰ συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς αὐτὴν καὶ αἱ ἐνδιαφερόμεναι διὰ τὴν Σχολὴν διάφοροι κοινωνικαὶ τάξεις.

Διὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ὄχι μόνον διασφαλίζεται ἡ αὐτοτέλεια τοῦ Ἰδρύματος, ὄχι μόνον ἀσκεῖται συστηματικὴ ἐποπτεῖα ἀλλὰ καὶ κινεῖται περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινωνίας διὰ τὸ συντελούμενον παρὰ τῆς Σχολῆς μορφωτικὸν ἔργον.

Παραλλήλως πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὑπάρχει, διὰ τὰ καθαρῶς ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα, ὁ Σύλλογος τῶν Τακτικῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ὁ ὁποῖος ἐκλέγει τὴν Διοικητικὴν Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἡ τοιαύτη ὀργάνωσις, διαχωρίζουσα τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴν λειτουργίαν, ἀπεδείχθη κατ' ἐξοχὴν πρόσφορος καὶ ἀποδοτικὴ. Ὁ θεσμὸς οὗτος Εὐρώπης καὶ εἰς πολλὰ Παν-Ἀνωτάτας Ἐπαγγελματικὰς Σχολὰς τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς πολλὰ Παν-Ἐπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ἀπεδείχθη, ἐκ τῆς ὑπερεκατονταετοῦς ἐφαρμογῆς του, θεσμὸς κατ' ἐξοχὴν προσαρμοζόμενος πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς καλυτέρας ὀργανώσεως τῶν Σχολῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ὡς γονεὺς ἐνδιαφέρομαι πρωτίτως διὰ τὴν οὐσιαστικὴν μόρφωσιν, διὰ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ πτυχίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι δικαίως οἱ πτυχιούχοι ζητοῦν τὴν πλήρη τυπικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ πτυχίου των, διότι αἱ περιστάσεις εἶναι δύσκολοι. Τοὺς νέους κατέχει πολὺ ἡ ἀγωνία τῆς αὔριου. Διερωτῶνται διαρκῶς τί θὰ κάμουν, πῶς θὰ ζήσουν, ἐὰν θὰ εὕρουν ἐργασίαν.

Εἰς τριτοσ

Ἡ ἀγωνία τῶν νέων εἶναι ἐκδηλος. Ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ ἀσχοληθῇ. κατὰ κύριον λόγον, μὲ τὸ πρόβλημα αὐτό, διότι εἶναι βασικόν. Ἡ ἀγωνία αὐτὴ δημιουργεῖ νευρώσεις, αἱ ὁποῖαι βλάπτουν τοὺς νέους, διαστρέφουν τὸν χαρακτήρα των, ἐγκυμονοῦν κινδύνους κοινωνικοὺς καί, πάντως, παρακωλύουν τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἔργον τῶν Σχολῶν. Ἡ πραγματικὴ, πάντως, λύσις τοῦ τραγικοῦ καὶ μεγάλου αὐτοῦ προβλήματος εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραγωγικῶν ἔργων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πρωταρχικὴ βεβαίως σκέψις τῶν ἰδρυτῶν τῆς Σχολῆς ὑπῆρξεν ἡ κατάρτισις διοικητικῶν στελεχῶν διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ γενικώτερον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς οἰκονομικῶς δρῶντας μεγάλους ὀργανισμούς. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν διοικούντων καὶ διδασκόντων ἐν αὐτῇ. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἔχει ἀνάγκην, με-

γάλην καὶ ἐπείγουσαν, στελεχῶν, ἀρτίως μορφωμένων νέων, μὲ φιλοδοξίαν νὰ κινήσουν καὶ νὰ κατευθύνουν τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς χώρας, συμφώνως πρὸς τὰς νέας ἀντιλήψεις καὶ τὰς νέας μεθόδους ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ὀικονομικῶν μονάδων.

Ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ συγχρόνου ἀνταγωνισμοῦ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀνανέωσις τοῦ ὕλικοῦ ἐξοπλισμοῦ· εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ, ταυτοχρόνως, πλήρης ἀνανέωσις τῶν τρόπων ἐργασίας.

Παραλλήλως τὸ Κράτος, ὡς διοικητικὸς μηχανισμὸς ἢ ὡς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, ἔχει ἐπίσης ἀνάγκην ἀνανεώσεως τῶν στελεχῶν του, μὲ νέους προσηρμοσμένους πρὸς τὰ νεώτερα διδάγματα καὶ τὰς ἐφαρμογὰς τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, πρὸς τὰς νέας συνθήκας καὶ τὰς νέας ἀνάγκας τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, πρὸς τὰ συστήματα καὶ τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ὑπὲρ τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις καὶ ἡ παραγωγικότης εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη διὰ τὸ σύγχρονον Κράτος.

Μὲ τὴν βάσιν αὐτὴν, ἡ Σχολὴ φιλοδοξεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ Κράτος, διὰ τῆς ἀρτίως θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης καταρτίσεως τῶν σπουδαστῶν της, διὰ τῆς πλήρους μορφώσεώς των εἰς τὰ νέα καὶ ζέοντα προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διὰ τῆς ἐπαρκοῦς ἐνημερώσεώς των εἰς τὰ νομικὰ ζητήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὰ τεχνικὰ προβλήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ἰδίᾳ τῶν βιομηχανικῶν. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, ἡ Σχολὴ φρονεῖ ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος ἔχει συμφέρον καὶ καθήκον νὰ χρησιμοποίησῃ τοὺς πτυχιούχους της εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις. Πράγματι, τὸ Κράτος, ἐφόσον αὐξάνει ἡ δραστηριότης καὶ τὸ κύρος τῆς Σχολῆς, διὰ διαφόρων νόμων καὶ ἀποφάσεών του χρησιμοποιεῖ, ὀρθῶς καὶ πρὸς τὸ συμφέρον του, τοὺς πτυχιούχους τῆς Σχολῆς μας ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Καθορίσατέ μου ἀκριβέστερον ποίαν τυπικὴν ἀξίαν ἔχει τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς διὰ κατάληψιν θέσεων, εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τοὺς δημοσίους Ὄργανισμούς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

1. Ὁ νόμος 800/1948 (ΦΕΚ. Α' 248/8-9-48) ὀρίζει (ἄρθρ. 4) ὅτι οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται ἢ νὰ προάγωνται ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Γραμματέως Α' τάξεως καὶ ἄνω εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Συντονισμοῦ, Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας.

2. Ὁ νόμος 1605 (ΦΕΚ. Α' 300/1950) ἀναγνωρίζει τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς διὰ τὰς θέσεις τῶν ὑπαλλήλων Ἐφοριῶν, Τελωνείων, Καπνεφοριῶν καὶ Ταμείων, ὡς ἰσότιμον πρὸς τὸ πτυχίον τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

3. Τὸ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπὸ ἀριθ. 2516/16-8-53 (ΦΕΚ. 217/19-8-53) ἀναγνωρίζει, ἐπίσης, ἰσότιμον τὸ

πτυχίον τῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων στατιστικῶν ὑπαλλήλων Ἀ' κατηγορίας τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος.

4. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ ὀνομάζωνται οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ κατὰ ξηρὰν, θάλασσαν καὶ ἀέρα Στρατοῦ (Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 2325 τῆς 21-2-53 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2325 τῆς 9-5-53).

5. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ὑποτροφιῶν τῆς Τεχνικῆς Βοηθείας (Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 38162|2661 τοῦ 1952 τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ), ὡς καὶ εἰς τὰς ὑποτροφίας τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου.

6. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κτηματικῆς διὰ τὰς θέσεις δι' ἃς ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς.

7. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται εἰς τὰς θέσεις τῶν διαφόρων Ὄργανισμῶν (Ι.Κ.Α., Ο.Λ.Π., Ἐπιμελητήρια κτλ.), διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

8. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται ὡς Λογισταὶ τῶν διαφόρων Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν (ἐδ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν.Δ. τῆς 15-9-53, ΦΕΚ Α' 252/1953).

9. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πτυχιούχοι τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, εἰς ἀνωτέρας διοικητικὰς καὶ διαχειριστικὰς θέσεις τοῦ Ι.Κ.Α.

10. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται εἰς τὰς οἰκονομικὰς θέσεις Α' κατηγορίας τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας, ὡς καὶ οἱ πτυχιούχοι τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε.

11. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ οἱ τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. δύνανται νὰ διορισθοῦν Ὀρκωτοὶ Λογισταὶ καὶ Βοηθοὶ αὐτῶν.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι τὸ πτυχίον τῆς ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν ἐφόδιον διὰ τὴν ζωὴν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐνεργεῖ παντὶ τρόπῳ ὅπως ἀναγνωρισθῆ καὶ ὡς τυπικὸν προσὸν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοσίων ὑπηρεσιῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναλαμβάνη οἰανδήποτε καὶ ἀπέναντι οἰουδήποτε ὑποχρέωσιν, διότι ἡ τυπικὴ ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου εἶναι, ὡς εὐνόητον, ἀπόλυτον δικαίωμα καὶ ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότης τῆς Πολιτείας.

Πάντως, μίᾳ ἀναντίρρητος διαπίστωσις εἶναι ὅτι αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, καταρτίζουσαι τοὺς νέους Ὄργανισμοὺς των, περιλαμβάνουν πάντοτε τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς. Τοῦτο ἔχει καταστή κοινὴ πλέον συνείδησις. Χρέος τῆς Σχολῆς εἶναι νὰ διαφωτίζη καὶ τὴν Πολιτείαν περὶ τῆς ἀξίας τοῦ πτυχίου τῆς καὶ πράττει πάντοτε τοῦτο, ἀλλ' ἔργον τῶν ἀρμοδίων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, καθήκον καὶ συμφέρον των εἶναι ἢ ἐκάστοτε ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου.

Ἡ Σχολὴ δὲν εἶναι, ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, «Γραφεῖον ἐξευρέσεως ἐργασίας», ἀλλ' εἶναι μορφωτικὸν Ἰδρυμα, φιλοδοξοῦν νὰ ἐφοδιάζη τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς χώρας μὲ ἐπιστημονικῶς κατῆρτισμένα διοικητικὰ στελέχη. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ ἀμελικτος καταδίκη τῆς θεισθηρίας καὶ τοῦ παρασιτισμοῦ. Φιλοδοξία τῆς εἶναι ἢ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς, διότι οὕτω μόνον θὰ αὐξηθῆ ἡ εὐημερία τοῦ

Συνόλου, οὕτω μόνον θά εξασφαλισθῆ τὸ μέλλον τῶν νέων. Ἡ προσκόλλησις εἰς τὸν Δημόσιον Προϋπολογισμόν δὲν λύει τὰ προβλήματα τῶν νέων. Ἀπλῶς διευκολύνει μερικοὺς νὰ ἐξευρίσκουν ἐργασίαν. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀρκεῖ.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Διαπιστώνω εὐχαρίστως τὰς πολλαπλᾶς κατακτήσεις τῆς Σχολῆς ἐντὸς τὸσον βραχέος χρονικοῦ διαστήματος. Σκέπτομαι ὅτι δεκαετηρίδες παρήλθον διὰ νὰ ἀναγνωρισθῆ τὸ πτυχίον τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν. Οἱ πτυχιούχοι σας πρέπει νὰ εἶναι ἱκανοποιημένοι.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅλαι αἱ ἐπιτεύξεις στηρίζονται εἰς τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς «Δουλειά, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερη δουλειά». Ἡ Σχολὴ ζητεῖ σπουδαστὰς ἀποφασισμένους νὰ ἐργασθῶν καὶ ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ χορηγῇ προσόντα μόνον εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀπέδειξαν ὅτι μὲ κόπον—μὲ πολὺν κόπον—ἀπέκτησαν τὸ πτυχίον τῆς. Ἡ Σχολὴ μας δὲν φιλοδοξεῖ νὰ χορηγῇ διπλώματα εἰς ἀμαθεῖς. Ἀντιθέτως, φιλοδοξεῖ νὰ παρασκευάζῃ ἀρίστους πνευματικῶς ἀνθρώπους. Ἡ Σχολὴ καταδικάζει τὰ «ὑπὲρ τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς καλοπεράσεως συνθήματα». Πιστεύει ὅτι μόνον ἐπὶ τῆς συστηματικῆς ἐργασίας τῶν σπουδαστῶν τῆς, ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ πτυχίου τῆς δύναται νὰ στηρίζεται πᾶσα ἀπαιτήσις διὰ τὴν τυπικὴν ἀναγνώρισίν του ἀπὸ τὴν Πολιτείαν. Ἡ τυπικὴ ἀναγνώρισις δέον νὰ εἶναι τὸ ἐπιστέγασμα τῆς οὐσιαστικῆς ἀξίας τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τῆς Σχολῆς τίτλου «Ἀνωτέρων Βιομηχανικῶν Σπουδῶν».

Δι' αὐτὸ λάθος — λάθος βαρὺ — διαπράττουν ὅσοι προσέρχονται εἰς τὴν Σχολὴν διὰ νὰ ἀποκτήσουν «ἓνα χαρτί». Αὐτοὶ ἀποτελοῦν βᾶρος ἢ ἔντροπὴν διὰ τὴν Ἀνωτάτην Ἐκπαίδευσιν. Πάντως, ἐγκαίρως ἐγκαταλείπουν τὴν Σχολὴν μας, ἀντιλαμβανόμενοι ὅτι «ἕκαμον λάθος εἰς τὴν πόρταν».

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Εὔγε, τρεῖς φορὰς εὔγε διὰ τὰς λαμπρὰς ταύτας σκέψεις. Διαπιστώνω ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν δὲν μορφώνασθε μόνον πνευματικῶς ἀλλὰ διαπλάσσεται ἐπίσης τὸ ἦθος σας. Ἀκόμη μίαν φορὰν εὔγε, διότι οἱ νέοι πρέπει νὰ ἀντιληφθῶν ὅτι τὰ συνθήματα τῆς «μὴ κοπώσεως» εἶναι εὐθηνὴ δημοκοπία, ἡ ὁποία εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρὸς τῶν νέων. Χρέος τῶν νέων καὶ συμφέρον εἶναι νὰ τσακίζουν τὴν δημοκοπίαν, ὅθενδήποτε καὶ ἐὰν προέρχεται, καὶ νὰ θεωροῦν ἐχθροὺς τῶν τοῦς δημοκόπους, οἱ ὅποιοι συνήθως ἐμφανίζονται ὡς «προστάται». Ἡ ζωὴ σήμερον εἶναι τὸσον πολυσύνθετος καὶ τὸσον δυσχερὴς, ὥστε μόνον ἐπὶ πραγματικῶν ἐφοδίων στηριζόμενος δύναται εἰς νέος νὰ σταδιοδρομήσῃ.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐπανελημμένως ἔχω ἀναγνώσει εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι ἡ Σχολὴ ὁργανώνει σειρὰν διαλέξεων ἐπὶ διαφόρων θεμάτων. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι αἱ διαλέξεις αὗται ἔχουν κινήσει πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ αἱ περὶ αὐτῶν κρίσεις εἶναι παραπολὺ εὐνοϊκαί.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ Δ. Συμβούλιον καὶ ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν αὐτῆς θεώρησαν ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν δύναται νὰ περιορισθῆ εἰς τὰ στενὰ πλαίσια τῆς διδασκαλίας εἰς τοὺς σπουδαστάς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀκτινοβολήσῃ εὐρύτερον. Οὕτω, πράγματι, ἡ Σχολὴ κατέστη ἀξιόλογον πνευματικὸν κέντρον, μὲ τὰς διαλέξεις τῆς καθ' ἑκάστην Τετάρτην, ἐπὶ πράγματι ἐνδιαφερόντων προβλημάτων τοῦ τόπου ἢ τῆς διεθνούς οἰκονομίας. Αἱ διαλέξεις αὐταὶ ἔχουν φθάσει ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1947—48 εἰς 185, ἐκτὸς τῶν ὁμιλιῶν αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς εἰδικὰ «Δεκαήμερα». Πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι τὰς διαλέξεις αὐτάς ἔχουν δώσει ὑπουργοὶ, βουλευταί, καθηγηταί, ἐκλεκτοὶ ἐπιστήμονες, ἐξέχοντες παράγοντες τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους κ.τ.λ. Ἐκεῖνο ποῦ τιμᾶ ἰδιαιτέρως τὴν Σχολὴν εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἀπόψεων τῶν ὁμιλητῶν. Ἡ Σχολὴ καυχᾶται, δικαίως, ὅτι εἶναι πράγματι ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, σεβόμενον πάντα ὁμιλητὴν καὶ σεβόμενον πᾶσαν ἀποψιν, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἐντὸς τῶν ἔθνικῶν πλαισίων. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ Σχολὴ ἐπιδιώκει, μετὰ τὴν διάλεξιν, νὰ ἐπακολουθῆ συζήτησις, πρὸς πληρεστέραν ἔρευναν τοῦ θέματος καὶ νὰ ἀκουσθοῦν πᾶσαι αἱ ἀπόψεις καὶ ἀνταλλαγῶν ἐλευθέρως γινῶμαι. Εἶναι πράγματι εὐχάριστον ὅτι καὶ ἄλλαι Σχολαὶ καὶ Ἰδρύματα ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τῆς Σχολῆς μας. Πάντως, ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι γνωρίζουν ὅτι ἐκάστην «Τετάρτην» ὑπάρχει εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 84 μίᾳ ἐνδιαφέρουσα διάλεξις. Εἶναι μόνον λυπηρὸν ὅτι ὁ χώρος δὲν ἐπαρκεῖ, διότι δυστυχῶς τὸ Κράτος δὲν ἐνίσχυσε τὴν Σχολὴν μας. Εἶναι πράγματι ἄξιον ἐξάρσεως ὅτι εἰς μίαν ἐποχὴν παθῶν καὶ διχασμῶν ἡ Σχολὴ ἐστάθη ὑπὲρ τὰ μῖση καὶ τὰ πάθη καὶ ἐκάλεσε τοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς πάθος, νὰ ἀναπτύξουν τὰς γνώμας τῶν, καλλιεργοῦντες τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθέρως ἐρεύνης, τῆς ἐλευθέρως ἀναζητήσεως τῆς ἀληθείας.

ΓΟΝΕΥΣ

«Ὁμολογῶ ὅτι μὲ συνεκινήσατε καὶ μὲ ἐπέισατε νὰ γίνω τακτικὸς ἀκροατὴς τῶν διαλέξεων τῆς «Τετάρτης». Ἀλλὰ εἶπατε, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ὅτι ἡ Σχολὴ ὁργανώνει ἐπίσης «Δεκαήμερα Σπουδῶν». Ὁμολογῶ τὴν πλήρη ἀγνοίαν μου εἰς τὸ θέμα αὐτὸ καὶ ζητῶ νὰ μὲ διαφωτίσετε.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι διεθνῆς προσπάθεια ἡ ὁργάνωσις «Δεκαημέρων» ἢ «Ἑβδομάδων», εἰς τὰς ὁποίας ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα (Σχολαί, Σύλλογοι) θέτουν ἓν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον προσπαθοῦν νὰ ἐξετάσουν ἀπὸ ποικίλων πλευρῶν, ἢ ὁργανώνουν σειρὰν ὁμιλιῶν καὶ συζητήσεων ἐπὶ ἑνὸς ὀρισμένου κύκλου θεμάτων. Ἡ Σχολὴ ὁργάνωσε μέχρι σήμερον τρία «Δεκαήμερα», σχετικῶς μὲ τὰ προβλήματα τοῦ καπνοῦ, τῆς τουριστικῆς βιομηχανίας καὶ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Παρηκολούθησα τὸ «Δεκαήμερον τοῦ Καπνοῦ» καὶ ὁμολογῶ ὅτι διὰ

πρώτην φοράν ἐξητάσθη τὸ ὅσον ἐξεχούσης σημασίας διὰ τὸν τόπον μας ζήτημα τοῦ καπνοῦ, κατὰ τρόπον συστηματικὸν καὶ διαφωτιστικὸν Κριμα ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν ἐξετύπωσε τὰς διαλέξεις αὐτάς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εὐτυχῶς ἡ Σχολή, μολοντί διαθέτει τόσον ἀσήμαντα μέσα, ἤδυνήθη νὰ ἐκδώσῃ εἰς ἴδια τεύχη τὸ μὲν «Δεκαήμερον τῶν Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας, τὸ δὲ «Δεκαήμερον Σπουδῶν Τουριστικῆς Βιομηχανίας» χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ». Δὲν εἶναι λάθος τῆς ὅτι δὲν ἤδυνήθη νὰ ἐκτυπώσῃ τὸ «Δεκαήμερον Καπνοῦ». Ματαίως ἀνεζήτησε παντοῦ μίαν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, διὰ νὰ καλύψῃ μέρος τῶν δαπανῶν. Καὶ ὅμως ὁ καπνὸς εἶναι τὸ κυριώτερον ἐξαγωγίμον γεωργικὸν μας προϊόν!

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Εἶναι καταπληκτικόν, ἀλλ' ἴσως ἡ ἀδιαφορία τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας νὰ ἐξηγῇ τὴν ἀδράνειαν ἄλλων εκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων.

ΓΟΝΕΥΣ

Ποῖαι εἶναι αἱ οἰκονομικαὶ ὑποχρεώσεις τῶν σπουδαστῶν;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1956—57 τὰ κάτωθι :

α) Δικαίωμα ἐγγραφῆς	δρχ.	165
β) Ἀξίαν ἐντύπων	>	200
γ) Α' δόσιν διδάκτρων	>	500
δ) Β' » »	>	500
ε) Γ' » »	>	300
ς) Τέλη Ἑπαγγελματ. Ἐκπαιδεύσεως	>	10
ζ) Ἐξέταστρα Ἱατροῦ	>	25
	τὸ ὅλον	<u>1700</u>

ΓΟΝΕΥΣ

Εὐχαρίστως διαπιστώνω ὅτι τὰ διδάκτρα εἰς τὴν Σχολὴν εἶναι μικρὰ, ἐν σχέσει μὲ τὰ καταβαλλόμενα εἰς τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὰ Φροντιστήρια, ὅπου κυμαίνονται μεταξύ 200—500 δρχ. μηνιαίως.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σημειώσατε ὅτι, μὲ τὰς παρεχομένας ἀπαλλαγὰς ὑπὲρ τῶν πρώτων τευόντων σπουδαστῶν καὶ τῶν ἀπόρων, τὰ πραγματικῶς κατὰ μέσον ὅρον εἰσπραττόμενα διδάκτρα δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 850 δρχ. Ἡ Σχολὴ ἀκολουθεῖ καὶ ἐν τούτῳ ὀρθὴν πολιτικὴν, διότι εἰσπράττει ἀπὸ τοὺς ἔχοντάς διὰ νὰ διευκολύνῃ τοὺς μὴ ἔχοντάς. Τὸ σύνθημα νὰ μειωθοῦν τὰ διδάκτρα δι' ὅλους εἶναι ἀντικοινωνικόν, διότι μὲ μικρὰ διδάκτρα δὲν θὰ ἠδύνατο ἡ Σχολὴ νὰ παράσχῃ τόσας διευκολύνσεις εἰς τοὺς ἀπόρους.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Τὰ μικρὰ διδάκτρα δι' ὅλους εἶναι σύνθημα ὑπὲρ τῶν εὐπόρων κατὰ τῶν ἀπόρων. Ἄραγε οἱ σπουδασταὶ τὸ ἀντιλαμβάνονται; Ἡ πίπτουν θύματα τῶν δημαγωγικῶν συνθημάτων;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ὀρθή πολιτική εἶναι οἱ πλούσιοι νὰ πληρώνουν πολλά καὶ οἱ πτωχοὶ ὀλίγα. Τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἔρχεται ἐπίκουρον εἰς τὰς Σχολὰς διὰ τοὺς ἀπόρους, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι εἶναι ἄξιοι νὰ ἀκολουθήσουν ἀνωτέρας σπουδᾶς. Ἀλλὰ τὸ Κράτος ἠδιαφόρησε καὶ διὰ τοὺς καλοὺς καὶ διὰ τοὺς ἀπόρους σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς. Μόνον τὰ Ἐμπορικά Ἐπιμελητήρια Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἤλθον ἐπίκουρα εἰς τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ ἡ Σχολὴ εἶναι εὐγνώμων διὰ τὴν ὑλικὴν των ἐνίσχυσιν καὶ τὴν ἠθικὴν των συμπαράστασιν.

Σημειώσατε ὅτι ὑπάρχουν Σχολαὶ (ὡς ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε., ἡ Γεωπονική, τὸ Πολυτεχνεῖον), αἱ ὁποῖαι εἰσπράττουν διδάκτρα, διὰ τὰς γενικὰς των ἀνάγκας, τὸ δὲ Κράτος ὀρθῶς πληρώνει τοὺς μισθοὺς τοῦ Διδακτικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ Σχολῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Τί εἶναι αὐτὰ τὰ ἔγγραφα, διὰ τὰ ὁποῖα οἱ σπουδασταὶ πληρώνουν ἐτησίως δεχ. 200;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἐκαστος σπουδαστῆς ἐγγραφόμενος, λαμβάνει τὰ περιοδικὰ τῆς Σχολῆς («ΣΠΟΥΔΑΙ» καὶ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.») καὶ διαφόρους μελέτας, ἀσκήσεις κ.τ.λ. καὶ ἐνισχύει οὕτω τὸ ἐκδοτικὸν ἔργον τῆς Σχολῆς. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐπιδιώκεται νὰ ἐθισθῇ ὁ σπουδαστῆς εἰς τὴν μελέτην καὶ ἄλλων, πλὴν τῶν σχολικῶν του, βιβλίων, νὰ κινηθοῦν τὰ ἐνδιαφέροντά του, νὰ ἀγαπήσῃ τὸ βιβλίον.

Ἡ Σχολὴ λυπεῖται διότι δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ ἐκτυπώσῃ καὶ τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν, ὥστε νὰ μὴ παρατηρεῖται τὸ ἀλγεινὸν φαινόμενον νὰ ὑπάρχουν σπουδασταὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν ἢ δὲν δύναται νὰ προμηθευθοῦν ἀκόμη καὶ τὰ συγγράμματα τῶν καθηγητῶν. Διὰ τοῦ Ἐκδοτικοῦ αὐτοῦ Ὁργανισμοῦ τὰ βιβλία θὰ ἐστοιχίζον ὀλίγον, θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ ἔκδοσις των, θὰ ἀπεσοβεῖτο πᾶς κίνδυνος ἐκμεταλλεύσεως τῶν σπουδαστῶν καὶ πᾶς σπουδαστῆς θὰ κατήριττε μίαν μικρὰν βιβλιοθήκην, ἡ ὁποία θὰ τοῦ ἐγέννῃ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν καταστήσῃ μεγαλυτέραν. Ἄνευ βιβλιοθήκης οὐδεὶς δύναται νὰ καταστήσῃ πραγματικὸς ἐπιστήμων.

Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς κάμω μίαν κατηγορηματικὴν δήλωσιν, ἐπαναλαμβάνω σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν δήλωσιν, ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν μας οὐδεὶς σπουδαστῆς ἀναγκάζεται νὰ ἀγοράσῃ τὰ βιβλία τῶν Καθηγητῶν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἔχει τηρηθῆ μέχρι σήμερον κατὰ τὸν τρόπον συγκλητικῶν καὶ ὑποδειγματικῶν. Τὸ Δ. Συμβούλιον καὶ ἡ Διευθύνσις τῆς Σχολῆς εἶναι ἀμέλικτοι εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Σημειώσατε ὅτι οὐδεὶς ποτὲ σπουδαστῆς ἐξετάζεται εἰς τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων τῶν Καθηγητῶν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ σωστά. Σπουδὴ χωρὶς βιβλία δὲν γίνεται. Τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὰ ἴδρύματα νὰ ἐκδίδουν αὐτὰ τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν, αἱ ὁποῖαι νὰ δίδονται εἰς πάντα ἐγγραφόμενα.

μενον σπουδαστήν. Κράτος με ἀγράμματον ἢ ἡμιμαθῆ γεολαίαν εἶναι προωρισμένον νὰ καταρρεύσῃ. Τὸ σχέδιον τῆς Σχολῆς εἶναι ἄξιον πάσης ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἐνισχύσεως.

ΓΟΝΕΥΣ

Οἱ σπουδασταὶ ἔχουν ἄλλας οικονομικὰς ὑποχρεώσεις :

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μάλιστα. Πληρώνουν ἐξετάστρα δι' ἕκαστον μάθημα,	ὅπως καὶ	
εἰς τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς :		
κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις	Σεπτεμβρίου 1956	δρχ. 15
» » » »	Ἰανουαρίου 1957	» 30
» » » »	Ἰουνίου	» 20
Ἐξετάστρα δι' ἕκαστον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς :		
τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων	Ὀκτωβρίου 1956	δρχ. 30
» » » »	Φεβρουαρίου 1957	» 40
» » » »	Μαΐου	» 40

Μέρος τῶν ἐξετάστρων τούτων εἰσπράττουν οἱ Ἐξετασταὶ καὶ τὸ ὑπόλοιπον διατίθεται δι' ἀνάγκας τῆς Σχολῆς.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ εὐμενῶς σχολιάζεται τὸ σύστημα τῆς Σχολῆς νὰ ὑποχρεώη τοὺς σπουδαστὰς νὰ συντάσσουν μελέτας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσουν ἐργασίας καὶ μελέτας πέραν τῶν τρεχουσῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων. Σκοπὸς αὐτῶν εἶναι ἡ ἀσκήσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν σοβαρὰν καὶ συστηματικὴν μελέτην ἑνὸς θέματος, εἰς τὴν ἐπιτυχῆ κριτικὴν ξένης ἐργασίας, εἰς τὴν δόκιμον διεξαγωγὴν μιᾶς οικονομικῆς ἐρεύνης κλπ. Ἐπομένως, διὰ τῶν μελετῶν αὐτῶν ἐπιζητεῖται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν σπουδαστῶν καὶ, πέραν τῶν ἀναγκαστικῶς περιωρισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδασκαλίας, ἡ συστηματικὴ τακτοποίησις τῶν σκέψεων τῶν ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, ἡ ἀσκήσις εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γνώμων τῶν καὶ ἡ ἐπαφὴ μετὰ τὴν οικονομικὴν ζωὴν καὶ τὰ δρῶντα ἐν αὐτῇ πρόσωπα.

Ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν κατ' ἐκλογὴν τοῦ σπουδαστοῦ, ὅστις δεόντως νὰ παραδώσῃ μίαν τουλάχιστον τοιαύτην ἐργασίαν μέχρι τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων τοῦ τελευταίου ἔτους τῶν σπουδῶν του. Αἱ κατ' ἐκλογὴν ἐργασίαι ἐπηρεάζουν τὴν βαθμολογίαν τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων.

Αἱ ἐργασίαι κατ' ἄτομον ἀποτελοῦν ἐπεξεργασίαν θεμάτων διδομένων εἰς τὸν σπουδαστὴν παρὰ τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν» κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ τοῦ βίου. ἔκτος τῶν ἐκθέσεων ἐπισκέψεως ἐργοστασίων. Τὰ θέματα λαμβάνονται ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ προσδιορίζονται διὰ συνεργασίας τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ὁ βαθμὸς τῶν ἐργασιῶν τούτων συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ πτυχίου.

Υπάρχουν επίσης εργασίαι αί όποίαι είναι υποχρεωτικά, έπεξεργασίας λογιστικών θεμάτων, συνθετωτέρων από τας συνήθεις φροντιστηριακάς άσκήσεις Λογιστικής. Έκτείνονται επί άντικειμένων τόνων τής Γενικής όσον και τής Βιομηχανικής Λογιστικής. Ο βαθμός των συνυπολογίζεται εις τήν βαθμολογίαν του πτυχίου.

Τέλος ό σπουδαστής, προκειμένου να τύχη του πτυχίου τής Σχολής, υποχρεούται να συντάξη μελέτην επί θέματος τής έκλογής του. Η μελέτη αυτή δύναται να συνίσταται: εις κατά βάθος έξέτασιν και κριτικήν τής διαρθρώσεως και λειτουργίας μιας συγκεκριμένης έπιχειρήσεως τής έκλογής του μελετώντος, εις διερεύνησιν γενικωτέρου οικονομικού ζητήματος ενδιαφέροντος μίαν πεντηαχίαν τής Ελλάδος, ένα κλάδον τής οικονομίας της ή τήν χώραν όλόκληρον, εις εξέτασιν και άνάλυσιν οικονομικού προβλήματος διεθνούς σημασίας, εις περίληψιν και εϋστοχον κριτικήν άλλτριας λίνος εργασίας επί θεμάτων έν γένει τής οικονομίας κ.λ.π. Η μελέτη αυτή βαθμολογείται, ό δέ βαθμός της συνυπολογίζεται εις τόν γενικόν βαθμόν τής πτυχιακής εξέτάσεως.

ΓΟΝΕΥΣ

Ποία ή έν γένει μέριμνα τής Σχολής ύπέρ τών σπουδαστών;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Οί σπουδασταί δικαιούνται, τηρούντες τας κειμένας διατάξεις, να χρησιμοποιούν πάντα τά υπό τής Σχολής χορηγούμενα εις αυτούς μορφωτικά ή άλλα ώφελήματα.

Αί πρός τήν Σχολήν αναφοράί τών σπουδαστών υποβάλλονται έφ' άπλου χάρτου.

Απαλλάσσονται τών διδάκτρων έξ όλοκλήρου οί τυχόντες βαθμοί «άριστα» κατά τας Τμηματικάς και Εισαγωγικάς Έξετάσεις.

Απαλλάσσονται μέχρι του ήμίσεος τών διδάκτρων:

- Οί τυχόντες κατά τας Τμηματικάς Έξετάσεις τελικού βαθμού μεγαλυτέρου του 8.
- Οί συγκεντρώσαντες κατά τας Εισαγωγικάς Έξετάσεις τουλάχιστον 50 μονάδας εις τά ξεξετασθέντα μαθήματα, ή έν συνόλω 65, άν έχουν εις τό άπολυτήριον τής Μέσης Έκπαίδεϋσεως βαθμόν τουλάχιστον 18.

Όμοίως, απαλλάσσονται μέχρι του ήμίσεος τών διδάκτρων και μέχρις 20 ο/ο τών έγγεγραμμένων άποροι σπουδασταί, έφ' όσον έπιτύχουν βαθμόν τουλάχιστον 6 και είναι, κατά σειράν προτιμήσεως:

- Τέκνα έν πολέμω πεσόντων στρατιωτών, ύπαξιωματικών και άξιωματικών.
- Τέκνα έκτελεσθέντων υπό τών κατακτητών κατά τήν κατοχήν.
- Τέκνα έκτελεσθέντων υπό τών στασιαστών κατά τά Δεκεμβριανά ή τόν συμμοριτοπόλεμον.
- Έν ένεργεία δημόσιοι ύπάλληλοι, συνταξιούχοι δημόσιοι ύπάλληλοι, ή τέκνα αυτών.

Σπουδασταί τῆς Σχολῆς, καλούμενοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν τῶν ὑποχρεώσεων, ἀπολαύουν τῶν εὐεργετημάτων ἀναβολῆς λόγῳ σπουδῶν κλπ., τῶν παρεχομένων καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς σπουδαστάς τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

Οἱ πτυχιοῦχοι τῆς Σχολῆς δικαιοῦνται νὰ μετέχουν διαγωνισμῶν δι' ὑποτροφίας καὶ χρηματικά βραβεῖα χορηγούμενα ὑπὸ τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταί καὶ οἱ πτυχιοῦχοι δύνανται νὰ ζητοῦν τὰς συμβουλὰς τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν ἐπὶ θεμάτων ἐνδιαφερόντων αὐτοῦς κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν σταδιοδρομίαν εἰς τὰς ὥρας τὰς ὁποίας ἔχουν καθορίσει οἱ κ.κ. Καθηγηταί ἢ καὶ κατ' ἴδιαν, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη.

Οἱ σπουδασταί τυγχάνουν τῶν αὐτῶν στρατολογικῶν εὐεργετημάτων.

Οἱ σπουδασταί ἀπολαμβάνουν τῶν ἐκπτώσεων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς σπουδαστάς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν διαφόρων μεταφορικῶν μέσων, θεαμάτων κτλ.

Οἱ σπουδασταί δύνανται νὰ κάμουν ἐλευθέρως χρῆσιν τοῦ Ἀναγνωστηρίου τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν κατατεθειμένων εἰς τὸ «Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν» καὶ νὰ ζητοῦν τὴν δέουσαν καθοδήγησιν διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν παρὰ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ τοῦ Ἐντεταλμένου Διευθυντοῦ αὐτοῦ.

Ἡ Σχολή, μορφώνουσα καὶ ἐργαζομένους, δὲν δύναται, δυστυχῶς, νὰ ἐφαρμόσῃ πρόγραμμα σωματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἀγωγῆς τῶν σπουδαστῶν τῆς ὅσον θὰ ἐπεθύμει πλήρες, λόγῳ ἀνεπαρκείας χρόνου τῶν τελευταίων. Ἐπιδιώκουσα, ἐν τούτοις, τὴν ἐπιτέλεισιν τουλάχιστον τοῦ ἐφικτοῦ, ἔχει καταρτίσει ἀνάλογον πρόγραμμα σωματικῆς ἀσκήσεως, καλλιτεχνικῆς ἀγωγῆς καὶ ψυχαγωγίας.

Ἡ Σχολή διενεργεῖ ἀθλητικούς ἀγῶνας μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ συμμετέχει εἰς ὀργανωμένους ἀγῶνας μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ἀπονέμουσα μετὰλλια καὶ βραβεῖα εἰς τοὺς πρωτεύοντας κατ' αὐτούς.

Ἐν τῇ Σχολῇ λειτουργεῖ «Τμῆμα Μουσικῆς Ἀγωγῆς». Ἔργον του εἶναι ἡ λειτουργία χορωδίας σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν καλλιτεχνικῶν τῶν δεξιοτήτων. Τὸ «Τμῆμα Μουσικῆς Ἀγωγῆς» ὀργανώνει καλλιτεχνικὰς συγκεντρώσεις, μετὰ ἀνάγνωσιν ἀποσπασμάτων φιλολογικῶν ἔργων κλασικῶν, ἀπαγγελίας, κριτικὰς καλλιτεχνικῶν βιβλίων, κλασικὰ μουσικὰ ἔργα κ.τ.λ.

Διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν σπουδαστῶν ὀργανοῦνται :

α) Ἐπίσημος χορευτικὴ ἑσπερὶς κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τῶν ἀποκρέω, β) «Σπουδαστικὰ γλέντια», ἀποκλειστικῶς διενεργούμενα μετὰξὺ σπουδαστῶν καὶ τῶν στενῶν συγγενῶν τῶν, ὡς καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, γ) Ἡ «Πρωτοχρονιά», κατὰ τὴν

ὅποιαν, τὴν μεθεπομένην τῆς πρωτοχρονιάς, γίνεται ἑορτασμός τῆς «Πίτας» με ἀπαγγελίας, ἄσματα καὶ χορούς, δ) Καλλιτεχνικά ἀπογευματινὰ καὶ ε) Κινηματογραφικαὶ προβολαὶ διαφόρων ταινιῶν ψυχαγωγικοῦ, τουριστικοῦ καὶ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου.

Ἡ Σχολὴ ὀργανώνει τακτικὰς ἐκδρομάς ἀνά τὰς Ἀθήνας, τὴν Ἀττικὴν καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικά, τουριστικά ἢ βιομηχανικά μέρη τῆς Ἑλλάδος. Αὗται, μετὰ τῶν εἰς ἀπώτατα μέρη γινομένων, ἀποβλέπουν εἰς τὸ νὰ γνωρίσουν οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς τὴν Πατρίδα μας. Κατὰ τὰς ἐκδρομάς ἀναπτύσσονται παρ' ἀρχαιολόγων καὶ ἄλλων ἐιδικῶν θέματα σχετικὰ πρὸς τὴν σημασίαν τοῦ τόπου τῆς ἐπισκέψεως. Σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι νὰ γνωρίσουν οἱ σπουδασταὶ τὸν τόπον τῶν διὰ νὰ τὸν ἀγαπήσουν περισσότερον. Ὅλοκληρον πρόγραμμα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὑπάρχει ἐγκεκριμένον.

Ἡ Σχολὴ ἔχει ἀναθέσει εἰς Ἰατρὸν τὴν ὑγιεινὴν παρακολούθησιν τῶν σπουδαστῶν. Δι' ἕκαστον σπουδαστὴν συντάσσεται καὶ τηρεῖται ἀπολύτως ἐμπιστευτικὸν Ἰατρικὸν Δελτίον.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς δικαιούνται νὰ ἐξετάζωνται παρὰ τοῦ Ἰατροῦ τῆς Σχολῆς, ὅστις καθημερινῶς, πλὴν Σαββάτου, δέχεται αὐτοὺς εἰς τὸ Ἰατρεῖον του. Ὁ Ἰατρός ἐξετάζει δωρεάν τοὺς σπουδαστάς, ὑποδεικνύει τὰ πρόσφορα μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀντιμετώπισιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ καθοδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν καλυτέραν ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως διαβίωσιν των.

Οἱ σπουδασταὶ δύνανται, βάσει σημειωμάτων τοῦ Ἰατροῦ, νὰ προσφεύγουν εἰς τὰ Ἰδρύματα καὶ νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ μέσα τὰ ὅποια παρέχει δωρεάν ἢ ἐπὶ ἡλαττωμένη δαπάνῃ τὸ Κράτος ὑπὲρ τῆς σπουδαζούσης νεολαίας. Ὡς εὐνόητον, ἡ Σχολὴ δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ ἐιδικὰς Ἰατρικὰς ἐξετάσεις, φάρμακα κτλ., τῆς θεραπείας τῶν σπουδαστῶν, διότι στερεῖται τῶν ἀπαραιτῶν μέσων.

Εὐνόητον εἶναι, ὡσαύτως, ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ οὔτε τὴν φροντίδα, οὔτε τὰ ἐξοδα, οὔτε τὴν εὐθύνην διὰ τὴν στέγασιν, τροφήν, ἐνδυμασίαν κ.τ.λ. τῶν σπουδαστῶν. Εὐχαρίστως, ὁμῶς, ἀναλαμβάνει νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ὄρους τῆς κατοικίας τῶν σπουδαστῶν καὶ νὰ γνωρίσῃ τοὺς εἰς τοὺς γονεῖς των, κατόπιν γραπτῆς τῶν τελευταίων ἐπιθυμίας.

Ἡ Σχολὴ δὲν δύναται, στερουμένη μέσων, νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν μέριμνάν της ὑπὲρ τῶν σπουδαστῶν, ἂν καὶ ἔχει καταρτίσει πλῆρες σχετικὸν πρόγραμμα. Τὸ Κράτος ἔχει ἱεράν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν στέγασιν καὶ τὴν διατροφήν τῶν ἀπόρων φοιτητῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον, φυσικά, ὅτι σπουδάζουν καὶ παρακολουθοῦν τὰ μαθήματά των καὶ διακρίνονται διὰ τὸ πρέπον ἀκαδημαϊκὸν ἠθος. Δυστυχῶς τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἐπιδείξει τὸ προσήκον ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς σπουδάζοντας νέους, ἐνῶ αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὸ μέλλον τοῦ τόπου.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πῶς διορίζεται τὸ Διδακτικὸν Προσωπικὸν τῆς Σχολῆς; Ὑπάρχουν

διαφοραὶ ἀπὸ τὰ ἰσχύοντα εἰς τὰς ἄλλας Ἀνωτάτας Σχολάς :

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δι' ὅλας τὰς Σχολὰς τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως ἰσχύουσι αἱ αὐταὶ διατάξεις, δηλαδή οἱ Καθηγηταὶ ἐκλέγονται κατὰ τὴν λεγομένην Ἀκαδημαϊκὴν διαδικασίαν.

ΓΟΝΕΥΣ

Τί ἐστὶν αὐτὴ ἡ ἀκαδημαϊκὴ διαδικασία ; Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔχω ἰδέαν τοῦ ζητήματος ἀλλὰ τὸ θέμα μὲ ἐνδιαφέρει. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ διορισμοῦ ἐνὸς Καθηγητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐνὸς Καθηγητοῦ Ἀνωτάτης Σχολῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Βεβαίως, ὑπάρχει οὐσιώδης διαφορὰ. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως βάσει τοῦ πανεπιστημιακοῦ πτυχίου διορίζεται ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν. Τὸ δίπλωμα αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ τυπικὸν καὶ οὐσιαστικὸν προσόν τοῦ διορισμοῦ. Εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐκπαιδεύσειν τὰ πράγματα ἔχουν ἄλλως. Δὲν ἀρκοῦν τὰ τυπικὰ προσόντα, χρειάζεται ἐπίσης ἐπιστημονικὴ ἐργασία ἐκ μέρους τοῦ ὑποψηφίου Καθηγητοῦ, ὁ ὁποῖός ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του. Ἀλλά, νομίζω καλύτερον νὰ σὰς ἀναγνώσω τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ, διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ διορισμοῦ. Ὁμοίαι ἐντελῶς εἶναι αἱ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ τὰς ἄλλας Ἀνωτάτας Σχολάς.

Ἴδου τί λέγει τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Σχολῆς μας :

«1. Τακτικοὶ Καθηγηταὶ δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν ἐφ' ὅσον διὰ συγγραφῶν ἢ διὰ προηγουμένων διδασκαλιῶν ἔχουσιν ἀνεγνωρισμένην εἰδικότητα διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ οικείου μαθήματος : α) οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Καθηγηταὶ καὶ Ὑφηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων ἢ Ἀνοτέρων Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, ἢ οἱ διατελέσαντες τοιοῦτοι καὶ β) εἰδικοί ἐπιστήμονες, ἐφ' ὅσον κέκμηται ἀνάλογον διδακτορικὸν δίπλωμα».

«2. Κενωθείσης ὅπως δῆποτε ἢ ἰδρυθείσης ἔδρας τακτικοῦ καθηγητοῦ, τὸ Δ. Συμβούλιον, κατόπιν ἀποφάσεώς του, προσκαλεῖ τοὺς ὑποψηφίους διὰ δύο τουλάχιστον ἡμερησίων, κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν ἔχουσῶν μείζονα κυκλοφορίαν, ὅπως ὑποβάλωσιν αὐτῷ αἰτήσεις διορισμοῦ μετὰ τῶν τίτλων σπουδῶν καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν εἰς τρία ἀντίτυπα, ὡς καὶ ὑπόμνημα περὶ τῶν σπουδῶν καὶ τῆς δράσεως αὐτῶν».

«3. Ἡ προθεσμία εἶναι μηνιαία ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσακλήσεως. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας δύνανται νὰ ὑποβάλωσιν ἐγγράφως τὴν ὑποψηφιότητα προσώπου ἔχοντος τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενα προσόντα τρεῖς τουλάχιστον Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς».

«4. Τὰς ὑποβληθείσας αἰτήσεις μετὰ τῶν σχετικῶν παραπέμπει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς τὸν Σύλλογον τῶν Καθηγητῶν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς μηνιαίας προθεσμίας».

«5. Ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν συνιστᾷ τριμελῆ Κριτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μελῶν του καὶ ἐκ τῶν διδασκόντων

τά πρὸς τὴν πληρωτέαν ἔδραν συγγενέστερα μαθήματα, ἀποκλειομένων τῶν μέχρι τρίτου βαθμοῦ, συμπεριλαμβανομένου, συγγενῶν τῶν ὑποψηφίων. Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῆ τῶν τίτλων καὶ τῶν λοιπῶν ἐργασιῶν τῶν ὑποψηφίων, ὑποβάλλει εἰς τὸν Σύλλογον τῶν Καθηγητῶν ἔκθεσιν, περιέχουσαν ἀνάλησιν καὶ κρίσιν τῶν ἔργων καὶ ἐκτίμησιν τῆς ἱκανότητος ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὑποψηφίων, ὡς καὶ ἰδίαν γνώμην περὶ τοῦ ἐκ τούτων προτιμητέου.

«6. Ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν, συνερχόμενος προσκλήσει τοῦ Διευθυντοῦ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκθέσεως, ἢ καὶ μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης, ἐκλέγει τὸν ἐκ τῶν ὑποψηφίων κρινόμενον κατάλληλον καὶ ὑποβάλλει τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν, μεθ' ὧν τῶν σχετικῶν, εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὅπερ ἀποφασίζει ἐντὸς ἰσημέρου περὶ τοῦ διοριστέου καὶ ὑποβάλλει σχετικὴν πρότασιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Πάντως, θέλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν σας ἐπὶ μίᾳ πραγματικῇ σημαντικῆς καὶ ἰδιορρύθμου διαφορᾶς : Οἱ Καθηγηταὶ τῶν λοιπῶν Σχολῶν εἶναι μόνιμοι, ἐνῶ ἡ θητεία τῶν Καθηγητῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ. εἶναι ἑπταετής καὶ δέον νὰ ἐπανεκλεγούν, φυσικὰ ἐὰν θεωρηθοῦν ὅτι ἀνεδειχθῆσαν ἄξιοι τοῦ λειτουργήματός των. Οὕτω, οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς μας δὲν ἐφησυχάζουν μετὰ τὸν διορισμόν των καὶ δὲν ἀδρανοῦν, ὅπως εἶναι δυνατόν νὰ συμβῆ εἰς ἄλλας Σχολάς, ἀλλὰ προσπαθοῦν συνεχῶς νὰ καταστοῦν ἄξιοι ἐπανεκλογῆς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ σύστημα εἶναι ἄριστον, μακάρι δὲ νὰ ἐγενικεύετο. Ἀνελήφθη σαφῶς ὅτι οὐδεμία ἄλλη διαφορά ὑπάρχει εἰς τὴν ἐκλογήν τοῦ Διδακτοῦ Προσωπικοῦ. Ἀλλὰ ἐξηγήσατέ μου τί εἶναι «Ἐντεταλμένοι», καὶ διατί ἡ Σχολὴ σας δὲν ἔχει Ὑφηγητάς.

ΠΤΥΧΙΟΝΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ ἐφιλοδόξησε νὰ καταστή φυτόριον ἐπιστημονικόν, καὶ δι' αὐτὸ ἐδημιούργησε τὸν θεσμόν τῶν «Ἐντεταλμένων», ἐπιθυμοῦσα, παραπλεύρως πρὸς τὸν τακτικὸν Καθηγητὴν, νὰ διδάσκουν καὶ νὰ τὸν βοηθοῦν εἰς τὸ ἔργον τοῦ εἰδικοῦ ἐπιστήμονος. Ἡ Σχολὴ, στερουμένη μέσων, δὲν ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ τῆς, διότι ὀλίγοι εἶναι οἱ διορισθέντες ὡς Ἐντεταλμένοι, ἐνῶ ἔπρεπε εἰς τὰ ἀνώτατα Σχολεῖα νὰ ὑπάρχη μέγας ἀριθμὸς Ὑφηγητῶν, *associés des cours*, ὅπως λέγονται ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ὑφηγητῶν, ἀσχολουμένων μὲ εἰδικὰ θέματα· ἄλλωστε μεταξύ αὐτῶν θὰ ἔδει νὰ ἐκλέγωνται κανονικῶς οἱ τακτικοὶ Καθηγηταί. Ὅλα ταῦτα ἔχουν προβλεφθῆ ἀπὸ τὸν Ὀργανισμόν τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν τὰ οικονομικὰ μέσα, διότι μὴ λησμονήτε ὅτι ἡ Σχολὴ μας, ἢ τὸσον πλουσία εἰς δρᾶσιν, εἶναι τὸ πτωχότερον ἀνώτερον Ἰδρυμα τῆς Εὐρώπης (!), ἐνῶ τὸσον πλούσιον εἰς δρᾶσιν.

Ἰδοὺ τί λέγει τὸ σχετικὸν ἄρθρον 15 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς :

1. Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νὰ ἀνατεθῆ ἡ

διδασκαλία μαθήματος τινός εις πρόσωπα ἔχοντα τὰ προσόντα τὰ προβλεπόμενα διὰ τοὺς τακτικούς Καθηγητὰς ἢ εις Διευθυντὰς, Συμβούλους καὶ ἀνωτάτους ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους καὶ Οἰκονομικῶν Ὄργανισμῶν, ἔχοντας εἰδικότητα διὰ τὴν διδασκαλίαν εἰδικοῦ μαθήματος.

2. Οἱ ἐντεταλμένοι Καθηγηταὶ δὲν μετέχουσι τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, ἐκτὸς ἂν εἰδικῶς κληθῶσι παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, ὁπότε μετέχουσι ἄνευ ψήφου.

3. Ἐντεταλμένος Καθηγητὴς δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου νὰ ἀναπληρώσῃ ἀπόντα τακτικὸν Καθηγητὴν καὶ τὸ πολὺ μέχρι λήξεως τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναπληρώσεως ταύτης ὁ Ἐντεταλμένος Καθηγητὴς ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ τακτικοῦ Καθηγητοῦ, δὲν δύναται ὅμως νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς συνεδριάσεις πρὸς ἐκλογὴν τακτικῶν Καθηγητῶν.

Ἡ Σχολὴ δὲν ἀνακηρύσσει Διδάκτορας καὶ Ὑφηγητὰς, διότι θεωρεῖ ὅτι οἱ τίτλοι οὗτοι μόνον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου δεόν νὰ παρέχωνται. Ὅπως σὰς ἐτόνισα ἤδη, ἡ Σχολὴ ἐννοεῖ νὰ εἶναι εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσίν τῆς εὐπρεπῆς. Δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀναδειχθῇ μὲ ξένους τίτλους ἀλλὰ μὲ τὴν ἐργασίαν τῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Τὸ Κράτος δὲν ἐνισχύει τὴν Σχολήν ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὁχι. Τὸ Κράτος ἀπὸ ἔτους δὲν ἔχει τὴν τιμὴν τῆς ὀλικῆς ἐνισχύσεως τῆς Σχολῆς, ἐνῶ ἀντιθέτως ἀπὸ ἐτῶν ἐπιχορηγεῖ ἰδιωτικὰ κερδοσκοπικὰ Ἐκπαιδευτήρια.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι τόσο ἀπίστευτον, ὅσον καὶ τερατῶδες.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι ἀπολύτως ἀκριβὲς καὶ ἀποτελεῖ ἐντροπὴν διὰ τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ νὰ σεβασθῇ καὶ νὰ ἐξάρῃ τὸ γεγονός ὅτι μία Σχολὴ μὲ τοιαύτην δρᾶσιν εἶναι Ἴδρυμα μὲ τὸσον ἀσήμαντα μέσα.

ΕἰΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πληροφορεῖμαι ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν λειτουργοῦν διάφορα Ἰδρύματα. Ποῖα εἶναι αὐτά ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ΑΣΒΣ δὲν ἐνόμισε ὅτι ἐκπληροῖ τελείως τὸν προορισμὸν τῆς ἀρκουμένη εἰς τὸν ρόλον Ἰδρύματος αὐστηρῶς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας. Ὑπερηφάνως, ἄλλωστε, διακηρύσσει τὸν ἐπαγγελματικὸν αὐτῆς χαρακτήρα καὶ ἔχεται σταθερῶς τῆς ἀπόψεως ὅτι εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ εἴδους τῆς ἡ θεωρία πρέπει νὰ παρέχεται ἐν ᾧ μέτρῳ ἢ ἐφαρμογῇ χρειάζεται, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων αὐτῆς, τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

Πρεσβεύει, τὸ ἐτόνισα καὶ προηγουμένως, ὅτι τὸ ἔργον τῆς

άνωτάτης επαγγελματικής εκπαίδευσως δέν δύναται νά περιοριζέται εις τόν έφοδιασμόν τών σπουδαστῶν μέ τόν θεωρητικόν μόζον έξοπλισμόν, ὅσον καί ἄν οὗτος θεωρηθῆ ἄρτιος, ἄλλ' ὅτι πρέπει νά ἐπεκτείνεται ἐπί τοσοῦτον εις τήν πρακτικὴν ἐν ταῖς Σχολαῖς κατάρτισιν, ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι νά εἶναι ἱκανοί νά ἀναλάβουν εὐθύνας εις τήν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς.

Πιστεύει, ἀκόμη, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς, οὕτω διηρθρωμένης, δέν σταματᾷ μέ τήν χορήγησιν τοῦ πτυχίου εις τοὺς σπουδαστάς της, ἀλλ' ἐπεκτείνεται ἐπί τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντιμετώπισεως ζητημάτων καί προβλημάτων ἐπηρεαζόντων τήν καθόλου οἰκονομίαν τῆς χώρας, καί ἐπί τῆς παροχῆς πάσης δυνατῆς ἐπιστημονικῆς βοηθείας, τόσον πρὸς τοὺς ἀποφοίτους της, κατὰ τήν διάρκειαν τοῦ επαγγελματικοῦ των βίου, ὅσον καί πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιαύτης λειτουργικῶν ὀργανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ τόν λόγον τοῦτον, παραλλήλως πρὸς τήν ἀπό τῆς ἔδρας διδασκαλίαν καί τήν φροντιστηριακὴν ἐξάσκησιν, ἐμερίμνησε διὰ τήν σύστασιν παρασχολικῶν ἰδρυμάτων, ἔχόντων τριπλοῦν προορισμόν:

α) Τήν διαπαιδαγώγησιν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς—ἢ ἄλλων ἀτόμων—εις τόν χειρισμόν θεμάτων ἔφαρμογῆς καί τήν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν προβλημάτων τῆς πράξεως.

β) Τήν ἐπιμορφωτικὴν ἐξειδίκευσιν καί ἐπιστημονικὸν συγχρονησὸν λειτουργῶν τεταγμένων εις ὑστεροῦντας τομεῖς τῆς οἰκονομίας.

γ) Τήν πολὺπλευρον μελέτην τῶν ζωτικῶν οἰκονομικῶν καί παραγωγικῶν προβλημάτων τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ καί περὶ τήν Σχολὴν συγκεντρωμένου ἄρτιου ἐπιστημονικοῦ ἐπιτελείου καί διερεῦνησιν θεμάτων εἰδικῶν, τιθεμένων εις αὐτὴν ὑπὸ ἐνδιαφερομένων ἐπιχειρήσεων, ἰδίως βιομηχανικῶν.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Τί εἶναι τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν (Βιομηχανικῶν καί Ἐμπορικῶν) περὶ τοῦ ὁποῦ τόσα ἀκούω;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς (Γ.Ε.Β.Ε.) σκοπὸν ἔχει:

α) Τήν ἐν τῇ πράξει ἐξάσκησιν τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ δρους ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον πλησιάζοντας τὴν πραγματικότητα, εις τήν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανωτικῶν προβλημάτων (οἰκονομικῶν, τεχνικῶν, λογιστικῶν, ἐμπορικῶν, ἀνθρωπίνου παράγοντος κ.λ.π.) τῶν ἐπιχειρήσεων. β) τὴν συλλογὴν καί ἐπεξεργασίαν ζωντανοῦ ὕλικου, καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν κατὰ τὰς νεωτέρας ὀργανώσεως καί τῶν συγγενῶν μαθημάτων κατὰ τὰς ἐπιτελετέρας παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις (ἰδίᾳ κατὰ τὴν περιπτωσιακὴν μέθοδον). γ) τὴν μελέτην καί ἔρευναν, εἴτε πρωτοβουλία τοῦ Γραφείου, εἴτε τῇ αἰτήσῃ ἐπιχειρήσεων ἢ ὀργανισμῶν, εἰδικῶν ἢ γενικῶν προβλημάτων, σχετικῶν μέ αὐτοῦς, δ) εἰδικώτερον, τὴν παροχὴν ἐπιστημονικῆς βοηθείας εις τοὺς σπουδαστάς καί τοὺς πτυχιούχους τῆς

Σχολής διὰ τὴν ἐπίλυσιν ἢ ὑπόδειξιν μέσων πρὸς λύσιν τῶν ἀπα-
σχολούντων αὐτοὺς προβλημάτων ὀργανώσεως καὶ λογιστικῆς.

Αἱ κατευθύνσεις τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν εἶναι, α) νὰ συνεχίσῃ
καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν, διὸ καὶ ἐπιδιώκει
κατὰ πρόγραμμα τὴν σύνδεσιν τῶν πρακτικῶν λύσεων πρὸς τὰς
ἐπιστημονικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κανόνας, β) νὰ ἀποβῇ ἐπιστημονι-
κὸν ἐργαστήριον λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τὴν αὐστηρὰν ἐπιστη-
μονικὴν νοοτροπίαν καὶ μέθοδον, γ) νὰ καταστή κέντρον ἀνταλ-
λαγῆς πείρας μεταξὺ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπο-
ρικῶν ὀργανισμῶν.

Ἀπὸ τριετίας ἤρχισε νὰ γίνεται χρῆσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ
Γραφείου ἐκ μέρους καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόσμου. Ἄρκεται
μέχρι τοῦδε ἐπιχειρήσεις ἀνέθεσαν εἰς αὐτό, δωρεάν, τὴν μελέτην
γενικῶν καὶ ἐιδικῶν ὀργανωτικῶν αὐτῶν θεμάτων καὶ τὴν ὑπόδει-
ξιν βελτιώσεως τῆς ὑφισταμένης ἐν αὐταῖς καταστάσεως.

Ἡ δρᾶσις τοῦ Γραφείου ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐπέξεργα-
σίαν ὑλικοῦ καταλλήλου ὄχι μόνον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὀργα-
νωτικῶν μαθημάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῶν Ὀργανωτικῶν
ἀρχῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἡ δρᾶσις αὕτη
ἐκδηλοῦται ποικιλοτρόπως. Ἀπὸ διετίας πραγματοποιεῖ τὸ Γρα-
φεῖον ἐπιστημονικὰς συζητήσεις μετὰ τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ μορ-
φῆν σεμιναρίου, ἐπὶ ὀργανωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων. Διὰ
τῶν συζητήσεων αὐτῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν παρακο-
λουθούντων πρὸς ἐπίλυσιν σχετικῶν προβλημάτων ἀφορώντων ἰδίᾳ
τὴν αὐξήσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Εἶναι ἀξιοβρῆντον, πράγματι, φαινόμενον ὅτι οὔτε τὸ Κρά-
τος οὔτε ἐνδιαφερόμενοι δημόσιοι ἢ ἰδιωτικοὶ Ὀργανισμοὶ ἠθέλη-
σαν νὰ ἐνισχύσουν τὸ ΓΕΒΕ τῆς Σχολῆς, ἐνῶ ἀλλαχοῦ τὰ Ἰδρύματα
αὐτὰ χρηματοδοτοῦνται μὲ μεγάλα ποσὰ καὶ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρε-
σίαν τῆς ἐν γένει παραγωγῆς καὶ τοῦ Κράτους.

ΓΟΝΕΥΣ

*Πολλὰ τὰ κολακευτικὰ λέγονται ἐπίσης διὰ τὸ Κέντρον Στατιστικῆς
Ἐκπαιδεύσεως.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ ἔθεώρησε ἀπὸ τοῦ 1947 τὴν στατιστικὴν ἀπαραίτη-
τον μέρος τοῦ κύκλου τῆς διδασκαλίας της, πρὸς μὀρφωσιν ἀνωτέ-
ρων διοικητικῶν στελεχῶν, τόσοσ τοῦ Κράτους ὅσον καὶ τῶν ἐν
γένει οἰκονομικῶν Ὀργανισμῶν.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1952)53 ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις τοῦ «Κέν-
τρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ διδασκαλία εἰς τὸ Κ.Σ.Ε., ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν
μὀρφωσιν στελεχῶν δυναμένων, ἀμα τῷ πέρατι τῆς ἐκπαιδεύσεώς
των, νὰ ἀσκήσουν ὑπευθύνως τὰ καθήκοντα τοῦ στατιστικοῦ παρὰ
ταῖς στατιστικαῖς ὑπηρεσίαις, εἴτε τοῦ Κράτους εἴτε οἰουδηποτε
ὀργανισμοῦ ἢ ἐπιχειρήσεως.

Εἰς τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως διδάσκονται :
Γενικά Μαθηματικά, Μαθηματικὴ Στατιστικὴ. Στατιστικὴ Μέθο-
δος. Στατιστικὴ Ἀνάλυσις, Δειγματοληψία, Δημογραφία, Στατι-
στικὴ Οἰκονομικῶν Φαινομένων, Στατιστικὴ Ἐπιχειρήσεων, Στατι-
στικὴ Κοινωνικῶν Φαινομένων, Θέματα Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Ἰδιω-
στικὴ Οἰκονομικὴ, Οἰκονομικομετρικὴ, Ἐθνικοὶ Λογαριασμοί, Ἐπιστη-
μονικὴ Ὀργάνωσις τῆς Ἐργασίας, Λογιστικὴ, Νομοθεσία Δημοσίων
Ἐπηρεσιῶν.

Εἰς τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» ἐγγράφονται κατὰ
σειρὰν προτιμήσεως : α) Οἱ πτυχιούχοι τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.
β) Οἱ στατιστικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους, τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτι-
κῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων. γ) Οἱ σπουδασταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν.
δ) Λοιποὶ ἐνδιαφερόμενοι, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται ἔχουν ἀπολυτήριον Σχο-
λείου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ διδασκαλία ἀρχεται τὴν 15ην Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὴν
15ην Ἰουνίου. Ὁ τακτικῶς φοιτήσας ἐπὶ ἓν ἔτος δύναται, τῇ αἰτή-
σει του, νὰ ὑποστῇ ἐξέτασιν εἰς τὰ μαθήματα καὶ νὰ τύχη «Πιστο-
ποιητικοῦ ἀκροάσεως καὶ ἐξετάσεως», ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ τυπικόν
προσὸν ἀλλὰ βεβαιώσιν ἐπαρκούς καταρτίσεως εἰς τὴν Στατιστικὴν.
Ὁ παρακολουθήσας ἐπὶ διετίαν τὰ μαθήματα τοῦ Κ.Σ.Ε. μετὰ ἐπι-
τυχῇ ἐξετάσιν λαμβάνει «Πτυχίον ἀνωτέρων στατιστικῶν Σπουδῶν».

Εὐτυχῶς τὸ Κράτος ἀνεγνώρισε τὴν σημασίαν τοῦ Κ.Σ.Ε. καὶ
ἐτίμησε τὴν συντελεσθεῖσαν ἐν αὐτῷ ἔργασίαν, διότι διὰ Β.Δ.
ἀνεγνώρισε τὸ Κ.Σ.Ε. συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον «περὶ ὄργα-
νώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ἐπηρεσίας» ὡς ἐπίσημον Στα-
τιστικὴν Σχολήν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πληροφοροῦμαι ὅτι εἰς τὴν Σχολήν σας λειτουργεῖ ἀπὸ τινος «Κέντρον
Τουριστικῶν Μελετῶν» καὶ πολὺ ἐνδιαφέρομαι νὰ ἔχω σχετικὰς
πληροφορίας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ ἀντελήφθη τὴν σημασίαν διὰ τὸν τόπον μας τῆς «Τουρι-
στικῆς Βιομηχανίας» καὶ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους
συνέστησε «Κέντρον» μελέτης τῶν τουριστικῶν προβλημάτων τῆς Χώ-
ρας. Εἶναι καὶ αὐτὸ μίᾳ πράγματι νέα προσπάθεια τῆς Σχολῆς, τῆς
ὁποίας εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ εἶναι πλοῦστοι οἱ καρποί, ἰδίᾳ τῶρα ποῦ
ἡ Χώρα τόσα πολλὰ—οἰκονομικὰ καὶ γενικώτερα πολιτιστικὰ—ἀγαθὰ
ἀναμένει ἀπὸ τὸν Τουρισμόν. Εἰς τὸ «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν»
συνεργάζονται διακεκριμένοι εἰδικοὶ ἐπιστήμονες καὶ παράγοντες ση-
μαίνοντες τῆς τουριστικῆς μας ζωῆς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ περσινὸν «Δωδεκαήμερον Τουριστικῆς Βιομηχανίας» πράγματι ἐση-
μείωσε ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ὅλοι αἱ γενόμεναι διαλέξεις ἦσαν
λίαν ἐνδιαφέρουσαι καὶ ἀποτελεῖ ἐνθαρρυντικόν φαινόμενον ἡ

πρόθυμος προσέλευσις τοῦ κοινού.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολή, με τὴν πρόθυμον συμπαράστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ, τῶν Τουριστικῶν Ὄργανώσεων καὶ τῆς Τουριστικῆς Ἀστυνομίας, ἐπέτυχε νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινού διὰ τὴν μελέτην τῶν τουριστικῶν θεμάτων.

Ἡ Σχολή ἐπιδιώκει διὰ τοῦ «Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν» νὰ διδάξῃ καὶ ἀπὸ ἕδρας ὅλα τὰ ζητήματα τὰ σχετικὰ μετὰ τὴν τουριστικὴν ἱστορίαν, οἰκονομίαν, πολιτικὴν, νομοθεσίαν, ψυχολογίαν, ἀρχαιολογίαν κτλ. πρὸς μὸρφωσιν στελεχῶν τῶν τουριστικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανισμῶν. Ἡ καλὴ ἀρχὴ ἐγένετο καὶ οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὅτι καὶ τὸ Κράτος καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι Ὄργανισμοὶ καὶ ἰδιῶται θὰ σταθοῦν παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Σχολῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι ἀξιοθαύμαστος ἡ ἐκδοτικὴ τῆς Σχολῆς προσπάθεια καὶ ἀποδεικνύει πλήρως τὴν ζωτικότητά της.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ Νόμου 800, διὰ τοῦ ὁποίου ὀργανώθη ἡ Σχολή ὡς Ἰδρυμα ἀνωτέρας Παιδείας, παρήλθον ὀκτῶ πλήρη Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη καὶ εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Σχολή, παρὰ τὰς ἐναντίον της ποικίλας καὶ ἀνεκδιηγήτους ἀντιδράσεις ὀχι μόνον ἐνεφάνισε ἀρτιώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον, ἀλλὰ καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν κοινωφελῆ μορφωτικὴν της δράσιν καὶ ἐξωτῶν σπουδαστῶν, διὰ διαλέξεων καὶ μελετῶν ἐπὶ ἐνδιαφερόντων τῶν χώρων προβλημάτων, ὡς καὶ διὰ δημοσιευμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐνεφάνισαν καὶ ἐξήτασαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, θέματα ἐξαιρετικῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου σημασίας.

Εἰς σειρὰν πρωτοτύπων, ἡ καὶ ἐκ μεταφράσεως, μελετῶν τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν» τῆς Σχολῆς ἐξητάσθησαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, κοινωνιολογικά, οἰκονομικά, ὀργανωτικά, διοικητικά καὶ λογιστικά ζητήματα. Ἐξ ἄλλου, αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ μαθημάτων τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι διδασκομένων συνεπλήρωσαν τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τῆς Σχολῆς.

Συμμορφουμένη ἐξ ἐτέρου ἡ Σχολή πρὸς τὴν ὀρθὴν, γόνιμον παράδοσιν τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων ὅλου τοῦ κόσμου, ἐξέδωκε κατὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1950 τὰς δύο Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς 716 σελίδας περιέλαβον 29 πρωτοτύπου ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς (Τέλος, ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950)1951 ἡ Σχολή ἀπεφάσισε τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τῆς ὀργανοῦ «Σπουδαῖα», τὸ ὁποῖον τακτικῶς—πρᾶγμα ὄχι τόσον σύνηθες, δυστυχῶς, εἰς τὸν τόπον μας—ἐκδίδεται ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον. Ἦδη οἱ ἐξ ἑτομοῦ ἔχον περιλάβει περίπου 3.600 σελίδας.

Μετὰ τὰς ἐκδόσεις τῆς ἡ Σχολῆς, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν οἰκονο-

μικὴν οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε ἀπὸ ἰδιώτας - ἐξαιρέσιν φωτεινὴν ἀποτελεῖ ἢ συμπαραστάσις τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς - ἐκτελεῖ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ πνευματικὸν τῆς χρέος ἀπέναντι τοῦ τόπου αὐτοῦ με συνέπειαν καὶ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς συμβολῆς τῆς. Ἡ Σχολὴ οὕτω ἐπιτελεῖ τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους, καθόσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημά της. Κατ' αὐτήν, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων με τὰς ἐργασίας της, σκοπὸν κύριον ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ἔθνους διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ του ἐπιπέδου, παραλλήλως πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὕλικου ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ.

Οὕτω, ἡ Σχολὴ δὲν περιορίζεται εἰς τὴν στενὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν. Δὲν εἶναι κλειστὸν πνευματικὸν Ἴδρυμα, ἀλλὰ Ἴδρυμα παντοιοτρόπως ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκτινοβολήσῃ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ εἶναι, πράγματι, Ἐθνικὸν Ἴδρυμα. Ἡ Σχολὴ οὔτε εἶναι οὔτε δύναται νὰ καταστή Ὀργανισμὸς ἀνήκων εἰς ἄτομα ἢ ἐξυπηρετικὸς ὠρισμένων ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν ἀπόψεων. Ἐχει τὰς θύρας ἀνοικτάς εἰς πάντας, διότι τὴν Γνώσιν καλλιιεργεῖ, τὴν Ἀλήθειαν ἀναζητεῖ καὶ τὴν Πρόοδον ἐξυπηρετεῖ. Παραμένει ἀναντίρρητον δι' αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι «ἐθνικὸν εἶναι ὅ,τι ἀληθινὸν καὶ ὅ,τι προοδευτικόν». Αἱ 3600 σελίδες τῶν ἑξ τόμων τῶν «Σπουδῶν» ἀποδεικνύουν τοῦτο περιτράνω, καθὼς ἄλλωστε ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις της, ὅπως ἀναμφισβητήτως καὶ ὅλαι αἱ ποικίλαι πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις της.

Αἱ «Σπουδαί» ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1956 εἰσέρχονται εἰς τὸ 7' ἔτος. Ὀλιγοχρόνιος βεβαίως ἱστορία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁμως διὰ τὴν καίως ὑπερηφανεύεται τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς, οἱ Καθηγηταὶ της, οἱ Συνεργάται της, οἱ Σπουδασταὶ της. Πέραν ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀπὸ πάθη, ἀπὸ ἀντιζηλίας καὶ στενόκαρδον πνεύμα, ἀπὸ ἐπιστημονικὰς διαφωνίας καὶ ἀντιθέσεις, ἡ Σχολὴ συνεχίζει τὸ πνευματικὸν τῆς ἔργον, «ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας, τηροῦσα τὸν Νόμον». Διότι γνωρίζουν οἱ ἐν τῇ Σχολῇ ἐργαζόμενοι πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ νὰ ἴσταται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τοῦ καθήκοντος καὶ νὰ ἀτενίζῃ τὰ προβλήματα ὡς Ἐλεύθερος Ἀνθρώπος, ὡς πραγματικὸς Ἕλληνας.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἐπιστημονικὸς, ὁ ἐπιχειρηματικὸς, ὁ ὑπαλλήλικὸς καὶ σπουδαστικὸς κόσμος, ὅλοι ὅσοι με τὸσον ἐνδιαφέρον καὶ τόσην ἐκτίμησιν παρακολουθοῦν τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς Σχολῆς θὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον τῶν ἐκδόσεών μας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ποθὸν καὶ νέου, πολλάκις, περιεχομένου πνευματικῆς εἰσφοράς εἰς τὸν τόπον μας. Ἡ συμπαραστάσις ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτὴν προσπάθειαν θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν καλυτέραν ἐπιβράβεισιν τῶν κόπων καὶ θουσιῶν τῆς Σχολῆς.

Ἡ Σχολὴ ἐκδίδει ἐπίσης εἰδικὸν πληροφοριακὸν τῆς Σχολῆς μας ὄργανον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.», τοῦ ὁποῦ ἐξεδόθη-

σαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1—17 τεύχη σχήματος 58 X 86, ἐκ σελίδων ἐν ὄλῳ 1216. Τεύχη τινὰ διετέθησαν διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Τουρισμοῦ, Ὀργανώσεως, Στατιστικῆς κ.τ.λ., τὴν ἀγαθωτέραν ἐντύπωσιν γεννήσαντα.

Πᾶς σπουδαστὴς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν λαμβάνει τὰ ὡς ἄνω περιοδικά, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται ἐπίσης εἰς τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς, βουλευτάς, ἀνωτάτους δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας καὶ Μέσας Σχολάς.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐζητήθη ἡ διακοπὴ τῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς; Εἶναι τόσοσιν τερατώδης ἡ πληροφορία αὐτὴ ὥστε δὲν θέλω νὰ τὴν πιστεύσω.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δυστυχῶς ἡ πληροφορία εἶναι ἀκριβής, παρ' ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι τερατώδες. Ἡ Σχολὴ δικαίως ἀπήντησεν ὅτι «ἡ ὑπόδειξις διακοπῆς τῶν ἐπιστημονικῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς εἶναι ἀπαράδεκτος πρὸς συζητήσιν, διότι εἶναι ἀντιπνευματικὴ, εἶναι ἀντεθνικὴ, ἡ δὲ Σχολὴ ἀποτελεῖ κατ' ἐξοχὴν Ἐθνικὸν Πνευματικὸν Ἴδρυμα».

ΓΟΝΕΥΣ

Μὲ παραπέμψατε εἰς τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν». Τί περιέχει οὗτος, εἰς τὴν δύναται νὰ μοῦ χρησιμεύσῃ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Κατὰ τὸ 1953 ἐπραγματοποιήθη παλαιὸς πόθος τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς: ἡ ἔκδοσις τοῦ «Ὁδηγοῦ Σπουδῶν» αὐτῆς. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἀπετέλεσε ἀληθὲς ἐκπαιδευτικὸν γεγονός καὶ ὡς τοιοῦτον ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπιστημονικοῦ κοινοῦ. Πράγματι, εἰς ἓνα τόμον 228 σελίδων, μεγάλου ἐγκοπλίου σχήματος, συγκεντρώθησαν ὄχι μόνον ὄλαι αἱ ἀφορώσαι τὴν ἴδρυσιν, σκοποὺς καὶ λειτουργίαν τῆς Σχολῆς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ πᾶσα λεπτομερὴς πληροφορία ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῆς θέσεως τῆς Σχολῆς μεταξὺ τῶν ὁμοτίμων τῆς Ἰδρυμάτων τῆς Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως, τῶν ὑποχρεώσεων τῶν σπουδαστῶν, τῶν κανονισμῶν διεξαγωγῆς τῶν ἐξετάσεων, κτλ.

Ἡ κατάταξις τῆς ὕλης, ἡ κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ἡ ὅλη διάταξις τοῦ κειμένου ἀποτελοῦν εὐτυχῆ σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν εὐμεθόδου ἐγχειριδίου, παρέχοντος πᾶσαν χρῆσιμον πληροφορίαν, τόσοσιν εἰς τὸν σπουδαστὴν ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον νὰ κατατοπισθῇ ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς ζένον ἀναγνώστην.

Δὲν εἶναι ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἀρετὰς τοῦ πολυτίμου τούτου ἔργου τὸ γεγονός ὅτι δὲν παρέχονται ξηραὶ αἱ διατάξεις, ἀλλὰ καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐμφυσηθῇ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸ πρωτοπόρον πνεῦμα τῆς Σχολῆς καὶ νὰ φωτισθῇ τὸ ἔργον τῆς εἰς ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν ἰδιομορφίαν τῆς ἐν τῇ χώρῃ μας. Ἐν δὲ ἀπὸ τὰ σημαντικὰ μεταξὺ τῶν σημείων τούτων εἶναι

ἢ ἀνωτέρα ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψις καὶ τὸ γνήσιον φιλελεύθερον πνεύμα, τὰ ὅποια διέπουν τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ καθοδηγοῦν διοικοῦντας καὶ διδάσκοντας εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς προσπάθειάς των.

ΓΟΝΕΥΣ

Νομίζω ὅτι πολλὰς παρεξηγήσεις ἔχει δημιουργήσει ὁ ὅρος «Ἀνωτέρα Σχολή», ἐνῶ αἱ ἄλλαι Σχολαὶ λέγονται «Ἀνώταται».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι ὁ ὅρος «Ἀνωτέρα» τὸν ὁποῖον ἔθεσαν εἰς τὸν τίτλον τῆς Σχολῆς οἱ Ἰδρυταὶ τῆς ὑπῆρξεν ἀτυχῆς καὶ ἐδημιούργησε πολλὰ ζητήματα καὶ ἐγέννησε πολλὰς παρεξηγήσεις. Πάντως «τὸ ράσο —λέγει μία σοφὴ λαϊκὴ παροιμία— δὲν κάνει τὸν καλόγερο» καὶ ὁ τίτλος δὲν ἀποτελεῖ ἀξιολόγησιν ἐνὸς Ἰδρύματος. Ὑπάρχει μία Σχολή, ἐγκεκριμένη ἀπὸ τὸ Κράτος, ἢ ὅποια φέρει τὸν μετριόφρονα(!) τίτλον «Ἀνωτάτη Σχολὴ Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων» καὶ μία ἄλλη ἢ ὅποια λέγεται «Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας». Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὑπάρχουν εἰς τὴν Εὐρώπην «Πανεπιστήμια Κοπτικῆς καὶ Ραπτικῆς»! Ὁ ὅρος «Ἀκαδημία» ἔχει καθιερωθῆ παντοῦ διὰ τὰ ἀνώτατα πνευματικὰ Ἰδρύματα, καὶ ὅμως ὑπάρχουν χοροδιδασκαλεῖα μὲ τὸν τίτλον «Ἀκαδημία Χοροῦ»! Πολλὰ Σχολεῖα εἰς τὴν Ἀμερικὴν φέρουν τὸν σεβασμιόν τίτλον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' οὐδεὶς τὰ ἀναγνωρίζει ὡς τοιαῦτα.

Ἀντιθέτως, ὑπάρχουν Ἰδρύματα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως τὰ ὅποια φέρουν σεμνοὺς τίτλους, ἐνῶ τιμοῦν τὰς χώρας ὅπου λειτουργοῦν. Αἱ ἀνώταται ἐμπορικαὶ Σχολαὶ τῆς Γαλλίας λέγονται «Écoles Supérieures de Commerce», ἢ σπουδαιότερα κοινωνιολογικὴ Σχολὴ τῆς Εὐρώπης λέγεται «École Pratique des Études Sociales», τὸ σημαντικώτερον Ἰδρυμα ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τῆς Γαλλίας λέγεται «Conservatoire des Arts et Métiers», ἢ περιφημὸς Σχολὴ καταρτισμοῦ ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τῆς Γαλλίας λέγεται ἀπλῶς «École d' Administration». Εἰς τὰς ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας, ἀνώτατα Ἰδρύματα λέγονται «Κολλέγια» καὶ ἐν τῶν μεγαλυτέρων τεχνικῶν ἐκπαιδευτηρίων εἰς τὴν Ἀμερικὴν φέρει τὸν τίτλον «Τεχνολογικὸν Ἰδρυμα Μασσαχουσέτης». Διότι εἰς τὰς προηγμένας χώρας δὲν εἶναι οἱ τίτλοι οἱ ὅποιοι ἀξιολογοῦν τὰ ἐκπαιδευτήρια, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον των, αἱ ἐπιδιώξεις των, ἢ ὄργανωσις των.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι πάρα πολὺ διαφωτιστικὰ καὶ πάρα πολὺ ὀρθὰ αὐτὰ τὰ ὅποια λέγετε. Ἀλλ' ἐρωτῶ : Δὲν ὑπάρχουν ἄραγε «κριτήρια ἀξιολογήσεως» τῶν Σχολῶν ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἀναντιρρήτως ναί, εἰς μίαν εὐνομούμενην, φυσικὰ, χώραν. Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Εὐρώπην διαίρεται εἰς τρεῖς κύκλους : τὴν στοιχειώδη (κατωτέραν), τὴν μέσσην καὶ τὴν ἀνωτέραν (Enseignement primaire, secondaire, supérieur — Vorschule, Mittelschule, Hochschule).

Νομίζω ότι μία Σχολή, διά να θεωρηθῆ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα (τὴν λεγομένην ἐν Ἑλλάδι ἀνωτάτην) τῆς ἑκπαίδευσως, δεόν :

α) Οἱ εἰσαγόμενοι εἰς αὐτὴν νὰ ἔχουν περατώσει τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν.

β) Ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς νὰ προσιδιάξῃ εἰς τὰ κρατοῦντα εἰς ἀνώτερα ἰδρύματα. Π.χ., συνήθως, εἰς τὰς ἀνωτέρας Σχολὰς οἱ Καθηγηταὶ διορίζονται κατόπιν ἐκλογῆς παρὰ τῶν συναδέλφων τῶν καὶ βάσει τῶν ἐπιστημονικῶν τῶν προσόντων, τῶν ἐργασιῶν τῶν κ.τ.λ.

γ) Σκοπὸς τῆς Σχολῆς νὰ εἶναι ὁ ἐπιστημονικὸς τοῦ σπουδαστοῦ καταρτισμὸς (θεωρητικὸς ἢ ἐπαγγελματικὸς, ἀδιάφορον) καὶ ὄχι ἡ μεταγυμνασιακὴ πρακτικὴ τοῦ εἰδικεῦσις εἰς ἕνα κλάδον. Π.χ. ὑπάρχουν «Σχολαὶ λογιστικῆς μορφώσεως» μονοετοῦς φοιτήσεως, αἱ ὁποῖαι δέχονται ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου καὶ ἀποσκοποῦν νὰ μορφώσουν λογιστικῶς ἐντὸς βραχέος διαστήματος, τὸ πολὺ ἐνός ἔτους, κατὰ τρόπον πρακτικόν τοῦ νέου. Ἡ παρεχομένη εἰς τὰς πρακτικὰς αὐτὰς Σχολὰς ἐξειδίκευσις δὲν ἰσοδυναμεῖ οὔτε εἰς βάθος οὔτε εἰς ἔκτασιν μὲ τὴν παρεχομένην καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς Μέσας Ἐμπορικὰς Σχολὰς λογιστικὴν κατάρτισιν. Συνεπῶς, τὰ μεταγυμνασιακὰ αὐτὰ σχολεῖα δὲν δύνανται νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, ἀλλ' εἶναι ἀπλᾶ σχολεῖα στοιχειώδους ἐπαγγελματικοῦ καταρτισμοῦ, τὰ ὁποῖα, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐργασίας τῶν, δέχονται ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου, οὐδεὶς ὅμως διπλωματούχος Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς θὰ ἐδέχετο νὰ φοιτήσῃ εἰς αὐτά.

δ) Ἡ Σχολὴ νὰ εἶναι ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τοῦ Κράτους, καὶ

ε) Ἡ διδασκαλία νὰ εἶναι τουλάχιστον διετῆς καὶ νὰ δίδεται κατὰ τρόπον συστηματικόν.

Τὰ κριτήρια ταῦτα ἔχει ὑπ' ὄψιν τῆς ἢ UNESCO, ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, τὴν ἐπίσημον πνευματικὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Τὸ θέμα, ἐπομένως, ἔχει ἐξετασθῆ καὶ ἔχει πλήρως λυθῆ. Δὲν χωροῦν ἀμφιβολία, εἰμὴ μόνον ἐκ κακῆς πίστεως προερχόμεναι.

Ἡ Σχολὴ μας πληροῖ ἐντελῶς, ἐκατὸ τοῖς ἐκατόν, τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις καὶ ὅρους καὶ δι' αὐτὸ ἀνήκει ἀσυζητητῆ εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς Ἐκπαίδευσως, ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ σχολαὶ τῆς λεγομένης ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσως.

Εἰς Τρίτος

Πολὺ σωστά, τὸ ἀντιλαμβάνομαι πλήρως, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν μεταγυμνασιακῶν σχολείων ὑπάρχουν καὶ σχολεῖα εἰδικεύσεως μετὰ τὴν ἐξαετή κατωτέραν ἐκπαίδευσιν, ὅπως ὑπάρχουν καὶ μεταπανεπιστημιακὰ ἰδρύματα.

Πτυχιούχος

Βεβαίως. Τὰ πρακτικὰ γεωργικὰ ἢ βιομηχανικὰ ἢ οἰκοκυρικὰ σχολεῖα, τὰ παρέχοντα συμπληρωματικὴν μόρφωσιν εἰς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἀνήκουν εἰς τὸν κύκλον τῆς κατωτέρας ἑκπαί-

δεύσεως και ὄχι τῆς μέσης.

Ἐπίσης δὲν θεωροῦνται ὅτι ἀποτελοῦν ἰδιαιτέραν βαθμίδα αἱ Σχολαὶ εἰδικεύσεως, π.χ. τῶν Λιμενικῶν Δοκίμων, αἱ δεχόμεναι ἀποφοίτους τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν, διότι, ὡς εὐνόητον, πέραν τοῦ Πανεπιστημίου οὐδεμία ἐκπαιδευτικὴ βαθμὶς δύναται νὰ ὑπάρχη.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Μὲ συγχωρεῖτε ποὺ παρεμβαίω εἰς τὴν συζήτησίν σας, ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι πράγματι ἐνδιαφέρον καὶ χαίρω διότι εἰς γονεὺς καὶ εἰς μορφωμένος νέος τὸ συζητοῦν μὲ τόσῃ ἐπιστημονικότητα καὶ ἀντικειμενικότητα. Ἀπορῶ μόνον διατί τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἐξετάσει τὸ πρόβλημα τῆς ἀξιολογήσεως τῶν σχολείων, ὥστε νὰ μὴ γινῶνται ζητήματα.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Νομίζω ὅτι ὑποπίπτετε εἰς λάθος. Ὡς ἤδη εἶπον, τὸ Κράτος ἔχει καθορίσει ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις διαιρεῖται εἰς τρεῖς βαθμίδας : τὴν κατωτέραν ἢ στοιχειώδη, τὴν μέσην καὶ τὴν ἀνωτέραν. Εἰδικώτερον, αἱ παρεξηγήσεις διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν ἤρχισαν ἀφ' ἧς ἔγινεν ἐν Ἑλλάδι χρῆσις τοῦ ὄρου «Ἀνωτάτη Σχολή» ἀντὶ «Ἀνωτέρα». Ἡ Πάνταξις ὠνομάσθη «Ἀνωτάτη», ἐνῶ ἡ συνάδελφός της σχολὴ τῶν Παρισίων ἐλέγετο ἀπλῶς «École libre des Sciences Politiques» ἢ ἡ περίφημος εἰς ὅλον τὸν κόσμον σχολὴ τοῦ Λονδίνου διὰ τὰς οικονομικὰς Ἐπιστήμας λέγεται ἀπλῶς «London School of Economics».

Τὸ ἀρμόδιον διὰ τὴν Ἐπαγγελματικὴν Ἐκπαίδευσιν Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας ἔχει ρυθμίσει τὸ θέμα τοῦτο, εἰς ἔγγραφόν του, ὅπου ἀναπτύσσεται ἡ ὀρθὴ ἀποψις*.

* Ἴδου τί λέγει τὸ ἔγγραφον τοῦτο :

«Ὡς γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἡμετέραν ἐποπτεῖαν καὶ ἀρμοδιότητα τελεῖ ὁ ἕτερος κλάδος τῆς Ἐθνικῆς μας Παιδείας, ὁ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, ἣτις διέπεται, ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὴν κατωτέραν καὶ μέσην τοιαύτην ἐκπαίδευσιν, ὡς καὶ ἐν τῶν διατάξεων τῶν νόμων 5197/1931, Ἀν. Ν. 28/1936 καὶ Ν. Δ/τος 1097/1942 καὶ ἐν οἷς νόμοις σαφὴς εἶναι ἡ διάκρισις τῆς Ἐκπαίδευσως εἰς τὴν ἀνωτέραν, μέσην καὶ κατωτέραν. Παρ' ἡμῖν, δηλονότι, ὡς καὶ ἐν τῇ ὀλλοδαπῇ ἐπεκράτησεν ἡ ἀποψις τῆς διακρίσεως τῆς ἐκπαίδευσως εἰς τρεῖς βαθμίδας, τὴν κατωτέραν, μέσην καὶ ἀνωτέραν τοιαύτην (ἢ ἀνωτάτην) ὡς αὕτη εἰδίσταται νῦν νὰ ἀποκαληται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, παρὰ τῷ ὀποίῳ ἄλλοτε ὑπῆρχε ἡ αὕτη διάκρισις τῶν βαθμίδων ἐκπαίδευσως εἰς κατωτέραν, μέσην καὶ ἀνωτέραν, διὸ παλαιότερον ὑπῆρχε καὶ τμήμα Ἐκπαίδευσως (ἢ Ἐκπαίδευσως) τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρων 5197/31. Ἐξῆς τοῦ βασικοῦ περὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως Νόμου 5197/31. Οὕτω τὸ ἄρθρον 3 παράγρ. 1 αὐτοῦ ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσις παρέχεται διὰ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, τὸ δὲ ἄρθρον 3 παράγρ. 1 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὅτι ἡ Ἀνωτέρα Τεχνικὴ Ἐκπαίδευσις κλπ. παρέχεται διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ Μετοσοβίου Πολυτεχνείου, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ Νόμος ἠθέλησεν ὅπως ἡ

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πρέπει να δμολογηθῆ ὅτι ἡ Σχολή σας ταχύτατα ἐπεβλήθη, ἐνῶ ἄλλαι ἀνώταται Σχολαὶ ἐχρειάσθησαν πολὺν χρόνον διὰ τὰ ἀναγνωρισθῶν ὡς ἐπίσημα ἰδρύματα ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Ἐνθουμοῦμαι ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον, ἐπὶ πολλὰ ἔτη, δὲν ἀνεγνώριζεν ἰσοτιμίαν εἰς τὰς Σχολὰς τοῦ Πολυτεχνείου.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ἰδική μας Σχολή δὲν ἰδρύθη ἐκ τῶν ἀνω ἀλλ' ἐπεβλήθη ἐκ τῶν κάτω, διὰ τῆς δράσεώς της. Αὐτὸ εἶναι δύσκολον νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν, νὰ τὸ ἀνεχθοῦν μερικοί.

Τὶ νὰ γίνῃ. Ἡμεῖς εἴμεθα πολὺ ὑπερήφανοι διότι ἐφοιτήσαμεν εἰς τὴν Σχολὴν μας καὶ κατέστημεν πτυχιούχοι τῆς μὲ κόπον πολὺν, πάρα πολὺν, διότι τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι «δουλειά, πάρα πολλή δουλειά».

Τὸ θέμα ὁμῶς τοῦτο ἐρρυθμίσθη τελικῶς διὰ τοῦ Κώδικος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ὁ ὁποῖος εὑρεθεὶς πρὸ τῶν δύο αὐτῶν τίτλων «Ἀνωτάτη» καὶ «Ἀνώτερα» καθώρισεν εἰς τὸ ἄρθρον 85 ὅτι διορίζονται δημόσιοι ὑπάλληλοι πρώτης κατηγορίας οἱ ἔχοντες πτυχίον ἀνωτάτης ἢ ἀνωτέρας Σχολῆς. Βάσει αὐτῆς τῆς γενικῆς διατάξεως οἱ Ὀργανισμοὶ τῶν διαφόρων Ὑπουργείων καθορίζουν ποίων Σχολῶν τὰ πτυχία δίδουν τὸ δικαίωμα διορισμοῦ.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Νομίζω ὅτι ὑπάρχει μία παρεξήγησις ἐν Ἑλλάδι. Μία Σχολὴ δύναται νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν, χωρὶς τὸ πτυχίον της νὰ ἀναγνωρίζεται ὡς τυπικὸν προσὸν διὰ τὸν διορισμὸν εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας. Π.χ. τὸ πτυχίον τοῦ Collège de France δὲν ἀποτελεῖ προσὸν τυπικόν, ὅπως καὶ ἄλλοτε τῆς Écoles des Sciences Politiques, ἐνῶ εἶναι ἀπόδειξις οὐσιαστικῆς, ἀνωτάτου μάλιστα ἐπιπέδου, ἐπιστημονικῆς μορφώσεως.

ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ καὶ Τεχνικὴ Ἐκπαίδευσις ἀσκηθῆ διὰ δύο ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων.

Ἡ δυνάμει τοῦ Α.Ν. 800)48, ὡς οὗτος ἐκυρώθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1345)49 Ν. Δ)τος, ὁργανωθείσα Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν οὐ μόνον ἐκ τῆς κειμένης περὶ αὐτῆς νομοθεσίας ἀλλὰ ἐξ οὐσιαστικῶν λόγων εὐρίσκεται εἰς βαθμίδα ἀνωτέραν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦτο διότι: 1) αὕτη, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, δέχεται κατόπιν εἰσητηρίων ἐξετάσεων ἀποφοίτους σχολείων Μέσης Ἐκπαίδευσως. 2) Ἡ ἐν αὐτῇ ἀκαδημαϊκὴ διδασκαλία διαρκεῖ τρία ἔτη. 3) Οἱ σπουδασταὶ ταύτης ὑφίστανται τμηματικὰς ἐξετάσεις, οἱ δὲ τελειόφοιτοι εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν. 4) Οἱ καθηγηταὶ ταύτης ἐπιλέγονται καθ' ἕνα τρόπον καὶ οἱ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων καὶ 5) οἱ πτυχιούχοι ταύτης συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 ἄρθρ. 2 τοῦ Α.Ν. 800)48 διορίζονται εἰς δημοσίας κλπ. ὑπηρεσίας δύναται νὰ προάγονται ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πτυχιούχοι τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων....,

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν γνωρίζω τί συμβαίνει ἄλλοῦ, ἀλλ' ἐδῶ, εἰς τὸν τόπον μας, τὸ δίπλωμα μιᾶς ἀνωτάτης Σχολῆς δίδει τὸ δικαίωμα διορισμοῦ εἰς διαφόρους θέσεις πρώτης κατηγορίας τοῦ Κράτους. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ Σχολὴ μας ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτάτων Σχολῶν, ἀφοῦ καὶ οἱ πτυχιούχοι τῆς δυνάμει διαφόρων Νόμων διορίζονται εἰς θέσεις Α' κατηγορίας.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἀντιλαμβάνομαι καλῶς ὅτι ὑπάρχουν Σχολαὶ ἀνγλοῦσαι τὸ κῦρος τῶν ἀπὸ τὸν τίτλον τῶν καὶ ἄλλαι αἱ ὁποῖαι ἀπέκτησαν κῦρος ἀπὸ τὴν μορφωτικὴν τῶν δρᾶσιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ τίτλου τῶν. Νομίζω χρέος τῆς Πολιτείας καὶ συμφέρον τῆς Κοινωνίας εἶναι νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν προσπάθειαν τὴν καταβαλλομένην ἀπὸ τὴν Σχολήν σας ἢ ὁποῖα κατέστη ἐν ἐξαιρέτων πνευματικῶν κέντρον διὰ τὸν τόπον μας. Δὲν με ἐνδιαφέρει ὁ τίτλος τῆς ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον τῆς, αἱ μέθοδοί τῆς, τὰ ἰδανικά τῆς, ἢ δρᾶσις τῆς. Ὅλα αὐτὰ τὴν ἔφεραν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας Ἰδρυμάτων, τὴν κατέστησαν πράγματι Σχολὴν ζητοῦσαν — καὶ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ φιλοδοξία ὅλων τῶν Σχολῶν — νὰ καταστῇ «ἀνωτέρα πάσης ἄλλης».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πρέπει νὰ τονίσω ὅτι ἡ Κοινωνία ἔχει ἀναγνωρίσει τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς καὶ ἐκδηλώνει ποικιλοτρόπως τὴν ἐκτίμησίν τῆς καὶ τὸν θαυμασμόν τῆς Ἐλλάδος καὶ ἡ Πολιτεία δὲν ὕστερεῖ. Ἡ Σχολή, ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, ἐντὸς ὀκταετίας δηλαδὴ, ἐπέβαλε τὸ ἴδιον εἶναι ἀποτελέσμα τῆς συντελουμένης ἐν τῇ Σχολῇ μορφωτικῆς προσπαθείας. Ἡ Σχολὴ ἐπεβλήθη καὶ ἐνίκησε, ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε ὅτι καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Σχολὴ ἐπάλασσε σκληρῶς κατὰ ποικίλων ἀντιδράσεων, προερχομένων εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε ἐκ κακότητος.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ δρθῶς τοποθετεῖτε τὰ κριτήρια καὶ ἀναντιορήτως ἡ Βιομηχανία καὶ Σχολὴ ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ λεγόμεναι Ἀνώταται Σχολαί.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν ὑπάρχει, ἐπαναλαμβάνω, καμμία ἀπολύτως ἀμφιβολία. Ἐπαναλαμβάνω : ἡ Α.Σ.Β.Σ. α) ἔχει ἰδρυθῆ δυνάμει ἐιδικοῦ δι' αὐτὴν Νόμου, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ λεγόμεναι Ἀνώταται Σχολαί,

β) δέχεται κατόπιν διαγωνισμοῦ ἀποφοίτους τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ Σχολαί,

γ) ἡ διδασκαλία εἰς αὐτὴν εἶναι ἐπιστημονικὴ, ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἀνωτάτας σχολάς,

δ) τὸ διδασκτικὸν τῆς προσωπικὸν ἔχει ἐκλεγῆ καὶ διορισθῆ ἐξ ὀλοκλήρου κατὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν διαδικασίαν, ὅπως καὶ τὰς λοιπὰς λεγόμενας ἀνωτάτας Σχολάς,

ε) ή διάρκεια τών σπουδών είναι τριετής, όπως και εις τήν ΑΣΟ & Ε.Ε. και τήν Πάντειον.

στ) τό πτυχίον της έχει αναγνωρισθῆ δια τās θέσεις Α' κατηγορίας όπως και τών λοιπών Σχολών.

Ποῦ λοιπόν είναι δυνατόν νά ὑπάρχη ή τυπική διαφορά, διότι ἀπό ἀπόψεως οὐσίας ή Σχολή δικαίως ἀξιοῖ τήν πρώτην θέσιν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἀναγνώρητον είναι ὅτι δέν ὑπάρχει καμία διαφορά. Ἀλλά τότε πρὸς τί ὁ θόρυβος;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διότι ἀπόφοιτοι μερικῶν Σχολῶν προσπαθοῦν νά στηριχθοῦν εις τήν ὅλως τυπικήν διαφοράν τῶν τίτλων «ἀνωτέρα—ἀνωτάτη», στερούμενοι παντάπασι πάσης ἄλλης σοβαρᾶς και οὐσιαστικῆς ἐπιχειρηματολογίας. Ἀπλῶς φοβοῦνται νά διαγωνισθοῦν μέ τοὺς πτυχιούχους μας ἀπόφοιτοι παλαιοτάτων ἰδρυμάτων, τρέμουν τήν σύγκρισιν.

Ἡ Βιομηχανική Σχολή δέχεται πᾶσαν οὐσιαστικὴν κρίσιν ἐπὶ τοῦ προγράμματος και τοῦ ἔργου της, διότι είναι δι' ἀμφοτέρα ὑπερήφανος. Πιστεύει δικαίως ὅτι ἀποτελεῖ πρωτοπόρον και πρότυπον Ἰδρυμα.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τίτλος δίδει ἀφορμὴν εις κακοπίστους παρεξηγήσεις, ή Σχολή ἔχει ζητήσει ἀπό τό ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νά καταθέσῃ νομοσχέδιον τροποποιοῦν τόν τίτλον της Σχολῆς εις «Ἀνωτάτην Βιομηχανικήν Σχολήν». Ἀπόκειται εις τό Ὑπουργεῖον νά θέσῃ τέρμα εις τό κακῶς ὑπάρχον αὐτό θέμα, τό ὁποῖον δίδει εὐκαιρίαν εις ἐλεεινὰς δημοσκοπίας και ἀφορμὴν εις παρεξηγήσεις. Ἀναμφιβόλως τό ζήτημα ταχέως θα λυθῆ. Ἡ ἐκκρεμότης του δέν τιμᾷ τό Κράτος.

Πάντως δικαίως θεωροῦμεν τήν Σχολήν μας ὅτι είναι **ΑΝΩΤΕΡΑ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ** ἀπό ἀπόψεως προγράμματος, συγχρονισμού, διδακτικῶν μεθόδων, δράσεως και ἰδανικῶν.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἔχετε δίκαιον νά δμιλήτε μέ τόσον πάθος δια τό ζήτημα αὐτό, ἀλλά μή λησμονήτε ὅτι τό Κράτος και ή Κοινωνία ὄφειλον νά ἀντιληφθοῦν προηγουμένως και νά πεισθοῦν ὅτι συντελεῖται σοβαρά και ουστηματική ἐργασία εις τήν Σχολήν σας. Μόνον οὕτω δικαίως και θετικῶς ἀπονέμονται οἱ τίτλοι και τὰ ἀξιώματα. Ταῦτα πρέπει νά κατακτῶνται. Μή λησμονήτε ὅτι σχεδόν ταυτοχρόνως μέ τήν Σχολήν σας ἐγένετο ἀπόπειρα νά λειτουργήσῃ και νά ἀναγνωρισθῆ ὡς ἀνώτερον Ἰδρυμα ἐν Κολλέγιον. Ἐπρεπε λοιπόν ή Πολιτεία και εις αὐτό νά ἀπονεύμῃ τίτλους και νά ἀναγνωρίσῃ δικαιώματα;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολή κατέκτησε μέ σκληρόν ἀγῶνα και μέ ἀγωνιώδη προσπάθειαν τό κῦρος της, τήν ἐκτίμησιν και τόν σεβασμόν τοῦ Κράτους και της Κοινωνίας, και ὄχι δια μέσων ἄλλων. Ἦδη ἀναμένει και ἀξιοῖ τήν μεταβολήν τοῦ τίτλου της, και θά τήν ἐπιτύχῃ.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πᾶς παρακολουθῶν τήν δρᾶσιν της Σχολῆς και πᾶς εὐκρινῶς ἐνδια-

φερόμενος διὰ τὴν προκοπὴν τῆς Παιδείας ἐν Ἑλλάδι τὸ εὐχεται καὶ εἶναι παρὰ τὸ πλευρόν σας. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς εἶπω μὲ λύπην μὲν ὅτι διέκρινα εἰς τινὰς σπουδαστάς σας ἐν «σύνπλεγμα κατωτέρου» διότι φοιτοῦν εἰς Ἀνωτέραν καὶ ὄχι Ἀνωτάτην Σχολήν, τὸ δὲ ποῖον δὲν τοὺς τιμᾷ ἢ μᾶλλον ἀποδεικνύει ὅτι εὐκόλως πίπτουν θύματα δημαγωγίας. Εἶναι πράγματι κρῖμα διότι δὲν ἔχουν τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς τόσο προτοποριακῆς καὶ τόσο δημιουργικῆς Σχολῆς των. Σημοῖνει, νομίζω, ὅτι δὲν ἦσαν ὄριμοι διὰ μίαν τοιαύτην Σχολήν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν ἀντιλέγω ὅτι θὰ ὑπάρχουν ὀλίγοι «πτωχοὶ τῷ πνεύματι» οἱ ὁποῖοι τυγχάνουν ὄχι κολακευτικῆς δι' αὐτοὺς «ἐπεξεργασίας» ἀπὸ πτυχιούχου καὶ σπουδαστάς ἄλλων Σχολῶν, ἀλλ' οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι εἶναι πάντοτε συγχωρητέοι καὶ ὑπάρχουν εἰς ὅλας τὰς Σχολάς. Ἀναγνωρίζω ὅτι μὲ αὐτὸ τὸ «σύνπλεγμα κατωτερότητος», τὸ ὁποῖον ἐλάχιστοι ἔχουν, ὄχι μόνον πίπτουν θύματα διαβολῶν καὶ συκοφαντιῶν καὶ ἐξευτελιζοῦν τὴν ἰδιότητά των ὡς ἀκαδημαϊκῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ δημιουργοῦν νευρώσεις καὶ εἰς ἄλλους καὶ βλάπτουν τὴν φήμην τῆς Σχολῆς.

Σᾶς διαβεβαίω ὅτι αὐτοὶ οἱ «δουλεῦόμενοι σπουδασταὶ» ἔχουν προξενήσει μεγαλύτερον κακὸν παρ' ὅ,τι πολλοὶ ἔχθροὶ τῆς Σχολῆς. Πρέπει ὅμως νὰ τονίσω ὅτι εἶναι ἐλάχιστοι καὶ ἡ μεγίστη πλειοψηφία τῶν σπουδαστῶν εἶναι πλήρης ὑπερηφανείας διὰ τὴν Σχολήν μας, διότι ἀντιλαμβάνεται ὅτι εἶναι Ἰδρυμα ποῦ ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὸν τόπον μας, πρωτοποριακὸν διὰ τὰς ἰδέας καὶ μεθόδους του, ὑποδειγματικὸν διὰ τὴν ὀργάνωσίν του.

ΓΟΝΕΥΣ

Ὁμολογῶ ὅτι ἐκπλήσσομαι καὶ λυποῦμαι ἀκούων ὅτι ὑπάρχουν σπουδασταὶ οἱ ὁποῖοι κατανοοῦν θύματα δημοσκοπίας καὶ ὑστεροβούλων ἐνεργειῶν τρίτων. Φοβοῦμαι μήπως τὸ τοιοῦτον περιβάλλον δὲν θὰ εἶναι κατάλληλον διὰ τὸν υἱόν μου, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ μορφωθῇ καὶ ὄχι νὰ πάρῃ «ἓνα τυπικὸ χαρτί».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μὴ φοβῆσθε. Οἱ «πτωχοὶ τῷ πνεύματι» εἶναι ὀλίγοι, ἐλάχιστοι. Εὐτυχῶς. Οὐδεὶς ἐξηνάγκασε κανένα νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν Σχολήν καὶ οὐδεὶς οὐδένα ποτὲ παρέπεισε. Ἡ Σχολή, κατὰ τρόπον μάλιστα ὠμόν, λέγει πρὸς πάντας τὴν ἀλήθειαν γυμνήν.

Δι' αὐτὸ σᾶς ἐπαναλαμβάνω, ἀγαπητέ Κύριε, ὁ υἱός σας νὰ μὴ ἐλθῇ εἰς τὴν Σχολήν, ἐὰν δὲν ἔχη πλήρη καὶ βαθυτάτην κατανόησιν: πρῶτον ὅτι πρέπει νὰ θεωρῇ ἰδιάζουσαν τιμὴν του ὅτι φοιτᾷ εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν, καὶ δευτέρον ὅτι πρέπει νὰ ἐργασθῇ πολὺ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ πτυχίον τῆς. Ἐὰν δὲν ἔχη πίστιν εἰς τὴν Σχολήν διατὶ νὰ ἐγγραφῇ εἰς αὐτήν; Ἡ Σχολή οὐδένα ὑποχρεώνει καὶ εἰς οὐδένα ὑπόσχεται πλὴν θετικῆς, συστηματικῆς καὶ ἀποδοτικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐργασίας.

Εἰς Τρίτος

Εἶμαι σύμφωνος μαζί σας. Ἡ Σχολή σας θὰ ἐπιβληθῇ ὀριστικῶς ὅταν

ὄλοι οἱ σπουδασταὶ καὶ πτυχιούχοι συμπαρῆσθαι καὶ ἐνισχύ-
 σουν αὐτὴν τὴν τερασίαν προσπάθειάν της, ὅταν βαθυτάτα κατα-
 νοήσουν τὸ ἔργον της, ὅταν καταστοῦν πάρα πολὺ ὑπερῆφανοι διὰ
 τὴν Σχολὴν των. Ἴσως ὑπάρξουν ἀκόμη ὀλίγοι ἀντιδράσεις, ἀλλ'
 ὁ κίνδυνος εἰς ἓνα τόσον δραστήριον ὄργανισμὸν, ὅπως ἡ Σχολή
 σας, εἶναι μεγαλύτερος ὅταν ἠλλείπη αὐτὴ ἡ κατανόησις καὶ ἡ ἐκτί-
 μησις, ἀπὸ οἰονδήποτε κίνδυνον προερχόμενον ἀπὸ ἔξω. Αὐτὸς εἶ-
 ναι κατὰ τὴν ζωὴν. Ἡ ἡτοπαθὴς πέμπτῃ φάλαγγ εἶναι ὁ
 φοβερώτερος ἐχθρὸς. Ἄλλωστε εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ ἀμφιβάλλον-
 τες, οἱ ὀλιγόπιστοι, θὰ εἶναι μετὰ τῶν κακῶν σπουδαστῶν. Αὐ-
 τὴ εἶναι ἡ διαπίστωσις καὶ ἡ συμβουλή ἐνὸς εἰλικρινοῦς φίλου καὶ
 θαυμαστοῦ τῆς Σχολῆς. Εἰς τὴν νεύρωσιν τῶν ἀντιπάλων τῆς Σχο-
 λῆς ἡ ὁποία εἶναι ἔκδηλον πλεον ψυχοπαθολογικὸν φαινόμενον,
 εἰς τὰς διαβολὰς καὶ τὰς συκοφαντίας, εἰς τὴν ἄρνησιν καὶ τὴν
 ἀντίδρασιν, μία ἀπάντησις ὄλων πρέπει νὰ ὑπάρχη: «ἡ πίστις εἰς
 τὸ μέγα ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ ἡ ὑπερῆφάνεια διὰ τὴν δρᾶσιν της»
 Μὲ αὐτὴν τὴν πίστιν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπερῆφάνειαν θὰ νικήσετε
 καὶ θὰ ἐπιβάλετε τὸ ἔργον σας, ἀρκεῖ βεβαίως νὰ εἴσθε ἀντάξιοι
 τοῦ κύρους καὶ τῆς φήμης τῆς Σχολῆς.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἐρωτήσω πῶς ἐξηγεῖται τὸ φαινόμενον ὅτι ἡ
 Σχολή σας βάλλεται, ἐνῶ οὐδεὶς ἀσχολεῖται, ἐπὶ παραδείγματι, μὲ
 τὴν Σχολὴν οἰκιακῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία ὠνομάσθη «Ἀνωτάτη»!

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ποικίλη δρᾶσις τῆς Σχολῆς ἐτάραξε τὰ νερὰ τοῦ ἐκπαιδευτι-
 κοῦ τέλματος καὶ εἶναι φυσικὸν ὅτι ἐδημιούργησεν ἀντιδράσεις.
 Ὑπάρχουν μερικοὶ οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἐξασφαλίσουν ἐκπαιδευτικὸν
 μονοπώλιον. Ὁ «σχολικὸς σωβινισμὸς» των θέλει νὰ ἀποκλείσῃ πᾶσαν
 ἄλλην ἐκπαιδευτικὴν προσπάθειαν, ὥστε προπαντὸς νὰ μὴν ὑπάρχη
 σύγκρισις. Ὁ φθόνος καὶ ὁ φόβος, μαζὶ μὲ τὴν κακότητα καὶ
 τὴν ὑστεροβουλίαν—φαινόμενα ὄχι ἀσυνήθη εἰς τὸν τόπον μας—
 ἀποτελοῦν τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἀντικοινωνικοῦ αὐτοῦ φαινομένου. Τοῦτο
 πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι οὐδέποτε ἀπετολήθη μία δημοσία ἐπίκρισις
 τῆς συντελουμένης ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίας.

Ὁ Victor Hugo ἔλεγεν ὅτι «ὅταν ἀνοίγῃς ἓν σχολεῖον κλείνεις
 μίαν φυλακὴν». Ὁρθῶς, ἀλλ' ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι πιστεύουν
 τὸ ἀντιθετὸν, δηλαδὴ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ ἀνοίγῃς μίαν φυλα-
 κὴν παρά ἓν σχολεῖον. Κάθε ἀντίληψις εἶναι σεβαστή. Ἡμεῖς ἐφρον-
 τίσαμεν νὰ ἀνοίξωμεν μίαν Σχολὴν, ἀπεδείξαμεν ὅτι ἀπὸ σχολεῖον
 ἐπτὰ μαθητῶν τὸ κατεστήσαμεν σχολεῖον ὀκτακοσίων σπουδαστῶν, ἐρ-
 γαζομένων μὲ ζῆλον καὶ φανατισμὸν. Ἡμεῖς ἐπροτιμήσαμεν νὰ ἰδρύ-
 σωμεν ἓν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναζητῆται
 ἐλευθέρως ἡ ἀλήθεια καὶ νὰ προσφέρεται πραγματικὴ ἐπιστημονικὴ
 μόρφωσις. Τί νὰ πράξωμεν, ἐάν ὑπάρχουν ἄνθρωποι χολωμένοι, διότι
 ἓν νέον πνευματικὸν ἴδρυμα ἐργάζεται, μορφώνει, ἀποδίδει, ἐκδίδει

κων εξέτασεν, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ ἄλλοι ἐμιμήθησαν :

Μήπως διὰ τὰ νέα της μαθήματα ; Διὰ τὴν Στατιστικὴν μήπως ; Ἐντέδρασαν εἰς τὴν ἀρχὴν κατὰ τοῦ μαθήματος αὐτοῦ (!), ἀλλὰ τῶρα ὅλοι ἀναγνωρίζουν τὴν ἀναγκαιότητά του καὶ σπεύδουν νὰ ἰδρῦσουν καὶ ἄλλαι Σχολαὶ ἔδρας Στατιστικῆς.

Μήπως διὰ τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐπίσης ἀντέδρασαν ; Ἄλλὰ τὸ Κράτος τὸ ἀνεγνώρισεν ἐπίσημως ὡς Στατιστικὴν Σχολὴν καὶ οἱ πάντες ἀνομολογοῦν τὰς ὑπηρεσίας του.

Μήπως διὰ τὴν Ψυχολογικὴν, τὴν ὁποῖαν οἱ μὲν ἐνόμιζον ὡς ψυχιατρικὴν καὶ οἱ δὲ ἐθεώρουν ὡς ὑποπτον μάθημα ; Ἄλλὰ σήμερον τὸ Κράτος, ἐμπνεόμενον ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς Σχολῆς μας, ἰδρύσει καὶ εἰδικὴν Σχολὴν Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ.

Μήπως διὰ τὴν «Ὀργάνωσιν», τὴν ὁποῖαν ἐθεώρησαν ὡς ἀντεργατικὸν (!) μάθημα ; Σήμερον ὁμοῦ παντοῦ ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὁργανώσεως. Ἐταιρεία διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς λειτουργίαι, «Κέντρον Παραγωγικότητος» ἔχει ἰδρυθῆ καὶ ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῶν Ἐργατῶν δίδει μαθήματα ὁργανώσεως εἰς τὰ στελέχη της.

Μήπως διὰ τὸ μάθημα τῆς «Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου» ; Ποῖος ὁμοῦ δὲν ἀναγνωρίζει τὴν σημασίαν καὶ τὸν θεμελιώδη ρόλον ποὺ παίζουν αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις ἐν τῇ ἐργασίᾳ ;

Μήπως διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν χαρακτήρα τῆς παρεχομένης μορφώσεως, εἰς ἐποχὴν ὅπου οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν τὴν ἀξίαν της ;

Μήπως διὰ τὰς Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς τῆς ἐκδόσεως καὶ τὰ περιοδικὰ της ; Ποῖος ὁμοῦ ἐμποδίζει οἷον δὴποτε νὰ μιμηθῆ τὸ λαμπρὸν καὶ ἐθνικὸν παράδειγμα τῆς Σχολῆς μας ; Ὁ τόπος ὑποφέρει ἀπὸ πείναν καὶ δίψαν μαθήσεως. Ἄς ἐκτελέσουν ὅλοι τὸ χρέος των.

Μήπως διὰ τὰς λομπράς της Διαλέξεις, διὰ τὰς Ἀνακοινώσεις, διὰ τὰ Δεκαήμερα Σπουδῶν ; Ἴδου ἀξιομίμητα παραδείγματα. Ἄς τὰ ἀκολουθήσουν. Ποῖος τοὺς ἐμποδίζει ;

Μήπως διὰ τὰ μαθήματα εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας ; Ἄλλὰ ποῖος τοὺς ἐπεισεν ὅτι εἶναι ὑποτιμητικὸν νὰ κατέρχεσαι (!) ἐκεῖ ὅπου γίνεται ἡ δημιουργία τῶν ἀγαθῶν, ἐκεῖ ὅπου ὁ μόχθος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι παραγωγικὸς ἀγαθῶν καὶ πλοῦτου ;

Μήπως διότι ἐφήρμοσε νέας μεθόδους διδασκαλίας ; Ἄλλὰ τὰς ἰδίας ἐφαρμόζει τὸ περίφημον Πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαρντ καὶ τὸ λαμπρὸν Κέντρον Μορφώσεως Διοικητικῶν Στελεχῶν τῶν Παρισίων.

Μήπως διότι ἡ Σχολὴ μας ἔρριψε τὰ νέα συνθήματα τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεως, τῆς παραγωγικότητος, τῆς ἐφαρμογῆς νέων μεθόδων εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων ; Ἄλλ' αὐτὰ εἶναι πλέον παγκόσμια συνθήματα.

Μήπως διότι μία Σχολὴ μὲ τόσον μικρὰ οἰκονομικὰ μέσα ἔχει τόσον πλουσίαν δρᾶσιν ; Ἄλλὰ ποῖος ἐμποδίζει οἷον δὴποτε ν' ἀναπτύξῃ οἷον δὴποτε ἐκπαιδευτικὴν δρᾶσιν ;

Μήπως διότι ἡ δρᾶσις αὐτὴ πραγματοποιεῖται μὲ μικρὰς δαπάνας ; Ἄλλὰ ποῖος κατηγορήσε ποτὲ ὅτι οἱ ἄλλοι δαπανοῦν πολλὰ ; Ἡ Σχολὴ

ὑποστηρίζει δι τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἀσκήσῃ «πνευματικὴν πολιτικὴν» καὶ νὰ διαθέσῃ ἀκόμη περισσότερα μέσα ὑπὲρ ὄλων τῶν σχολῶν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

Μήπως...ἀλλὰ πρὸς τί νὰ σὰς κουράζω: *Υπάρχουν τόσα «μήπως», τὰ ὁποῖα γεννοῦν εἰς τὴν ψυχὴν ἀισθήματα πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεως, ἀγανακτήσεως καὶ διαμαρτυρίας.

Εἰς Τρίτος

Βαθύτατα μὲ συνεκινήσατε. Τὸ θέαμα εἶναι πράγματι ἀποκαρδιωτικόν. Κάποια νεύρωσις ἔχει δημιουργηθῆ—κοὶ εὐτυχῶς εἰς ὀλίγους—τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα, οὕτως ἢ ἄλλως, θὰ εἶναι ἀλγεινὰ διὰ τὸν τόπον. Ἐγώ, ὡς τρίτος, ἔχω ἐν μόνον νὰ εἶπω: δεῖ πρέπει νὰ ἀφεθῆ ἑλευθέρα καὶ ἀπερίσπαστος ἡ Σχολὴ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον τῆς. Ἐὰν εἶναι χρήσιμος θὰ ἐπιζήσῃ παρὰ πᾶσαν ἀντίδρασιν. Ἐὰν εἶναι περιττὸν ἴδρυμα θὰ τὸ ἀποδείξῃ τὸ σύντομον μέλλον. Τὸ πιστεύουν εἰλικρινᾶ οἱ πολεμοῦντες τὴν Σχολήν; Ἐὰν ναί, δίδουν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν τοῦ Δὸν Κιχῶτου ἐπιτιθεμένου κατὰ τῶν ἀνεμομύλων!

Πτυχιούχος

Καὶ ὅμως ἡ Σχολή, εἰς πείσμα ὄλων αὐτῶν τῶν ἀντιδράσεων, ἀλματωδῶς προσδεύει καὶ τὸ Κράτος ἐκτιμᾷ τὸ ἔργον τῆς καὶ ἡ Κοινωνία παραστέκεται εἰς τὴν προσπάθειάν τῆς.

Ἐπὶ τέλους τί ζητοῦμεν οἱ πτυχιούχοι τῆς; Ζητοῦμεν, συμφώνως πρὸς τὸν «Κώδικα τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων», νὰ μετέχωμεν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς διὰ τὰς θέσεις Α' κατηγορίας, διὰ τὰς θέσεις διὰ τὰς ὁποίας εἰδικῶς μᾶς παρασκευάζει ἡ Σχολὴ μας. Ἐἶναι δίκαιον αὐτό, ναὶ ἢ ὄχι; Διατί οἱ ἄλλοι φοβοῦνται καὶ τρέμουν; Διατί;

Εἰς Τρίτος

Τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀπρεπὲς καὶ ἀπαράδεκτον. Ὁ περιορισμὸς τῶν ὑποψηφίων, ἡ μονοπώλησις τῶν θέσεων βλάπτει αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι διὰ ἀπλούστατα φοβοῦνται τὴν συμμετοχὴν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῶν πτυχιούχων τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς.

Πτυχιούχος

Ναί, αὐτό εἶναι. Εἰς οἰονδήποτε διαγωνισμὸν λέγουν «ἔρχεται τὸ βαρὺ πυροβολικὸν τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς». Φυσικὰ ἢ προσπάθεια τῆς μονοπώλησεως καὶ ἡ ἀξίωσις νὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς βλάπτει τοὺς νέους οἱ ὁποῖοι μὲ τόσοις κόπους ἀπέκτησαν τὸ πτυχίον των, ἀλλὰ πρωτίστως βλάπτει τὸ Κράτος.

Εἰς Τρίτος

Ἐπιμένω διὰ αὐτὸ κυρίως πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των οἱ διοικοῦντες τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ τὰ ἄλλα πνευματικὰ Ἴδρύματα, τὸ Κράτος καὶ ἡ Κοινωνία βλάπτονται ἀπὸ τὰ σχολικὰ μονοπώλια.

Πτυχιούχος

Ἡ Σχολὴ ζητεῖ ὅ,τι εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον καὶ τὰ αἰτήματά τῆς

τά στηρίζει ἐπὶ ἀκλονήτων ἐπιχειρημάτων. Οὐδέποτε οὐδεὶς ἀπετόλμησε νὰ τὰ ἀνατρέψῃ. Μόνον ἀβασιμότητας μέχρι σήμερον ἔχομεν ἀκούσει.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι καταπληκτικὰ τὰ ὄσα ἀκούω. Ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀντίδρασις κατὰ τῆς Σχολῆς μὲ πείθει διὰ τὴν ἀξίαν τῆς. Ἐὰν δὲν ἤξιζε, οὐδεὶς θὰ ἀπησχολεῖτο μὲ αὐτὴν καὶ θὰ ἔκλειε ἀδόξως, ὅπως ὀρθῶς εἶπατε ὅτι ἔκλεισεν ἀδόξως μία ἄλλη προσπάθεια κατὰ τῆς μισήσεώς τῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν δῆλωσίν σας. Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι : ἡ ἀντίδρασις κατὰ τῆς Σχολῆς ἀποδεικνύει τὴν ἀξίαν τῆς. Πτυχιούχοι καὶ σπουδασταί, γονεῖς καὶ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῆς Χώρας θὰ παρασταθῶμεν εἰς τὴν τόσον γόνιμον προσπάθειαν τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ ἀνοίξωμεν νέους δρόμους εἰς μίαν νέαν ἐποχὴν, τὴν ὁποίαν διανοεῖ ἡ Ἀνθρωπότης. Διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἐποχὴν χρειάζονται νέοι ἄνθρωποι, νέοι τρόποι ἐργασίας, νέα συστήματα, νέοι μέθοδοι, νέα διδασκαλία, νέα σχολεῖα σφύζοντα ἀπὸ ζῶν καὶ ἀπὸ δημιουργικὸν πνεῦμα, μὲ νέα ἰδανικά. Ἡ Σχολὴ μας εἶναι νέα. Αὐτὸ εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς. Δὲν εἶναι πεπαλαιωμένη καὶ δὲν μυρίζει μοῦχλαν. Ζῶμεν νέαν ἐποχὴν καὶ χρειάζονται νέοι ἄνθρωποι, νέα συστήματα, νέοι μέθοδοι, νέα ἰδανικά καὶ ἐπομένως νέα Σχολεῖα.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐγὼ διερωτῶμαι εἰ θὰ εἶχεν ἐπιτελέσει ἡ Σχολὴ σας, ἐὰν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐτύγχανε προστασίας, ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς συνδρομῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πολλὰ, πάρα πολλὰ, καὶ αὐτὸ δὲν θέλουν μερικοί. Ἡ ἱστορία τοῦ «δικαίου Ἀριστείδου» ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις εἰς τὴν ἱστορίαν. Μὴ λησμονῆτε ὅτι μὲ τὰ πάθη μας καὶ τὰ μίση μας, μὲ τὴν μικρότητά μας καὶ τὴν ἔλλειψιν ἀλληλεγγύης ἐχάσαμεν τὴν εἰρήνην, ἐνῶ ἔκερδίσαμεν τὸν πόλεμον ἀρθέντες ὑπὲρ τὰ ἐλαττώματά μας.

Ἡμεῖς εἰς τὴν Σχολὴν μας ἐμάθαμεν ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν μας καὶ τοὺς Καθηγητὰς μας νὰ σεβώμεθα τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ ἰδίᾳ τὴν Νομικὴν τοῦ Σχολῆν, ἡ ὁποία τόσην τιμὴν περιποιεῖ εἰς τὸν τόπον μας, καὶ τὰ ἄλλα ἀνώτερα παλαιότερα πνευματικά Ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα ὅλα συμβάλλουν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν τοῦ τόπου μας.

Ἄλλὰ τὴν αὐτὴν κατανόησιν καὶ τὴν αὐτὴν καλόπιστον κριτικὴν ἀναμένομεν καὶ ἡμεῖς οἱ πτυχιούχοι καὶ σπουδασταί ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐπὶ τέλους. Ἕλληνες νέοι σπουδάζουν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν καὶ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας στοργὴν, κατανόησιν καὶ ἐκτίμησιν εἰς τὴν προσπάθειάν των νὰ μορφωθοῦν καὶ νὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος, τὴν Ἑλλάδα.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Δικαία, δειναιότατη ἡ ἀγανάκτησίς σας. Μὴ ἀμφιβάλλετε διὰ τὴν δλονη-ρωτικὴν ἐπιτυχίαν τῆς Σχολῆς σας. Ἡ πλήρης ἀναγνώρισις τῆς θὰ πραγματοποιηθῇ καὶ ὁ τίτλος τῆς θὰ μεταβληθῇ. Ἄλλὰ πρέπει καὶ

σεῖς οἱ πτυχιούχοι καὶ οἱ σπουδασταὶ νὰ κατανοήσετε ὅτι δικαίως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, καὶ κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς, ὑπῆρξαν πολλαὶ ἀμφιβολίαι καὶ ὄρθαι ἀντιρρήσεις. Ὑπῆρχον πολλοὶ πὺν ἐλεγόμεν ὅτι πρέπει νὰ διορθώσωμεν τὰς ὑπαρχούσας Σχολὰς καὶ μετὰ νὰ ἰδρῦσωμεν ἄλλας. Ἡ Σχολὴ σας ἀπέδειξε ὅτι εἶχομεν τότε ἄδικον, διότι ἡ διόρθωσις ὑπῆρξεν ἀδύνατος, ἐνῶ ἡ Σχολὴ σας εἶναι μία ὠραία πραγματικότης. Ἐδώσατε καὶ δίδετε καθημερινῶς ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις. Ἡ ἀναγνώρισις — ἡ πλήρης — τῆς Σχολῆς ἄλλοτε ἦτο πρόωρος, σήμερον ὁμως εἶναι ὠριμος καὶ ἐπιβεβλημένη. Δὲν σᾶς ἐχάρισε κανεὶς τὰ δικαιώματά σας, ἀλλὰ τὰ κατεκτήσατε σεῖς μόνοι σας μὲ τὴν ἐργασίαν τὴν συντελουμένην εἰς τὴν Σχολήν. Ἡ πάλῃ ἔληξε μὲ τὴν νίκην σας. Πρέπει νὰ εἰσθε πολὺ — μὰ πάρα πολὺ — ὑπερήφανοι δι' αὐτό.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν καὶ πράγματι εἴμεθα ὑπερήφανοι ὅτι κατεκτήσαμεν τὰ δικαιώματά μας μόνον διὰ τῆς συντελεσθείσης ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίας. Ἄλλ' ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ πᾶσα καθυστέρησις, πᾶσα ἀργοπορία εἶναι ἔγκλημα τῆς Πολιτείας κατὰ τῶν νέων. Τώρα πὺν οἱ πάντες ἀνομολογοῦν ὅτι ὁ καρπὸς εἶναι πλήρως ὠριμος ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἦτο δυσχερές νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά μας ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς. Ἐὰν θέλετε, δικαιολογοῦμεν τοὺς τότε ἀμφιβάλλοντας, ἀλλὰ τώρα καταγγέλλομεν τοὺς παρακωλύοντας τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Σχολῆς μας. Σκέπτεσθε, ἀγαπητέ φίλε, τί θαύματα θὰ παρουσιάσῃ γοργότατα ἡ Σχολὴ μας, ἐὰν ἐπιλύσῃ τὸ πρόβλημα μόνον τοῦ τίτλου τῆς καὶ τῆς παρασχεθῆ δυνατότης νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δημιουργικὴν δρασίαν τῆς; Ἡμεῖς οἱ γνωρίζοντες τὰ ἐθνικῆς σημασίας σχέδια τῆς Σχολῆς πονοῦμεν καὶ διαμαρτυρόμεθα, ἀγανακτοῦμεν καὶ δυσφοροῦμεν δικαίως διὰ τὴν καθυστέρησιν.

Εἰς τριτοῦς

Οἱ ἐλάχιστοι αὐτοὶ πὺν βάλλουν κατὰ τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἔχουν ἐξέλθει τοῦ κύκλου τῆς σοβαρότητος καὶ τῆς εὐπρεπειας. Δὲν ἀξίζει ν' ἀσχολῆσθε μὲ αὐτούς, διότι δίδετε σεῖς πλέον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι «ἐπιτίθεσθε κατὰ τῶν ἀνεμομύλων». Ἐγὼ ἀντιθέτως παντοῦ, ἀπὸ ἐπιστημονικῶν καὶ ἐπιχειρηματικῶν κύκλων, ἀκούω ἀρίστας κρίσεις καὶ λαμπροὺς ἐπαίνοους διὰ τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς. Ὁ ἐπαινος τοῦ δικαίου, ἡ κρίσις τοῦ καλῆς πίστεως ἀνθρώπου, ἡ συμβουλὴ τοῦ εἰδικοῦ ἀξίζει. Ἡ κακολογία, τὸ κοινομπολιὸν πρέπει νὰ τυγχάνουν περιφρονήσεως. Ὁμολογῶ ὅτι εἶναι ἐντροπὴ νὰ εἰς βάρος τῆς «κοινομπολιᾶς» ἀνευθύνων καὶ μὴ σοβαρῶν προσώπων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι ἐντροπὴ, ἀλλὰ καὶ μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡ συκοφαντία καὶ ἡ προπαγάνδα παίζουσι ρόλον εἰς τὴν ζωὴν. Τὸ κακὸν εἶναι εὐκολὸν νὰ γίνῃ, ἡ διαβολὴ καὶ ἡ συκοφαντία εἶναι εὐκολὸν νὰ «πιᾶσῃ». Τὸ καλὸν

ἀπαιτεῖ πολλοὺς κόπους καὶ πολλὰς θυσίας. Καὶ ἡμεῖς πονοῦμεν διὰ τὴν Σχολὴν μας, διότι διὰ νὰ θεμελιωθῇ καὶ ν' ἀναπτυχθῇ ἀπρητήθησαν πολλοί, πάρα πολλοὶ κόποι καὶ θυσίαι πολλαί, πάρα πολλαί. Δι' αὐτὸ ἀνησυχοῦμεν καὶ δι' αὐτὸ προσπαθοῦμεν νὰ διαφωτίσωμεν τοὺς πάντας, ὥστε ν' ἀντιληφθοῦν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ μὴ πίπτουν θύματα τῆς διαβολῆς, τῆς συκοφαντίας, τοῦ κοσμοπολιοῦ.

Εἶναι, νομίζω, ἔκδηλον ὅτι ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ δρᾶσις τῆς Σχολῆς ἀπέβη ἐνοχλητικὴ ἄλλως τε ἡ φιλοδοξία τῶν πλέον εἶναι νὰ ἐπιτύχουν νὰ μιμηθοῦν τὴν Σχολὴν μας καὶ εἰς τὸ πρόγραμμά της καὶ εἰς τὰ μαθήματά της καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσίν της καὶ εἰς τὴν δρᾶσιν της. Ἡ Σχολὴ μας ἐπέτυχε νὰ ἀνοίξῃ νέους δρόμους. Τὸ μόνον ποῦ ὑπολείπεται εἰς τοὺς ἄλλους εἶναι νὰ τὴν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ μὴ μένουν εἰς πεπαλαιωμένα προγράμματα, ξένα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν διεθνή ζωὴν.

ΓΟΝΕΥΣ

Διακί εἰς τὴν Σχολὴν σας ὁ ἐπὶ κεφαλῆς Καθηγητῆς λέγεται Διευθυντῆς καὶ ὄχι Πρύτανης ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον, διότι εἰς ὅλον τὸν κόσμον—καὶ ἄλλοτε καὶ εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε., τὸ Πολυτεχνεῖον, τὴν Γεωπονικὴν—οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἔξω τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῶν λέγονται Διευθυνταί, Κοσμητορες, Πρόεδροι, οὐδέποτε ὁμῶς Πρυτάνεις. Πρύτανης καλεῖται ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Κοσμητόρων τῶν πολλῶν Σχολῶν ἑνὸς Πανεπιστημίου. Ἡ Σχολὴ μας, σεβομένη τὰ ἀξιώματα καὶ τοὺς τίτλους τῶν ἄλλων, δὲν ἐπεζήτησε τὸν τίτλον τοῦ Πρυτάνεως, διὰ νὰ δύναται νὰ ἔχῃ πᾶν δικαίωμα νὰ ἀξιοῖ νὰ τὴν σέβωνται καὶ οἱ ἄλλοι. Ἡ Σχολὴ κάμνει πάντοτε ὅ,τι εἶναι εὐπρεπές. Πληροφοροῦμαι, ἄλλωστε, ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας κρατεῖ ἡ σκέψις νὰ μετονομασθοῦν οἱ Πρυτάνεις τῶν μὴ Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν εἰς Κοσμητορας, ὅπως ἐζήτησε καὶ ἡ ἰδική μας Σχολή. Ἄς εὐχηθῶμεν νὰ κρατήσουν αἱ ὀρθαὶ αὐταὶ σκέψεις, καίτοι φοβοῦμαι ὅτι δὲν θίγονται εὐκόλως τὰ κακῶς κείμενα, παρὰ τὰς εὐλόγους καὶ δικαίας διαμαρτυρίας τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἀλήθεια, ἀπορῶ πῶς ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Αὐτοκινήτων καὶ ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας δὲν ἐζήτησαν νὰ ἀποκηθῶσιν Πρυτανείαν. Εἰς τὸν τόπον μας τίποτε τὸ παράδοξον δὲν εἶναι δύσκολον. Τὸ ὀρθὸν δυσκόλως γίνεται.

ΓΟΝΕΥΣ

Μὴ ἀπορῆτε. Εἴμεθα ἀκόμη μία ὑπὸ ἀνάπτυξιν κοινωνία. Ἐρωτῶ ἀκόμη πῶς διορίζεται ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς καὶ ὁποῖαι διαφοραὶ, ἔστω τυπικαί, ὑπάρχουν μεταξὺ Πρυτάνεως καὶ Διευθυντοῦ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Κατ' οὐσίαν καμμία ἀπολύτως. Ὁ Πρύτανης μιᾶς Σχολῆς ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς τακτικοὺς Καθηγητὰς κατ' ἔτος, ὅπως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἢ κατὰ διετίαν, ὅπως εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχο-

λῆς ὁμοίως ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς τακτικοὺς Καθηγητὰς κατὰ διείτιαν καὶ ἢ ἐκλογή του ἐπικυρώνεται ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὸ Δ. Συμβούλιον.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς εἶναι ἐπανεκλέξιμος, ὅπως καὶ εἰς τὴν Πάντειον Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπως εἰς πλείστα Πανεπιστήμια καὶ Ἀνωτάτας Σχολὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐπομένως οὐδεμίαν διαφορὰ ὑπάρχει πλὴν, σημειώσατε καλῶς τοῦτο, ὅτι ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς μας λογοδοτεῖ καὶ πρὸς τὸν Σύλλογον τῶν τακτικῶν Καθηγητῶν καὶ πρὸς τὸ Δ. Συμβούλιον. Εἶναι ὑπόλογος ἀπέναντι ἀμφοτέρων.

Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐφαρμόζονται τὰ ἐξῆς συστήματα: Ὁ Πρύτανης ἢ ὁ Κοσμήτωρ ἢ ὁ Διευθυντὴς ἢ ἐκλέγονται ἐφ' ἅπαξ καὶ ἡ θητεία των διαρκεῖ μέχρις οὗτου ζητηθῆ ἢ ἀνάθεσις εἰς ἄλλον τῆς διευθύνσεως (ὅπως π.χ. εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν Σχολὴν τῶν Παρισίων) ἢ ἐκλέγονται δι' ἕν ἢ περισσότερα ἔτη (π.χ. πενταετίαν, ὡς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Παρισίων ἢ εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς, Βρυξελλῶν) καὶ δύναται νὰ ἐπανεκλεγῆ ἢ ἐκλέγεται δι' ἕν ἢ περισσότερα ἔτη καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῆ παρὰ μετὰ τὴν πάροδον ὀρισμένου χρονικοῦ διαστήματος (ὡς εἰς πολλὰ Γερμανικὰ Πανεπιστήμια).

Νομίζω ὅτι τὸ σύστημα τῆς Σχολῆς μας εἶναι τὸ ἄριστον καὶ δι' αὐτὸ ζητεῖται ἡ μίμησις του καὶ ἡ ἐπέκτασις του καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Σχολὰς.

Εἰς τριτοσ

Ὁρθῶς, διότι εἰς ἕν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, δηλ. κατ' οὐσίαν εἰς 8 μῆνας, ὁ Πρύτανης ἐλάχιστα δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ ὀρθὸν δὲ ἐπίσης εἶναι νὰ ἐπανεκλέγεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπέτυχε καὶ ἀνέπτυξε δραστηριότητα προάγουσαν τὰ συμφέροντα τοῦ Ἰδρύματος. Εὐχομαι ὀλοψύχως νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ ταχύτερον καὶ εἰς τὰς ἄλλας Σχολὰς τὸ καθεστὼς τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ἢ ὁποία καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἠκολούθησε τὴν ὀρθὴν ὁδόν.

Πτυχιούχος

Διερωτῶμαι μὲ ὑπερηφάνειαν πολλὴν εἰς τί ἡ Σχολὴ μας δὲν ἠκολούθησε τὴν ὀρθὴν ὁδόν. Ἡ Σχολὴ εἶχε τὸ θάρρος, ἀντιμετωπίζουσα πολὺ εὐθηνὴν δημοκοπίαν, νὰ διακηρύξῃ ὅτι ὁ τίτλος τοῦ Πρυτάνεως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ σεβάσμιον Πανεπιστήμιον.

Ἡ ἔντιμος αὕτη καὶ θαρραλέα δῆλωσις τῆς ἐπότισε τοὺς διοικοῦντας μὲ πολλὰς πικρίας, διότι ἐπεζήτησε νὰ ἐκμεταλλευθῆ τοῦτο ἡ εὐθηνὴ δημοκοπία τῶν δῆθεν «προστατῶν», πράγματι δὲ ἐχθρῶν τῆς Σχολῆς, ἢ ἄλλ' εὐτυχῶς σήμερον οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν ὅτι ὀρθῶς ἔπραξε ἡ Σχολὴ. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ὄχι ὀλίγον ἡ Σχολὴ ἐζημιώθη καὶ ἐταλαιπωρήθη ἀπὸ τὴν εὐθηνὴν δημοκοπίαν, ὅπως δυστυχῶς καὶ ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Πανεπιστημίου νὰ περιφρουρήσῃ καὶ νὰ κατοχυρώσῃ τὰ ἀξιώματά του ἀπὸ τὴν ἐναντίον των ἐπιδρομῶν ἄλλων.

Εἰς τριτοσ

Σὰς συγκαίρως ὀλοψύχως διὰ τὴν ἔντιμον καὶ θαρραλέαν στάσιν τῆς Σχολῆς. Εἰς τὸν τόπον μας εἶναι πράγματι δύσκολον νὰ ἀντιμετω-

*πισθῆ ἢ δημοκρατία, διότι ὁ κόσμος εἶναι ἀμόρφωτος καὶ εὐκόλος
λεία. Καὶ ὑπάρχουν πάντοτε ἄνθρωποι ἔτοιμοι νὰ γίνουν θύματα
τῶν δημοκόπων.*

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*Οἱ σπουδασταὶ πολὺ ἐκτιμοῦν τὴν δμόνοιαν ἢ ὁποία ὑπάρχει μεταξὺ
τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

*"Α! Σὰς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ διὰ τὴν παρατήρησίν σας. Πρά-
γματι, ἡ ὁμόνοια, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀλληλεκτίμησις βασιλεύουν εἰς τὴν
Σχολὴν. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως. "Εν ἐκπαιδευτικόν ἴδρυμα
δὲν ἤμπορεῖ, κατὰ βάσιν, νὰ εἶναι ἀντάξιον τοῦ προορισμοῦ του. Ἐὰν
δὲν ἔχη καθηγητὰς ἀμοιβαίως ἐκτιμωμένους. "Αλλως εἶναι φρενοκο-
μεῖον. Οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς ἀνήκουν εἰς διάφορα κόμματα, ἔχουν
διαφόρους ἐπιστημονικὰς πεποιθήσεις, ἀλλ' ἔχουν ἓν κοινόν ἐκπαιδευ-
τικόν ἰδανικόν: τὸ ἴδανικόν τῆς Σχολῆς. Δι' αὐτὸ αἱ ἀποφάσεις, ἐπὶ
μῖαν ἑπταετίαν, εἶναι ὁμόφωνοι. Αὐτὸ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα μᾶς τιμὴ
καὶ ἀποτελοῦμεν παράδειγμα, ἰδίως διὰ τοὺς νέους. Ἐπάνω ἀπὸ τὰ
κόμματα, τὰς προσωπικὰς φιλίας καὶ ἀντιθέσεις καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς
διαφορὰς εἶναι ὁ μορφωτικὸς σκοπός, εἶναι ἡ Σχολή. Μόνον τὸ γεγο-
νός αὐτὸ ἀρκεῖ διὰ νὰ περιβάλλουν μὲ ἐκτίμησιν καὶ στοργὴν τὴν Σχο-
λὴν ὅλοι οἱ τίμοι ἄνθρωποι ποὺ ἀγαποῦν τὸν τόπον.*

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*Γνωρίζω καλῶς ὅτι ἔτυχε τῆς προεπούσης περιφρονήσεως μία κακοήθης
ὄσση καὶ ἠλιθία ἀνακοίνωσις «ἀνευθύνων κύκλων» ὅτι ἡ Σχολὴ σας
εἶναι ἀπολυτελὴς ἴδρυμα. "Ὅσον καὶ ἂν θεωρῶ ὅτι εἶναι ἀνάξιον
τὸ λεχθέν, θὰ ἐπεθύμουν μίαν ἀπάντησίν σας ἀποστομωτικὴν.
διὰ νὰ δειχθῆ ἀκόμη μίαν φορὰν ὅτι ἡ Σχολὴ σας βίλλεται ἀδίκως.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

*Πράγματι πρόκειται περὶ πληροφορίας ἀναξίας διαψεύσεως.
Παρὰ τοῦτο θὰ σὰς διαφωτίσω, διότι φοβοῦμαι ὅτι εἶναι καταπλη-
κτικὴ ἡ δύναμις τῆς συκοφαντίας. Εἰς αὐτὸ ἄλλωστε ἐστήριζεν ὁ
Χίτλερ τὴν προπαγάνδαν του. "Εγγραφὴ ὅτι «ὄσον μεγαλύτερον
εἶναι τὸ ψεῦδος, τόσο ἐυκολώτερον εἶναι νὰ τὸ καταστήσῃς πι-
στευτόν»!*

*Λοιπόν, ἡ Σχολὴ μᾶς ὡς πρὸς τὰ ἔσοδά της ἔχει ἐφαρμόσει,
μὲ προσωπικὴν εὐθύνην τοῦ Δ. Συμβουλίου, δικαιώματα ἐγγραφῆς
καὶ διδασκτρὰ κατὰ 20ο)ο μικρότερα τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζο-
μένων, ἐν δὲ τῇ ἐφαρμογῇ, λόγῳ τῶν εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἀπόρους
σπουδαστὰς παρεχομένων διευκολύνσεων, τὰ διδασκτρά εἶναι κάτω
τοῦ 1)2,*

Μήπως τοῦτο λέγεται πολυτέλεια;

*Μήπως ὑπάρχουν πολυτελεῖ κτίρια καὶ ἐγκαταστάσεις; Ἡ Σχολὴ
στερεῖται κτιρίου καὶ ἐπαρκούς χώρου, διότι τὸ Κράτος δὲν ἠθέ-
λησε ποτὲ ν' ἀσχοληθῆ μὲ τὸ θέμα αὐτό. Οἱ καθηγηταὶ προσεφέ-
θησαν μάλιστα νὰ παραχωρήσουν τὸ ὅλον τῆς ἀμοιβῆς των, ὑπὸ*

τόν ὄρον τὸ Κράτος νὰ ἀπέδιδεν εἰς τὴν Σχολὴν τὰ ὀφειλόμενα. Εὐγενῆς καὶ συγκινητικὴ χειρονομία μὴ τυχοῦσα κὰν ἀπαντήσεως.

Μήπως τοῦτο λέγεται πολυτέλεια;

Ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος Ἀπολογισμοῦ συνάγεται ὅτι ἡ Σχολὴ ἐδαπάνησε διὰ τὴν ὅλην λειτουργίαν τῆς εἰς ἑξοδα ἐγκαταστάσεως, εἰς γενικά ἑξοδα, εἰς μισθοὺς Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ, εἰς ἀμοιβὰς Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ, διὰ τὰς Ἐκδόσεις τῆς, διὰ τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, διὰ τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, διὰ τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν, κ.τ.π. ἐν ὅλῳ . . . . . δρχ. 1 138 191

ἐνῶ ἡ Πάντειος ἐδαπάνησε μόνον διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Διδακτικοῦ καὶ Διοικητικοῦ τῆς

Προσωπικοῦ . . . . . > 1 363 008

ἢ δὲ Α.Σ.Ο & Ε.Ε. . . . . > 1 504 850

Λέγω ταῦτα χωρὶς νὰ θέλω, οὐδὲ τὸ παράπαν, νὰ εἶπω ὅτι τὰ ἀνωτέρω Ἴδρύματα εἶναι πολυτελεῖ· ἀντιθέτως μάλιστα, ἔχουν ἀνάγκη γενναίων ἐνισχύσεων διὰ νὰ συμπληρῶνουν καὶ νὰ ἐπεκτείνουν τὴν μεγάλην τῶν μορφωτικὴν ἀποστολήν.

Ἄλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει, μὲ βάσιν τοὺς ἄνω ἀριθμοὺς, ἐρωτῶ ποῦ ὑπάρχει τὸ «πολυτελὲς Ἴδρυμα»; Ταῦτα ἀνεκοινώθησαν καὶ εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας, τὸ ὁποῖον φυσικὰ μὲ τὴν εὐγλωττον σιωπὴν του τὰ παρεδέχθη καὶ οὕτω παρεσχέθη ἡ δέουσα ἀπάντησις εἰς τοὺς διαδίδοντας ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι «πολυτελὲς Ἴδρυμα».

Ἡ ἀδιαφορία εἶναι ἡ καλυτέρα ἀπάντησις εἰς μίαν τοιαύτην ἀνακρίβειαν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἀντιλαμβάνομαι πλήρως τὴν ἀγαπάτησίν σας, ἀλλ' εἶπατέ μου, παρακαλῶ, πῶς ἐπιτυγχάνει ἡ Σχολὴ μὲ τόσα ὀλίγα μέσα τόσα πολλὰ πράγματα;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ μυστικὸν εἶναι πολὺ ἀπλοῦν. Πρῶτον, εἰς πάντα ὄργανισμὸν χρειάζεται καλὴ, χρηστὴ καὶ σκόπιμος διοίκησις καὶ διαχειρίσις. Ἡ Σχολὴ ἔχει τὸ πλεονέκτημα ἡ διοίκησις καὶ ἡ διαχειρίσις νὰ ἔχη ἀνατεθῆ εἰς Δ. Συμβούλιον μὲ ἐκλεκτὰ μέλη, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ὡς Πρόεδρον τὸν κ. Στ. Κωστόπουλον, τὸν διακεκριμένον ἄλλοτε Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ καὶ Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διαχειρίζεται κατὰ νόμον τὰς ὑποθέσεις τῆς Σχολῆς. Οἱ Καθηγηταί, κατὰ σοφὴν διάταξιν τοῦ Νόμου, δὲν ἀναμιγνύονται εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν καὶ οὕτω, ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τοιαύτας ἀπασχολήσεις, ἐπιδίδονται ἀπερίσπαστοι εἰς τὸ μορφωτικὸν τῶν ἔργον.

Δεύτερον, ἡ ἀμοιβὴ τῶν διδασκόντων εἶναι καθ' ὥραν πραγματοποιουμένη διδασκαλία. Δὲν ἔχουν παγίας μηνιαίας ἀποδοχάς.

Οι Καθηγηταί, αντίλαμβανόμενοι πλήρως τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῶν, ἔχουν παραχωρήσει μέχρι σήμερον εἰς τὴν Σχολὴν πλέον τοῦ 1)2 τῶν ἀμοιβῶν τῶν. Ἔτι καὶ τὸ ὅποιον μετὰ συγκινήσεως δέον ν' ἀναφέρῃ καὶ νὰ τονίσῃ τις. Ἐάν μάλιστα ἀναλογισθῇ κανεὶς τὸν συνθετικὸν φόρον (ἐνιαῖον σήμερον) ἐλάχιστα ἀμείβονται, ἐνῶ ἐκτελοῦν τὴν αὐτὴν—ἢ καὶ πολὺ περισσοτέραν—ἐργασίαν μὲ τοὺς Καθηγητάς τῶν λεγομένων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Τὸ μυστικόν, λοιπόν, εἶναι πολὺ ἀπλοῦν: Καλὴ ὀργάνωσις, χρηστὴ διοικήσις, συνετὴ διαχειρίσις, θυσίαι τῶν Καθηγητῶν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

Τὸ «πολυτελὲς ἴδρυμα» ἔχει ὀλίγα μέσα, πραγματοποιεῖ μεγάλους σκοποὺς καὶ ἔχει μεγαλυτέρας ἀκόμη φιλοδοξίας. Ταῦτα πάντα τὰ στηρίζει εἰς τὴν πίστιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν Διοικούντων καὶ τῶν Διδασκόντων.

Ἴδου τὸ μυστικόν τῆς ἐπιτυχίας.

Εἰς Τρίτος

Ἐδιάβασα εἰς τὸν Ἀπολογισμόν σας ὅτι ἐπραγματοποιήσατε τὰ 97% τῶν προβλεπομένων μαθημάτων. Ποῦ ὀφείλεται τὸ πραγματικῶς ἐκπληκτικόν τοῦτο ρεκόρ;

Πτυχιούχος

Νομίζω ὅτι σὰς τὸ ἐξήγησα ἤδη. Κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον διότι οἱ Καθηγηταί μας δὲν ἀσκοῦν κυρίως ἐπάγγελμα ἀλλὰ διακονοῦν εἰς τὴν Σχολὴν, πιστεύουν εἰς τὴν παιδαγωγικὴν τῶν ἀποστολὴν, ἔχουν φιλοδοξίας, ὑπηρετοῦν ἐν ἰδανικόν. Καὶ δεῦτερον διότι ἀμείβονται μόνον ἐφόσον ἐργάζονται, δηλ. καθ' ὥραν πραγματοποιουμένης διδασκαλίας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα Ἴδρύματα, εἰς τὰ ὅποια καταβάλλονται αἱ ἀποδοχαί, ἀνεξαρτήτως ἐάν γίνεται διδασκαλία ἢ ὄχι.

Εἰς Τρίτος

Ὁρθῶς, ὀρθότατα, ὅπως εἶναι ἄξιον συγχαρητηρίων τὸ πρόγραμμα τῆς συνεχοῦς διδασκαλίας.

Πτυχιούχος

Πράγματι ὑπάρχει συνεχὴς ἐργασία. Δὲν ὑπάρχουν κενά εἰς τὸ Ὁρολόγιον Πρόγραμμα, ποῦ ἐξωθοῦν τοὺς νέους εἰς τὸ καφενεῖον καὶ εἰς τὸ «ρεμπελιό». Ἡ ἐργασία εἰς τὴν Σχολὴν μας ἀρχίζει τὴν 3.15 μ.μ. καὶ συνεχίζεται ἀνευ οἰουδήποτε κενοῦ μέχρι τὰς 8.30 μ.μ.

Γόνευσ

Ἐπιθυμῶ νὰ συνοψίσωμεν τὴν τόσον χρήσιμον καὶ διαφωτιστικὴν συνομιλίαν μας.

Πτυχιούχος

Εὐχαρίστως καὶ σὰς τονίζω ὅτι πᾶς ἐπιθυμῶν νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν Σχολὴν πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του:

1. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. συνεστήθη δυνάμει ἐιδικοῦ Νόμου διὰ νὰ μορφώσῃ ἀνώτερα διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη

της οικονομικῆς ζωῆς καὶ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ὅπως π.χ. καὶ ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. καὶ ἡ Πάντειος.

2. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως αἱ λοιπαὶ λεγόμεναι Ἀνώταται Σχολαί.

3. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. εἶναι Ἰδρυμα ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὅπως εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολή.

4. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. λέγεται ἀνεπιτυχῶς «ἀνωτέρα», ἐφόσον αἱ λοιπαὶ καλοῦνται «ἀνώταται». Πᾶς προσερχόμενος εἰς τὴν Σχολὴν δεόν νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι ὑπάρχει αὐτὴ ἡ διαφορά. Ἡ Σχολὴ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει, ἐὰν τὸ Κράτος δὲν θέλῃ — κακῶς, κάκιστα — νὰ μετονομάσῃ τὴν Σχολὴν, ὅπως ἔπραξε καὶ διὰ τὰς ἄλλας, εἰς Ἀνωτάτην.

5 Πᾶς προσερχόμενος εἰς τὴν Σχολὴν πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος διότι σπουδάζει εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τοὺς τίτλους. Ἐὰν αἰσθάνεται οἰανδῆποτε μείωσιν παρακαλεῖται νὰ μὴ προσέλθῃ.

6. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. εἰσάγονται ἀπόφοιτοι τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς.

7. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. ἡ διδασκαλία γίνεται κατὰ τὸν λεγόμενον ἀκαδημαϊκὸν τρόπον, ἀπὸ Καθηγητὰς οἵτινες ἔχουν ἐκλεγῆ κατὰ τὴν Ἀκαδημαϊκὴν διαδικασίαν, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς.

8. Ἡ παρακολούθησις τῶν μαθημάτων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς, ἀλλὰ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν καλυτέραν κατανόησιν τῶν θεμάτων. Ἡ παρακολούθησις τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν ἐπιτοπίων μαθημάτων εἶναι ὑποχρεωτικὴ.

9. Τὰ ἐξέταστρα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἶναι δρχ. 200. Τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς, τὰ διδασκτρα, ἔντυπα, τέλη ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐξέταστρα ἰατροῦ ἀνέρονται εἰς δρχ. 1.700 ἐν ὄλφ. Τυχὸν ἀπαλλαγὰὶ ἐν μέρει μόνον ἀπὸ τῶν διδάκτρων προϋποθέτουν ὅτι ὁ αἰτῶν ἐπέτυχε βαθμὸν τουλάχιστον 6.

10. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ., ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς, οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται εἰς τὸ

τέλος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους Τμηματικὰς Ἐξετάσεις.

11. Αἱ ἐξεταστικαὶ περίοδοι εἶναι ΔΥΟ: μία κατ' Ἰούνιον καὶ ἡ ἄλλη κατὰ Σεπτέμβριον. Ὅστις ἀποτύχη εἰς ΔΥΟ τὸ πολὺ μαθήματα δύνανται νὰ ἐπανεξετασθῆ κατὰ Ἰανουάριον, ὅπως τοῦ λοιποῦ ἰσχύει, κατὰ μίμησιν τῆς Α.Σ.Β.Σ., καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας ἀνωτάτας Σχολὰς. Αἱ πολλὰ ἐξεταστικὰ περίοδοι ὀριστικῶς καὶ γενικῶς κατηργήθησαν.

12. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ ἐπὶ πλέον οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν, ὅπως καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν.

13. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ καλοῦνται νὰ προσέλθουν ὅσοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι εἶναι ἕν πρωτοπόρον καὶ ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον ἀνωτάτης μορφώσεως, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ κόπους καὶ θυσίας. Οἱ ἀπλοῖ θεσιθῆραι, οἱ ἐγγραφόμενοι εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν μόνον διὰ νὰ ἀποκτήσουν ἕν «δίπλωμα», παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθυνθοῦν ἄλλοῦ.

14. Τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς ἀποδεικνύει μίαν πραγματικὴν καὶ οὐσιαστικὴν μόρφωσιν, καὶ δι' αὐτὸ ἡ Πολιτεία πολυλάκις ἤδη τὸ ἔχει ἀναγνώρισει. Ἡ πλήρης ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου δεόν νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐργασίας ἐν τῇ Σχολῇ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ Σχολὴ πράττει εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ καθήκον τῆς. Ἡ ὑποχρέωσις τῆς εἶναι νὰ ἀποτελῆ ἕν ἀρτίως ὠργανωμένον καὶ ἀρτίως λειτουργοῦν πνευματικὸν καὶ μορφωτικὸν Ἰδρυμα. Πέραν τούτου εἰς οὐδένα οὐδὲν ἀπολύτως ὑπόσχηται. Ἐργάζεται καὶ εὐχεται οἱ πτυχιούχοι τῆς νὰ καταστοῦν ἀντάξιοι τῶν προσδοκιῶν τῆς καὶ τῆς Κοινωνίας, ὥστε τὸ Κράτος, κατανοοῦν τὸ συμφέρον του, νὰ χρησιμοποιοῖ ἀρτίως κατηρτισμένους νέους, ὅπως εἶναι οἱ πτυχιούχοι μας. Ἡ Σχολὴ ἐπαναλαμβάνει ὅτι οὐδεμίαν ἄλλην ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει ἀπέναντι τῶν ἐγγραφομένων εἰς αὐτήν. Συμπαρίσταται, συμβουλεύει, διαφωνεῖ, καθοδηγεῖ καὶ ἐνισχύει πᾶν δίκαιον αἴτημά των, ἀλλ' οὐδόλως εὐθύνεται διότι τυχὸν ἀρμόδιοι δὲν δύνανται νὰ κατανοήσουν τὸ ἔργον τῆς. Δὲν πταίει διότι οἱ τυχὸν ἀρμόδιοι εἶναι πνευματικῶς καὶ ψυχικῶς κατώτεροί τῆς.

15 Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀξιοῖ ἡ Σχολὴ εἶναι οἱ σπουδασταὶ τῆς νὰ ἀρθῶσιν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς τῆς, αὐτοὶ

νά κατανοήσουν τὸ ἔθνικόν της ἔργον καὶ νά εἶναι ὑπερήφανοι δι' αὐτό.

Ἵφείλω ἀκόμη νά τονίσω τὰ ἑξῆς:

Ἡ Σχολή συνέλαβε τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν τοῦ ἔξανθρωπισμένου παραγωγοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος εἶναι μέλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ (ἰδὲ τὰς σχετικὰς ὀμιλίας καὶ δημοσιεύματα τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου — Τεύχος 12ον).

Ἡ Σχολή κατέστη ὑποδειγματικὸν Ἴδρυμα ἀνωτάτης βαθμίδος ἀπὸ ἀπόψεως καὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας (πρβ. «Ὁδηγὸν Σπουδῶν»).

Τὸ πρόγραμμα καὶ αἱ μέθοδοι διδασκαλίας ἀποδεικνύουν περιτράνως ὅτι εἶναι Ἴδρυμα ἀπολύτως συγχρονισμένον πρὸς τὰς νέας συνθήκας καὶ ἀνάγκας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ πλήρως ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν ἑλληνικὴν καὶ διεθνή πραγματικότητα (πρβ. παρόμοια προγράμματα τῶν ἀναλόγων Σχολῶν Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς).

Ἐδίδαξε πρώτη αὐτὴ νέα μαθήματα ἐν Ἑλλάδι (Ἵργασιον Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἵργοστασίων, Στατιστικὴν, Ψυχολογικὴν καὶ Φυσιολογίαν τῆς Ἑργασίας, Βιομηχανικὴν Ὑγιεινὴν, Κοινωνικὴν Πολιτικὴν κ.τ.λ.), τῶν ὁποίων παγκοίνως ἀναγνωρίζεται ἡ σημασία.

Ἐφήρμοσε νέας μεθόδους διδασκαλίας (περιπτωσιακὴ μέθοδος) καὶ ἔθεσε νέα διδακτικὰ προβλήματα.

Ἀπέδωκε τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὸν «ἀνθρώπινον παράγοντα» καὶ τὰ σχετικὰ μαθήματα ἀποτελοῦν τὴν πρωτοτυπίαν της καὶ τὴν εἰσφορὰν της εἰς τὴν πνευματικὴν τοῦ τόπου πρόοδον.

Ὁργάνωσε τὰς εἰσιτηρίους, τμηματικὰς καὶ πτυχιακὰς της ἐξετάσεις, ὥστε ὁ ὀρθὸς τρόπος διεξαγωγῆς των νά γίνῃ ἀντικείμενον μιμήσεως.

Κατέδειξεν ὅτι καὶ αἱ ἀνώταται σχολαὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς πηγαὶ γνώσεων ἀλλὰ παιδαγωγοῦντα ἰδρύματα.

Ἡ Σχολή εἶναι ὑπερήφανος διότι ἀναγνωρίζεται ἡ ἐκπαιδευτικὴ της ἐργασία καὶ ἡ γενικωτέρα της συμβολὴ εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ τόπου. Ἡ Σχολή καυχᾶται δικαίως ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, ἂν δὲν κατέ-

χη τὴν πρώτην θέσιν.

Δι' αὐτὸ ἡ Πολιτεία ἀνεγνώρισε τὸ πτυχίον τῆς παρὰ τὰ ὀλίγα σχετικῶς ἔτη τῆς λειτουργίας τῆς, ἐνῶ πολλὰ ἔτη παρήλθον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ πτυχίου ἄλλων Σχολῶν.

Ἡ Σχολὴ ἴδρυσεν τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν, ἔχει δὲ ἐτοίμην τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ἴδρυσιν Κέντρων Φοροτεχνικῆς, Ναυτιλιακῆς καὶ Κοινωνιολογικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ Σχολὴ ἴδρυσεν τὸ «Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν», τοῦ ὁποίου ἡ ποικίλη δρᾶσις παρὰ πάντων ἐξαίρεται.

Ὁργάνωσε εἰδικὰ «Δεκαήμερα Σπουδῶν» διὰ τὰ καπνικά ζητήματα, διὰ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν, διὰ τὸν τουρισμόν, διὰ τὸ marketing κ.τ.λ.

Ἐδωσε ὑπὲρ τὰς διακοσίας διαλέξεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀντικείμενον τόσου ἐνδιαφέροντος τῶν πνευματικῶν, πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν παραγόντων τοῦ τόπου.

Ἐξέδωκε δύο Ἐπιστημονικὰς Ἐπετηρίδας, ἕξ τόμους τοῦ περιοδικοῦ «ΣΠΟΥΔΑΙ», τρεῖς τόμους τοῦ περιοδικοῦ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», σειρὰν πρωτοτύπων ἢ καὶ ἐκ μεταφράσεως ἐπιστημονικῶν καὶ διαφωτιστικῶν βιβλίων καὶ μελετῶν.

Ἐξέδωκε εἰδικὰ τεύχη διὰ τὴν Κοινωνικὴν Πολιτικὴν, τὴν Ὁργάνωσιν, τὴν Στατιστικὴν, τὸν Τουρισμόν, τὰ Λογιστικὰ Πλάνα κ.τ.λ.

Συμμετέχει ἐνεργῶς καὶ ἐνισχύει τὰς προσπάθειας τοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος, τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, τῆς Πανελληνίου Ἐπιστημονικῆς Λογιστικῆς Ἐταιρείας κ.τ.λ.

Πάντα ταῦτα — καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη — εἰς ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν καὶ παρὰ τὰς ποικίλας ἀντιδράσεις.

Νὰ διατὶ ὡς πτυχιούχος τῆς Σχολῆς εἶμαι τόσον ὑπερήφανος δι' αὐτὴν, νὰ διατὶ ἐντρέπομαι διὰ τὰς ἐναντίον τῆς ἐπιθέσεις καὶ συκοφαντίας, νὰ διατὶ ἀγωνίζομαι ὑπὲρ αὐτῆς, νὰ διατὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι εἰς τὸ τέλος θά θριαμβεύσῃ, νὰ διατὶ ζητῶ τὴν κατανόησιν καὶ τὴν στοργὴν, τὴν προσο-

χὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὄλων τῶν τιμίων ἀνθρώπων, ὄλων τῶν καλῶν Ἑλλήνων.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*Πολὺν ὀρθῶς τοποθετεῖτε τὰ ζητήματα. Ἡ διαφώτισις νομίζω ὅτι ὑ-
πῆρξε πληρεστάτη. Καμμία ἀμφιβολία δὲν ἀπομένει. Πάντως ἡ
Σχολὴ πολὺ καλῶς πράττει καὶ κάμνει διαφώτισιν.*

ΓΟΝΕΥΣ

Ποῖαι εἶναι αἱ φιλοδοξίαι τῆς Σχολῆς σας;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅρθως θέτετε τὸ θέμα. Κάθε ὄργανισμὸς πρέπει νὰ ἔχη φιλοδοξίας, καὶ πολὺ περισσότερο ἐν ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα. Ἡ Σχολή, πράγματι, φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἀνώτερα καὶ ἀνώτατα διοικητικὰ (ὄχι τεχνικὰ) στελέχη, ποὺ νὰ ἐμπνέουν, νὰ καθοδηγοῦν καὶ νὰ διευθύνουν τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας, νὰ ἀνοίξουν νέους δρόμους, νὰ δημιουργήσουν νέας μεθόδους, νέα συστήματα εἰς τὴν ἐργασίαν.

Τὸ ἔμβλημα τῆς Σχολῆς εἶναι: Ἰκανοὶ ἐπαγγελματίαι, καλοὶ Ἑλλη-
νες, χρήσιμοι ἄνθρωποι. Εἰς τὸ τρίπτυχον αὐτὸ κλείονται ὅλαι αἱ
φιλοδοξίαι τῆς Σχολῆς.

Ζητεῖ νὰ δημιουργήσῃ νέους ὄχι μόνον μὲ γνώσεις, ἀλλὰ καὶ
μὲ δημιουργικὴν πρωτοβουλίαν, μὲ ἔρωτα διὰ τὸν τόπον τους, μὲ ἀν-
θρωπιὰ, μὲ ἦθος. Καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν οἱ διοικοῦντες τὴν Σχολὴν
καὶ οἱ διδάσκοντες εἰς αὐτὴν θέτουν τὸ τριπλοῦν ἐρώτημα τοῦ Πυθα-
γόρα: «Τί ἔπραξα, τί παρέβην, τί ἔπρεπε νὰ πράξω;» διὰ νὰ ἔχουν
τὴν ἠθικὴν χαρὰν ἢ ἀπάντησις νὰ εἶναι ἱκανοποιητικὴ.

Θέλω νὰ σᾶς ἐπαναλάβω μὲ τὴν πρέπουσαν συγκίνησιν τὴν φρά-
σιν τοῦ Διευθυντοῦ μας, διότι μέσα εἰς αὐτὴν ἐγκλείονται ὅλα μας τὰ
ὄνειρα, ὅλαι μας αἱ φιλοδοξίαι διὰ τὴν Σχολὴν μας, διότι αὐτὴ ἡ φρά-
σις δύναται νὰ σᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐξηγήσετε καὶ νὰ δικαιολογήσετε διατί
εἴμεθα τόσον ὑπερήφανοι, πτυχιούχοι καὶ σπουδασταί, διὰ τὴν Σχολὴν
μας. Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν φράσιν ἐμπεριέχεται ἐν ἀνώτερον ἦθος καὶ
μιὰ βαθυτάτη ἀνθρωπιὰ:

*Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν Σχολὴν πιστεύουν ὅτι δὲν ἀσκοῦν
ἀπλῶς ἐν ἐπάγγελμα, ἀλλ' ὅτι ὑπηρετοῦν ἐν ἀνθρωπιστικὸν
καὶ ἐθνικὸν Ἰδεῶδες. Φιλοδοξοῦν νὰ ὑψώσουν τὸ ψυχικὸν
καὶ τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον τῶν νέων χάριν τοῦ Λαοῦ μας,
διὰ νὰ ἔχουν οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς τὴν τιμὴν, τὴν χαρὰν
καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν νὰ γίνουν αὔριον ὁδηγοὶ καὶ ὑπηρεταί
τοῦ Λαοῦ, ἀποτελεσματικοὶ παράγοντες τῆς εὐημερίας του.*

ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Τὸ ἐπάγγελμα πού θέλω νά μάθω εἰς τοὺς
μαθητάς μου, ἔλεγεν ὁ J. J. Rousseau, εἶναι ἡ
ζωή. Σωστά, ἀλλά ζωὴ πού πρέπει νά ἔχη ὡς
σκοπὸν νά ἀνυψῶνῃ τὸ ἄτομον μέσα εἰς ἓν
εὐήμερον σύνολον.

"Ἔσο μορφωμένος καὶ ἰκανὸς ἐπαγγελματίας,
ὑπερήφανος διότι συμμετέχεις εἰς τὴν παραγω-
γὴν, καλὸς καὶ ἄξιος "Ἕλλην μὲ πλήρη συνειδή-
σιν τῶν ὑποχρεώσεών σου πρὸς τὸ "Ἔθνος, φω-
τισμένος ὁδηγὸς καὶ πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ λαοῦ,
χρήσιμος καὶ ἀξιοπρεπὴς ἄνθρωπος, φίλος
τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἔμπλεως
Ἀνθρωπιστικῶν Ἰδανικῶν.

Ζητεῖ ἡ Σχολὴ νά καταστήσῃ τοὺς σπουδα-
στάς της δημιουργικὰ στελέχη, μὲ ὑπερηφάνειαν
διὰ τὴν ἀποστολὴν των καὶ μὲ φιλοδοξίας, μὲ
πνευματικὰς ἀνησυχίας, μὲ ἀληθῆ ἀνάτασιν ψυχῆς
καὶ ὄχι εὐτελεῖς καὶ ἀναξιοπρεπεῖς δεσידήρας.

Θέσις
φωτογραφίας

Π ρ ο ς
τὴν Γραμματεῖαν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἔχω τὴν τιμὴν ὃ κάτωθι ὑπογεγραμμένος (π.χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος τοῦ Γεωργίου) νὰ παρακαλέσω ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ μὲ δεχθῆτε εἰς τὴν εἰσιτήριον ἐξέτασιν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1956—1957 καὶ νὰ δηλώσω ὅτι ἔλαβον γνῶσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Σχολῆς ὡς καὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ σχολικῶν μου ὑποχρεώσεων.

Συνημμένως ὑποβάλλω :

- 1) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως τῆς Κοινότητος ἢ Δήμου (π.χ. Χαλανδρίου) τοῦ Νομοῦ (π.χ. Ἀττικῆς).
- 2) Ἀπολυτήριον (ἀποδεικτικὸν) (π.χ. τοῦ Ε' Γυμνασίου Ἀρρένων Ἀθηνῶν) μὲ βαθμὸν (π.χ. 14²/₁₁).
- 3) Πιστοποιητικὸν δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας* (π.χ. τριετοῦς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἐργοστάσιον «Ἀλφα»).
- 4) Ἀπόδειξιν καταβολῆς ὑπ' ἀριθ. (π.χ. 314) δρχ. Διακοσίων (δρχ. 200) δι' ἐξέταστρα.
- 5) Μίαν φωτογραφίαν.

Μετὰ ἐπισταμένην μελέτην τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχους τοῦ περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» θὰ θεωρήσω ἑμαυτὸν εὐτυχῆ καὶ ὑπερήφανον ἐὰν ἐπιτύχω καὶ καταστῶ σπουδαστῆς τῆς Σχολῆς.

Μετὰ τιμῆς
Ὁ αἰτῶν

(ὕπογραφή)

ὁδὸς..... ἀριθ..... Τηλ.....

Ἐγκρίνεται ἡ ἐξέτασις τοῦ
ὁ Γραμματεὺς

Ὄλικὸς βαθμὸς ἐξετάσεως
ὁ Πρόεδρος

* Ἡ τιμὴν διειτῆς τουλάχιστον προγενεστέρα δημοσία ἢ ἰδιωτικὴ ὑπηρεσία δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπανξάνει ὁμως τὸν βαθμὸν ἐπιτυχίας κατὰ δύο μονάδας.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Πωλούνται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον

ΑΡΓ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Ἀκαδημίας 78

(Τὰ βοηθήματα εἶναι ἀπολύτως προαιρετικά. Οὐδεὶς σπουδαστὴς ὑποχρεοῦται νὰ τὰ ἀγοράσῃ)

ΕΤΟΣ Α'

Ἀγαπητίδης Σωτ.	Πολιτικὴ Οἰκονομία	δρχ. 100
Δημητρακάκη Δ.	Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου	» 50
»	Οἰκογενειακὸν Δίκαιον	» 45
Θεοδώρου Νικ.	Φυσικὴ (Α' καὶ Β')	» —*
Καλλιαβᾶ Ἀρ.	Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	» 75
Καλογεροπούλου Σπ.	Δημόσιον Δίκαιον	» 65
Μαργαρίτη Ε.	Οἰκονομικὰ Μαθηματικά	» 120
Μελετῆ Ἑμμ.	Στενογραφία	» 25
Παπαϊωάννου Στρ.	Λογιστικὴ	» 125
»	Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου	» 75
Παυλίδης Δημ.	Μέθοδος Ἀγγλικῆς Γλώσσης	» 35
Συνοδινού Ἑλ.	Χημεία	» —
Συρίγου Ἀντ.	Μέθοδος Γαλλικῆς Γλώσσης	» —
Σημαντήρα Κ.	Ἐνοχικὸν Δίκαιον	» 20
Χρυσσοχοῦ Ἰωάν.	Ὁργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων τ. Α'	» 75
	(Εἰσαγωγή εἰς τὴν ὀργάνωσιν)	
—	Ἀστικὸς Κώδιξ	» 35
Ἰπ. Οἰκονομικῶν	Κώδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων	» 15

* Τὰ μὲ — σημειούμενα βιβλία ἔχουν ἐξαντληθῆ καὶ προσεχῶς θὰ ἀνατυπωθῶν.

ΕΤΟΣ Β'

Γαλάνη Δημ.	Τραπεζικά	δρχ. —
Γεωργακοπούλου Έλ.	Θαλάσσιαι μεταφοραί	» 70
Γεωργιάδη Μ.	Ίδιωτική Οικονομική	> 145
Δερτιλή Παν.	Δημοσιονομία	> 250
Δελούκα Νικ.	Έμπορικόν Δίκαιον	> 90
Κουτσογιάννη Ι.	Άσφαλιστικά	> 55
»	Έρωτηματολόγιον Άσφαλιστικῶν Θεμάτων	> —
Κανελλοπούλου Χ.	Συγκοινωνιακή πολιτική	> 60
Κόλλια Δημ.	Ίδιωτική Οικονομική	> —
Μαργαρίτη Εύ.	Στατιστική	> 120
Παπαϊωάννου Στρ.	Λογιστική	> 125
»	Άπογραφή καί Γεν. Ίσολογισμός	» 50
Παυλίδη Γ.	Μέθοδος Άγγλικῆς Γλώσσης	> 30
Σημαντήρα Κ.	Ένοχικόν (Είδικόν Μέρος)	> 20
»	Έμπράγματον Δίκαιον	> 25
Συνοδινοῦ Έλ.	Έμπορευματολογία	» 55
Σταυροπούλου Στ.	Μηχανογνωσία (Σημειώσεις)	> —
Χαλκιοπούλου Γ.	Πολιτική Οικονομία	> 85
»	Ίστορία Οικονομικῆς	> 20
»	Μηχανισμός τῶν τιμῶν	> 20
Χέντερσον	Προσφορά καί ζήτησις	> 15
Κάσσελ	Θεμελιώδεις ἀρχαί Πολιτικ. Οικονομίας	> 10
Χρυσοχοῦ Ιω.	Όργάνωσις Έπιχειρήσεων τ. Β' (Εισαγωγή εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐργοστασίων)	> —
»	Βασικά θέματα ὀργανώσεως	> 20
»	Μύησις εἰς τὴν βιομηχανικὴν ὀργάνωσιν (Danty—Lafrance)	> 25
—	Άστικὸς Κῶδιξ	> 35
—	Έμπορικὸς Κῶδιξ	> 55
*Υπ. Οικονομικῶν	Κῶδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων	> 15

ΕΤΟΣ Γ'

'Αγαλλοπούλου Χρ.	'Εργατικόν Δίκαιον	δρχ. 60
»	Κοινωνική 'Ασφάλις	» —
'Αλεξανδροπούλου Γ.	'Εφαρμογαί Βιομηχανικής Λογιστικής	» 25
Γεδεών Σ.	Ψυχοτεχνική (παραδόσεις)	» —
Γιαννοπούλου Γ.	'Ηλεκτροτεχνία	» 160
Καμβουίδου Δ.	Λογιστική 'Εταιρειών	» —
Κουβέλη Σ.	'Ενεργειακή πολιτική	» 100
»	Τόπος ἐγκαταστάσεων	» 40
»	Βιομηχανική Πολιτική	» 50
Κυρκιλίτση Α.	'Εμπορική πολιτική	» —
Λέτσα Φ.	'Οργάνωσις 'Εργοστασίων	» —
Ξυνοπούλου Γ.	Μεταλλευτικόν Δίκαιον	» —
Παπαϊωάννου Στρ.	Προβλήματα Λογιστικού Δικαίου	» 45
»	'Απογραφή καί Γενικός 'Ισολογισμός	» 50
Παπακώστα Γ.	Βιομηχανική 'Υγιεινή (Σημειώσεις)	» —
Πέρδικα Παν.	'Εμπορικόν Δίκαιον	» 100
»	Σημειώσεις 'Εμπορ. Δικαίου	» 50
Παπαδημητρίου Δ.	Βιομηχανική Λογιστική	» —
»	'Εφαρμογαί Βιομηχανικής Λογιστικής	» —
Συνοδινοῦ 'Ελ.	'Εμπορευματολογία	» 60
Φράγκου Ιω.	Τελωνειακά	» —
Χρυσοχοῦ Ιω.	'Ελεγκτική	» 30
»	Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν λογιστῶν	» 25
»	'Οργάνωσις Γραφείων	» 30
»	Οἰκονομική ζωὴ τῶν 'Επιχειρήσεων	» —
»	'Ο ἀνθρώπινος παράγων	» 25
»	'Η ἐμπορική ὀργάνωσις	» 45
Χαλκιοπούλου Γ.	'Η χρυσῆ λίρα	» 15
»	Πολιτική Οἰκονομία	» 85
—	'Εμπορικὸς Κῶδιξ	» 55
—	'Αστικὸς Κῶδιξ	» 35
'Υπ. Οἰκονομικῶν	Κῶδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων	» 15

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ 1955 - 1956

(Τακτικοί Καθηγηταί — Έπίκουροι — Έντεταλμένοι)

- ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ. — Κοινωνική Πολιτική και Έργατικόν Δίκαιον (Γ')
- ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ Σ. — Πολιτική Οικονομία (Α')
- ΓΑΛΑΝΗΣ Δ. — Τραπεζικά (Β')
- ΓΕΔΕΩΝ Σ. — Ψυχοτεχνική (Γ')
- ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ε. — Θαλάσσιαι μεταφοραί (Β')
- ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. — Άποτιμητική περιουσίας (Β')
- ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ. — Ηλεκτροτεχνία (Β')
- ΔΕΛΟΥΚΑΣ Ν. — Έμπορικόν και Βιομηχανικόν Δίκαιον (Β')
- ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π. — Δημοσία Οικονομία (Β')
- ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ Δ. — Ίδιωτικόν Δίκαιον (Α')
- ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ν. — Φυσική (Α')
- ΚΑΛΛΙΑΒΑΣ Α. — Γεωγραφία (Α')
- ΚΑΜΒΥΣΙΔΗΣ Δ. — Λογιστικά άσκήσεις (Α' — Γ')
- ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ. — Χερσαΐαι μεταφοραί (Β')
- ΚΑΡΑΒΑΣ Χ. — Γαλλικά (Α' και Β')
- ΚΟΛΙΑΣ Δ. — Ίδιωτική Οικονομική (Β')
- ΚΟΥΒΕΛΗΣ Π. — Βιομηχανική και Ένεργειακή Πολιτική (Γ')
- ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. — Άσφαλιστικά (Β')
- ΚΥΡΚΙΛΙΤΣΗΣ Α. — Έμπορική και Νομισματική Πολιτική (Γ')
- ΛΕΤΣΑΣ Φ. — Όργάνωσις Έργοσιαιών (Γ')
- ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ε. — Οικονομικά Μαθηματικά (Α') και Στατιστική (Β')
- ΜΕΛΕΤΗΣ Ε. — Στενογραφία (Α')
- ΞΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ. — Μεταλλευτική Οικονομία και Δίκαιον (Ι')
- ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Δ. — Βιομηχανική Λογιστική (Γ')
- ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ Σ. — Τεχνική τοϋ Έμπορίου (Α'), Λογιστική (Α' — Γ')
- ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Γ. — Βιομηχανική Ύγιεινή (Γ')
- ΠΑΥΛΙΔΗΣ Γ. — Άγγλικά (Α' και Β')
- ΠΕΡΔΙΚΑΣ Π. — Έμπορικόν Δίκαιον (Γ')
- ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ Κ. — Δημόσιον Δίκαιον (Α') και Ίδιωτικόν Δίκαιον (Β')
- ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Σ. — Μηχανογνωσία (Β')
- ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ Ε. — Χημεία (Α') και Έμπορευματολογία (Β' και Γ')
- ΦΡΑΓΚΟΣ Ι. — Τελωνειακή και Δασμολογ. Νομοθεσία και Πολιτική (Γ')
- ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ. — Πολιτική Οικονομία (Β' και Γ') και Ίστορία τής Βιομηχανίας και Έργασίας (Β')
- ΧΡΥΣΟΧΟΥ Ι. — Όργάνωσις Έπιχειρήσεων (Α', Β', Γ) και Έλεγκτική (Γ')

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος : ό Διευθυνής Στρ Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
Μέλη : οί Καθηγηταί Χ. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΘΕΟΔΩΡΟΥ,
Ε. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ, Κ. ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ

«ΝΕΑ τής Α.Σ.Β.Σ.»

Διεύθυνσις : Εϋ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-Ι-ΔΗ, δδός Ίώνων 26
Έπιμέλεια : Μαρίας ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

Τυπογραφείον : Κώστα Π. ΣΕΡΜΠΙΝΗ, δδός Κωλέττη 31